

Uradni list Republike Slovenije



Internet: <http://www.uradni-list.si>

e-pošta: info@uradni-list.si

Št. **100** Ljubljana, četrtek **10. 11. 2005**

Cena **1540 SIT** ISSN **1318-0576** Leto **XV**

DRŽAVNI ZBOR

4340. Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (uradno prečiščeno besedilo) (ZZVZZ-UPB2)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 4. oktobra 2005 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, ki obsega:

– Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ (Uradni list RS, št. 9/92 z dne 21. 2. 1992),

– Zakon o spremembi in dopolnitvi Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 13/93 z dne 12. 3. 1993),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 13/93 z dne 12. 3. 1993),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-B (Uradni list RS, št. 9/96 z dne 16. 2. 1996),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-C (Uradni list RS, št. 29/98 z dne 10. 4. 1998),

– Zakon o dopolnitvi Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-D (Uradni list RS, št. 6/99 z dne 29. 1. 1999),

– Zakon o varnosti in zdravju pri delu – ZVZD (Uradni list RS, št. 56/99 z dne 13. 7. 1999),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-E (Uradni list RS, št. 99/01 z dne 7. 12. 2001),

– Zakon o delovnih razmerjih – ZDR (Uradni list RS, št. 42/02 z dne 15. 5. 2002),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-F (Uradni list RS, št. 60/02 z dne 10. 7. 2002),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-G (Uradni list RS, št. 126/03 z dne 18. 12. 2003) in

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-H (Uradni list RS, št. 76/05 z dne 12. 8. 2005).

Št. 500-01/91-2/99
Ljubljana, dne 4. oktobra 2005
EPA 410-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

ZAKON

O ZDRAVSTVENEM VARSTVU IN ZDRAVSTVENEM ZAVAROVANJU uradno prečiščeno besedilo (ZZVZZ-UPB2)

Prvi del ZDRAVSTVENO VARSTVO

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Ta zakon ureja sistem zdravstvenega varstva in zdravstvenega zavarovanja, določa nosilce družbene skrbi za zdravje in njihove naloge, zdravstveno varstvo v zvezi z delom in delovnim okoljem, ureja odnose med zdravstvenim zavarovanjem in zdravstvenimi zavodi ter uveljavljanje pravic iz zdravstvenega zavarovanja.

Zdravstveno varstvo po tem zakonu obsega sistem družbenih, skupinskih in individualnih aktivnosti, ukrepov in storitev za krepitev zdravja, preprečevanje bolezni, zgodnje odkrivanje, pravočasno zdravljenje, nego in rehabilitacijo zbolelih in poškodovanih.

Poleg tega zdravstveno varstvo obsega tudi pravice iz zdravstvenega zavarovanja, s katerimi se zagotavlja socialna varnost v primeru bolezni, poškodbe, poroda ali smrti.

2. člen

Vsakdo ima pravico do najvišje možne stopnje zdravja in dolžnost skrbeti za svoje zdravje. Nihče ne sme ogroziti zdravja drugih.

Vsakdo ima pravico do zdravstvenega varstva in dolžnost, da prispeva k njegovemu uresničevanju v skladu s svojimi možnostmi.

Vsakdo je dolžan poškodovanemu ali bolnemu v nujnem primeru po svojih močeh in sposobnostih nuditi prvo pomoč in mu omogočiti dostop do nujne medicinske pomoči.

3. člen

Republika Slovenija z ukrepi gospodarske, ekološke in socialne politike ustvarja pogoje za uresničevanje zdravstvenega varstva in nalog pri krepitevi, ohranitvi in povrnitvi zdravja ter usklajuje delovanje in razvoj vseh področij s cilji zdravstvenega varstva.

Občina in mesto v skladu s svojimi pravicami in dolžnostmi zagotavljata pogoje za uresničevanje zdravstvenega varstva na svojem območju.

Podjetja, zavodi, druge organizacije in posamezniki so pri opravljanju in načrtovanju svoje dejavnosti dolžni zago-

tavljati pogoje za uresničevanje zdravstvenega varstva z razvijanjem in uporabo zdravju in okolju neškodljivih tehnologij ter z uvajanjem ukrepov za varovanje in krepitev zdravja pri njih zaposlenih delavcev oziroma varovancev.

II. DRUŽBENA SKRB ZA ZDRAVJE

4. člen

Republika Slovenija uresničuje svoje naloge na področju zdravstvenega varstva, s tem da:

- načrtuje zdravstveno varstvo in določa strategijo razvoja zdravstvenega varstva;
- sprejema predpise in ukrepe, ki spodbujajo krepitev in varovanje zdravja;
- zagotavlja pogoje za zdravstveno osveščanje ljudi;
- zagotavlja zakonodajno politiko, ki izhaja iz ciljev zdravstvenega varstva;
- z ukrepi davčne in gospodarske politike spodbuja razvijanje zdravih življenjskih navad;
- zagotavlja enotnost razvoja zdravstvenega informacijskega sistema v Republiki Sloveniji;
- zagotavlja finančna sredstva za naloge iz svoje pristojnosti, določene s tem zakonom.

Republika Slovenija uresničuje družbeno skrb za zdravje prebivalstva tudi z:

- ukrepi na področju varovanja okolja;
- določanjem obveznosti in nosilcev politike, ki se nanaša na življenjsko okolje;
- medpodročnim planiranjem posegov v okolje, ki so zdravju neškodljivi;
- ukrepi, ki zagotavljajo prebivalstvu higiensko neoporečno pitno vodo in hrano ter odlaganje odpadnih snovi, kvaliteto zraka in bivanja ter varstvo pred viri ionizirajočega sevanja.

5. člen

Za uresničevanje nalog iz prejšnjega člena se pri Vladi Republike Slovenije ustanovi Svet za zdravje.

Svet za zdravje ima naslednje naloge:

- spremlja vplive okolja in življenjskih navad na zdravje prebivalstva ali skupin ljudi in predlaga primerne ukrepe;
- ocenjuje razvojne načrte in zakonske osnutke z vseh področij dejavnosti z vidika njihovega vpliva na zdravje ljudi;
- predlaga republiškimi upravnimi organom uskladiitev vprašanj, pomembnih za zdravje ljudi;
- predlaga ukrepe za spodbujanje proizvodnje in uporabe zdrave hrane in za uvedbo zdravju manj škodljivih tehnoloških postopkov in izdelkov;
- predlaga ukrepe za zmanjšanje zdravju škodljivih razvad;
- sodeluje z ustreznim organom na področju varstva okolja;
- obravnava druga vprašanja s področja zdravstvenega varstva, ki zahtevajo medpodročno reševanje, ter zagotavlja strokovno pomoč upravnim organom in skupščinam pri uresničevanju nalog, ki se nanašajo na družbeno skrb za zdravje.

Predlagatelji predpisov in razvojnih planov zdravstvenega varstva so dolžni obravnavati predloge, pobude in mnenja Sveta za zdravje, zavzeti do njih stališča in z njimi seznaniti Skupščino Republike Slovenije oziroma skupščine občin.

Sestavo sveta in način njegovega dela predpiše Vlada Republike Slovenije.

6. člen

Republika Slovenija planira razvojne možnosti in potrebe z zdravstvenimi programi in zdravstvenimi zmogljivostmi. Plan zdravstvenega varstva mora temeljiti na analizi zdravstvenega stanja prebivalstva, izhajati iz zdravstvenih potreb

po celovitem zdravstvenem varstvu, upoštevati kadrovske in druge zmogljivosti ter zagotoviti smotno delitev dela.

Plan zdravstvenega varstva Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: plan zdravstvenega varstva) vsebuje:

- strategijo razvoja zdravstvenega varstva;
- prednostna razvojna področja;
- naloge in cilje zdravstvenega varstva;
- podlage za razvoj zdravstvenih dejavnosti na posameznih ravneh, vključno z izobraževanjem in izpopolnjevanjem kadrov, ter za razvoj sistema zdravstvenega zavarovanja;
- specifične potrebe in možnosti zdravstvenega varstva posameznih območij;
- nosilce nalog za uresničevanje plana zdravstvenega varstva;
- merila za mrežo javne zdravstvene službe, upoštevaje dostopnost zdravstvenih storitev po območjih.

Plan zdravstvenega varstva vsebuje dolgoročne, srednjeročne in kratkoročne opredelitve.

Predlog plana zdravstvenega varstva pripravi Vlada Republike Slovenije. Pri pripravi predloga plana zdravstvenega varstva sodelujejo Zdravstveni svet, pristojne zbornice, združenja zdravstvenih in drugih zavodov ter organizacij, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Svet za zdravje.

Plan zdravstvenega varstva sprejme Skupščina Republike Slovenije.

7. člen

Republika Slovenija iz proračuna zagotavlja sredstva za:

- programiranje, usklajevanje in spremljanje izvajanja zdravstvene prosvete in vzgoje, vključno z založniško dejavnostjo, skladno s planom zdravstvenega varstva;
- proučevanje in spremljanje zdravstvenega stanja prebivalcev;
- uresničevanje programov republiškega pomena za krepitev zdravja;
- epidemiološko, higiensko ter zdravstveno-ekološko službo, ki obravnava zdravstvene vidike varovanja okolja;
- epidemiološko spremljanje in preprečevanje nalezljivih bolezni in infekcije s HIV, alkoholizma, kajenja, narkomanije in drugih odvisnosti;
- drugo socialnomedicinsko dejavnost, pomembno za vso republiko;
- sofinanciranje znanstvenoraziskovalne dejavnosti na področju zdravstvenega varstva;
- aktivnosti humanitarnih, invalidskih, strokovnih in drugih društev in organizacij, skladno z opredelitvami iz plana zdravstvenega varstva;
- zbiranje krvi in izmenjavo organov in tkiv za presajanje;
- zdravstvene preglede nabornikov;
- zdravstveno varstvo vojaških obveznikov na služenju vojaškega roka in na usposabljanju v teritorialni obrambi ter v organih za notranje zadeve ter pripadnikov republiških enot za civilno zaščito in republiških enot za zveze na usposabljanju, če zdravstvenega varstva nimajo urejenega na drugi podlagi;
- posebno zdravstveno varstvo po predpisih o vojaških invalidih, o civilnih invalidih vojne, o varstvu vojnih veteranov in žrtev vojnega nasilja, udeležencev drugih vojn ter o republiških priznavalninah;
- plačilo zdravstvenih storitev za obsojence na prestajanju zaporne kazni, za mladoletnike na prestajanju vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom, za osebe, ki jim je izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, oziroma obvezno zdravljenje alkoholikov in narkomanov, ter za tujce, ki jim je Republika Slovenija priznala status begunca;

– nujno zdravstveno varstvo oseb neznanega prebivališča, tujcev iz držav, s katerimi niso sklenjene mednarodne pogodbe, ter tujcev in državljanov Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v tujini, ki začasno prebivajo v Republiki Sloveniji ali so na poti skozi Republiko Slovenijo, in zanje ni bilo mogoče zagotoviti plačila zdravstvenih storitev.

Republika Slovenija za javne zdravstvene zavode, ki jih je ustanovila, zagotavlja sredstva za investicije in za druge obveznosti, določene z zakonom in z aktom o ustanovitvi.

Republika Slovenija iz proračuna zagotavlja dopolnilna sredstva za delovanje javne zdravstvene službe na primarni ravni na demografsko ogroženih območjih.

8. člen

Občina oziroma mesto uresničuje naloge na področju zdravstvenega varstva, s tem da:

– oblikuje in uresničuje programe za krepitev zdravja prebivalstva na svojem območju in zagotavlja proračunska sredstva za te programe;

– zagotavlja izvajanje higiensko epidemiološke, zdravstvenostatistične in socialnomedicinske dejavnosti za svoje območje, ki niso vključene v republiški program;

– oblikuje in izvaja program nalog za ohranitev zdravja okolja, ki niso vključene v republiški program;

– zagotavlja zdravstveno varstvo pripadnikov civilne zaštite, splošnih reševalnih služb, narodne zaštite in enot za zveze občin oziroma mesta, če tega nimajo urejenega na drugi podlagi;

– kot ustanovitelj javnih zdravstvenih zavodov zagotavlja sredstva za investicije in za druge obveznosti, določene z zakonom in z aktom o ustanovitvi;

– zagotavlja mrliško pregledno službo.

III. ZDRAVSTVENO VARSTVO V ZVEZI Z DELOM IN Z DELOVNIM OKOLJEM

9. člen

(prenehal veljati)

10. člen

(prenehal veljati)

11. člen

(prenehal veljati)

Drugi del ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

12. člen

Zdravstveno zavarovanje je obvezno in prostovoljno.

Obseg obveznega zdravstvenega zavarovanja (v nadaljnjem besedilu: obvezno zavarovanje) določa ta zakon.

Nosilec obveznega zavarovanja po tem zakonu je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zavod).

Prostovoljno zdravstveno zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: prostovoljno zavarovanje) izvajajo zavarovalnice.

I. OBVEZNO ZAVAROVANJE

13. člen

Obvezno zavarovanje obsega:

1. zavarovanje za primer bolezni in poškodbe izven dela;

2. zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni.

Z obveznim zavarovanjem se zavarovanim osebam zagotavlja v obsegu, ki ga določa ta zakon:

1. plačilo zdravstvenih storitev;

2. nadomestilo plače med začasno zadržanostjo od dela;

3. pogrebna in posmrtnina;

4. povračilo potnih stroškov v zvezi z uveljavljanjem zdravstvenih storitev.

1. Zavarovane osebe

14. člen

Zavarovane osebe so zavarovanci in njihovi družinski člani.

15. člen

Zavarovanci po tem zakonu so:

1. osebe, ki so v delovnem razmerju v Republiki Sloveniji;

2. osebe v delovnem razmerju pri delodajalcu s sedežem v Republiki Sloveniji, poslani na delo ali na strokovno izpopolnjevanje v tujino, če niso obvezno zavarovane v državi, v katero so bile poslani;

3. osebe, zaposlene pri tujih in mednarodnih organizacijah in ustanovah, tujih konzularnih in diplomatskih predstavništvih s sedežem v Republiki Sloveniji, če ni z mednarodno pogodbo drugače določeno;

4. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, zaposlene pri tujem delodajalcu, ki niso zavarovane pri tujem nosilcu zdravstvenega zavarovanja;

5. osebe, ki na območju Republike Slovenije samostojno opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost kot edini ali glavni poklic;

6. osebe, ki so lastniki zasebnih podjetij v Republiki Sloveniji, če niso zavarovane iz drugega naslova;

7. kmetje, člani njihovih gospodarstev in druge osebe, ki v Republiki Sloveniji opravljajo kmetijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic;

8. vrhunski športniki in vrhunski šahisti – člani telesno-kulturnih in šahovskih organizacij v Republiki Sloveniji, ki niso zavarovani iz drugega naslova;

9. brezposelne osebe, ki prejemajo pri zavodu za zaposlovanje nadomestilo oziroma denarno pomoč;

10. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki prejemajo pokojnino po predpisih Republike Slovenije oziroma preživnino po predpisih o preživetinskem varstvu kmetov;

11. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki prejemajo pokojnino od tujega nosilca pokojninskega zavarovanja, če z mednarodno pogodbo ni drugače določeno;

12. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, zavarovane pri tujem nosilcu zdravstvenega zavarovanja, ki med bivanjem v Republiki Sloveniji ne morejo uporabljati pravic iz tega naslova;

13. družinski člani osebe, zavarovane pri tujem nosilcu zdravstvenega zavarovanja, ki imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in niso zavarovani kot družinski člani pri tujem nosilcu zdravstvenega zavarovanja;

14. tujci, ki se izobražujejo ali izpopolnjujejo v Republiki Sloveniji, ki niso zavarovani iz drugega naslova;

15. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki so uživalci invalidnin po predpisih o vojaških invalidih in civilnih invalidih vojne, pravic po predpisih o varstvu vojnih veteranov, žrtev vojnega nasilja in udeležencev drugih vojn ter uživalci republiških priznawalnin, če niso zavarovane iz drugega naslova;

16. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki prejemajo nadomestilo po zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih odraslih oseb, če niso zavarovane iz drugega naslova;

17. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki prejemajo stalno denarno pomoč kot edini vir preživetja po predpisih o socialnem varstvu;

18. osebe s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki so uživalci priznavalnin po predpisih o varstvu udeležencev vojn, če niso zavarovane iz drugega naslova;

19. vojaški obvezniki s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki so v civilni službi kot nadomestilo vojaškega roka;

19.a vojaški obvezniki s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji med služenjem vojaškega roka oziroma med usposabljanjem za rezervno sestavo policije;

20. osebe z drugimi prihodki in s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, če niso zavarovane iz drugega naslova;

21. državljani Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki niso zavarovanci iz drugega naslova.

Za zavarovance po 7. točki prejšnjega odstavka se štejejo:

– kmetje, člani njihovih gospodarstev in druge osebe, ki v Republiki Sloveniji opravljajo kmetijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic, ustvarjajo s to dejavnostjo dohodek in so na tej podlagi vključeni v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje ali so se v to zavarovanje vključile prostovoljno;

– kmetje, člani njihovih gospodarstev in druge osebe, ki v Republiki Sloveniji opravljajo kmetijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic in niso pokojninsko in invalidsko zavarovane, če kmečko gospodarstvo dosega na člana gospodarstva mesečno najmanj tolikšen katastrski in drug dohodek, ki ustreza znesku 25% minimalne plače, zmanjšane za davke in prispevke. Za člane kmečkega gospodarstva se štejejo vse osebe, ki v okviru tega gospodarstva opravljajo kmetijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic.

Minimalna plača je najnižji znesek plače za polni delovni čas po predpisih o minimalni plači.

Kot drugi dohodki kmečkega gospodarstva iz druge alineje drugega odstavka tega člena se štejejo dohodki, od katerih se plačuje davek iz kmetijske dejavnosti in dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo.

Zavarovanci iz prve alineje drugega odstavka tega člena, ki so se v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje vključili prostovoljno, se lahko odločijo, da se bodo zavarovali za vse pravice iz 13. člena tega zakona ali pa le za tak obseg pravic, kot zavarovanci iz druge alineje drugega odstavka tega člena. Pogoje, pod katerimi posamezni zavarovanci lahko spremenijo obseg zavarovanja, se določi v pravilniku, ki ga sprejme minister, pristojen za zdravje.

16. člen

Za poškodbo pri delu in poklicno bolezen so zavarovane osebe iz 1., 2., 3., 5., 6., 8. in 19. točke prvega odstavka prejšnjega člena.

Osebe iz 7. točke prvega odstavka prejšnjega člena so zavarovane za poškodbo pri delu in poklicno bolezen, če plačujejo prispevek od osnove, določene za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Osebe iz 7. točke prvega odstavka prejšnjega člena, ki ne plačujejo tega prispevka, pridobijo v primeru poškodbe pri delu ali poklicne bolezni pravice v obsegu, določenem za primer bolezni ali poškodbe izven dela.

17. člen

Za poškodbo pri delu in poklicno bolezen so zavarovani tudi:

1. učenci in študentje pri praktičnem pouku, pri opravljanju proizvodnega dela oziroma delovne prakse in na strokovnih ekskurzijah;

2. otroci in mladostniki z motnjami v telesnem in duševnem razvoju pri praktičnem pouku v organizacijah za usposabljanje ali na obveznem praktičnem delu;

3. osebe, ki so po končanem šolanju na prostovoljni praksi, ne glede na to ali za to prakso prejemajo nagrado;

4. vojaški invalidi, civilni invalidi vojne in druge invalidne osebe na poklicni rehabilitaciji oziroma usposabljanju pri praktičnih delih in vajah;

5. osebe, ki opravljajo delo na podlagi pogodbe o delu;

6. učenci srednjih šol oziroma študenti višjih in visokih šol pri opravljanju dela preko pooblaščenih organizacij;

7. brezposelne osebe na javnih delih, organiziranih po predpisih o zaposlovanju;

8. volonterji;

9. osebe na prestajanju zaporne kazni in vzgojnega ukrepa pri delu, poklicnem izobraževanju in pri opravljanju dovoljenih dejavnosti v skladu z zakonom;

10. osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic.

18. člen

Za poškodbo pri delu so zavarovane tudi:

1. osebe, ki sodelujejo pri organiziranih javnih delih splošnega pomena, pri reševalnih akcijah ali pri zaščiti in reševanju ob naravnih in drugih nesrečah;

2. udeleženci mladinskih taborov v Republiki Sloveniji;

3. osebe, ki opravljajo dela oziroma naloge vojaške službe ali nadomestne civilne službe, narodne zaščite, civilne zaščite, službe za opazovanje in obveščanje, splošnih reševalnih služb ali enot za zveze ter pri usposabljanju za obrambo in zaščito;

4. osebe, ki pomagajo organom za notranje zadeve in pooblaščenim osebam teh organov pri opravljanju njihovih nalog v skladu z zakonom;

5. osebe, ki opravljajo naloge organov za notranje zadeve kot osebe v rezervnem sestavu organov za notranje zadeve;

6. osebe, ki opravljajo na poziv državnih in drugih pooblaščenih organov, javne in druge družbene funkcije ali državljansko dolžnost;

7. športniki, trenerji ali organizatorji, ki v okviru organizirane športne dejavnosti sodelujejo pri športnih akcijah;

8. osebe, ki kot člani operativnih sestavov prostovoljnih gasilskih organizacij opravljajo naloge pri gašenju požarov, zaščiti in reševanju pri drugih nesrečah, pri usposabljanju, zavarovanju na požarno nevarnih mestih in pri javnih prireditvah, naloge pri javnih nastopih in demonstracijah s prikazovanjem demonstrativnih vaj ter pri poučevanju ljudi o požarni varnosti;

9. osebe, ki kot člani gorske reševalne službe ali potapljači opravljajo naloge reševanja življenj ali odvrnitve oziroma preprečitve nevarnosti, ki neposredno ogrožajo življenje ali premoženje občanov.

19. člen

Za poškodbo pri delu in za poklicno bolezen se štejejo poškodbe in bolezni v skladu s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

20. člen

Kot družinski člani zavarovanca so ob pogojih, ki jih določa ta zakon, zavarovani:

a) ožji družinski člani:

1. zakonec,

2. otroci (zakonski in nezakonski otroci in posvojenci);

b) širši družinski člani:

1. pastorki, ki jih zavarovanec preživlja,

2. vnuki, bratje, sestre in drugi otroci brez staršev, ki jih je zavarovanec vzel k sebi in jih preživlja, ob pogojih, ki jih določa ta zakon za otroke,

3. starši (oče in mati, očim in mačeha, ter posvojitelj), ki živijo z zavarovancem v skupnem gospodinjstvu in jih zavarovanec preživlja ter nimajo za preživljanje dovolj lastnih sredstev in so trajno in popolnoma nezmožni za delo.

Za otroka brez staršev se šteje tudi otrok, ki ima starše, če so starši popolnoma in trajno nezmožni za delo ali, če zaradi drugih okoliščin ne morejo skrbeti za otroka in ga preživljati.

Družinski člani so zavarovani, če imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, razen če ni za ožje družinske člane z mednarodno pogodbo drugače določeno.

21. člen

Zakonec je zavarovan kot družinski član, če ni sam zavarovanec.

Ob pogoju iz prejšnjega odstavka je zavarovan tudi razvezani zakonec, ki mu je s sodno odločbo prisojena preživnina.

Kot zakonec je zavarovana tudi oseba, ki živi z zavarovancem v življenjski skupnosti, ki je po zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo.

22. člen

Otrok je zdravstveno zavarovan kot družinski član do dopolnjenega 15. leta starosti oziroma do dopolnjenega 18. leta starosti, če ni sam zavarovanec, po tej starosti pa, če se šola, in sicer do konca rednega šolanja.

Otrok, ki postane popolnoma in trajno nezmožen za delo do dopolnjenega 18. leta starosti ali do konca rednega šolanja, je zavarovan kot družinski član, dokler traja takšna nezmožnost, če ga zavarovanec preživlja oziroma če ni zavarovanec iz 16. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona.

2. Pravice iz obveznega zavarovanja

Pravice do zdravstvenih storitev

23. člen

Z obveznim zavarovanjem je zavarovanim osebam zagotovljeno plačilo zdravstvenih storitev:

1. v celoti:

- sistematični in drugi preventivni pregledi otrok, šolske mladine, študentov, ki se redno šolajo, žensk v zvezi z nosečnostjo in drugih odraslih oseb v skladu s programom, razen preventivnih pregledov, ki jih na podlagi zakona zagotavljajo delodajalci,

- zgodnje odkrivanje in preprečevanje bolezni, skladno s programom,

- zdravljenje in rehabilitacija otrok, učencev in študentov, ki se redno šolajo, ter otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju,

- zdravstveno varstvo žensk v zvezi s svetovanjem pri načrtovanju družine, kontracepcijo, nosečnostjo in porodom,

- preprečevanje, odkrivanje in zdravljenje infekcije HIV in nalezljivih bolezni, za katere je z zakonom določeno izvajanje ukrepov za preprečevanje njihovega širjenja,

- obvezna cepljenja, imunoprofilaksa in kemoprofilaksa skladno s programom,

- zdravljenje in rehabilitacija malignih bolezni, mišičnih in živčno-mišičnih bolezni, paraplegije, tetraplegije, cerebralne paralize, epilepsije, hemofilije, duševnih bolezni, razvitih oblik sladkorne bolezni, multiple skleroze in psoriaze,

- zdravljenje in rehabilitacija zaradi poklicnih bolezni in poškodb pri delu,

- zdravstveno varstvo v zvezi z dajanjem in izmenjavo tkiv in organov za presaditev drugim osebam,

- nujna medicinska pomoč, vključno z nujnimi reševalnimi prevozi,

- patronažni obiski, zdravljenje in nega na domu ter v socialnovarstvenih zavodih,

- zdravila na recept v skladu z razvrstitvijo zdravil, ortopedski in drugi pripomočki v zvezi z zdravljenjem pri osebah in stanjih iz prve do desete alineje te točke;

- zdravila na recept iz pozitivne in vmesne liste za otroke, učence, dijake, vajence in študente ter otroke z motnjami v duševnem in telesnem razvoju;

2. najmanj 95% vrednosti:

- storitev v zvezi s presaditvijo organov in z drugimi najzahtevnejšimi operativnimi posegi ne glede na razlog,

- zdravljenja v tujini,

- storitev v zvezi z intenzivno terapijo, radioterapijo, dializo in drugimi nujnimi najzahtevnejšimi diagnostičnimi, terapevtskimi in rehabilitacijskimi posegi;

3. najmanj 85% vrednosti za:

- storitve v zvezi z zagotavljanjem in zdravljenjem zmanjšane plodnosti in umetno oploditvijo, sterilizacijo in umetno prekinitev nosečnosti;

- specialističnoambulantne, bolnišnične in zdraviliške storitve kot nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja, razen za poškodbe izven dela,

- nemedicinski del oskrbe v bolnišnici in zdravilišču v okviru nadaljevanja bolnišničnega zdravljenja, razen za poškodbe izven dela,

- storitve v osnovni zdravstveni dejavnosti, ki niso zajete v 1. točki, ter zdravljenje zobnih in ustnih bolezni,

- ortopedske, ortotične, slušne in druge pripomočke, razen v primerih iz 1. in 4. točke tega odstavka;

4. najmanj 75% vrednosti za:

- specialističnoambulantne, bolnišnične in zdraviliške storitve kot nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja in nemedicinski del oskrbe v bolnišnici in zdravilišču kot nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja, ortopedske, ortotične in druge pripomočke v zvezi z zdravljenjem poškodb izven dela,

- zdravila s pozitivne liste za vse druge primere;

5. največ do 60% vrednosti za:

- reševalne prevoze, ki niso nujni, zavarovanih oseb, ki so nepokretne ali rabijo prevoz na in z dialize ali v drugih primerih, ko bi bil prevoz z javnim prevoznim sredstvom ali osebnim avtomobilom za njihovo zdravje škodljiv, ali zaradi svojega zdravstvenega stanja potrebujejo spremstvo zdravstvenega delavca,

- zdraviliško zdravljenje, ki ni nadaljevanje bolnišničnega zdravljenja;

6. največ do 50% vrednosti za:

- zdravila z vmesne liste,

- zobnoprostetično zdravljenje odraslih,

- očesne pripomočke za odrasle.

Odstotke iz 2. do 6. točke prejšnjega odstavka določi Zavod v soglasju z Vlado Republike Slovenije. Odstotki za posamezne vrste storitev ali pri posameznih boleznih v okviru teh točk so lahko različni.

Zavod lahko določi pogoj predhodnega zavarovanja do šest mesecev za pravice do ortopedskih, ortotičnih, očesnih, slušnih, zobnoprostetičnih in drugih pripomočkov, razen za pravice iz 1. točke prvega odstavka tega člena.

24. člen

Ne glede na določbe prejšnjega člena se zagotavlja plačilo zdravstvenih storitev v celoti vojaškim invalidom in civilnim invalidom vojne, s tem da razliko nad ravnijo obveznega zavarovanja zagotavlja Republika Slovenija iz proračuna.

25. člen

Ne glede na določbe prvega odstavka 23. člena tega zakona je v celoti zagotovljeno tudi plačilo storitev iz 2., 3. in 4. točke, kadar gre za nujno zdravljenje oseb, ki niso prostovoljno zavarovane za razliko v vrednosti teh storitev:

- invalidov in drugih oseb, ki jim je priznana pomoč druge osebe za opravljanje večine ali vseh življenjskih funkcij po posebnih predpisih; invalidov, ki imajo najmanj 70% telesno okvaro po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in zavarovancev iz 16. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona ter oseb nad 75 let starosti;

– oseb, ki izpolnjujejo dohodkovni pogoji za pridobitev dajatev po predpisih o socialnem varstvu;

– oseb, katerih izdatki za doplačilo teh storitev v posameznem koledarskem letu presežejo znesek, ki ga določi Zavod. Ta znesek je odvisen od dohodka na družinskega člana zavarovanca in ne more biti manjši od dvojne letne premije za prostovoljno zavarovanje za te primere.

Nujno zdravljenje obsega neodložljive zdravstvene storitve oživiljanja, ohranitve življenja in preprečitve poslabšanja zdravstvenega stanja obolelega ali poškodovanega. Nujnost zdravljenja presoja osebni zdravnik oziroma pristojna zdravniška komisija v skladu s splošnim aktom Zavoda.

Osebam iz prvega odstavka tega člena lahko Zavod odobri celotno plačilo ortopedskega, ortotičnega in drugega pripomočka pod pogoji, ki jih določi Zavod s splošnim aktom.

26. člen

Natančnejši obseg storitev iz prvega odstavka 23. člena tega zakona in iz prejšnjega člena, standarde in normative določi Zavod s svojimi splošnimi akti v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravstvo.

27. člen

Zavod zagotavlja plačilo zdravstvenih storitev tujcem, ki niso zavarovani po tem zakonu, če tako določa mednarodna pogodba.

Nadomestila med začasno zadržanostjo od dela

28. člen

Pravico do nadomestila med začasno zadržanostjo od dela (v nadaljnjem besedilu: nadomestilo) imajo:

- zavarovanci iz 1., 2., 3., 4., 5., 6. in 8. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona,
- zavarovanci iz 7. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona, če plačujejo prispevek od osnove, določene za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

29. člen

Nadomestilo gre zavarovancem na podlagi mnenja osebnega zdravnika oziroma pristojne zdravniške komisije:

- od prvega dne zadržanosti od dela zaradi presaditve živega tkiva in organov v korist druge osebe, posledic dajanja krvi, nege ožjega družinskega člana, izolacije in spremstva, ki ju odredi zdravnik ter poškodb, nastalih v okoliščinah iz 18. člena tega zakona;
- od 31. dne zadržanosti od dela v vseh drugih primerih.

(Opomba: Ta alineja se od 1. 1. 2003 ne uporablja glede pravice do nadomestila plače v primerih nezmožnosti delavca za delo zaradi bolezni ali poškodbe, ki ni povezana z delom – ZDR, Uradni list RS, št. 42/02)

Zavarovancu pripada nadomestilo za delovne dneve oziroma delovne ure, ko je zadržan od dela, kot tudi za praznične in druge dela proste dni, določene z zakonom.

30. člen

Pravica do nadomestila zaradi nege ožjega družinskega člana, s katerim zavarovanec živi v skupnem gospodinjstvu, traja v posameznem primeru največ do sedem delovnih dni, za otroke do sedem let starosti ali starejšega zmerno, težje ali težko duševno in telesno prizadetega otroka pa do 15 delovnih dni.

Kadar to terjaja zdravstveno stanje ožjega družinskega člana, lahko pristojni imenovani zdravnik izjemoma podaljša trajanje pravice do nadomestila, vendar največ do 30 delovnih dni za nego otrok do sedem let starosti ali starejšega zmerno, težje ali težko duševno in telesno prizadetega otroka oziroma do 14 delovnih dni za nego drugih ožjih družinskih članov.

Imenovani zdravnik lahko izjemoma podaljša trajanje pravice do nadomestila osebnega dohodka za nego otroka, in sicer v primerih, ko je taka odsotnost potrebna zaradi nenadnega poslabšanja zdravstvenega stanja otroka oziroma v drugih izjemnih primerih. Taka odsotnost ne more biti daljša od 6 mesecev.

Ne glede na prejšnji odstavek lahko na predlog strokovnega kolegija Kliničnega centra Ljubljana – Pediatrične klinike, imenovani zdravnik podaljša trajanje pravice do nadomestila plače za nego otroka in sicer v primerih, ko je to potrebno zaradi težke možganske okvare, rakavih obolenj ali drugih posebno hudih poslabšanj zdravstvenega stanja.

Na predlog strokovnega kolegija Kliničnega centra Ljubljana – Pediatrična klinika lahko imenovani zdravnik odobri tudi pravico do nadomestila plače enemu od staršev, ko je tak otrok v bolnišnici.

To pravico lahko uveljavlja eden od staršev do dopolnjenega 18. leta otrokove starosti.

Trajanje odsotnosti je odvisno od stanja bolezni in se glede na dinamiko poteka bolezni presoja individualno.

31. člen

Osnova za nadomestilo je povprečna mesečna plača in nadomestila oziroma povprečna osnova za plačilo prispevkov v koledarskem letu pred letom, v katerem je nastala začasna zadržanost od dela. Osnova se valorizira skladno z rastjo povprečnih plač vseh zaposlenih v Republiki Sloveniji.

Nadomestilo znaša:

- 100% osnove ob zadržanosti od dela zaradi poklicne bolezni, poškodbe pri delu, presaditve živega tkiva in organov v korist druge osebe, posledic dajanja krvi ter izolacije, ki jo odredi zdravnik;
- 90% osnove ob zadržanosti od dela zaradi bolezni;
- 80% osnove ob zadržanosti od dela zaradi poškodb izven dela, nege družinskega člana in spremstva, ki ga odredi zdravnik.

Vojaški invalidi in civilni invalidi vojne imajo pravico do nadomestila v višini 100% od osnove tudi v primerih iz druge in tretje alineje prejšnjega odstavka.

Nadomestilo ne more biti manjše od zajamčene plače in ne višje od plače, ki bi jo zavarovanec dobil, če bi delal oziroma od osnove, po kateri je v času zadržanosti od dela zavarovan.

Nadomestilo se mesečno valorizira skladno z rastjo povprečnih plač vseh zaposlenih v Republiki Sloveniji.

Način valorizacije osnove in nadomestila določi Zavod s splošnim aktom.

32. člen

Osnova za nadomestilo za zavarovanca, ki ni imel plače oziroma osnove za plačilo prispevkov v obdobju iz prvega odstavka prejšnjega člena, je povprečni mesečni znesek plač oziroma osnov za plačilo prispevkov v času zavarovanja pred začetkom zadržanosti od dela.

Zavarovancu, ki se je poškodoval na poti na delo, preden je nastopil delo in zavarovancu, ki po odslužitvi ali do sluzitvi vojaškega roka ali po predčasnem odpustu s služenja vojaškega roka zaradi bolezni ali poškodbe ne more nastopiti dela, se za izračun osnove upošteva plača, ki bi jo prejemal, če bi nastopil delo.

33. člen

Zavarovanec, ki na podlagi mnenja osebnega zdravnika oziroma zdravniške komisije dela skrajšan delovni čas, ima za čas zadržanosti od dela pravico do nadomestila. Če je njegova plača za skrajšani delovni čas manjša od nadomestila, ki mu pripada za čas, ko ne dela, ima pravico tudi do nadomestila za to razliko.

Če zavarovanec na podlagi ugotovitve zdravniške komisije ne more opravljati svojega dela in dela poln delovni čas na drugem delu, ima pravico do razlike med plačo in višino nadomestila, ki bi mu pripadalo, če ne bi delal.

34. člen

Zavarovanca, ki je zadržan od dela zaradi začasne nezmožnosti za delo, osebni zdravnik oziroma zdravniška komisija napoti na invalidsko komisijo, če oceni, da ni pričakovati povrnitve delovne zmožnosti.

Zavarovancu, ki mu je med trajanjem zadržanosti od dela prenehalo delovno razmerje, pripada nadomestilo še za največ 30 dni začasne nezmožnosti za delo po prenehanju delovnega razmerja.

Če je zadržanost od dela posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, pripada zavarovancu nadomestilo tudi po prenehanju delovnega razmerja, in sicer dokler ni spet zmožen za delo.

Zavarovancu, ki je v času, ko prejema nadomestilo, začasno odstranjen z dela, se nadomestilo zniža za toliko, kolikor bi se v tem času znižala njegova plača.

35. člen

Zavarovanec ni upravičen do nadomestila med začasno zadržanostjo od dela, če v tem času opravlja pridobitno delo.

Zavarovancu se zadrži izplačevanje nadomestila:

- če neopravičeno najpozneje tri dni po začetku bolezni ne obvesti delodajalca oziroma osebnega zdravnika, da je zbolel;

- če se brez opravičenega vzroka ne odzove vabilu na zdravniški pregled ali zdravniško komisijo;

- če pooblaščen zdravnik, zdravniška komisija ali nadzorni organ ugotovi, da se ne ravna po navodilih za zdravljenje ali če brez dovoljenja zdravnika odpotuje iz kraja stalnega prebivališča.

Izplačevanje nadomestila se zadrži za čas, dokler se zavarovanec ne javi, ne pride na pregled oziroma dokler se ne začne ravnati po navodilu zdravnika. Zavarovancu se zadržano nadomestilo izplača za ves čas opravičene zadržanosti od dela.

Pogrebina in posmrtnina

36. člen

Za pogrebino in posmrtnino so zavarovani zavarovanci iz 1., 2., 3., 4., 5., 6., 8., 9., 10., 15., 16., 19. in 20. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona in njihovi ožji družinski člani.

Zavarovanci iz 7. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona in njihovi ožji družinski člani imajo pravico do pogrebne in posmrtnine, če plačujejo prispevek za zdravstveno varstvo od osnove, določene za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Pravica do pogrebne in posmrtnine se zagotavlja ob pogoju predhodnega zavarovanja, ki ga določi Zavod s splošnim aktom in ne more biti daljša od šest mesecev.

37. člen

Ob smrti zavarovane osebe pripada pogrebina osebi, ki je poskrbela za pogreb.

Pogrebina pripada tudi ob smrti osebe, ki je umrla v 30. dneh po prenehanju delovnega razmerja ali opravljanja druge dejavnosti.

Pogrebina pripada tudi ob smrti družinskega člana osebe, ki je na služenju vojaškega roka, če je bilo družinskega članu v tem času zagotovljeno zdravstveno varstvo.

Višino pogrebne določi zavod s splošnim aktom, upoštevaje nujne stroške pogreba.

38. člen

Družinski člani zavarovanca, ki jih je ta preživljal do svoje smrti, imajo pravico do posmrtnine kot enkratne denarne pomoči ob smrti zavarovanca.

Višino posmrtnine določi zavod v višini najmanj 100% in največ 150% zajemčene plače.

38.a člen

(črtan)

Povračilo potnih stroškov

39. člen

Zavarovane osebe imajo pri uresničevanju pravic do zdravstvenih storitev pravico do povračila potnih stroškov, ki obsega:

- prevozne stroške,

- stroške prehrane in nastanitve med potovanjem in bivanjem v drugem kraju.

40. člen

Zavarovane osebe imajo pravico do povračila prevoznih stroškov, kadar uveljavljajo pravice iz 1., 2. in 3. točke 23. člena tega zakona, če:

- morajo potovati k zdravniku ali v zdravstveni zavod v drug kraj, ker v kraju zaposlitve ali stalnega prebivališča ni zdravnika ali ustreznega zdravstvenega zavoda;

- jih osebni zdravnik, zdravstveni zavod ali zdravniška komisija napoti ali pokliče v kraj zunaj stalnega prebivališča ali kraja zaposlitve.

41. člen

Povračilo prevoznih stroškov pripada zavarovanim osebam za najkrajšo razdaljo do najbližjega zdravstvenega zavoda oziroma zdravnika po ceni javnega prevoza. Zavod določi znesek, do katerega se ti stroški ne povrnejo.

Če ni javnega prevoza ali ko drugačen prevoz zahteva zdravstveno stanje zavarovane osebe, se odobri ustrezen prevoz ali se povrnejo stroški v višini, ki jo določi zavod.

42. člen

Zavarovana oseba ima pravico do povračila stroškov prehrane, če je zaradi uveljavljanja zdravstvenih storitev odsotna od doma več kot 12 ur.

Povračila za stroške prehrane in nastanitve v drugem kraju v državi se priznajo v višini, ki jo določi zavod.

Za otroka, starega do sedem let, znaša povračilo za stroške prehrane in nastanitve polovico zneska iz prejšnjega odstavka.

Če je zavarovana oseba napotena na zdravljenje v tujino, se povračilo za stroške prehrane in nastanitve zanj odmeri v višini, ki jo določi zavod.

43. člen

Pravico do povračila potnih stroškov ima tudi spremljevalec zavarovane osebe, če tako odloči osebni zdravnik ali zdravniška komisija.

Za otroke do dopolnjenega 15. leta starosti in starejše težje ali težko duševno ter telesno prizadete otroke in mladostnike se šteje, da potrebujejo spremljevalca.

Če je spremljevalec zdravnik ali drug zdravstveni delavec, velja za povračilo potnih in drugih stroškov ureditev te pravice v zdravstvenem zavodu, v katerem dela zdravnik ali drug zdravstveni delavec. Plačilo teh potnih stroškov bremeni materialne stroške zdravstvenega zavoda.

44. člen

Zavarovana oseba, ki na svojo zahtevo uveljavlja pravico do zdravstvenih storitev mimo določb tega zakona in splošnih aktov zavoda, je upravičena do povračila potnih stroškov v obsegu, do katerega bi bila upravičena, če bi uveljavljala pravice v skladu s tem zakonom.

Način uveljavljanja povračila potnih stroškov določi zavod s splošnim aktom.

3. Viri sredstev

45. člen

Sredstva za obvezno zavarovanje se zagotavljajo s prispevki, ki jih plačujejo Zavodu zavarovanci, delodajalci in drugi s tem zakonom določeni zavezanici.

Prispevki se plačujejo od osnov, določenih s tem zakonom, po proporcionalnih stopnjah, razen za primere, za katere se po tem zakonu plačujejo prispevki v pavšalnih zneskih.

46. člen

Za zavarovanje za primer bolezni in poškodbe izven dela se plačujejo:

1. prispevek za vse pravice;
2. prispevek za pravice do zdravstvenih storitev, povračila potnih stroškov, pogrebnino in posmrtnino;
3. prispevek za zdravstvene storitve in povračila potnih stroškov;
4. prispevek za nadomestila, pogrebnino in posmrtnino.

47. člen

Za zavarovanje za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni se plačuje:

1. prispevek za vse pravice;
2. prispevek za pravice do zdravstvenih storitev, povračila potnih stroškov ter pogrebnino in posmrtnino.

48. člen

Prispevke za zavarovanje za primer bolezni in poškodbe izven dela plačujejo:

1. prispevek iz 1. točke 46. člena tega zakona:
 - zavarovanci iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona in njihovi delodajalci,
 - zavarovanci iz 4., 5., 6. in 8. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona;
2. prispevek iz 2. točke 46. člena tega zakona:
 - zavod za zaposlovanje za zavarovance iz 9. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona,
 - skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja za zavarovance iz 10. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona,
 - Republika Slovenija za zavarovance iz 15., 16., 19. in 19.a točke prvega odstavka 15. člena tega zakona,
 - zavarovanci iz 20. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona;
3. prispevek iz 3. točke 46. člena tega zakona:
 - zavarovanci iz 7. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona,
 - zavarovanci iz 11., 12., 13. in 14. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona,
 - izplačevalec prejemkov za zavarovance iz 18. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona,
 - občine za zavarovance iz 21. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona,
 - Republika Slovenija za zavarovance iz 17. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona;
4. prispevek iz 4. točke 46. člena tega zakona:
 - zavarovanci iz 7. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona, če so pokojninsko in invalidsko zavarovani.

49. člen

Prispevek za zavarovanje za poškodbo pri delu in poklicno bolezen plačujejo:

1. prispevek iz 1. točke 47. člena tega zakona:
 - delodajalci za zavarovance iz 1., 2. in 3. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona,

- zavarovanci iz 5., 6. in 8. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona,

- zavarovanci iz 7. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona, ki so pokojninsko in invalidsko zavarovani;

2. prispevek iz 2. točke 47. člena tega zakona:

- Republika Slovenija za zavarovance iz 19. in 19.a točke prvega odstavka 15. člena tega zakona,

- pravne in fizične osebe, pri katerih so zavarovanci iz 1. do 9. točke 17. člena tega zakona na usposabljanju oziroma delu,

- zavarovanci iz 10. točke 17. člena tega zakona,

- organizatorji del oziroma akcij za zavarovance iz 18. člena tega zakona.

50. člen

Zavarovanci iz 1. in 3. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona plačujejo prispevke iz bruto plač in bruto nadomestil za čas odsotnosti z dela v skladu s predpisi o delovnih razmerjih.

Zavarovanci iz 2. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona plačujejo prispevke od osnove, od katere se po posebnem zakonu plačuje davek od osebnih prejemkov.

Delodajalci plačujejo prispevke od osnov iz prejšnjih odstavkov.

V osnovo za obračunavanje in plačevanje prispevkov se ne štejejo prejemki, izplačani za neposredno skupno porabo.

51. člen

Zavezanci iz 4., 5., 6. in 8. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona plačujejo prispevke od bruto osnove za pokojninsko in invalidsko zavarovanje po stopnji, določeni za zavarovance in po stopnji, določeni za delodajalce.

52. člen

Zavezanci iz 7. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona plačujejo prispevek od katastrskega dohodka kmetijskih in gozdnih zemljišč.

Zavarovanci iz 7. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona, ki so pokojninsko in invalidsko zavarovani, plačujejo prispevek od osnove za pokojninsko in invalidsko zavarovanje v skladu s prejšnjim členom.

53. člen

Prispevek za zavarovance iz 9. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona se plačuje od nadomestil oziroma denarnih pomoči.

Prispevek za zavarovance iz 10. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona se plačuje od pokojnin z varstvenim dodatkom in preživnin po predpisih o preživninskem varstvu kmetov.

Prispevek za zavarovance iz 11. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona se plačuje od zneska, ki ga prejemajo od tujega nosilca pokojninskega zavarovanja.

Prispevek za zavarovance iz 15. in 16. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona se plačuje od izplačanih prejemkov, razen dodatka za tujo pomoč in postrežbo.

Kot osnova za obračun prispevkov se denarne pomoči iz prvega odstavka ter prejemki iz drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena povečajo s koeficientom povprečne stopnje davka od osebnih prejemkov in povprečno stopnjo prispevkov za socialno varnost, ki se plačujejo iz plač, v skladu s posebnim zakonom, ki ureja davek od osebnih prejemkov.

54. člen

Prispevek za zavarovance iz 19. in 20. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona se plačuje od bruto osnove za pokojninsko in invalidsko zavarovanje oziroma od bruto zajamčene plače, če zavarovanec ni pokojninsko in invalidsko zavarovan.

Prispevek za zavarovance iz 19.a točke prvega odstavka 15. člena tega zakona se plačuje od dvakratnika bruto zjamčene plače.

55. člen

Stopnje prispevkov določi Skupščina Republike Slovenije na predlog skupščine Zavoda.

56. člen

Stopnje prispevka za poškodbo pri delu in poklicno bolezen so lahko različne za posamezne dejavnosti, odvisno od stopnje nevarnosti za nastanek poklicne bolezni in poškodbe pri delu.

Če izdatki za poškodbe pri delu in za poklicne bolezni pri zavezancu v posameznem letu presegajo povprečno višino na zavarovanca v dejavnosti, Zavod takemu zavezancu določi za naslednje obdobje do 50% višjo prispevno stopnjo v skladu z merili, ki jih določi s splošnim aktom.

Zvišano prispevno stopnjo iz prejšnjega odstavka lahko Zavod predpiše tudi zavezancu, za katerega inšpekcija ugotovi, da ne izpolnjuje obveznosti iz 9. člena tega zakona.

57. člen

Prispevki za zavarovance iz 12., 13., 14., 17., 18. in 21. točke prvega odstavka 15. člena ter 17. in 18. člena tega zakona se plačajo v pavšalnih zneskih, ki jih določi Zavod.

58. člen

Glede obračunavanja prispevkov, rokov za plačilo, izterjave prispevkov, vračila preveč plačanih prispevkov, zamudnih obresti, odpisa zaradi neizterljivosti, poročstva, zastaranja in kaznovanja, se smiselno uporabljajo določbe posebnega zakona, ki ureja plačevanje prispevkov.

59. člen

Pristojnost glede nadzora nad obračunavanjem in plačevanjem prispevkov ima Zavod. Ta lahko prenese pooblastila glede obračunavanja, nadzora plačevanja ter izterjave prispevkov na pristojno službo v skladu s posebnim zakonom. Pooblaščen služba mu je dolžna tekoče posredovati zahtevane podatke.

60. člen

Zavod določi merila in pogoje, pod katerimi se določenim zavezancem za plačilo prispevka za zdravstveno zavarovanje prispevek lahko zmanjša ali odpiše.

Podjetjem, zavodom in drugim organizacijam za zaposlovanje invalidov, ki so zavezanci iz prvega odstavka 45. člena tega zakona in osebam iz 1. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona, ki so pri njih v delovnem razmerju, se vsi prispevki po tem zakonu obračunavajo in odvedejo na poseben račun in kot odstopljena sredstva uporabljajo za materialni razvoj teh podjetij oziroma organizacij v skladu z zakonom.

II. PROSTOVOLJNO ZAVAROVANJE

61. člen

Prostovoljna zdravstvena zavarovanja krijejo zavarovancem stroške zdravstvenih in z njimi povezanih storitev, oskrbe z zdravili in medicinsko-tehničnimi pripomočki ter izplačila dogovorjenih denarnih nadomestil v primeru bolezni, poškodbe ali posebnega zdravstvenega stanja. Takšna zavarovanja smejo na območju Republike Slovenije izvajati zavarovalnice, ki izpolnjujejo predpisane pogoje po tem zakonu in po zakonu, ki ureja zavarovalništvo.

Prostovoljna zdravstvena zavarovanja se uvrščajo v zavarovalno vrsto zdravstveno zavarovanje in zavarovalno skupino premoženjska zavarovanja. Zavarovalnice iz prejšnjega odstavka lahko uvedejo naslednje tipe prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj:

1. dopolnilno zdravstveno zavarovanje (v nadaljnjem besedilu: dopolnilno zavarovanje), ki ob uresničevanju pravic do zdravstvenih storitev po postopkih in pogojih, kot so predpisani v obveznem zdravstvenem zavarovanju, krije razliko med vrednostjo zdravstvenih storitev v skladu s 23. členom tega zakona in deležem te vrednosti, ki ga v skladu z istim členom krije obvezno zdravstveno zavarovanje, oziroma del te razlike, ko se doplačilo nanaša na pravico do zdravlil iz seznama medsebojno zamenljivih zdravlil in medicinsko-tehničnih pripomočkov;

2. nadomestno zdravstveno zavarovanje, ki, največ v obsegu standarda obveznega zdravstvenega zavarovanja, krije stroške zdravstvenih in z njimi povezanih storitev ter oskrbe z zdravili in medicinsko-tehničnimi pripomočki osebam, ki po predpisih Republike Slovenije ne morejo biti obvezno zavarovane;

3. dodatno zdravstveno zavarovanje, ki krije stroške zdravstvenih in z njimi povezanih storitev ter oskrbe z zdravili in medicinsko-tehničnimi pripomočki in za izplačila denarnih prejemkov, ki niso sestavni del pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, in ni niti dopolnilno niti nadomestno zdravstveno zavarovanje;

4. vzporedno zdravstveno zavarovanje, ki krije stroške zdravstvenih in z njimi povezanih storitev ter oskrbe z zdravili in medicinsko-tehničnimi pripomočki, ki so sicer pravica iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, a jih zavarovanci uveljavljajo po drugačnih postopkih in ob drugih pogojih, kot jih predpisuje obvezno zdravstveno zavarovanje.

Zavarovalnice iz prvega odstavka tega člena lahko uvedejo tudi kombinacije tipov prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj, ki pa ne smejo vključevati dopolnilnega zavarovanja.

Kolikor v tem zakonu ni drugače določeno, se za opravljanje poslov prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj uporabljajo določbe zakona, ki ureja zavarovalništvo. Za razmerja iz pogodb prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj se uporabljajo določbe zakona, ki ureja obligacijska razmerja, kolikor v tem zakonu ni drugače določeno.

Zavarovalec je v prostovoljnih zdravstvenih zavarovanjih fizična ali pravna oseba, ki z zavarovalnico sklene zavarovalno pogodbo. Zavarovanec pa je fizična oseba, katere interes je zavarovan. Kadar zavarovalec in zavarovanec nista ista oseba, mora pogodba o prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju vsebovati tudi podpis zavarovanca.

1. Dopolnilno zavarovanje

62. člen

Dopolnilno zavarovanje predstavlja javni interes Republike Slovenije in se izvaja po načelih medgeneracijske vzajemnosti in vzajemnosti med spoloma med vsemi zavarovanci dopolnilnega zavarovanja. Skupaj z obveznim zdravstvenim zavarovanjem dopolnilno zavarovanje predstavlja del socialne varnosti zavarovanih oseb po tem zakonu.

Javni interes Republike Slovenije na področju dopolnilnega zavarovanja se uresničuje tako, da:

1. zaradi varovanja interesov zavarovancev država s tem zakonom zagotavlja enako obravnavo zavarovancev ne glede na starost, spol in zdravstveno stanje;

2. so se zavarovalnice, ki izvajajo dopolnilno zavarovanje, dolžne po določbah tega zakona vključiti v izravnalno shemo dopolnilnega zavarovanja;

3. morajo zavarovalnice voditi prihodke in odhodke dopolnilnega zavarovanja ločeno od drugih tipov prostovoljnih zdravstvenih zavarovanj in drugih zavarovalnih vrst ter v okviru izkaza poslovnega izida iz zdravstvenih zavarovanj izdelati ločen izkaz poslovnega izida dopolnilnega zavarovanja;

4. morajo zavarovalnice sredstva iz poslovanja dopolnilnega zavarovanja uporabiti le za izvajanje tega zavarovanja. V primeru pozitivnega izida iz dopolnilnega zavarovanja morajo polovico tega izida nameniti za izvajanje dopolnilnega zavarovanja;

5. veljajo za izračun minimalnega kapitala zavarovalnic, ki izvajajo dopolnilno zavarovanje, posebni pogoji iz 62. člena tega zakona;

6. povišanje premije dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj v času trajanja zavarovanja mora predhodno pisno potrditi imenovani pooblaščenec aktuar zavarovalnice. Agencija za zavarovalni nadzor lahko v primeru dvoma v podatke imenuje neodvisnega pooblaščenega aktuarja, ki opravi naloge imenovanega pooblaščenega aktuarja po tem zakonu;

7. so izvajalci zdravstvenih storitev, ki so vključeni v mrežo javne zdravstvene službe, dolžni poslovno sodelovati na področju dopolnilnega zavarovanja z vsemi zavarovalnicami, ki izvajajo takšno zavarovanje, in jim zagotavljati praviloma v elektronski obliki vse podatke, potrebne za delovanje izravnalne sheme dopolnilnega zavarovanja, in sicer specificirane po zavarovancih in storitvah.

62.a člen

Zavarovalnica mora za opravljanje zavarovalnih poslov dopolnilnega zavarovanja pridobiti predhodno soglasje ministra, pristojnega za zdravje.

Vloga za pridobitev soglasja iz prejšnjega odstavka mora vsebovati podatke o zavarovalnici, splošne pogoje za dopolnilna zavarovanja, izjavo o izpolnjevanju pogojev iz prejšnjega člena ter izjavo zavarovalnice, da vstopa v izravnalno shemo dopolnilnega zavarovanja in da izpolnjuje vse pogoje, ki so potrebni za izvajanje izravnave po tem zakonu. Prav tako mora vloga vsebovati tudi posebne pogoje, obrazce in tiskovine, ki jih bo zavarovalnica uporabljala v poslovanju z zavarovanci, obrazce izračuna premij in drugo dokumentacijo glede višine premij.

Pred izdajo soglasja lahko minister, pristojen za zdravje, zahteva dopolnitev vloge zavarovalnice s podatki in dokazili, iz katerih je mogoče nedvoumno ugotoviti izpolnjevanje meril in pogojev za izvajanje dopolnilnih zavarovanj v skladu s tem zakonom.

Minister, pristojen za zdravje, da soglasje za opravljanje zavarovalnih poslov dopolnilnih zavarovanj v dveh mesecih od prejema popolne vloge iz drugega odstavka tega člena. Odločba je v upravnem postopku dokončna in je zoper njo dovoljen upravni spor.

62.b člen

Zavarovalnica, ki izvaja dopolnilno zavarovanje, mora:

1. sprejeti v to zavarovanje vse osebe, ki so obvezno zdravstveno zavarovane po tem zakonu in se želijo pri njej zavarovati, ter jih pri sprejemu v zavarovanje enako obravnavati;

2. obravnavati vse zavarovance dopolnilnega zavarovanja enako, razen v primerih iz tretjega in četrtega odstavka tega člena;

3. sklepati ta zavarovanja za najmanj eno leto, razen v primeru zavarovanja oseb, katerih status zavarovane osebe v obveznem zdravstvenem zavarovanju je časovno omejen;

4. vsakemu zavarovancu v času trajanja zavarovanja kriti razliko med vrednostjo zdravstvenih storitev v skladu s 23. členom tega zakona in deležem te vrednosti, ki ga v skladu z istim členom krije obvezno zdravstveno zavarovanje, oziroma del te razlike, ko se doplačilo nanaša na pravico do zdravlil iz seznama medsebojno zamenljivih zdravlil in medicinsko-tehničnih pripomočkov;

5. določiti čakalno dobo treh mesecev, razen za osebe, ki postanejo zavezane plačevati razliko med vrednostjo zdravstvenih storitev v skladu z 23. členom tega zakona in deležem te vrednosti, ki ga v skladu s istim členom krije obvezno zdravstveno zavarovanje in je od začetka te obveznosti potekel največ en mesec, kakor tudi v primerih sklenitve zavarovanja, ko je od prenehanja predhodnega zavarovanja potekel največ en mesec.

Zavarovalna premija dopolnilnega zavarovanja mora biti enaka za vse zavarovance posamezne zavarovalnice, razen

kadar ima zavarovalnica pri skupinskem načinu sklepanja in izvajanja zavarovanj ali v drugih primerih nižje administrativne stroške. V tem primeru lahko zavarovalnica odobri popust v višini največ tri odstotke od zavarovalne premije.

Ne glede na določbe prejšnjega odstavka so za zavarovane osebe, za katere se sklene dopolnilno zavarovanje po preteku enega leta od dne, ko postanejo zavezane plačevati razliko med vrednostjo zdravstvenih storitev v skladu s 23. členom tega zakona in deležem te vrednosti, ki ga v skladu s 23. členom tega zakona in deležem te vrednosti, ki ga v skladu z istim členom krije obvezno zdravstveno zavarovanje, premije za vsako polno nezavarovano leto tri odstotke višje. Za izračun števila polnih nezavarovanih let se upoštevajo vsi dnevi po 1. januarju 2006, ko je bila zavarovana oseba sicer zavezana plačevati razliko, a ni imela veljavnega dopolnilnega zavarovanja. Število polnih nezavarovanih let je celi del količnika, ki se izračuna tako, da se število dni iz prejšnjega stavka deli s številom 365,25. Skupno povišanje premije lahko znaša največ 80 odstotkov.

Osebam, ki jim je dopolnilno zavarovanje prenehalo, se ob ponovni vključitvi v dopolnilno zavarovanje premija poveča tako, kot to določa prejšnji odstavek.

Pri dopolnilnem zavarovanju zavarovalnice ne oblikujejo niti rezervacij za starost niti matematičnih rezervacij.

Zavod je dolžan zavarovanim osebam, ki to zahtevajo, brezplačno posredovati podatek o skupni dobi, ko so bile zavezane plačevati razliko med vrednostjo zdravstvenih storitev v skladu s 23. členom tega zakona in deležem te vrednosti, ki ga v skladu z istim členom krije obvezno zdravstveno zavarovanje.

Zavarovalnice so dolžne zavarovanim osebam, ki to zahtevajo, brezplačno posredovati podatek o dobi kritja po sklenjenih pogodbah o dopolnilnem zavarovanju.

Čakalna doba je čas, v katerem zavarovanec plačuje premijo, vendar pa zavarovalnica v tem obdobju ne krije razlike med celotno dogovorjeno ceno storitve in deležem te cene, ki jo po 23. členu tega zakona krije obvezno zdravstveno zavarovanje.

62.c člen

Zavarovalnica ne sme odpovedati pogodbe o dopolnilnem zavarovanju, razen v primeru neplačila premije.

Če zavarovanec ali druga zainteresirana oseba do zapadlosti ne plača premije po pogodbi o dopolnilnem zavarovanju, preneha obveznost zavarovalnice po 60 dneh od dneva, ko je bilo zavarovalcu oziroma zavarovancu vročeno priporočeno pismo zavarovalnice z obvestilom o zapadlosti premije. Za vročanje se uporabljajo pravila o osebnem vročanju iz zakona, ki ureja upravni postopek.

Zavarovalnica lahko po izteku roka iz prejšnjega odstavka razdre pogodbo o dopolnilnem zavarovanju brez odpovednega roka in izterja neplačane premije s pripadajočimi obrestmi. Razdrte zavarovalne pogodbe in prenehanje zavarovalnega kritja nastopi z iztekom roka iz prejšnjega odstavka, če je bil zavarovalec oziroma zavarovanec v priporočenem pismu z obvestilom o zapadlosti premije in prenehanju zavarovalnega kritja iz prejšnjega odstavka o tem primerno obveščen.

Zavarovalec lahko poda odpoved od pogodbe o prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju po poteku enega leta od začetka veljavnosti zavarovanja, pred tem rokom pa v primerih prenehanja statusa zavarovane osebe v obveznem zavarovanju. Odpovedni rok za zavarovalca je tri mesece. Pod enakimi pogoji lahko svoje soglasje k zavarovalni pogodbi prekliche tudi zavarovanec.

62.č člen

Izračun minimalnega kapitala za dopolnilno zavarovanje se opravi na način, ki ga določa šesti odstavek 110. člena Zakona o zavarovalništvu (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo). Pri tem se pri izračunu upoštevajo

tudi obveznosti in terjatve do drugih zavarovalnic iz naslova izravnalne sheme dopolnilnega zavarovanja na način, kot ga predpiše Agencija za zavarovalni nadzor.

2. Izravnalna shema dopolnilnega zavarovanja

62.d člen

Zavarovalnice, ki izvajajo dopolnilno zavarovanje, so vključene v izravnalno shemo dopolnilnega zavarovanja, s katero se med njimi izravnavajo razlike v stroških zdravstvenih storitev, ki izhajajo iz različnih struktur zavarovancev posameznih zavarovalnic glede na starost in spol. Stroški zdravstvenih storitev vključujejo zneske obračunskih škod iz naslova kritja dopolnilnega zavarovanja ter zneske obračunanih nadomestil za zagotavljanje podatkov iz 7. točke drugega odstavka 62. člena tega zakona. Višino teh nadomestil dogovorijo zavarovalnice z izvajalci zdravstvenih storitev v obliki odstotka od zneskov kosmatih obračunanih škod, znaša pa lahko največ 0,75 odstotka.

Zavarovalnice, ki izvajajo dopolnilno zavarovanje, morajo voditi računovodske evidence o stroških zdravstvenih storitev za vsakega zavarovanca. Izvajalci zdravstvenih storitev so dolžni zavarovalnicam posredovati vse potrebne podatke.

Zavarovalnice, ki izvajajo dopolnilno zavarovanje, so udeležene pri izračunih zneskov za izravnavo in v izravnavi razlik. V izračune zneskov za izravnavo in v izravnavo razlik se niso dolžne vključiti zavarovalnice, ki začnejo izvajati dopolnilno zavarovanje, za dobo prvih dvanajst mesecev poslovanja na področju dopolnilnih zavarovanj.

62.e člen

Izhodiščni znesek za izravnavo se za zavarovalnico izračuna kot razlika med zneskom stroškov zdravstvenih storitev dopolnilnega zavarovanja te zavarovalnice in standardiziranim zneskom stroškov zdravstvenih storitev dopolnilnega zavarovanja te zavarovalnice. Če je prvi znesek stroškov manjši od drugega, je zavarovalnica plačnica v izravnavi, sicer je zavarovalnica prejemnica v izravnavi.

Znesek za izravnavo se za zavarovalnico izračuna tako, da se njen izhodiščni znesek za izravnavo ohrani oziroma sorazmerno zniža na način, da sta tako vsota zneskov za izravnavo plačnic kot tudi vsota zneskov za izravnavo prejemnic enaki manjši od vsote izhodiščnih zneskov za izravnavo prejemnic in vsote izhodiščnih zneskov za izravnavo plačnic.

Znesek stroškov zdravstvenih storitev dopolnilnega zavarovanja zavarovalnice je vsota zneskov stroškov zdravstvenih storitev zavarovalnice iz naslova kritja dopolnilnega zavarovanja, povečanih za znesek nadomestil za zagotavljanje podatkov iz prejšnjega člena. Upoštevajo se stroški zdravstvenih storitev, ki jih je zavarovalnica obračunala do vključno zadnjega dne meseca po zaključku obdobja izravnave.

Standardizirani znesek stroškov zdravstvenih storitev dopolnilnega zavarovanja zavarovalnice je vsota standardiziranih zneskov stroškov po starostnih razredih v zavarovalnici. Standardizirani znesek stroškov zdravstvenih storitev dopolnilnega zavarovanja starostnega razreda v zavarovalnici je enak zmnožku:

1. povprečnega zneska stroškov zdravstvenih storitev na zavarovanca pri zavarovalnici v tem starostnem razredu oziroma kadar starostni razred v zavarovalnici obsega manj kot 2.000 oseb, povprečnega zneska stroškov zdravstvenih storitev na zavarovanca pri vseh zavarovalnicah v tem starostnem razredu;

2. števila zavarovancev dopolnilnega zavarovanja tega starostnega razreda v vseh zavarovalnicah, ki izvajajo dopolnilno zavarovanje in so udeležene pri izračunih zneskov za izravnavo, in

3. količnika števila zavarovancev dopolnilnega zavarovanja v zavarovalnici in števila vseh zavarovancev do-

polnilnega zavarovanja v vseh zavarovalnicah, ki izvajajo dopolnilno zavarovanje in so udeležene pri izračunih zneskov za izravnavo.

Povprečni znesek stroškov zdravstvenih storitev na zavarovanca pri zavarovalnici v starostnem razredu iz 1. točke prejšnjega odstavka se določi tako, da se vsota vseh zneskov stroškov zdravstvenih storitev pri zavarovalnici v starostnem razredu deli s številom zavarovancev pri zavarovalnici v istem starostnem razredu.

Število zavarovancev dopolnilnega zavarovanja v zavarovalnici je povprečje števila zavarovancev na prvi dan vsakega meseca v obdobju izravnave, za katere zavarovalnica na ta dan nosi obveznost plačila stroškov zdravstvenih storitev iz naslova dopolnilnega zavarovanja.

Starostni razredi po spolu in starosti se začno, ločeno za moške in ženske, pri starosti 15 let, in si sledijo v razponu po deset let do starosti 75 let. Zadnja starostna razreda, ločena po spolu in starosti, predstavljajo zavarovanci stari 75 in več let. Zavarovanci, ki še niso dosegli starosti 15 let, spadajo v prva starostna razreda.

Starost zavarovanca dopolnilnega zavarovanja se šteje kot starost, dosežena v koledarskem letu.

Obdobje izravnav je obdobje treh zaporednih koledarskih mesecev. Prvo obdobje izravnav je v koledarskem letu se začne s prvim dnev koledarskega leta.

62.f člen

Zavarovalnica plačnica je dolžna plačati znesek za izravnavo zavarovalnicam prejemnicam.

O izravnavi odloča ministrstvo, pristojno za zdravje. Če s tem zakonom ni drugače določeno, se za postopek odločanja ministrstva, pristojnega za zdravje, uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

Izravnav razlik se opravijo za vsako obdobje izravnav. Za izračun izravnav razlik v stroških zdravstvenih storitev med zavarovalnicami so te dolžne najpozneje v 20 dneh po zaključku meseca, ki sledi posameznemu obdobju izravnav, ministrstvu, pristojnemu za zdravje, posredovati poročila o izvajanju dopolnilnega zavarovanja v preteklem obdobju izravnave.

Ministrstvo, pristojno za zdravje, mora po prejemu poročil iz prejšnjega odstavka v 8 dneh ta poročila dostaviti vsaki zavarovalnici. Zavarovalnica se lahko v 8 dneh od dneva prejema poročil izjavi o teh poročilih. Zavarovalnice dajejo svoje izjave pisno. Če se zavarovalnica v izjavi sklicuje na listinske dokaze, mora te dokaze izjavi priložiti. Če zavarovalnica izjavi ne priloži listinskih dokazov, ministrstvo, pristojno za zdravje, pri odločanju upošteva zgolj tiste dokaze, ki so izjavi priloženi.

Ministrstvo, pristojno za zdravje, o izravnavi odloči brez naroka z odločbo o izravnavi najpozneje v 15 dneh po poteku rokov iz prejšnjega odstavka. V odločbi ministrstvo, pristojno za zdravje, navede katere zavarovalnice so plačnice in katere prejemnice iz izravnalne sheme ter zneske, ki jih morajo zavarovalnice plačnice nakazati na račune zavarovalnic prejemnic. Računi zavarovalnic morajo biti navedeni v odločbi.

Zavarovalnica plačnica mora znesek za izravnavo plačati v 8 dneh od prejema odločbe o izravnavi. V primeru zamude s plačilom je dolžna plačati zakonite zamudne obresti v skladu z Zakonom o predpisanih obrestni meri zamudnih obresti (Uradni list RS, št. 56/03).

Za čas od poteka obdobja za izravnavo do izdaje odločbe o izravnavi tečejo obresti v višini povprečne ponderirane obrestne mere na medbančnem denarnem trgu. O obveznosti plačila obresti odloči ministrstvo, pristojno za zdravje, z odločbo o izravnavi.

Ne glede na peti odstavek tega člena lahko ministrstvo, pristojno za zdravje, razpiše ustno obravnavo, če presodi, da je to potrebno za razjasnitev ali ugotovitev odločilnih dejstev. V tem primeru lahko zavarovalnice dajejo svoje izjave tudi ustno na obravnavi.

Zavarovalnica države članice Evropske unije, ki deluje v okviru Evropske unije in je v skladu z zakonom o zavarovalništvu pooblaščenca opravljati zavarovalne posle na območju Republike Slovenije bodisi preko podružnice ali neposredno, je dolžna za čas opravljanja poslov dopolnilnega zavarovanja imenovati pooblaščenca za vročitve odločb ministrstva, pristojnega za zdravje. Zavarovalnica je dolžna podatke o pooblaščenca za vročitve sporočiti ministrstvu, pristojnemu za zdravje. V času, ko zavarovalnica nima pooblaščenca za vročitve ali njegovi podatki niso bili sporočeni ministrstvu, pristojnemu za zdravje, se odločbe vročajo z objavo na oglasni deski ministrstva, pristojnega za zdravje.

Podrobnejša navodila o vsebini poročila določi minister, pristojen za zdravje.

Podrobnejša navodila za računovodsko spremljanje in izkazovanje poslovnih dogodkov v zvezi z izvajanjem izravnave določi Agencija za zavarovalni nadzor.

62.g člen

Zoper odločbo ministrstva, pristojnega za zdravje, iz prejšnjega člena, ni dovoljena pritožba, temveč je dovoljen upravni spor.

Postopek v upravnem sporu iz prejšnjega odstavka je nujen in prednosten.

Če v postopku sodnega varstva pride do odprave ali spremembe odločbe ministrstva, pristojnega za zdravje, je zavarovalnica, ki je v okviru izravnave prejela znesek, v 8 dneh od dneva prejema nove odločbe ali pravnomočne sodne odločbe dolžna vrniti prejeti znesek izravnave, za katerega prejem ne obstaja več podlaga. Od dneva prejema preveč plačanega zneska pa do dneva vročitve nove odločbe ministrstva, pristojnega za zdravje, ali pravnomočne sodne odločbe tečejo na znesek iz prejšnjega stavka obresti v višini povprečne ponderirane obrestne mere na medbančnem trgu denarnih sredstev na dan izdaje odločbe, osem dni od dneva vročitve nove odločbe ministrstva, pristojnega za zdravje, ali pravnomočne sodne odločbe do dneva plačila pa na ta znesek tečejo zakonite zamudne obresti.

62.h člen

Izravnava razlik v stroških zdravstvenih storitev se ne opravi za obdobja izravnave, ko je seštevek zneskov za izravnavo, ki jih morajo plačati zavarovalnice plačnice, manjši od enega in pol odstotka zneskov kosmatih obračunanih škod, povečanih za znesek nadomestil za zagotavljanje podatkov iz 7. točke drugega odstavka 62. člena tega zakona. Ministrstvo, pristojno za zdravje, z odločbo ugotovi, da se izravnava ne opravi. Če se v posameznem obračunskem obdobju izravnava ne opravi, se znesek za izravnavo prenese v naslednje obračunsko obdobje, v katerem se prišteje k seštevku iz predprejšnjega stavka in se upošteva pri izravnavi.

62.i člen

Zavarovalnica, ki izvaja dopolnilno zavarovanje, mora Agencijo za zavarovalni nadzor seznaniti z novimi ali spremenjenimi zavarovalnimi pogoji dopolnilnega zavarovanja in sicer najmanj dva meseca prej, preden jih začne uporabljati. Agencija za zavarovalni nadzor te pogoje posreduje ministrstvu, pristojnemu za zdravje, ki lahko zahteva od Agencije za zavarovalni nadzor izvedbo nadzora ali spremembo zavarovalnih pogojev zavarovalnice.

Če Agencija za zavarovalni nadzor ugotovi, da zavarovalni pogoji niso v skladu s tem zakonom, lahko izreče dodatni ukrep v skladu z določbo 3. točke prvega odstavka 181. člena zakona o zavarovalništvu, pri čemer se lahko prepoved sklepanja novih zavarovalnih pogodb nanaša samo na dopolnilno zdravstveno zavarovanje.

Agencija za zavarovalni nadzor tekoče obvešča ministrstvo, pristojno za zdravje, o vseh ugotovitvah, morebitnih kršitvah in ukrepih za odpravo kršitev, ter drugih okoliščinah

in podatkih, ki jih pri izvajanju nadzora po zakonu o zavarovalništvu, ugotovi ali odredi v zavarovalnicah, ki izvajajo dopolnilno zavarovanje, in so v zvezi z dopolnilnim zavarovanjem.

Zavarovalnice, ki izvajajo dopolnilno zavarovanje, morajo zbirati in hraniti vse podatke o izvajanju dopolnilnega zavarovanja za najmanj deset let. Na zahtevo Agencije za zavarovalni nadzor morajo posredovati podatke, ki omogočajo kontrolo posredovanih predpisanih poročil iz 62.f člena tega zakona.

Zavod mora na zahtevo Agencije za zavarovalni nadzor omogočiti vpogled v podatke, ki skupaj s podatki iz četrtega odstavka tega člena omogočajo kontrolo izračuna zneska za izravnavo.

III. UREJANJE ODNOSOV MED ZAVODOM ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE IN ZDRAVSTVENIMI ZAVODI TER ZASEBNIMI ZDRAVSTVENIMI DELAVCI

63. člen

Zavod, pristojne zbornice, združenja zdravstvenih zavodov in drugih zavodov ter organizacij, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, ter ministrstvo, pristojno za zdravstvo, se za vsako leto dogovorijo o programu storitev obveznega zdravstvenega zavarovanja, opredelijo zmogljivosti, potrebne za njegovo izvajanje in določijo obseg sredstev. Na tej osnovi določijo izhodišča za izvajanje programov in za oblikovanje cen programov oziroma storitev ter druge podlage za sklepanje pogodb z zdravstvenimi zavodi, drugimi zavodi in organizacijami, ki opravljajo zdravstveno dejavnost ter zasebnimi zdravstvenimi delavci.

Če izhodišča iz prejšnjega odstavka niso sprejeta do konca decembra za naslednje leto, odloči o njih najpozneje v enem mesecu arbitraža, ki jo sestavlja enako število predstavnikov Zavoda, predstavnikov pristojnih zbornic in združenj zdravstvenih zavodov ter predstavnikov ministrstva, pristojnega za zdravstvo. Če v okviru arbitraže ni mogoče doseči sporazuma, odloči o spornih vprašanjih Vlada Republike Slovenije.

64. člen

Na podlagi izhodišč iz prejšnjega člena Zavod objavi razpis programov in storitev za sklepanje pogodb z zdravstvenimi in drugimi zavodi ter organizacijami, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, oziroma zasebnimi zdravstvenimi delavci.

65. člen

Zavod sklepa pogodbe z zdravstvenimi zavodi in drugimi zavodi ter organizacijami, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, in z zasebnimi zdravstvenimi delavci na podlagi njihovih ponudb za uresničevanje programov in storitev, ki jih zbere na podlagi razpisa. Zdravstveni zavod oziroma drug zavod ali organizacija, ki opravlja zdravstveno dejavnost, oziroma zasebni zdravstveni delavec, ki ni bil izbran, lahko zahteva, da o izbiri odloči arbitraža iz drugega odstavka 63. člena tega zakona.

Pogodbe določajo vrste, obseg in kakovost ter roke za uresničevanje programa oziroma zdravstvenih storitev na podlagi strokovnih standardov za posamezni zavod oziroma organizacijo v celoti ali po dejavnostih oziroma za zasebnega zdravstvenega delavca.

V pogodbi se določijo cene programov oziroma storitev, način obračunavanja in plačevanja ter nadzor nad uresničevanjem pogodbe kakor tudi druge medsebojne pravice in obveznosti pogodbenih strank.

Pri določanju roka plačil zdravstvenim zavodom in zasebnim zdravstvenim delavcem ter višine zamudnih obresti se uporabljajo določbe zakona o obligacijskih razmerjih.

66. člen

Pri elementih za oblikovanje cene programov oziroma storitev se upoštevajo:

- plače in drugi prejemki v skladu s predpisi, kolektivnimi pogodbami in drugimi splošnimi akti,
- materialni stroški,
- amortizacija, predpisana z zakonom,
- druge zakonske obveznosti.

67. člen

Pogodbe se sklenejo najkasneje do 31. marca za tekoče leto.

Če pogodba ni sklenjena v roku iz prejšnjega odstavka, se predloži sporno vprašanje arbitraži.

V arbitražo vsaka pogodbeni stranka imenuje po dva predstavnika. Predsednika arbitraže določita sporazumno pogodbeni stranki.

Arbitraža odloči o spornem vprašanju najpozneje v enem mesecu.

68. člen

Pogodbe se sklepajo za naprej. Do sklenitve pogodbe veljajo obveznosti iz prejšnje pogodbe.

Pogodba, sklenjena na podlagi odločitve arbitraže, velja za naprej, če arbitraža ne odloči drugače.

IV. ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE

69. člen

Izvajanje obveznega zdravstvenega zavarovanja je javna služba, ki jo opravlja Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije kot javni zavod.

Sedež zavoda je v Ljubljani.

Zavod se organizira tako, da je služba dostopna zavarovanim osebam na posameznih območjih.

Zavod oblikuje organizacijske enote za posamezna področja dejavnosti in za posamezna območja.

70. člen

Dejavnost Zavoda upravlja skupščina.

Skupščina opravlja naslednje naloge:

- sprejema statut Zavoda,
- sprejema splošne akte za uresničevanje zdravstvenega zavarovanja,
- določa finančni načrt in sprejema zaključni račun Zavoda,
- opravlja druge naloge, ki jih določata ta zakon in statut Zavoda.

Vlada Republike Slovenije daje soglasje k statutu, finančnemu načrtu in zaključnemu računu zavoda.

71. člen

Skupščino sestavlja 45 članov, od tega 20 predstavnikov delodajalcev, organiziranih v zbornicah in v drugih splošnih združenjih, in 25 predstavnikov zavarovancev.

Predstavniki zavarovancev se izberejo tako, da so ustrezno zastopani po spolu, aktivni zavarovanci, upokojenci in invalidi ter posamezna območja.

Skupščina izvoli predsednika in njegovega namestnika.

Mandat članov skupščine traja 4 leta.

Volitve predstavnikov delodajalcev in predstavnikov zavarovancev za člane skupščine ureja statut Zavoda.

72. člen

Skupščina veljavno odloča, če je na seji navzočih več kot polovica predstavnikov delodajalcev in več kot polovica predstavnikov zavarovancev.

Statut, splošne akte za uresničevanje zdravstvenega zavarovanja, predlog prispevnih stopenj, finančni načrt in zaključni račun sprejema skupščina z večino glasov vseh predstavnikov delodajalcev in vseh predstavnikov zavarovancev.

O drugih vprašanih odloča skupščina z večino glasov navzočih članov.

73. člen

Izvršilni organ skupščine je upravni odbor, ki ga sestavlja 11 članov.

Predsednika in člane upravnega odbora imenuje skupščina Zavoda, tako da so v njem ustrezno zastopani predstavniki delodajalcev in predstavniki aktivnih zavarovancev, upokojencev in invalidov. Dva člana upravnega odbora imenuje skupščina na predlog delavcev Zavoda.

Pristojnosti upravnega odbora se določijo s statutom.

74. člen

Poslovodni organ Zavoda je direktor, ki mora imeti visoko strokovno izobrazbo in najmanj 5 let delovnih izkušenj.

Direktorja imenuje skupščina Zavoda v soglasju s Skupščino Republike Slovenije.

75. člen

S statutom Zavoda se lahko določijo tudi drugi organi za posamezna področja dejavnosti Zavoda in za posamezna območja ter njihove pristojnosti.

Po območjih se lahko ustanovijo območni sveti, ki jih sestavljajo predstavniki delodajalcev in predstavniki zavarovancev. Ti sveti obravnavajo vprašanja iz pristojnosti skupščine in njenih organov ter jim dajejo predloge in pobude za urejanje vprašanj zdravstvenega zavarovanja in sklepanja pogodb z zdravstvenimi zavodi ter drugimi zavodi in organizacijami, ki opravljajo zdravstveno dejavnost in z zasebnimi zdravstvenimi delavci. Sveti tudi imenujejo predstavnike zavarovancev v organe upravljanja zdravstvenih zavodov na svojem območju.

76. člen

S statutom Zavoda se opredelijo tudi strokovne naloge Zavoda, ki obsegajo: izvajanje obveznega zavarovanja, sklepanje pogodb z zdravstvenimi in drugimi zavodi ter organizacijami, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, oziroma z zasebnimi zdravstvenimi delavci, izvajanje mednarodnih pogodb o zdravstvenem zavarovanju, finančno poslovanje, opravljanje drugih strokovnih, nadzornih in administrativnih nalog ter dajanje pravne in druge strokovne pomoči zavarovanim osebam.

Zavod vodi baze podatkov in evidence s področja zdravstvenega zavarovanja in uporablja evidence s področja zdravstvenega varstva v skladu s posebnim zakonom.

Upravljalci zbirk osebnih in drugih podatkov, ki razpolagajo s podatki, ki se nanašajo na uresničevanje zdravstvenega zavarovanja, so dolžni zavodu na njegovo obrazloženo zahtevo brezplačno posredovati zahtevane podatke, potrebne za povrnitev škode in za nadzor nad uresničevanjem pravic in obveznosti iz tega zavarovanja.

77. člen

Zavod nadzoruje uresničevanje pogodb ter način in postopke uresničevanja zdravstvenega zavarovanja v skladu s statutom Zavoda.

V. UVELJAVLJANJE PRAVIC IZ ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA

78. člen

Pravice iz zdravstvenega zavarovanja po tem zakonu lahko uveljavi oseba, ki ji je priznana lastnost zavarovane osebe.

Lastnost zavarovane osebe ugotavlja pristojna služba Zavoda na podlagi prijave v zavarovanje, ki jo vloži zavezanec za plačilo prispevkov najpozneje v osmih dneh od dneva začetka zavarovanja.

Lastnost zavarovane osebe se dokazuje z listino, ki jo predpiše Zavod.

Zavod določi način prijave v zavarovanje in listine, potrebne pri uresničevanju zdravstvenega zavarovanja.

78.a člen

Zavarovancem iz 4., 5., 6., 7., 8., 11., 12., 13., 14. in 20. točke prvega odstavka 15. člena tega zakona ter njihovim družinskim članom se v času, ko nimajo poravnanih obveznosti plačevanja prispevkov, zadržijo njihove pravice do zdravstvenih storitev in denarnih dajatev iz naslova obveznega zdravstvenega zavarovanja. Do takrat lahko uveljavljajo na račun obveznega zdravstvenega zavarovanja le nujno zdravljenje.

Obseg pravic do nujnega zdravljenja iz prejšnjega odstavka določi zavod v svojih aktih.

79. člen

Delodajalci, pravne in fizične osebe, zdravstveni in drugi zavodi ter organizacije oziroma zasebni zdravstveni delavci, ki opravljajo zdravstveno dejavnost, policija ter drugi državni organi, ki na podlagi zakona in v okviru svoje dejavnosti zbirajo različne podatke, ki se nanašajo na zdravstveno zavarovanje, so za namene izvajanja postopkov za povračilo škode, dolžni podatke o primerih povzročenih bolezni, poškodb ali smrti zavarovancev brezplačno posredovati Zavodu. Enako dolžnost imajo tudi vse zavarovalnice za primere poškodb zavarovancev v cestnem prometu za udeležence, s katerimi imajo sklenjeno avtomobilsko zavarovanje, ali za primere, ko so jih le-ti povzročili in jim je zavarovalnica izplačala odškodnino.

79.a člen

Zavod ima pravico iz centralnega registra prebivalstva brezplačno dobiti naslednje podatke o zavarovanih osebah obveznega zdravstvenega zavarovanja:

- enotna matična številka občana (v nadaljnjem besedilu: EMŠO),
 - kraj rojstva,
 - osebno ime,
 - državljanstvo,
 - stalno oziroma začasno prebivališče,
 - zakonski stan ali zunajzakonska skupnost,
 - šolska izobrazba,
 - EMŠO matere,
 - EMŠO očeta,
 - EMŠO zakonca,
 - EMŠO otrok,
 - davčno številko.

79.b člen

Zbirke podatkov na področju zdravstvenega zavarovanja so:

- evidenca o zavarovanih osebah obveznega zdravstvenega zavarovanja,
- evidenca o zavezancih za prispevek,
- evidenca o izvajalcih zdravstvene dejavnosti.

O zavarovanih osebah se v evidencah vodijo naslednji podatki:

- osebno ime,
- identifikacijska številka (ZZZS številka),
- številka kartice zdravstvenega zavarovanja,
- EMŠO,
- stalno oziroma začasno prebivališče,
- datum smrti,
- državljanstvo,

- poklic, ki ga opravlja,
- številka delovnega dovoljenja in datum poteka veljave delovnega dovoljenja,
- podatki o zavarovanju,
- IP številka,
- kategorija invalidnosti (I, II, III),
- podatki o družinskem članu (osebno ime, EMŠO, naslov, zavarovanje družinskega člana, sorodstveni odnos do nosilca zavarovanja, datum veljave potrdila o šolanju),
- podatki o osebnem zdravniku zavarovane osebe,
- podatki o obravnavi pred imenovanim zdravnikom zavoda oziroma zdravstveno komisijo,
- podatki o zdravstvenih storitvah,
- podatki o poškodbah po tretji osebi,
- podatki o denarnih dajatvah,
- podatki o prejetih medicinsko-tehničnih pripomočkih,
- podatki o izdanih zdravilih na recept.

O zavezancih za prispevek se v evidencah vodijo naslednji podatki:

- identifikacijska številka (ZZZS številka),
- davčna številka,
- registrska številka zavoda,
- firma oziroma ime,
- sedež oziroma naslov,
- šifra dejavnosti,
- datum začetka – konca dejavnosti,
- matična številka iz registra poslovnih subjektov,
- datum vpisa v sodni register,
- podatki o zasebnem zavezancu (osebno ime, EMŠO),
- številka poslovnega računa oziroma drugega računa, preko katerega posluje,
- datum začetka in datum prenehanja zavezanosti za plačilo prispevka,
- datum in vzrok spremembe,
- število zaposlenih,
- vrsta registra in vrsta zavezanosti,
- podatki o prispevku,
- podatki o poškodbah pri delu in poklicnih boleznih.

O izvajalcih zdravstvene dejavnosti se v evidencah vodijo naslednji podatki:

- identifikacijska številka (ZZZS številka),
 - davčna številka,
 - šifra izvajalca,
 - naziv izvajalca (polni in skrajšani),
 - naslov izvajalca,
 - tip izvajalca,
 - oznaka pravnega statusa (javni, zasebni),
 - šifra in naziv zdravstvene dejavnosti,
 - datum začetka oziroma prenehanja poslovanja,
 - številka poslovnega računa,
 - podatki o pogodbi, sklenjeni z izvajalcem,
 - imetnik profesionalne kartice,
 - seznam zdravnikov pri izvajalcu,
 - za zasebne izvajalce še osebno ime ter EMŠO in podatki o koncesiji,
 - matična številka iz Poslovnega registra Slovenije.
- Natančnejša opredelitev vsebine zbirk podatkov se opredeli s posebnim zakonom iz drugega odstavka 76. člena tega zakona.

80. člen

Pri uveljavljanju pravic iz zdravstvenega zavarovanja po tem zakonu ima zavarovana oseba pravico do proste izbire zdravnika in zdravstvenega zavoda.

Zdravnik, ki ga zavarovana oseba izbere, je njen izbrani osebni zdravnik. Mladolletne osebe morajo imeti izbrane- ga osebnega zdravnika. Zavarovana oseba ima pravico, da poleg splošnega osebnega zdravnika svobodno izbere

tudi osebnega ginekologa, specialista ginekologije s porodištvom in osebnega zobozdravnika. Izbrani osebni zdravnik za zavarovane osebe do dopolnjenega 19. leta starosti je specialist, pediater ali specialist šolske medicine, izjemoma je lahko specialist splošne medicine (družinske medicine), ali zdravnik splošne medicine s podiplomskim študijem iz zdravstvenega varstva žensk, otrok in mladine. Zdravnik, ki ne izpolnjuje pogojev, pa zdaj izvaja zdravstveno varstvo otrok in mladine do dopolnjenega 19. leta starosti, mora do leta 2002 pridobiti ustrezno strokovno usposobljenost. Za zavarovane osebe starejše od 19 let je izbrani osebni zdravnik specialist splošne medicine (družinske medicine) ali specialist medicine dela, prometa in športa, izjemoma je lahko tudi zdravnik splošne medicine s podiplomskim študijem socialne medicine.

Izbrani osebni zobozdravnik za starostno obdobje do dopolnjenega 19. leta je praviloma zobozdravnik, usposobljen za zobozdravstveno varstvo otrok in mladine. Osebni zdravnik skrbi za zdravje zavarovane osebe in je pooblaščen, da jo napoti na zdravniško komisijo, k specialistu in v bolnišnico, predpiše na račun zavoda zdravila na recept in vodi ter izbira zdravstveno dokumentacijo o zavarovani osebi. Izbrani osebni zdravnik (razen osebnega ginekologa in osebnega zobozdravnika) je pooblaščen tudi za ugotavljanje nezmožnosti za delo in drugih razlogov za začasno zadržanost od dela do 30 dni. Zavarovana oseba si izbere osebnega zdravnika najmanj za dobo enega leta. To obdobje se lahko skrajša, če pride med zdravnikom in zavarovano osebo do nesoglasij in nezaupanja.

Osebni zdravnik lahko pooblastila iz prejšnjega odstavka, ki se nanašajo na diagnostiko in zdravljenje, vključno s predpisovanjem zdravil na recept, kot tudi napotitev na bolnišnično zdravljenje, prenese na ustreznega specialista, napotenega zdravnika, če to narekuje bolnikovo zdravstveno stanje in racionalnost dela. Če je izbrani osebni zdravnik za zavarovane osebe do dopolnjenega 19. leta starosti zdravnik splošne medicine, praviloma pooblasti najbližjega ustreznega specialista pediatra oziroma specialista šolske medicine za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva.

Način uresničevanja pravic do proste izbire zdravnika in zdravstvenega zavoda uredi Zavod s splošnim aktom.

81. člen

V postopkih za uveljavitev pravic iz zdravstvenega zavarovanja po tem zakonu odločajo zdravniki, ki jih imenuje upravni odbor Zavoda.

Imenovani zdravnik:

- odloča o začasni nezmožnosti za delo iz bolezenskih razlogov za delo nad 30 dni in v vseh drugih primerih, ko je izplačevalec nadomestila plače obvezno zdravstveno zavarovanje, razen če gre za nego, spremstvo ali izolacijo zavarovane osebe, o kateri odloča njen osebni zdravnik;

- odloča o zahtevi zavarovanca ali delodajalca za presojo ocene izbranega osebnega zdravnika o začasni nezmožnosti za delo do 30 dni;

- odloča o napotitvi na zdraviliško zdravljenje;

- odloča o upravičenosti zahteve po medicinsko-tehničnem pripomočku pred iztekom trajnostne dobe in o pravici do zahtevnejših medicinsko-tehničnih pripomočkov;

- odloča o upravičenosti zdravljenja v tujini.

Zavarovanec in delodajalec zahtevo iz druge alineje prejšnjega odstavka lahko vložita v treh delovnih dneh od dne, ko sta bila z oceno seznanjena.

O svoji odločitvi imenovani zdravnik izda odločbo najpozneje v osmih dneh po prejemu zahteve oziroma predloga osebnega zdravnika. Odločbo je potrebno osebno vročiti zavarovani osebi. Pritožba zoper odločbo ne zadrži njene izvršitve.

Postopke uveljavljanja pravic iz tega člena uredi Zavod s splošnim aktom.

82. člen

Zavarovana oseba ali delodajalec se lahko na odločbo imenovanega zdravnika pritoži v treh delovnih dneh od vročitve odločbe. Pritožbo obravnava zdravstvena komisija, ki jo imenuje upravni odbor Zavoda, in ki jo sestavljata dva zdravnika in en univerzitetni diplomirani pravnik. Komisija o svoji odločitvi izda odločbo najpozneje v osmih dneh po prejemu pritožbe.

83. člen

(črtan)

84. člen

O pravici do nadomestila, pogrebne, posmrtnine, povračila potnih stroškov, pridobitvi, spremembi ali izgubi lastnosti zavarovane osebe, pravici proste izbire zdravnika in drugih pravic iz tega zakona ter drugih zahtevah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja odloča:

- na I. stopnji območna enota Zavoda,
- na II. stopnji Direkcija Zavoda.

85. člen

Za postopek, v katerem se odloča o pravicah iz obveznega zdravstvenega zavarovanja, se uporablja zakon o splošnem upravnem postopku, če s tem zakonom ni drugače določeno.

VI. POVRNITEV ŠKODE

86. člen

Zavod ima pravico zahtevati povrnitev povzročene škode od zavarovalnice, pri kateri ima tisti, ki je s prometnim sredstvom povzročil okvaro zdravja ali smrt zavarovane osebe, sklenjeno obvezno avtomobilsko zavarovanje. V vseh drugih primerih pa ima Zavod pravico zahtevati povrnitev škode od tistega, ki je namenoma ali iz malomarnosti povzročil okvaro zdravja ali smrt zavarovane osebe.

Za škodo, ki jo povzroči v primerih iz prejšnjega odstavka delavec pri delu ali v zvezi z delom, je odgovoren delodajalec.

Povrnitev povzročene škode iz prejšnjega odstavka ima Zavod pravico zahtevati tudi od delavca, če je povzročil bolezen, poškodbo ali smrt zavarovane osebe s kaznivim dejanjem.

87. člen

Zavod ima pravico zahtevati, da povzročeno škodo povrne delodajalec, če je bolezen, poškodba ali smrt zavarovane osebe posledica tega, ker niso bili izvedeni ustrezni higiensko-sanitarni ukrepi, ukrepi varstva pri delu ali drugi ukrepi, predpisani ali odredeni za varnost ljudi.

Zavod ima pravico zahtevati, da povzročeno škodo povrne delodajalec tudi, če nastane škoda zaradi tega, ker je bilo delovno razmerje sklenjeno brez predpisanega zdravstvenega pregleda z osebo, ki zdravstveno ni bila sposobna za opravljanje določenih del oziroma nalog, kar se je pozneje ugotovilo z zdravstvenim pregledom.

88. člen

Zavod ima pravico zahtevati, da povzročeno škodo povrne delodajalec, če je škoda nastala zato, ker Zavod ni dobil podatkov ali je dobil neresnične podatke o dejstvih, od katerih je odvisna pravica do zdravstvenega zavarovanja.

Zavod ima pravico zahtevati, da povzročeno škodo povrne zavarovana oseba, ki je sama dolžna dajati podatke o zdravstvenem zavarovanju, če je škoda nastala zato, ker zavarovana oseba ni dala podatkov ali ker je dala neresnične podatke.

89. člen

V primerih iz 86. in 87. člena tega zakona se šteje, da je Zavod imel škodo, ne glede na to, da so nevarnosti zajete z zdravstvenim zavarovanjem po tem zakonu.

90. člen

Pri ugotavljanju pravice do povrnitve škode, povzročene Zavodu, se uporabljajo določila zakona o obligacijskih razmerjih, razen če ni s tem zakonom drugače določeno.

91. člen

Odškodnina, ki jo ima Zavod pravico zahtevati v primerih iz 86., 87. in 88. člena tega zakona, obsega stroške za zdravstvene in druge storitve ter zneske denarnih nadomestil in drugih dajatev, ki jih plačuje Zavod.

92. člen

Če Zavod ugotovi, da je nastala škoda, zahteva od zavarovane osebe ali delodajalca, da jo povrne v določenem roku.

Če škoda ni povrnjena v določenem roku, uveljavlja Zavod odškodninski zahtevek pri pristojnem sodišču.

93. člen

Zavarovana oseba, ki ji je bil na račun Zavoda izplačan denarni znesek, do katerega ni imela pravice, mora vrniti prejeti znesek v skladu z določili zakona o obligacijskih razmerjih.

Terjatve iz prejšnjega odstavka zastarajo v treh letih od vsakokratnega izplačila posamičnega zneska.

94. člen

Zdravstveni zavod oziroma zasebni zdravstveni delavec odgovarja Zavodu za škodo, ki jo povzroči pri opravljanju ali v zvezi z opravljanjem svoje dejavnosti v skladu z določili zakona o obligacijskih razmerjih.

Zavarovani osebi odgovarja za povzročeno škodo Zavod v skladu z določbami zakona o obligacijskih razmerjih.

Tretji del

KAZENSKE, PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

I. KAZENSKE DOLOČBE

95. člen

Z globo od 100.000 do 3.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek delodajalec:

1. če ne izvaja obveznosti iz 9. člena tega zakona;
2. **(prenehala veljati);**
3. **(prenehala veljati);**
4. če ne vloži prijave v zavarovanje v roku, določenem v drugem odstavku 78. člena tega zakona;
5. če odreče ali omeji pravice, ki pripadajo zavarovani osebi na podlagi tega zakona;
6. če omogoči uveljavljanje pravice osebi, ki ji po tem zakonu pravica ne pripada, ali ji omogoči uveljavljanje pravice v večjem obsegu, kot ji pripada.

Z globo od 10.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba delodajalca, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

96. člen

Z globo od 100.000 do 3.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek zavezanec za plačilo prispevkov po tem zakonu, če ne da Zavodu predpisanih podatkov, če da nepravilne podatke in obvestila, ali če prepreči ogled na samem kraju ali pregled poslovnih knjig in evidenc, ki se nanašajo na zagotavljanje pravic iz zdravstvenega zavarovanja.

Z globo od 10.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

96.a člen

Z globo od 10.000.000 do 30.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek zavarovalnica, ki izvaja dopolnilno zavarovanje, če ministrstvu, pristojnemu za zdravje, ne posreduje podatkov, potrebnih za izračun zneskov za izravnavo po določbah 62.f člena ali mu ne omogoči vpogleda v dokumentacijo o izvajanju dopolnilnega zavarovanja.

Z globo od 500.000 do 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka odgovorna oseba zavarovalnice, ki je odgovorna za posredovanje podatkov ministrstvu, pristojnemu za zdravje, če tega ne stori na predviden način ali prikriva resnične podatke.

96.b člen

Za nadzor nad izvajanjem 62.f člena tega zakona je pristojna Agencija za zavarovalni nadzor.

Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ (Uradni list RS, št. 9/92) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

II. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

97. člen

Zavod začne z delom 1. 3. 1992.

Republiška uprava za zdravstveno varstvo kot organ v sestavi Ministrstva za zdravstvo, družino in socialno varstvo preneha z 29. 2. 1992.

98. člen

Vlada Republike Slovenije imenuje s 1. 3. 1992 vršilca dolžnosti direktorja Zavoda, ki organizira in vodi delo zavoda pod nadzorstvom Vlade Republike Slovenije do konstituiranja začasne skupščine zavoda.

Vlada Republike Slovenije odloča o vprašanjih iz pristojnosti skupščine Zavoda do konstituiranja začasne skupščine Zavoda.

Skupščina Republike Slovenije v 30 dneh po uveljavitvi zakona imenuje začasno skupščino Zavoda na predlog gospodarskih zbornic in drugih splošnih združenj, sindikatov, organizacij upokojencev in invalidov.

Mandat začasne skupščine in vršilca dolžnosti direktorja Zavoda traja najdalj eno leto.

99. člen

Zavod z dnem, določenim za začetek dela, prevzame delavce Republiške uprave za zdravstveno varstvo kot tudi premoženje, arhiv, dokumentacijo in sredstva, s katerimi je upravljala Republiška uprava za zdravstveno varstvo.

Na Zavod se ne prenesejo neporavnane obveznosti republiškega in občinskih proračunov, nastale do 29. 2. 1992.

100. člen

Skupščina zavoda najpozneje v treh mesecih od dneva, določenega za začetek dela Zavoda, sprejme začasni statut in druge splošne akte, potrebne za uresničevanje obveznega zdravstvenega zavarovanja po tem zakonu.

101. člen

Skupščina Republike Slovenije določi stopnje prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje po tem zakonu za leto 1992 na predlog Vlade Republike Slovenije.

Dokler niso določene stopnje prispevkov iz prejšnjega odstavka, se plačujejo prispevki po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

Zavezanci za plačilo prispevkov plačujejo prispevke za zdravstveno varstvo od 1. 3. 1992 na račun Zavoda.

102. člen

Izhodišča iz 63. člena tega zakona za obdobje od 1. 3. 1992 dalje se sprejmejo najpozneje do 30. 4. 1992.

103. člen

Zavod uvede prostovoljno zavarovanje za pravice do zdravstvenih storitev iz 2. do 6. točke 23. člena tega zakona najpozneje do 1. 9. 1992.

Do začetka izvajanja prostovoljnega zavarovanja, vendar najdlje do 31. 12. 1992, se ne uporabljajo določbe 2. do 6. točke prvega odstavka ter drugega in tretjega odstavka 23. člena tega zakona, 24. člena in 25. člena tega zakona. Pri uveljavljanju pravic do zdravstvenih storitev plačajo zavarovane osebe participacijo, ki jo določi Zavod, razen za zdravstvene storitve iz 1. točke prvega odstavka 23. člena tega zakona.

Zavarovane osebe, ki izpolnjujejo dohodkovne pogoje za pridobitev pomoči po predpisih o socialnem varstvu, so v celoti ali delno oproščene participacije za storitve iz 2., 3. in 4. točke 23. člena tega zakona.

Obseg in način oprostitve participacije določi Zavod. Delna oprostitve participacije se lahko nanaša na participacijo za posamezno vrsto storitev in na skupni letni znesek, nad katerim zavarovana oseba ni več dolžna plačevati participacije.

104. člen

V prvem letu od začetka izvajanja prostovoljnega zavarovanja je zavarovanim osebam zagotovljeno plačilo zdravstvenih storitev iz obveznega zavarovanja pri Zavodu:

- v višini 99% za storitve iz 2. točke prvega odstavka 23. člena tega zakona;
- v višini 95% za storitve iz 3. točke prvega odstavka 23. člena tega zakona, razen za storitve iz četrte alineje te točke;
- v višini 85% za storitve iz četrte alineje 3. točke prvega odstavka 23. člena tega zakona;
- v višini 80% za storitve iz 4. točke prvega odstavka 23. člena tega zakona;
- v višini 60% za storitve iz 5. točke prvega odstavka 23. člena tega zakona;
- v višini 50% za storitve iz 6. točke prvega odstavka 23. člena tega zakona, razen za storitve iz druge alineje te točke;
- v višini 45% za storitve iz druge alineje 6. točke prvega odstavka 23. člena tega zakona.

Zavod v soglasju z Vlado Republike Slovenije določi nadaljnje postopno zniževanje odstotkov vrednosti storitev za pravice iz 2., 3. in 4. točke prvega odstavka 23. člena tega zakona, ki se krijejo iz obveznega zavarovanja.

105. člen

Plan zdravstvenega varstva sprejme Skupščina Republike Slovenije v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

106. člen

Dokler ne bodo sprejeti splošni akti Zavoda iz 100. člena tega zakona, se primerno uporabljajo, če niso v nasprotju s tem zakonom:

- Samoupravni sporazum o uresničevanju zdravstvenega varstva (Uradni list SRS, št. 47/87, 42/89 in 18/90),
- Samoupravni sporazum o postopkih in načinih o uresničevanju pravic do zdravstvenega varstva (Uradni list SRS, št. 6/81),
- Sklep o plačevanju participacije v zdravstvu (Uradni list RS, št. 10/91-I),
- Pravilnik o razvrščanju zdravil (Uradni list RS, št. 45/90, 7/91, 14/91 in 8/91-I),

– Sklep o predpisovanju zdravil (Uradni list RS, št. 45/90),

– Navodilo o zdravstveni izkaznici in drugih listinah za uresničevanje pravic do zdravstvenega varstva (Uradni list SRS, št. 29/82).

107. člen – upoštevana sprememba iz ZZVZZ-G

(črtan)

108. člen – upoštevana sprememba iz ZZVZZ-G

Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve posreduje Zavodu na njegovo zahtevo podatke o stalnem oziroma začasnem prebivališču oseb v Republiki Sloveniji. Podjetja, zavodi, druge organizacije, organi in posamezniki, ki zaposlujejo delavce, posredujejo Zavodu na njegovo zahtevo podatke o zavarovanih osebah, ki jih potrebuje za izvajanje svoje dejavnosti.

Zaradi izvajanja programa obveznih cepljenj otrok upravitelj centralnega registra prebivalstva mesečno posreduje Inštitutu za varovanje zdravja in območnim zavodom za zdravstveno varstvo podatke o živorojenih, priseljenih in odseljenih ter umrlih otrocih do pet let starosti, in sicer: osebno ime otroka, datum rojstva ter stalno prebivališče.

Podatki iz 79.b člena tega zakona se hranijo v zbirkah podatkov pet let od izbrisa zadnjega podatka v posamezni zbirki.

109. člen

Osebe, ki so imele pravico do zdravstvenega varstva po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona, se štejejo za zavarovane osebe po tem zakonu, dokler se s pravno-močno odločbo ne ugotovi, da te lastnosti nimajo.

Dokler ne bodo sklenjene ustrezne pogodbe z drugimi republikami na območju SFRJ, najdlje pa do 31. 12. 1993, so ožji družinski člani zavarovancev, ki imajo stalno prebivališče na območju drugih republik, zavarovani po tem zakonu.

110. člen

Zavod sprejme splošni akt o delu zdravniških komisij in imenuje zdravniške komisije najpozneje do 30. 4. 1992.

Do 30. 4. 1992 opravljajo naloge zdravniških komisij I. stopnje konziliji zdravnikov v zdravstvenih zavodih po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

Vršilec dolžnosti direktorja Zavoda v 15 dneh po uveljavitvi zakona določi zdravniške konzilije, ki začasno opravljajo naloge zdravniških komisij II. stopnje.

111. člen

Minister, pristojen za zdravstvo, izda izvršilne predpise v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

Do izdaje izvršilnih predpisov iz prejšnjega odstavka se uporabljajo izvršilni predpisi, ki so veljali do uveljavitve tega zakona, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom.

112. člen

Z dnem, ko začne veljati ta zakon, prenehata veljati:

- zakon o zdravstvenem varstvu (Uradni list SRS, št. 1/80, 45/82, 42/85, 32/89 in Uradni list RS, št. 8/90) razen v delu, ki se nanaša na zdravstvene organizacije in zdravstvene delavce,
- določbe zakona o prispevkih za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno varstvo in zaposlovanje (Uradni list RS, št. 48/90), ki se nanašajo na zavezance, osnove in stopnje prispevkov za zdravstveno varstvo.

113. člen

Ta zakon začne veljati 1. 3. 1992, razen določb 98. in 108. člena tega zakona, ki začnejo veljati z dnem objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembi in dopolnitvi Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 13/93) vsebuje naslednjo končno določbo:

5. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-B (Uradni list RS, št. 9/96) vsebuje naslednjo končno določbo:

2. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-C (Uradni list RS, št. 29/98) vsebuje naslednjo končno določbo:

7. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o dopolnitvi Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-D (Uradni list RS, št. 6/99) vsebuje naslednjo končno določbo:

2. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-E (Uradni list RS, št. 99/01) vsebuje naslednjo končno določbo:

13. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, 12. člen tega zakona pa se začne izvajati 6 mesecev po uveljavitvi tega zakona.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-F (Uradni list RS, št. 60/02) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

17. člen

Zavod določi znesek iz 3., 4. in 7. člena tega zakona ter uskladi svoje splošne akte najpozneje v 60 dneh od uveljavitve tega zakona.

Do uveljavitve sprememb in dopolnitev zakona o prispevkih za socialno varnost (Uradni list RS, št. 5/96, 18/96-ZDavP, 34/96, 3/98, 7/98, 81/2000 in 97/2001) se prispevek za zavarovance iz 19.a točke prvega odstavka 15. člena zakona plačuje po stopnjah, po katerih se v skladu z zakonom o prispevkih za socialno varnost plačuje prispevek za zavarovance iz 19. točke prvega odstavka 15. člena zakona.

Določbe 13., 14., 15. in 16. člena tega zakona se začnejo izvajati s 1. januarjem 2003.

18. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-G (Uradni list RS, št. 126/03) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

13. člen

Globe, določene s tem zakonom, se do začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03) v postopku o prekršku izrekajo kot denarne kazni v mejah, ki so za globo določene v 9. in 10. členu tega zakona (95. in 96. člen zakona), razen za odgovorno osebo samostojnega podjetnika posameznika.

14. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, določbe prvega odstavka 1. člena tega zakona (drugi odstavek 15. člena zakona) pa se začnejo uporabljati 1. 1. 2004.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju – ZZVZZ-H (Uradni list RS, št. 76/05) vsebuje naslednje posebne, prehodne in končne določbe:

POSEBNE DOLOČBE

10. člen

V Zakonu o zavarovalništvu se v enajstem odstavku 14. člena drugi stavek spremeni tako, da se glasi:

"Vse zavarovalnice, ki izvajajo ta zavarovanja, so obvezno vključene v izravnalne sheme za izravnano razlik v stroških zdravstvenih storitev med zavarovalnicami, ki izhajajo iz razlik v starostni strukturi in strukturi po spolu portfelja posameznih zavarovalnic v skladu z zakonom, ki ureja prostovoljna zdravstvena zavarovanja."

11. člen

V 40. členu Zakona o zavarovalništvu se v prvem odstavku:

- točka spremeni tako, da se glasi: "4. začetek in prenehanje članstva;"
- točka spremeni tako, da se glasi: "6. pogoje in način vplačila sredstev s strani članov ter izplačila sredstev članom;"

Za tretjim odstavkom se doda četrti odstavek, ki se glasi:

"(4) Družba za vzajemno zavarovanje, ki izvaja dopolnilno zavarovanje, mora ob sklenitvi zavarovalne pogodbe dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja, ki je temelj za pridobitev članstva v družbi, članu izročiti izvod veljavnega statuta v pisni ali elektronski obliki in ga o nadaljnjih spremembah statuta primerno obveščati."

12. člen

V 42. členu Zakona o zavarovalništvu se v drugem odstavku za piko doda nov stavek, ki se glasi:

"S sklenitvijo zavarovalne pogodbe dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja zavarovalec, ki ni hkrati zavarovanec, ne pridobi položaja člana družbe, temveč postane član družbe zavarovanec."

13. člen

V 53. členu Zakona o zavarovalništvu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

"(2) Skupščina je lahko organizirana kot skupščina vseh članov (skupščina članov) ali kot skupščina zastopnikov članov, ki morajo tudi sami biti člani (skupščina zastopnikov). Če statut določa, da je skupščina družbe za vzajemno zavarovanje organizirana kot skupščina zastopnikov, mora določiti tudi sestavo skupščine ter pogoje in način predlaganja elektorjev, ki volijo zastopnike članov v skupščino. Statut in pravilnik, ki urejata način in postopek volitev v skupščino, stopita v veljavo, ko da nanju soglasje minister, pristojen za zdravje."

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

"(3) Sestava in izvolitev skupščine zastopnikov družbe za vzajemno zavarovanje, ki izvaja dopolnilno zdravstveno zavarovanje, mora odražati sestavo njenih zavarovancev dopolnilnega zavarovanja glede na razporeditev v starostne razrede iz sedmega odstavka 62.e člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju. Zaposleni družbe za vzajemno zavarovanje ne morejo biti člani skupščine zastopnikov."

Dosedanja tretji in četrti odstavek postaneta nova četrti in peti odstavek.

14. člen

Družbe za vzajemno zavarovanje, ki že izvajajo dopolnilno zavarovanje, morajo v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona uskladiti statute z določbami 11., 12. in 13. člena tega zakona.

Družbe za vzajemno zavarovanje, ki že izvajajo dopolnilno zavarovanje, morajo uskladiti pravilnik o volitvah v treh mesecih po sprejetju statuta iz prejšnjega odstavka, oziroma v roku, ki bo omogočal izvedbo volitev v skupščine zastopnikov za naslednji mandat.

Družbi za vzajemno zavarovanje, ki v predpisanem roku ne uskladi svojih aktov z določbami iz tega člena ali ne izvede volitev v skladu s prejšnjim odstavkom, lahko Agencija za zavarovalni nadzor izreče ukrep nadzora v skladu z določbo 3. točke prvega odstavka 181. člena Zakona o zavarovalništvu, pri čemer se lahko prepoved sklepanja novih zavarovalnih pogodb nanaša samo na dopolnilno zavarovanje.

15. člen

Do ureditve davčne obravnave dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj v zakonu, ki ureja davek od prometa zavarovalnih poslov, se davek od prometa zavarovalnih poslov od dopolnilnih zdravstvenih zavarovanj, ne obračunava.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

16. člen

Posebno navodilo iz desetega odstavka 62.f člena zakona sprejme minister, pristojen za zdravje, v šestih tednih po uveljavitvi tega zakona. Navodilo iz tega člena začne veljati prvi dan tretjega meseca po uveljavitvi tega zakona.

17. člen

Predpis iz 62.č člena zakona sprejme Agencija za zavarovalni nadzor najpozneje v šestih tednih po uveljavitvi tega zakona. Predpis iz tega odstavka začne veljati prvi dan tretjega meseca po uveljavitvi tega zakona.

Predpis iz enajstega odstavka 62.f člena zakona pripravi in izda Agencija za zavarovalni nadzor najpozneje v dveh mesecih po uveljavitvi tega zakona. Predpis iz tega odstavka začne veljati prvi dan tretjega meseca po uveljavitvi tega zakona.

18. člen

Zavarovalnice, ki že izvajajo dopolnilno zavarovanje, najpozneje 20 dni po uveljavitvi tega zakona Agenciji za zavarovalni nadzor priglasijo vstop v izravnalno shemo dopolnilnega zavarovanja. Če se zavarovalnica v tem roku ne prikladi v izravnalno shemo dopolnilnega zavarovanja, lahko Agencija za zavarovalni nadzor izreče ukrep nadzora v skladu z določbo 3. točke prvega odstavka 181. člena Zakona o zavarovalništvu, pri čemer se lahko prepoved sklepanja novih zavarovalnih poslov nanaša samo na dopolnilno zavarovanje.

Zavarovalnice, ki že izvajajo dopolnilno zavarovanje, so dolžne najpozneje v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona svoje poslovanje prilagoditi njegovim določbam. Proti zavarovalnici, ki v predpisanem roku ne priladi svojega poslovanja določbam tega zakona, lahko Agencija za zavarovalni nadzor izreče ukrep nadzora v skladu z določbo 3. točke prvega odstavka 181. člena Zakona o zavarovalništvu, pri čemer se lahko prepoved sklepanja novih zavarovalnih pogodb nanaša samo na dopolnilno zavarovanje.

Zavarovalnice smejo sklepati pogodbe o dopolnilnem zavarovanju po predpisih, ki so veljali pred uveljavitvijo tega zakona, najdlje do roka iz prejšnjega odstavka.

Zavarovalnice, ki so prilagodile poslovanje določbam tega zakona, smejo sklepati pogodbe o dopolnilnem zavarovanju po tem zakonu z dnem prilagoditve in z začetkom trajanja zavarovanja najmanj šest mesecev po uveljavitvi tega zakona.

Zavarovalnice so dolžne najkasneje v treh mesecih po uveljavitvi tega zakona zavarovalce in zavarovance pisno obvestiti o spremembah, ki jih prinaša ta zakon ter jim ponuditi pravično prilagoditev pogodbenega razmerja s prvim dnevom po poteku roka iz drugega odstavka tega člena. V obvestilu morajo zavarovalca oziroma zavarovanca obvestiti o njegovem statusu v zavarovalnem razmerju, o pravici do odpovedi zavarovalne pogodbe, o roku, v katerem lahko sprejme ali zavrne prilagoditev zavarovalne pogodbe, o novih zavarovalnih pogojih, možnem načinu plačila premij ter trajanju zavarovalne pogodbe. Obvestilo mora vsebovati tudi podatek o pridobljenem soglasju ministrstva za zdravje iz drugega odstavka 20. člena tega zakona in sicer številko soglasja ter datum izdaje soglasja, rok iz šestega odstavka 18. člena zakona za izplačilo neizkoriščenih premij iz predloga ter njihov način izplačila ter rok iz petega odstavka 19. člena zakona za izplačilo rezervacij ter način izplačila rezervacij, glede katerih obstaja dolžnost vrnitve. Obvestilo mora vsebovati tudi obrazec s povratnim pismom, s podpisom katerega lahko zavarovalec oziroma zavarovanec, ki ne pristaja na nove pogodbene pogoje, razdre zavarovalno pogodbo. Zavarovalne pogodbe, za katere zavarovalnice niso prejele pismene odpovedi zavarovalca oziroma zavarovanca v štirih mesecih po uveljavitvi tega zakona, ostanejo, preoblikovane v skladu s tem zakonom, še naprej v veljavi. Zavarovalnice so dolžne tem zavarovalcem oziroma zavarovancem ponuditi nove, prilagojene pogodbe, ki se začnejo izvajati po novih zavarovalnih pogojih, v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

Zavarovalnice morajo zavarovalcem oziroma zavarovancem po zavarovalnih pogodbah, sklenjenih pred uveljavitvijo tega zakona, najpozneje do konca sedmega meseca po uveljavitvi tega zakona, povrniti neizkoriščeni del vplačanih premij po stanju na dan prenehanja zavarovalne pogodbe, pri čemer ne smejo obračunati nobenih stroškov izplačila. V obvestilu iz prejšnjega odstavka mora zavarovalnica zavarovalca oziroma zavarovanca obvestiti tudi o neizkoriščenih premijih.

19. člen

Zavarovanci dopolnilnega zavarovanja po predpisih, ki so veljali pred uveljavitvijo tega zakona, so upravičeni do izplačila sredstev

1. matematičnih rezervacij,

2. rezervacij za starost kot matematičnih rezervacij v skupni višini, ugotovljeni na zadnji dan šestega meseca po uveljavitvi tega zakona. Skupna višina matematičnih rezervacij oziroma rezervacij za starost pri posamezni zavarovalnici, do katerih so upravičeni zavarovanci, za katere je zavarovalnica oblikovala te rezervacije, se izračuna kot vsota matematičnih oziroma starostnih rezervacij, izračunanih za vsakega zavarovanca posebej. V izračunu se upoštevajo pričakovane bodoče obveznosti in pričakovana bodoča vplačila. V izračunu pričakovanih bodočih obveznosti se upoštevajo enake predpostavke kot pri izračunu pričakovanih bodočih vplačil in čas trajanja, ki je določen na polici. Izračun pričakovanih bodočih obveznosti in pričakovanih bodočih vplačil se izvede po tehničnih osnovah, ki jih uporablja zavarovalnica. Če so v izračunu upoštevani stroški pridobivanja zavarovanja in je višina matematičnih rezervacij negativna, je znesek za izplačilo matematičnih rezervacij za takšnega zavarovanca enak nič, sicer je ta znesek enak višini izračunane matematične rezervacije za zavarovalno polico.

Zavarovancem, ki so imeli enako premijo dopolnilnega zavarovanja, ne glede na trajanje zavarovanja, spol in starost zavarovanca, in so zavarovalnice za njih oblikovale matematične oziroma starostne rezervacije, so dolžne zavarovalnice vsakemu posamezno izplačati sorazmeren delež teh rezervacij na ravni zavarovalnice. Do sorazmernega deleža rezervacij so upravičeni zavarovanci, za katere je zavarovalnica oblikovala matematične oziroma starostne rezervacije, in so imeli na dan uveljavitve tega zakona sklenjeno veljavno dopolnilno zavarovanje. Osnova za določanje sorazmernega deleža je število zavarovanih mesecev, to je mesecev, ko je bil posamezni zavarovanec zavarovan in je zanj zavarovalnica oblikovala matematične oziroma starostne rezervacije. Sorazmerni delež za posameznega zavarovanca se izračuna tako, da se število zavarovanih mesecev deli z vsoto števila zavarovanih mesecev vseh zavarovancev, ki so upravičeni do sorazmernega deleža matematičnih oziroma starostnih rezervacij.

Za zavarovance, ki so imeli različne premije dopolnilnega zavarovanja, za katere je oblikovala zavarovalnica matematične oziroma starostne rezervacije in so bile premije določene z upoštevanjem medgeneracijske vzajemnosti, zavarovalnice ugotovijo delež rezervacij, do katerega so upravičeni zavarovanci, ki so imeli na zadnji dan pred uveljavitvijo tega zakona veljavno polico dopolnilnega zavarovanja ob upoštevanju uteženega števila zavarovanih mesecev, za katere je obračunana premija. Delež, do katerega je upravičen zavarovanec, se izračuna kot količnik uteženega števila zavarovanih mesecev in vsote uteženih števil mesecev po zavarovancih, ki so imeli na zadnji dan pred uveljavitvijo tega zakona veljavno polico dopolnilnega zavarovanja in je za njih zavarovalnica oblikovala matematične rezervacije oziroma rezervacije za starost.

Zavarovalnice so za dopolnilna zavarovanja, za katera so oblikovale rezervacije iz prvega odstavka tega člena in so bila razdrta ali spremenjena na zahtevo zavarovalca oziroma zavarovanca po uveljavitvi tega zakona, dolžne izračunati znesek za izplačilo matematičnih rezervacij, izračunan na dan prenehanja zavarovanja v skladu s prejšnjim odstavkom. Prav tako morajo zavarovalnice izplačati matematične rezervacije oziroma rezervacije za starost zavarovancem, ki so preoblikovali ali prekinili doživljenjske pogodbe v dvanajstletne pogodbe na podlagi tržnih ponudb zavarovalnic.

Zavarovalnice morajo znesek matematičnih rezervacij iz drugega in tretjega odstavka tega člena izplačati zavarovancem po pogodbah, spremenjenih v skladu s tem zakonom, pri čemer ne smejo obračunati nobenih stroškov izplačila. Zavarovalnice izvršijo izplačilo najpozneje v roku do dveh let po uveljavitvi tega zakona.

Ne glede na določbe o razdrtju zavarovalnih pogodb v Zakonu o davku od prometa zavarovalnih poslov (Uradni list RS, št. 57/99) so zavarovalnice na izračunane zneske izplačil zavarovancem iz tega člena, dolžne obračunati in plačati davek od prometa zavarovalnih poslov po predpisih, ki so veljali pred uveljavitvijo tega zakona.

Zavarovalnice morajo zneske za izplačilo iz tega člena od dneva izračuna po drugem oziroma tretjem odstavku tega člena do dneva izplačila obrestovati po povprečni obrestni meri bank za vezane vloge do dve leti in jih skupaj z glavnico vrniti zavarovancem.

20. člen

Zavarovalnice lahko pri zavarovalnih pogodbah dopolnilnega zavarovanja po tem zakonu zavarovancem, ki so pristali na prilagoditev pogodbenega razmerja in so upravičeni do izplačila rezervacij iz prejšnjega člena, izplačilo teh zneskov v celoti ali deloma izvršijo v obliki pobota z zavarovalno premijo. Zavarovalnice morajo zavarovancem, ki so v skladu s petim odstavkom 18. člena tega zakona odpovedali oziroma kot zavarovalci razdrli zavarovalno pogodbo, zagotoviti izplačilo v višini in v istem času, kot je zagotovljeno s pobotom iz tega odstavka.

Vsebinsko obvestila iz petega odstavka 18. člena tega zakona morajo zavarovalnice v dveh mesecih od uveljavitve tega zakona predložiti v soglasje ministru, pristojnemu za zdravje, ki izda soglasje v 15 dneh od prejema zahtevka.

21. člen

Podrobnejša navodila za izračun oziroma pobot sredstev matematičnih rezervacij oziroma rezervacij za starost iz 19. člena tega zakona določi Agencija za zavarovalni nadzor s sklepom, ki ga pripravi in izda najpozneje v šestih tednih po uveljavitvi tega zakona. Predpis iz tega odstavka začne veljati prvi dan tretjega meseca po uveljavitvi tega zakona.

Zavarovalnici, ki ne izvede postopkov iz 19. in 20. člena tega zakona, lahko Agencija za zavarovalni nadzor izreče ukrep nadzora v skladu z določbo 3. točke prvega odstavka 181. člena zakona o zavarovalništvu, pri čemer se lahko prepoved sklepanja novih zavarovalnih poslov nanaša samo na dopolnilno zavarovanje.

22. člen

Izravnavanje razlik v stroških zdravstvenih storitev med zavarovalnicami se začne izvajati z začetkom prvega obdobja izravnave po poteku šestmesečnega roka po uveljavitvi tega zakona. Ne upoštevajo se stroški zdravstvenih storitev, ki so bile opravljene pred začetkom izravnavanja razlik.

Ne glede na rok iz prejšnjega odstavka zavarovalnice in ministrstvo, pristojno za zdravje, posredujejo predpisana poročila iz tretjega in četrtega odstavka 62.f člena zakona za obdobje enega meseca najmanj tri mesece pred začetkom prvega obdobja izravnave.

Zavarovalnice pristopijo v izravnavanje razlik postopoma in sicer tako, da se ob upoštevanju pogoja iz 62.h člena zakona za prvih 18 mesecev skupni znesek za izravnavo, ki ga vplačajo zavarovalnice plačnice in skupni znesek za izravnavo, ki ga prejmejo zavarovalnice prejemnice, zmanjša za 1% zneskov stroškov zdravstvenih storitev dopolnilnega zavarovanja vseh zavarovalnic za obdobje izravnave. Zmanjšanje se upošteva proporcionalno za vse zavarovalnice.

23. člen

Ta zakon začne veljati 1. septembra 2005.

4341. Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (uradno prečiščeno besedilo) (ZZRZI-UPB1)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 4. oktobra 2005 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov, ki obsega:

– Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov – ZZRZI (Uradni list RS, št. 63/04 z dne 10. 6. 2004) in

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov – ZZRZI-A (Uradni list RS, št. 78/05 z dne 29. 7. 2005).

Št. 101-04/03-2/3

Ljubljana, dne 4. oktobra 2005

EPA 405-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

Z A K O N
O ZAPOSLOTVENI REHABILITACIJI IN
ZAPOSLOVANJU INVALIDOV
uradno prečiščeno besedilo
(ZZRZI-UPB1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

(1) S tem zakonom se ureja pravica do zaposlitvene rehabilitacije in nekatera vprašanja zaposlovanja invalidov ter določajo druge oblike, ukrepi in vzpodbude za njihovo zaposlovanje ter način njihovega financiranja.

(2) Ta zakon določa tudi vrste nadzora ter organe in institucije, pristojne za izvajanje tega zakona.

2. člen

(namen zakona)

Namen zakona je povečati zaposljivost invalidov in vzpostaviti pogoje za njihovo enakovredno udeležbo na trgu dela z odstranjevanjem ovir in ustvarjanjem enakih možnosti.

3. člen

(invalid)

Invalid oziroma invalidka (v nadaljnjem besedilu: invalid) je oseba, ki pridobi status invalida po tem zakonu ali po drugih predpisih, in oseba, pri kateri so z odločbo pristojnega organa ugotovljene trajne posledice telesne ali duševne okvare ali bolezni in ima zato bistveno manjše možnosti, da se zaposli ali ohrani zaposlitev ali v zaposlitvi napreduje (v nadaljnjem besedilu: invalid).

4. člen

(zaposlitvena rehabilitacija)

Zaposlitvena rehabilitacija so storitve, ki se izvajajo s ciljem, da se invalid usposobi za ustrezno delo, se zaposli, zaposlitev zadrži in v njej napreduje ali spremeni svojo poklicno kariero.

5. člen

(prepoved diskriminacije)

Prepovedana je neposredna in posredna diskriminacija pri zaposlovanju invalidov, v času trajanja zaposlitve in v zvezi s prenehanjem zaposlitve ter v postopkih po tem zakonu.

6. člen

(postopek uveljavljanja pravic)

(1) V postopku uveljavljanja pravic po tem zakonu se uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, če posamezna vprašanja v tem zakonu niso drugače urejena.

(2) Zahtevki, odločbe in pritožbe v postopkih za uveljavljanje pravic po tem zakonu so takse prosti.

7. člen

(uporaba drugih predpisov)

Za delovno pravni položaj ter pravice in obveznosti invalidov, ki izhajajo iz ureditve po tem zakonu, veljajo splošni predpisi na področjih delovnih razmerij, pokojninskega in invalidskega zavarovanja, varnosti in zdravja pri delu, zaposlovanja in zavarovanja za primer brezposelnosti ter drugih, če posamezna vprašanja v tem zakonu niso drugače urejena.

8. člen

(Inštitut Republike Slovenije za rehabilitacijo)

(1) Inštitut Republike Slovenije za rehabilitacijo (v nadaljnjem besedilu: Inštitut) opravlja naslednje naloge na področju zaposlitvene rehabilitacije:

- usklajuje in koordinira strokovni razvoj na tem področju,
- pripravlja standarde storitev zaposlitvene rehabilitacije,
- pripravlja standarde usposabljanj in znanj za strokovne delavce in izvajalce zaposlitvene rehabilitacije,
- daje obvezno strokovno mnenje v primeru spora iz prvega odstavka 39. člena tega zakona,
- opravlja raziskovalno delo in
- opravlja druge naloge v zvezi z izvajanjem tega zakona na podlagi vsakoletnega programa dela.

(2) Naloge iz prvih treh alinej prejšnjega odstavka se izvajajo kot javno pooblastilo. Sredstva za ta namen se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

9. člen

(strokovni delavci in sodelavci)

(1) Strokovni delavci oziroma strokovne delavke (v nadaljnjem besedilu: strokovni delavci) na področju zaposlitvene rehabilitacije in zaposlovanja invalidov so delavci z univerzitetno, visoko oziroma višjo strokovno izobrazbo medicinske, pedagoške, psihološke, sociološke, socialne ali druge ustrezne usmeritve in znanji s področja rehabilitacije, zaposlovanja ali invalidskega varstva, pridobljenimi s specializacijo, dodatnim izobraževanjem ali usposabljanjem.

(2) Podporne storitve invalidom v rehabilitaciji in zaposlitvi lahko nudijo tudi osebe, ki ne izpolnjujejo pogojev iz prejšnjega odstavka, imajo pa certifikat o poklicni kvalifikaciji ali druga ustrezna dokazila o usposobljenosti za opravljanje takih del (strokovni sodelavci).

II. PRIDOBITEV STATUSA INVALIDA

10. člen

(pogoji za pridobitev statusa invalida)

(1) Status invalida po tem zakonu lahko pridobi oseba, ki:

- ni pridobila statusa invalida po drugih predpisih oziroma nima z odločbo pristojnega organa ugotovljenih trajnih

posledic telesne ali duševne okvare ali bolezni ter zato bistveno manjše možnosti, da se zaposli ali ohrani zaposlitev,

- je prijavljena kot brezposelna oseba na Zavodu Republike Slovenije za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: Zavod),

- je dopolnila starost 15 let oziroma ni stara več, kot je po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju pogojev za pridobitev pokojnine za najnižjo pokojninsko dobo in
- izpolnjuje merila, določena s tem zakonom.

(2) Ob izpolnjevanju pogojev iz prve, tretje in četrte alineje prejšnjega odstavka lahko pridobi status invalida po tem zakonu tudi oseba, ki je zaposlena.

11. člen

(merila za pridobitev statusa invalida)

Za pridobitev statusa invalida po tem zakonu morajo biti pri osebi ugotovljene:

- trajne posledice telesne ali duševne okvare ali bolezni,
- težave pri dejavnostih, ki vplivajo na njeno zaposljivost in
- ovire pri vključevanju v delovno okolje na način, kot ga opredeljuje mednarodna klasifikacija funkcioniranja, invalidnosti in zdravja.

12. člen

(pravilnik)

Minister, pristojen za invalidsko varstvo, v soglasju z ministrom, pristojnim za zdravje, izda pravilnik, s katerim podrobneje opredeli vsebino meril za priznanje statusa invalida iz 11. člena tega zakona, meril za priznanje pravice do zaposlitvene rehabilitacije iz 14. člena tega zakona in meril za ocenjevanje zaposlitvenih možnosti invalidov iz 33. člena tega zakona na podlagi mednarodne klasifikacije funkcioniranja, invalidnosti in zdravja.

III. ZAPOSLOTVENA REHABILITACIJA

13. člen

(pravica do zaposlitvene rehabilitacije)

(1) Zaposlitvena rehabilitacija je pravica invalida do posameznih storitev iz 15. člena tega zakona v obsegu, na način in v trajanju, opredeljenem v rehabilitacijskem načrtu.

(2) Invalid lahko uveljavlja pravico do zaposlitvene rehabilitacije, če nima pravice do enakih storitev po drugih predpisih.

(3) Posamezne storitve zaposlitvene rehabilitacije se lahko izvajajo v postopkih za uveljavljanje pravic po drugih predpisih oziroma kot podporne storitve pri izvajanju poklicne rehabilitacije po drugih predpisih.

(4) Posamezne storitve zaposlitvene rehabilitacije lahko za invalida uveljavlja tudi delodajalec. V tem primeru sklene z izvajalcem zaposlitvene rehabilitacije iz 18. člena tega zakona in invalidom pogodbo o izvajanju storitev zaposlitvene rehabilitacije, s katero dogovori medsebojne pravice in obveznosti.

14. člen

(merila za priznanje pravice do zaposlitvene rehabilitacije)

Merila za priznanje pravice do zaposlitvene rehabilitacije so:

- vpliv posledic telesne ali duševne okvare ali bolezni na posameznika,
- potrebe po storitvah zaposlitvene rehabilitacije kot delu celostne rehabilitacije pri posamezniku,
- možnost zaposljivosti s prilagoditvijo ali uporabo sodobnih tehnologij,

- ocena socialnega in delovnega okolja (socialne vloge posameznika) in
- druga merila, ki se oblikujejo po pravilih stroke.

15. člen

(storitve zaposlitvene rehabilitacije)

Vrste storitev zaposlitvene rehabilitacije so zlasti:

- svetovanje, vzpodbujanje in motiviranje invalidov k aktivni vlogi,
- priprava mnenja o ravni delovnih sposobnosti, znanj, delovnih navad in poklicnih interesov,
- pomoči pri sprejemanju lastne invalidnosti in seznanjanje o možnostih vključevanja v usposabljanje in delo,
- pomoči pri izboru ustreznih poklicnih ciljev,
- razvijanja socialnih spretnosti in veščin,
- pomoč pri iskanju ustreznega dela oziroma zaposlitve,
- analiza konkretnega delovnega mesta in delovnega okolja invalida,
- izdelava načrta prilagoditve delovnega mesta in delovnega okolja invalida,
- izdelava načrta potrebne opreme in sredstev za delo,
- usposabljanje na konkretnem delovnem mestu oziroma v izbranem poklicu,
- spremljanje in strokovna pomoč pri usposabljanju in izobraževanju,
- spremljanje invalida na delovnem mestu po zaposlitvi,
- sprotno ocenjevanje uspešnosti rehabilitacijskega procesa,
- ocenjevanje doseganja delovnih rezultatov zaposlenih invalidov in
- opravljanje drugih storitev zaposlitvene rehabilitacije.

16. člen

(pravice in obveznosti invalida v zaposlitveni rehabilitaciji)

Invalid, ki mu je priznana pravica do zaposlitvene rehabilitacije, ima naslednje pravice in obveznosti:

- pravico do storitev zaposlitvene rehabilitacije v skladu z odločbo in rehabilitacijskim načrtom,
- pravico in obveznost, da v zaposlitveni rehabilitaciji aktivno sodeluje,
- pravico do denarnih prejemkov iz 17. člena tega zakona,
- druge pravice in obveznosti, ki izhajajo iz načina in obsega izvajanja zaposlitvene rehabilitacije.

17. člen

(denarni prejemki iz naslova zaposlitvene rehabilitacije)

(1) Invalid, ki mu je priznana pravica do zaposlitvene rehabilitacije, ima pravico do denarnih prejemkov glede na vrsto, obseg in čas trajanja storitev in sicer:

- plačila stroškov javnega prevoza za invalida in njegovega spremljevalca oziroma spremljevalko (v nadaljnjem besedilu: spremljevalec) v primeru, da ga potrebuje, če je invalidu priznana pravica do storitev iz prve, druge, tretje, četrte, pete, šeste in desete alineje 15. člena tega zakona,
- plačila stroškov bivanja v višini največ 20% minimalne plače mesečno, če se storitve zaposlitvene rehabilitacije izvajajo več dni zaporedoma in če je otežen vsakodnevni prihod invalida k izvajalcu zaposlitvene rehabilitacije,
- denarnega prejemka za čas trajanja zaposlitvene rehabilitacije v višini 30% minimalne plače mesečno, če se storitve zaposlitvene rehabilitacije izvajajo v obsegu najmanj 100 ur in če invalid ni prejemnik denarnega nadomestila ali denarne pomoči po predpisih iz naslova pravic brezposelnih oseb ali denarnega nadomestila po predpisih iz naslova invalidskega zavarovanja.

(2) O pravicah iz prejšnjega odstavka odloča Zavod.

18. člen

(izvajanje zaposlitvene rehabilitacije)

(1) Zaposlitvena rehabilitacija se izvaja kot javna služba v okviru mreže izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije, pri čemer se pri vzpostavitvi mreže upošteva število in potrebe invalidov glede na vrsto invalidnosti in regionalno pokritost z izvajalci storitev.

(2) V mrežo iz prejšnjega odstavka se vključijo javni zavodi ter druge pravne ali fizične osebe, ki izpolnjujejo pogoje, predpisane za izvajanje storitev zaposlitvene rehabilitacije. Fizične osebe in pravne osebe, ki niso javni zavodi, morajo za izvajanje storitev zaposlitvene rehabilitacije pridobiti koncesijo po tem zakonu (v nadaljnjem besedilu: izvajalci).

(3) Zaposlitvena rehabilitacija se financira iz sredstev proračuna Republike Slovenije, če je napotitelj Zavod. Cene storitev zaposlitvene rehabilitacije določi minister, pristojen za invalidsko varstvo.

IV. KONCESIJA ZA IZVAJANJE STORITEV
ZAPOSLOTIVNE REHABILITACIJE

19. člen

(podelitev koncesije)

(1) Koncesijo za izvajanje storitev zaposlitvene rehabilitacije podeli minister, pristojen za invalidsko varstvo.

(2) Ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, razpiše javni natečaj za podelitev koncesije iz prejšnjega odstavka, v katerem določi kadrovske, organizacijske, tehnične in druge pogoje glede na vrsto, obseg in standarde storitev.

20. člen

(objava javnega natečaja)

(1) Besedilo objave javnega natečaja mora vsebovati:

- navedbo, da se koncesija podeljuje v skladu s tem zakonom,
- vrsto in obseg storitev zaposlitvene rehabilitacije, ki so predmet razpisane koncesije,
- krajevno območje, za katerega se razpisuje koncesija,
- čas trajanja razpisane koncesije,
- vrste dokazil o izpolnjevanju predpisanih pogojev in o sposobnosti za izvajanje storitev zaposlitvene rehabilitacije, ki so predmet koncesije,
- rok za prijavo na razpis,
- merila za izbiro med ponudbami,
- odgovorno osebo za posredovanje informacij v razpisnem roku in
- druge podatke, pomembne za javni natečaj.

(2) Zanimirani ponudniki lahko v času objave javnega natečaja zahtevajo razpisno dokumentacijo z vsemi podatki, ki jim omogočajo izdelati popolno ponudbo.

21. člen

(oddaja ponudb)

(1) Vsak ponudnik se na javni natečaj lahko prijavi le z eno ponudbo.

(2) Ponudnik lahko tekom razpisnega roka svojo ponudbo dopolnjuje ali spreminja.

(3) Ponudbo lahko odda pravna ali fizična oseba le samostojno. Če eno ponudbo pripravi skupaj dva ponudnika, strokovna komisija takšno ponudbo izloči iz nadaljnjega ocenjevanja.

22. člen

(ocena ponudb)

(1) Za izvedbo javnega natečaja in pregled ter oceno na javni natečaj prispelih ponudb imenuje minister, pristojen za invalidsko varstvo, strokovno komisijo.

(2) Strokovna komisija iz prejšnjega odstavka izvede odpiranje prispelih ponudb najkasneje v roku 30 dni po poteku roka za prijavo na javni natečaj.

(3) Strokovna komisija po zaključenem odpiranju prispelih ponudb pregleda pravočasno prispеле ponudbe in po potrebi zahteva njihovo dopolnitev. Popolne ponudbe oceni v skladu z objavljenimi merili ter v roku 60 dni od prejema popolnih ponudb posreduje ministru, pristojnem za invalidsko varstvo, predlog za podelitev koncesij.

23. člen

(odločba o koncesiji)

(1) Minister, pristojen za invalidsko varstvo, izbranim ponudnikom z odločbo podeli koncesijo.

(2) Zoper odločbo o podelitvi koncesije ni pritožbe.

24. člen

(pogodba o koncesiji)

Na podlagi dokončne odločbe koncedent najkasneje v roku 30 dni od vročitve odločbe ponudi koncesionarju v podpis koncesijsko pogodbo, s katero uredita medsebojno koncesijsko razmerje, zlasti pa:

- vrsto in obseg storitev zaposlitvene rehabilitacije, ki so predmet koncesije,
- čas, za katerega se sklene koncesijska pogodba,
- način financiranja storitev zaposlitvene rehabilitacije,
- dolžnost in način poročanja koncesionarja koncedentu,
- obveznosti koncesionarja do uporabnikov storitev zaposlitvene rehabilitacije,
- sankcije zaradi neizvajanja ali nepravilnega izvajanja koncesije,
- način nadzora nad izvajanjem koncesije,
- način spreminjanja koncesijske pogodbe oziroma koncesijskega razmerja,
- prenehanje koncesijskega razmerja,
- obveznosti koncesionarja ob prenehanju koncesijskega razmerja in
- druge določbe, pomembne za izvajanje storitev zaposlitvene rehabilitacije, ki so predmet koncesije.

25. člen

(prenehanje koncesije)

(1) Minister, pristojen za invalidsko varstvo, lahko z odločbo odvzame koncesijo, če:

- koncesionar brez utemeljenega razloga ne podpiše koncesijske pogodbe v roku, ki je določen v odločbi o podelitvi koncesije,
- poteče čas, za katerega je bila podeljena koncesija,
- koncesionar ne opravlja javne službe v skladu s predpisi in določbami koncesijske pogodbe ali
- koncesionar ne odpravi pri nadzoru ugotovljenih pomanjkljivosti in kršitev.

(2) Koncedent pisno opozori koncesionarja na razlog za odvzem koncesije in mu določi primeren rok za odpravo pomanjkljivosti in kršitev.

(3) Če koncesionar v določenem roku ne odpravi pomanjkljivosti in kršitev, mu koncedent z odločbo odvzame koncesijo za opravljanje storitev zaposlitvene rehabilitacije.

(4) Zoper odločbo o odvzemu koncesije ni pritožbe.

V. POSTOPEK ZA PRIDOBITEV STATUSA INVALIDA
IN PRAVICE DO ZAPOSLOTIVNE REHABILITACIJE

26. člen

(vloga za uveljavljanje pravic)

(1) Pravico do priznanja statusa invalida po tem zakonu in pravico do zaposlitvene rehabilitacije lahko uveljavlja ose-

ba pri Zavodu. O priznanju statusa invalida po tem zakonu in pravici do zaposlitvene rehabilitacije lahko Zavod odloči v istem postopku.

(2) Vlogi iz prejšnjega odstavka priloži oseba zdravniški izvid z mnenjem osebnega zdravnika ali zdravnika po predpisih o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti in drugo dokumentacijo, s katero dokazuje trajne posledice telesne ali duševne okvare ali bolezni.

(3) Invalid, ki mu je bila izdana odločba o invalidnosti po drugih predpisih, priloži vlogi za uveljavljanje pravice do zaposlitvene rehabilitacije tudi dokončno odločbo.

27. člen

(odločanje o pravicah)

(1) Zavod odloča o priznanju statusa invalida, o pravici do zaposlitvene rehabilitacije in o drugih pravicah, ki iz nje izhajajo, ter o zaposljivosti invalida v skladu z 34. členom tega zakona, opravlja pa tudi druge strokovne naloge, določene s tem zakonom.

(2) Organe, pristojne za odločanje o pravicah iz prejšnjega odstavka, določa statut Zavoda.

28. člen

(rehabilitacijske komisije)

(1) V postopku priznanja statusa invalida po tem zakonu in v postopku uveljavljanja pravice do zaposlitvene rehabilitacije mora Zavod pridobiti mnenje rehabilitacijske komisije.

(2) Rehabilitacijske komisije izdajajo mnenja v postopkih na prvi in drugi stopnji.

(3) Član oziroma članica (v nadaljnjem besedilu: član) rehabilitacijske komisije, ki je sodeloval pri izdaji mnenja v postopku na prvi stopnji, ne more biti član rehabilitacijske komisije, ki o isti zadevi daje mnenje na drugi stopnji.

(4) Listo izvedencev, ki so člani rehabilitacijskih komisij, imenuje minister, pristojen za invalidsko varstvo, na predlog Zavoda.

(5) Stroški dela rehabilitacijskih komisij se krijejo iz proračuna Republike Slovenije.

29. člen

(sestava rehabilitacijskih komisij)

(1) Rehabilitacijske komisije na prvi in drugi stopnji delujejo v sestavi štirih članov, izvedencev svoje stroke, in sicer:

- predsednika – zdravnika specialista medicine dela;
- enega člana – strokovnjaka s področja invalidskega varstva z univerzitetno, visoko oziroma višjo strokovno izobrazbo pedagoške, psihološke, sociološke, socialne ali druge usmeritve;

– enega člana – strokovnjaka s področja zaposlovanja in trga dela z univerzitetno ali visoko strokovno izobrazbo in

– enega člana – strokovnjaka s specifičnih področij glede na telesno oziroma duševno okvaro ali bolezen obnavljane osebe.

(2) Pri delu rehabilitacijske komisije lahko na zahtevo invalida sodeluje izbrani zaupnik invalid ali predstavnik invalidske organizacije.

30. člen

(mnenje rehabilitacijske komisije)

Rehabilitacijska komisija izda mnenje v skladu z merili, predpisanimi s pravilnikom iz 12. člena tega zakona. Pri tem upošteva podatke o telesni ali duševni okvari ali bolezni, podatke o izobrazbi, usposobljenosti in delovnih izkušnjah, morebitni rehabilitacijski obravnavi in druge podatke, ki lahko vplivajo na priznanje statusa invalida in na vrsto, obseg in trajanje zaposlitvene rehabilitacije.

31. člen

(predhodno rehabilitacijsko mnenje)

Pred izdajo mnenja iz prejšnjega člena lahko rehabilitacijska komisija pridobi mnenje o ravni invalidovih sposobnosti, znanj, delovnih navad in interesov, ki ga izdela izvajalec zaposlitvene rehabilitacije iz 18. člena tega zakona.

32. člen

(rehabilitacijski načrt)

(1) Na podlagi mnenja rehabilitacijske komisije izdela rehabilitacijski svetovalec oziroma rehabilitacijska svetovalka (v nadaljnjem besedilu: rehabilitacijski svetovalec) Zavoda v sodelovanju z invalidom rehabilitacijski načrt, ki določa vrsto, obseg, način in trajanje izvajanja storitev zaposlitvene rehabilitacije.

(2) Rehabilitacijski načrt se med izvajanjem rehabilitacije lahko dopolnjuje ali spreminja.

33. člen

(ocena zaposlitvenih možnosti)

(1) Zavod po zaključeni zaposlitveni rehabilitaciji izdela oceno invalidovih zaposlitvenih možnosti na podlagi mesečnih poročil in končne evalvacije izvajalca zaposlitvene rehabilitacije iz 18. člena tega zakona. Iz ocene mora biti razvidno predvsem, ali je invalid zaposljiv v običajnem delovnem okolju, v podporni ali zaščitni zaposlitvi, za katera dela je usposobljen in kakšne podporne storitve ali prilagoditve potrebuje na delovnem mestu.

(2) Kadar kljub rehabilitaciji, prilagoditvam delovnega mesta in delovnega okolja invalid ne more dosegati delovnih rezultatov v višini vsaj ene tretjine zaposlenega na običajnem delovnem mestu, se v oceni zaposlitvenih možnosti oceni, da zaradi invalidnosti ni zaposljiv.

(3) Zavod na podlagi ocene iz prvega odstavka tega člena invalidu zagotavlja pomoč pri iskanju zaposlitve na ustreznih delovnih mestih v običajnem delovnem okolju, v invalidskih podjetjih, podporni ali zaščitni zaposlitvi oziroma pri vključitvi v programe aktivne politike zaposlovanja.

34. člen

(odločba o zaposljivosti)

(1) V primeru, da Zavod na podlagi ocene iz prejšnjega člena ugotovi, da invalid zaradi invalidnosti ni zaposljiv ali da se lahko zaposli le v zaščitni ali podporni zaposlitvi, izda o tem odločbo. Zoper odločbo je možna pritožba.

(2) Zavod lahko na vlogo invalida izda odločbo o zaposljivosti invalida v zaščitni ali podporni zaposlitvi na podlagi ocene zaposlitvenih možnosti iz prejšnjega člena tudi v primeru iz tretjega odstavka 13. člena tega zakona ali po zaključeni poklicni rehabilitaciji po drugih predpisih.

(3) Invalid oziroma delodajalec lahko na podlagi ocene doseganja delovnih rezultatov po metodologiji iz tretjega odstavka 69. člena tega zakona ali vloge za novo oceno zaposlitvenih možnosti iz prejšnjega člena zaprosi za ponovno odločanje o zaposljivosti.

VI. PROGRAMI SOCIALNE VKLJUČENOSTI

35. člen

(programi socialne vključenosti)

(1) Programi socialne vključenosti so socialni programi, namenjeni podpori in ohranjanju invalidovih delovnih sposobnosti. V programe se vključujejo invalidi, ki zaradi invalidnosti niso zaposljivi, kar Zavod po zaključeni zaposlitveni rehabilitaciji ugotovi z odločbo o zaposljivosti iz prejšnjega člena.

(2) Programe socialne vključenosti izvajajo izvajalci, izbrani na javnem razpisu, ki ga objavi ministrstvo, pristojno

za invalidsko varstvo, in v katerem določi pogoje za izvajanje programov. Javni razpis se izvede v skladu s predpisi o izvrševanju proračuna.

(3) Z izbranimi izvajalci iz prejšnjega odstavka ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, sklene večletno pogodbo o izvajanju programov socialne vključenosti, sofinanciranja pa se dogovori z letno pogodbo.

(4) Programi socialne vključenosti se sofinancirajo iz proračuna Republike Slovenije.

VII. ZAPOSLOVANJE INVALIDOV

36. člen

(izenačevanje v zaposlitvi)

(1) Invalidi se zaposlujejo v običajnem delovnem okolju, v invalidskih podjetjih ter v podporni in zaščitni zaposlitvi na delih, ki ustrezajo njihovim sposobnostim.

(2) Delodajalec, ki sklepa pogodbo o zaposlitvi z invalidom za dela, za katera je bil invalid pri istem delodajalcu že zaposlen, v novi pogodbi o zaposlitvi ne sme invalidu določiti poskusnega dela, saj se šteje, da ima invalid znanja in sposobnosti, ki so potrebna za opravljanje tega dela.

(3) Če se invalidu v času trajanja delovnega razmerja stanje njegove invalidnosti poslabša v primerjavi s stanjem invalidnosti ob sklenitvi delovnega razmerja, se takšno poslabšanje ob izpolnjevanju drugih pogojev šteje kot okoliščina, na podlagi katere se invalidu priznajo enake pravice, kot se po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in po predpisih o delovnih razmerjih priznajo delovnim invalidom.

37. člen

(primerna delovna mesta za invalide)

(1) Delodajalci pri planiranju zaposlovanja in zaposlovanju invalidov upoštevajo Kodeks Mednarodne organizacije dela o ravnanju z invalidnostjo na delovnem mestu tako, da zagotavljajo enake možnosti invalidov, njihovo zaposlovanje in ohranitev njihove zaposlitve.

(2) Primerna delovna mesta za invalide so vsa delovna mesta, na katerih, ob upoštevanju izjave o varnosti z oceno tveganja, invalidnost ni ovira za enakovredno opravljanje dela.

(3) Delodajalci določijo v sistemizaciji delovnih mest primerna delovna mesta za invalide ter druge ukrepe za ravnanje z invalidnostjo na delovnem mestu.

(4) V primeru, ko se delo opravlja s prilagoditvijo delovnega časa potrebam zaposlenega invalida, ki izhajajo iz njegove invalidnosti, ko se delo opravlja na domu ali na daljavo, se posebnosti take zaposlitve uredijo v pogodbi o zaposlitvi.

38. člen

(pravica do sorazmernega dela nadomestila)

(1) Invalid, ki prejema nadomestilo iz naslova invalidnosti oziroma brezposelnosti in se zaposli za krajši delovni čas od polnega, zadrži pravico do prejemanja sorazmernega dela tega nadomestila.

(2) Višino in čas prejemanja sorazmernega dela nadomestil iz prejšnjega odstavka določi izplačevalec nadomestil po predpisih, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter zavarovanje za primer brezposelnosti.

39. člen

(redna odpoved pogodbe o zaposlitvi invalidu)

(1) Delodajalec ne sme invalidu, ki nima statusa delovnega invalida, redno odpovedati pogodbe o zaposlitvi zaradi nesposobnosti, če ne dosega pričakovanih rezultatov in invalid teh rezultatov ne dosega zaradi invalidnosti.

(2) Invalidu iz prejšnjega odstavka je delodajalec dolžan ponuditi sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas za dela, ki ustrezajo njegovi strokovni izobrazbi in usposobljenosti ter so v skladu z njegovo delovno zmožnostjo.

40. člen

(način zagotovitve drugega ustreznega dela invalidu)

(1) Delodajalec lahko invalidu odpove pogodbo o zaposlitvi iz poslovnega razloga oziroma delovnemu invalidu zaradi ugotovljene invalidnosti II. ali III. kategorije ali iz poslovnega razloga, če mu hkrati ponudi sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas na drugem ustreznem delu, ki ustreza invalidovi strokovni izobrazbi, usposobljenosti in delovni zmožnosti v skladu s tem zakonom oziroma predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ali na podlagi sporazuma z drugim delodajalcem zagotovi, da mu drugi delodajalec ponudi sklenitev pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas na ustreznem delu pri njem.

(2) Če je invalidu pri drugem delodajalcu ponujena v podpis pogodba o zaposlitvi za nedoločen čas v smislu prejšnjega odstavka oziroma invalid v roku 30 dni od prejema pisne ponudbe ne sprejme ponudbe sklenitve nove pogodbe o zaposlitvi za nedoločen čas, nima pravice do odpravnine in nima pravice do nadomestila za čas brezposelnosti po predpisih o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti.

(3) V primeru, da drugi delodajalec invalidu iz prvega odstavka tega člena kasneje odpove pogodbo o zaposlitvi, se pri določanju minimalnega odpovednega roka in višini odpravnine v skladu s predpisi o delovnih razmerjih, upošteva delovna doba invalida pri obeh delodajalcih.

(4) Če delodajalec invalidu utemeljeno ne more ponuditi nove pogodbe o zaposlitvi v skladu z drugim odstavkom prejšnjega člena ali če delodajalec invalidu oziroma delovnemu invalidu ne more ponuditi nove pogodbe o zaposlitvi v skladu s prvim odstavkom tega člena, o čemer odloči komisija za ugotovitev razlogov za odpoved pogodbe o zaposlitvi v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, lahko redno odpove pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas brez ponudbe nove pogodbe o zaposlitvi.

(5) Stroški dela komisije iz prejšnjega odstavka se za invalide, ki niso delovni invalidi, krijejo iz sredstev Sklada za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov (v nadaljnjem besedilu: Sklad).

1. Zaščitna zaposlitev

41. člen

(zaščitna zaposlitev)

(1) Zaščitna zaposlitev je zaposlitev invalida na delovnem mestu in v delovnem okolju, prilagojenem delovnim sposobnostim in potrebam invalida, ki ni zaposljiv na običajnem delovnem mestu (v nadaljnjem besedilu: zaščiteno delovno mesto).

(2) Zaščitena delovna mesta zagotavljajo zaposlitveni centri.

(3) Tudi opravljanje dela invalida na domu je lahko opredeljeno kot zaščiteno delovno mesto.

42. člen

(pravice invalida v zaščitni zaposlitvi)

(1) Invalid sklene z delodajalcem pogodbo o zaposlitvi na zaščitenem delovnem mestu, v kateri se poleg obveznih sestavin v skladu s predpisi o delovnih razmerjih opredelijo tudi način in obseg izvajanja strokovne pomoči in spremljanja invalida na delovnem mestu oziroma druge storitve glede na ugotovljene potrebe invalida.

(2) Na podlagi sklenjene pogodbe iz prejšnjega odstavka ima invalid pravico do subvencije plače v skladu s tem zakonom.

43. člen

(zaposlitveni center)

(1) Zaposlitveni center je pravna oseba, ki se ustanovi zaradi zaposlovanja invalidov izključno na zaščitene delovnih mestih in izpolnjuje kadrovske, organizacijske, tehnične in druge pogoje, ki jih predpiše minister, pristojen za invalidsko varstvo, in ima izdelan poslovni načrt. Občine skrbijo za vzpodbujanje ustanavljanja in delovanja zaposlitvenih centrov na svojem območju.

(2) Zaposlitveni centri in invalidska podjetja morajo imeti najmanj pet zaposlenih.

(3) Zaposlitveni center s splošnim aktom opredeli število zaščitene delovnih mest za invalide. Opredeli tudi število delovnih mest za strokovne delavce in sodelavce iz 9. člena tega zakona, ki se financirajo iz javnih sredstev.

(4) Invalidom, zaposlenim na zaščitene delovnih mestih, zagotavlja zaposlitveni center delo na svojem sedežu, v svojih poslovnih enotah, na podlagi sklenjenih poslovnih pogodb pa občasno lahko tudi pri poslovnih partnerjih. Zaposlitveni center mora zagotavljati programe, ki vsem zaposlenim invalidom zagotavljajo stalno in neprekinjeno delo in vse pravice, ki izhajajo iz sklenjenega delovnega razmerja.

44. člen

(izpolnjevanje pogojev)

(1) Izpolnjevanje pogojev za delovanje zaposlitvenega centra ugotavlja strokovna komisija iz 56. člena tega zakona. Minister, pristojen za invalidsko varstvo, z odločbo ugotovi, ali so izpolnjeni pogoji za delovanje zaposlitvenega centra.

(2) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ni pritožbe.

(3) Na podlagi dokončne odločbe se zaposlitveni center vpiše v razvid zaposlitvenih centrov, ki ga vodi ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo.

45. člen

(vpliv na sprejemanje odločitev)

(1) Zaposlitveni center mora pred odločanjem o povečanju ali zmanjšanju osnovnega kapitala, spremembi lastništva, spremembi dejavnosti, pridobitvi ali odtujitvi nepremičnin in sprejetjem sklepa o prenehanju ter o drugih pomembnih odločitvah, ki so povezane z namenom njegovega delovanja, obvestiti ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo.

(2) Minister, pristojen za invalidsko varstvo, lahko z odločbo prepove sprejetje odločitev, ki bi lahko škodljivo vplivale na ohranjanje delovnih mest za invalide.

(3) Za povečanje ali zmanjšanje števila zaposlenih v zaposlitvenem centru mora zaposlitveni center pridobiti soglasje ministrstva, pristojnega za invalidsko varstvo.

46. člen

(oprostitve in olajšave)

(1) Zaposlitveni centri so zaradi zagotavljanja zaščitene delovnih mest za invalide organizacije posebnega pomena.

(2) Finančna sredstva iz naslova, z zakoni in drugimi predpisi določenih, posebnih oprostitev in olajšav so zaposlitveni centri dolžni prikazovati na posebnem kontu in uporabiti za namene, določene v 61. členu tega zakona.

47. člen

(uporaba predpisov o javnih naročilih)

Predpisi o javnih naročilih, ki urejajo oddajo javnih naročil invalidskim podjetjem, se smiselno uporabljajo tudi za zaposlitvene centre.

2. Podporna zaposlitev

48. člen

(podporna zaposlitev)

(1) Podporna zaposlitev je zaposlitev invalida na delovnem mestu v običajnem delovnem okolju s strokovno in tehnično podporo invalidu, delodajalcu in delovnemu okolju.

(2) Invalidu se lahko zagotavlja pri uvajanju v delo, na delovnem mestu in pri vključevanju v delovno okolje strokovna podpora z informiranjem, svetovanjem in usposabljanjem, osebno asistenco, spremljanjem pri delu, razvojem osebnih metod dela in ocenjevanjem njegove delovne uspešnosti ter tehnična podpora s prilagoditvijo delovnega mesta in sredstev za delo.

(3) Delodajalcu in delovnemu okolju invalida se zagotavlja strokovna podpora z informiranjem in svetovanjem.

49. člen

(pogoji za podporno zaposlitev)

Za zaposlitev invalida, za katerega je Zavod z odločbo iz 34. člena tega zakona ugotovil, da je zaradi svoje invalidnosti zaposljiv le v podporni zaposlitvi, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

- usposobljenost invalida za opravljanje del na konkretnem delovnem mestu,
- motiviranost in druge osebnostne lastnosti invalida, ki zagotavljajo uspešno delo,
- izdelan individualiziran načrt podpore invalidu in delodajalcu,
- pripravljenost delodajalca za sodelovanje in prilagoditev delovnega okolja ter delovnega mesta v skladu z načrtom iz prejšnje alineje.

50. člen

(pravice invalida v podporni zaposlitvi)

(1) Invalid sklene z delodajalcem pogodbo o zaposlitvi, v kateri se poleg obveznih sestavin v skladu s predpisi o delovnih razmerjih opredelijo tudi način in obseg strokovne in tehnične podpore invalidu, delodajalcu in delovnemu okolju.

(2) Na podlagi sklenjene pogodbe iz prejšnjega odstavka ima invalid lahko pravico do subvencije plače, če dosega nižje delovne rezultate, ugotovljene na podlagi ocene doseganja delovnih rezultatov iz tretjega odstavka 69. člena tega zakona, v višini in na način, predpisan s tem zakonom.

51. člen

(zagotavljanje podpornih storitev)

(1) Podporne storitve v rehabilitaciji in zaposlitvi za invalida, delodajalca ali delovno okolje invalida lahko izvajajo strokovni delavci in sodelavci iz 9. člena tega zakona, zaposleni pri delodajalcu, izvajalci zaposlitvene rehabilitacije, v zaposlitvenih centrih ali v invalidskih podjetjih, lahko pa tudi druge fizične osebe, ki izpolnjujejo pogoje za opravljanje teh storitev v skladu s predpisi.

(2) Podporne storitve se plačujejo po cenah, ki jih določi minister, pristojen za invalidsko varstvo. Financirajo se lahko iz sredstev proračuna Republike Slovenije, Sklada ali drugih virov.

3. Invalidska podjetja

52. člen

(pojem invalidskega podjetja)

Kot invalidsko podjetje lahko posluje gospodarska družba, ki je organizirana in deluje kot kapitalska družba v skladu z določbami zakona, ki ureja gospodarske družbe, če posamezna vprašanja njenega pravnega statusa, upravljanja in poslovanja s tem zakonom niso urejena drugače.

53. člen
(pogoji delovanja)

(1) Gospodarska družba, ki je registrirana kot družba z omejeno odgovornostjo, delniška družba ali komanditna delniška družba, lahko posluje kot invalidsko podjetje, če med celim poslovnim letom zaposluje in usposablja najmanj 40% invalidov od vseh zaposlenih v družbi.

(2) Kapitalska družba izpolnjuje pogoj iz prejšnjega odstavka, če:

- ima izdelan poslovni načrt,
- zaposluje in usposablja invalide, ki se zaradi invalidnost ne morejo zaposliti ali zadržati zaposlitve pri delodajalcih v običajnem delovnem okolju, ker jim ne morejo zagotoviti ustreznih delovnih mest in
- zaposluje najmanj enega strokovnega delavca iz 9. člena tega zakona, če zaposluje in usposablja več kot tri invalide, sicer pa na vsakih 20 zaposlenih invalidov enega strokovnega delavca.

54. člen
(status invalidskega podjetja)

(1) Gospodarska družba, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena, lahko začne poslovati kot invalidsko podjetje, ko pridobi status invalidskega podjetja.

(2) Status invalidskega podjetja gospodarski družbi z odločbo podeli minister, pristojen za invalidsko varstvo, po pridobitvi predhodnega soglasja Vlade Republike Slovenije.

(3) Če gospodarska družba v enem letu po pridobitvi predhodnega soglasja Vlade Republike Slovenije ni pridobila statusa invalidskega podjetja na način iz prejšnjega odstavka, Vlada Republike Slovenije predhodno soglasje preklicuje.

55. člen
(vloga za pridobitev statusa)

(1) Vlogo za pridobitev statusa invalidskega podjetja lahko vloži gospodarska družba, ki želi poslovati kot invalidsko podjetje, na ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo.

(2) Vlogo za pridobitev statusa invalidskega podjetja lahko vloži tudi gospodarska družba ali druga pravna ali fizična oseba, ki želi ustanoviti gospodarsko družbo, ki bi poslovala kot invalidsko podjetje.

(3) Kadar vlogo za pridobitev statusa invalidskega podjetja vloži gospodarska družba, ki ne izpolnjuje predpisane kvote za zaposlovanje invalidov iz 62. člena tega zakona in želi ustanoviti gospodarsko družbo, ki bi poslovala kot invalidsko podjetje, se vloga zavrne.

56. člen
(strokovna komisija)

(1) Za obravnavo vlog in ugotavljanje izpolnjevanja pogojev za pridobitev statusa invalidskega podjetja, nadzor nad izpolnjevanjem pogojev za ohranitev statusa in nadzor nad uporabo finančnih sredstev iz naslova oprostitev in olajšav, minister, pristojen za invalidsko varstvo, imenuje strokovno komisijo.

(2) Minister, pristojen za invalidsko varstvo, izda pravilnik, s katerim opredeli postopek in način za ugotavljanje pogojev za pridobitev statusa invalidskega podjetja, za nadzor nad izpolnjevanjem pogojev za ohranitev statusa in za nadzor nad uporabo finančnih sredstev iz naslova oprostitev in olajšav.

57. člen
(delitev dobička)

Invalidska podjetja so dolžna najmanj 60% ustvarjenega dobička, doseženega s prodajo na trgu, nameniti za povečanje osnovnega kapitala družbe oziroma ga porabiti za enak namen kot finančna sredstva iz naslova oprostitev in olajšav iz 61. člena tega zakona.

58. člen
(lastništvo in vpliv na sprejemanje odločitev)

(1) V primeru, da se lastniški delež posameznega družbenika oziroma delničarja poveča tako, da bi znašal 25% ali več osnovnega kapitala družbe, je invalidsko podjetje predhodno dolžno o tem obvestiti ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo.

(2) Invalidsko podjetje je dolžno predhodno pisno obvestiti ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, o sprejetju sklepa o prenehanju gospodarske družbe, drugih statusnih spremembah in pomembnih razvojnih odločitvah, ki lahko vplivajo na ohranjanje delovnih mest za invalide.

(3) V primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena lahko minister, pristojen za invalidsko varstvo, v roku 30 dni od prejema obvestila zahteva razveljavitev sprejete odločitve, ki bi lahko škodljivo vplivala na ohranjanje delovnih mest za invalide.

(4) Za povečanje ali zmanjšanje števila zaposlenih v invalidskem podjetju nad 20 delavcev v posameznem koledarskem letu mora invalidsko podjetje pridobiti soglasje ministrstva, pristojnega za invalidsko varstvo.

59. člen
(revizija računovodskih izkazov)

(1) Invalidska podjetja, katerih povprečno število zaposlenih invalidov v poslovnem letu presega število 25, so dolžna računovodske izkaze revidirati vsako leto na način in pod pogoji, ki jih določa zakon o revidiranju.

(2) Invalidska podjetja, ki niso dolžna revidirati računovodske izkaze v skladu s prejšnjim odstavkom, so dolžna računovodske izkaze revidirati najmanj vsako tretje poslovno leto.

(3) Slovenski inštitut za revizijo sprejme na predlog ministra, pristojnega za invalidsko varstvo, pravila revidiranja invalidskih podjetij.

(4) Invalidska podjetja so dolžna revidirana poročila predložiti ministrstvu, pristojnemu za invalidsko varstvo.

60. člen
(odvzem statusa)

(1) Gospodarski družbi se lahko z odločbo odvzame status invalidskega podjetja, če je pri nadzoru ugotovljeno:

- da ne izpolnjuje več pogojev za ohranitev statusa po tem zakonu,
- da nenamensko uporablja sredstva iz naslova oprostitev in olajšav,
- da huje krši predpise.

(2) Zoper odločbo o odvzemu statusa invalidskega podjetja ni pritožbe.

61. člen
(oprostitve in olajšave)

Finančna sredstva iz naslova, z zakoni in drugimi predpisi določenih, posebnih oprostitev in olajšav so invalidska podjetja dolžna prikazovati na posebnem kontu in jih uporabiti za naslednje namene:

- investicije v osnovna sredstva, ki so povezana z delom invalidov,
- izboljšanje delovnih pogojev za invalide,
- ohranjanje in ustvarjanje novih delovnih mest za invalide,
- pokrivanje izpada prihodka zaradi večje bolniške odsotnosti,
- pokrivanje izpada prihodka zaradi večjih težav iz tekočega poslovanja,
- izobraževanja in usposabljanja zaposlenih,
- plačilo revidiranja računovodskih izkazov po 59. členu tega zakona in
- druge razvojne namene, ki zagotavljajo večjo zaposljivost invalidov.

VIII. KVOTNI SISTEM ZAPOSLOVANJA INVALIDOV

62. člen

(dolžnost zaposlovanja invalidov – kvota)

(1) Delodajalci, ki zaposlujejo najmanj 20 delavcev, razen tujih diplomatskih in konzularnih predstavništav, invalidskih podjetij in zaposlitvenih centrov, so dolžni zaposlovati invalide v okviru določenega deleža od celotnega števila zaposlenih delavcev (v nadaljnjem besedilu: kvota).

(2) Povezane družbe po določbah zakona o gospodarskih družbah, ki skupaj zaposlujejo najmanj 20 delavcev, so dolžne zaposlovati invalide v okviru določene kvote od celotnega števila vseh zaposlenih delavcev v povezanih družbah. Kot povezana družba se po tem zakonu ne šteje invalidsko podjetje.

(3) Kvoto iz prejšnjih dveh odstavkov določi Vlada Republike Slovenije na predlog Ekonomsko socialnega sveta z uredbo. Kvota je glede na dejavnost delodajalca lahko različna, vendar ne more biti nižja od 2% in ne višja od 6% od skupnega števila zaposlenih delavcev.

(4) V primeru, da tako izračunana kvota ne predstavlja celega števila, se vrednosti do 0,5% zaokrožijo navzdol in vrednosti od vključno 0,5% zaokrožijo navzgor.

63. člen

(vštevaje v kvoto)

(1) V kvoto se vštevajo vsi invalidi iz 3. člena tega zakona, ki imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za najmanj 20 ur tedensko.

(2) Invalid, zaposlen v podporni zaposlitvi, se šteje za dva zaposlena invalida.

64. člen

(nadomestna izpolnitev kvote)

(1) Za izpolnitev kvote šteje tudi sklenitev pogodbe o poslovnem sodelovanju z zaposlitvenim centrom oziroma invalidskim podjetjem, po kateri se priznavajo stroški dela v višini zneska 12 minimalnih plač letno za vsakega invalida, ki bi ga moral delodajalec zaposliti v okviru predpisane kvote.

(2) Pogodbe o poslovnem sodelovanju iz prejšnjega odstavka so dolžne gospodarske družbe posredovati Skladu v roku sedem dni po sklenitvi.

65. člen

(plačilo zaradi neizpolnjevanje kvote)

(1) Delodajalec, ki ne izpolni kvote, je dolžan mesečno ob izplačilu plač obračunati in plačati v Sklad prispevek za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov v višini 70% minimalne plače za vsakega invalida, ki bi ga bil dolžan zaposliti za izpolnitev predpisane kvote.

(2) Če Sklad ugotovi, da delodajalec prispevka iz prejšnjega odstavka ni plačal pravočasno, ga pisno pozove, da plača prispevek skupaj z zamudnimi obrestmi v naknadno določenem roku.

(3) Če delodajalec v določenem roku ne plača obveznosti iz prejšnjega odstavka, niti ne dokaže, da ni zavezanec za plačilo, Sklad zadevo odstopi Davčni upravi Republike Slovenije v izterjavo.

66. člen

(prijava invalida v zavarovanje)

(1) Na prijavo odjavnem obrazcu v obvezno zdravstveno zavarovanje delavcev je potrebno označiti, da se prijavlja ali odjavlja delavec invalid.

(2) Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije mesečno posreduje Skladu podatke o prijavi in odjavi zaposlenih invalidov pri posameznih delodajalcih.

IX. VZPODBUDE ZA ZAPOSLOVANJE INVALIDOV

67. člen

(vrste finančnih vzpodbud)

Za enakopravnejše vključevanje invalidov v zaposlitev se lahko priznajo naslednje finančne vzpodbude:

- subvencije plač invalidom,
- plačilo stroškov prilagoditve delovnih mest in sredstev za delo invalidov,
- plačilo stroškov storitev v podpornem zaposlovanju,
- oprostitvev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje zaposlenih invalidov,
- nagrade za preseganje kvote,
- letne nagrade delodajalcem za dobro prakso na področju zaposlovanja invalidov in
- druge vzpodbude na področju zaposlovanja invalidov in ohranjanja delovnih mest za invalide ter druge razvojne vzpodbude.

1. Subvencije plač invalidom

68. člen

(pravica do subvencije plače)

(1) Subvencija plače je pravica invalida, zaposlenega na zaščitenem delovnem mestu, lahko pa tudi v podporni zaposlitvi in v invalidskem podjetju, ki jo uveljavlja invalid pri Skladu zaradi doseganja nižjih delovnih rezultatov, ki so posledica njegove invalidnosti.

(2) O pravici do subvencije plače zaposlenemu invalidu odloča Sklad, pritožbe pa rešuje ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo.

69. člen

(določanje višine subvencije plače)

(1) Osnova za izračun subvencije plače invalida na zaščitenih delovnih mestih, v podporni zaposlitvi in pri zaposlitvi v invalidskih podjetjih je minimalna plača.

(2) Višina subvencije plače invalida je odvisna od stopnje invalidnosti.

(3) Merila in postopek za določitev višine subvencije plače za invalide predpiše minister, pristojen za invalidsko varstvo.

70. člen

(odstotek subvencije plače)

Invalidi so upravičeni do naslednjih odstotkov subvencije plače od osnove iz prvega odstavka prejšnjega člena, glede na obliko zaposlitve:

- v zaščitni zaposlitvi od 30% do 70%,
- v podporni zaposlitvi od 5% do 30% in
- v invalidskem podjetju od 5% do 30%.

71. člen

(način določanja plače invalida)

(1) Subvencija plače invalida je sestavni del plačila za delo po pogodbi o zaposlitvi.

(2) Delodajalec mora pri plači invalida, zaposlenega v podporni zaposlitvi ali v invalidskem podjetju, ki ima pravico do subvencije plače v skladu z 68. členom tega zakona, upoštevati, da plača, ki jo invalidu izplača za opravljeno delo in subvencija plače, izplačana po tem zakonu, skupaj predstavljata plačo delovnega mesta, za katerega ima invalid sklenjeno pogodbo o zaposlitvi oziroma najmanj minimum, določen z zakonom oziroma kolektivno pogodbo.

(3) Na zaščitenih delovnih mestih sta plača, ki jo za opravljeno delo invalida izplača delodajalec in subvencija plače, izplačana po tem zakonu, skupaj minimum, določen z zakonom oziroma kolektivno pogodbo.

(4) Sklad na podlagi zahtevka delodajalca povrne subvencije plač iz prejšnjega člena v roku enega meseca od prejema zahtevka.

2. Druge vrste finančnih vzpodbud

72. člen

(plačilo stroškov prilagoditve delovnega mesta in sredstev za delo)

(1) Na podlagi izdelanega načrta prilagoditve delovnega mesta in sredstev za delo lahko delodajalec, ki namerava zaposliti brezposelnega invalida, v primeru, da ni drugega zavezanca za plačilo, zaprosi za plačilo stroškov prilagoditve konkretnega delovnega mesta in sredstev za delo.

(2) Plačilo stroškov prilagoditve konkretnega delovnega mesta in sredstev za delo iz prejšnjega odstavka lahko znaša največ 70% dejanskih stroškov.

(3) Vlogo za plačilo stroškov prilagoditve iz prvega odstavka tega člena vloži na Sklad. Vlogi mora priložiti načrt prilagoditve delovnega mesta in sredstev za delo ter izjavo o nameravani zaposlitvi invalida za nedoločen čas oziroma za določen čas najmanj 24 mesecev.

(4) O pravici do plačila stroškov prilagoditve iz prvega odstavka tega člena odloča Sklad, pritožbe pa rešuje ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo.

73. člen

(plačilo stroškov storitev v podpornem zaposlovanju)

(1) Na podlagi izdelanega individualiziranega načrta podpore invalidu in delodajalcu ima delodajalec pravico do plačila stroškov podpornih storitev iz 51. člena tega zakona v obsegu do 30 ur mesečno, če invalid nima več pravice do zaposlitvene rehabilitacije po tem zakonu, če ima z njim sklenjeno pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas oziroma za določen čas najmanj 24 mesecev in če gre za zaposlenega invalida nad predpisano kvoto po tem zakonu.

(2) O pravici do plačila stroškov storitev v podpornem zaposlovanju iz prejšnjega odstavka odloča Sklad, pritožbe pa rešuje ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo.

74. člen

(oprostitvev plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje)

(1) Delodajalci so za invalide, ki jih zaposlujejo nad predpisano kvoto in katerih invalidnost ni posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni pri istem delodajalcu, na podlagi odločbe Sklada oproščeni plačila prispevkov za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(2) Določba prejšnjega odstavka velja tudi za delodajalce, ki zaposlujejo manj kot 20 delavcev in za samozaposlene invalide.

(3) Vlogi za oprostitev plačila prispevkov iz prvega in drugega odstavka tega člena je potrebno priložiti kopijo prijave v zavarovanje iz prvega odstavka 66. člena tega zakona in pogodbo o zaposlitvi invalida, iz katere je razvidna višina njegove plače, delodajalci pa morajo predložiti še dokazila o izpolnjevanju kvote oziroma dokazila, da niso zavezani za izpolnjevanje kvote.

(4) O pravici iz prvega in drugega odstavka tega člena odloča Sklad, pritožbe pa rešuje ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo.

(5) Prispevke za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje iz prvega in drugega odstavka tega člena prikazuje delodajalec oziroma samozaposleni invalid na posebnem kontu in jih kot odstopljena sredstva uporabi za namene iz 61. člena tega zakona.

(6) Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije pokriva prispevke iz prejšnjega odstavka Republika Slovenija iz proračuna.

75. člen

(nagrada za preseganje kvote)

(1) Vlada Republike Slovenije v uredbi iz tretjega odstavka 62. člena tega zakona določi višino in čas prejemanja nagrade delodajalcu, ki zaposluje več invalidov, kot je določeno s kvoto in delodajalcu, ki zaposluje manj kot 20 delavcev in ima zaposlene invalide, pod pogojem, da njihova invalidnost ni nastala kot posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni pri tem delodajalcu.

(2) Sklad na vlogo delodajalca izda odločbo o višini denarne nagrade.

(3) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ni pritožbe.

76. člen

(letne nagrade za dobro prakso)

(1) Sklad vsako leto razpiše javni natečaj za podelitev letnih nagrad delodajalcem za dobro prakso na področju zaposlovanja invalidov. Javni natečaj, v katerem so opredeljena merila za izbor, pripravi odbor, ki ga imenuje minister, pristojen za invalidsko varstvo.

(2) Nagrade podeljuje minister, pristojen za invalidsko varstvo.

X. SKLAD ZA VZPODBUJANJE ZAPOSLOVANJA INVALIDOV

77. člen

(ustanovitev in upravljanje Sklada)

(1) Sklad je javni finančni sklad, ki ga z namenom vzpodbujanja razvoja zaposlovanja invalidov v skladu s tem zakonom in ohranjanja delovnih mest zanje v imenu Republike Slovenije ustanovi Vlada Republike Slovenije. So-ustanovitelja sklada sta Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in Zavod.

(2) Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije ob ustanovitvi prispeva v namensko premoženje sklada delež iz sredstev za invalidsko zavarovanje v višini, kot jo določi v skladu z zakonom in lahko na enak način povečuje njegovo vrednost. Zavod nameni za ustanovitev sklada delež sredstev v višini kot je določeno v proračunu Republike Slovenije za namene povečanja zaposlenosti invalidov in lahko iz istega vira povečuje vrednost namenskega premoženja.

(3) Vlada Republike Slovenije in oba zavoda iz prejšnjega odstavka uredijo medsebojna razmerja z ustanovitvenim aktom Sklada.

(4) Pri upravljanju Sklada sodelujejo tudi predstavniki sindikalnih zvez in konfederacij, reprezentativnih za območje države, in predstavniki delodajalskih združenj, reprezentativnih za območje države.

(5) Ustanovitelji z ustanovitvenim aktom določijo, da imajo sindikati in delodajalske organizacije iz prejšnjega odstavka najmanj po enega člana v nadzornem svetu Sklada.

78. člen

(delovno področje Sklada)

Sklad odloča o pravicah in obveznostih invalidov in delodajalcev v skladu s pooblastili po tem zakonu in opravlja druge naloge, za katere je pristojen v skladu s tem zakonom in ustanovitvenim aktom.

79. člen

(sredstva Sklada)

(1) Sklad pridobiva namenska denarna sredstva iz:

- plačil delodajalcev zaradi neizpolnjevanja predpisane kvote,
- sredstev Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, namenjenih pospeševanju zaposlovanja nezaposlenih delovnih invalidov,

– namenskih prihodkov proračuna Republike Slovenije iz naslova plačanih glob za storjene prekrške in odvzeto premoženjsko korist po tem zakonu,

– sredstev proračuna Republike Slovenije, namenjenih subvencioniranju plač invalidov,

– donacij in

– drugih virov.

(2) Sredstva za delo Sklada se zagotavljajo iz proračuna Republike Slovenije.

(3) Sklad mora zagotavljati ločeno vodenje sredstev iz prvih dveh odstavkov tega člena.

(4) Republika Slovenija zagotavlja sredstva za kritje pravic, ki se po tem zakonu financirajo iz Sklada, iz proračuna Republike Slovenije, kadar drugi prihodki Sklada ne zadostujejo za kritje obveznosti Sklada. Višina sredstev, ki jih zagotavlja proračun Republike Slovenije, se opredeli v finančnem načrtu Sklada.

80. člen

(namen uporabe zbranih sredstev)

Denarna sredstva, pridobljena s plačilom zaradi neizpolnjevanja kvote, Sklad uporablja za subvencije plač invalidov po tem zakonu in za financiranje drugih vzpodbud iz 67. člena tega zakona.

81. člen

(zbiranje in posredovanje podatkov)

(1) Sklad brezplačno pridobiva osebne in druge podatke iz zbirk podatkov in evidenc v skladu s tem zakonom od upravljavcev, ki jih vodijo.

(2) Posamezniki in delodajalci morajo Skladu na njegovo zahtevo posredovati tudi vse podatke, ki jih Sklad potrebuje pri odločanju o pravicah in obveznostih, za katere je pristojen.

(3) Sklad lahko podatke, ki jih pridobi od zavezancev iz prvega in drugega odstavka tega člena, uporabi samo za potrebe postopkov po tem zakonu.

XI. NADZOR

82. člen

(vrste nadzora)

Nadzor po tem zakonu obsega:

– strokovni nadzor, ki ga izvajajo strokovne komisije, ki jih imenuje minister, pristojen za invalidsko varstvo,

– finančni nadzor, ki ga izvaja Računsko sodišče Republike Slovenije,

– nadzor nad poslovanjem izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije, zaposlitvenih centrov, invalidskih podjetij, Sklada in Zavoda, ki ga izvaja ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo,

– nadzor nad izvajanjem pravic iz naslova delovnih razmerij in zaposlovanja po tem zakonu, ki ga izvaja Inšpektorat Republike Slovenije za delo,

– nadzor nad izpolnjevanjem kvote, ki ga izvaja Sklad in

– nadzor nad izvajanjem ocenjevanja doseganja delovnih rezultatov zaposlenih invalidov, ki ga izvaja Inštitut.

XII. VODENJE ZBIRK PODATKOV

83. člen

(način vodenja zbirk podatkov)

(1) Ministrstvo, pristojno za invalidsko varstvo, vodi:

– razvid izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije,

– razvid zaposlitvenih centrov in

– register invalidskih podjetij.

(2) Vpis v razvid oziroma v register in izbris iz razvida oziroma iz registra se izvede na podlagi dokončne odločbe ministra, pristojnega za invalidsko varstvo, in vsebuje naslednje podatke:

– zaporedno številko vpisa,

– datum vpisa in številko ter datum odločbe, ki je podlaga za vpis,

– ime, sedež in osebno ime zastopnika pravne osebe,

– datum izbrisa in številko ter datum odločbe, ki je podlaga za izbris.

84. člen

(vodenje evidenc)

(1) Evidenice po tem zakonu vodijo Zavod, Sklad in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

(2) Podatki iz evidenc se smejo uporabljati samo za potrebe izvajanja tega zakona, za uveljavljanje pravic s področja socialne varnosti pri pristojnih institucijah ter za statistične ali znanstveno raziskovalne namene.

(3) Pravne osebe iz prvega odstavka tega člena, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in pristojni državni organi lahko neposredno izmenjujejo podatke iz evidenc, ki jih vodijo.

(4) Čas hrambe podatkov iz evidenc, predpisanih s tem zakonom, je 50 let.

85. člen

(evidenca Zavoda)

Zavod na podlagi tega zakona vodi naslednje evidenc:

– evidenco brezposelnih invalidov,

– evidenco invalidov, ki so pridobili status po tem zakonu,

– evidenco invalidov, ki jim je bila priznana pravica do zaposlitvene rehabilitacije,

– evidenco invalidov, ki jim je bila izdana odločba, da niso zaposljivi,

– evidenco invalidov, ki jim je bila izdana odločba o zaposljivosti na zaščitene delovnih mestih,

– evidenco invalidov, ki jim je bila izdana odločba o zaposljivosti v podporni zaposlitvi,

– evidenco invalidov, zaposlenih na zaščitene delovnih mestih,

– evidenco invalidov, zaposlenih v podporni zaposlitvi in

– evidenco vseh zaposlenih v invalidskih podjetjih, z ločenim prikazom evidence zaposlenih invalidov v invalidskih podjetjih.

86. člen

(podatki v evidencah Zavoda)

Zavod poleg podatkov, ki jih vodi za vse brezposelne osebe na podlagi predpisov s področja zaposlovanja in zavarovanja za primer brezposelnosti, vodi po tem zakonu še naslednje podatke:

– številko, datum in organ, ki je izdal odločbo o invalidnosti,

– vrsta invalidnosti,

– številko in datum izdaje odločbe o priznani pravici do zaposlitvene rehabilitacije iz 27. člena tega zakona,

– številko in datum izdaje odločbe o zaposljivosti iz 34. člena tega zakona,

– število, vrste in obseg strokovne in tehnične podpore invalidu, delodajalcu in delovnemu okolju v podporni zaposlitvi.

87. člen

(evidenca Sklada)

Sklad na podlagi tega zakona vodi naslednje evidenc:

- evidenco delodajalcev, ki so po tem zakonu dolžni zaposlovati invalide,
- evidenco delodajalcev, ki zaradi neizpolnjevanja kvote plačujejo v Sklad prispevek za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov,
- evidenco delodajalcev, ki zaposlujejo večje število invalidov od predpisane kvote,
- evidenco prejemnikov letnih nagrad za dobro prakso na področju zaposlovanja invalidov,
- evidenco prejemnikov subvencije plače,
- evidenco prejemnikov plačila stroškov storitev v podpornem zaposlovanju,
- evidenco prejemnikov plačila stroškov prilagoditve delovnega mesta in sredstev za delo,
- evidenco upravičencev do oprostitve plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

88. člen

(podatki o delodajalcih v evidencah Sklada)

Evidenca delodajalcev iz prvih štirih alinej prejšnjega člena, ki jih vodi Sklad, vsebujejo naslednje podatke:

- naziv in sedež delodajalca ter ime osebe, pooblaščenca za zastopanje,
- glavno dejavnost delodajalca,
- število vseh zaposlenih pri delodajalcu,
- število zaposlenih invalidov pri delodajalcu z ločenim prikazom števila sklenjenih pogodb o opravljanju dela na domu, dela na daljavo in dela na posebej primernih delovnih mestih za invalide,
- vrednost, čas trajanja in število sklenjenih pogodb delodajalca o poslovnem sodelovanju iz 64. člena tega zakona,
- dejavnost delodajalca, ki je uveljavil pravico iz 72., 73. in 74. člena tega zakona.

89. člen

(podatki o posameznikih – prejemnikih vzpodbud v evidencah Sklada)

Evidenca posameznikov – prejemnikov finančnih vzpodbud iz pete, šeste, sedme in osme alineje 87. člena tega zakona, ki jih vodi Sklad, vsebujejo naslednje podatke:

- osebne podatke prejemnikov vzpodbud (ime in priimek, EMŠO, davčno številko, podatke o prebivališču, podatke o invalidnosti),
- številko in datum izdaje odločbe o priznanju pravice do subvencije plače po 68. členu tega zakona,
- odstotek subvencije plače glede na obliko zaposlitve po 70. členu tega zakona,
- obdobje, za katero je sklenjena pogodba o zaposlitvi in priznana subvencija plače,
- način, obseg in predmet prilagoditve iz prvega odstavka 72. člena tega zakona,
- vrsta in obseg podpornih storitev iz prvega odstavka 73. člena tega zakona.

90. člen

(evidenca Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije)

(1) Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije vodi podatke o zavarovancih, vključenih v zdravstveno zavarovanje, iz katerih je razvidno, ali je zavarovanec invalid iz 3. člena tega zakona.

(2) Podrobnejša navodila za izpolnjevanje obrazca prijave v zavarovanje predpiše minister, pristojen za zdravje, v soglasju z ministrom, pristojnim za invalidsko varstvo, in so del obrazca.

91. člen

(varstvo osebnih podatkov)

Za zbiranje, uporabo in posredovanje osebnih podatkov po tem zakonu se uporabljajo določbe predpisov, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

XIII. KAZENSKÉ DOLOČBE

92. člen

(prekršek zaradi neplačevanja obveznosti iz naslova kvote)

(1) Z globo od 100.000 do 10.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, če ne izpolnjuje obveznosti plačevanja prispevka za neizpolnjevanje kvote iz 65. člena tega zakona.

(2) Z globo od 300.000 do 10.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, če se z navajanjem napačnih podatkov skuša izogniti izpolnjevanju kvote oziroma plačevanju obveznosti zaradi neizpolnjevanja kvote iz 63. in 65. člena tega zakona.

(3) Z globo od 100.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena, z globo v višini od 200.000 do 1.000.000 tolarjev pa odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

93. člen

(prekrški z delovno pravnega področja in zaposlovanja)

(1) Z globo od 300.000 do 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, če:

- ne upošteva določb o sklepanju pogodb o zaposlitvi v zaščitni zaposlitvi (42. člen) ali podporni zaposlitvi (50. člen) in

- ne upošteva določb o načinu izplačevanja plač v skladu z 71. členom tega zakona.

(2) Z globo od 100.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

94. člen

(prekrški invalidskih podjetij in zaposlitvenih centrov)

(1) Z globo od 3.000.000 do 10.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek invalidsko podjetje, če:

- uporablja odstopljena sredstva v nasprotju z nameni iz 61. člena tega zakona,
- razdeli dobiček v nasprotju z določbo 57. člena tega zakona,

- ne predloži revidiranega poročila iz 59. člena tega zakona ministrstvu, pristojnemu za invalidsko varstvo.

(2) Z globo od 3.000.000 do 10.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek zaposlitveni center, če:

- uporablja odstopljena sredstva v nasprotju z nameni iz 61. člena tega zakona;
- razdeli dobiček v nasprotju z določbo 57. člena tega zakona.

(3) Z globo od 100.000 do 1.000.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba invalidskega podjetja ali zaposlitvenega centra, ki stori prekršek iz prvega in drugega odstavka tega člena.

(4) Določbe prve alineje prvega odstavka tega člena in prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo za vse pravne subjekte, ki so oproščeni plačila prispevkov za socialno varnost.

95. člen

(odvzem premoženjske koristi)

(1) Če se pri finančnem nadzoru oziroma pri nadzoru nad poslovanjem invalidskega podjetja ugotovi, da je bil storjen prekršek iz prejšnjega člena, lahko Davčna uprava Republike Slovenije z odločbo odvzame premoženjsko korist, ki je bila pridobljena s storjenim prekrškom.

(2) Globe, plačane iz naslova prekrškov po tem zakonu, in odvzeta premoženjska korist iz prejšnjega odstavka so namenski prihodki proračuna Republike Slovenije, ki se namenijo za vzpodbujanje razvoja zaposlovanja invalidov in ohranjanje delovnih mest za invalide. Zbrana sredstva se v bilanci odhodkov namenijo Skladu iz 77. člena tega zakona.

96. člen

(organ za odločanje o prekrških)

(1) O prekrških po tem zakonu odloča Davčna uprava Republike Slovenije in Inšpektorat Republike Slovenije za delo.

(2) Izterjane globe za storjene prekrške po tem zakonu se zbirajo na posebnem kontu Sklada in porabljajo za vzpodbujanje razvoja zaposlovanja invalidov in ohranjanja delovnih mest za invalide.

Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov – ZZRZI (Uradni list RS, št. 63/04) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

XIV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

97. člen

(začasni izvajalci zaposlitvene rehabilitacije)

Do sprejema mreže izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije iz 18. člena tega zakona izvajajo posamezne storitve zaposlitvene rehabilitacije pooblaščen izvajalci, ki so bili na podlagi javnega razpisa pred uveljavitvijo tega zakona izbrani s sklepom ministra, pristojnega za invalidsko varstvo.

98. člen

(dokončanje postopkov)

(1) Osebe, ki so na dan uveljavitve tega zakona vključene v katerikoli rehabilitacijski program iz programa aktivne politike zaposlovanja, nadaljujejo s programom skladno z zaposlitvenim načrtom. Na predlog Zavoda program zaključijo v skladu s 33. in 34. členom tega zakona.

(2) Postopki za pridobitev statusa invalidne osebe po Zakonu o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb (Uradni list SRS, št. 18/76 in 8/90), začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo po določbah navedenega zakona.

99. člen

(višina subvencije do izdaje podzakonskih aktov)

Do sprejema podzakonskih predpisov iz 12. člena in tretjega odstavka 69. člena tega zakona se subvencije plače za invalide, zaposlene v invalidskih podjetjih, določajo po Pravilniku o merilih za nadomestitev dela stroškov invalidskim podjetjem, subvencije plače za zaposlene invalide na zaščitnih delovnih mestih in v podporni zaposlitvi pa v višini 20% minimalne plače.

100. člen

(rok za uskladiitev družbenih pogodb in poslovanja invalidskih podjetij)

Gospodarske družbe, ki so pridobile status invalidskega podjetja do uveljavitve tega zakona, so dolžne v enem letu

po uveljavitvi tega zakona uskladiti družbene pogodbe in poslovanje z določbami tega zakona.

101. člen

(rok za vzpostavitev registra invalidskih podjetij)

Invalidska podjetja se vpišejo v register invalidskih podjetij najkasneje do 1. januarja 2007.

102. člen

(rok za ustanovitev Sklada)

Sklad iz 77. člena tega zakona se ustanovi najkasneje v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona.

103. člen

(rok za zbiranje podatkov)

(1) Najkasneje v roku šest mesecev po vpisu v register pristojnega sodišča mora Sklad zbrati podatke o vseh delodajalcih iz 62. člena tega zakona, podatke o vseh zaposlenih pri teh delodajalcih in podatke o vseh zaposlenih invalidih iz 63. člena tega zakona.

(2) V roku iz prejšnjega odstavka delodajalci Skladu posredujejo tudi en originalni izvod pogodbe o poslovnem sodelovanju iz 64. člena tega zakona.

(3) Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije najkasneje v roku štirih mesecev po uveljavitvi tega zakona dopolni evidenco zavarovancev, vključenih v zdravstveno zavarovanje, s podatkom o invalidnosti zavarovancev po 3. členu tega zakona.

104. člen

(rok za začetek izvajanja javnih pooblastil Inštituta)

Inštitut najkasneje v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona preuredi svojo notranjo organizacijo tako, da bo lahko opravljal naloge in javna pooblastila iz 8. člena tega zakona za vse skupine invalidov.

105. člen

(rok za izdajo uredbe Vlade Republike Slovenije)

Vlada Republike Slovenije izda uredbo iz tretjega odstavka 62. člena tega zakona najkasneje do 31. decembra 2004.

106. člen

(rok za izdajo podzakonskih aktov)

Minister, pristojen za invalidsko varstvo, izda podzakonske akte iz 12. člena, prvega odstavka 43. člena in iz tretjega odstavka 69. člena tega zakona najkasneje v roku šestih mesecev od uveljavitve tega zakona.

107. člen

(izrekanje denarnih kazni)

(1) Globe, določene s tem zakonom, se do začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03) v postopku o prekršku izrekajo kot denarne kazni in sicer za:

– prekršek iz 92. člena tega zakona v razponih, kot so določeni z Zakonom o prekrških (Uradni list SRS, št. 25/83, 36/83-popr., 42/85, 2/86-popr., 47/87 in 5/90 ter Uradni list RS, št. 10/91, 13/93, 66/93, 35/97, 73/97-odločba US, 87/97, 73/98, 31/2000 in 24/01),

– prekršek iz prvega odstavka 93. člena tega zakona v razponu od 300.000 do 1.000.000 tolarjev, za prekršek iz drugega odstavka 93. člena tega zakona v razponu od 100.000 do 500.000 tolarjev in

– prekršek iz prvega odstavka 94. člena tega zakona v razponu od 3.000.000 do 10.000.000 tolarjev, za prekršek iz drugega odstavka 94. člena tega zakona v razponu od 100.000 do 500.000 tolarjev.

(2) Do začetka uporabe Zakona o prekrških (Uradni list RS, št. 7/03) se za odgovorno osebo samostojnega podjetnika posameznika ne uporablja določba tretjega odstavka 92. člena in drugega odstavka 93. člena tega zakona.

108. člen

(uporaba določb 95. in 96. člena tega zakona)

Določbe 95. in 96. člena tega zakona se začnejo uporabljati 1. januarja 2005.

109. člen

(razveljavitev predpisov)

(1) Z dnem, ko začne veljati ta zakon, prenehajo veljati:

– Zakon o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb (Uradni list SRS, št. 18/76 in 8/90), Samoupravni sporazum o merilih in postopku za ugotavljanje lastnosti invalidne osebe (Uradni list SRS, št. 17/78) in Samoupravni sporazum o obveznem minimumu medicinske dokumentacije v postopku uveljavljanja pravic iz naslova invalidnosti (Uradni list SRS, št. 66/89), izdana na njegovi podlagi,

– Zakon o zaposlovanju slepih invalidnih oseb (Uradni list SRS, št. 12/70), ki pa se uporablja do začetka izvajanja kvotnega sistema zaposlovanja invalidov iz 62. člena tega zakona,

– določba sedme alineje prvega odstavka 48. člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti (Uradni list RS, št. 5/91, 17/91-popr., 12/92, 12/93, 71/93, 2/94-popr., 38/94, 69/98, 65/2000, 97/01-ZSDP, 42/02-ZDR, 67/02 in 2/04-ZDSS-1) in

– Pravilnik o merilih za nadomestitev dela stroškov invalidskim podjetjem (Uradni list RS, št. 54/97).

(2) Izvršilni predpisi iz prve in četrte alineje prejšnjega odstavka se uporabljajo do sprejema pravilnika iz 12. člena tega zakona in metodologije iz tretjega odstavka 69. člena tega zakona, v kolikor niso v nasprotju z določbami tega zakona.

110. člen

(uskladitev drugih predpisov)

(1) Ne glede na določbe drugega odstavka 446. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 106/99, 72/2000, 81/2000-ZPSV-C, 124/2000, 109/01, 108/02, 110/02-ZISDU-1, 63/03-ZIPRS0304-A, 63/03-odločba US, 135/03 in 2/04-ZDSS-1) se določbe 102. do 105. členov Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju začnejo uporabljati z dnem uveljavitve uredbe Vlade Republike Slovenije iz tretjega odstavka 62. člena tega zakona.

(2) Določbe 569. člena Zakona o gospodarskih družbah (Uradni list RS, št. 30/93, 29/94, 45/94, 82/94, 20/98, 32/98, 37/98, 84/98, 6/99, 54/99, 31/2000, 36/2000, 45/01, 59/01 in 93/02-odločba US) se najkasneje v roku šest mesecev od uveljavitve tega zakona uskladijo z določbami tega zakona.

111. člen

(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov – ZZRZI-A (Uradni list RS, št. 72/05) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

26. člen

Pravilnik iz 14. člena tega zakona izda minister, pristojen za invalidsko varstvo, najkasneje do 31. decembra 2005.

27. člen

Merila in postopek za določitev višine subvencije plače za invalide iz 19. člena tega zakona določi minister, pristojen za invalidsko varstvo, najkasneje do 31. decembra 2005.

28. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4342. Zakon o sodiščih (uradno prečiščeno besedilo) (ZS-UPB2)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 4. oktobra 2005 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o sodiščih, ki obsega:

– Zakon o sodiščih – ZS (Uradni list RS, št. 19/94 z dne 13. 4. 1995),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih – ZS-A (Uradni list RS, št. 45/95 z dne 4. 8. 1995),

– Zakon o pravnem postopku – ZPP (Uradni list RS, št. 26/99 z dne 15. 4. 1999),

– Zakon o spremembi in dopolnitvi Zakona o sodiščih – ZS-B (Uradni list RS, št. 38/99 z dne 21. 5. 1999),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih – ZS-C (Uradni list RS, št. 28/2000 z dne 30. 3. 2000),

– Pomorski zakonik – PZ (Uradni list RS, št. 26/01 z dne 12. 4. 2001),

– Zakon o javnih uslužbencih – ZJU (Uradni list RS, št. 56/02 z dne 28. 6. 2002),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodniški službi – ZSS-D (Uradni list RS, št. 67/02 z dne 26. 7. 2002),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih – ZS-D (Uradni list RS, št. 73/04 z dne 5. 7. 2004) in

– Zakon o spremembi Zakona o sodiščih – ZS-E (Uradni list RS, št. 72/05 z dne 29. 7. 2005).

Št. 700-04/93-16/24

Ljubljana, dne 4. oktobra 2005

EPA 407-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

ZAKON O SODIŠČIH uradno prečiščeno besedilo (ZS-UPB2)

PRVI DEL

1. poglavje:

Temeljne določbe

1. člen

Sodno oblast v Republiki Sloveniji izvajajo sodniki na sodiščih, ustanovljenih s tem ali z drugim zakonom.

Določbe prvega dela tega zakona veljajo za vsa sodišča v Republiki Sloveniji, razen za ustavno sodišče.

2. člen

Pravnomočno odločbo sodne oblasti mora spoštovati vsaka fizična in pravna oseba v Republiki Sloveniji.

Odločbe sodne oblasti vežejo sodišča in vse druge državne organe Republike Slovenije.

Imuniteto pred sodno oblastjo določajo ustava in pravila mednarodnega prava.

Izvršitve odločbe sodišča ne more ovirati odločba drugega državnega organa.

3. člen

Sodnik je pri opravljanju sodniške funkcije vezan na ustavo in zakon. V skladu z ustavo je vezan tudi na splošna načela mednarodnega prava in na ratificirane in objavljene mednarodne pogodbe.

Če se civilnopravna zadeva ne da rešiti na temelju veljavnih predpisov, upošteva sodnik predpise, ki urejajo podobne primere. Če je rešitev zadeve kljub temu pravno dvomljiva, odloči v skladu s splošnimi načeli pravnega reda v državi. Pri tem ravnja v skladu s pravnim izročilom in z utujenimi spoznanji pravne vede.

Sodnik ravnja vselej tako, kot bi imel pred seboj nedoločeno število primerov iste vrste.

Sodniki morajo o pravicah in dolžnostih ter o obtožbah odločati brez nepotrebnega odlašanja, neodvisno in nepristransko.

4. člen

Sredstva za delo sodišč se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

Plače sodnikov določa zakon.

5. člen

Sodišča poslujejo v slovenskem jeziku.

Na območjih, kjer živita avtohtoni italijanska in madžarska narodna skupnost, sodišča poslujejo tudi v italijanskem oziroma madžarskem jeziku, če stranka, ki živi na tem območju, uporablja italijanski oziroma madžarski jezik.

Kadar sodišče višje stopnje odloča o pravnih sredstvih v zadevah, v katerih je sodišče nižje stopnje vodilo postopek tudi v italijanskem oziroma madžarskem jeziku, izda odločbo tudi v prevodu v italijanski oziroma madžarski jezik.

Če sodišče višje stopnje pri odločanju po prejšnjem odstavku opravi obravnavo ali sejo senata, na kateri so navzoče stranke, uporablja določbe drugega odstavka tega člena.

Stroške, povezane z uporabo jezika pripadnikov italijanske in madžarske narodnosti pred sodišči, krije Republika Slovenija.

6. člen

Poslovanje sodišč urejata zakon in sodni red.

7. člen

Poslovanje sodišča vodi predsednik sodišča.

Za predsednika sodišča je lahko imenovan samo sodnik.

8. člen

Državljeni, ki so udeleženi pri izvajanju sodne oblasti, so v okvirih, ki jih določa zakon, v svojih pravicah in dolžnostih izenačeni s sodniki.

Udeležba pri izvajanju sodne oblasti je častna.

9. člen

Pooblastila in dolžnosti sodnega osebja, ki sodeluje pri izvajanju sodne oblasti, določa zakon.

Posebne dolžnosti ostalega sodnega osebja določa sodni red. Kolikor ni drugače določeno, se predpisi, ki urejajo položaj in pravice delavcev v državnih organih, smiselno uporabljajo tudi za sodno osebje.

10. člen

Za zadeve pravosodne uprave je pristojno ministrstvo, pristojno za pravosodje.

11. člen

Sodišče višje stopnje lahko pri odločanju na podlagi vloženega pravnega sredstva usmerja pravno mnenje sodišča nižje stopnje v okvirih, ki jih določa procesni zakon.

Sodnik je pri uporabi prava neodvisen tudi v razmerju do sodišča višje stopnje, ki je v konkretni zadevi že izrazilo svoje pravno mnenje.

12. člen

Sodišče višje stopnje lahko zahteva od sodišča nižje stopnje na svojem območju podatke v zvezi z uporabo zakona, podatke o problemih, ki se pojavljajo pri sojenju, in druge podatke, potrebne za proučitev posameznih vprašanj, ki se pojavljajo pri njihovem delu.

Sodišče višje stopnje sme zaradi izvajanja nalog iz prejšnjega odstavka pregledati delo sodišča nižje stopnje na svojem območju.

V okviru izvajanja nalog iz prvega in drugega odstavka tega člena sme predsednik sodišča višje stopnje, v posebnih primerih pa tudi predsednik sodišča, pred katerim se zadeva obravnava, zahtevati podatke v zvezi z uporabo zakona in pregledovati spise v zadevah, v katerih je že bilo pravnomočno odločeno, v drugih pa le izjemoma, če je to potrebno zaradi izvajanja pooblastil po tem zakonu.

13. člen

V zadevah iz sodne pristojnosti si dajejo sodišča medsebojno pravno pomoč. Drugim državnim organom oziroma nosilec javnih pooblastil dajejo sodišča pomoč z dajanjem podatkov, spisov in listin na vpogled, kadar zakon tako določa.

Državni organi in nosilci javnih pooblastil so dolžni dajati sodiščem pri izvajanju njihovih funkcij zahtevano pomoč, ki je brezplačna, razen, če zakon določa drugače.

Upravljalci zbirk osebnih in drugih varovanih podatkov, ki razpolagajo s podatki, ki so sodišču potrebni za ugotovitev dejstev v zvezi z vodenjem postopkov, so dolžni, na obrazloženo zahtevo sodnika, brezplačno posredovati zahtevane podatke.

1.a poglavje:

Vrstni red reševanja zadev

13.a člen

Sodnik obravnava prednostne zadeve, ki so kot take določene z zakonom.

Sodnik pri določitvi vrstnega reda obravnavanja drugih zadev lahko upošteva, poleg časa pripada zadeve na sodišče, tudi vrsto, naravo in pomen zadeve.

2. poglavje:

Zakoniti sodnik

14. člen

Sodnik izvaja sodno oblast na enem ali več pravnih področjih, na katero oziroma katera je pred začetkom kolegialnega leta razporejen z letnim razporedom dela.

15. člen

Na posameznem pravnem področju, na katero sta razporejena dva ali več sodnikov, se zadeve dodeljujejo posameznim sodnikom po dnevnem zaporedju vložitve začetnega procesnega akta, upošteva abecedni red začetnic priimkov sodnikov.

Če je na isti dan vloženih več začetnih procesnih aktov na istem pravnem področju ali pri vnaprej določenih vrstah zadev v okviru istega pravnega področja, se zadeve najprej razvrstijo po abecednem redu začetnic priimkov oziroma imen strank oziroma udeležencev, zoper katere je vložen procesni akt.

Zadeve, v katerih višja sodišča in Vrhovno sodišče Republike Slovenije odločajo o rednem ali izrednem pravnem sredstvu, se sodnikom dodeljujejo po dnevnem zaporedju prispelih spisov, upošteva abecedni red začetnic priimkov sodnikov.

16. člen

Na način, določen v prejšnjem členu, se dodeljujejo tudi zadeve, v katerih je sodnik po prevzemu zadeve izločen ali katerih ne more pravočasno obravnavati zaradi daljše odsotnosti.

17. člen

Sodni red določa podrobnejša pravila za dodeljevanje zadev.

S sodnim redom se podrobneje predpišejo zlasti pravila o dodeljevanju zadev v primerih, ko je več začetnih procesnih aktov vloženih zoper isto stranko, v primerih, ko je na isti dan ali v krajšem časovnem obdobju vloženih večje število začetnih procesnih aktov z bistveno enakim dejanskim in pravnim stanjem, v primerih, ko je zaradi obremenjenosti treba sodniku začasno ustaviti dodelitev novih zadev, in v drugih podobnih primerih ter pravila o načinu in vrstnem redu vabljenja sodnikov porotnikov zaradi udeležbe pri sojenju.

17.a člen

Na oglasni deski sodišča (v nadaljnjem besedilu: sodna deska) se objavi:

- razporeditev sodnikov po določbi 14. člena tega zakona;
- pravila dodeljevanja zadev po določbah tega poglavja in sodnega reda;
- razpored obravnav ter sej, o katerih se obveščajo stranke in pri katerih javnost po zakonu ali odločitvi sodišča ni izključena;
- druga sodna pisanja in razporedi narokov, za katere tako določa zakon;
- druge podatke, za katere tako določa zakon ali sodni red.

Razpored obravnav ter sej, o katerih se obveščajo stranke in pri katerih javnost po zakonu ali odločitvi sodišča ni izključena, obsega:

- opravilno številko in vrsto zadeve;
- datum in uro začetka obravnave ali seje, o katerih se obveščajo stranke;
- podatek o kraju in prostoru, kjer se bo opravila obravnavna ali seja, o kateri se obveščajo stranke;
- osebno ime sodnika ali predsednika senata, ki obravnava zadevo;
- osebno ime stranke v postopku.

Podrobnejša pravila za objavo podatkov na sodni deski se določijo v sodnem redu.

Sodna deska je deska primerne velikosti, pritrjena na steno sodišča, ki je dostopna javnosti. Podatki na njej se lahko objavijo tudi v elektronski obliki na način, ki zagotavlja dostop javnosti.

Če se podatki, objavljeni na sodni deski, in v elektronski obliki razlikujejo, se šteje, da so pravilni podatki, objavljeni na sodni deski.

Kjer drug zakon ali podzakonski predpis uporablja izraza »oglasna deska« oziroma »deska«, če se nanašata na sodno desko, pomenita sodno desko.

3. poglavje: Sodni svet

18. člen

Člani sodnega sveta se izvolijo za dobo petih let in po poteku te dobe ne morejo biti takoj ponovno izvoljeni.

Članu sodnega sveta, ki je bil izvoljen na nadomestnih volitvah zaradi predčasnega prenehanja mandata prejšnjega člana, poteče mandat z iztekom mandata sodnega sveta.

19. člen

Predsednika sodnega sveta izvolijo člani z dvotretjinsko večino glasov s tajnim glasovanjem.

20. člen

Volitve članov sodnega sveta razpiše predsednik državnega zbora najmanj tri mesece pred iztekom mandata članov sodnega sveta.

Če je treba zaradi predčasnega prenehanja mandata (2. do 4. točka prvega odstavka 27. člena) razpisati nadomestne volitve, jih predsednik državnega zbora razpiše najkasneje v enem mesecu po prenehanju mandata člana sodnega sveta.

Od razpisa volitev do dneva glasovanja mora poteči najmanj petdeset dni.

Kandidatna lista za člane sodnega sveta, ki jih predlaga predsednik republike, mora biti državnemu zboru predložena najkasneje dvajset dni pred dnevom glasovanja.

21. člen

Na kandidatni listi za izvolitev članov sodnega sveta, ki jih državni zbor voli na predlog predsednika republike, mora biti predlagano število kandidatov večje od števila članov, ki se jih voli, vendar največ dvakrat tolikšno, kot je število članov, ki se jih voli.

Volitve so tajne.

22. člen

Volitve članov sodnega sveta iz vrst sodnikov so neposredne in tajne.

Pravico voliti imajo vsi sodniki, ki na dan volitev opravljajo sodniško funkcijo in so vpisani v sodniški volilni imenik, ki vsebuje ime in priimek sodnika ter sodišče, na katerem dela.

Po enega člana sodnega sveta volijo sodniki, ki opravljajo sodniško funkcijo na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, na sodiščih položaja višjega sodišča, na sodiščih položaja okrožnega sodišča in na okrajnih sodiščih. Dva člana sodnega sveta volijo vsi sodniki iz prejšnjega odstavka.

Za člana sodnega sveta je lahko izvoljen vsak sodnik.

Pri kandidiranju članov sodnega sveta je treba upoštevati enakomerno zastopanost članov z območij vseh višjih sodišč v Republiki Sloveniji.

23. člen

Sodniški volilni imenik (v nadaljnjem besedilu: imenik) iz drugega odstavka prejšnjega člena vodi ministrstvo, pristojno za pravosodje. Podatki za imenik se povzamejo iz centralne kadrovske evidence oziroma iz aktov o imenovanju.

Najpozneje deset dni po razpisu volitev ministrstvo, pristojno za pravosodje, pošlje imenik sodiščem.

Sodnik ima pravico vpogleda v imenik in pravico pisno zahtevati popravek, če sam ali kdo drug ni vpisan v imenik oziroma je vpisan kdo, ki po določbah tega zakona nima pravice voliti, ali če so napačno vpisani osebni podatki. Popravek lahko zahteva najmanj tri dni pred volitvami.

Če je zahteva za popravilo imenika utemeljena, ministrstvo imenik popravi, če meni, da ni utemeljena, pa mora v dveh dneh od prejema zahteve za popravilo imenika izdati zavrnilno odločbo.

Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka je dovoljeno sprožiti upravni spor pred pristojnim sodiščem v 24 urah po vročitvi odločbe. Sodišče mora odločiti v nadaljnjih osemindesetih urah.

24. člen

Na vsaki kandidatni listi za člana sodnega sveta iz tretjega odstavka 22. člena tega zakona mora biti večje število kandidatov, kot je število članov, ki se jih voli, vendar največ štirikrat tolikšno, kot je število članov, ki se jih voli.

Kandidate za člane sodnega sveta predlagajo sodniki pisno ali na sodniških zborih. Na kandidatno listo se uvrstijo kandidati, ki so jih predlagali najmanj trije sodniki. Če je število kandidatov večje, kot določa prejšnji odstavek, se uvrstijo na kandidatno listo tisti kandidati, ki jih je predlagalo največ sodnikov.

Kandidatne liste potrdi in objavi volilna komisija najmanj petnajst dni pred dnevom glasovanja.

25. člen

Volitve se opravijo na vseh sodiščih, katerih sodniki volijo člana sodnega sveta, na isti dan.

Za glasovanje na voliščih se smiselno uporabljajo določbe IX. poglavja zakona o volitvah v državni zbor (Uradni list RS, št. 44/92), kolikor ni s tem zakonom drugače določeno.

Glasuje se osebno z glasovnico, na kateri se obkroži ime sodnika, katerega se voli.

Izvoljen je sodnik, ki je prejel največ glasov. Če sta dva kandidata ali več kandidatov prejela enako največje število glasov, se volitve glede njih ponovijo.

26. člen

Volitve članov sodnega sveta iz vrst sodnikov vodi volilna komisija, ki jo imenuje sodni svet.

Volilna komisija ima predsednika in štiri člane ter njihove namestnike. Za predsednika in namestnika predsednika volilne komisije se imenuje sodnik vrhovnega sodišča.

Volitve se opravljajo na voliščih. Volišča so na sedežih okrožnih sodišč in na sedežu Vrhovnega sodišča Republike Slovenije. Na sedežih okrožnih sodišč volijo vsi sodniki, razen sodnikov vrhovnega sodišča.

Delo na voliščih opravljajo tričlanski volilni odbori, ki jih imenuje volilna komisija. Predsednik volilnega odbora je sodnik višjega sodišča. Predsednik volilnega odbora pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije je sodnik tega sodišča.

Volilna komisija določi obrazce za izvedbo volitev po določbah tega člena ter enotne standarde za volilni material in druge materialne pogoje za izvedbo volilnih opravil.

27. člen

Članu sodnega sveta preneha mandat:

1. s potekom dobe, za katero je izvoljen;
2. z odstopom;
3. članu, ki je sodnik, s prenehanjem ali razrešitvijo sodniške funkcije ter z imenovanjem na sodniško mesto drugega položaja od položaja sodišč, katerih sodniki so ga izvolili;
4. članu, ki ni sodnik, če postane trajno nesposoben za opravljanje svoje funkcije ali če izgubi status, v zvezi s katerim je bil izvoljen.

Član sodnega sveta, ki mu je prenehal mandat po 1. točki prejšnjega odstavka, opravlja pravice in dolžnosti člana sodnega sveta do izvolitve novega člana.

Članu sodnega sveta preneha mandat po 2. točki prvega odstavka tega člena z dnem, ko sodni svet prejme njegovo pisno izjavo o odstopu, po 4. točki pa, ko ga državni zbor razreši.

V primerih iz prejšnjega odstavka sodni svet nemudoma obvesti predsednika državnega zbora, če je odstopil oziroma je bil razrešen član sodnega sveta, ki ga voli državni zbor, pa tudi predsednika republike.

28. člen

Sodni svet ima naslednje pristojnosti:

- predlaga državnemu zboru kandidate za izvolitev v sodniško funkcijo;
- predlaga državnemu zboru razrešitev sodnika;
- odloča o nezdružljivosti sodniške funkcije;
- daje mnenje k predlogu proračuna za sodišča in mnenje državnemu zboru o zakonih, ki urejajo položaj, pravice in dolžnosti sodnikov ter osebja sodišč;

– sprejme merila za najmanjši pričakovani obseg in merila za kakovost dela sodnikov za oceno sodniške službe, pri čemer upošteva zlasti vrsto in težo zadev, način rešitve ter sodelovanje strokovnih sodelavcev, sodniških pomočnikov in drugega sodnega osebja, na območjih, kjer živita avtohtoni italijanska in madžarska narodna skupnost, pa tudi vodenje dvojezičnih postopkov;

– obravnava in odloča o utemeljenosti pritožbe sodnika, ki meni, da je bila kršena njegova zakonska pravica, kršen njegov neodvisni položaj ali neodvisnost sodstva;

– opravlja druge zadeve, če zakon tako določa.

Sodni svet odloča o predlogih za izvolitev sodnikov, o imenovanjih in napredovanjih sodnikov, o uvrstitvah v plačni razred, o predlogih za razrešitev sodnikov, o merilih za najmanjši pričakovani obseg in o merilih za kakovost dela sodnikov za oceno sodniške službe z dvotretjinsko večino vseh članov, če zakon ne določa drugače.

Na podlagi akta o sistemizaciji sodniških mest sodni svet spremlja, ugotavlja in analizira učinkovitost dela sodnikov in sodišč, o čemer vodi letno evidenco ter najmanj enkrat letno obvešča Vrhovno sodišče Republike Slovenije in ministrstvo, pristojno za pravosodje.

Evidenca učinkovitosti dela sodišč zajema naslednje podatke: naziv sodišča, pripad zadev, rešene zadeve, nerešene zadeve in skupno število zadev v delu v določenem obdobju.

Minister, pristojen za pravosodje, daje predhodno mnenje k predlaganim merilom iz prvega odstavka tega člena.

Evidenca učinkovitosti dela sodnikov zajema naslednje podatke: ime in priimek sodnika ter podatke za identifikacijo iz kadrovske evidence, datum nastopa funkcije, datum prenehanja funkcije, število zadev v delu, število rešenih zadev, število zadev, v katerih je bila vložena pritožba, število potrjenih, spremenjenih ali razveljavljenih odločb, podatke o odsotnosti in druge podatke, ki pripomorejo k določitvi učinkovitosti.

Sodni svet je sodiščem na njihovo zahtevo dolžan posredovati podatke iz četrtega odstavka tega člena v zvezi z odločanjem o pravicah in dolžnostih iz sodniške službe, ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, pa za izvrševanje zadev pravosodne uprave.

Podatki, ki se nanašajo na posameznika, se hranijo petnajst let po dnevu prenehanja funkcije.

S poslovníkom, ki ga sodni svet sprejme z dvotretjinsko večino glasov, se uredi način odločanja v zadevah, ki niso zajete v drugem odstavku tega člena, ter druga vprašanja v zvezi z delom sodnega sveta.

29. člen

Članom sodnega sveta pripada za udeležbo na sejah sodnega sveta sejnina.

Strokovna in administrativna dela za sodni svet opravlja strokovna služba sodnega sveta.

Obseg finančnih sredstev za delo sodnega sveta in njegove strokovne službe se v okviru državnega proračuna Republike Slovenije zagotavlja pri neposrednem proračunskem uporabniku sodnem svetu.

4. poglavje: Personalni sveti

30. člen

Personalni sveti se oblikujejo pri okrožnih, višjih in vrhovnem sodišču.

Personalni svet vrhovnega sodišča je pristojen za oblikovanje mnenj o ustreznosti kandidatov za sodnike vrhovnega sodišča, za ocene sodniške službe za sodnike vrhovnega in višjih sodišč, za reševanje pritožb zoper ocene sodniške službe in za druga opravila, če tako določa zakon.

Personalni svet višjega sodišča je pristojen za oblikovanje mnenj o ustreznosti kandidatov za sodnike višjih sodišč, ocene sodniške službe za sodnike okrajnih in okrožnih sodišč in za druga opravila, ki se nanašajo na kadrovske in druge zadeve sodnikov višjega, okrožnega ali okrajnega sodišča, če tako določa zakon.

Personalni svet okrožnega sodišča je pristojen za oblikovanje mnenj o ustreznosti kandidatov za sodnike okrožnega in okrajnih sodišč z območja okrožnega sodišča in za druga opravila, če tako določa zakon.

31. člen

Personalni svet sestavljajo po položaju predsednik sodišča in določeno število članov, ki jih izvolijo sodniki izmed sebe.

Predsednika sodišča v njegovi odsotnosti nadomešča podpredsednik.

Pred oblikovanjem mnenja o ustreznosti kandidata za sodnika okrajnega sodišča pridobi personalni svet mnenje predsednika okrajnega sodišča, pri katerem bo kandidat opravljal sodniško funkcijo.

32. člen

Predsednika personalnega sveta in njegovega namestnika izvolijo izmed sebe člani personalnega sveta z večino glasov s tajnim glasovanjem.

Personalni svet sprejema odločitve z večino glasov vseh članov.

33. člen

V personalne svete okrožnih sodišč izvolijo sodniki okrajnih in okrožnih sodišč, ki imajo skupaj več kot petdeset sodnikov, izmed sebe šest sodnikov, od tega tri okrajne, ki jih kandidirajo in volijo sodniki na okrajnih sodiščih, in tri okrožne, ki jih kandidirajo in volijo sodniki na okrožnem sodišču.

V personalne svete okrožnih sodišč izvolijo sodniki okrajnih in okrožnih sodišč, ki imajo manj kot petdeset sodnikov, izmed sebe štiri sodnike, od tega dva okrajna in dva okrožna sodnika.

Pri specializiranih sodiščih, ki imajo položaj okrožnih sodišč, so personalni sveti sestavljeni samo iz sodnikov specializiranega sodišča tega položaja in so sestavljeni iz predsednika sodišča in dveh članov, ki jih izvolijo sodniki izmed sebe.

V personalne svete višjih in vrhovnega sodišča izvolijo sodniki teh sodišč izmed sebe štiri sodnike.

Sodniki, ki so na delu na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, imajo pravico voliti člane personalnega sveta vrhovnega sodišča, ne morejo pa biti izvoljeni v personalni svet tega sodišča.

34. člen

Volitve članov personalnega sveta razpiše sodni svet najmanj tri mesece pred iztekom mandata članov personalnega sveta, ki so voljeni.

35. člen

Člani personalnih svetov se volijo za dobo štirih let na način in po postopku, ki ga ta zakon določa za volitve članov sodnega sveta izmed sodnikov. Podrobnejša navodila o načinu volitev sprejme sodni svet.

Članu personalnega sveta preneha mandat:

1. s potekom dobe, za katero je izvoljen;

2. z odstopom;

3. s prenehanjem ali razrešitvijo sodniške funkcije;

4. s prenehanjem opravljanja sodniške funkcije na sodišču, kjer jo je opravljal ob izvolitvi za člana personalnega sveta;

5. z izvolitvijo za člana sodnega sveta;

6. z dnem mirovanja sodniške funkcije po zakonu, ki ureja sodniško službo.

Član personalnega sveta, ki mu je prenehal mandat po 1. točki prejšnjega odstavka, opravlja pravice in dolžnosti člana personalnega sveta do izvolitve novega člana.

Članu personalnega sveta preneha mandat po 2. točki drugega odstavka tega člena z dnem, ko personalni svet prejme njegovo pisno izjavo o odstopu. O tem se nemudoma obvesti sodni svet.

Če članu personalnega sveta preneha mandat po 2., 3., 4., 5. in 6. točki drugega odstavka tega člena, postane član za preostanek mandatne dobe tisti kandidat z iste liste kandidatov, ki bi bil izvoljen, če ne bi bil izvoljen član, ki mu je prenehal mandat. Če kandidat v roku 8 dni na poziv predsednika sodnega sveta ne sporoči, da sprejema mandat, se ta pravica prenese na naslednjega kandidata. Če na listi ni naslednjega kandidata, se opravijo nadomestne volitve.

5. poglavje: Sodna oblast, sodniki, sodišče

36. člen

Sodno oblast izvaja sodnik v skladu z zakonsko določeno pristojnostjo sodišča.

Sodnik opravlja sodniško funkcijo na sodišču, za katerega je kandidiral, in na sodniškem mestu, za katerega je bil izvoljen oziroma imenovan, če zakon ne določa drugače.

Pri opravljanju sodniške funkcije v zbornem sojenju imajo vsi v takšnem sojenju udeleženi sodniki enake pravice in enake dolžnosti. Zakon določa pravice procesnega vodstva sodnika, ki predseduje zbornemu sodišču (predsednik senata).

Pri opravljanju sodniške funkcije uporablja oseba ženskega spola naziv "sodnica", oseba moškega spola naziv "sodnik", skupaj s tem nazivom pa tudi ustrezen dodatek, ki kaže na njeno – njegovo sodniško mesto ali položaj.

37. člen

Sodišče je državni organ, pristojen za izvajanje sodne oblasti in za izvrševanje sodnih odločb.

Sodišče izvršuje sodne odločbe neposredno v zadevah in v primerih, ki jih določa zakon.

Sodišče izvršuje odločbe drugih državnih organov ali nosilcev javnih pooblastil, če zakon tako določa.

38. člen

Število sodniških mest na posameznem sodišču določi sodni svet na predlog ministra, pristojnega za pravosodje, po predhodnem mnenju predsednika sodišča.

Pri določanju števila sodniških mest sodni svet upošteva:

– merila, ki jih predpiše minister, pristojen za pravosodje, pri čemer upošteva povprečno število zadev, ki jih rešujejo sodniki posamezne vrste in položaja sodišč v zadnjih treh letih pred letom, v katerem določi merila, ter utemeljeno pričakovane spremembe pripada zadev in

– povprečen pripad zadev pri posameznem sodišču v zadnjih treh letih pred letom, v katerem se odloča o številu mest.

Minister, pristojen za pravosodje, je dolžan usklajevati merila iz prejšnjega odstavka z gibanjem storilnosti sodnikov ter spremembami zahtevnosti in načina reševanja zadev. Rok in način usklajevanja se določi s podzakonskim aktom.

Sodni svet je dolžan preverjati ustreznost števila sodniških mest po merilih iz drugega odstavka tega člena in o svojih ugotovitvah obveščati ministrstvo, pristojno za pravosodje, ki lahko na tej podlagi predlaga spremembo števila sodniških mest.

Pri okrajnem sodišču na sedežu okrožnega sodišča se lahko določijo posebna sodniška mesta za sodnike, ki bodo na drugih sodiščih znotraj območja istega višjega sodišča nadomeščali odsotne sodnike, reševali izreden pripad zadev oziroma obravnavali zadeve v drugih utemeljenih primerih.

39. člen

Pogoje za izvolitev v sodniško funkcijo, pogoje za napredovanje sodnika, razloge prenehanja sodniške funkcije, razloge za razrešitev sodnika, pravice in dolžnosti, ki izvirajo iz sodniške službe, ter postopke za njihovo uveljavljanje določa zakon.

6. poglavje:

Sodniki na delu na vrhovnem oziroma višjem sodišču

40. člen

Sodniki, ki so v skladu z zakonom dodeljeni na delo na Vrhovno sodišče Republike Slovenije, sodelujejo pri izvajanju sodne oblasti s poročanjem na sejah senatov vrhovnega sodišča ter z izdelavo sodnih odločb, pripravljajo na zahtevo predsednikov senatov vrhovnega sodišča zahtevnejša strokovna mnenja o posameznih pravnih vprašanjih, opravljajo po odredbi predsednika vrhovnega sodišča druga strokovno zahtevnejša dela, lahko pa tudi delo generalnega sekretarja Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

Sodniki iz prejšnjega odstavka ne morejo sodelovati pri odločanju o zadevah iz pristojnosti vrhovnega sodišča.

Določbi prvega in drugega odstavka tega člena se smiselno uporabljata tudi za sodnike, dodeljene na delo na višje sodišče.

7. poglavje:

Sodniki porotniki, porotniki

41. člen

Državljeni sodelujejo pri izvajanju sodne oblasti kot sodniki porotniki pri okrožnih sodiščih.

42. člen

Za sodnika porotnika je lahko imenovan državljan Republike Slovenije, ki je dopolnil trideset let starosti, ki ni bil pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, in ki je zdravstveno ter osebnostno primeren za udeležbo pri izvajanju sodne oblasti ter aktivno obvlada slovenski jezik.

43. člen

Mandat sodnikov porotnikov traja pet let in so lahko ponovno imenovani.

44. člen

Predsednik višjega sodišča imenuje in razrešuje sodnike porotnike pri okrožnih sodiščih s sodnega območja višjega sodišča.

Pred ponovnim imenovanjem kandidatov za sodnike porotnike predsednik višjega sodišča pridobi mnenje predsednika pristojnega okrožnega sodišča o njihovem dotedanjem opravljanju dolžnosti sodnika porotnika.

45. člen

Kandidate za sodnike porotnike okrožnih sodišč lahko predlagajo predstavniški organi občin z območja sodišča, pri katerem bodo sodniki porotniki, lahko pa tudi interesne orga-

nizacije, ki so kot društva ali združenja registrirana in delujejo na tem območju, razen političnih strank, ki neposredno ne morejo predlagati kandidatov.

Izmed predlaganih kandidatov imenuje predsednik višjega sodišča sodnike porotnike posameznega sodišča v sorazmerju s številom prebivalcev občine, ki je predlagala kandidate, oziroma v sorazmerju s številom članov, ki jih imajo interesne organizacije.

Na območjih, kjer živita avtohtoni italijanska in madžarska narodna skupnost, imenuje predsednik višjega sodišča potrebno število sodnikov porotnikov, ki aktivno obvladajo italijanski oziroma madžarski jezik.

46. člen

Sodniki porotniki morajo biti imenovani pred potekom časa, za katerega so bili imenovani sodniki porotniki tekočega mandata.

Predsednik okrožnega sodišča mora najkasneje pet mesecev pred potekom mandata pozvati predstavniške organe občin in druge pristojne predlagatelje, da predlagajo kandidate za imenovanje, in določiti rok, do katerega je dovoljeno vložiti predloge. Poziv se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Predlagatelji iz prejšnjega odstavka morajo predlogom priložiti dokazila, da kandidat izpolnjuje pogoje za imenovanje, ki jih določa zakon.

Predsednik okrožnega sodišča posreduje pravočasne in popolne predloge predsedniku višjega sodišča. Če je za sodnika porotnika predlagana oseba, ki je že doslej opravljala to funkcijo, priloži tudi mnenje iz drugega odstavka 44. člena tega zakona. Če od izteka roka iz drugega odstavka tega člena ni vloženih najmanj takšno število predlogov, kot je število mest sodnikov porotnikov, predsednik višjega sodišča presodi, ali bo potreben dodaten poziv predlagateljem za vložitev predlogov ali pa bo imenoval sodnike porotnike oziroma porotnike izmed oseb, ki so že doslej opravljale to funkcijo in soglašajo s ponovnim imenovanjem.

V primeru iz prejšnjega odstavka predsednik višjega sodišča ni dolžan upoštevati določbe drugega odstavka prejšnjega člena.

47. člen

Če imenovanje sodnikov porotnikov ni opravljeno do izteka mandata, ostanejo prejšnji sodniki porotniki na dolžnosti do imenovanja sodnikov porotnikov novega mandata.

48. člen

Pred nastopom dolžnosti sodnik porotnik pred predsednikom višjega sodišča, ki ga je imenoval, izreče naslednjo prisego: "Prisegam, da bom pri sojenju spoštoval-a pravni red in da bom odločal-a po svoji vesti."

49. člen

Število sodnikov porotnikov pri posameznih sodiščih določi sodni svet na predlog ministra, pristojnega za pravosodje.

50. člen

Sodnikom porotnikom pripada za sodelovanje pri sojenju nagrada in povračilo stroškov po predpisih, ki jih sprejme minister, pristojen za pravosodje.

51. člen

Sodnik porotnik se razreši, če nevestno in neredno opravlja dolžnost sodnika porotnika.

Sodnik porotnik odgovarja za škodo, ki jo neposredno povzroči z nevestnim ali nerednim opravljanjem dolžnosti.

Sodniku porotniku preneha mandat:

1. če se odpove mandatu sodnika porotnika,
2. če izgubi državljanstvo Republike Slovenije,
3. če izgubi zdravstveno zmožnost za opravljanje dolžnosti sodnika porotnika,

4. če je pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti.

Šteje se, da so razlogi iz 2. in 4. točke prejšnjega odstavka nastopili z dnem pravnomočnosti odločbe pristojnega organa.

Odpoved mandatu učinkuje trideseti dan po prispetju k predsedniku višjega sodišča, ki je sodnika porotnika imenoval. Predsednik višjega sodišča o odpovedi takoj obvesti predsednika okrožnega sodišča.

V primeru iz prvega odstavka tega člena izda predsednik višjega sodišča na obrazložen predlog predsednika okrožnega sodišča odločbo o razrešitvi, v primerih iz tretjega odstavka tega člena pa ugotovitveno odločbo o prenehanju mandata sodnika porotnika.

Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka se sodnik porotnik lahko pritoži v roku osmih dni na ministrstvo, pristojno za pravosodje.

52. člen

Kadar zakon določa, da sodelujejo državljani pri izvajanju sodne oblasti kot porotniki, se glede njih uporabljajo določbe 42. ter 48. in 50. člena tega zakona.

8. poglavje:

Uradniška delovna mesta in strokovno tehnična delovna mesta

53. člen

Za opravljanje pravnega dela ima sodišče potrebno število sodniških pomočnikov, samostojnih sodniških pomočnikov in višjih sodniških pomočnikov. Sodniški pomočnik opravlja delo na uradniškem delovnem mestu pravosodni sodelavec, samostojni sodniški pomočnik na uradniškem delovnem mestu svetovalec v pravosodju in višji sodniški pomočnik na uradniškem delovnem mestu višji svetovalec v pravosodju.

Za pogoje za zasedbo delovnega mesta v prejšnjem odstavku navedenih uradniških delovnih mest, za napredovanje v višji naziv in za ocenjevanje se uporablja zakon, ki ureja položaj javnih uslužbencev. Za napredovanje v višji plačni razred se uporablja zakon, ki ureja sistem plač v javnem sektorju.

53.a člen

Sodniški pomočniki sprejemajo na zapisnik vloge ter izjave strank in po naročilu sodnika opravljajo manj zahtevna dela v zvezi s pripravo za glavno obravnavo oziroma za druga dejanja v postopku, pripravljajo obračun stroškov, izdelujejo osnutke odločb in opravljajo drugo delo v sodnem postopku po odredbi sodnika.

Samostojni sodniški pomočniki in višji sodniški pomočniki vodijo postopke in odločajo v zadevah sodnega registra, vodijo izvršilne postopke in izdajajo sklepe o dovolitvi izvršbe za izterjavo denarnih terjatev, sklepe o dovolitvi izvršbe na podlagi verodostojnih listin ter sklepe in odredbe o predujmih, varščinah in stroških postopka ter o sodnih taksah, odločajo na prvi stopnji o vpisih, o katerih po zakonu, ki ureja zemljiško knjigo, ne odloča sodnik posameznik zemljiškoknjižnega sodišča, in odločajo v zapuščinskih zadevah zakonitega dedovanja, v katerih je predmet dedovanja le premoženje.

Samostojni sodniški pomočniki in višji sodniški pomočniki vodijo sodne pisarne in javne knjige kot organizacijske enote ter opravljajo druge zadeve v skladu z zakonom in sodnim redom.

Zoper odločitev, ki jo izda samostojni sodniški pomočnik oziroma višji sodniški pomočnik, je vselej dovoljeno pravno sredstvo.

O pravnem sredstvu iz prejšnjega odstavka odloči sodnik istega sodišča.

53.b člen

Pripravnništvo za sodniškega pomočnika traja devet mesecev, pripravništvo za samostojnega sodniškega pomočnika pa eno leto. Izvaja se na sodiščih s položajem okrajnih in okrožnih sodišč.

Pripravnik iz prejšnjega odstavka sklone delovno razmerje na sodišču, ki ima prosto delovno mesto za sodniškega pomočnika oziroma samostojnega sodniškega pomočnika, v skladu z določbami zakona, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

Del pripravništva, ki ga je kandidat za pripravnika iz prvega odstavka tega člena opravil kot sodniški pomočnik ali samostojni sodniški pomočnik v skladu z zakonom, ki ureja pravniški državni izpit, v delu, ki ustreza predpisane programu pripravništva za sodniškega pomočnika oziroma samostojnega sodniškega pomočnika, lahko minister, pristojen za pravosodje, na prošnjo kandidata, prizna kot opravljenega.

Skupno število pripravniških delovnih mest za sodniške pomočnike in samostojne sodniške pomočnike letno določi minister, pristojen za pravosodje, glede na izkazane kadrovske potrebe po sodniških pomočnikih in samostojnih sodniških pomočnikih, o čemer predhodno pridobi mnenje predsednikov okrajnih in okrožnih sodišč.

Državni izpit za sodniškega pomočnika se opravlja po zaključenem pripravništvu.

Sodniški pomočnik oziroma samostojni sodniški pomočnik je dolžan po uspešno opravljenem državnem izpitu za sodniškega pomočnika ostati v delovnem razmerju na sodišču še najmanj za čas trajanja pripravništva, razen, če to ni možno iz razlogov na strani sodišča.

Če sodniški pomočnik oziroma samostojni sodniški pomočnik po opravljenem državnem izpitu za sodniškega pomočnika ne ostane v delovnem razmerju na sodišču, pa niso podani razlogi iz prejšnjega odstavka, je dolžan povrniti stroške izobraževanja v višini seštevka plač ter ostalih osebnih prejemkov v času pripravništva.

Vsebinsko, potek in program pripravništva za sodniškega pomočnika ter samostojnega sodniškega pomočnika ter vsebinsko in način opravljanja državnega izpita za sodniškega pomočnika oziroma samostojnega sodniškega pomočnika predpiše minister, pristojen za pravosodje, s podzakonskim aktom.

54. člen

Sodišča imajo strokovne sodelavce, ki opravljajo svoje delo na uradniških delovnih mestih kot višji pravosodni svetovalci ali pravosodni svetniki.

Strokovni sodelavci v posameznih zadevah izven glavne obravnave zaslišujejo stranke, priče in izvedence, opravljajo zahtevnejše priprave za glavno obravnavo, poročajo na sejah senatov, izdelujejo osnutke sodnih odločb, pod vodstvom sodnika vodijo glavne obravnave ter opravljajo drugo delo po odredbi sodnika.

Za pogoje za zasedbo delovnega mesta zgoraj navedenih uradniških delovnih mest, za napredovanje v višji naziv in za ocenjevanje se uporablja zakon, ki ureja položaj javnih uslužbencev. Za napredovanje v višji plačni razred se uporablja zakon, ki ureja sistem plač v javnem sektorju.

Za strokovne sodelavce se smiselno uporabljajo določbe četrtega ter petega odstavka 53.a člena tega zakona.

55. člen

Pripravniki, ki se po pridobljenem strokovnem naslovu univerzitetni diplomirani pravnik na sodišču usposabljajo za opravljanje pravniškega državnega izpita (v nadaljnjem besedilu: sodniški pripravnik), lahko spremljajo naroke, glavne obravnave ter seje senatov, izdelujejo osnutke sodnih odločb in drugih sodnih pisanj, sprejemajo na zapisnik vloge strank ter pišejo zapisnike.

56. člen
(prenehal veljati)

57. člen
(prenehal veljati)

58. člen

Pravica do stavke osebja iz prejšnjega člena je omejena.

V času stavke je osebje iz prejšnjega člena dolžno opravljati delo v razpisanih narokih, glavnih obravnavah oziroma javnih sejah ter poskrbeti za izdajo in odpravo vseh odločb v zakonitem roku. V postopkih, za katere je z zakonom določeno, da so hitri, oziroma v zadevah, ki so po zakonu oziroma naravi stvari nujne, je osebje dolžno poslovati tudi v času stavke.

59. člen

Število in vrste delovnih mest sodnega osebja za posamezna sodišča določi, glede na sprejet skupni kadrovske načrt za vsa sodišča, Vrhovno sodišče Republike Slovenije.

Merila za določitev števila delovnih mest iz prejšnjega odstavka določi in usklajuje minister, pristojen za pravosodje, s podzakonskim aktom, glede na povprečno obremenitev in pričakovano storilnost za posamezno vrsto delovnih mest.

9. poglavje: Sodna uprava

60. člen

V zadeve sodne uprave sodi odločanje in druga opravila, s katerimi se na podlagi zakona, sodnega reda in drugih predpisov zagotavljajo pogoji za redno izvajanje sodne oblasti.

V okviru sodne uprave in izvajanja nadzora nad njenim izvajanjem ni dovoljeno posegati v neodvisen položaj sodnika pri odločanju o zadevah, ki so mu dodeljene v reševanje.

Kadar je treba v zadevi sodne uprave odločiti o pravici, obveznosti ali pravni koristi osebe, se v postopku odločanja smiselno uporabljajo določbe zakona o splošnem upravnem postopku, če ni s tem zakonom ali z zakonom, ki ureja sodniško službo, drugače določeno.

Če pride na sodišču do povečanega števila nerešenih zadev kot posledice nižje storilnosti od povprečne storilnosti sodišč iste vrste in iste stopnje ali je po statističnih podatkih na sodišču izkazan zaostanek v višini pripada zadnjih dvanajst mesecev, mora predsednik sodišča v skladu s pooblastili v zakonu in sodnem redu sprejeti program reševanja teh zadev. Storilnost sodišč spremlja sodni svet, na podlagi podatkov sodne statistike.

Če kljub povečani storilnosti in ob preseganju meril za pričakovani obseg dela sodnikov ni mogoče zagotoviti sojenja brez nepotrebnega odlašanja, se lahko sodišču dodelijo dodatna finančna sredstva za reševanje teh zadev v skladu s sprejetim programom reševanja. O dodelitvi sredstev odloča Vrhovno sodišče Republike Slovenije.

Če z opisanimi ukrepi ni možno zmanjšati števila nerešenih zadev na razumno mero, se sodišču lahko poveča sistemizacija in odobrijo dodatne zaposlitve.

S sodnim redom se podrobneje predpišejo ustrezne evidence v sodni statistiki, s pomočjo katerih se ugotavlja storilnost in določijo drugi ukrepi za odpravljanje zaostankov ali nerešenih zadev.

61. člen

Zadeve sodne uprave so v pristojnosti predsednika sodišča, če ni s tem zakonom drugače določeno.

Predsednika sodišča nadomešča podpredsednik, ki lahko po pooblastilu predsednika opravlja zadeve iz pristojnosti predsednika tudi v drugih primerih.

Za imenovanje in razrešitev podpredsednika sodišča se uporabljajo določbe tega zakona o predsedniku sodišča.

Če ostane sodišče brez predsednika in podpredsednika, se lahko za čas do šest mesecev za opravljanje dolžnosti predsednika imenuje sodnik enakega ali višjega položaja. Izjemoma se lahko imenovanje ponovi za nadaljnjih šest mesecev. Začasnega predsednika sodišča imenuje predsednik neposredno višjega sodišča, začasnega predsednika vrhovnega sodišča pa občna seja vrhovnega sodišča.

Za izvrševanje zadev sodne uprave ima lahko sodišče sekretarja sodišča, ki mora izpolnjevati pogoje za zasedbo delovnega mesta svetnik v pravosodju. Zahtevana strokovna izobrazba je univerzitetna ali visoka strokovna s specializacijo oziroma magisterijem pravne ali ekonomske smeri.

Vrhovno sodišče ima generalnega sekretarja, ki je funkcionar. Njegov položaj ureja odlok Državnega zbora Republike Slovenije, ki ureja uvrščanje funkcij v plačne razrede.

62. člen

Predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije imenuje državni zbor na predlog ministra, pristojnega za pravosodje, po poprejšnjem mnenju sodnega sveta in občne seje Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, za dobo šestih let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Predsednike ostalih sodišč imenuje minister, pristojen za pravosodje, na predlog sodnega sveta, za dobo šestih let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Za predsednika sodišča je lahko imenovan sodnik sodišča enakega ali višjega položaja.

Prosto mesto predsednika sodišča razpiše sodni svet najmanj štiri mesece pred iztekom mandata oziroma največ 30 dni po prenehanju funkcije. Razpis se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Razpisni rok ne sme biti krajši od 15 dni. Kandidati morajo prijaviti priložiti življenjepis z opisom svoje strokovne dejavnosti in organizacijskih izkušenj po izvolitvi v sodniško funkcijo ter program dela sodišča.

Prijave, ki so bile vložene po izteku razpisnega roka, in prijave kandidatov, ki do poteka razpisnega roka ne izpolnjujejo formalnih pogojev za imenovanje, sodni svet zavrne.

Če se na razpisano mesto prijavi več kandidatov, sodni svet izbere in poda ministru obrazložen predlog kandidatov, pri tem pa lahko navede, kateremu kandidatu daje prednost, in to obrazloži. Predlog se vroči vsem prijavljenim kandidatom.

Zoper odločbo ministra, pristojnega za pravosodje, iz drugega odstavka tega člena in zoper sklep sodnega sveta iz šestega odstavka tega člena je dovoljeno sprožiti upravni spor v roku 8 dni od dneva vročitve odločbe oziroma sklepa. Pristojno sodišče mora odločiti v upravnem sporu v roku 30 dni od prejema tožbe oziroma pritožbe zoper prvostopno odločbo.

Če je za predsednika sodišča imenovan sodnik, ki do imenovanja ni opravljal sodniške funkcije na tem sodišču, šteje imenovanje za predsednika sodišča hkrati za imenovanje na sodniško mesto tega sodišča. Po prenehanju oziroma razrešitvi s funkcije predsednika sodišča se lahko tak sodnik vrne na sodniško mesto na sodišču, na katerem je opravljal sodniško funkcijo pred imenovanjem za predsednika sodišča. O premostitvi na zahtevo sodnika odloči sodni svet.

63. člen

Predsedniku sodišča preneha funkcija:

1. če mu preneha ali je razrešen sodniške funkcije;
2. če je imenovan za sodnika ali predsednika drugega sodišča;
3. če se odpove funkciji predsednika sodišča;
4. po poteku mandata, če ni ponovno imenovan.

Funkcija predsednika sodišča iz razloga po 2. točki prejšnjega odstavka preneha z dnem učinkovanja imenovanja za sodnika ali predsednika drugega sodišča, iz razloga

po 3. točki prejšnjega odstavka pa trideseti dan po prispetju odpovedi na ministrstvo, pristojno za pravosodje.

64. člen

Predsednik sodišča se razreši funkcije predsednika:

1. če zadev sodne uprave ne opravlja v skladu s predpisi ali če jih ne opravlja pravočasno;
2. če s kršitvijo predpisov ali kako drugače okrne načelo neodvisnosti sodnikov pri sojenju;
3. če krši ali dopusti kršitev predpisov v zvezi z dodeljevanjem zadev (2. poglavje tega zakona).

Poročilo o kršitvah iz prejšnjega odstavka pripravi predsednik sodišča višje stopnje sam ali na zahtevo sodnega sveta oziroma ministra, pristojnega za pravosodje.

Predsedniku sodišča mora biti v postopku razrešitve dana možnost, da se pisno izjavi o vseh okoliščinah, ki zadevajo razrešitveni razlog, predsedniku Vrhovnega sodišča Republike Slovenije pa, da neposredno pred Državnim zborom obrazloži svoje stališče.

O razrešitvi predsednika sodišča odloči minister, pristojen za pravosodje, ki mora pred odločitvijo zahtevati mnenje sodnega sveta.

Če sodni svet nasprotuje odločitvi o razrešitvi, mora minister, pristojen za pravosodje, zahtevati, da o razrešitvi odloči disciplinsko sodišče, ki je na drugi stopnji pristojno za disciplinski postopek zoper sodnika.

Ne glede na določbe četrtega in petega odstavka tega člena odloči o razrešitvi predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije Državni zbor, na predlog ministra, pristojnega za pravosodje, po poprejšnjem mnenju sodnega sveta in občne seje Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

65. člen

Razrešitev predsednika sodišča ne vpliva na položaj, pravice, dolžnosti in odgovornosti, ki jih ima razrešeni kot sodnik.

66. člen

(črtan)

67. člen

Opravljanje zadev sodne uprave na prvostopnih sodiščih nadzoruje predsednik sodišča višje stopnje, na sodiščih vseh stopenj pa predsednik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije in minister, pristojen za pravosodje, ki izvaja službeni nadzor nad delom sodišč preko predsednikov sodišč višje stopnje oziroma predsednika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

Pri izvajanju nadzora sodne uprave lahko predsedniki sodišč višje stopnje zahtevajo pisna pojasnila in poročila o izvajanju posameznih nalog ter pregledujejo sodne spise.

Minister, pristojen za pravosodje, lahko izvaja nadzor nad delom sodišč preko predsednikov sodišč višje stopnje tako, da zahteva:

- predložitev podatkov o poslovanju sodišča ter o delu predsednika sodišča v zadevah sodne uprave;
- predložitev pisnih pojasnil in poročil o organizaciji in nadzoru dela na sodišču in izvajanju posameznih nalog sodne uprave.

Določbe prejšnjih odstavkov se ne nanašajo na nadzor nad opravljanjem zadev sodne uprave na Vrhovnem sodišču Republike Slovenije.

68. člen

Sodni red določa pooblastila v zadevah sodne uprave, ki se nanašajo na vodenje notranjih organizacijskih enot sodišča z razčlenjeno organizacijo.

69. člen

Kadar sodni red določa, da vodi notranjo organizacijsko enoto sodnik, postavi in odstavi vodjo enote personalni svet na predlog predsednika sodišča.

70. člen

Okrožna in višja sodišča imajo službo za informatiko, vrhovno sodišče pa center za informatiko kot posebno organizacijsko enoto. Služba za informatiko okrožnega sodišča opravlja naloge tudi za potrebe okrajnih sodišč z območja okrožnega sodišča. Okrajna sodišča na sedežu sodnega okrožja imajo lahko samostojno službo za informatiko, več manjših okrajnih sodišč pa ima lahko skupno službo za informatiko.

Službo oziroma center za informatiko vodi predsednik sodišča ali po njem določen sodnik. Pri delu službe sodelujejo sodniki, ki jih določi predsednik sodišča, ter potrebno število strokovnih delavcev.

Sodniki so v času dela v službi lahko v celoti ali deloma oproščeni opravljanja drugega sodniškega dela.

Center za informatiko skrbi za izvajanje enotne tehnološke podpore poslovanja sodišč ter za pravni informacijski sistem sodišč.

Center za informatiko vodi sodnik, ki je določen, da vodi notranjo organizacijsko enoto za področje evidentiranja sodne prakse.

Strategijo razvoja računalniške podpore v poslovanju sodišč določa Svet uporabnikov za računalniško podprto informatizacijo sodišč na podlagi predhodnega mnenja Centra Vlade Republike Slovenije za informatiko in direktorja Centra za informatiko pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije.

Sestavo Sveta uporabnikov za računalniško podprto informatizacijo sodišč ter način in pogoje za njegovo delovanje določa sodni red.

71. člen

Letni razpored sodnikov na določena pravna področja določi personalni svet na predlog predsednika sodišča. Če personalni svet predlog zavrne, lahko predsednik sodišča zahteva, da o predlogu v roku 8 dni odloči personalni svet neposredno višjega sodišča.

Letni razpored mora biti določen in objavljen najkasneje do 15. decembra za naslednje koledarsko leto.

Spremembe letnega razporeda med letom so dovoljene, če se pri sodišču izprazni ali zasede eno ali več sodniških mest, če jih narekujejo spremembe v pripadu zadev in v drugih primerih, ki jih predvidi sodni red.

Spremembe iz prejšnjega odstavka ne morejo pričeti veljati prej kot v petih dneh po njihovi objavi. Spremembe se opravijo po enakem postopku kot sprejem.

72. člen

Stranka, ki meni, da sodišče krši njeno pravico do sojenja brez nepotrebne odlašanja, lahko na predsednika sodišča, ki obravnava njeno zadevo, naslovi pritožbo zaradi kršitve pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja (v nadaljnjem besedilu: nadzorstvena pritožba).

Če predsednik sodišča na podlagi navedb v nadzorstveni pritožbi in na podlagi drugih podatkov, kadar je to potrebno, meni, da niso spoštovana pravila o vrstnem redu reševanja zadev ali zakonski roki za razpis narokov ali izdelavo sodnih odločb, lahko zahteva od sodnika, ki mu je zadeva dodeljena v reševanje, da brez odlašanja izdela poročilo, lahko pa zahteva tudi vpogled v spis. Če ugotovi nepravilnosti, pisno opozori sodnika, lahko pa tudi odredi prednostno reševanje zadeve in določi rok za opravo ustreznih procesnih dejanj. Če ugotovi, da je razlog za kršitev v preobremenjenosti sodnika, lahko odredi predodelitev zadeve drugemu sodniku ali predodelitev drugih zadev oziroma izvedbo drugih ukrepov po zakonu, ki ureja sodniško službo. Če je nadzorstvena pritožba vložena v zvezi z zadevo, ki jo rešuje predsednik

sodišča, jo slednji odstopi, skupaj s svojim poročilom, predsedniku neposredno višjega sodišča.

Če je nadzorstvena pritožba vložena pri predsedniku sodišča višje stopnje, jo ta odstopi predsedniku pristojnega sodišča in lahko zahteva, da ravna po določbah prejšnjega odstavka ter ga o ugotovitvah in morebitnih ukrepih obvesti.

Če predsednik sodišča višje stopnje na podlagi navedb v nadzorstveni pritožbi ter poročila sodnika in predsednika sodišča iz prejšnjih odstavkov ter drugih podatkov meni, da je kršena pravica do sojenja brez nepotrebnega odlašanja oziroma da niso spoštovana pravila o vrstnem redu reševanja zadev ali zakonski rok za razpis narokov ali izdelavo sodnih odločb, odredi prednostno reševanje zadeve, lahko pa tudi določi rok za opravo ustreznih procesnih dejanj ter rok za pripravo poročila sodnika o opravljenih procesnih dejanjih, ki ne sme biti krajši od osmih in ne daljši od šestdesetih dni. Če ugotovi, da je razlog za kršitev v preobremenjenosti sodnika, lahko predlaga predsedniku sodišča, ki zadevo obravnava, predodelitev zadeve drugemu sodniku ali predodelitev drugih zadev oziroma izvedbo drugih ukrepov po zakonu, ki ureja sodniško službo.

Če je nadzorstvena pritožba vložena pri ministrstvu, pristojnem za pravosodje, jo minister odstopi predsedniku sodišča in lahko zahteva od njega, da ravna po določbah drugega odstavka tega člena in ga o ugotovitvah ter ukrepih obvesti.

Minister, pristojen za pravosodje, ter sodni svet lahko od predsednika sodišča zahtevata poročilo o vseh vloženi nadzorstvenih pritožbah v določenem obdobju ter o ukrepih, ki so bili v zvezi s tem sprejeti.

73. člen

V primerih iz prejšnjega člena lahko predsednik sodišča višje stopnje odredi sam ali na predlog ministrstva, pristojnega za pravosodje, pregled poslovanja sodišča v zadevi, v kateri se stranka pritožuje, in o ugotovitvah, če je pregled opravljen na predlog ministra, pristojnega za pravosodje, poroča ministru.

Pregled poslovanja iz prejšnjega odstavka lahko predsednik sodišča višje stopnje odredi tudi na obrazložen predlog disciplinskega tožilca ali disciplinskega sodišča, ki ju določa zakon, ki ureja sodniško službo.

9.a poglavje:

Varnost na sodiščih

73.a člen

Pogoje za organiziranje in delovanje varnostne službe za zagotovitev varnosti sodnikov, drugih sodnih oseb, strank in udeležencev v postopkih ter za zagotovitev nemotenega poslovanja sodišča, vzdrževanje reda na sodišču, varovanje sodnih zgradb, funkcionalnih zemljišč, parkirišč in drugih objektov in opreme ter za varovanje premoženja, določa Sodni red v skladu z zakonom, ki ureja zasebno varovanje.

73.b člen

Minister, pristojen za pravosodje, s podzakonskim aktom predpiše varnostne standarde poslovanja sodišč.

10. poglavje:

Pravosodna uprava

74. člen

V zadeve pravosodne uprave sodi zagotavljanje splošnih pogojev za uspešno izvajanje sodne oblasti, zlasti priprava zakonov in drugih predpisov s področja organizacije in poslovanja sodišč, skrb za izobraževanje in strokovno usposabljanje kadrov, izdajanje strokovne literature, zagotavljanje kadrovskih, materialnih, tehničnih in prostorskih pogojev, iz-

vajanje mednarodne pravne pomoči, izvrševanje kazenskih sankcij, statistična in druga raziskovanja o poslovanju sodišč ter druge upravne naloge, ki jih določa zakon.

74.a člen

Minister, pristojen za pravosodje, ustanovi Center za izobraževanje v pravosodju (v nadaljnjem besedilu: CIP), ki skrbi za strokovno izpopolnjevanje ter usposabljanje za delo v pravosodnih organih.

Naloge CIP-a so:

- izvaja izobraževanje sodniških pripravnikov;
 - organizira in skrbi za izvedbo pravniških državnih izpitov;
 - organizira in skrbi za izvedbo drugih preizkusov znanja za potrebe v pravosodju;
 - organizira in skrbi za izvedbo različnih oblik stalnega izobraževanja sodnikov, strokovnih sodelavcev ter sodnega osebja;
 - izdaja strokovne publikacije.
- Za strokovno pomoč pri izvedbi nalog CIP-a se oblikuje strokovni svet, katerega člani so:
- dva predstavnika ministrstva, pristojnega za pravosodje;
 - en predstavnik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije;
 - en predstavnik Vrhovnega državnega tožilstva Republike Slovenije;
 - en predstavnik Državnega pravobranilstva Republike Slovenije;
 - en predstavnik Sodnega sveta Republike Slovenije;
 - en predstavnik Slovenskega sodniškega društva;
 - en predstavnik Društva državnih tožilcev Slovenije;
 - en predstavnik posamezne pravne fakultete v Republiki Sloveniji.

Delo strokovnega sveta vodi minister, pristojen za pravosodje, ali po njegovem pooblastilu državni sekretar.

Z aktom o ustanovitvi strokovnega sveta se določi sestava, naloge, način dela, sredstva in drugi pogoji za delo strokovnega sveta.

75. člen

Letni obseg finančnih sredstev za plače sodnikov in drugega osebja sodišč, za stroške poslovanja sodišč, za njihovo opremo in za zagotavljanje prostorskih pogojev se določi v proračunu.

Obseg finančnih sredstev za plače sodnikov in sodnega osebja ter za stroške poslovanja sodišč se v okviru državnega proračuna Republike Slovenije na podlagi finančnih načrtov posameznih sodišč zagotavlja pri proračunskem uporabniku Vrhovnem sodišču Republike Slovenije za vsa sodišča. Priprava finančnih načrtov, njihovo izvrševanje in spremljanje se izvaja po posameznih sodiščih. Sredstva za delo okrajnih sodišč na območju posameznega okrožnega sodišča se načrtujejo v okviru finančnega načrta tega sodišča, pri čemer se sredstva za delo okrajnih sodišč izkazujejo ločeno. Predlog finančnega načrta okrožnih sodišč za delo okrajnih sodišč pripravi predsednik okrožnega sodišča na predlog predsednika okrajnega sodišča najkasneje en mesec po sprejemu proračuna. Okrožna sodišča usklajujejo pripravo finančnih načrtov in porabo sredstev po posameznih okrajnih sodiščih glede na potrebe okrajnih sodišč in skupno zagotovljena sredstva v proračunu. Večja okrajna sodišča so lahko samostojni proračunski uporabniki, če tako določajo javnofinančni predpisi. Vrhovno sodišče usklajuje pripravo finančnih načrtov in porabo sredstev po posameznih sodiščih glede na njihove finančne načrte in skupno zagotovljena sredstva v proračunu. Odredbodajalci za sredstva posameznih sodišč so predsednik vrhovnega sodišča, predsedniki višjih in okrožnih sodišč.

V okviru državnega proračuna Republike Slovenije se obseg finančnih sredstev za opremo sodišč in za zagotavlja-

nje prostorskih pogojev sodišč oblikuje in zagotavlja pri ministrstvu, pristojnem za pravosodje, za informatizacijo sodišč pa pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije.

75.a člen

Predsednik okrožnega sodišča kot odredbodajalec po prejšnjem členu lahko svoje pristojnosti za prevzemanje obveznosti, verifikacijo obveznosti, izdajo odredb za plačilo v breme proračunskih sredstev organa in ugotavljanje pravice izterjave ter izdajanje nalogov za izterjavo v korist proračunskih sredstev, ki se nanašajo na posamezno okrajno sodišče, prenese na predsednika okrajnega sodišča.

Oseba iz prejšnjega odstavka, pooblaščenca za izdajo odredb za plačilo, je odredbodajalec.

V primeru prenosa pristojnosti iz prvega odstavka tega člena pooblaščenca oseba odgovarja za zakonitost, namenskost, učinkovitost in gospodarnost razpolaganja s proračunskimi sredstvi.

76. člen

V zadevah pravosodne uprave občuje ministrstvo, pristojno za pravosodje, s sodišči preko predsednikov sodišč. Neposredno s sodnikom lahko občuje samo v zadevah mednarodne pravne pomoči, v drugih zadevah pa le, kadar je tako določeno v zakonu ali sodnem redu.

77. člen

Za opravljanje zahtevnejših strokovnih nalog se lahko ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, dodeli eden ali več sodnikov.

Dodeljeni sodnik odgovarja za opravljanje nalog iz prejšnjega odstavka ministru, pristojnemu za pravosodje.

78. člen

Ministrstvo, pristojno za pravosodje, vodi centralno kadrovsko evidenco za sodnike, strokovne sodelavce, sodne referente, upravno tehnično in drugo osebje sodišč.

Centralna kadrovska evidenca zajema osebne podatke o imenu, datumu rojstva, stalnem prebivališču, šolanju, izobraževanju, znanju tujih jezikov ter druge podatke, ki jih določa zakon.

Podatke iz prejšnjega odstavka posredujejo ministrstvu sodišča na način, ki ga predpiše minister, pristojen za pravosodje.

79. člen

Oseba, katere podatki so vpisani v centralni kadrovski evidenci, ima vselej pravico zahtevati vpogled v podatke, ki se nanašajo nanjo in zahtevati popravek, če so podatki napačni.

Sodni svet lahko od ministrstva, pristojnega za pravosodje, zahteva vse podatke iz centralne kadrovske evidence, ki se nanašajo na sodnike.

Podatki iz centralne kadrovske evidence se lahko uporabijo le za izvajanje tega zakona in zakona, ki ureja položaj sodnikov oziroma drugega sodnega osebja.

11. poglavje: Sodni red

80. člen

S sodnim redom se določajo: notranja organizacija sodišč, način poslovanja sodišč v posameznih vrstah zadev, podrobnejša pravila o dodeljevanju zadev posameznim sodnikom, način poslovanja v primerih, ko stranka, priča ali oškodovanec uporablja pred sodiščem svoj jezik in pisavo, organizacija in poslovanje dežurne preiskovalne službe, poslovanje v zadevah sodne uprave in pisarniško tehnično poslovanje sodišč ter pravila o urejanju drugih vprašanj, kadar tako določa zakon.

81. člen

Sodni red predpiše minister, pristojen za pravosodje, po predhodno pridobljenem mnenju občne seje Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

82. člen

Z namenom učinkovitega vodenja in preglednosti sodnih zadev, zaradi njihove evidence ter za statistično poročanje vodijo sodišča vpisnike, imenike in pomožne knjige, ki vsebujejo osebne in druge podatke iz spisov.

Podatke iz prejšnjega odstavka lahko uporabljajo in posredujejo sodišča v skladu s svojimi zakonskimi pooblastili. Dostop do arhiviranih podatkov ima sodišče, ostali pa v skladu z določbami zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov. Podatki so trajni.

Podrobnejšo obliko in vsebino posameznih sodnih vpisnikov, imenikov, pomožnih knjig in tipiziranih obrazcev za poslovanje sodišč, za učinkovito vodenje postopkov ter za statistično poročanje predpiše v skladu z zakonom minister, pristojen za pravosodje.

83. člen

Sodišča opravljajo naroke in odločajo v času od 15. julija do 15. avgusta (sodne počitnice) samo v nujnih zadevah.

Kot nujne zadeve v smislu prejšnjega odstavka se štejejo:

1. preiskave in sojenje v kazenskih zadevah, v katerih je obdolžencu odvzeta ali omejena prostost, ter v kazenskih zadevah tujcev, ki ne prebivajo v Republiki Sloveniji,
2. izdaja začasne odredbe,
3. nepravdne in izvršilne zadeve v zvezi z vzgojo in varstvom otrok ter preživetjskimi obveznostmi, ki izhajajo iz zakona,
4. nepravdne zadeve o pridržanju oseb v psihiatričnih zdravstvenih organizacijah,
5. menični in čekovni protesti ter menične tožbe,
6. spori za objavo popravka objavljene informacije,
7. popis zapustnikovega premoženja,
8. zadeve prisilne poravnave in stečaja,
9. druge zadeve, za katere tako določa zakon.

Razen v zadevah iz prejšnjega odstavka v času sodnih počitnic procesni roki ne tečejo, prav tako se ne vročajo sodna pisanja. Če je bilo sodno pisanje vročeno, začnejo teči procesni roki prvi naslednji dan, ko se iztečejo sodne počitnice.

12. poglavje:

Sodni izvedenci, sodni cenilci, sodni tolmači

84. člen

Sodni izvedenci so osebe, imenovane za neomejen čas s pravico in dolžnostjo, da sodišču na njegovo zahtevo podajo izvid in mnenje glede strokovnih vprašanj, za katera tako določa zakon ali glede katerih sodišče oceni, da mu je pri njihovi presoji potrebna pomoč strokovnjaka.

Sodni cenilci so osebe, imenovane za neomejen čas s pravico in dolžnostjo, da sodišču na njegovo zahtevo podajo izvid o gospodarskih lastnostih stvari ali pravice ter mnenje o njeni vrednosti oziroma o denarni vrednosti na njej povzročene škode.

Sodni tolmači so osebe, imenovane za neomejen čas s pravico in dolžnostjo, da na zahtevo sodišča tolmačijo na narokih oziroma prevajajo listine.

Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov so dolžni sodni izvedenci in sodni cenilci po preteku petih let od dneva imenovanja in ob preteku vsakih nadaljnjih pet let predložiti ministru, pristojnemu za pravosodje, dokazila o izpolnjevanju pogojev iz petega odstavka 87. člena tega zakona.

85. člen

Osebe, imenovane za sodnega izvedenca, sodnega cenilca ali sodnega tolmača, se smejo sklicevati na to svojo lastnost samo, kadar dajejo izvide in mnenja, cenitve, tolmačenja in prevode na zahtevo sodišča ali na zahtevo stranke zaradi uveljavljanja njenih pravic.

86. člen

Sodne izvedence, sodne cenilce in sodne tolmače imenuje minister, pristojen za pravosodje, za določeno področje izvedenskega ali cenilskega dela oziroma za prevajanje govorjene in pisne besede iz ali v določen jezik ter tolmačenje govornice in znakov gluhonemih.

87. člen

Za sodnega izvedenca je lahko imenovan, kdor:

1. je državljan Republike Slovenije in aktivno obvlada slovenski jezik,
2. je poslovno sposoben,
3. je osebnostno primeren,
4. ni bil obsojen za kaznivo dejanje, zaradi katerega bi bil moralno neprimeren za opravljanje izvedenskega dela,
5. ima univerzitetno izobrazbo in ima ustrezno strokovno znanje ter praktične sposobnosti in izkušnje za določeno vrsto izvedenskega dela,
6. ima šest let delovnih izkušenj s področja, na katerem želi opravljati izvedensko delo,
7. ne opravlja dejavnosti, ki ni združljiva s sodnim izvedeništvom.

Ni osebnostno primeren za delo izvedenca, kdor se je ali se obnaša tako, da je mogoče na podlagi njegovega ravnanja utemeljeno sklepati, da izvedenskega dela ne bo opravljal pošteno in vestno.

Izjemoma je lahko imenovana za sodnega izvedenca oseba, ki ima visoko, višjo ali srednjo strokovno izobrazbo s področij, kjer primanjkuje sodnih izvedencev in ni kandidatov z ustrezno univerzitetno izobrazbo, prav tako je lahko izjemoma imenovana za sodnega izvedenca oseba, ki ne izpolnjuje pogoja iz šeste točke prvega odstavka tega člena, če gre za priznanega strokovnjaka s specialističnim, magistrskim ali doktorskim naslovom, vendar le za področja, kjer primanjkuje sodnih izvedencev.

Zaradi ugotavljanja pogoja strokovnega znanja in praktičnih sposobnosti za opravljanje izvedenskega dela minister, pristojen za pravosodje, zahteva od kandidata predložitve mnenja ustreznega državnega organa, zavoda oziroma strokovnega združenja ali druge institucije, lahko pa odredi tudi poseben preizkus strokovnosti pred komisijo, sestavljeno iz strokovnjakov s področja, na katerem bo oseba opravljala izvedensko delo. Člani komisije morajo imeti najmanj takšno strokovno izobrazbo kot kandidat za sodnega izvedenca.

Sodni izvedenci in sodni cenilci so se dolžni strokovno izpopolnjevati in sproti seznanjati zlasti z novimi dognanji in metodami v stroki ter aktivno sodelovati na posvetovanjih in strokovnih izobraževanjih, ki jih organizira pristojni državni organ, pooblaščen organizacija ali strokovno združenje. Minister, pristojen za pravosodje, lahko določi, da morajo sodni izvedenci s posameznih strokovnih področjih v določenem roku opraviti posebne preizkuse znanja glede novih dognanj in metod dela v stroki. Če se izvedenec ne prijavi k preizkusu ali preizkusa ne opravi, se razreši.

Vsebinsko in način opravljanja preizkusa strokovnosti in posebnega preizkusa znanja predpiše minister, pristojen za pravosodje.

88. člen

Sodni izvedenci so imenovani z dnem, ko pred ministrom, pristojnim za pravosodje, izrečejo naslednjo prisego: "Prisegam pri svoji časti, da bom izvedensko delo opravljal-a po svoji vesti, nepristransko, v skladu s pravili znanosti

in strokovnega znanja in da bom podajal-a svoje izvide in mnenja natančno in popolno.«.

Ministrstvo, pristojno za pravosodje, vodi imenik sodnih izvedencev, ki obsega naslednje podatke: priimek in ime, znanstveni ali strokovni naslov, strokovno področje, za katero je imenovan, datum imenovanja, poklic, datum in kraj rojstva, naslov stalnega ali začasnega bivališča, številko telefona in podatke o zaposlitvi.

Imenik sodnih izvedencev je javen v delu, ki obsega naslednje podatke: priimek in ime, znanstveni ali strokovni naslov, naslov stalnega ali začasnega bivališča, številko telefona in strokovno področje, za katero je imenovan za izvedenca. Javni del imenika se uporablja za potrebe sodišč in drugih državnih organov v sodnih in drugih postopkih.

89. člen

Minister, pristojen za pravosodje, razreši sodnega izvedenca:

1. če sam zahteva razrešitev;
2. če ne izpolnjuje več pogojev iz četrtega odstavka 84. člena tega zakona ali pogojev iz prvega odstavka 87. člena tega zakona;
3. če svojih dolžnosti ne opravlja redno in vestno;
4. če ravna v nasprotju z določilom 85. člena tega zakona;
5. če se ukvarja s pridobitno dejavnostjo, ki bi lahko vplivala na objektivno in od zunanjih vplivov neodvisno opravljanje te funkcije.

Nezdružljivost opravljanja pridobitne dejavnosti s sodnim izvedeništvom ugotavlja ministrstvo, pristojno za pravosodje.

90. člen

Sodni izvedenec ima pravico do nagrade za svoje izvedensko delo in pravico do povrnitve stroškov, ki jih je imel v zvezi z izvedenskim delom.

91. člen

Minister, pristojen za pravosodje, podrobneje predpiše način imenovanja in razrešitve sodnih izvedencev ter tarifo za plačevanje storitev po prejšnjem členu.

92. člen

Določbe 87. do 91. člena tega zakona se smiselno uporabljajo za sodne cenilce, določbe drugega in tretjega odstavka 88. člena tega zakona ter 89. do 91. člena tega zakona, razen 5. točke prvega odstavka 89. člena tega zakona, pa za sodne tolmače.

93. člen

Za sodnega tolmača je lahko imenovan, kdor je poleg izpolnjevanja pogojev iz 1. do 5. točke prvega odstavka 87. člena tega zakona uspešno opravil preizkus znanja za sodnega tolmača.

Izjemoma je lahko imenovana za sodnega tolmača oseba z izobrazbo, nižjo od zahtevane, če obvlada tuj jezik, za katerega primanjkuje sodnih tolmačev, ker gre za tuj jezik, ki se v postopkih pred državnimi organi Republike Slovenije redko uporablja.

Vsebinsko in način opravljanja preizkusa znanja iz prvega odstavka tega člena ter način poslovanja sodnega tolmača, kadar posluje po določbi tretjega odstavka 84. člena tega zakona, predpiše minister, pristojen za pravosodje.

94. člen

Sodni tolmač izreče pred ministrom, pristojnim za pravosodje, naslednjo prisego: "Prisegam, da bom svoje delo kot sodni tolmač opravljal-a vestno, natančno in po svojem najboljšem znanju."

95. člen

Če je zoper sodnega izvedenca, sodnega cenilca oziroma sodnega tolmača uveden kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti in za katero je mogoče izreči kazen zapora več kot dve leti, minister, pristojen za pravosodje, sodnemu izvedencu, sodnemu cenilcu oziroma sodnemu tolmaču začasno prepove opravljati delo iz 84. člena tega zakona.

Začasna prepoved traja do pravnomočnosti odločbe, s katero se konča kazenski postopek.

Zoper odločbo o začasni prepovedi opravljanja dela je dovoljeno sprožiti upravni spor v osmih dneh od njene vročitve.

96. člen

Sredstva za plačilo stroškov in povračilo stroškov sodnih izvedencev, sodnih cenilcev oziroma sodnih tolmačev zagotavlja država v predračunu sodišča, če tako določa zakon.

Zakon določa, v katerih primerih in katera stranka ali drug udeleženec v postopku je dolžan povrniti sredstva, izplačana na podlagi prejšnjega odstavka.

DRUGI DEL

1. poglavje:

Vrste in pristojnosti sodišč

97. člen

Sodno oblast izvajajo v Republiki Sloveniji sodniki na sodiščih iz prvega odstavka 98. člena tega zakona (sodišča s splošno pristojnostjo).

Na sodiščih, ustanovljenih za zadeve z določenih pravnih področij, se izvaja sodna oblast v okviru pristojnosti, ki je z zakonom izrecno določena (specializirana sodišča).

98. člen

V Republiki Sloveniji so:

1. okrajna sodišča,
2. okrožna sodišča,
3. višja sodišča,

4. Vrhovno sodišče Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Vrhovno sodišče).

Specializirana sodišča, ustanovljena s posebnim zakonom, imajo, če zakon ne določa drugače:

1. položaj okrožnega sodišča tista sodišča prve stopnje, katerih pritožbena stopnja je specializirano višje sodišče;
2. položaj višjega sodišča tista sodišča druge stopnje, ki odločajo o pritožbah zoper odločbe specializiranih sodišč prve stopnje;
3. položaj višjega sodišča tista sodišča prve stopnje, katerih pritožbena stopnja je Vrhovno sodišče.

99. člen

Okrajna sodišča so pristojna:

I. v kazenskih zadevah:

1. za sojenje na prvi stopnji o kaznivih dejanjih, za katera je zagrožena denarna kazen ali kazen zapora do treh let, razen v zadevah kaznivih dejanj zoper čast in dobro ime, storjenih s tiskom, po radiu, televiziji ali z drugim sredstvom javnega obveščanja;
2. za opravljanje preiskovalnih dejanj glede kaznivih dejanj iz prejšnje točke;
3. za opravljanje drugih zadev, ki jih določa zakon;

II. v civilnih zadevah za sojenje oziroma odločanje na prvi stopnji:

1. v pravnih zadevah v skladu z zakonom o pravdnem postopku;

2. v zapuščinskih in drugih nepravdnih zadevah, če zakon ne določa drugače, ter za vodenje zemljiške knjige;

3. v zadevah izvršbe in zavarovanja, če zakon ne določa drugače;

III. za sojenje oziroma odločanje v drugih zadevah, kadar tako določa zakon;

IV. za opravljanje zadev pravne pomoči, za katere ni po zakonu pristojno drugo sodišče, in za opravljanje mednarodne pravne pomoči v zadevah o prekrških.

100. člen

Pri okrajnem sodišču vodi postopek in sodi oziroma odloča sodnik posameznik.

101. člen

Okrožna sodišča so pristojna:

I. v kazenskih zadevah:

1. za sojenje na prvi stopnji o kaznivih dejanjih, za katera niso pristojna okrajna sodišča;
2. za opravljanje preiskave oziroma preiskovalnih dejanj glede kaznivih dejanj iz prejšnje točke;
3. za opravljanje predhodnega postopka in sojenje na prvi stopnji o kaznivih dejanjih mladoletnikov;
4. za odločanje na prvi stopnji o izvršitvi kazenske sodb tujega sodišča;
5. za izvrševanje kazenskih sodb iz 1., 3. in 4. točke ter za izvrševanje kazenskih sodb okrajnih sodišč;
6. za odločanje o dovolitvi posegov v človekove pravice in temeljne svoboščine;
7. za odločanje v zunajobravnavnem senatu (tudi v kazenskih zadevah iz pristojnosti okrajnih sodišč);
8. za opravljanje drugih zadev, ki jih določa zakon;
9. za opravljanje nadzorstva glede zakonitega in pravnega ravnanja z obsojenci ter nadzorstva nad priporniki;

II. v civilnih zadevah za sojenje oziroma odločanje na prvi stopnji:

1. v pravnih zadevah v skladu z zakonom o pravdnem postopku;
2. o priznanju tujih sodnih odločb;
3. v zadevah prisilne poravnave in stečaja ter likvidacije, kadar je v pristojnosti sodišča, ter v sporih v zvezi z njimi;
4. v sporih o pravicah intelektualne lastnine;
5. o predlogih za izdajo začasnih odredb vloženih pred začetkom spora, o katerem bo sodišče odločalo po pravilih v gospodarskih sporih, oziroma zadevah, v katerih je dogovorjena arbitražna pristojnost ter o predlogih za izdajo začasnih odredb v zadevah v zvezi z intelektualno lastnino;
6. v nepravdnih postopkih o zadevah, za katere tako določa zakon;

III. za vodenje sodnega registra;

IV. za sojenje oziroma odločanje v drugih zadevah, če tako določa zakon;

V. za opravljanje zadev pravne pomoči v zadevah iz točke I. do IV. in za opravljanje mednarodne pravne pomoči, če zakon za posamezne vrste zadev ne določa drugače.

O predlogih za dopustitev kontrole telefona, drugih komunikacijskih sredstev in občil ter kontrole pisem in drugih pošiljk odloča predsednik okrožnega sodišča, na območju katerega je sedež predlagatelja, oziroma v njegovi odsotnosti podpredsednik.

102. člen

V zadevah iz prejšnjega člena vodi postopek in sodi oziroma odloča sodnik posameznik, razen če zakon določa, da sodi senat.

Kadar zakon določa, da v zadevah iz prejšnjega člena odloča senat, le-tega sestavljajo sodnik kot predsednik senata in dva sodnika porotnika kot člana senata, če zakon ne določa drugače.

Kadar zakon določa, da v zadevah iz prejšnjega člena odloča petčlanski senat, le-tega sestavljajo en sodnik kot

predsednik senata ter en sodnik in trije sodniki porotniki kot člani senata, če zakon ne določa drugače.

103. člen

Okrožno sodišče, katerega sodno območje obsega tudi teritorialno morje Republike Slovenije, je poleg zadev iz 101. člena tega zakona pristojno za sojenje oziroma odločanje na prvi stopnji v vseh sporih, ki se nanašajo na ladje in plovbo po morju ter sporih, v katerih se uporablja pomorsko pravo, v sporih glede izkoriščanja morja in morskega dna ter za odločanje o vpisih v register ladij.

Za odločanje v sporih o pravicah intelektualne lastnine je na prvi stopnji krajeno izključno pristojno Okrožno sodišče v Ljubljani, razen za spore med delodajalci in delavci v zvezi z izumi, oblikami teles, slikami, risbami in tehničnimi izboljšavami.

(Opomba: glej tudi 992. člen PZ)

104. člen

Višja sodišča so pristojna:

1. za sojenje oziroma odločanje na drugi stopnji o pritožbah zoper odločbe okrajnih in okrožnih sodišč s svojega območja;

2. za odločanje v sporih o pristojnosti med okrajnimi oziroma okrožnimi sodišči s svojega območja in za odločanje o prenosu pristojnosti na drugo okrajno oziroma okrožno sodišče s svojega območja;

3. za opravljanje drugih zadev, ki jih določa zakon.

105. člen

Višje sodišče sodi oziroma odloča v zadevah iz 1. in 2. točke prejšnjega člena v senatu, ki ga sestavlja en sodnik kot predsednik senata, sodnik – poročevalec in sodnik – član senata.

V zadevah iz 3. točke prejšnjega člena odloča sodnik posameznik. Če zakon določa, da zadeve opravlja senat, je ta sestavljen po določi prejšnjega odstavka.

106. člen

Vrhovno sodišče je pristojno:

1. za sojenje oziroma odločanje na prvi stopnji v upravnih in računsko upravnih sporih, razen v zadevah, za katere zakon določa pristojnost drugega sodišča prve stopnje;

2. za sojenje na drugi stopnji o pritožbah zoper odločbe sodišča prve stopnje v zadevah iz prejšnje točke ter o pritožbah zoper odločbe sodišč prve stopnje, za katere tako določa zakon;

3. za sojenje na tretji stopnji o rednih pravnih sredstvih zoper odločbe sodišč druge stopnje;

4. za odločanje o izrednih pravnih sredstvih zoper odločbe sodišč, razen v primerih, ko je za odločanje o izrednem pravem sredstvu pristojno drugo sodišče;

5. za odločanje v sporih o pristojnosti med nižjimi sodišči, razen v primerih, ko zakon določa, da je za odločanje o takšnem sporu pristojno drugo sodišče;

6. za odločanje o prenosu pristojnosti v primerih, ki jih določa zakon;

7. za opravljanje drugih zadev, ki jih določa zakon.

107. člen

Vrhovno sodišče odloča v senatu treh sodnikov, v senatu petih sodnikov pa, kadar zakon tako določa.

O pravem sredstvu zoper odločbo iz prejšnjega odstavka, izdano v senatu petih sodnikov, odloča Vrhovno sodišče v senatu sedmih sodnikov, sicer pa v senatu petih sodnikov.

Za sestavo senata Vrhovnega sodišča se smiselno uporablja določba prvega odstavka 105. člena tega zakona.

108. člen

Vrhovno sodišče vodi evidenco sodne prakse sodišč Republike Slovenije in spremlja sodno prakso meddržavnih sodišč.

109. člen

Vrhovno sodišče skrbi za enotno sodno prakso.

Vrhovno sodišče Republike Slovenije vsako leto javno objavi poročilo o delu Vrhovnega sodišča Republike Slovenije v preteklem letu, v katerem oceni izvajanje sodne oblasti.

110. člen

Občna seja Vrhovnega sodišča:

1. sprejema načelna pravna mnenja o vprašanjih, ki so pomembna za enotno uporabo zakonov;

2. sprejema pravna mnenja o vprašanjih sodne prakse;

3. odloča o pobudah za izdajo ali spremembo zakona;

4. sprejema letni razpored sodnikov;

5. določa način spremljanja sodne prakse na sodiščih;

6. opravlja druge zadeve iz pristojnosti Vrhovnega sodišča, če zakon tako določa.

Pravna mnenja iz prejšnjega odstavka so obvezna za senate Vrhovnega sodišča in se lahko spremenijo samo na novi občni seji.

111. člen

Občno sejo sestavljajo vsi sodniki Vrhovnega sodišča. Občna seja veljavno sklepa, če sta navzoči najmanj dve tretjini sodnikov. Sklep je sprejet, če zanj glasuje večina vseh sodnikov Vrhovnega sodišča in večina sodnikov oddelka, v katerega delovno področje sodi obravnavano vprašanje.

Občno sejo skliče predsednik Vrhovnega sodišča. Vodenje in način dela občne seje uredi poslovnik, ki je veljavno sprejet, če zanj glasujeta najmanj dve tretjini sodnikov Vrhovnega sodišča. Poslovnik se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Obravnavanje in sprejem načelnega pravnega mnenja oziroma pravnega mnenja lahko predlaga oddelek Vrhovnega sodišča, v katerega pravno področje sodi vprašanje, na katero naj se nanaša načelno pravno mnenje oziroma pravno mnenje.

Predlog iz prejšnjega odstavka sprejme oddelek z večino glasov sodnikov tega oddelka.

2. poglavje:

Izvrševanje odločb ustavnega sodišča in tujih sodišč

112. člen

Če je pravnomočna sodba ali druga sodna odločba spremenjena z odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije, izdano na podlagi ustavne pritožbe, jo sodišče izvrši v skladu z odločbo ustavnega sodišča.

113. člen

Odločbo Evropskega sodišča za človekove pravice izvrši pristojno sodišče Republike Slovenije neposredno samo, če tako določa ratificirana mednarodna pogodba.

113.a člen

Kadar je odločba sodišča odvisna od rešitve predhodnega vprašanja glede razlage oziroma glede veljavnosti ali razlage prava Evropskih skupnosti, lahko sodišče izda sklep, s katerim predhodno vprašanje odstopi v odločanje Sodišču Evropskih skupnosti, v skladu z mednarodno pogodbo, s katero Republika Slovenija prenaša izvrševanje dela suverenih pravic na institucije Evropske unije.

Kadar je odločba Vrhovnega sodišča ali odločba drugega sodišča, zoper katero stranke v postopku ne morejo

vložiti rednega ali izrednega pravnega sredstva, odvisna od predhodne rešitve vprašanja glede razlage oziroma glede veljavnosti ali razlage prava Evropskih skupnosti, je Vrhovno sodišče oziroma drugo sodišče dolžno izdati sklep, v skladu z mednarodno pogodbo iz prejšnjega odstavka, s katerim predhodno vprašanje odstopi v odločanje Sodišču Evropskih skupnosti.

Postopek v zadevi, kjer je bil vložen predlog iz prvega ali drugega odstavka tega člena, sodišče s sklepom iz prvega ali drugega odstavka tega člena prekine do prejema predhodne odločbe, s smiselno uporabo določb zakona, ki ureja prekinitev postopka v zadevi, o kateri sodišče odloča. Zoper sklep o preinitvi ni dovoljeno vložiti rednega ali izrednega pravnega sredstva.

Če je sodišče predhodno vprašanje odstopilo v odločanje Sodišču Evropskih skupnosti, sme s smiselno uporabo določb zakona, ki ureja postopek v zadevi, o kateri sodišče odloča, do prejema odločbe o tem vprašanju opravljati samo tista procesna dejanja in sprejemati samo tiste odločitve, ki ne dopuščajo nobenega odlašanja, če niso vezane na vprašanja, zaradi katerih je sodišče zaprosilo za predhodno odločanje, ali če ne urejajo dokončno pravnega razmerja.

Če sodišče ne sme več uporabljati določbe, ki je bila razlog za njegov odstop predhodnega vprašanja, in če predhodna odločba Sodišča Evropskih skupnosti še ni bila sprejeta, mora odstopljeno predhodno vprašanje brez odlašanja umakniti, razen, če obstajajo zakonski razlogi za nadaljevanje postopka.

Predhodna odločba Sodišča Evropskih skupnosti je za sodišče obvezujoča.

Sodišča posredujejo izvod predhodnega vprašanja in odločbe Sodišča Evropskih skupnosti o predhodnem vprašanju brez odlašanja v vednost Vrhovnemu sodišču.

TRETJI DEL

1. poglavje:

Organizacija okrajnih in okrožnih sodišč

114. člen

V Republiki Sloveniji so:

1. Okrajno sodišče v Ajdovščini s sedežem v Ajdovščini – za območje sodnega okraja Ajdovščina,
2. Okrajno sodišče v Brežicah s sedežem v Brežicah – za območje sodnega okraja Brežice,
3. Okrajno sodišče v Celju s sedežem v Celju – za območje sodnih okrajev Celje in Laško,
4. Okrajno sodišče v Cerknici s sedežem v Cerknici – za območje sodnega okraja Cerknica,
5. Okrajno sodišče v Črnomlju s sedežem v Črnomlju – za območje sodnih okrajev Črnomelj in Metlika,
6. Okrajno sodišče v Domžalah s sedežem v Domžalah – za območje sodnega okraja Domžale,
7. Okrajno sodišče v Gornji Radgoni s sedežem v Gornji Radgoni – za območje sodnega okraja Gornja Radgona,
8. Okrajno sodišče v Grosupljem s sedežem v Grosupljem – za območje sodnega okraja Grosuplje,
9. Okrajno sodišče v Ilirski Bistrici s sedežem v Ilirski Bistrici – za območje sodnega okraja Ilirska Bistrica,
10. Okrajno sodišče v Idriji s sedežem v Idriji – za območje sodnega okraja Idrija,
11. Okrajno sodišče na Jesenicah s sedežem na Jesenicah – za območje sodnega okraja Jesenice,
12. Okrajno sodišče v Kamniku s sedežem v Kamniku – za območje sodnega okraja Kamnik,
13. Okrajno sodišče v Kočevju s sedežem v Kočevju – za območje sodnih okrajev Kočevje in Ribnica,
14. Okrajno sodišče v Kopru s sedežem v Kopru – za območje sodnega okraja Koper,

15. Okrajno sodišče v Kranju s sedežem v Kranju – za območje sodnih okrajev Kranj in Tržič,

16. Okrajno sodišče v Krškem s sedežem v Krškem – za območje sodnega okraja Krško,

17. Okrajno sodišče v Lenartu s sedežem v Lenartu – za območje sodnega okraja Lenart,

18. Okrajno sodišče v Lendavi s sedežem v Lendavi – za območje sodnega okraja Lendava,

19. Okrajno sodišče v Litiji s sedežem v Litiji – za območje sodnega okraja Litija,

20. Okrajno sodišče v Ljubljani s sedežem v Ljubljani – za območje sodnih okrajev Ljubljana Bežigrad, Ljubljana Center, Ljubljana Moste-Polje, Ljubljana Šiška in Ljubljana Vič-Rudnik,

21. Okrajno sodišče v Ljutomeru – za območje sodnega okraja Ljutomer,

22. Okrajno sodišče v Mariboru s sedežem v Mariboru – za območje sodnih okrajev Maribor, Pesnica in Ruše,

23. Okrajno sodišče v Murski Soboti s sedežem v Murski Soboti – za območje sodnega okraja Murska Sobota,

24. Okrajno sodišče v Novi Gorici s sedežem v Novi Gorici – za območje sodnega okraja Nova Gorica,

25. Okrajno sodišče v Novem mestu s sedežem v Novem mestu – za območje sodnega okraja Novo mesto,

26. Okrajno sodišče v Ormožu s sedežem v Ormožu – za območje sodnega okraja Ormož,

27. Okrajno sodišče v Piranu s sedežem v Piranu – za območje sodnih okrajev Izola in Piran,

28. Okrajno sodišče v Postojni s sedežem v Postojni – za območje sodnega okraja Postojna,

29. Okrajno sodišče na Ptuj s sedežem na Ptuj – za območje sodnega okraja Ptuj,

30. Okrajno sodišče v Radovljici s sedežem v Radovljici – za območje sodnega okraja Radovljica,

31. Okrajno sodišče v Sevnici s sedežem v Sevnici – za območje sodnega okraja Sevnica,

32. Okrajno sodišče v Sežani s sedežem v Sežani – za območje sodnega okraja Sežana,

33. Okrajno sodišče v Slovenski Bistrici s sedežem v Slovenski Bistrici – za območje sodnega okraja Slovenska Bistrica,

34. Okrajno sodišče v Slovenj Gradcu s sedežem v Slovenj Gradcu – za območje sodnih okrajev Dravograd, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem in Slovenj Gradec,

35. Okrajno sodišče v Slovenskih Konjicah s sedežem v Slovenskih Konjicah – za območje sodnega okraja Slovenske Konjice,

36. Okrajno sodišče v Šentjurju pri Celju s sedežem v Šentjurju pri Celju – za območje sodnega okraja Šentjur pri Celju,

37. Okrajno sodišče v Škofji Loki s sedežem v Škofji Loki – za območje sodnega okraja Škofja Loka,

38. Okrajno sodišče v Šmarju pri Jelšah s sedežem v Šmarju pri Jelšah – za območje sodnega okraja Šmarje pri Jelšah,

39. Okrajno sodišče v Tolminu s sedežem v Tolminu – za območje sodnega okraja Tolmin,

40. Okrajno sodišče v Trbovljah s sedežem v Trbovljah – za območje sodnih okrajev Hrastnik, Trbovlje in Zagorje,

41. Okrajno sodišče v Trebnjem s sedežem v Trebnjem – za območje sodnega okraja Trebnje,

42. Okrajno sodišče v Velenju s sedežem v Velenju – za območje sodnih okrajev Mozirje in Velenje,

43. Okrajno sodišče na Vrhniki s sedežem na Vrhniki – za območje sodnih okrajev Logatec in Vrhnika,

44. Okrajno sodišče v Žalcu s sedežem v Žalcu – za območje sodnega okraja Žalec.

Za območje sodnega okraja se šteje po tem zakonu območje občine, določeno z zakonom o postopku za ustanovitev, združitve oziroma spremembo območja občine ter o območjih občin (Uradni list SRS, št. 28/80, 9/82, 27/84, 38/89 in Uradni list RS, št. 30/90).

Za območje sodnega okraja Koper se šteje po tem zakonu tudi teritorialno morje Republike Slovenije in vsa plovila, registrirana v Republiki Sloveniji, ko se nahajajo v mednarodnih vodah.

115. člen

V Republiki Sloveniji so:

1. Okrožno sodišče v Celju s sedežem v Celju – za območje sodnega okrožja Celje,
2. Okrožno sodišče v Kopru s sedežem v Kopru – za območje sodnega okrožja Koper,
3. Okrožno sodišče v Kranju s sedežem v Kranju – za območje sodnega okrožja Kranj,
4. Okrožno sodišče v Krškem s sedežem v Krškem – za območje sodnega okrožja Krško,
5. Okrožno sodišče v Ljubljani s sedežem v Ljubljani – za območje sodnega okrožja Ljubljana,
6. Okrožno sodišče v Mariboru s sedežem v Mariboru – za območje sodnega okrožja Maribor,
7. Okrožno sodišče v Murski Soboti s sedežem v Murski Soboti – za območje sodnega okrožja Murska Sobota,
8. Okrožno sodišče v Novi Gorici s sedežem v Novi Gorici – za območje sodnega okrožja Nova Gorica,
9. Okrožno sodišče v Novem mestu s sedežem v Novem mestu – za območje sodnega okrožja Novo mesto,
10. Okrožno sodišče na Ptuj s sedežem na Ptuj – za območje sodnega okrožja Ptuj,
11. Okrožno sodišče v Slovenj Gradcu s sedežem v Slovenj Gradcu – za območje sodnega okrožja Slovenj Gradec.

Za območje sodnega okrožja po tem zakonu se šteje območje, ki je bilo do uveljavitve tega zakona določeno kot območje temeljnega sodišča po 26. členu zakona o rednih sodiščih (Uradni list SRS, št. 10/77, 4/82, 37/82, 7/86, 41/87, 24/88 in Uradni list RS, št. 8/90), kolikor ta zakon ne določa drugače.

Za območje sodnega okrožja Maribor se šteje območje, ki je po prejšnjem odstavku določeno za območje Temelnjega sodišča v Mariboru, razen območja občin Ptuj in Ormož, ki se šteje za območje sodnega okrožja Ptuj, in razen območja občin Dravograd, Radlje ob Dravi, Ravne na Koroškem in Slovenj Gradec, ki se šteje za območje sodnega okrožja Slovenj Gradec.

Za območje sodnega okrožja Novo mesto se šteje območje, ki je po drugem odstavku tega člena določeno za območje Temelnjega sodišča v Novem mestu, razen območja občin Brežice, Krško in Sevnica, ki se šteje za območje sodnega okrožja Krško.

Za območje sodnega okrožja Koper se šteje tudi teritorialno morje in plovila po določbi tretjega odstavka prejšnjega člena.

116. člen

V Republiki Sloveniji so:

1. Višje sodišče v Celju s sedežem v Celju,
2. Višje sodišče v Kopru s sedežem v Kopru,
3. Višje sodišče v Ljubljani s sedežem v Ljubljani,
4. Višje sodišče v Mariboru s sedežem v Mariboru.

Za območje Višjega sodišča v Celju se šteje sodno okrožje Celje, za območje Višjega sodišča v Kopru se šteje ta sodni okrožji Koper in Nova Gorica, za območje Višjega sodišča v Ljubljani se štejejo sodna okrožja Kranj, Krško, Ljubljana in Novo mesto, za območje Višjega sodišča v Mariboru pa sodna okrožja Maribor, Murska Sobota, Ptuj in Slovenj Gradec.

117. člen

Vrhovno sodišče ima sedež v Ljubljani.

Zakon o sodiščih – ZS (Uradni list RS, št. 19/94) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

2. poglavje:

Prehodne in končne določbe

1. oddelek:

Posebne določbe za prve volitve članov sodnega sveta izmed sodnikov in prve volitve članov personalnih svetov

118. člen

Prve volitve članov sodnega sveta morajo biti razpisane petnajst dni po uveljavitvi tega zakona.

Volitve se izvedejo po določbah 3. poglavja prvega dela tega zakona, kolikor ni s temi posebnimi določbami drugače določeno.

119. člen

Pravico voliti in biti voljeni v sodni svet imajo sodniki, ki na dan volitev opravljajo sodniško funkcijo na sodiščih v Republiki Sloveniji in so vpisani v začasni sodniški volilni imenik, ki ga sestavi ministristvo, pristojno za pravosodje.

Glede pravice vpogleda in pravice zahtevati popravilo imenika iz prejšnjega odstavka se uporablja določba 23. člena tega zakona.

Enega člana sodnega sveta volijo sodniki Vrhovnega sodišča, enega člana sodniki višjih sodišč in Sodišča združenega dela Republike Slovenije, dva člana sodniki temeljnih sodišč in sodišč združenega dela prve stopnje. Dva člana sodnega sveta volijo vsi sodniki iz prvega odstavka tega člena.

120. člen

Prve volitve članov personalnih svetov morajo biti razpisane v tridesetih dneh po uveljavitvi tega zakona.

Volitve se izvedejo po določbi 35. člena tega zakona, kolikor ni s temi posebnimi določbami drugače določeno.

V personalne svete temeljnih sodišč, ki imajo več kot petdeset sodnikov, izvolijo sodniki, ki na dan volitev opravljajo sodniško funkcijo na temeljnih sodiščih, izmed sebe šest sodnikov, sodniki drugih temeljnih sodišč pa štiri sodnike.

Prve volitve članov personalnih svetov sodišč združenega dela prve stopnje se razpišejo z dnem, ko začnejo z delom delovna in socialna sodišča.

Do konstituiranja personalnih svetov po prejšnjem odstavku opravljajo funkcijo personalnih svetov sodniki teh sodišč na zboru sodnikov.

121. člen

Sodni svet, izvoljen po določbah tega zakona, se konstituira na prvi seji sodnega sveta, ki jo skliče predsednik dotedanega sodnega sveta v petnajstih dneh po izvolitvi vseh članov sodnega sveta po določbah tega zakona.

Do izvolitve predsednika sodnega sveta vodi delo sodnega sveta najstarejši izvoljeni član sodnega sveta.

Če sodni svet iz prvega odstavka tega člena ni konstituiran do 29. marca 1994, se do njegovega konstituiranja podaljša mandat članom sodnega sveta, imenovanim po določbah zakona o rednih sodiščih.

2. oddelek:

Prehodne in končna določba

122. člen

Okrojna in okrajna sodišča, ustanovljena s tem zakonom, začnejo z delom 1. januarja 1995.

Višja sodišča nadaljujejo z delom 1. januarja 1995 s pristojnostmi, ki jih imajo po tem zakonu.

Vrhovno sodišče nadaljuje z delom 1. januarja 1995 s pristojnostmi, ki jih ima po ustavi in zakonu.

Do uveljavitve spremembe sistema kaznivih ravnanj so okrožna sodišča pristojna za sojenje na prvi stopnji o gospodarskih prestopkih.

Do zagotovitve materialnih pogojev za delo v Cerknici deluje Okrajno sodišče v Cerknici s sedežem na Rakeku.

123. člen

S 1. januarjem 1995 prevzamejo okrožna sodišča vse zadeve temeljnih in višjih sodišč, za katere so stvarno pristojna po tem ali drugem zakonu.

S 1. januarjem 1995 prevzamejo okrajna sodišča vse zadeve temeljnih sodišč, za katere so stvarno pristojna po tem zakonu.

Arhive nekdanjih okrožnih sodišč prevzamejo okrožna sodišča iz tega zakona, arhive nekdanjih občinskih sodišč pa okrajna sodišča.

Podrobnejša navodila o načinu prevzema zadev in arhivov izda minister, pristojen za pravosodje.

124. člen

Sodniki temeljnih sodišč nadaljujejo z delom do izvolitve v trajno sodniško funkcijo oziroma do izteka mandata na okrajnih oziroma okrožnih sodiščih.

Sodnike iz prejšnjega odstavka razporedi na delo na okrožna oziroma okrajna sodišča sodni svet. Pri razporejanju upošteva praviloma naslednje:

1. sodnike, ki so v zadnjem letu pred uveljavitvijo tega zakona delali na zadevah, ki po tem zakonu sodijo v pristojnost okrajnih sodišč, razporedi na okrajna sodišča,

2. sodnike, ki so v zadnjem letu pred uveljavitvijo tega zakona delali na zadevah, ki po tem zakonu sodijo v pristojnost okrožnih sodišč, razporedi na okrožna sodišča,

3. sodnike, ki so v zadnjem letu pred uveljavitvijo tega zakona delali na zadevah, ki po tem zakonu sodijo deloma v pristojnost okrajnih, deloma v pristojnost okrožnih sodišč, razporedi na okrajna ali na okrožna sodišča v sorazmerju s številom določenih sodniških mest v teh sodiščih ter v sorazmerju z njihovo starostjo in dolžino dosedanjega opravljanja sodniške funkcije.

Razporeditev iz prejšnjega odstavka se opravi v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona, vendar najkasneje do 1. decembra 1994.

125. člen

Po 31. decembru 1994 nadaljujejo personalni sveti temeljnih sodišč z delom kot personalni sveti okrožnih sodišč.

126. člen

Do imenovanja sodnikov porotnikov po določbah tega zakona opravljajo dolžnost sodnikov porotnikov pri okrožnih sodiščih sodniki porotniki, ki so ob uveljavitvi tega zakona opravljali dolžnost sodnikov porotnikov pri temeljnih sodiščih.

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha dolžnost sodnikom porotnikom pri višjih in Vrhovnem sodišču.

127. člen

Strokovne in administrativno-tehnične delavce temeljnih sodišč prevzamejo v delovno razmerje okrožna oziroma okrajna sodišča v sorazmerju z obsegom nanje prenesenih pristojnosti.

Prevzem delavcev iz prejšnjega odstavka se opravi po navodilih, ki jih izda minister, pristojen za pravosodje.

128. člen

Poslovni prostori, ki so ob dnevu uveljavitve tega zakona v uporabi temeljnih sodišč, postanejo last Republike Slovenije.

Poslovne prostore iz prejšnjega odstavka prevzamejo v uporabo okrožna oziroma okrajna sodišča, ustanovljena s tem zakonom, v skladu z navodili, ki jih izda minister, pristojen za pravosodje.

129. člen

Navodila iz četrtega odstavka 123., drugega odstavka 127. in drugega odstavka 128. člena tega zakona izda minister, pristojen za pravosodje, ko dobi mnenje predsednikov rednih sodišč in sodnega sveta.

130. člen

Sodni red predpiše minister, pristojen za pravosodje, najkasneje šest mesecev po uveljavitvi tega zakona.

Do izdaje sodnega reda se za poslovanje sodišč uporabljajo določbe poslovnika za redna sodišča (Uradni list SRS, št. 26/78, 20/88 in 2/89), kolikor niso v nasprotju s tem zakonom.

131. člen

Dokler ni oblikovana strokovna služba sodnega sveta po določbah tega zakona, opravlja strokovno in administrativno delo za sodni svet ministrstvo, pristojno za pravosodje.

Dokler ministrstvo, pristojno za pravosodje, opravlja dela iz prejšnjega odstavka, se sredstva za delo sodnega sveta zagotavljajo v proračunu v okviru predračuna sredstev ministrstva, pristojnega za pravosodje.

132. člen

Predsedniki sodišč po določbah tega zakona morajo biti imenovani najkasneje do 31. decembra 1994. Za predsednika sodišča je lahko imenovan samo sodnik, ki je po določbah zakona izvoljen v trajno sodniško funkcijo.

Do imenovanja predsednikov sodišč po prejšnjem odstavku opravljajo funkcijo predsednikov predsedniki rednih sodišč, izvoljeni po dosedanjih predpisih.

Ce predsedniki okrajnih in okrožnih sodišč niso imenovani do roka iz prvega odstavka tega člena, opravljajo funkcijo predsednikov okrožnih sodišč predsedniki temeljnih sodišč, funkcijo predstojnikov okrajnih sodišč pa vodje enot, ki so to funkcijo opravljali ob uveljavitvi tega zakona.

133. člen

Stalni sodni izvedenci in stalni sodni cenilci, imenovani po dosedanjih predpisih, nadaljujejo z delom po določbah tega zakona kot sodni izvedenci in sodni cenilci, imenovani za območje Republike Slovenije.

Ministrstvo, pristojno za pravosodje, v roku treh mesecev po uveljavitvi tega zakona vzpostavi imenik sodnih izvedencev in sodnih cenilcev.

Stalni sodni tolmači, imenovani po dosedanjih predpisih, nadaljujejo z delom kot sodni tolmači po določbah tega zakona.

134. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati zakon o rednih sodiščih (Uradni list SRS, št. 10/77, 4/82, 37/82, 7/86, 41/87, 24/88 in Uradni list RS, št. 8/90), razen določb o organizaciji in pristojnosti temeljnih in višjih sodišč, ki prenehajo veljati 1. januarja 1995, in določb o razrešitvi sodnika, ki prenehajo veljati z dnem izteka mandatov sodnikov, ki sodniško funkcijo opravljajo ob uveljavitvi tega zakona.

Z dnem uveljavitve tega zakona se preneha uporabljati določba 66. člena zakona o službi družbenega knjigovodstva (Uradni list SFRJ, št. 70/83, 16/86, 72/86, 74/87, 37/88, 61/88, 57/89, 79/90, 84/90 in 20/91 v zvezi s 4. členom ustavnega zakona za izvedbo temeljne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 1/91-I) v delu, ki določa sestavo sodišča.

1. januarja 1995 se prenehajo uporabljati določbe zakona o pravnem postopku (Uradni list SFRJ, št. 4/77, 36/80,

69/82, 58/84, 74/87, 57/89, 20/90 in 27/90 v zvezi s 4. členom ustavnega zakona iz prejšnjega odstavka) in zakona o kazenskem postopku (Uradni list SFRJ, št. 4/77, 14/85, 74/87, 57/89 in 3/90 v zvezi s 4. členom ustavnega zakona iz prejšnjega odstavka) v delu, v katerem urejajo sestavo sodišča v nasprotju z določbami tega zakona.

135. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih – ZS-A (Uradni list RS, št. 45/95) vsebuje naslednjo končno določbo:

5. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembi in dopolnitvi Zakona o sodiščih – ZS-B (Uradni list RS, št. 38/99) vsebuje naslednjo končno določbo:

2. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih – ZS-C (Uradni list RS, št. 28/00) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

49. člen

Dosedanji predstojniki okrajnih sodišč in njihovi namestniki opravljajo svojo funkcijo kot predsedniki sodišč in njihovi namestniki do izteka svojega mandata.

50. člen

Sodni izvedenci in sodni cenilci, imenovani do konca leta 1995, morajo dokazila iz 39. člena tega zakona prvič predložiti v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Sodni izvedenci in sodni cenilci, imenovani po dosedanjih prepisih, ki ne izpolnjujejo pogojev glede zahtevane izobrazbe po tem zakonu, lahko nadaljujejo svoje delo ob izpolnjevanju obveznosti iz 39. člena tega zakona.

51. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih – ZS-D (Uradni list RS, št. 73/04) spremenjen z Zakonom o spremembi Zakona o sodiščih – ZS-E (Uradni list RS, št. 72/05) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Rok za ustanovitev CIP

36. člen

CIP in strokovni svet se ustanovita najkasneje do 31. decembra 2006.

Preoblikovanje Centra za izobraževanje v pravosodju

37. člen

Z dnem začetka dela CIP-a po tem zakonu preneha z delom Center za izobraževanje v pravosodju. Prevzem sredstev, pravic in obveznosti se uredi z aktom o ustanovitvi.

Izdaja predpisov

38. člen

Minister, pristojen za pravosodje, izda podzakonske akte iz drugega odstavka 38. člena, osmega odstavka 53.b člena in drugega odstavka 59. člena zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Sodni svet sprejme merila skladno z 28. členom zakona v enem letu po uveljavitvi tega zakona. Do sprejema meril se uporabljajo merila, ki so veljala na dan uveljavitve tega zakona.

Začetek veljavnosti

39. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembi Zakona o sodiščih – ZS-E (Uradni list RS, št. 72/05) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

6. člen

V postopkih imenovanja predsednikov sodišč, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona in je sodni svet do uveljavitve tega zakona ministru, pristojnemu za pravosodje, že poslal predlog po sedmem odstavku 62. člena Zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo), ministrstvo, pristojno za pravosodje, predlog vrne sodnemu svetu, da izpelje postopek v skladu s sedmim odstavkom 62. člena zakona.

7. člen

Določba 2. člena tega zakona se začne uporabljati 1. januarja 2006.

8. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4343. Zakon o državnem svetu (uradno prečiščeno besedilo) (ZDSve-UPB1)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 4. oktobra 2005 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o državnem svetu, ki obsega:

– Zakon o državnem svetu – ZDSve (Uradni list RS, št. 44/92 z dne 12. 9. 1992),

– odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o razveljavitvi dela prvega odstavka 2. člena Zakona o državnem svetu št. U-I-346/02-13 (Uradni list RS, št. 73/03, z dne 29. 7. 2003) in

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem svetu – ZDSve-A (Uradni list RS, št. 76/05 z dne 12. 8. 2005).

Št. 004-01/92-5/40

Ljubljana, dne 4. oktobra 2005

EPA 406-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

Z A K O N
O DRŽAVNEM SVETU
uradno prečiščeno besedilo
(ZDSve-UPB1)

Prvi del
VOLITVE V DRŽAVNI SVET

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Člane državnega sveta kot zastopstva nosilcev socialnih, gospodarskih, poklicnih in lokalnih interesov volijo interesne organizacije oziroma lokalne skupnosti po volilnih telesih, ki jih sestavljajo izvoljeni predstavniki interesnih organizacij oziroma lokalnih skupnosti.

2. člen

Pravico voliti in biti voljen za člana državnega sveta ima državljan Slovenije, ki je na dan glasovanja dopolnil osemnajst let starosti.

Ob pogojih iz prejšnjega odstavka imajo pravico voliti in biti voljeni:

- za člane državnega sveta – predstavnike delodajalcev, predstavnike delojemalcev, predstavnike kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev oziroma predstavnike negospodarskih dejavnosti osebe, ki v Sloveniji opravljajo ustrezno dejavnost oziroma so v delovnem razmerju,

- za člane državnega sveta – predstavnike lokalnih interesov osebe, ki imajo stalno prebivališče v volilni enoti.

Pravico voliti člane državnega sveta – predstavnike delodajalcev, predstavnike delojemalcev, predstavnike kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev oziroma predstavnike negospodarskih dejavnosti imajo ob pogojih, ki veljajo za državljane Slovenije, tudi tujci, ki v Sloveniji opravljajo ustrezno dejavnost oziroma so v delovnem razmerju.

3. člen

Splošne volitve se opravijo najprej dva meseca in najkasneje petnajst dni pred iztekom petletne mandatne dobe državnega sveta, ki se računa od dneva njegove prve seje.

Če bi se mandatna doba državnega sveta iztekla med vojnim ali izrednim stanjem, se podaljša za čas trajanja takega stanja in še za šest mesecev po prenehanju vojnega ali izrednega stanja. V tem primeru se splošne volitve opravijo najprej dva meseca in najkasneje petnajst dni pred iztekom podaljšane mandatne dobe.

Mandat prejšnjega državnega sveta preneha s prvo sejo novega državnega sveta.

4. člen

Nadomestne volitve se opravijo, če članu državnega sveta preneha mandat pred iztekom mandatne dobe državnega sveta, razen če je do izteka mandatne dobe državnega sveta preostalo manj kot šest mesecev. Nadomestne volitve se opravijo najkasneje petinsedemdeset dni po prenehanju mandata člana državnega sveta.

5. člen

Volitve v državni svet razpiše predsednik državnega zbora.

Splošne volitve razpiše najprej stopetintrideset dni in najkasneje petinsedemdeset dni pred iztekom petletne oziroma podaljšane mandatne dobe državnega sveta. Od dneva razpisa volitev do dneva glasovanja ne sme preteči več kot devetdeset dni in ne manj kot šestdeset dni.

Nadomestne volitve razpiše najkasneje petnajst dni po prenehanju mandata člana državnega sveta. Od dneva raz-

pisa volitev do dneva glasovanja ne sme preteči več kot šestdeset dni in ne manj kot štirideset dni.

6. člen

V aktu o razpisu volitev se določi dan razpisa volitev in dan glasovanja.

Dan glasovanja na splošnih volitvah je lahko različen za volitve predstavnikov različnih interesnih skupin, vendar mora biti določen za volitve vseh članov državnega sveta v istem tednu.

Z dnem, ki je določen kot dan razpisa volitev, začnejo teči roki za volilna opravila.

Akt o razpisu volitev se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

7. člen

Volitve v državni svet vodijo in izvajajo volilni organi, imenovani po zakonu o volitvah v državni zbor, kolikor ni s tem zakonom drugače določeno.

8. člen

Ponovne volitve se opravijo, če pristojna volilna komisija zaradi nepravilnosti, ki lahko vplivajo na izid volitev, razveljavi volitve v volilnem telesu.

Ponovne volitve se opravijo tudi, če državni svet oziroma ustavno sodišče v primeru pritožbe ne potrdi mandata člana državnega sveta in republiška volilna komisija ugotovi, da je potrebno opraviti ponovne volitve.

Ponovne volitve na podlagi obstoječih kandidatur se opravijo najpozneje v petnajstih dneh, ponovne volitve na podlagi novih kandidatur pa najpozneje v šestdesetih dneh od dneva razpisa volitev.

Ponovne volitve razpiše pristojna volilna komisija.

9. člen

Stroški za izvedbo volitev se zagotovijo v proračunu Republike Slovenije, razen stroškov za delo organov interesnih organizacij in lokalnih skupnosti v zvezi z volitvami, ki jih krijejo te organizacije in lokalne skupnosti same.

10. člen

Glede vprašanj, ki s tem zakonom niso posebej urejena, se primerno uporabljajo določbe zakona o volitvah v državni zbor.

II. VOLILNI POSTOPKI

1. Skupne določbe

11. člen

Volilna telesa za volitve članov državnega sveta sestavljajo:

- člani predstavniškega organa interesne organizacije oziroma lokalne skupnosti, kadar se člani državnega sveta volijo v posamezni interesni organizaciji oziroma lokalni skupnosti,

- izvoljeni predstavniki interesnih organizacij oziroma lokalnih skupnosti, kadar se člani državnega sveta volijo v dveh ali več interesnih organizacijah oziroma lokalnih skupnostih.

12. člen

Za izvedbo volitev članov državnega sveta v interesnih organizacijah skrbi republiška volilna komisija.

Za izvedbo volitev članov državnega sveta v lokalnih skupnostih skrbijo volilne komisije volilnih enot in republiška volilna komisija.

13. člen

Volitve v volilnem telesu vodi volilni odbor.

Volilni odbor sestavljajo predsednik in dva člana ter njihovi namestniki.

Predsednik in člani volilnega odbora ter njihovi namestniki so lahko samo osebe, ki imajo volilno pravico, in ne smejo biti kandidati za člane državnega sveta.

14. člen

Interesne organizacije oziroma lokalne skupnosti izvolijo svoje predstavnike v volilno telo v skladu s svojimi pravili.

Seznam izvoljenih predstavnikov v volilno telo predložijo interesne organizacije oziroma lokalne skupnosti pristojni volilni komisiji najkasneje trideset dni pred dnem glasovanja.

15. člen

Kandidate za člane državnega sveta določijo interesne organizacije oziroma lokalne skupnosti v skladu s svojimi pravili.

Kandidature z osebnimi podatki in pisnimi soglasji kandidatov predložijo interesne organizacije oziroma lokalne skupnosti pristojni volilni komisiji najkasneje trideset dni pred dnem glasovanja.

16. člen

Pristojna volilna komisija sestavi na podlagi potrjenih kandidatur seznam kandidatov po abecednem redu priimkov kandidatov, začenši s črko, ki se določi z žrebom.

Če člane državnega sveta voli volilno telo, ki ga sestavljajo člani predstavniškega organa interesne organizacije oziroma lokalne skupnosti, pošlje pristojna volilna komisija seznam kandidatov predsedniku predstavniškega organa interesne organizacije oziroma lokalne skupnosti najkasneje petnajst dni pred dnem glasovanja.

17. člen

Člane državnega sveta voli volilno telo na volilnem zboru na podlagi seznama potrjenih kandidatur.

Volitve se opravijo, če je na volilnem zboru navzoča večina vseh članov volilnega telesa.

Če volilni zbor ni sklepčen, se nov volilni zbor skliče v nadaljnjih sedmih dneh. Na novem volilnem zboru se volitve opravijo ne glede na število navzočih članov volilnega telesa.

18. člen

Volilni zbor volilnega telesa, ki ga sestavljajo člani predstavniškega organa interesne organizacije oziroma lokalne skupnosti, skliče predsednik predstavniškega organa najkasneje deset dni pred dnem glasovanja. Vabilu priloži seznam kandidatov.

Volilni zbor volilnega telesa, ki ga sestavljajo izvoljeni predstavniki interesnih organizacij oziroma lokalnih skupnosti, skliče predsednik pristojne volilne komisije najkasneje petnajst dni pred dnem glasovanja in o tem obvesti interesne organizacije oziroma predstavniške organe lokalnih skupnosti.

Vabilu oziroma obvestilu priloži seznam izvoljenih predstavnikov v volilnem telesu in seznam kandidatov.

19. člen

Na volilnem zboru se izvoli volilni odbor, ki vodi volitve v volilnem telesu.

20. člen

Glasuje se tajno z glasovnicami. Vrstni red kandidatov na glasovnici je enak vrstnemu redu na seznamu kandidatov.

Vsak član volilnega telesa lahko glasuje največ za toliko kandidatov, kolikor članov državnega sveta se voli v volilnem telesu.

21. člen

Za člane državnega sveta so izvoljeni tisti kandidati, ki so dobili največ glasov.

Če je dvoje ali več kandidatov dobilo enako število glasov, odloči o izvolitvi med njimi žreb, ki ga opravi volilni odbor.

22. člen

Zapisnik o volitvah pošlje volilni odbor skupaj z drugim volilnim gradivom pristojni volilni komisiji.

23. člen

Republiška volilna komisija izda izvoljenim kandidatom potrdilo o izvolitvi.

2. Volitve predstavnikov delodajalcev

24. člen

Štiri člane državnega sveta – predstavnike delodajalcev volijo gospodarske zbornice in združenja delodajalcev, ki so organizirana za območje države.

Člane državnega sveta voli volilno telo, ki ga sestavljajo izvoljeni predstavniki gospodarskih zbornic in združenj delodajalcev.

Vsaka gospodarska zbornica in vsako združenje delodajalcev izvoli v volilno telo po enega predstavnika na vsakih dopolnjenih deset tisoč delavcev, zaposlenih pri članih gospodarske zbornice oziroma združenja delodajalcev.

25. člen

Seznam izvoljenih predstavnikov v volilno telo predložijo gospodarske zbornice in združenja delodajalcev v roku iz 14. člena tega zakona republiški volilni komisiji. Seznamu priložijo dokazilo o vpisu v register, pravila zbornice oziroma združenja in podatke o številu delavcev, zaposlenih pri članih zbornice oziroma združenja.

3. Volitve predstavnikov delojemalcev

26. člen

Štiri člane državnega sveta – predstavnike delojemalcev volijo reprezentativni sindikati za območje države.

Člane državnega sveta voli volilno telo, ki ga sestavljajo izvoljeni predstavniki reprezentativnih sindikatov.

Reprezentativna zveza oziroma konfederacija sindikatov izvoli v volilno telo toliko predstavnikov, kolikor je v njej združenih reprezentativnih sindikatov. Posamezni reprezentativni sindikat, ki ni združen v zvezo ali konfederacijo, izvoli v volilno telo enega predstavnika.

Poleg predstavnikov iz prejšnjega odstavka izvoli zveza, konfederacija in posamezni sindikat še po enega predstavnika na vsakih dopolnjenih deset tisoč članov.

27. člen

Seznam izvoljenih predstavnikov v volilno telo predložijo reprezentativni sindikati v roku iz 14. člena tega zakona republiški volilni komisiji. Seznamu priložijo odločbo o reprezentativnosti sindikata, pravila in podatke o številu članov.

4. Volitve predstavnikov kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev

28. člen

Štiri člane državnega sveta – predstavnike kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev volijo:

- dva predstavnika kmetov volijo poklicne organizacije kmetov, organizirane za območje države,
- enega predstavnika obrtnikov volijo poklicne organizacije obrtnikov, organizirane za območje države,

– enega predstavnika samostojnih poklicev volijo poklicne organizacije drugih samostojnih poklicev, organizirane za območje države.

29. člen

Za poklicne organizacije v smislu prejšnjega člena se štejejo:

- zbornice, združenja, društva, zveze in druge poklicne organizacije kmetov, obrtnikov in drugih samostojnih poklicev, organizirane za območje države,
- sekcije samostojnih poklicev v drugih poklicnih zbornicah, združenjih, društvih, zvezah in drugih poklicnih organizacijah, organizirane za območje države.

30. člen

Dva člana državnega sveta – predstavnika kmetov voli volilno telo, ki ga sestavljajo izvoljeni predstavniki poklicnih organizacij kmetov.

Vsaka poklicna organizacija kmetov izvoli v volilno telo po enega predstavnika ne glede na število članov in po enega predstavnika na vsakih dopoljenih tisoč članov.

31. člen

Člana državnega sveta – predstavnika obrtnikov voli volilno telo, ki ga sestavljajo izvoljeni predstavniki poklicnih organizacij obrtnikov.

Vsaka poklicna organizacija obrtnikov izvoli v volilno telo po enega predstavnika ne glede na število članov in po enega predstavnika na vsakih dopoljenih petsto članov.

32. člen

Člana državnega sveta – predstavnika samostojnih poklicev voli volilno telo, ki ga sestavljajo izvoljeni predstavniki organizacij samostojnih poklicev, organiziranih za območje države.

Vsaka organizacija samostojnih poklicev izvoli v volilno telo po enega predstavnika ne glede na število članov in po enega predstavnika na vsakih dopoljenih sto članov.

33. člen

Seznam izvoljenih predstavnikov v volilnem telesu predložijo poklicne organizacije v roku iz 14. člena tega zakona republiški volilni komisiji. Seznamu priložijo dokazilo o vpisu v register, pravila organizacije in podatke o številu članov.

5. Volitve predstavnikov negospodarskih dejavnosti

34. člen

Šest članov državnega sveta – predstavnikov negospodarskih dejavnosti volijo:

- enega predstavnika univerz, visokih in višjih šol volijo univerze, visoke in višje šole,
- enega predstavnika za področje vzgoje in izobraževanja volijo poklicne organizacije pedagoških delavcev,
- enega predstavnika za področje raziskovalne dejavnosti volijo poklicne organizacije raziskovalcev,
- enega predstavnika za področje kulture in športa volijo poklicne organizacije kulturnih in športnih delavcev,
- enega predstavnika za področje zdravstva volijo poklicne organizacije zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev,
- enega predstavnika za področje socialnega varstva volijo poklicne organizacije strokovnih delavcev na področju socialnega varstva.

Za poklicne organizacije v smislu druge do šeste alineje prejšnjega odstavka se štejejo poklicne zbornice, združenja, društva, zveze in druge poklicne organizacije, organizirane za območje države.

a) Volitve predstavnika univerz, visokih in višjih šol

35. člen

Člana državnega sveta – predstavnika univerz, visokih in višjih šol voli volilno telo, ki ga sestavljajo izvoljeni predstavniki univerz, visokih in višjih šol.

Vsaka univerza ter visoka oziroma višja šola izvoli v volilno telo po enega predstavnika.

b) Volitve drugih predstavnikov negospodarskih dejavnosti

36. člen

Druge predstavnike negospodarskih dejavnosti v državnem svetu volijo volilna telesa, ki jih sestavljajo izvoljeni predstavniki ustreznih poklicnih organizacij.

Poklicne organizacije izvolijo v ustrezno volilno telo vsaka po enega predstavnika ne glede na število članov in po enega predstavnika na vsakih dopoljenih sto članov.

37. člen

Seznam izvoljenih predstavnikov v volilno telo predložijo poklicne organizacije v roku iz 14. člena tega zakona republiški volilni komisiji. Seznamu priložijo dokazilo o vpisu v register, pravila organizacije in podatke o številu članov.

6. Volitve predstavnikov lokalnih interesov

38. člen

Dvaindvajset članov državnega sveta – predstavnikov lokalnih interesov izvolijo lokalne skupnosti.

Za volitve predstavnikov lokalnih interesov se oblikuje največ dvaindvajset volilnih enot. Volilna enota se oblikuje za območje ene ali več lokalnih skupnosti. Volilne enote določi zakon.

39. člen

Za volitve članov državnega sveta se v vsaki volilni enoti oblikuje volilno telo, ki ga sestavljajo:

- člani predstavniškega organa lokalne skupnosti, če se člani državnega sveta volijo v volilni enoti, ki obsega območje ene lokalne skupnosti,
- izvoljeni predstavniki lokalnih skupnosti, če se člani državnega sveta volijo v volilni enoti, ki obsega območje dveh ali več lokalnih skupnosti.

40. člen

Predstavnike lokalnih skupnosti v volilnem telesu iz druge alineje prejšnjega člena izvolijo predstavniški organi lokalnih skupnosti.

Vsaka lokalna skupnost izvoli v volilno telo po enega predstavnika ne glede na število prebivalcev in po enega predstavnika na vsakih dopoljenih pet tisoč prebivalcev. Seznam izvoljenih predstavnikov v volilno telo predložijo predstavniški organi lokalnih skupnosti v roku iz 14. člena tega zakona volilni komisiji volilne enote.

41. člen

Kandidate za člane državnega sveta določijo predstavniški organi lokalnih skupnosti.

Kadar se člani državnega sveta volijo v dveh ali več lokalnih skupnostih, vsaka lokalna skupnost lahko določi največ toliko kandidatov, kolikor članov državnega sveta se voli v volilni enoti.

42. člen

Volilni odbor pošlje zapisnik o volitvah skupaj z drugim volilnim materialom volilni komisiji volilne enote.

Volilna komisija volilne enote pošlje republiški volilni komisiji poročilo o izidu volitev v volilni enoti.

Drugi del ORGANIZACIJA DRŽAVNEGA SVETA

I. SPLOŠNE DOLOČBE

43. člen

Državni svet ima predsednika in podpredsednika, ki ju izvoli z večino glasov vseh članov.

Funkcija predsednika in podpredsednika je častna in se opravlja nepoklicno.

44. člen

Predsednik predstavlja državni svet, pripravlja, sklicuje in vodi seje državnega sveta ter usklajuje delo državnega sveta z delom državnega zbora.

Podpredsednik pomaga predsedniku pri pripravljanju in vodenju sej ter ga nadomešča v primeru zadržanosti.

45. člen

Državni svet ima mandatno-imunitetno komisijo.

Mandatno-imunitetno komisijo sestavljajo predsednik in štirje člani, ki se izvolijo izmed predstavnikov interesnih skupin.

Državni svet ima lahko druga stalna in občasna delovna telesa.

Sestava in naloge delovnih teles se določijo s poslovnikom ali s posebnim sklepom. V sestavi delovnih teles so ustrezno zastopani predstavniki interesnih skupin.

46. člen

Državni svet ima sekretarja, ki ga imenuje svet. Sekretar vodi službo državnega sveta.

47. člen

Državni svet ima svoj pečat.

Pečat je okrogle oblike. V sredini ima grb Republike Slovenije, okrog grba pa napis "Državni svet Republike Slovenije".

Pečat hrani sekretar državnega sveta.

II. KONSTITUIRANJE DRŽAVNEGA SVETA

48. člen

Prvo sejo državnega sveta skliče predsednik državnega zbora najkasneje dvajset dni po njegovi izvolitvi.

Prvo sejo državnega sveta vodi do izvolitve predsednika državnega sveta njegov najstarejši član.

49. člen

Na prvi seji se najprej izvoli mandatno-imunitetna komisija.

Mandatno-imunitetna komisija pregleda potrdila o izvolitvi in morebitne pritožbe kandidatov, interesnih organizacij ali lokalnih skupnosti zoper odločitve volilne komisije, ki lahko vplivajo na potrditev mandatov, ter sestavi poročilo za državni svet. Sestavni del poročila so seznam članov državnega sveta in potrdila o izvolitvi.

50. člen

O potrditvi mandatov članov državnega sveta odloča državni svet na predlog mandatno-imunitetne komisije.

O vsakem spornem mandatu odloča svet posebej.

Zoper odločitev državnega sveta, da se mandat ne potrdi, ima prizadeti pravico do pritožbe na ustavno sodišče v petnajstih dneh od dneva odločitve. Ustavno sodišče lahko razveljavi odločitev državnega sveta in potrdi mandat ali pa pritožbo zavrne.

51. člen

Po potrditvi mandatov državni svet izvoli predsednika in podpredsednika ter imenuje sekretarja državnega sveta.

III. DELO DRŽAVNEGA SVETA

52. člen

Delo državnega sveta in njegovih delovnih teles je javno.

Javnost se lahko omeji ali izključi samo, če tako zaradi splošnih koristi odloči državni svet oziroma njegovo delovno telo.

53. člen

Predsednik sklicuje seje državnega sveta na lastno pobudo ali po sklepu sveta, na zahtevo delovnega telesa sveta, na zahtevo predstavnikov ene ali več interesnih skupin ali na zahtevo petine članov državnega sveta.

Predsednik skliče sejo državnega sveta tudi v primeru, kadar mora državni svet na zahtevo državnega zbora izreči mnenje o posamezni zadevi.

54. člen

Predsednik državnega zbora obvešča predsednika državnega sveta o sejah državnega zbora in mu pošilja vsa gradiva o zadevah, ki so na dnevnem redu seje državnega zbora.

Predsednik državnega zbora obvesti predsednika državnega sveta o sprejemu zakona in mu pošlje besedilo sprejetega zakona, preden pošlje zakon v razglasitev predsedniku republike.

55. člen

Predsednik državnega sveta obvešča predsednika državnega zbora o predlogih, mnenjih in zahtevah, ki jih je sprejel državni svet o zadevah iz pristojnosti državnega zbora, in mu pošilja te predloge, mnenja in zahteve v skladu s poslovnikom državnega zbora.

Zahtevo državnega sveta, da državni zbor pred razglasitvijo zakona o njem še enkrat odloča, pošlje predsednik državnega sveta predsedniku državnega zbora najkasneje v sedmih dneh od sprejetja zakona.

56. člen

Državni svet in njegova delovna telesa imajo pravico zahtevati od državnih organov pojasnila in podatke v zvezi z zadevami, ki jih obravnavajo.

Državni svet in njegova delovna telesa sodelujejo z delovnimi telesi državnega zbora in jim dajejo mnenja o zadevah iz njihove pristojnosti.

IV. PRAVICE IN DOLŽNOSTI ČLANOV DRŽAVNEGA SVETA

57. člen

Član državnega sveta ima pravico in dolžnost, da se udeležuje sej sveta in njegovih delovnih teles, katerih član je, ter sodeluje pri njihovem delu in odločanju.

Član državnega sveta, ki ne more priti na sejo sveta oziroma njegovega delovnega telesa, katerega član je, mora o tem pravočasno obvestiti predsednika sveta oziroma predsednika delovnega telesa.

58. člen

Vsak član državnega sveta ima pravico predlagati državnemu svetu obravnavo vsakega vprašanja iz njegove pristojnosti in dajati pobude za predloge, mnenja oziroma zahteve, ki jih sprejema državni svet o zadevah iz pristojnosti državnega zbora.

59. člen

Član državnega sveta je dolžan varovati podatke zaupne narave.

60. člen

Član državnega sveta uživa imuniteto.

Član državnega sveta ni kazensko odgovoren za mnenje ali glas, ki ga je izrekel na sejah državnega sveta ali njegovih delovnih teles.

Član državnega sveta ne sme biti priprt niti se zoper njega, če se sklicuje na imuniteto, ne sme začeti kazenski postopek brez dovoljenja državnega sveta, razen če je bil zaloten pri kaznivem dejanju, za katero je predpisana kazen zapora nad pet let.

O zahtevi pristojnega državnega organa za dovoljenje iz prejšnjega odstavka odloči državni svet na predlog mandatno-imunitetne komisije najkasneje v 30 dneh od dneva vložitve zahteve.

Državni svet lahko prizna imuniteto tudi članu državnega sveta, ki se nanjo ni skliceval ali ki je bil zaloten pri kaznivem dejanju iz tretjega odstavka tega člena.

61. člen

Član državnega sveta ne sme biti hkrati poslanec državnega zbora niti ne sme opravljati druge funkcije v državnih organih.

62. člen

Funkcija člana državnega sveta je častna in se opravlja nepoklicno.

Član državnega sveta ima pravico do nadomestila izgubljenega zaslužka za čas opravljanja funkcije in pravico do povračila stroškov v zvezi z opravljanjem funkcije.

63. člen

Članu državnega sveta preneha mandat:

- če izgubi volilno pravico,
- če postane trajno nezmožen za opravljanje funkcije,
- če je s pravno močno sodbo obsojen na nepogojno kazen zapora, daljšo od šest mesecev,
- če nastopi funkcijo, ki je nezdružljiva s funkcijo člana državnega sveta,
- če odstopi,
- v drugih primerih, ki jih določa zakon.

Članu državnega sveta preneha mandat z dnem, ko državni svet ugotovi, da so nastali razlogi iz prejšnjega odstavka.

Članu državnega sveta ne preneha mandat v primeru iz tretje alineje prvega odstavka tega člena, če državni svet sklene, da lahko opravlja funkcijo.

Zakon o državnem svetu – ZDSve (Uradni list RS, št. 44/92) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

Tretji del
PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

1. Posebne določbe za prve volitve članov državnega sveta

a) Volitve predstavnikov delojemalcev

64. člen

Štiri člane državnega sveta – predstavnike delojemalcev volijo sindikati, zveze oziroma konfederacije sindikatov, organizirane za območje države.

Seznamu izvoljenih predstavnikov v volilno telo priložijo sindikati, zveze oziroma konfederacije sindikatov iz prejšnjega odstavka pravila in podatke o številu članov.

b) Volitve predstavnikov kmetov

65. člen

Dva člana državnega sveta – predstavnika kmetov volita Zadružna zveza Slovenije in Slovenska kmečka zveza.

Vsaka organizacija iz prejšnjega odstavka voli enega člana državnega sveta po volilnem telesu, ki ga sestavljajo člani predstavniškega organa organizacije.

c) Volitve predstavnikov lokalnih interesov

66. člen

Člane državnega sveta – predstavnike lokalnih interesov volijo volivci v volilnih enotah na neposrednih volitvah s tajnim glasovanjem.

Kandidate za člane državnega sveta – predstavnike lokalnih interesov lahko določijo skupščine občin v volilni enoti, politične stranke, organizirane v volilni enoti, in volivci v volilni enoti. Za politične stranke in volivce se v postopku kandidiranja ustrezno uporabljajo določbe zakona o volitvah v državni zbor, razen drugega odstavka 43. člena.

č) Razpis volitev in sklic prve seje državnega sveta

67. člen

Prve volitve državnega sveta razpiše predsednik Skupščine Republike Slovenije, ki skliče tudi prvo sejo na teh volitvah izvoljenega državnega sveta.

2. Končna določba

68. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem svetu – ZDSve-A (Uradni list RS, št. 76/05) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

3. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona predsedniku, podpredsedniku in članom državnega sveta, ki svojo funkcijo opravljajo poklicno, preneha delovno razmerje v državnem svetu. Svojo funkcijo do izteka mandata opravljajo nepoklicno.

4. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4344. Zakon o osebni izkaznici (uradno prečiščeno besedilo) (ZOlzk-UPB1)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 4. oktobra 2005 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o osebni izkaznici, ki obsega:

- Zakon o osebni izkaznici – ZOlzk (Uradni list RS, št. 75/97 z dne 5. 12. 1997) in
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o osebni izkaznici – ZOlzk-A (Uradni list RS, št. 60/05 z dne 24. 6. 2005).

Št. 213-06/93-1/20

Ljubljana, dne 4. oktobra 2005

EPA 338-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

Z A K O N O OSEBNI IZKAZNICI uradno prečiščeno besedilo (ZOIzk-UPB1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Osebna izkaznica je javna listina, s katero državljan Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: državljan) dokazuje svojo istovetnost in državljanstvo.

Osebno izkaznico lahko državljan uporablja za prehod državne meje v primerih in pod pogoji, kot je to določeno z meddržavnim sporazumom.

2. člen

Pravico do osebne izkaznice ima državljan s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji.

Državljan s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji, ki dopolni 18 let starosti in nima veljavne javne listine, opremljene s fotografijo, ki jo je izdal državni organ, mora imeti osebno izkaznico.

Pod pogoji iz prejšnjega odstavka ima pravico do osebne izkaznice tudi državljan z začasnim prebivališčem, ki v času izdaje osebne izkaznice še nima urejene prijave stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji.

Državljan sme imeti samo eno osebno izkaznico.

3. člen

Državljan mora osebno izkaznico ali javno listino iz drugega odstavka prejšnjega člena na zahtevo uradne osebe, ki je po zakonu za to pooblaščen, dati na vpogled.

Državljan svoje osebne izkaznice ne sme dati ali posoditi drugi osebi ali uporabiti tuje osebne izkaznice kot svojo.

Osebne izkaznice se ne sme zastaviti niti tuje osebne izkaznice vzeti z namenom zavarovanja kakšne koristi ali pravice.

II. PRISTOJNOST IN NAČIN IZDAJE OSEBNE IZKAZNICE

4. člen

Pristojni organ za izdajo osebne izkaznice je upravna enota (v nadaljnjem besedilu: pristojni organ).

Ne glede na prejšnji odstavek sme osebno izkaznico v nujnih primerih (kot npr. zdravljenje, bolezen oziroma smrt ožjega družinskega člana, nujni službeni opravki) izdati ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

5. člen

Osebna izkaznica se izda na obrazcu, ki ga predpiše minister, pristojen za notranje zadeve, ki določi tudi ceno osebne izkaznice, ki jo državljan plača pristojnemu organu.

Obrazce osebne izkaznice, obrazce vlog za izdajo osebne izkaznice in obrazce naznanitve pogošitve osebne izkaznice izdeluje podjetje ali organizacija, izbrana v skladu s predpisi, ki urejajo javna naročila.

Obrazci osebne izkaznice se personalizirajo v podjetju ali organizaciji, izbrani v skladu s predpisi, ki urejajo javna naročila.

Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, ima pri nadzoru podjetja ali organizacije iz drugega in tretjega odstavka tega člena pravico pregledati vso dokumentacijo, ki se nanaša na postopke izdelave, personalizacije in skladiščenja obrazcev iz drugega odstavka tega člena, prostore, v katerih poteka njihova izdelava, personalizacija in skladiščenje ter preveriti ali osebe, ki opravljajo te naloge na območju Republike Slovenije, izpolnjujejo naslednje pogoje:

- da so polnoletne;
- da niso bile pravnomočno obsojene zaradi naklepne kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, na nepogojno kazen zapora v trajanju več kot tri mesece;
- da niso v kazenskem postopku zaradi kaznivega dejanja iz prejšnje alineje.

5.a člen

Prenos osebne izkaznice in vlog za njihovo izdajo med pristojnim organom oziroma ministrstvom, pristojnim za notranje zadeve, in podjetjem ali organizacijo iz 5. člena tega zakona izvaja podjetje ali organizacija, registrirana za prenos poštnih pošilk, na način, ki zagotavlja zaščito, varnost in sledljivost poštnih pošilk.

6. člen

Obrazci osebne izkaznice se tiskajo v slovenščini in angleščini, na območjih, določenih z zakonom, kjer avtohtono živijo skupaj s pripadniki slovenskega naroda tudi pripadniki italijanske oziroma madžarske narodnosti, pa tudi v italijanščini ali madžarščini.

III. VELJAVNOST OSEBNE IZKAZNICE

7. člen

Osebna izkaznica se izda z veljavnostjo desetih let.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka se državljanu, ki še ni dopolnil starosti 18 let, izda osebna izkaznica z veljavnostjo petih let.

Državljanu, ki v obdobju petih let izgubi, pogreši ali odtuji dve ali več osebne izkaznice, se izda osebna izkaznica z veljavnostjo enega leta.

Določba prejšnjega odstavka se ne uporablja v primeru, če državljan, ki mu je bila odtujena osebna izkaznica, dokaže, da je z njo ravnal z dolžno skrbnostjo in je odtujitev prijavil kot kaznivo dejanje.

V primeru iz tretjega odstavka 2. člena tega zakona se osebna izkaznica izda z veljavnostjo enega leta.

8. člen

Pristojni organ na zahtevo sodišča ali organa, ki je po zakonu, ki ureja potne listine državljanov Republike Slovenije, pristojen zahtevati zavrnitev izdaje potne listine, iz razlogov določenih v navedenem zakonu, prepove uporabo osebne izkaznice za prehod državne meje.

O prepovedi izda pristojni organ odločbo in o tem obvesti organ iz prejšnjega odstavka. Prepoved se označi v osebni izkaznici na način, ki ga predpiše minister, pristojen za notranje zadeve.

Pritožba zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ne zadrži njene izvršitve.

9. člen

O prenehanju razlogov za prepoved uporabe osebne izkaznice za prehod državne meje mora pristojno sodišče ali organ iz prvega odstavka prejšnjega člena takoj obvestiti pristojni organ.

Če pristojno sodišče ali organ ne obnovi zahteve po preteku enega leta od dneva vložitve zahteve iz prvega odstavka prejšnjega člena, se šteje, da so prenehali razlogi za prepoved uporabe osebne izkaznice za prehod državne meje.

Če so izpolnjeni pogoji iz prejšnjega odstavka, pristojni organ v osebni izkaznici na zahtevo državljana izbriše prepoved uporabe osebne izkaznice za prehod državne meje.

10. člen

Državljan mora izročiti pristojnemu organu osebno izkaznico najpozneje v 30 dneh, če:

1. spremeni priimek ali ime;
2. spremeni stalno prebivališče;

3. fotografija ne kaže več njegove prave podobe;
4. je poškodovana oziroma obrabljena ali če iz kakšnega drugega razloga ni več uporabna.

V primerih iz prejšnjega odstavka lahko državljan vloži vlogo za izdajo nove osebne izkaznice na način, določen v 13. členu tega zakona.

11. člen

Ne glede na določbe 7. člena tega zakona veljavnost osebne izkaznice preneha:

1. s prenehanjem državljanstva Republike Slovenije;
2. če državljan odjavi stalno prebivališče zaradi odselitve iz Republike Slovenije.

Imetnik osebne izkaznice iz 1. in 2. točke prejšnjega odstavka mora osebno izkaznico izročiti pristojnemu organu v osmih dneh po nastopu razloga iz 1. ali 2. točke prejšnjega odstavka.

IV. IZDAJA OSEBNE IZKAZNICE

12. člen

Vlogo za izdajo osebne izkaznice vloži državljan osebno pri pristojnem organu.

Za državljana, mlajšega od 18 let, oziroma državljana, ki ni poslovno sposoben, vloži vlogo zakoniti zastopnik.

Pristojni organ izda vlagatelju potrdilo o prejemu vloge.

13. člen

Vloga za izdajo osebne izkaznice se vloži na predpisanim obrazcu.

Obrazec iz prejšnjega odstavka vsebuje naslednje podatke:

1. priimek in ime;
2. EMŠO oziroma rojstni datum in spol, če ta ni določena;
3. stalno prebivališče oziroma začasno prebivališče (v primeru iz tretjega odstavka 2. člena tega zakona);
4. državljanstvo;
5. datum in kraj vložitve vloge;
6. priimek in ime ter stalno prebivališče zakonitega zastopnika.

Vlogi za izdajo osebne izkaznice je potrebno priložiti fotografijo predpisane velikosti.

V vlogi za izdajo osebne izkaznice je potrebno navesti resnične podatke.

13.a člen

Osebna izkaznica se lahko vroči pri pristojnem organu ali po pošti. Način vročitve izbere državljan ob vložitvi vloge za izdajo osebne izkaznice.

Vročitev po pošti je opravljena, ko državljan prevzame osebno izkaznico. Če osebne izkaznice ne prevzame v osmih dneh, se osebna izkaznica vrne pristojnemu organu, ki jo je izdal.

14. člen

Pogrešitev, izgubo ali tatvino (v nadaljnjem besedilu: pogrešitev) osebne izkaznice mora državljan v osmih dneh naznaniti pristojnemu organu na obrazcu, ki vsebuje podatke iz 1., 2., 3. in 6. točke drugega odstavka prejšnjega člena, podatke iz četrte alineje drugega odstavka 15. člena tega zakona ter navedbo okoliščin pogrešitve osebne izkaznice.

Pogrešitev osebne izkaznice v tujini mora državljan v osmih dneh po prihodu v Republiko Slovenijo naznaniti pristojnemu organu na način, določen v prejšnjem odstavku.

Za prijavo pogrešitve osebne izkaznice se smiselno uporabljajo določbe 12. člena tega zakona.

V primerih iz prvega in drugega odstavka tega člena pristojni organ na podlagi naznanitve pogrešitve na stroške

državljana prekliče osebno izkaznico v Uradnem listu Republike Slovenije.

Pristojni organ na vlogo državljana izda novo osebno izkaznico po objavi preklica v Uradnem listu Republike Slovenije.

V. EVIDENCE

15. člen

Pristojni organ vodi in vzdržuje evidenco o izdanih osebnih izkaznicah.

Evidenca iz prejšnjega odstavka vsebuje:

- podatke iz drugega in tretjega odstavka 13. člena tega zakona,
- datum izdaje osebne izkaznice,
- veljavnost osebne izkaznice,
- serijsko in registrsko številko osebne izkaznice,
- podatke o izgubljenih, pogrešanih in ukradenih osebnih izkaznicah,
- podatke iz prvega odstavka 8. člena tega zakona.

Podatke iz evidence vodi pristojni organ pet let po prenehanju veljavnosti osebne izkaznice, razen podatkov o prepovedi uporabe osebne izkaznice za prehod državne meje, ki jih pristojni organ uniči po petih letih, ko preneha razlog za njihovo vodenje.

16. člen

Podatke iz evidence o izdanih osebnih izkaznicah lahko uporabljajo delavci pristojnega organa za opravljanje nalog s svojega delovnega področja, uporabljajo pa jih lahko tudi policisti, če gre za izvrševanje z zakonom določenih nalog, v primerih iz 8. člena tega zakona pa tudi pristojna sodišča in ministrstvo, pristojno za obrambo.

Osebne podatke iz 13. člena tega zakona sme uporabljati pooblaščenno podjetje ali organizacija iz 5. člena tega zakona samo za potrebe vpisa podatkov na obrazec osebne izkaznice in jih mora v roku 30 dni po uporabi uničiti.

Podatek o serijski številki osebne izkaznice sme uporabljati podjetje ali organizacija iz 5.a člena tega zakona za potrebe potrditve prevzema poštnih pošilk iz 5.a člena tega zakona in ga mora v roku 30 dni po uporabi uničiti.

VI. NADZOR

17. člen

Nadzor nad izvrševanjem določb tega zakona izvaja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve. Nadzor nad izvrševanjem določb drugega in četrtega odstavka 2. člena, 3. člena, prvega odstavka 10. člena, drugega odstavka 11. člena, četrtega odstavka 13. člena ter prvega, drugega in tretjega odstavka 14. člena tega zakona izvaja Inšpektorat Republike Slovenije, pristojen za notranje zadeve. Nadzor nad izvrševanjem določb iz 3. člena tega zakona izvaja tudi policija.

Podjetje ali organizacija iz 5. člena tega zakona mora osebam, ki jih za to pooblasti minister, pristojen za notranje zadeve, omogočiti nadzor prostorov, v katerih poteka izdelava, personalizacija in skladiščenje obrazcev iz 5. člena tega zakona ter jim dati na vpogled vso potrebno dokumentacijo, ki se nanaša na postopke in izpolnjevanje pogojev za osebe, ki opravljajo naloge izdelave, personalizacije in skladiščenja teh obrazcev.

Uradna oseba iz prejšnjega odstavka ima pri opravljanju nadzora pravico in dolžnost:

- določiti, da se ugotovljene nepravilnosti ali pomanjkljivosti pri izdelavi, personalizaciji in skladiščenju obrazcev iz 5. člena tega zakona odpravijo v roku, ki ga določijo;
- zagotoviti, da oseba, ki opravlja naloge izdelave, personalizacije in skladiščenja obrazcev iz 5. člena tega zakona, vendar ne izpolnjuje pogojev iz drugega odstavka tega člena,

preneha opravljati te naloge in zahtevati, da se jo nadomesti z osebo, ki izpolnjuje predpisane pogoje;

– obvestiti organ, pristojen za varstvo osebnih podatkov, če ugotovi, da se osebni podatki uporabljajo v nasprotju z drugim odstavkom 16. člena tega zakona;

– začasno zaustaviti izdelavo in personalizacijo obrazcev iz 5. člena tega zakona in ministru, pristojnemu, za notranje zadeve, predlagati uvedbo postopka za odvzem pooblastila za izdelavo in personalizacijo obrazcev iz 5. člena tega zakona, če ugotovi, da nepravilnosti ali pomanjkljivosti iz prve alineje niso bile odpravljene v določenem roku, ali da podjetje ali organizacija ni sposobna opravljati poverjenih nalog.

VII. KAZENSKÉ DOLOČBE

18. člen

Z globo od 30.000 do 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek državljan:

1. ki nima osebne izkaznice ali veljavne javne listine, opremljene s fotografijo, ki jo je izdal državni organ (drugi odstavek 2. člena);

2. ki na zahtevo uradne osebe, ki je po zakonu za to pooblaščen, noče dati na vpogled osebne izkaznice ali javne listine (prvi odstavek 3. člena);

3. ki svojo osebno izkaznico da ali posodi drugi osebi ali uporabi tujo osebno izkaznico kot svojo (drugi odstavek 3. člena);

4. ki v vlogi za izdajo osebne izkaznice navede neresnične podatke (četrti odstavek 13. člena).

19. člen

Z globo od 15.000 do 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek:

1. državljan, ki ima več kot eno osebno izkaznico (četrti odstavek 2. člena);

2. oseba, ki zastavi osebno izkaznico ali vzame tujo osebno izkaznico z namenom zavarovanja kakšne koristi ali pravice (tretji odstavek 3. člena);

3. državljan, ki osebne izkaznice v določenem roku ne izroči pristojnemu organu (prvi odstavek 10. člena);

4. kdor osebne izkaznice v določenem roku po nastopu razlogov za prenehanje njene veljavnosti ne izroči pristojnemu organu (drugi odstavek 11. člena);

5. državljan, ki v določenem roku in na predpisan način ne naznani pristojnemu organu pogrešitve osebne izkaznice (prvi, drugi in tretji odstavek 14. člena).

Z globo od 60.000 do 200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba in samostojni podjetnik posameznik, ki vzame tujo osebno izkaznico z namenom zavarovanja kakšne koristi ali pravice (tretji odstavek 3. člena).

Z globo od 15.000 do 50.000 tolarjev se kaznuje za prekršek iz prejšnjega odstavka tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika.

Zakon o osebni izkaznici – ZOIkz (Uradni list RS, št. 75/97 z dne 5. 12. 1997) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

VIII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

20. člen

Minister, pristojen za upravo, v dveh mesecih po uveljavitvi tega zakona:

1. predpiše obrazce iz 5., 13. in 14. člena tega zakona in način označitve prepovedi iz drugega odstavka 8. člena tega zakona;

2. predpiše način vodenja evidence iz 15. člena tega zakona;

3. predpiše postopek in način izdelave, izdaje in preklica osebne izkaznice ter posredovanja, hrambe, uporabe, vrnitve in uničenja podatkov iz 13. člena tega zakona, ki jih uporablja pooblaščenno podjetje ali organizacija iz 5. člena tega zakona;

4. določi ceno osebne izkaznice, ki jo državljan plača pristojnemu organu.

21. člen

Osebna izkaznica, izdana po uveljavitvi Pravilnika o spremembi Pravilnika o izvrševanju zakona o osebni izkaznici (Uradni list RS, št. 33/91), se lahko uporablja do izteka njene veljavnosti, vendar največ tri leta po uveljavitvi tega zakona.

Osebna izkaznica, izdana pred uveljavitvijo pravilnika iz prejšnjega odstavka, se lahko uporablja še tri mesece od začetka uporabe tega zakona.

22. člen

Z dnem, ko se začne uporabljati ta zakon, se v Republiki Sloveniji preneha uporabljati Zakon o temeljnih podatkih za osebno izkaznico (Uradni list SFRJ, št. 6/73).

Z dnem, ko se začne uporabljati ta zakon, prenehata veljati Zakon o osebni izkaznici (Uradni list SRS, št. 16/74, 29/79 in 42/86) in Pravilnik o izvrševanju Zakona o osebni izkaznici (Uradni list SRS, št. 16/81, 2/89 in Uradni list RS, št. 33/91).

23. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne po preteku šestih mesecev od uveljavitve.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o osebni izkaznici – ZOIkz-A (Uradni list RS, št. 60/05)

13. člen

Do vzpostavitve informatizirane evidence naznanitev okoliščin pogrešitev osebne izkaznice, državljan naznani pogrešitev osebne izkaznice pristojnemu organu, na območju katere ima prijavljeno stalno oziroma začasno prebivališče, če v Republiki Sloveniji nima stalnega prebivališča.

14. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4345. Zakon o političnih strankah (uradno prečiščeno besedilo) (ZPoIS-UPB1)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 4. oktobra 2005 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o političnih strankah, ki obsega:

– Zakon o političnih strankah – ZPoIS (Uradni list RS, št. 62/94 z dne 7. 10. 2004),

– odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o razveljavitvi četrtega odstavka 3. člena Zakona o političnih strankah, št. U-I-301/96 (Uradni list RS, št. 13/98 z dne 20. 2. 1998),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o političnih strankah – ZPoIS-A (Uradni list RS, št. 70/00 z dne 8. 8. 2000),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o političnih strankah – ZPoIS-B (Uradni list RS, št. 51/02 z dne 11. 6. 2002),

– odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o razveljavitvi dela prvega in drugega odstavka 23. člena Zakona o političnih strankah, št. U-I-223/00-22 (Uradni list RS, št. 94/02 z dne 8. 11. 2002) in

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o političnih strankah – ZPoIS-C (Uradni list RS, št. 69/05 z dne 22. 7. 2005).

Št. 000-02/92-5/67
Ljubljana, dne 4. oktobra 2005
EPA 401-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

ZAKON **O POLITIČNIH STRANKAH** **uradno prečiščeno besedilo** **(ZPoIS-UPB1)**

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Politična stranka (v nadaljnjem besedilu: stranka), je združenje državljanov in državljanov, ki uresničujejo svoje politične cilje, sprejete v programu stranke, z demokratičnim oblikovanjem politične volje državljanov in državljanov in s predlaganjem kandidatov oziroma kandidatov na volitvah v državni zbor, za predsednico oziroma predsednika republike ter v organe lokalnih skupnosti.

2. člen

Stranka deluje javno.

Javnost delovanja stranke se praviloma zagotavlja z obveščanjem javnosti o delovanju stranke.

Finančno in materialno poslovanje stranke mora biti javno.

3. člen

V Republiki Sloveniji ne sme delovati stranka, ki ni registrirana v skladu z določbami tega zakona ali stranka, ki ima sedež v tujini.

Stranka ne sme delovati oziroma ustanavljati svojih organizacijskih oblik v gospodarskih družbah, v zavodih in drugih organizacijah ter v državnih organih.

Stranka ne sme delovati kot vojaško ali kot oboroženo združenje in je v ta namen ni dopustno ustanoviti.

II. USTANOVITEV IN REGISTRACIJA STRANKE

4. člen

Stranko lahko ustanovi najmanj 200 polnoletnih državljanov in državljanov Republike Slovenije, ki podpišejo izjavo o ustanovitvi stranke (v nadaljnjem besedilu: ustanovna izjava).

Ustanovitelj stranke ne sme biti oseba, ki ji je odvzeta poslovna sposobnost.

5. člen

Z ustanovno izjavo ustanovitelj izjavi svojo voljo o ustanovitvi stranke.

V ustanovno izjavo ustanovitelj vpiše:

- ime in priimek,
- podatke o datumu rojstva,
- državljanstvo,
- stalno oziroma začasno prebivališče,
- ime, skrajšano ime in kratico imena stranke,
- izjavo, da sprejema statut stranke in njen program.

Podpis ustanovitelja na ustanovni izjavi mora biti overjen pri notarju.

6. člen

Članica oziroma član stranke lahko postane državljanica oziroma državljan, ki podpiše pristopno izjavo o članstvu v stranki, ob pogojih, ki jih določa ta zakon oziroma statut stranke.

V pristopni izjavi državljanica oziroma državljan navede svoje ime in priimek, rojstne podatke, stalno ali začasno prebivališče, funkcijo, poklic ter sedež zaposlitve oziroma druge podatke, če so določeni v statutu stranke.

Mladoletna oseba, ki je stara najmanj petnajst let, lahko postane članica oziroma član mladinske organizacije v stranki, s pisno privolitvijo svojega zakonitega zastopnika pa lahko postane članica oziroma član stranke.

Stranka mora imeti register članic oziroma članov stranke.

7. člen

Tujec oziroma tujka ne more postati članica oziroma član stranke, lahko pa postane, če tako določa statut stranke, častni član stranke.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka lahko z dnem polnopravnega članstva Republike Slovenije v Evropski uniji postane članica oziroma član stranke državljanica oziroma državljan države članice Evropske unije, ki mu je v Republiki Sloveniji z zakonom priznana volilna pravica, če izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena.

8. člen

Ime stranke, ki mora biti napisano v slovenskem jeziku, skrajšano ime in kratica imena ter znak stranke, se morajo bistveno in nedvoumno razlikovati od imena, skrajšanega imena, kratice imena in znaka druge, že registrirane stranke in ne smejo biti taki, da spravljajo ali bi utegnili spraviti državljanke oziroma državljanke v zmotu.

Stranka ima lahko samo eno ime, eno skrajšano ime, eno kratico imena in en znak.

V pravnem prometu sme stranka uporabljati le svoje registrirano ime, skrajšano ime, kratico imena in znak.

Ime stranke, skrajšano ime, kratica imena in znak stranke ne smejo biti enaki ali podobni nazivom državnih institucij, pokrajin v državi in njihovim simbolom in kraticam, ki jih te uporabljajo.

Ime stranke ne sme vsebovati imena tuje države ali tuje stranke.

V volilni kampanji in v kandidacijskem postopku lahko stranka uporablja le svoje registrirano ime, skrajšano ime, kratico imena in znak.

9. člen

Teritorialna organizacijska enota stranke lahko, v skladu s pravili, ki jih določa statut stranke, uporablja tudi dodatek k imenu stranke, iz katerega je razvidno, da gre za teritorialno organizacijsko enoto stranke.

10. člen

Register strank (v nadaljnjem besedilu: register) vodi ministrstvo, pristojno za notranje zadeve (v nadaljnjem besedilu: registrski organ), ki izda predpis o registru ter o obrazcu ustanovne izjave iz 5. člena tega zakona.

Zahtevi za vpis v register je treba priložiti:

- 200 ustanovnih izjav,
- statut in program stranke,
- zapisnik ustanovnega zbora oziroma sestanka ali kongresa z navedbo izvoljenih organov stranke in funkcionarja, ki v skladu s statutom predstavlja oziroma zastopa stranko kot odgovorna oseba (v nadaljnjem besedilu: zastopnik stranke),
- grafično upodobitev znaka stranke (v barvni in črno-beli tehniki z legendo barv).

V registru strank se obdelujejo podatki o osebnem imenu zastopnika stranke (registrska knjiga) in osebno ime,

datum rojstva, državljanstvo in stalno oziroma začasno prebivališče ustanovitelja stranke (zbirka listin). Podatki, vpisani v register, so javni.

11. člen

Registrski organ označi zahtevo stranke za vpis v register z navedbo ure in datuma sprejema zahteve.

Če stranka pošlje zahtevo iz prejšnjega odstavka po pošti, priporočeno ali brzojavno, se dan in ura oddaje zahteve na pošto štejeta za dan in uro sprejema zahteve.

Če je zahteva stranke za vpis v register pomanjkljiva, pošlje registrski organ v desetih dneh stranki zahtevo za dopolnitev vloge. Če stranka vloge ne dopolni v roku, ki ne sme biti krajši od 30 in ne daljši od 60 dni od sprejema zahteve za dopolnitev, se šteje, da je umaknila vlogo za vpis stranke v register.

Kadar je odločitev registrskega organa o registraciji odvisna od rešitve predhodnega vprašanja, ki je med udeleženci v postopku sporno, registrski organ postopek registracije stranke prekine in napoti udeleženca v postopku, ki ugovarja registraciji, da v primernem roku začne pravdni oziroma drug ustrezen postopek za odločitev o predhodnem vprašanju.

12. člen

Registrski organ izda odločbo o vpisu stranke v register.

Stranka postane pravna oseba z dnem vpisa v register.

Stranka začne delovati v skladu s tem zakonom in z drugimi predpisi z dnem, ko je vpisana v register.

Registrski organ objavi izrek odločbe o vpisu stranke v register in grafično podobo znaka stranke v Uradnem listu Republike Slovenije. Stroške objave plača stranka.

13. člen

Registrski organ zavrne zahtevo stranke za vpis v register, če ugotovi, da niso izpolnjeni pogoji iz tega zakona za vpis stranke v register.

14. člen

Stranka se lahko spoji z drugimi strankami, pripoji drugi stranki oziroma se lahko razdruži. S spojitvijo, pripojitvijo ali razdružitvijo stranka preneha. Stranka, ki je nastala s spojitvijo oziroma razdružitvijo, in stranka, h kateri se je druga stranka pripojila, je pravna naslednica strank, ki so s spojitvijo, pripojitvijo ali razdružitvijo prenehale.

Stranka se v primerih iz prejšnjega odstavka vpiše v register oziroma se izbriše iz registra v skladu z določbami tega zakona. Zahtevo za vpis stranke, ki je nastala s spojitvijo ali razdružitvijo, v register oziroma za vpis pripojitve je stranka dolžna podati v roku 15 dni po sprejetih statusnih spremembah.

Vlogi za registracijo stranke, ki je nastala s spojitvijo dveh ali več strank, je poleg listin iz druge, tretje in četrte alineje drugega odstavka 10. člena tega zakona potrebno priložiti še sklepe vseh strank z odločitvijo o spojitvi. Vlogi za registracijo stranke, ki je nastala z razdružitvijo stranke, je poleg listin iz druge, tretje in četrte alineje drugega odstavka 10. člena tega zakona potrebno priložiti še sklep o razdružitvi stranke, ki se je razdružila. Vlogi za registracijo pripojitve stranke drugi stranki je potrebno priložiti sklepe vseh strank z odločitvijo o pripojitvi.

Registrski organ zavrne zahtevo stranke za vpis v register, ki je nastala z razdružitvijo stranke, če z aktom organa, določenega v statutu stranke, ni izkazano, da je urejeno nasledstvo razdružene stranke, ki po tem zakonu obsega ime, skrajšano ime, kratico imena, znak in program stranke.

Premoženjskopravna razmerja stranke, ki je prenehala zaradi razdružitve, se urejajo v skladu s predpisi, ki urejajo nepravdni postopek pred sodiščem. Pri odločanju sodišče upošteva število članov stranke ob razdružitvi ter število članov strank po razdružitvi stranke.

Registrski organ ne sme zavrniti zahteve stranke za vpis v register, če ugotovi, da stranka iz prejšnjega odstavka tega člena nima urejenih premoženjskopравnih razmerij.

15. člen

Če stranka spremeni ime, skrajšano ime, kratico imena, znak, sedež stranke ali druge določbe statuta, program, naslov sedeža ali zastopnika stranke, mora v 15 dneh od nastale spremembe zahtevati vpis spremembe v register.

Za vpis sprememb podatkov iz prejšnjega odstavka v register se smiselno uporabljajo določbe 10. in 11. člena, prvega in četrtega odstavka 12. člena ter 13. člena tega zakona, za vpis pripojitve stranke pa določbe 11. člena, prvega in četrtega odstavka 12. člena ter 13. člena tega zakona.

16. člen

Stranka, ki meni, da se ime, skrajšano ime, kratica imena in znak druge stranke ne razlikujejo bistveno in nedvoumno od njenega že prej registriranega imena, skrajšanega imena, kratice imena in znaka ter spravljajo oziroma bi utegnili spraviti državljanke oziroma državljane v zmotu, ima pravico s tožbo izpodbijati odločbo o vpisu druge stranke v register ter zahtevati izbris imena, dela imena, skrajšanega imena, kratice imena ali znaka stranke iz registra.

Državne institucije in pokrajine v državi imajo pravico s tožbo izpodbijati odločbo o vpisu stranke v register ter zahtevati izbris imena, dela imena, skrajšanega imena, kratice imena ali znaka stranke iz registra, če menijo, da so enaki ali podobni njihovim nazivom, simbolom in kraticam, ki jih le-te uporabljajo.

Rok za vložitev tožbe iz prejšnjih odstavkov je 30 dni od objave izreka odločbe o vpisu stranke v register v Uradnem listu Republike Slovenije.

17. člen

Registrski organ izbriše stranko iz registra:

- če tako odloči ustavno sodišče s svojo odločbo;
- če sodišče v celoti odpravi odločbo o vpisu stranke v register.

O izbrisu iz prejšnjega odstavka registrski organ obvesti stranko.

Registrski organ začne postopek za izbris stranke iz registra:

1. na zahtevo stranke;
2. če ugotovi, da je bil vpis stranke v register opravljen na podlagi neresničnih podatkov;
3. če ugotovi, da stranka dvakrat zaporedoma ne sodeluje na volitvah v državni zbor ali v organe lokalne skupnosti.

O prenehanju stranke mora zastopnik stranke obvestiti registrski organ v roku 30 dni po sprejeti odločitvi o prenehanju stranke ter zahtevati izbris stranke iz registra. Vlogi za izbris mora priložiti odločitev stranke o prenehanju in poročilo o ureditvi njenih premoženjskopравnih razmerij ob prenehanju. Iz poročila mora biti razvidno, da je stranka s proračunskimi sredstvi ravnala skladno z določbo drugega odstavka 18. člena tega zakona.

Registrski organ odloči o izbrisu stranke iz registra v primerih iz tretjega odstavka tega člena z odločbo. Stranko se iz registra izbriše, ko postane odločba pravnomočna.

Stranka, ki je zaradi spojitve, pripojitve ali razdružitve prenehala, se iz registra izbriše na podlagi odločbe o registraciji nove stranke oziroma odločbe o registraciji pripojitve stranke.

Na podlagi pravnomočne odločbe sodišča registrski organ v primerih iz 16. člena tega zakona izbriše iz registra ime stranke, del imena, skrajšano ime, kratico oziroma znak stranke.

Izbris stranke iz prvega odstavka tega člena iz registra in izrek odločbe o izbrisu stranke iz petega odstavka tega člena ter izbris imena, dela imena, skrajšanega imena, kratice ali znaka stranke iz prejšnjega odstavka se objavijo v Uradnem listu Republike Slovenije.

18. člen

Za vpis in izbris stranke iz registra se uporabljajo določbe zakona o splošnem upravnem postopku, če ta zakon ne določa drugače.

Premoženje oziroma sredstva stranke, ki jih je stranka pridobila iz proračuna, se v primeru izbrisa stranke iz registra, razen iz razlogov iz prvega odstavka 14. člena tega zakona, vplačajo v proračun. V primeru izbrisa stranke iz razlogov prve alineje prvega odstavka ter 2. in 3. točke drugega odstavka 17. člena tega zakona se premoženje in sredstva vplačajo v proračun z dnem izbrisa stranke iz registra.

Obseg sredstev oziroma premoženja iz prejšnjega odstavka, razen v primeru iz četrtega odstavka 17. člena tega zakona, ugotovi ter v korist proračuna izterja organ, določen s predpisi o davčni službi. Zastopnik stranke je dolžan temu organu v postopku dati vse potrebne podatke.

III. AKTI IN NOTRANJA UREDITEV STRANKE

19. člen

Stranka ima statut in program.

Statut stranke mora določiti:

1. ime, skrajšano ime, kratico imena, znak in sedež stranke (izbrani kraj poslovanja stranke);
2. notranjo oziroma teritorialno organiziranost stranke;
3. pravice in dolžnosti članice oziroma člana stranke;
4. postopek in organ, ki določa kandidatke oziroma kandidate za volitve v državni zbor in za predsednico oziroma predsednika republike ter kandidatke oziroma kandidate za volitve v organe lokalnih skupnosti;
5. način zagotavljanja enakih možnosti obeh spolov pri določanju kandidat in kandidatov za volitve iz 4. točke tega člena;
6. postopek odločanja o prenehanju stranke oziroma postopek odločanja o spojitvi, pripojitvi ali združitvi stranke ter o nasledstvu stranke;
7. postopek in organ stranke, ki ureja premoženjsko-pravna razmerja stranke v primeru izbrisa stranke iz registra;
8. odgovornost za materialno in finančno poslovanje stranke;
9. mandatno dobo članov organov stranke;
10. postopek sprejemanja in spreminjanja statuta oziroma programa stranke.

20. člen

Stranka mora imeti organ predstavnikov vseh članic oziroma članov stranke in izvršilni organ stranke.

Statut stranke lahko določi tudi ustanovitev drugih organov stranke.

IV. FINANCIRANJE STRANKE

21. člen

Stranka pridobiva sredstva iz:

1. članarine;
2. prispevkov zasebnikov, pravnih in fizičnih oseb;
3. prihodkov od premoženja;
4. daril;
5. volil;
6. proračuna;
7. dobička iz dohodka podjetja katerega lastnik je.

Podjetje iz 7. točke prejšnjega odstavka sme opravljati le kulturno oziroma založniško dejavnost.

Letni prihodki stranke iz 3. in 7. točke prvega odstavka tega člena ne smejo presežati 20% od zneska vseh letnih prihodkov stranke.

Presežek prihodkov stranke iz 3. in 7. točke prvega odstavka mora stranka, v 30 dneh po sprejemu finančnega

poročila o poslovanju stranke za preteklo leto, nameniti v dobrodelne namene ter o tem obvestiti državni zbor. Obvestilo se objavi v glasilu državnega zbora.

Mladinska organizacija iz tretjega odstavka 6. člena tega zakona, ki ima status izvajalca programa nacionalnih mladinskih organizacij, lahko pridobiva sredstva za sofinanciranje programov in delovanja mladinskih organizacij.

Prepovedano je pridobivanje sredstev stranke iz prispevkov tujih zasebnikov, fizičnih in pravnih oseb, iz prihodkov od premoženja stranke iz tujine, iz volil in daril iz tujine oziroma vsakršno drugo pridobivanje sredstev ali opravljanje storitev za stranko iz tujine.

Prepoved iz prejšnjega odstavka tega člena se ne nanaša na članarine in prispevke, ki jih stranka pridobiva od svojih članov.

22. člen

Pravne in fizične osebe ter zasebniki lahko prispevajo prispevke za stranko. Prispevek za stranko je po tem zakonu tudi vsaka brezplačna storitev za stranko oziroma opravljanje storitev za stranko ali prodaja izdelkov stranki pod pogoji, ki stranko postavljajo v bolj ugoden položaj kot druge koristnike storitev pravnih in fizičnih oseb ter zasebnikov oziroma, kot kupce izdelkov teh oseb.

Pravna oseba ali zasebnik, ki opravi storitev za stranko ali ji proda izdelek, mora stranki izstaviti račun, ne glede na to, kdo je plačnik storitve ali izdelka oziroma ne glede na to, da je storitev opravljena ali izdelek dan brezplačno.

Prispevki iz prvega odstavka tega člena ne smejo v skupnem znesku v enem letu presežati desetkratne povprečne mesečne plače na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije za preteklo leto.

Če prispevki iz prvega odstavka tega člena v skupnem znesku za leto, za katero se dela poročilo o finančnem poslovanju stranke, presežajo trikratno povprečno mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije za preteklo leto, morajo biti v poročilu navedeni podatki o firmi in sedežu pravne osebe oziroma ime, priimek in naslov fizične osebe oziroma zasebnika in naziv njegove firme ter višina skupnega letnega prispevka, ki ga je zasebnik oziroma pravna ali fizična oseba prispevala.

23. člen

Stranke, ki so na zadnjih volitvah v državni zbor kandidirale svoje kandidatke ali kandidate, imajo pravico do sredstev iz državnega proračuna, če so v državi dobile najmanj 1% glasov volivcev.

Če je na volitvah več strank predložilo skupno kandidatno listo, imajo pravico do sredstev iz državnega proračuna, če so v državi dobile najmanj 1,2% glasov (če sta skupno listo predložili dve stranki) oziroma najmanj 1,5% glasov (če so skupno kandidatno listo predložile tri ali več strank).

Stranke iz prvega in drugega odstavka tega člena so upravičene do 10% sredstev, namenjenih v proračunu za financiranje političnih strank, v enakih deležih, do preostalih 90% sredstev pa so upravičene sorazmerno s številom glasov volivcev, ki so jih dobile v vseh volilnih enotah. Stranke, ki so predložile skupno kandidatno listo, si delijo sredstva, pridobljena na podlagi proporcionalne delitve, v skladu z medsebojnim sporazumom, če sporazum ni sklenjen, pa po enakih deležih.

Sredstva, namenjena financiranju političnih strank v letu 2000, se določijo v proračunu Republike Slovenije in ne smejo preseči 0,017% bruto družbenega proizvoda, doseženega v letu 1998, v naslednjih letih pa ne smejo preseči navedenega odstotka bruto družbenega proizvoda v letu pred sprejetjem proračuna. Višino sredstev, ki pripadajo posamezni stranki, določi državni zbor na prvi seji po sprejetju proračuna.

Sredstva se strankam izplačujejo po dvanajstinah.

24. člen

Stranke morajo državnemu zboru do 30. aprila tekočega leta predložiti letno poročilo o poslovanju stranke za preteklo leto, ki mora vsebovati vse prihodke in odhodke stranke ter zlasti vire prihodkov stranke v skladu z računovodskimi predpisi. V tem poročilu morajo biti posebej prikazani podatki iz četrtega odstavka 22. člena tega zakona in podatki o stroških volitev. V poročilu mora biti navedeno tudi premoženje stranke in posebej morajo biti opisane vse spremembe premoženja, vključno z navedbo virov sredstev za povečanje premoženja, v kolikor to povečanje presega skupni znesek petih povprečnih bruto plač na delavko oziroma delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije v letu, za katerega se piše poročilo. Pred oddajo poročila državnemu zboru mora poročilo pregledati in oceniti Računsko sodišče Republike Slovenije; zapis o pregledu pa se kot priloga priloži poročilu. Stranka je dolžna računskemu sodišču predložiti letno poročilo v pregled najkasneje do 31. marca tekočega leta.

Predsednik državnega zbora lahko zahteva dopolnitev poročila iz prejšnjega odstavka, če ni sestavljeno v skladu z določbo tega člena in določi tudi rok, v katerem mora le-to biti dopolnjeno.

Stranka, ki je v preteklem letu prejela sredstva iz državnega proračuna, proračuna lokalnih skupnosti ali prispevke, določene v četrtem odstavku 22. člena tega zakona, je dolžna skrajšano letno poročilo objaviti v Uradnem listu Republike Slovenije najkasneje do 31. maja tekočega leta.

Stranki, ki ne izpolni obveznosti iz prvega in tretjega odstavka tega člena, se financiranje iz državnega proračuna oziroma proračuna lokalne skupnosti ustavi, dokler ne izpolni obveznosti. O začasni ustavitvi financiranja odloči pristojno delovno telo državnega zbora oziroma župan lokalne skupnosti.

Minister, pristojen za finance, izda podzakonski akt, s katerim podrobneje določi vsebino letnega poročila in skrajšanega letnega poročila strank.

25. člen

Državni organ, javni zavodi, javna podjetja, organi lokalnih skupnosti, humanitarne organizacije, verske skupnosti kot tudi gospodarske družbe, v katere je vložen javni kapital v višini najmanj 50%, ne smejo financirati strank.

Za javni kapital po tem zakonu se štejejo denar, stvari, delnice in deleži na kapitalu pravnih oseb ter druge naložbe v pravne osebe v lasti države ali lokalne skupnosti in se ugotavlja na osnovi knjigovodske vrednosti gospodarske družbe.

26. člen

Lokalne skupnosti lahko, v skladu s tem zakonom, financirajo stranke.

Pristojni organ občine lahko določi, da stranka, ki je kandidirala kandidatke oziroma kandidate na zadnjih volitvah za občinski svet, dobi sredstva iz proračuna lokalne skupnosti sorazmerno številu glasov volivcev, ki jih je dobila na volitvah. Če se volitve izvedejo po večinskem volilnem sistemu, se število glasov, ki so jih stranke dobile na volitvah v posamezni volilni enoti, deli s številom članom sveta lokalne skupnosti, ki se volijo v tej volilni enoti.

Stranka lahko pridobi sredstva iz proračuna lokalne skupnosti, če je dobila najmanj 50% glasov, potrebnih za izvolitev enega člana sveta lokalne skupnosti (število veljavnih glasov : s številom mest v občinskem svetu x 50 : 100). Višina sredstev, namenjenih za financiranje političnih strank, se določi v proračunu lokalne skupnosti za posamezno proračunsko leto. Pri opredelitvi višine sredstev se izhaja iz izhodišča, da ta ne smejo presegati 0,6% sredstev, ki jih ima lokalna skupnost opredeljene po predpisih, ki urejajo financiranje občin in s katerimi lahko zagotovi izvajanje ustavnih in zakonskih nalog za to leto.

V. NADZORSTVO

27. člen

Nadzorstvo nad izvrševanjem določb tega zakona, katerih kršitve so s tem zakonom določene kot prekrški, izvaja Inšpektorat Republike Slovenije, pristojen za notranje zadeve, razen nad izvrševanjem določb 18., 21., 22., 24. in 25. člena tega zakona, nad katerimi izvaja nadzorstvo ministrstvo, pristojno za finance.

VI. KAZENSKE DOLOČBE

28. člen

Z globo od 1,000.000 do 5,000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek stranka:

1. ki deluje, v smislu 1. člena tega zakona in ima sedež v tujini (prvi odstavek 3. člena);
 2. ki ustanovi svoje organizacijske oblike v gospodarskih družbah, v zavodih in v drugih organizacijah ter v državnih organih (drugi odstavek 3. člena);
 3. ki deluje kot vojaško ali kot oboroženo združenje (tretji odstavek 3. člena);
 4. ki v stranko včlani mladoletnika, ki ni star najmanj 15 let, brez privolitve njegovega zakonitega zastopnika (tretji odstavek 6. člena);
 5. ki v nasprotju z določbo 7. člena tega zakona včlani tujca v stranko;
 6. ki v pravnem prometu ne uporablja le svojega registriranega imena, skrajšanega imena, kratice imena in znaka (tretji odstavek 8. člena);
 7. ki v predvolilni kampanji in v kandidacijskem postopku ne uporablja le svojega registriranega imena, kratice imena in znaka (šesti odstavek 8. člena);
 8. ki ne vloži pravočasno zahteve za vpis v register glede na spremembe statusa iz prvega odstavka 14. člena tega zakona ali če v določenem roku ne poda zahteve za vpis sprememb iz 15. člena tega zakona v register;
 9. ki v tridesetih dneh po sprejemu finančnega poročila o poslovanju stranke za preteklo leto, ne namení presežka prihodkov stranke v dobrodelne namene ter o tem ne obvesti državnega zbora (četrty odstavek 21. člena);
 10. ki pridobi sredstva ali drugo premoženjsko korist iz nedovoljenih virov (21. člen);
 11. ki v določenem roku ne izpolni obveznosti iz prvega in tretjega odstavka 24. člena tega zakona;
 12. če pridobi od iste pravne ali fizične osebe ter zasebnika v enem letu sredstva v višini, ki presegajo desetkratno povprečno mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije za preteklo leto (tretji odstavek 22. člena).
- Z globo od 80.000 do 200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba stranke, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

28.a člen

Z globo od 80.000 do 200.000 tolarjev se kaznuje za prekršek zastopnik stranke, ki ne ravna skladno z določbo četrtega odstavka 17. člena ali tretjega odstavka 18. člena tega zakona.

29. člen

Z globo od 1,000.000 do 5,000.000 tolarjev se kaznujejo za prekršek javni zavod, javno podjetje, organ lokalne skupnosti, humanitarna organizacija, verska skupnost kot tudi gospodarska družba, v katere je vložen javni kapital v višini najmanj 50%, če financirajo stranko (25. člen).

Z globo od 100.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka tega člena.

30. člen
(črtan)

31. člen
(črtan)

31.a člen

Z globo 150.000 tolarjev se kaznuje za prekršek fizična oseba, ki pred vpisom stranke v register deluje v njenem imenu kot zastopnik v smislu 1. člena tega zakona, razen za dejanja, potrebna za vpis stranke v register (tretji odstavek 12. člena).

Zakon o političnih strankah – ZPoIS (Uradni list RS, št. 62/94) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

32. člen

Registrski organ v roku enega meseca od dneva uveljavitve tega zakona vpiše v register kot stranke tiste politične organizacije, ki so na zadnjih volitvah v državni zbor dobile poslanske mandate.

Stranke iz prejšnjega odstavka morajo v roku šestih mesecev od dneva vpisa v register uskladiti svoje akte z določbami tega zakona ter jih poslati registrskemu organu, sicer se jih izbriše iz registra.

33. člen

Politična organizacija mora v šestih mesecih od dneva uveljavitve tega zakona vložiti zahtevo za vpis v register v skladu s tem zakonom.

Politična organizacija iz prejšnjega odstavka lahko kot stranka ohrani svoje ime, skrajšano ime, kratico imena in znak.

Če politična organizacija v šestih mesecih od dneva uveljavitve tega zakona ne vloži zahteve iz prvega odstavka tega člena, preneha delovati.

Premoženje oziroma sredstva političnih organizacij iz prejšnjega odstavka oziroma strank iz prvega odstavka 32. člena tega zakona, na katerem so imele te organizacije pravico uporabe in so jih pridobile iz proračuna, se prenese na proračun.

34. člen

Na Republiko Slovenijo in lokalne skupnosti se z dnem uveljavitve tega zakona prenesejo tiste nepremičnine političnih strank, ki so jih te pridobile kot pravni nasledniki bivših družbenopolitičnih organizacij, razen kolikor so jih te pridobile, ali povečale njihovo vrednost iz lastnih sredstev teh organizacij in kolikor zakon ne določa drugače. Za lastna sredstva se šteje članarina, prostovoljni prispevki fizičnih oseb in prostovoljno delo.

Bivše družbenopolitične organizacije iz prejšnjega odstavka so Zveza komunistov Slovenije, Socialistična zveza delovnega ljudstva in Zveza socialistične mladine Slovenije.

Pravno nasledstvo organizacij iz prejšnjega odstavka se glede premoženjskih razmerij ureja v skladu s predpisi, ki urejajo nepravdni postopek pred sodiščem.

35. člen

Financiranje strank se v skladu z določbo 23. člena tega zakona prične s 1. januarjem 1995.

36. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o političnem združevanju (Uradni list SRS, št. 42/89 in Uradni

list RS, št. 35/90), razen določb 21. člena, ki prenehajo veljati 1. januarja 1995.

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati predpisi, izdani na podlagi zakona iz prejšnjega odstavka.

37. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o političnih strankah – ZPoIS-A (Uradni list RS, št. 70/00) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

23. člen

Financiranje strank se v skladu z določbo 13. člena tega zakona prične z naslednjim mesecem po uveljavitvi tega zakona, financiranje strank v skladu z določbo 16. člena tega zakona pa se prične s sprejemom proračuna lokalne skupnosti za leto 2001.

24. člen

Politične stranke, ki so na dan uveljavitve tega zakona vpisane v register, so dolžne v roku 3 mesecev od uveljavitve tega zakona registrskemu organu podati zahtevo za vpis zastopnika stranke v register in predložiti grafično podobo znaka stranke.

Vlogi morajo priložiti zapisnik zbora oziroma sestanka ali kongresa, na katerem je bil zastopnik stranke izvoljen.

Za kršitev določbe iz prvega odstavka tega člena se uporabljajo določbe 8. točke 28. člena zakona.

25. člen

Minister, pristojen za upravo, uskladi predpis o registru ter o obrazcu ustanovne izjave najkasneje v 3 mesecih po uveljavitvi tega zakona.

Minister, pristojen za finance, izda podzakonski akt iz 14. člena tega zakona najkasneje v 6 mesecih po njegovi uveljavitvi.

26. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona se v 53.a členu Zakona o volitvah v Državni zbor (Uradni list RS, št. 44/92, 60/95, 67/97 – odločba US) črta besedilo: "oziroma tuje fizične ali pravne osebe".

27. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o političnih strankah – ZPoIS-B (Uradni list RS, št. 51/02 z dne 11. 6. 2002) vsebuje naslednjo končno določbo:

5. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o političnih strankah – ZPoIS-C (Uradni list RS, št. 69/05) vsebuje naslednjo končno določbo:

11. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4346. Zakon o lokalnih volitvah (uradno prečiščeno besedilo) (ZLV-UPB1)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 4. oktobra 2005 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o lokalnih volitvah, ki obsega:

- Zakon o lokalnih volitvah – ZLV (Uradni list RS, št. 72/93 z dne 31. 12. 1993),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 7/94 z dne 16. 2. 1994),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 33/94 z dne 13. 6. 1994),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah – ZLV-C (Uradni list RS, št. 70/95 z dne 8. 12. 1995),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah – ZLV-D (Uradni list RS, št. 51/02 z dne 11. 6. 2002),
- odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o delni razveljavitvi Zakona o volitvah v državni zbor, Zakona o državnem svetu, Zakona o volitvah predsednika republike in Zakona o lokalnih volitvah št. U-I-346/02-13 (Uradni list RS, št. 73/03, z dne 29. 7. 2003),
- Zakon o dohodnini – ZDoh-1 (Uradni list RS, št. 54/04 z dne 20. 5. 2004),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi – ZLS-M (Uradni list RS, št. 72/05 z dne 29. 7. 2005) in
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah – ZLV-E (Uradni list RS, št. 72/05 z dne 29. 7. 2005).

Št. 004-01/93-9/46
Ljubljana, dne 4. oktobra 2005
EPA 403-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

ZAKON
O LOKALNIH VOLITVAH
uradno prečiščeno besedilo
(ZLV-UPB1)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta zakon ureja volitve v občinske svete, volitve županov in volitve v svete krajevnih, vaških in četrtinskih skupnosti.

Volitve predstavnikov občin v pokrajinske svete in v ustrezne organe drugih širših lokalnih skupnosti urejajo občine s svojimi predpisi v skladu s sporazumom oziroma drugim aktom o povezavi z drugimi občinami v pokrajino ali drugo širšo lokalno skupnost.

2. člen

Člani občinskih svetov, župani in člani svetov krajevnih, vaških in četrtinskih skupnosti se volijo na podlagi splošne in enake volilne pravice na svobodnih in neposrednih volitvah s tajnim glasovanjem.

3. člen

Stroške za izvedbo lokalnih volitev krijejo občine.

4. člen

Glede vprašanj, ki s tem zakonom niso posebej urejena, se smiselno uporabljajo določbe zakona o volitvah v državni zbor.

II. VOLITVE V OBČINSKE SVETE

1. Volilna pravica

5. člen

Pravico voliti in biti voljen za člana občinskega sveta ima vsak državljan Republike Slovenije, ki je na dan glasovanja dopolnil 18 let starosti.

Pravico voliti in biti voljen za člana občinskega sveta ima pod pogoji iz prvega odstavka tega člena tudi državljan druge države članice Evropske unije, ki ima stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

Pravico voliti člana občinskega sveta imajo pod pogoji iz prvega odstavka tega člena tudi tujci, ki imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji.

Volilno pravico iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena ima volivec v občini, v kateri ima stalno prebivališče.

6. člen

Pravico voliti in biti voljen za člana občinskega sveta – predstavnika italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti imajo pripadniki teh narodnih skupnosti, ki imajo volilno pravico.

7. člen

Pravico voliti in biti voljen za člana občinskega sveta – predstavnika romske skupnosti imajo pripadniki te skupnosti, ki imajo volilno pravico.

8. člen

Volilna pravica se evidentira s splošnim občinskim volilnim imenikom.

Volilna pravica državljanov za volitve predstavnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti se evidentira s posebnim občinskim volilnim imenikom občanov – pripadnikov teh narodnih skupnosti.

Volilna pravica državljanov za volitve predstavnika romske skupnosti se evidentira s posebnim občinskim volilnim imenikom občanov – pripadnikov te skupnosti.

Glede vodenja evidence volilne pravice, sestavljanja občinskih volilnih imenikov in drugih vprašanj v zvezi z evidenco volilne pravice, ki s tem zakonom niso posebej urejena, se smiselno uporabljajo določbe zakona o evidenci volilne pravice.

2. Volilni sistem

a) Skupne določbe

9. člen

Člani občinskih svetov se volijo po večinskem načelu (večinske volitve) ali proporcionalnem načelu (proporcionalne volitve).

Če šteje občinski svet manj kot 12 članov, se člani občinskega sveta volijo po večinskem načelu.

Če šteje občinski svet 12 ali več članov, se člani občinskega sveta volijo po proporcionalnem načelu.

Za ugotovitev števila članov občinskega sveta iz drugega in tretjega odstavka tega člena ter za določanje volilnih enot in števila članov občinskega sveta, ki se volijo v posamezni volilni enoti, se ne upošteva števila članov občinskega sveta – predstavnikov italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti ter predstavnikov romske skupnosti.

10. člen

Člani občinskega sveta – predstavniki italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti se volijo po večinskem načelu.

Člani občinskega sveta – predstavniki romske skupnosti se volijo po večinskem načelu.

b) Večinske volitve

11. člen

Pri volitvah po večinskem načelu se glasuje o posameznih kandidatih. Volivec lahko glasuje največ za toliko kandidatov, kolikor članov občinskega sveta se voli v volilni enoti.

Izvoljeni so kandidati, ki so dobili največ glasov.

12. člen

Če se v volilni enoti voli en član občinskega sveta in sta dva kandidata dobila enako največjo število glasov, odloči o izvolitvi med njima žreb.

Če se v volilni enoti voli več članov občinskega sveta in sta zadnja dva kandidata, ki prideta v poštrev za izvolitev, dobila enako število glasov, odloči o izvolitvi med njima žreb.

c) Proporcionalne volitve

13. člen

Pri proporcionalnih volitvah se glasuje o listah kandidatov v volilni enoti.

Če se glasuje o listah kandidatov, volivec lahko glasuje samo za eno listo kandidatov. Volivec lahko na glasovnici pri listi kandidatov, za katero je glasoval, označi kandidata, ki mu daje pri izvolitvi prednost pred ostalimi kandidati na listi (preferenčni glas). Volivec lahko da preferenčni glas samo enemu kandidatu z liste.

14. člen

Če se glasuje o listah kandidatov v občini kot eni volilni enoti, se mandati dodelijo listam kandidatov po zaporedju najvišjih količnikov, ki se dobijo tako, da se število glasov za vsako listo kandidatov deli z vsemi števili od ena do števila članov občinskega sveta (D'Hondtov sistem). Z liste kandidatov je izvoljenih toliko kandidatov, kolikor mandatov je dobila lista.

15. člen

Če se glasuje o listah kandidatov po volilnih enotah, se število mandatov, ki jih dobi posamezna lista v volilni enoti, ugotovi s količnikom, ki se izračuna tako, da se skupno število glasov, oddanih za vse liste kandidatov v volilni enoti, deli s številom članov občinskega sveta, ki se volijo v volilni enoti. S tem količnikom se deli število glasov za listo. Listi pripada toliko mandatov, kolikokrat je količnik vsebovan v številu glasov za listo.

16. člen

Mandati, ki niso bili razdeljeni v volilnih enotah po prejšnjem členu, se razdelijo na ravni občine na podlagi seštevka glasov, oddanih za istoimenske liste, ki so bile vložene v dveh ali več volilnih enotah.

Za razdelitev teh mandatov se najprej ugotovi, koliko mandatov bi pripadalo istoimskim listam, sorazmerno številu glasov, ki so jih dobile v vseh volilnih enotah. To se ugotovi na podlagi zaporedja najvišjih količnikov, ki se izračunajo tako, da se seštevki glasov, ki so jih dobile istoimenske liste v vseh volilnih enotah, delijo z vsemi števili od ena do skupnega števila mandatov.

Istoimskim listom iz prejšnjega odstavka se pri delitvi mandatov na ravni občine dodeli toliko mandatov, kolikor znaša razlika med številom mandatov, ki bi jim pripadli po prejšnjem odstavku, in številom mandatov, ki so jih že dobile po prejšnjem členu v volilnih enotah.

17. člen

Mandati, ki jih dobijo istoimenske liste pri delitvi mandatov na ravni občine po prejšnjem členu, se dodelijo listam v volilnih enotah, ki imajo največje ostanke glasov v razmerju do količnika v volilni enoti iz 15. člena tega zakona.

18. člen

Če sta dve listi kandidatov, ki prideta v poštrev za razdelitev mandatov, dosegli enak najvišji količnik po zaporedju najvišjih količnikov, odloči o dodelitvi mandatov med dvema listama žreb.

Kandidati so izvoljeni po vrstnem redu na listi, razen če je najmanj četrtnina volivcev, ki so glasovali za posamezno listo kandidatov, oddala preferenčne glasove za posamezne kandidate z liste. V tem primeru so z liste izvoljeni kandidati, ki so dobili največje število preferenčnih glasov po zaporedju največjega števila preferenčnih glasov, kolikor število preferenčnih glasov posameznega kandidata presega 10 odstotkov števila vseh glasov, oddanih za listo. Če po tem pravilu ni izvoljenih toliko kandidatov, kolikor mandatov pripada posamezni listi, se preostali mandati dodelijo kandidatom po vrstnem redu kandidatov na listi.

Če sta zadnja dva kandidata z liste kandidatov, ki prideta v poštrev za izvolitev, dobila enako število preferenčnih glasov, odloči o izvolitvi med njima žreb.

3. Volilne enote

19. člen

Za večinske volitve članov občinskega sveta se v občini oblikujejo volilne enote.

Če občinski svet ne šteje več kot sedem članov, se lahko vsi člani občinskega sveta volijo v občini kot eni volilni enoti.

20. člen

Volilne enote se oblikujejo tako, da se en član občinskega sveta voli na približno enako število prebivalcev.

Če je območje občine razdeljeno na krajevne, vaške ali četrtne skupnosti, obsega volilna enota območje ene ali več takih skupnosti ali dela take skupnosti.

Če območje občine ni razdeljeno na skupnosti iz prejšnjega odstavka, obsega volilna enota območje enega ali več naselij ali dela naselja.

21. člen

Pri večinskih volitvah se v vsaki volilni enoti voli en član občinskega sveta. Če je to smotno zaradi oblikovanja volilnih enot, se lahko v volilni enoti voli tudi več članov občinskega sveta, vendar ne več kot trije.

22. člen

Za proporcionalne volitve članov občinskega sveta se v občini lahko oblikujejo volilne enote.

Volilne enote za proporcionalne volitve se oblikujejo v skladu z 20. členom tega zakona in tako, da se v vsaki volilni enoti voli najmanj pet članov občinskega sveta.

Če občina ni razdeljena na volilne enote, se za volilno enoto šteje območje občine.

23. člen

Volilna enota za volitve članov občinskega sveta – predstavnikov italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti ter volilna enota za volitve članov občinskega sveta – predstavnikov romske skupnosti je območje občine.

4. Splošne volitve

24. člen

Splošne volitve v občinske svete so redne in predčasne.

Redne volitve v občinske svete se opravijo vsako četrto leto.

Predčasne volitve v občinske svete se opravijo, če se občinski svet razpusti pred potekom štiriletne mandatne dobe.

Predčasne volitve se opravijo tudi, če hkrati odstopi večina članov občinskega sveta.

25. člen

Redne volitve v občinske svete se opravijo najprej dva meseca in najpozneje zadnjo nedeljo ali drug dela prost dan pred potekom štirih let od prejšnjih rednih volitev v občinske svete. V primeru podaljšanja mandatne dobe se ta rok šteje od dneva izteka podaljšane mandatne dobe.

Predčasne volitve v občinski svet se opravijo najpozneje dva meseca po razpustu občinskega sveta.

26. člen

Redne volitve v občinske svete razpiše predsednik Državnega zbora Republike Slovenije.

Predčasne volitve v občinski svet v primeru iz četrtega odstavka 24. člena tega zakona razpiše občinska volilna komisija.

Akt o razpisu volitev se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

27. člen

Redne volitve v občinske svete se razpišejo najprej 135 dni pred potekom štirih let od prejšnjih rednih volitev v občinske svete.

Od dneva razpisa volitev do dneva glasovanja ne sme preteči več kot 90 in ne manj kot 60 dni.

Predčasne volitve v občinske svete se razpišejo najkasneje v 20 dneh po razpustu občinskega sveta.

Predčasne volitve se lahko opravijo najprej v 40 dneh od dneva razpisa volitev.

28. člen

V aktu o razpisu volitev se določi dan razpisa volitev in dan glasovanja.

Z dnem, ki je določen kot dan razpisa volitev, začnejo teči roki za volilna opravila.

Za dan glasovanja se določi nedelja ali drug dela prost dan.

5. Nadomestne volitve

29. člen

Če članu občinskega sveta, ki je bil izvoljen na večinskih volitvah, preneha mandat, se opravijo nadomestne volitve.

30. člen

Če preneha mandat članu občinskega sveta, ki je bil izvoljen na proporcionalnih volitvah, postane član občinskega sveta za preostanek mandatne dobe tisti kandidat, ki bi bil izvoljen, če ne bi bil izvoljen član občinskega sveta, ki mu je prenehal mandat, razen če je odstopil prej kot v šestih mesecih od potrditve mandata.

Če kandidat, ki bi po tem zakonu postal član občinskega sveta za preostanek mandatne dobe, v osmih dneh ne sporoči, da sprejema funkcijo člana občinskega sveta, se ta pravica prenese na naslednjega kandidata z iste liste kandidatov. Če takega kandidata ni, ga nadomesti kandidat z istoimenske liste v volilni enoti, v kateri je imela lista največji ostanek glasov v razmerju do količnika v volilni enoti. Če tudi noben kandidat s te liste kandidatov v osmih dneh ne sporoči, da sprejema funkcijo člana občinskega sveta, se opravijo nadomestne volitve.

Nadomestne volitve se opravijo tudi, če članu občinskega sveta, v primeru iz prvega odstavka tega člena, preneha

mandat, ker je odstopil prej kot v šestih mesecih od potrditve mandata.

31. člen

Nadomestne volitve se ne opravijo, če članu občinskega sveta preneha mandat manj kot šest mesecev pred potekom mandatne dobe občinskega sveta, razen če občinski svet odloči drugače.

Na nadomestnih volitvah se član občinskega sveta izvoli za čas do izteka mandatne dobe občinskega sveta.

32. člen

Nadomestne volitve razpiše občinska volilna komisija najpozneje v 15 dneh po ugotovitvi občinskega sveta o prenehanju mandata.

Nadomestne volitve se opravijo v volilni enoti, v kateri je bil izvoljen član občinskega sveta, ki mu je prenehal mandat.

Nadomestne volitve se opravijo po večinskem načelu. Na nadomestnih volitvah je izvoljen kandidat, ki je dobil največ glasov.

Nadomestne volitve se opravijo po določbah tega zakona, kolikor ni v tem členu drugače določeno.

6. Volilni organi

33. člen

Volitve v občinske svete vodijo in izvajajo občinske volilne komisije.

Določene naloge pri izvedbi lokalnih volitev opravlja tudi Republiška volilna komisija.

Za volitve članov občinskega sveta – predstavnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti ter članov občinskega sveta – predstavnikov romske skupnosti se imenuje posebna občinska volilna komisija.

Če se pri proporcionalnih volitvah člani občinskega sveta volijo po volilnih enotah, se lahko imenujejo volilne komisije volilnih enot.

34. člen

Glasovanje na voliščih vodijo volilni odbori.

Za vsako volišče se imenuje najmanj en volilni odbor.

35. člen

Občinsko volilno komisijo in volilno komisijo volilne enote sestavljajo predsednik in trije člani ter njihovi namestniki.

Predsednik volilne komisije in njegov namestnik se imenujeta izmed sodnikov ali izmed drugih diplomiranih pravnikov. Ostali člani volilne komisije in njihovi namestniki se imenujejo po predlogih političnih strank, drugih organizacij občanov v občini ter občanov.

36. člen

V posebni občinski volilni komisiji za izvolitev članov občinskega sveta – predstavnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti ter romske skupnosti morata biti vsaj en član in en namestnik člana pripadnika narodne skupnosti oziroma romske skupnosti.

37. člen

Volilni odbor sestavljajo predsednik in parno število članov ter njihovi namestniki.

Predsednik in člani volilnega odbora ter njihovi namestniki se imenujejo izmed občanov, ki imajo stalno prebivališče v občini.

Politične stranke, druge organizacije občanov v občini ter občani lahko najpozneje v desetih dneh po razpisu volitev dajo svoje predloge za imenovanja predsednika in članov volilnega odbora ter njihovih namestnikov občinski volilni komisiji.

38. člen

Občinsko volilno komisijo in volilne komisije volilnih enot v občini imenuje občinski svet, volilne odbore pa občinska volilna komisija.

Volilne komisije se imenujejo za štiri leta, volilni odbori pa za vsake volitve.

Če bi članom volilnih komisij prenehal mandat v času po razpisu volitev, se jim mandat podaljša do konca volitev.

39. člen

Občinska volilna komisija in volilna komisija volilne enote imata tajnika, ki ga imenujeta na predlog občinske uprave.

40. člen

Republiška volilna komisija:

1. skrbi za enotno uporabo določb tega zakona, ki se nanašajo na volilne postopke;
2. daje občinskim volilnim komisijam strokovna navodila v zvezi z izvajanjem tega zakona;
3. predpiše obrazce za izvrševanje tega zakona;
4. določa enotne standarde za volilni material in določa druge materialne pogoje za izvedbo volilnih opravil;
5. opravlja druge naloge, ki jih določa ta zakon.

41. člen

Občinska volilna komisija:

1. skrbi za zakonitost volitev v občinski svet;
2. potrjuje posamične candidature oziroma liste kandidatov in sestavlja seznime kandidatov oziroma list kandidatov;
3. določa volišča;
4. imenuje volilna odbore;
5. ugotavlja rezultate glasovanja in razglasi, kateri člani občinskega sveta so izvoljeni ter daje poročila o izidu volitev;
6. opravlja in vodi neposredno tehnično delo v zvezi z volitvami;
7. opravlja druge naloge, ki jih določa ta zakon.

42. člen

Volilna komisija volilne enote:

1. opravlja in vodi neposredno tehnično delo v zvezi z volitvami;
2. ugotavlja izid glasovanja v volilni enoti.

43. člen

Volilni odbor na volišču:

1. vodi glasovanje na volišču;
2. ugotavlja izid glasovanja na volišču.

44. člen

Državni in občinski organi so dolžni pomagati volilnim organom pri njihovem delu ter jim na njihovo zahtevo dati podatke, ki jih potrebujejo pri svojem delu.

45. člen

Glede oblikovanja in načina dela volilnih organov, ki s tem zakonom niso urejena, veljajo določbe zakona o volitvah v državni zbor.

45.a člen

Volilni organi za lokalne volitve so samostojni in neodvisni organi lokalnih skupnosti.

Funkcija članov volilnih organov je častna.

Člani volilnih organov imajo zaradi dela v volilnih organih ob vsakih volitvah pravico do enkratnega nadomestila. Nadomestilo se izplača na podlagi odločbe o imenovanju.

Predsednik občinske volilne komisije in njegov namestnik ter tajnik imajo ob vsakih splošnih volitvah pravico do

nadomestila v višini povprečnega mesečnega izplačila plačila za poklicno opravljanje funkcije župana oziroma funkcije podžupana v občini. Člani občinske volilne komisije in njihovi namestniki imajo pravico do nadomestila v višini dvajset odstotkov povprečnega mesečnega izplačila plačila za poklicno opravljanje funkcije župana. Pravico do ustreznega nadomestila imajo tudi predsednik in člani posebne občinske volilne komisije iz tretjega odstavka 33. člena tega zakona.

Predsednik in člani volilnih odborov ter njihovi namestniki imajo ob vsakem glasovanju pravico do nadomestila v znesku dveh dnevnic za službeno pot v državi, ki traja nad 12 ur, do katere so upravičeni zaposleni v občinski upravi.

7. Predstavniki in zaupniki kandidatov in list kandidatov

46. člen

Pri delu občinske volilne komisije so lahko navzoči predstavniki kandidatov in list kandidatov.

Pri delu volilnih odborov in volilnih komisij volilnih enot so lahko navzoči zaupniki kandidatov in list kandidatov.

Predstavniki in zaupniki kandidatov in list kandidatov lahko opozorijo predsednika volilnega organa na nepravilnosti.

47. člen

Predstavnik kandidata oziroma liste kandidatov določi predlagatelj kandidata oziroma liste ob predložitvi candidature oziroma liste kandidatov občinski volilni komisiji.

Imena zaupnika kandidata oziroma liste kandidatov sporoči predstavnik kandidata oziroma liste občinski volilni komisiji oziroma volilni komisiji volilne enote najkasneje pet dni pred dnem glasovanja.

Predstavnik oziroma zaupnik kandidata oziroma liste kandidatov ne sme biti kandidat.

Zaupnik kandidata oziroma liste kandidatov je lahko samo oseba, ki je vpisana v evidenco volilne pravice v občini.

8. Kandidiranje

a) Kandidiranje za večinske volitve

48. člen

Kandidate za člane občinskega sveta, ki se volijo po večinskem načelu, določijo politične stranke v občini in volivci v volilni enoti.

49. člen

Kandidate za člane občinskega sveta, predstavnike italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti, določijo volivci – pripadniki narodne skupnosti v občini s podpisi najmanj 15 volivcev.

Kandidate za člane občinskega sveta – predstavnike romske skupnosti določijo volivci – pripadniki romske skupnosti v občini, s podpisi najmanj 15 volivcev ali organ društvene organizacije Romov v občini.

50. člen

Vsaka politična stranka v občini lahko določi kandidate za člane občinskega sveta v vsaki volilni enoti. V posamezni volilni enoti lahko določi največ toliko kandidatov, kolikor članov občinskega sveta se voli v volilni enoti.

51. člen

Politična stranka določi kandidate po postopku, določenem z njenimi pravili. Pri določanju kandidatov smejo sodelovati samo člani stranke, ki imajo volilno pravico in stalno prebivališče v občini. Kandidate določijo s tajnim glasovanjem.

52. člen
(črtan)**53. člen**

Volivci določajo kandidate s podpisovanjem.

54. člen

Kandidate za člane občinskega sveta v posamezni volilni enoti lahko določi s podpisovanjem skupina najmanj 15 volivcev, ki imajo stalno prebivališče v volilni enoti.

55. člen

Vsaka skupina volivcev iz prejšnjega člena lahko v posamezni volilni enoti določi največ toliko kandidatov, kolikor članov občinskega sveta se voli v volilni enoti.

56. člen
(črtan)**57. člen**
(črtan)**58. člen**
(črtan)**59. člen**
(črtan)**60. člen**
(črtan)**61. člen**
(črtan)**62. člen**
(črtan)**63. člen**
(črtan)**64. člen**
(črtan)**b) Kandidiranje za proporcionalne volitve****65. člen**

Liste kandidatov za člane občinskega sveta, ki se volijo po proporcionalnem načelu, določijo politične stranke v občini in volivci v volilni enoti.

66. člen

Na listi kandidatov je lahko največ toliko kandidatov, kolikor članov občinskega sveta se voli v volilni enoti.

67. člen

Vsaka politična stranka v občini lahko določi po eno listo kandidatov v vsaki volilni enoti.

Politična stranka določi listo oziroma liste kandidatov po pravilih, ki so določena v 51. členu tega zakona.

68. člen

Listo kandidatov v volilni enoti lahko določi s podpisovanjem skupina volivcev, ki je določena v 54. členu tega zakona.

Vsaka skupina volivcev lahko določi le eno listo kandidatov.

c) Skupne določbe o kandidiranju**68.a člen**

Kandidat mora imeti stalno prebivališče v volilni enoti, v kateri kandidira za člana občinskega sveta.

69. člen

Vsakdo lahko kandidira samo v eni volilni enoti in samo na eni listi kandidatov.

70. člen

Za vsako kandidaturo je potrebno pisno soglasje kandidata. Soglasje kandidata je nepreklicno.

70.a člen

Politična stranka ali volivci, ki v volilni enoti določijo več kot enega kandidata za člana občinskega sveta, morajo določiti kandidate oziroma kandidatne liste tako, da pripada vsakemu od obeh spolov najmanj 40% kandidatur oziroma mest na kandidatni listi ter svoje kandidate oziroma kandidate na prvi polovici kandidatne liste razporediti izmenično po spolu.

Določba prvega odstavka tega člena ne velja za kandidatne liste, na katerih so uvrščeni trije kandidati oziroma kandidatke, pri čemer mora biti na kandidatni listi, na katero so uvrščeni trije kandidati oziroma kandidatke, najmanj en predstavnik vsakega od spolov.

71. člen

Vsak volivec lahko da podporo s podpisom samo enemu predlogu kandidatov, ki se volijo po večinskem načelu, ali samo eni listi kandidatov.

72. člen

Kandidatura oziroma lista kandidatov mora vsebovati oznako volilne enote, ime predlagatelja, ime liste kandidatov, osebne podatke kandidatov: ime in priimek, datum rojstva, poklic in delo, ki ga opravlja, naslov stalnega prebivališča, ime in priimek ter naslov stalnega prebivališča predstavnika kandidature oziroma liste kandidatov. Kandidaturi oziroma listi kandidatov morajo biti priložena pisna soglasja kandidatov in s tem zakonom določeno najmanjše število podpisov volivcev na predpisanih obrazcih.

Kandidaturi oziroma listi kandidatov, ki jo vloži politična stranka, morajo biti priložena tudi pravila politične stranke o določanju kandidatov oziroma list kandidatov in zapisnik o določitvi kandidatov oziroma list kandidatov.

73. člen

Če je predlagatelj kandidature oziroma liste kandidatov skupina volivcev, se kot ime predlagatelja navede ime in priimek enega izmed teh volivcev z dodatkom "in skupina volivcev". Ime predlagatelja se šteje tudi za ime liste, če volivci niso določili drugega imena liste.

9. Potrjevanje kandidatur oziroma list kandidatov**74. člen**

Kandidature oziroma liste kandidatov se predložijo občinski volilni komisiji najpozneje petindvajseti dan pred dnem glasovanja do 19. ure.

Glede postopka potrjevanja kandidatur oziroma list kandidatov, določanja seznamov potrjenih kandidatur oziroma list kandidatov in njihove objave se smiselno uporabljajo določbe zakona o volitvah v državni zbor.

10. Glasovanje na voliščih**75. člen**

Glede organizacije in dela na voliščih ter glasovanja se smiselno uporabljajo določbe zakona o volitvah v državni zbor, kolikor ni s tem zakonom drugače določeno.

76. člen

Volišča določi občinska volilna komisija.

77. člen

Občinska volilna komisija obvesti volivce o dnevu glasovanja in o volišču, kjer so vpisani v volilni imenik.

78. člen

Volivci, ki so na dan glasovanja odsotni, lahko glasujejo pred tem dnevom, vendar ne prej kot pet dni in ne kasneje kot dva dni pred dnevom glasovanja, na posebnem volišču na sedežu občinske volilne komisije.

79. člen

Volivci, ki so oskrbovanci domov za starejše in nimajo stalnega prebivališča v domu in volivci, ki so na zdravljenju v bolnišnicah, lahko glasujejo po pošti, če to sporočijo občinski volilni komisiji najkasneje sedem dni pred dnevom glasovanja.

80. člen

Za lokalne volitve ne veljajo določbe zakona o volitvah v državni zbor, ki se nanašajo na glasovanje po pošti v tujini in na glasovanje pri diplomatsko konzularnih predstavništvih Republike Slovenije.

81. člen

Volivci, ki se zaradi bolezni ne morejo osebno zglasiti na volišču, kjer so vpisani v volilni imenik, lahko glasujejo pred volilnim odborom na svojem domu, če to sporočijo občinski volilni komisiji najkasneje tri dni pred dnevom glasovanja.

82. člen

Glasovnica za večinske volitve vsebuje:

- oznako občine in oznako volilne enote,
- zaporedne številke ter priimke in imena kandidatov po seznamu ter ime predlagatelja,
- navodilo o načinu glasovanja.

Volivec glasuje tako, da na glasovnici obkroži zaporedno številko pred imeni kandidatov, za katere glasuje. Volivec lahko glasuje za največ toliko kandidatov, kolikor se voli članov občinskega sveta v občini oziroma v volilni enoti.

83. člen

Glasovnica za proporcionalne volitve, pri katerih se glasuje o listah kandidatov, vsebuje:

- oznako občine in oznako volilne enote,
- zaporedne številke in imena list kandidatov po vrstnem redu iz seznama list kandidatov, pri vsaki listi pa prostor za vpis preferenčnega glasu za posameznega kandidata na listi,
- navodilo o načinu glasovanja.

Volivec glasuje tako, da obkroži zaporedno številko liste kandidatov, za katero glasuje. Če želi dati posameznemu kandidatu z liste preferenčni glas, pa vpiše v za to določen prostor pri listi zaporedno številko kandidata z liste, ki mu daje preferenčni glas.

11. Ugotavljanje volilnih izidov

84. člen

Glede ugotavljanja izida glasovanja na volišču in glede ugotavljanja volilnih izidov v volilni enoti in v občini se smiselno uporabljajo določbe zakona o volitvah v državni zbor, kolikor ni s tem zakonom drugače določeno.

85. člen

Pri ugotavljanju volilnega izida večinskih volitev volilna komisija volilne enote oziroma občinska volilna komisija ugotovi, koliko glasov so dobili posamezni kandidati in kateri kandidati so izvoljeni.

86. člen

Pri ugotavljanju volilnega izida proporcionalnih volitev, pri katerih se glasuje o listah kandidatov, volilna komisija volilne enote oziroma občinska volilna komisija ugotovi, koliko glasov je dobila posamezna lista kandidatov, koliko mandator pripada posamezni listi in kateri kandidati s posameznih list kandidatov so izvoljeni.

87. člen

Kadar se pri proporcionalnih volitvah delijo mandati v volilni enoti in na ravni občine, občinska volilna komisija ugotovi, koliko mandator se dodeli istoimenskim listam kandidatov na ravni občine in kateri kandidati so izvoljeni.

88. člen

Izid glasovanja po pošti ugotavlja občinska volilna komisija, pri čemer upošteva glasovnice, ki so prispele po pošti do 12. ure na dan po dnevu glasovanja.

89. člen

Volilni odbor na volišču pošlje zapisnik o svojem delu in drugi volilni material volilni komisiji volilne enote ali občinski volilni komisiji najpozneje naslednji dan po dnevu glasovanja do 12. ure.

Volilna komisija volilne enote pošlje zapisnik o svojem delu in drugi volilni material občinski volilni komisiji najpozneje četrti dan po dnevu glasovanja.

90. člen

Občinska volilna komisija sestavi poročilo o izidu volitev v občini in ga pošlje županu najpozneje šesti dan po dnevu glasovanja. Občinska volilna komisija pošlje poročilo o izidu volitev v občini tudi Republiški volilni komisiji ter predstavnikom kandidatur oziroma list kandidatov.

Izid volitev v občini objavi občinska volilna komisija v občinskem uradnem glasilu.

91. člen

Občinska volilna komisija izda izvoljenim kandidatom za člane občinskega sveta potrdilo o izvolitvi.

12. Naknadne in ponovne volitve

92. člen

Naknadne volitve se opravijo, če v volilni enoti ali na posameznem volišču ni bilo izvedeno glasovanje na dan, ki je določen za glasovanje.

Naknadne volitve razpiše občinska volilna komisija. Naknadne volitve se morajo opraviti najkasneje v 30 dneh od dneva, ki je bil določen za glasovanje na splošnih oziroma nadomestnih volitvah.

93. člen

Ponovne volitve se opravijo, če občinska volilna komisija zaradi nepravilnosti, ki so ali bi lahko bistveno vplivale na izid volitev, razveljavi glasovanje na volišču in odredi ponovne volitve.

94. člen

Ponovne volitve se opravijo tudi v primeru, če občinski svet ne potrdi mandata člana občinskega sveta oziroma če sodišče na podlagi pritožbe razveljavi potrditev mandata člana občinskega sveta in občinska volilna komisija ugotovi, da je zaradi tega potrebno opraviti ponovne volitve.

95. člen

Ponovne volitve razpiše občinska volilna komisija.

Ponovne volitve na podlagi obstoječih kandidatur se opravijo najkasneje v 15 dneh od dneva razpisa ponovnih volitev.

Ponovne volitve na podlagi novih kandidatur se opravijo najkasneje v dveh mesecih od dneva razpisa ponovnih volitev.

13. Varstvo volilne pravice

96. člen

Zaradi nepravilnosti v postopku kandidiranja ima vsak kandidat oziroma predstavnik kandidature ali liste kandidatov pravico vložiti ugovor pri občinski volilni komisiji. Ugovor se lahko vложи do roka, določenega za predložitev liste kandidatov.

Občinska volilna komisija odloči o ugovoru v postopku potrjevanja kandidatur oziroma list kandidatov. O ugovoru mora odločiti najpozneje v 48 urah od izteka roka za predložitev kandidatur oziroma list kandidatov.

97. člen

Zoper odločbo občinske volilne komisije, s katero se zavrne kandidatura oziroma lista kandidatov ali ugovor iz prejšnjega člena, lahko vsak kandidat ali predstavnik kandidature oziroma liste kandidatov vložijo pritožbo na sodišče, pristojno za upravne spore v 48 urah po prejemu odločbe.

Sodišče mora odločiti o pritožbi najpozneje v 48 urah po prejemu pritožbe.

98. člen

Zaradi nepravilnosti pri delu volilnega odbora ima vsak kandidat, predstavnik kandidature oziroma liste kandidatov in vsak volivec pravico vložiti ugovor pri občinski volilni komisiji.

Ugovor se lahko vложи najpozneje naslednji dan po dnevu glasovanja. Občinska volilna komisija mora odločiti o ugovoru najpozneje četrty dan od dneva glasovanja.

99. člen

Če občinska volilna komisija ugotovi takšne nepravilnosti pri glasovanju na volišču oziroma pri delu volilnega odbora, ki so ali bi lahko bistveno vplivale na izid volitev, razveljavi glasovanje na volišču ter odredi ponovne volitve v obsegu, v katerem je bilo glasovanje razveljavljeno.

Če občinska volilna komisija ugotovi takšne nepravilnosti pri delu volilne komisije volilne enote, ki so ali bi lahko bistveno vplivale na izid volitev, sama ugotovi izid volitev v volilni enoti.

100. člen

Zoper odločitev občinske volilne komisije, ki lahko vpliva na potrditev mandatov, ima vsak kandidat in predstavnik kandidature oziroma liste kandidatov pravico vložiti pritožbo na občinski svet, razen v primeru nadomestnih volitev iz 30. člena tega zakona, kjer ima pravico do pritožbe samo predstavnik liste kandidatov. Pritožbo lahko vložijo do začetka prve seje občinskega sveta. Pritožbo, ki se nanaša na nadomestne, naknadne ali ponovne volitve, pa lahko vložijo najpozneje v 15 dneh od dneva teh volitev.

Občinski svet odloči o pritožbi ob potrditvi mandatov članov občinskega sveta.

101. člen

Če občinski svet pritožbi ne ugotovi, pritožnik lahko v osmih dneh od dneva prejema obvestila, vložijo pritožbo na sodišče, pristojno za upravne spore.

Sodišče odloči o pritožbi v 30 dneh od dneva vložitve pritožbe.

102. člen

V primerih iz prejšnjega člena in 97. člena tega zakona sodišče odloča v senatu treh sodnikov.

Sodišče odloča ob primerni uporabi določb zakona o upravnih sporih.

II. VOLITVE ŽUPANOV

103. člen

Pravico voliti župana ima vsak volivec, ki ima volilno pravico pri volitvah v občinski svet.

Pravico biti voljen za župana ima oseba iz prvega odstavka 5. člena tega zakona.

104. člen

Redne volitve županov se opravijo hkrati z rednimi volitvami v občinske svete.

Redne volitve županov razpiše predsednik Državnega zbora Republike Slovenije.

105. člen

Nadomestne volitve župana se opravijo, če županu preneha mandat pred potekom mandatne dobe.

Nadomestne volitve župana razpiše občinska volilna komisija.

106. člen

Glede določanja kandidatov za župana veljajo smiselno določbe tega zakona o kandidiranju za večinske volitve v občinski svet, razen določbe 54. člena tega zakona, ki se nanaša na število podpisov volivcev za določitev kandidatov za člane občinskega sveta.

Kadar določa kandidata za župana skupina volivcev, lahko kandidata za župana določi:

- v občini do 5000 prebivalcev najmanj 50 volivcev,
- v občini od 5000 do 15 000 prebivalcev najmanj 100 volivcev,
- v občini od 15 000 do 30 000 prebivalcev najmanj 150 volivcev
- v občini z več kot 30 000 prebivalci najmanj 200 volivcev in
- v občini z več kot 100 000 prebivalci najmanj 250 volivcev, ki imajo stalno prebivališče v občini.

107. člen

Za župana je izvoljen kandidat, ki je dobil večino veljavnih glasov.

Če noben kandidat ni dobil večine glasov, se opravi drugi krog volitev med kandidatom, ki sta dobila največ glasov. Če je več kandidatov dobilo enako najvišje število glasov ali če je dvoje ali več kandidatov dobilo enako drugo najvišje število glasov, se izbira kandidatov za drugi krog volitev določi z žrebom. Na glasovnici sta kandidata navedena po vrstnem redu glede na število dobljenih glasov v prvem krogu volitev. Če je število dobljenih glasov enako, se vrstni red določi z žrebom.

Drugi krog rednih volitev razpiše Republiška volilna komisija, drugi krog vseh ostalih volitev pa občinska volilna komisija. Drugi krog volitev se opravi najkasneje 21 dni po prvem krogu volitev.

108. člen

Glede vprašanj, ki v tem oddelku niso posebej urejena, se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o volitvah v občinske svete.

III. VOLITVE V SVETE KRAJEVNIH, VAŠKIH IN ČETRTHNIH SKUPNOSTI

109. člen

Za volitve članov svetov četrtnih skupnosti se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki veljajo za volitve v občinski svet.

Za volitve članov svetov krajevnih skupnosti in članov svetov vaških skupnosti kot delov občine se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki veljajo za večinske volitve v občinski svet.

Ne glede na 54. člen tega zakona kandidate za člane sveta krajevne, vaške oziroma četrtne skupnosti lahko določi s podpisovanjem skupina najmanj desetih volivcev. Podpisi se dajejo na seznamu, ki vsebuje osebne podatke podpisnikov: ime in priimek, rojstni datum in naslov stalnega prebivališča. Podatke v seznamu podpisnikov overi organ, ki vodi evidenco volilne pravice.

Politična stranka določi kandidate za člane sveta krajevne, vaške oziroma četrtne skupnosti po postopku, določenem v 51. členu tega zakona. Pri določanju kandidatov morajo sodelovati najmanj trije člani stranke, ki imajo volilno pravico iz zadnjega odstavka tega člena.

Volilne enote določi organ lokalne skupnosti, ki je z zakonom pristojen za določitev števila članov organa ožjega dela skupnosti.

Volilne enote se določijo tako, da je zagotovljena zastopanost prebivalcev posameznih naselij oziroma delov krajevne, vaške ali četrtne skupnosti v svetu te skupnosti.

Volilno pravico imajo volivci s stalnim prebivališčem v krajevni, vaški oziroma četrtni skupnosti.

110. člen

Redne volitve v svete krajevnih, vaških in četrtnih skupnosti se opravijo istočasno kot redne volitve v občinske svete.

Če traja mandatna doba sveta krajevne, vaške ali četrtne skupnosti dve leti, se vsake druge redne volitve v svete teh skupnosti opravijo istočasno kot redne volitve v občinske svete.

Nadomestne volitve v svete krajevnih in vaških skupnosti se opravijo, ko preneha mandat najmanj tretjini članov sveta.

111. člen

Volitve v svete krajevnih, vaških in četrtnih skupnosti razpiše župan.

Če se krajevna, vaška ali četrtna skupnost ustanovi po opravljenih rednih volitvah, se prve volitve v svet krajevne, vaške ali četrtne skupnosti opravijo po določbah tega zakona o predčasnih volitvah v občinski svet.

112. člen

Volitve v svete krajevnih, vaških in četrtnih skupnosti vodijo in izvajajo občinska volilna komisija in volilne komisije teh skupnosti.

Glede pristojnosti občinskih volilnih komisij pri volitvah v svete krajevnih, vaških in četrtnih skupnosti se smiselno uporabljajo 41. člen in druge določbe tega zakona, ki določajo pristojnosti občinskih volilnih komisij, glede pristojnosti volilnih komisij krajevnih, vaških in četrtnih skupnosti pa se smiselno uporabljajo 42. člen in druge določbe tega zakona, ki določajo pristojnosti volilnih komisij volilnih enot.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka občinski svet lahko določi, da volilne odbore imenujejo volilne komisije krajevnih, vaških in četrtnih skupnosti. Občinski svet lahko tudi natančneje razmeri pristojnosti občinske volilne komisije in volilnih komisij krajevnih, vaških in četrtnih skupnosti glede opravljanja in vodenja neposrednega tehničnega dela v zvezi z volitvami.

113. člen

Volilno komisijo krajevne, vaške oziroma četrtne skupnosti sestavljajo predsednik in dva člana ter njihovi namestniki, ki se imenujejo izmed volivcev s stalnim prebivališčem v tej skupnosti.

Volilno komisijo krajevne, vaške oziroma četrtne skupnosti imenuje svet te skupnosti. Za prve volitve sveta novo ustanovljene skupnosti imenuje volilno komisijo take skupnosti občinska volilna komisija.

114. člen

Glede vprašanj, ki v tem oddelku niso posebej urejena, se smiselno uporabljajo določbe tega zakona o volitvah v občinske svete.

Zakon o lokalnih volitvah – ZLV (Uradni list RS, št. 72/93) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

IV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

115. člen

Referendumi o oblikovanju novih občin se izvedejo do konca maja 1994.

Na podlagi izvedenih referendumov se z zakonom ustanovijo nove občine do konca julija 1994.

Volitve v občinske svete in volitve županov ter konstituiranje občinskih svetov v novih občinah se opravi najpozneje do 31. 12. 1994.

116. člen

Število članov prvega občinskega sveta se določi v zakonu o ustanovitvi občin.

Število članov občinskega sveta se določi glede na število prebivalcev v občini, tako da občinski svet šteje naslednje število članov:

- 7 do 11 članov v občini z do 3.000 prebivalcev,
- 12 do 15 članov v občini z do 5.000 prebivalcev,
- 16 do 19 članov v občini z do 10.000 prebivalcev,
- 20 do 23 članov v občini z do 15.000 prebivalcev,
- 24 do 27 članov v občini z do 20.000 prebivalcev,
- 28 do 31 članov v občini z do 30.000 prebivalcev,
- 32 do 35 članov v občini s preko 30.000 prebivalcev,
- 36 do 45 članov v občini s preko 100.000 prebivalcev.

V narodnostno mešanih občinah imata narodni skupnosti v občinskih svetih desetino skupnega števila članov občinskega sveta oziroma najmanj enega.

117. člen

Občinske skupščine na predlog izvršnih svetov v petih dneh po uveljavitvi zakona o ustanovitvi občin sprejmejo odloka o določitvah volilnih enot in imenujejo občinske volilne komisije. Če tega ne storijo, sprejmejo odloke o določitvi volilnih enot volilne komisije referendumskih območij, ki tudi opravijo naloge občinskih volilnih komisij. V tem primeru republiška volilna komisija lahko po potrebi spremeni sestavo volilnih komisij referendumskih območij.

118. člen

Prvo sejo na prvih volitvah izvoljenega občinskega sveta skliče predsednik občinske volilne komisije najpozneje v 20 dneh po njegovi izvolitvi.

119. člen

Prve redne volitve županov se opravijo hkrati s prvimi rednimi volitvami v občinske svete.

120. člen

Prve volitve v svetu krajevnih, vaških in četrtnih skupnosti se opravijo v enem letu po uveljavitvi statuta občine.

121. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona nehajo veljati določbe Zakona o volitvah v skupščine (Uradni list SRS, št. 42/89 in 5/90 ter Uradni list RS, št. 10/90 in 45/90), ki se nanašajo na nadomestne volitve delegatov zborov skupščin občin in posebnih družbenopolitičnih skupnosti.

122. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah – ZLV-A (Uradni list RS, št. 7/94) vsebuje naslednjo končno določbo:

7. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah – ZLV-B (Uradni list RS, št. 33/94) vsebuje naslednjo končno določbo:

8. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah – ZLV-C (Uradni list RS, št. 70/95) vsebuje naslednjo končno določbo:

3. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah – ZLV-D (Uradni list RS, št. 51/02) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

26. člen

Do sistemske ureditve vprašanja obdavčevanja osebnih prejemkov predsednika in članov volilnih odborov se od nadomestil iz petega odstavka 11. člena tega zakona ne plačuje davka od osebnih prejemkov in dohodnine.

(Opomba: prenehanje uporabe – glej 151. člen ZDoh-1.)

27. člen

Določba 9. člena tega zakona se začne uporabljati po preteku mandata občinskih volilnih komisij, imenovanih pred uveljavitvijo tega zakona.

28. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalnih volitvah – ZLV-E (Uradni list RS, št. 72/05) vsebuje naslednji prehodno in končno določbo:

4. člen

Ne glede na določbo 70.a člena zakona morajo po uveljavitvi tega zakona politične stranke ali volivci, ki v volilni enoti določijo več kot enega kandidata za člana občinskega sveta, določiti kandidate oziroma kandidatne liste tako, da pripada vsakemu od obeh spolov za prve redne volitve najmanj 20% in za naslednje redne volitve najmanj 30% kandidatur oziroma mest na kandidatni listi ter svoje kandidate oziroma kandidate na prvi polovici kandidatne liste razporediti izmenično najmanj vsakega tretjega kandidata po spolu.

Občinska volilna komisija ne zavrne potrditve kandidatur oziroma kandidatnih list, ki jih je vložila politična stranka v občini, če je na ravni občine upoštevala razmerje med spoloma iz prvega odstavka tega člena.

5. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4347. Zakon o lokalni samoupravi (uradno prečiščeno besedilo) (ZLS-UPB1)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 4. oktobra 2005 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o lokalni samoupravi, ki obsega:

– Zakon o lokalni samoupravi – ZLS (Uradni list RS, št. 72/93 z dne 31. 12. 1993),

– odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o razveljavitvi prvega odstavka 95. člena Zakona o lokalni samoupravi, št. U-I-13/94-65 (Uradni list RS, št. 6/94 z dne 11. 2. 1994),

– odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o razveljavitvi 13. člena ter prvega in tretjega odstavka 14. člena Zakona o lokalni samoupravi, št. U-I-144/94-18 (Uradni list RS, št. 45/94 z dne 22. 7. 1994),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 57/94 z dne 29. 9. 1994),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 14/95 z dne 10. 3. 1995),

– odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o razveljavitvi prvega odstavka 101. člena Zakona o upravi in tretjega odstavka 99.a člena Zakona o lokalni samoupravi, št. U-I-285/94-105 (Uradni list RS, št. 20/95 z dne 7. 4. 1995),

– Obvezno razlago 19. člena Zakona o lokalni samoupravi – ORZLS19 (Uradni list RS, št. 63/95 z dne 6. 11. 1995),

– odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o razveljavitvi drugega stavka tretjega odstavka 64. člena Zakona o lokalni samoupravi, št. U-I-264/95-7 (Uradni list RS, št. 9/96 z dne 16. 2. 1996),

– odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o razveljavitvi prvega odstavka 99.a člena Zakona o lokalni samoupravi, št. U-I-98/95 (Uradni list RS, št. 44/96 z dne 9. 8. 1996),

– Zakon o dopolnitvi Zakona o lokalni samoupravi – ZLS-G (Uradni list RS, št. 26/97 z dne 16. 5. 1997),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi – ZLS-H (Uradni list RS, št. 70/97 z dne 14. 11. 1997),

– Zakon o spremembi Zakona o lokalni samoupravi – ZLS-I (Uradni list RS, št. 10/98 z dne 12. 2. 1998),

– odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o razveljavitvi četrte alineje prvega odstavka 37.a člena Zakona o lokalni samoupravi v obsegu, kolikor je veljala pred njeno uveljavitvijo, št. U-I-39/95 (Uradni list RS, št. 68/98 z dne 5. 10. 1998),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi – ZLS-J (Uradni list RS, št. 74/98 z dne 3. 11. 1998),

– odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o razveljavitvi tretjega odstavka 51.b člena, 51.c člena ter prvega, drugega in šestega odstavka 100. člena Zakona o lokalni samoupravi, št. U-I-4/99 (Uradni list RS, št. 59/99 z dne 23. 7. 1999),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi – ZLS-K (Uradni list RS, št. 70/00 z dne 8. 8. 2000),

– Zakon o samopriskupku – ZSam-1 (Uradni list RS, št. 87/01 z dne 8. 11. 2001),

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi – ZLS-L (Uradni list RS, št. 51/02 z dne 11. 6. 2002),

– odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o razveljavitvi 90.b člena Zakona o lokalni samoupravi, št. U-I-186/00-21 (Uradni list RS, št. 108/03 z dne 7. 11. 2003) in

– Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi – ZLS-M (Uradni list RS, št. 72/05 z dne 29. 7. 2005).

Št. 020-01/90-4/190

Ljubljana, dne 4. oktobra 2005

EPA 404-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., i.r.

ZAKON **O LOKALNI SAMOUPRAVI** **uradno prečiščeno besedilo** **(ZLS-UPB1)**

I. poglavje **SPLOŠNE DOLOČBE**

1. člen

Ta zakon določa načela za ureditev samoupravnih lokalnih skupnosti.

2. člen

Občine so temeljne samoupravne lokalne skupnosti.

Občina v okviru ustave in zakonov samostojno ureja in opravlja svoje zadeve in izvršuje naloge, ki so nanjo prenesene z zakoni.

Po predhodnem soglasju občine lahko država z zakonom prenese na občino opravljanje posameznih nalog iz svoje pristojnosti, če za to zagotovi tudi sredstva.

3. člen

Občine se samostojno odločajo o povezovanju v širše samoupravne lokalne skupnosti, tudi v pokrajine.

Pokrajine urejajo in opravljajo lokalne zadeve širšega pomena, ki presegajo zmogljivosti občin.

Po predhodnem soglasju oziroma sporazumu s pokrajino lahko država z zakonom prenese na pokrajino opravljanje posameznih nalog iz svoje pristojnosti, če za to zagotovi tudi sredstva.

4. člen

Mestna občina se ustanovi na območju mesta po postopku in ob pogojih, ki jih določa ta zakon.

5. člen

Občine se na območjih, kjer živijo pripadniki madžarske in italijanske narodne skupnosti, oblikujejo tako, da je v njih zagotovljeno uresničevanje posebnih pravic narodnih skupnosti.

6. člen

Samoupravne lokalne skupnosti med seboj prostovoljno sodelujejo zaradi skupnega urejanja in opravljanja lokalnih zadev javnega pomena. V ta namen ustanovljajo zveze, lahko združujejo sredstva in v skladu z zakonom ustanovljajo

skupne organe ter organe skupne občinske uprave, ustanovljajo in upravljajo sklade, javne zavode, javna podjetja in ustanove.

Samoupravne lokalne skupnosti se zaradi predstavljanja in uveljavljanja lokalne samouprave ter usklajevanja in skupnega zagotavljanja svojih interesov povezujejo v združenja.

Samoupravne lokalne skupnosti, njihove zveze in združenja lahko sodelujejo tudi z lokalnimi skupnostmi drugih držav in z mednarodnimi organizacijami lokalnih skupnosti.

7. člen

Samoupravne lokalne skupnosti so osebe javnega prava s pravico posedovati, pridobivati in razpolagati z vsemi vrstami premoženja.

8. člen

Samoupravne lokalne skupnosti se financirajo iz lastnih virov.

Občinam, ki zaradi slabše gospodarske razvitosti ne morejo v celoti zagotoviti izvajanja z zakonom določenih nalog, zagotovi potrebna dodatna sredstva država.

9. člen

Občina ima svoje ime, ki ga določi zakon.

Zakon določi tudi sedež občine.

O imenu in sedežu občine oziroma njuni spremembi se ugotovi volja prebivalcev naselij, vključenih v občino, z referendumom.

Ime občine se določi po imenu središčnega ali drugega naselja v občini ali po krajinskem imenu. Ime občine je lahko sestavljeno iz imen več naselij v občini. Ime občine se mora razlikovati od imen drugih občin. Kot sedež občine se praviloma določi središčno naselje.

Pri določitvi imena in sedeža občine je treba upoštevati zgodovinske in prometne vidike ter ustaljene splošne krajinske oznake.

Kadar zaradi spremembe območja občine naselje, po katerem je imela občina ime ali je bilo sedež, ni več v tej občini, se v postopku za spremembo območja občine določi tudi novo ime ali sedež občine.

10. člen

Samoupravne lokalne skupnosti imajo pravico do uporabe lastnega grba in zastave. Grb in zastava se morata razlikovati od grba in zastave Republike Slovenije, tujih držav in narodov ter drugih samoupravnih lokalnih skupnosti.

Grb in zastavo določi samoupravna lokalna skupnost s predpisom.

Samoupravne lokalne skupnosti uporabljajo žig, ki mora vsebovati označbo in ime samoupravne lokalne skupnosti.

11. člen

Osebe, ki imajo na območju samoupravne lokalne skupnosti stalno prebivališče, so člani samoupravne lokalne skupnosti (v nadaljnjem besedilu: občani).

Občani v samoupravnih lokalnih skupnostih odločajo o zadevah lokalne samouprave preko svetov, sestavljenih iz članov, ki jih volijo svobodno in tajno na podlagi neposredne, enake in splošne volilne pravice.

Občani v samoupravnih lokalnih skupnostih odločajo o zadevah lokalne samouprave tudi neposredno – na svojih zboreh, z referendumom in preko ljudske iniciative.

II. poglavje **OBMOČJE IN DELI OBČINE**

12. člen

Območje občine obsega območje naselja ali več naselij, ki so povezana s skupnimi potrebami in interesi prebivalcev.

Območje občine je določeno z zakonom o ustanovitvi občine.

Območje občine se lahko spremeni oziroma nova občina se lahko ustanovi z zakonom po opravljenem referendumu, s katerim se ugotovi volja prebivalcev.

Z zakonom, s katerim se ustanovi nova občina se določi njeno območje, ime in sedež, število članov prvega občinskega sveta in druge zadeve, pomembne za konstituiranje občine.

13. člen

Občina mora biti sposobna zadovoljevati potrebe in interese svojih prebivalcev in izpolnjevati druge naloge v skladu z zakonom.

Šteje se, da je občina sposobna na svojem območju zadovoljevati potrebe in izpolnjevati naloge iz prejšnjega odstavka, če so zagotovljeni naslednji pogoji:

- popolna osnovna šola;
- primarno zdravstveno varstvo občanov (zdravstveni dom ali zdravstvena postaja);
- komunalna opremljenost (oskrba s pitno vodo, odvajanje in čiščenje odpadnih voda, oskrba z električno energijo);
- poštne storitve;
- knjižnica (splošna ali šolska);
- prostori za upravno dejavnost lokalnih skupnosti.

13.a člen

Občina ima najmanj 5000 prebivalcev.

Ob ustanovitvi ima lahko občina manj kot 5000 prebivalcev, če gre za ustanovitev nove občine z združitvijo dveh ali več občin.

Zaradi geografskih, obmejnih, narodnostnih, zgodovinskih ali gospodarskih razlogov se lahko izjemoma ustanovi občina, ki ima manj kot 5000, vendar ne manj kot 2000 prebivalcev.

Pri ustanavljanju občin se morajo kriteriji iz 13. in 13.a člena tega zakona upoštevati kot celota.

14. člen

Postopek za spremembo območja občine oziroma za ustanovitev nove občine začne državni zbor na predlog, ki ga vložijo z ustavo določeni predlagatelji zakona ali občinski svet.

Državni zbor mora postopek za spremembo območja občine oziroma za ustanovitev nove občine končati najkasneje tri mesece pred rokom, ki je z zakonom, ki ureja lokalne volitve, določen kot prvi rok za razpis rednih volitev v občinske svete.

V predlogu za začetek postopka morajo biti navedeni razlogi, ki utemeljujejo spremembo območja občine oziroma ustanovitev nove občine, podatki, iz katerih je razvidno, da območje, na katerem naj bi se ustanovila nova občina, izpolnjuje pogoje za občino ter podatki, iz katerih je razvidno, da občina, katere območje se spreminja, še izpolnjuje pogoje za občino.

Če predloga iz prvega odstavka tega člena ni vložil občinski svet, mu državni zbor pošlje predlog, da poda svoje mnenje.

Predlog in mnenje iz prejšnjih odstavkov pošlje državni zbor vladi, ki poda svoje mnenje in predlog.

14.a člen

Državni zbor obravnava predlog za spremembo območja občine oziroma za ustanovitev nove občine skupaj z mnenji in predlogom vlade iz 14. člena tega zakona in če oceni, da so izpolnjeni pogoji za ustanovitev občine oziroma spremembo njenega območja, razpiše referendum, s katerim se ugotovi volja prebivalcev.

Če državni zbor ob obravnavi posameznega predloga oceni, da niso izpolnjeni pogoji za ustanovitev občine oziroma

ma spremembo njenega območja, to ugotovi s sklepom, ki ga pošlje predlagatelju.

Predlagatelj lahko poda pobudo ustavnemu sodišču za oceno ustavnosti in zakonitosti sklepa državnega zbora iz prejšnjega odstavka v roku 15 dni od prejema sklepa.

14.b člen

Z odlokom o razpisu referendumov za ustanovitev nove občine oziroma spremembo območja občine se določi referendumsko območje oziroma več referendumskih območij, besedilo vprašanja na posameznem območju, dan razpisa referendumov in dan glasovanja.

Pravico glasovati na referendumu ima vsak, ki ima na referendumskem območju volilno pravico za volitve v občinski svet.

Referendum se opravi v skladu z zakonom, ki ureja referendum in ljudsko iniciativo, kolikor ni s tem zakonom določeno drugače.

Postopek za izvedbo referendumov vodijo republiška volilna komisija, volilne komisije referendumskih območij, ki jih imenuje republiška volilna komisija in volilni odbori. Republiška volilna komisija lahko za izvedbo referendumov pooblasti občinsko volilno komisijo. Glede oblikovanja in dela volilnih organov se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja lokalne volitve.

15. člen

Dvoje ali več sosednjih občin se lahko združi v novo občino, če se za to na referendumu v vsaki občini izreče večina volivcev, ki so glasovali.

Občina se lahko razdeli na dvoje ali več novih občin, če območje vsake od predvidenih novih občin izpolnjuje pogoje po tem zakonu in če se za to na referendumu na območju vsake od predvidenih novih občin izreče večina volivcev, ki so glasovali.

Del občine, ki obsega območje naselja ali več sosednjih naselij, se lahko izloči iz občine in ustanovi kot nova občina, če se za to na referendumu v tem delu občine odloči večina volivcev, ki so glasovali, in če oba tako nastala dela občine tudi izpolnjujeta pogoje za novo občino.

Del občine se lahko izloči iz občine in priključi k sosednji občini, če se za to v tem delu občine in v občini, kateri se ta del občine želi priključiti, na referendumu odloči večina volivcev, ki so glasovali, in če preostali del občine tudi izpolnjuje pogoje za novo občino.

15.a člen

Mesto je večje urbano naselje, ki se po velikosti, ekonomski strukturi, prebivalstveni gostoti, naseljenosti in zgodovinskem razvoju razlikuje od drugih naselij.

Mesto ima več kot 3.000 prebivalcev.

Naselje dobi status mesta z odločitvijo vlade.

15.b člen

Volitve v občinski svet in volitve župana nove občine se izvedejo ob prvih rednih lokalnih volitvah po njeni ustanovitvi.

Občinsko volilno komisijo nove občine imenuje občinski svet oziroma občinski sveti občin, na območju katerih je bila nova občina ustanovljena.

Občinsko volilno komisijo je treba imenovati najkasneje do objave razpisa rednih lokalnih volitev v občinske svete, sicer jo imenuje republiška volilna komisija.

Nova občina se konstituira in začne opravljati svoje naloge s prvim dnem proračunskega leta, ki sledi letu, v katerem so bile opravljene volitve.

Občinski svet se konstituira na prvi seji po volitvah, na kateri je potrjenih več kot polovica mandatov članov sveta.

Prvo sejo občinskega sveta skliče prejšnji župan, prvo sejo občinskega sveta nove občine pa predsednik občinske volilne komisije. Prvo sejo vodi najstarejši član občinskega

sveta oziroma član, ki ga na predlog najstarejšega člana določi občinski svet.

Občinski svet na prvi seji najprej imenuje komisijo za potrditev mandatov članov občinskega sveta in ugotovitev izvolitve župana.

Komisiji iz prejšnjega odstavka se predloži poročilo občinske volilne komisije o izidu volitev, potrdila o izvolitvi članov občinskega sveta in župana ter morebitne pritožbe kandidatov ali predstavnikov kandidatur oziroma list kandidatov.

Občinski svet odloči o potrditvi mandatov članov občinskega sveta na podlagi poročila komisije o pregledu potrdil o izvolitvi ter o vsebini in upravičenosti morebitnih pritožb.

Občinski svet skupaj odloči o potrditvi mandatov, ki niso sporni, o vsakem spornem mandatu pa odloči posebej.

Član občinskega sveta, katerega mandat je sporen, ne sme glasovati o potrditvi svojega mandata.

Šteje se, da je občinski svet z odločitvijo o spornem mandatu odločil o pritožbi kandidata ali predstavnika kandidature oziroma liste kandidatov.

Občinski svet odloči o morebitnih pritožbah kandidatov ali predstavnikov kandidatur za župana na podlagi potrdila občinske volilne komisije o izvolitvi župana.

Če občinski svet pritožbi kandidata ali predstavnika kandidature za župana oziroma kandidata, predstavnika kandidature oziroma predstavnika liste kandidatov za člane občinskega sveta ne ugodí, lahko pritožnik uveljavlja sodno varstvo.

16. člen

Na območju mesta se zaradi enotnega prostorskega in urbanističnega urejanja, zadovoljevanja komunalnih potreb in planiranja razvoja ustanovi mestna občina.

Mestna občina je gosto in strnjeno naselje ali več naselij, povezanih v enoten prostorski organizem in mestno okolico, ki jo povezuje dnevna migracija prebivalstva.

Mesto lahko dobi status mestne občine, če ima najmanj 20.000 prebivalcev in najmanj 15.000 delovnih mest, od tega najmanj polovico v terciarnih in kvartarnih dejavnostih in je geografsko, gospodarsko in kulturno središče svojega gravitacijskega območja.

Mestno občino ustanovi Državni zbor z zakonom po prej opravljenem referendumu, s katerim se ugotovi volja prebivalcev na določenem območju ter po postopku, ki ga določa poseben zakon. Z zakonom se določita območje in ime mestne občine.

Ime mestne občine se določi po imenu mesta, na območju katerega se ustanovi mestna občina.

16.a člen

(črtan)

17. člen

Območje občine je lahko v naravi označeno z ustreznimi prometnimi in neprometnimi znaki.

18. člen

Na območju občine se lahko ustanovijo ožji deli občine (krajevne, vaške ali četrtne skupnosti). Ime in območje ožjega dela občine se določi s statutom občine. Pri notranji členitvi mora občinski svet upoštevati zemljepisne, zgodovinske, gospodarske, upravne, kulturne in druge značilnosti območja.

Občinski svet lahko s spremembo statuta ukine ožji del občine ali spremeni njegovo območje. Sprememba statuta, s katero se ukine ožji del občine oziroma spremeni njegovo območje, lahko začne veljati šele po izteku mandata sveta ožjega dela občine.

Pobudo za ustanovitev ožjih delov občine ali za spremembo njihovih območij lahko da zbor krajanov ali s statutom

določeno število prebivalcev dela občine. Občinski svet mora pobudo obvezno obravnavati.

Pred ustanovitvijo ožjih delov občine ali pred spremembo njihovih območij mora občinski svet na zborih krajanov ali na referendumu ugotoviti interes prebivalcev posameznih območij v občini, kjer naj bi bili ustanovljeni ožji deli občine. Ugotavljanje interesa se nanaša na ime in območje ožjega dela občine.

19. člen

Organ ožjega dela občine je svet, ki ga izvolijo volilni upravičenci s stalnim prebivališčem na območju ožjega dela občine. Način izvolitve članov sveta ožjega dela občine določa zakon.

Statut občine lahko določi, da ožji del občine nima organa iz prejšnjega odstavka.

Če s statutom občine niso ustanovljeni ožji deli občine ali če statut občine določi, da ožji del občine nima sveta, lahko občinski svet ustanovi krajevne, vaške ali četrtne odbore v skladu s tretjim odstavkom 30. člena tega zakona.

19.a člen

Število članov sveta ožjega dela občine določi občinski svet. Glede odločanja sveta ožjega dela občine se smiselno uporablja določba prvega odstavka 35. člena tega zakona. Svet ožjega dela občine ima predsednika, ki ga izmed sebe izvolijo člani sveta ožjega dela občine.

Svet ožjega dela občine lahko občinskemu svetu predlaga odločitve, ki se nanašajo na ožji del občine. Če tako določa statut občine, mora občinski svet pred sprejetjem odločitve, ki se nanaša na ožji del občine, pridobiti mnenje sveta ožjega dela občine.

Župan ima pravico biti navzoč in razpravljati na sejah sveta ožjega dela občine brez pravice glasovanja.

Statut občine lahko določi, da so posamezne odločitve sveta ožjega dela občine veljavne, ko da nanje soglasje občinski svet.

19.b člen

Ožji del občine, ki ima svet, opravlja naloge, ki se pretežno nanašajo na njegove prebivalce in ki so mu prenešene v izvajanje s statutom občine. Statut občine lahko prenese v izvajanje ožjemu delu občine zlasti naloge, ki se nanašajo na:

- lokalne javne službe,
- vzdrževanje krajevnih cest in drugih javnih površin,
- upravljanje s premoženjem, namenjenim za potrebe krajevnega prebivalstva,
- pospeševanje kulturne in drugih društvenih dejavnosti.

Podrobneje se naloge, ki se prenesejo v izvajanje ožjim delom občine določijo z odlokom.

19.c člen

Statut občine lahko določi, da je ožji del občine pravna oseba javnega prava.

V primeru, da je ožji del občine pravna oseba, nastopa v pravnem prometu v okviru nalog, ki so določene s statutom občine oziroma z odlokom iz drugega odstavka 19.b člena tega zakona.

V primeru, da je ožji del občine pravna oseba, ga zastopa njegov svet. Statut občine lahko določi, da zastopa ožji del občine predsednik njegovega sveta. Pravni posli, ki jih sklene ožji del občine brez predhodnega soglasja župana, so nični, vendar pa lahko predpis občine, ki je potreben za izvršitev občinskega proračuna določi, kateri pravni posli in v kateri višini so ti posli, ki jih sklene ožji del občine, veljavni brez predhodnega soglasja župana.

V primeru, da je ožji del občine pravna oseba, odgovarja za svoje obveznosti z vsem svojim premoženjem. Za obveznosti ožjega dela občine subsidiarno odgovarja občina.

Če ožji del občine, ki je v skladu s statutom občine pravna oseba, preneha obstajati ali če mu preneha pravna subjektiviteta, njegove pravice in obveznosti preidejo na občino oziroma na nove ožje dele občine z lastnostjo pravne osebe, ki nastanejo z združitvijo ali z razdružitvijo prejšnjih ožjih delov občine.

V primeru, da ožji del občine ni pravna oseba, lahko statut občine določi, da v okviru nalog ožjega dela in v okviru s proračunom določenih sredstev za izvajanje teh nalog občino pri izvajanju odločitev sveta ožjega dela občine zastopa svet ožjega dela občine ali njegov predsednik. Pravni posli, ki jih sklene ožji del občine brez predhodnega soglasja župana, so nični, vendar pa lahko predpis občine, ki je potreben za izvršitev občinskega proračuna določi, kateri pravni posli in v kateri višini so ti posli, ki jih sklene ožji del občine, veljavni brez predhodnega soglasja župana.

19.č člen

Če je ožji del občine v skladu s statutom občine pravna oseba, se njegovo delovanje financira iz občinskega proračuna, s prostovoljnimi prispevki fizičnih in pravnih oseb, s plačili za storitve, s samoprispevkom in s prihodki od premoženja ožjega dela občine. **(Opomba: preneha veljati, kolikor določa, da se delovanje ožjega dela občine, ki je pravna oseba, financira s samoprispevkom. Glej ZSam-1, Uradni list RS, št. 87/01.)** Ožji del občine se ne sme zadolževati. Prihodki in odhodki ožjega dela občine morajo biti zajeti v njegovem finančnem načrtu, ki je sestavni del občinskega proračuna.

Če ožji del občine ni pravna oseba, način financiranja njegovega delovanja določi občinski statut. Sredstva za izvajanje nalog ožjih delov občine se zagotovijo v občinskem proračunu.

III. poglavje NALOGE OBČINE

20. člen

Občina lahko v skladu z zakoni poseduje, pridobiva in razpolaga z vsemi vrstami premoženja, ustanavlja in vodi javna podjetja ter v okviru sistema javnih financ določa svoj proračun.

21. člen

Občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena (izvirne naloge), ki jih določi s splošnim aktom občine ali so določene z zakonom.

Občina za zadovoljevanje potreb svojih prebivalcev opravlja zlasti naslednje naloge:

- upravlja občinsko premoženje;
- omogoča pogoje za gospodarski razvoj občine in v skladu z zakonom opravlja naloge s področja gostinstva, turizma in kmetijstva;
- načrtuje prostorski razvoj, v skladu z zakonom opravlja naloge na področju posegov v prostor in graditve objektov ter zagotavlja javno službo gospodarjenja s stavbnimi zemljišči;
- ustvarja pogoje za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj;
- v okviru svojih pristojnosti ureja, upravlja in skrbi za lokalne javne službe;
- pospešuje službe socialnega skrbstva, za predšolsko varstvo, osnovno varstvo otroka in družine, za socialno ogrožene, invalide in ostarele;
- skrbi za varstvo zraka, tal, vodnih virov, za varstvo pred hrupom, za zbiranje in odlaganje odpadkov in opravlja druge dejavnosti varstva okolja;
- ureja in vzdržuje vodovodne in energetske komunalne objekte;

– ustvarja pogoje za izobraževanje odraslih, ki je pomembno za razvoj občine in za kvaliteto življenja njenih prebivalcev;

– pospešuje vzgojno izobraževalno, informacijsko dokumentacijsko, društveno in drugo dejavnost na svojem območju;

– pospešuje razvoj športa in rekreacije;

– pospešuje kulturnoumetniško ustvarjalnost, omogoča dostopnost do kulturnih programov, zagotavlja splošnoizobraževalno knjižnično dejavnost ter v skladu z zakonom skrbi za kulturno dediščino na svojem območju;

– gradi, vzdržuje in ureja lokalne javne ceste, javne poti, rekreacijske in druge javne površine v skladu z zakonom ureja promet v občini ter opravlja naloge občinskega redarstva;

– opravlja nadzorstvo nad krajevnimi prireditvami;

– organizira komunalno-redarstveno službo in skrbi za red v občini;

– skrbi za požarno varnost in organizira reševalno pomoč;

– organizira pomoč in reševanje za primere elementarnih in drugih nesreč;

– organizira opravljanje pokopališke in pogrebne službe;

– določa prekrške in denarne kazni za prekrške, s katerimi se kršijo predpisi občine in opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi ureja zadeve iz svoje pristojnosti, če ni z zakonom drugače določeno;

– sprejema statut občine in druge splošne akte;

– organizira občinsko upravo;

– ureja druge lokalne zadeve javnega pomena.

21.a člen

Občina pridobiva podatke, ki jih potrebuje za opravljanje nalog iz svoje pristojnosti, jih obdeluje ter opravlja statistično, evidenčno in analitično funkcijo za svoje potrebe. Pri varstvu, obdelovanju in hrambi podatkov mora občina ravnati v skladu z zakoni, ki urejajo to področje.

Občina pridobiva in obdeluje o posameznikih naslednje osebne podatke:

- enotno matično številko občana;
- osebno ime;
- naslov stalnega ali začasnega prebivališča;
- datum in kraj rojstva;
- podatke o osebnih vozilih;
- podatke o nepremičninah ter
- druge osebne podatke v skladu z zakonom.

Občina pridobiva osebne podatke iz prejšnjega odstavka neposredno od posameznika, na katerega se podatki nanašajo. Na podlagi zahteve, ki vsebuje navedbo pravne podlage obdelovanja osebnih podatkov, lahko občina osebne podatke pridobi tudi od upravljavca centralnega registra prebivalstva, matičnega registra, zemljiškega katastra ali drugega upravljavca, če tako določa zakon. Zahteva občine mora biti v pisni ali drugi z zakonom ali predpisom vlade določeni obliki.

Občina pridobiva podatke od upravljavcev nepremičninskih evidenc brezplačno, oziroma pod enakimi pogoji, kot veljajo za neposredne uporabnike državnega proračuna.

Podatke lahko občina pridobi brezplačno v pisni obliki, na elektronskih pomnilniških medijih ali po elektronski poti. Pridobivanje osebnih podatkov po elektronski poti se občini odobri, ko zagotovi tehnične pogoje in pogoje, s katerimi se v skladu z zakonom zagotavlja zavarovanje osebnih podatkov.

Občina lahko, zaradi izvajanja nalog iz svoje pristojnosti v skladu z nameni in pod pogoji določenimi v zakonu, posreduje pridobljene podatke fizičnim in pravnim osebam.

22. člen

Poleg lokalnih zadev javnega pomena mestna občina na podlagi in v skladu z zakoni, ki urejajo posamezna področja,

čja, kot svoje naloge opravlja še z zakonom določene naloge iz državne pristojnosti, ki se nanašajo na razvoj mest.

23. člen

Mestna občina, ki je povezana v pokrajino, lahko opravlja upravne funkcije pokrajine, če tako odločijo občine.

24. člen

Po predhodnem soglasju občine lahko država z zakonom prenese na občino opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti (prenesene naloge).

Na občino se lahko prenese opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti, ki se lahko bolj racionalno in učinkovito opravljajo v občini, zlasti na področjih urejanja javnega primestnega prometa, obratovalnega časa gostinskih lokalov, izvajanja nalog na področju posegov v prostor in graditve objektov ter geodetske službe in zagotavljanja javne mreže gimnazij, srednjih in poklicnih šol ter javne zdravstvene službe na sekundarni ravni.

Z zakonom se lahko določi, da se opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti prenese na vse občine, na mestne občine, na občine na določenem območju ali na posamezno občino. Razloge in pogoje za opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti v občini določi zakon.

Zakon lahko določi, da se opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti prenese na občine ob pogoju, da s tem soglašajo vse občine ali da s tem soglašajo vse mestne občine ali da s tem soglašajo vse občine na določenem območju. Šteje se, da je občina dala predhodno soglasje, če je vložila pri Državnem zboru pobudo za opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti.

Državni zbor mora pred sprejemom zakona, s katerim se občini v opravljanje prenesejo posamezne naloge iz državne pristojnosti, pridobiti predhodno soglasje občine.

Za prenesene naloge zagotavlja država občini tudi ustrezna sredstva za njihovo opravljanje.

25. člen

Občina lahko sproži spor pred arbitražo glede višine sredstev iz 24. člena tega zakona.

Arbitražo sestavlja enako število predstavnikov občine in vlade.

Če spora ni mogoče rešiti na način iz prejšnjega odstavka, odloči Vrhovno sodišče v upravnem sporu meritorno.

Za postopek pred arbitražo veljajo splošni procesni predpisi.

26. člen

Kadar je izražen poseben interes države za ohranitev poselitve in razvoj posameznih območij, lahko Državni zbor občinam na teh območjih podeli poseben status.

Pogoje za pridobitev posebnega statusa določi poseben zakon.

27. člen

Država zagotavlja posebna sredstva za razvoj občin s posebnim statusom.

IV. poglavje ORGANI OBČINE

28. člen

Organi občine so občinski svet, župan in nadzorni odbor.

28.a člen

Organi občine so dolžni na zahtevo poslanca dati pojasnila, ki so mu potrebna v zvezi z delom v volilni enoti.

29. člen

Občinski svet je najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine.

V okviru svojih pristojnosti občinski svet:

- sprejema statut občine;
- sprejema odloke in druge občinske akte;
- sprejema prostorske in druge plane razvoja občine;
- sprejema občinski proračun in zaključni račun;
- daje soglasje k prenosu nalog iz državne pristojnosti na občino;

– imenuje in razrešuje člane nadzornega odbora ter člane komisij in odborov občinskega sveta;

– nadzoruje delo župana, podžupana in občinske uprave glede izvrševanja odločitev občinskega sveta;

– imenuje in razrešuje predstavnike občine v sosvetu načelnika upravne enote;

– odloča o pridobitvi in odtutitvi občinskega premoženja, če ni s tem zakonom drugače določeno;

– imenuje in razrešuje člane sveta za varstvo uporabnikov javnih dobrin;

– odloča o drugih zadevah, ki jih določa zakon in statut občine.

Občinski svet odloča tudi o na občino z zakonom prenesenih zadevah iz državne pristojnosti, če zakon ne določa, da o teh zadevah odloča drug občinski organ.

30. člen

Občinski svet ima komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki jo imenuje izmed članov občinskega sveta.

Občinski svet lahko ustanovi tudi druge komisije in odbore kot svoja delovna telesa. Člane komisij in odborov imenuje izmed članov občinskega sveta, lahko pa tudi izmed drugih občanov, vendar največ polovico članov. Delovno telo občinskega sveta vodi član občinskega sveta. Članstvo v komisiji ali odboru občinskega sveta ni združljivo s članstvom v nadzornem odboru občine ali z delom v občinski upravi.

Občinski svet lahko kot svoja posvetovalna telesa z odlokom ustanovi tudi krajevne, vaške ali četrtne odbore. Člane teh odborov imenuje in razrešuje občinski svet. Imenuje jih izmed prebivalcev posameznih ožjih delov občine, če v občini niso ustanovljeni ožji deli, pa izmed prebivalcev posameznih območij občine, določenih z odlokom. S statutom občine ali odlokom se lahko določi, da člane teh odborov imenujejo in razrešujejo na svojih zbiorih prebivalci ožjih delov oziroma z odlokom določenih območij občine. S statutom občine ali odlokom se lahko določi, da ima krajevni, vaški ali četrtni odbor pravico občinskemu svetu predlagati odločitve, ki se nanašajo na ožji del občine. Če tako določa statut občine ali odlok, mora občinski svet pred vsako odločitvijo, ki se nanaša na ožji del občine, obvezno pridobiti mnenje krajevnega, vaškega oziroma četrtnega odbora.

31. člen

Komisije in odbori občinskega sveta v okviru svojega delovnega področja v skladu s statutom občine in poslovníkom občinskega sveta obravnavajo zadeve iz pristojnosti občinskega sveta in dajejo občinskemu svetu mnenja in predloge.

Komisije in odbori občinskega sveta ter vsak član občinskega sveta lahko predlagajo občinskemu svetu v sprejem odloke in druge akte iz njegove pristojnosti, razen proračuna in zaključnega računa proračuna in drugih aktov, za katere je v zakonu ali v statutu občine določeno, da jih sprejme občinski svet na predlog župana.

32. člen

Nadzorni odbor je najvišji organ nadzora javne porabe v občini. V okviru svoje pristojnosti nadzorni odbor:

- opravlja nadzor nad razpolaganjem s premoženjem občine;

- nadzoruje namenskost in smotrnost porabe proračunskih sredstev;
- nadzoruje finančno poslovanje uporabnikov proračunskih sredstev.

Nadzor vsebuje ugotavljanje zakonitosti in pravilnosti poslovanja pristojnih organov, organov in organizacij porabnikov občinskega proračuna in pooblaščenih oseb z občinskimi javnimi sredstvi in občinskim javnim premoženjem in ocenjevanje učinkovitosti in gospodarnosti porabe občinskih proračunskih sredstev.

Če nadzorni odbor v okviru svoje pristojnosti ugotovi hujšo kršitev predpisov ali nepravilnosti pri poslovanju občine, ki so opredeljene v poslovniku, mora o teh kršitvah v roku petnajst dni obvestiti pristojno ministrstvo in Računsko sodišče Republike Slovenije.

Vsak član nadzornega odbora ima pravico zahtevati in dobiti podatke od občine, ki so mu potrebni pri opravljanju njegovih nalog, če teh podatkov na njegov predlog ne zahteva nadzorni odbor.

Delo nadzornega odbora je javno. Nadzorni odbor je pri svojem delu dolžan varovati osebne podatke ter državne, uradne in poslovne skrivnosti, ki so tako opredeljene z zakonom, drugim predpisom ali z akti občinskega sveta in organizacij uporabnikov proračunskih sredstev in spoštovati dostojanstvo, dobro ime in integriteto posameznikov.

Nadzorni odbor izdela o svojih ugotovitvah, ocenah in mnenjih poročilo s priporočili in predlogi. Občinski svet, župan ter organi porabnikov občinskih proračunskih sredstev so dolžni obravnavati poročilo nadzornega odbora ter upoštevati njegova priporočila in predloge v skladu s svojimi pristojnostmi.

Obvezne sestavine poročila nadzornega odbora določa minister, pristojen za finance, v soglasju z ministrom, pristojnim za lokalno samoupravo.

Statut občine določa naloge, postopke in načine dela nadzornega odbora, oblikovanje nadzornega odbora, načela za organizacijo dela in predstavljane nadzornega odbora, obveznosti in pravice občinskih organov v zvezi z delom ter priporočili in predlogi nadzornega odbora ter javnost dela nadzornega odbora. Nadzorni odbor sprejme v skladu s statutom občine svoj poslovnik.

32. a člen

Člane nadzornega odbora imenuje občinski svet. Občinski svet imenuje člane nadzornega odbora najkasneje v 45 dneh po svoji prvi seji.

Člani nadzornega odbora opravljajo svoje naloge nepoklicno.

Člani nadzornega odbora ne morejo biti člani občinskega sveta, župan, podžupan, člani svetov ožjih delov občine, tajnik občine, delavci občinske uprave, člani poslovodstev organizacij, ki so uporabniki proračunskih sredstev.

Strokovno in administrativno pomoč za delo nadzornega odbora zagotavlja župan in občinska uprava. Posamezne posebne strokovne naloge nadzora lahko opravi izvedenec, ki ga na predlog nadzornega odbora imenuje občinski svet.

Glede razrešitve člana nadzornega odbora se primerno uporabljajo razlogi iz določbe prvega odstavka 37. a člena tega zakona. Razrešitev opravi občinski svet na predlog nadzornega odbora. Članstvo v nadzornem odboru preneha z dnem razrešitve oziroma z dnem poteka mandatne dobe članov sveta.

33. člen

Župan predstavlja in zastopa občino.

Župan predstavlja občinski svet, ga sklicuje in vodi seje občinskega sveta, nima pa pravice glasovanja.

Župan predlaga občinskemu svetu v sprejem proračun občine in zaključni račun proračuna, odloke in druge akte iz pristojnosti občinskega sveta ter skrbi za izvajanje odločitev občinskega sveta.

Župan skrbi za objavo statuta, odlokov in drugih splošnih aktov občine.

Župan zadrži objavo splošnega akta občine, če meni, da je neustaven ali nezakonit in predlaga občinskemu svetu, da o njem ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje. Če občinski svet vztraja pri svoji odločitvi, se splošni akt objavi, župan pa lahko vloži pri ustavnem sodišču zahtevo za oceno njegove skladnosti z ustavo in zakonom.

Župan zadrži izvajanje odločitve občinskega sveta, če meni, da je nezakonita, ali je v nasprotju s statutom ali drugim splošnim aktom občine, in predlaga občinskemu svetu, da o njej ponovno odloči na prvi naslednji seji, pri čemer mora navesti razloge za zadržanje. Ob zadržanju izvajanja odločitve občinskega sveta župan opozori pristojno ministrstvo na nezakonitost take odločitve. Če občinski svet ponovno sprejme enako odločitev, lahko župan začne postopek pri upravnem sodišču.

Če se odločitev občinskega sveta nanaša na zadevo, ki je z zakonom prenešana v opravljanje občini, župan opozori pristojno ministrstvo na nezakonitost oziroma neprimernost take odločitve.

33. a člen

Občina ima najmanj enega podžupana. Podžupana imenuje izmed članov občinskega sveta župan, ki ga lahko tudi razreši.

V primeru predčasnega prenehanja mandata župana opravlja funkcijo župana do razpisa nadomestnih volitev podžupan. Če ima občina več podžupanov pa tisti podžupan, ki ga določi župan razen, če je razrešen. Če župan ne določi, kateri podžupan bo začasno opravljal funkcijo župana oziroma, če je razrešen, odloči občinski svet, kateri izmed članov občinskega sveta bo opravljal to funkcijo.

Podžupan se lahko odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno, če tako predlaga župan. O poklicnem opravljanju funkcije podžupana odloči občinski svet.

Podžupan pomaga županu pri njegovem delu ter opravlja posamezne naloge iz pristojnosti župana, za katere ga župan pooblasti.

Podžupan nadomešča župana v primeru njegove odsotnosti ali zadržanosti. Če ima občina več podžupanov, nadomešča župana tisti podžupan, ki ga določi župan, če ga ne določi, pa najstarejši podžupan. V času nadomeščanja opravlja podžupan tekoče naloge iz pristojnosti župana in tiste naloge, za katere ga župan pooblasti.

Kadar nastopijo razlogi, da tako župan kot podžupan ne moreta opravljati svoje funkcije, nadomešča župana član občinskega sveta, ki ga določi župan, če ga ne določi, pa najstarejši član občinskega sveta. V času nadomeščanja opravlja član občinskega sveta tekoče naloge iz pristojnosti župana.

34. člen

V primeru razmer, v katerih bi bilo lahko v večjem obsegu ogroženo življenje in premoženje občanov, občinski svet pa se ne more pravočasno sestati, lahko župan sprejme začasne nujne ukrepe. Te mora predložiti v potrditev občinskemu svetu takoj, ko se ta lahko sestane.

34. a člen

Člani občinskega sveta, župan in podžupan občine so občinski funkcionarji.

Občinski funkcionarji opravljajo svojo funkcijo nepoklicno. Župan se lahko odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno. V soglasju z županom se lahko tudi podžupan odloči, da bo funkcijo opravljal poklicno.

35. člen

Občinski svet sprejema odločitve na svoji seji z večino opredeljenih glasov navzočih članov. Svet lahko veljavno

sklepa, če je na seji navzoča večina članov občinskega sveta.

Seje občinskega sveta sklicuje in vodi župan. Župan lahko za vodenje seje občinskega sveta pooblasti podžupana ali drugega člana občinskega sveta. Če nastopijo razlogi, da župan ne more voditi že sklicane seje občinskega sveta, jo vodi podžupan, če pa tudi ta ne more voditi seje, jo vodi najstarejši član občinskega sveta.

Župan sklicuje seje občinskega sveta v skladu z določbami statuta občine in poslovnika občinskega sveta, mora pa jih sklicati najmanj štirikrat letno. Župan mora sklicati sejo občinskega sveta, če to zahteva najmanj četrtina članov občinskega sveta, seja pa mora biti v petnajstih dneh potem, ko je bila podana pisna zahteva za sklic seje. Če župan seje občinskega sveta ne skliče v roku sedmih dni po prejemu pisne zahteve, jo lahko skličejo člani občinskega sveta, ki so zahtevo podali. Zahtevi za sklic seje občinskega sveta mora biti priložen dnevni red. Župan mora dati na dnevni red predlagane točke, predlagan dnevni red pa lahko dopolni še z novimi točkami.

Strokovno in administrativno delo za potrebe občinskega sveta opravlja občinska uprava.

36. člen

Občinski svet ureja svoje delo s poslovníkom, ki ga sprejema z dvotretjinsko večino navzočih članov.

V statutu občine se določi način zagotavljanja javnosti dela organov občine.

37. člen

Občinski svet se voli na podlagi splošne in enake volilne pravice z neposrednim in tajnim glasovanjem.

Podrobneje se volitve v občinski svet uredijo v posebnem zakonu.

37.a člen

Članu občinskega sveta, županu in podžupanu preneha mandat:

- če izgubi volilno pravico,
- če postane trajno nezmožen za opravljanje funkcije,
- če je s pravnomočno sodbo obsojen na nepogojno kazen zavora, daljšo od šest mesecev,
- če v treh mesecih po potrditvi mandata ne preneha opravljati dejavnosti, ki ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta, župana in podžupana, (**Opomba: glej odločbo Ustavnega sodišča RS, št. U-I-39/95 – Uradni list RS, št. 68/98.**)

– če nastopi funkcijo ali začne opravljati dejavnost, ki ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta, župana in podžupana,

– če nastopi funkcijo ali začne opravljati delo oziroma če v enem mesecu po potrditvi mandata ne preneha opravljati funkcije ali dela v občinski, oziroma državni upravi, ki na podlagi določb 37.b člena tega zakona ni združljiva, oziroma ni združljivo s funkcijo člana občinskega sveta, župana in podžupana,

– če odstopi.

Članu občinskega sveta, županu in podžupanu preneha mandat z dnem, ko občinski svet ugotovi, da so nastali razlogi za prenehanje mandata iz prejšnjega odstavka. Zoper ugotovitev občinskega sveta lahko član občinskega sveta, župan in podžupan, ki mu je prenehal mandat, v osmih dneh od prejema sklepa vložijo tožbo na upravno sodišče, ki o njej odloči v 30 dneh. O morebitni pritožbi odloči vrhovno sodišče v 30 dneh.

Postopki za nadomestitev člana občinskega sveta, izvolitev novega župana ali imenovanje podžupana se lahko začne po preteku roka za vložitev tožbe, če tožba ni bila vložena, po preteku roka za vložitev pritožbe zoper odločitev upravnega sodišča, če pritožba ni bila vložena, oziroma po pravnomočni odločitvi sodišča.

Če je župan imenovan:

– na funkcijo v organu državne uprave, ki izvaja nadzorstvo nad zakonitostjo oziroma nad primernostjo in strokovnostjo dela občinskih organov in občinske uprave,

– za načelnika upravne enote, ali vodjo notranje organizacijske enote v upravni enoti, na katere območju je občina,

– na položaj ali drugo uradniško delovno mesto v državni upravi, na katerem se izvršujejo pooblastila v zvezi z nadzorstvom nad zakonitostjo oziroma nad primernostjo in strokovnostjo dela občinskih organov in občinske uprave, mu po zakonu preneha mandat župana z dnem imenovanja. O imenovanju mora župan takoj obvestiti občinski svet in občinsko volilno komisijo.

Če župan opravlja funkcijo ali delo iz prejšnjega odstavka, mu po zakonu preneha mandat župana, če ne odstopi s funkcije ali ne preneha z delovnim razmerjem. O svoji odločitvi, ali bo opravljal funkcijo župana, ali še naprej funkcijo ali delo iz prejšnjega odstavka, je župan dolžan pisno obvestiti občinski svet in občinsko volilno komisijo najkasneje v sedmih dneh po prejemu poročila o izidu volitev v občini.

37.b člen

Funkcija župana ni združljiva s funkcijo člana občinskega sveta in podžupana, članstvom v nadzornem odboru in z delom v občinski upravi ter z drugimi funkcijami, za katere tako določa zakon.

Funkcija člana občinskega sveta in podžupana ni združljiva s funkcijo župana, članstvom v nadzornem odboru in z delom v občinski upravi ter z drugimi funkcijami, za katere tako določa zakon.

Funkcija člana občinskega sveta tudi ni združljiva s funkcijo načelnika upravne enote in vodje notranje organizacijske enote v upravni enoti, kot tudi ne z delom v državni upravi na delovnih mestnih, na katerih delavci izvršujejo pooblastila v zvezi z nadzorstvom nad zakonitostjo oziroma nad primernostjo in strokovnostjo dela organov občine.

38. člen

Občinski svet šteje od 7 do 45 članov.

39. člen

Na narodnostno mešanih območjih, določenih z zakonom, kjer živita italijanska oziroma madžarska narodna skupnost, imata narodni skupnosti v občinskem svetu najmanj po enega predstavnika. S statutom občine se določi neposredna zastopanost narodnih skupnosti tudi v drugih organih občine.

V okviru svojih pristojnosti občine s posebnimi akti urejajo vprašanja, ki zadevajo uresničevanje pravic ter financiranje narodnih skupnosti.

K predpisom iz prejšnjega odstavka daje soglasje Svet narodne skupnosti prek predstavnikov narodnih skupnosti v občinskih svetih. Kadar organi občine odločajo o drugih vprašanjih, ki se nanašajo na uresničevanje posebnih pravic narodnih skupnosti, morajo predhodno pridobiti mnenje samoupravnih narodne skupnosti.

V narodnostno mešanih občinah se ustanovi komisija za narodnostna vprašanja. V sestavi komisije imajo pripadniki narodne skupnosti polovico članov oziroma članic.

Na območjih, kjer živi avtohtono naseljena romska skupnost, imajo Romi v občinskem svetu najmanj po enega predstavnika.

40. člen

Kadar so v občini pripadniki slovenskega naroda v manjšini, se za njih smiselno uporabljajo določbe tega zakona o zastopanosti italijanske in madžarske narodne skupnosti v občinskih organih.

41. člen

Člani občinskega sveta se volijo za štiri leta. Mandatna doba članov občinskega sveta se začne s potekom mandatne dobe prejšnjih članov sveta, traja pa do prve seje novo izvoljenega sveta.

Do prve seje novo izvoljenega občinskega sveta traja tudi:

- mandatna doba članov občinskega sveta, ki so izvoljeni na predčasnih volitvah po razpustitvi prejšnjega občinskega sveta, ali odstopu večine članov občinskega sveta,
- mandatna doba članov občinskega sveta, ki so izvoljeni na predčasnih volitvah, če je bila občina ustanovljena po opravljenih rednih volitvah,
- mandatna doba članov občinskega sveta, ki so izvoljeni na volitvah, ki so bile iz kakšnega drugega razloga na podlagi zakona opravljene po rednih volitvah v občinske svete.

42. člen

Župana volijo volivci, ki imajo v občini stalno prebivališče, na neposrednih tajnih volitvah.

Mandatna doba župana traja štiri leta. Za začetek in trajanje mandatne dobe župana se smiselno uporablja določba prvega odstavka 41. člena tega zakona.

Do prve seje novo izvoljenega občinskega sveta traja tudi:

- mandatna doba župana, ki je izvoljen na nadomestnih volitvah po prenehanju mandata prejšnjemu županu pred potekom mandatne dobe,
- mandatna doba župana, ki je izvoljen na predčasnih volitvah, če je bila občina ustanovljena po opravljenih rednih volitvah,
- mandatna doba župana, ki je izvoljen na volitvah, ki so bile iz kakšnega drugega razloga na podlagi zakona opravljene po rednih volitvah v občinske svete.

43. člen

(črtan)

44. člen

Neposredne oblike sodelovanja občanov pri odločanju v občini so zbor občanov, referendum in ljudska iniciativa.

45. člen

Občani na zboru v skladu z zakonom ali statutom občine obravnavajo posamezne zadeve, oblikujejo stališča, dajejo predloge, pobude in mnenja ali odločajo.

Zbor občanov se lahko skliče za vso občino ali za njen posamezen del.

Župan mora sklicati zbor občanov, če je tako predpisano z zakonom ali statutom občine ali če tako zahteva najmanj pet odstotkov volivcev v občini oziroma v njenem posameznem delu, lahko pa ga skliče na lastno pobudo, na pobudo občinskega sveta ali sveta ožjega dela občine.

S statutom občine se predpišejo:

- zadeve, ki jih obravnavajo občani na zboru, o njih oblikujejo svoja stališča, dajejo predloge, pobude in mnenja ali o njih odločajo,
- način vložitve zahteve in postopek odločanja o sklicu zbora občanov, če sklic zahtevajo volivci,
- način sklica zbora občanov,
- število volivcev, ki morajo sodelovati na zboru, da so stališča, predlogi, pobude in mnenja ali odločitve veljavno sprejete,
- kako sprejeta stališča, predlogi, pobude in mnenja ali odločitve zavezujejo občinske organe in
- druga vprašanja, pomembna za izvedbo zbora občanov ter za uveljavljanje njihovih stališč, predlogov, pobud, mnenj in odločitev.

46. člen

Občani lahko odločajo na referendumu o vprašanjih, ki so vsebina splošnih aktov občine, razen o proračunu in zaključnem računu občine ter o splošnih aktih, s katerimi se v skladu z zakonom predpisujejo občinski davki in druge dajatve. Referendum se opravi kot naknadni referendum, na katerem občani potrdijo ali zavrnejo sprejeti splošni akt občine ali njegove posamezne določbe.

Občinski svet lahko razpiše referendum na predlog župana ali člana občinskega sveta. Občinski svet mora razpisati referendum, če to zahteva najmanj pet odstotkov volivcev v občini in če tako določa zakon ali statut občine.

Predlog za razpis referenduma je treba vložiti oziroma občinski svet pisno seznaniti s pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma v 15 dneh po sprejemu splošnega akta. Če je vložen predlog za razpis referenduma ali je dana pobuda volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma, župan zadrži objavo splošnega akta do odločitve o predlogu ali pobudi oziroma do odločitve na referendumu.

Če je sprejeti splošni akt ali njegove posamezne določbe na referendumu potrjen, ga mora župan objaviti skupaj z objavo izida referenduma. Če je sprejeti splošni akt ali njegove posamezne določbe zavrnjene, se splošni akt ne objavi, dokler se ob upoštevanju volje volivcev ne spremeni. Odločitev volivcev na referendumu zavezuje občinski svet do konca njegovega mandata.

46.a člen

Občani lahko odločajo na referendumu tudi o drugih vprašanjih, če tako določa zakon.

Referendum iz prejšnjega odstavka se opravi v skladu z določbami tega zakona in Zakona o referendumu in ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 15/94, 13/95-odločba US, 38/96, 43/96-odločba US, 59/01, 11/03-odločba US, 48/03-odločba US, 83/04 in 24/05-odločba US), če z zakonom, ki določa in ureja referendum, ni drugače določeno.

46.b člen

Da ugotovi voljo občanov, lahko občinski svet pred odločanjem o posameznih vprašanjih iz svoje pristojnosti razpiše tudi svetovalni referendum. Svetovalni referendum se razpiše za vso občino ali za njen del. Odločitev volivcev na svetovalnem referendumu ne zavezuje občinskih organov.

47. člen

Pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma lahko da vsak volivec, politična stranka v občini ali svet ožjega dela občine. Pobuda mora vsebovati zahtevo za razpis referenduma, ki mora vsebovati jasno izraženo vprašanje, ki naj bo predmet referenduma, in obrazložitev. Statut občine lahko določi, da mora biti pobuda podprta s podpisi določenega števila volivcev na seznamu, ki vsebuje osebne podatke podpisnikov: ime in priimek, datum rojstva in naslov stalnega prebivališča.

Pobudnik o pobudi volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma pisno seznani občinski svet in pobudo predloži županu. Če župan meni, da pobuda z zahtevo ni oblikovana v skladu s prejšnjim odstavkom ali je v nasprotju z zakonom in s statutom občine, o tem v osmih dneh po prejemu pobude obvesti pobudnika in ga pozove, da ugotovljeno neskladnost odpravi v osmih dneh. Če pobudnik tega ne stori, se šteje, da pobuda ni bila vložena. Župan o tem nemudoma obvesti pobudnika in občinski svet.

Pobudnik lahko v osmih dneh po prejemu obvestila iz prejšnjega odstavka zahteva, naj odločitev župana preizkusi upravno sodišče. Če upravno sodišče ugotovi, da je odločitev neutemeljena, jo razveljavi. Sodišče odloči v tridesetih dneh.

Volivci dajejo podporo zahtevi za razpis referenduma s podpisovanjem na seznamu ali z osebnim podpisovanjem. O načinu dajanja podpore odloči župan z aktom, s katerim

določi obrazec seznama ali obrazec za podporo z osebnim podpisovanjem in rok za zbiranje podpisov. Obrazca morata vsebovati jasno izraženo zahtevo za razpis referenduma. Osebno podpisovanje se izvaja pred državnim organom, pristojnim za vodenje evidence volilne pravice. Državni organ, pristojen za vodenje evidence volilne pravice overi tudi podpise volivcev na seznamu.

Šteje se, da je zahteva za razpis referenduma vložena, če jo je v določenem roku podprlo s svojim podpisom zadostno število volivcev.

47.a člen

Občinski svet razpiše referendum v 15 dneh po sprejemu odločitve o predlogu oziroma od vložitve zahteve volivcev za razpis referenduma. Z aktom o razpisu referenduma določi občinski svet vsebino vprašanja, o katerem se bo odločalo na referendumu ter določi dan, ki se šteje za dan razpisa, referendumsko območje in dan glasovanja.

Če občinski svet meni, da je vsebina vložene zahteve za razpis referenduma v nasprotju z ustavo in zakonom, lahko zahteva, da o tem odloči ustavno sodišče. Zahtevo lahko občinski svet vloži od dne vložitve zahteve in najkasneje do izteka roka za razpis referenduma. Ustavno sodišče odloči o zahtevi občinskega sveta v 15 dneh.

Akt o razpisu referenduma se objavi na način, ki je določen s statutom občine za objavo splošnih aktov občine.

47.b člen

Pravico glasovati na referendumu imajo vsi občani, ki imajo pravico voliti člane občinskega sveta, če zakon ne določa drugače. Postopek za izvedbo referenduma vodijo organi, ki vodijo lokalne volitve. O ugovoru zaradi nepravilnosti pri delu volilnega odbora odloča občinska volilna komisija. Podrobneje določi postopek za izvedbo referenduma statut občine v skladu z zakonom.

Odločitev na referendumu je sprejeta, če zanjo glasuje večina volivcev, ki so glasovali.

Poročilo o izidu glasovanja na referendumu pošlje občinska volilna komisija občinskemu svetu ter ga objavi na način, ki je v statutu občine določen za objavo splošnih aktov občine.

48. člen

Najmanj pet odstotkov volivcev v občini lahko zahteva izdajo ali razveljavitev splošnega akta ali druge odločitve iz pristojnosti občinskega sveta oziroma drugih občinskih organov.

Glede pobude volivcem za vložitev zahteve iz prejšnjega odstavka in postopka s pobudo se primerno uporabljajo določbe 47. člena tega zakona.

Organ, na katerega je naslovljena zadeva iz prvega odstavka, je dolžan v roku, ki ga določi statut občine, najkasneje pa v treh mesecih odločiti o zahtevi.

V. poglavje OBČINSKA UPRAVA

49. člen

Občinska uprava opravlja upravne, strokovne, pospeševalne in razvojne naloge ter naloge v zvezi z zagotavljanjem javnih služb iz občinske pristojnosti.

Občinsko upravo ustanovi občinski svet na predlog župana s splošnim aktom, s katerim določi njene naloge in notranjo organizacijo.

Občinsko upravo usmerja in nadzira župan, delo občinske uprave pa vodi tajnik občine, ki ga imenuje in razrešuje župan. Tajnik občine je uradnik po zakonu, ki ureja položaj javnih uslužbencev. S splošnimi akti občine se lahko za položaj tajnika občine določi naziv direktor ali direktorica občinske uprave.

Kadar je v občini ustanovljenih več organov občinske uprave, pooblasti tajnik za posamezne naloge v zvezi z njihovim vodenjem predstojnike teh organov, katere imenuje in razrešuje župan.

O sporih o pristojnosti med organi občinske uprave odloča župan.

O izločitvi predstojnika organa občinske uprave ali zaposlenega v občinski upravi odloča tajnik občine, ki v primeru izločitve predstojnika občinske uprave o stvari tudi odloči, če je predstojnik pooblaščen za odločanje v upravnih stvareh.

O izločitvi tajnika občine ali župana odloča občinski svet, ki v primeru izločitve o stvari tudi odloči.

49.a člen

Občina ne more opravljati za drugo občino nalog, ki so po zakonu ali drugem predpisu naloge občinske uprave, razen strokovnih in tehničnih nalog.

Občine se lahko odločijo, da ustanovijo enega ali več organov skupne občinske uprave.

Organ skupne občinske uprave, ali skupno službo občin za opravljanje posameznih nalog občinske uprave ustanovijo občinski sveti na podlagi splošnih aktov iz drugega odstavka 49. člena tega zakona.

Župani se lahko dogovorijo, da se naloge skupnega organa občinske uprave ali skupne službe iz prejšnjega odstavka opravljajo v eni od občinskih uprav.

49.b člen

Organ skupne občinske uprave vodi predstojnik, ki ga imenujejo in razrešujejo župani občin, ki so ustanovile organ skupne občinske uprave.

Predstojnik organa skupne občinske uprave določi sistemizacijo delovnih mest v organu in odloča o sklenitvi in prenehanju delovnega razmerja zaposlenih v tem organu.

49.c člen

Pri izvrševanju upravnih nalog nastopa organ skupne občinske uprave kot organ tiste občine, v katere krajevno pristojnost zadeva spada.

Organ skupne občinske uprave mora pri izvrševanju upravnih nalog ravnati po usmeritvah župana in nalogih tajnika občine, v katere krajevno pristojnost zadeva spada, glede splošnih vprašanj organiziranja in delovanja organa skupne občinske uprave pa po skupnih usmeritvah vseh županov občin, ki so organ skupne občinske uprave ustanovile.

Predstojnik organa skupne občinske uprave odgovarja za izvrševanje upravnih nalog, ki spadajo v krajevno pristojnost posamezne občine, županu in tajniku te občine, za delo organa skupne občinske uprave v celoti pa skupaj vsem županov občin, ki so organ skupne občinske uprave ustanovile.

O izločitvi predstojnika organa skupne občinske uprave ali zaposlenega v občinski upravi odloča tajnik občine, v katere krajevno pristojnost zadeva spada, ki v primeru izločitve predstojnika o stvari tudi odloči.

49.č člen

Občine zagotavljajo sredstva in druge materialne pogoje za skupno opravljanje nalog občinske uprave v razmerju števila prebivalcev posamezne občine do števila vseh prebivalcev občin, za katere se opravljajo, če ni z odlokom določeno drugače.

Za škodo, povzročeno z nezakonitim delom zaposlenega v organu skupne občinske uprave odgovarjajo solidarno občine, ki so organ ustanovile.

49.d člen

S splošnim aktom o organizaciji in delovnem področju organov občinske uprave oziroma z aktom o ustanovitvi organa skupne občinske uprave ter v aktu o sistemizaciji delovnih mest se določi izobrazba tajnika občine in predstojnika organa skupne občinske uprave.

Pri določanju izobrazbe tajnika občine in predstojnika organa skupne občinske uprave v aktih iz prejšnjega odstavka je treba upoštevati, da je za odločanje o upravnih stvareh lahko pooblaščen, kdor izpolnjuje z zakonom predpisane pogoje.

50. člen

Sistemizacijo delovnih mest v občinski upravi na predlog tajnika občine določi župan.

O imenovanju oziroma sklenitvi delovnega razmerja zaposlenih v občinski upravi odloča župan oziroma po njegovem pooblastilu tajnik občine.

50.a člen

Občinska uprava opravlja nadzorstvo nad izvajanjem občinskih predpisov in drugih aktov, s katerimi občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti.

Za opravljanje nadzorstva iz prejšnjega odstavka se lahko v okviru občinske uprave ustanovi občinska inšpekcija.

Inšpekcijsko nadzorstvo neposredno opravljajo občinski inšpektorji kot uradne osebe s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, v skladu z zakonom, s katerim je urejen inšpekcijski nadzor.

S splošnim aktom, s katerim se določi delovno področje in organizacija občinskega inšpekcijskega nadzora, se določijo pogoji, ki jih morajo izpolnjevati občinski inšpektorji za posamezno področje občinskega inšpekcijskega nadzora. Za odločanje v zadevah občinskega inšpekcijskega nadzora je lahko pooblaščen uradna oseba, ki ima najmanj visokošolsko strokovno izobrazbo, strokovni izpit iz upravnega postopka, ali drug strokovni izpit za inšpektorja, ki vsebuje poznavanje upravnega postopka, če je tako določeno s posebnim zakonom.

50.b člen

Z občinskim predpisom se lahko določi, da se za opravljanje posameznih upravnih nalog iz izvire pristojnosti občine podeli javno pooblastilo javnemu podjetju, javnemu zavodu, javni agenciji, javnemu skladu, drugi pravni osebi ali posamezniku, če se s tem omogoči učinkovitejše in smotnejše opravljanje nalog zlasti, če se v celoti ali pretežno financirajo s plačili uporabnikov.

Če predpis iz prejšnjega odstavka dopušča, da za pridobitev javnega pooblastila kandidira več pravnih oseb ali posameznikov, se izbira opravi po javnem natečaju.

Pri izvajanju javnega pooblastila imajo njihovi nosilci pravice in dolžnosti občinske uprave.

O izločitvi uradnih oseb nosilca javnega pooblastila odloči župan.

VI. poglavje

PREMOŽENJE IN FINANCIRANJE OBČINE

51. člen

Premoženje občine sestavljajo nepremične in premične stvari v lasti občine, denarna sredstva in pravice.

Občina mora s premoženjem gospodariti kot dober gospodar.

Odsvojitve delov premoženja občine je dopustna le proti plačilu, ki postane del premoženja občine, razen če se del premoženja podari za humanitarne, znanstvenoraziskovalne, izobraževalne ali druge tovrstne namene. Odločitev o odsvojitvi delov premoženja občine sprejme občinski svet. Za odločanje o pridobitvi in odtujitvi premičnega premoženja ter za pridobitev nepremičnega premoženja se lahko s statutom občine ali z odlokom občinskega sveta na podlagi 29. člena tega zakona pooblasti župana.

Če ni z zakonom drugače določeno, se za odprodajo ali zamenjavo nepremičnin in premičnin v lasti občine smiselno uporabljajo predpisi, ki veljajo za odprodajo ali zamenjavo državnega premoženja.

Vrednost premoženja izkazuje občina v premoženjski bilanci v skladu z zakonom.

51.a člen

Če se dvoje ali več sosednjih občin združi v novo občino, postane z dnem ustanovitve nove občine njihovo premoženje v celoti premoženje nove občine.

Novo občino bremenijo tudi vsa bremena premoženja, ki ji je pripadlo.

51.b člen

Premoženje občine, ki se razdeli na dvoje ali več novih občin ali se njen del izloči in se ustanovi nova občina oziroma se ta del priključi k sosednji občini, se razdeli sporazumno. Odločitev o načinu sporazumne razdelitve premoženja sprejme občinski svet v šestih mesecih po konstituiranju. Sporazum o razdelitvi premoženja sklenejo župani v nadaljnjih treh mesecih. Sporazum je podlaga za vpis lastninske pravice občine v zemljiško knjigo.

Posamezno občino bremenijo tudi vsa bremena premoženja, ki ji je pripadlo.

Dokler župani ne sklenejo sporazuma iz prvega odstavka tega člena, opravljajo posle rednega upravljanja s še nerazdeljenim skupnim premoženjem organi občine, na katere območju je premoženje, ob soglasju vseh občin, ustanovljenih na območju posameznih prejšnjih občin. Ustanoviteljske pravice do skupnih javnih zavodov, javnih podjetij in skladov pa izvršujejo organi občine, v kateri je njihov sedež, v soglasju z organi drugih občin, za območje katerih je bil ustanovljen javni zavod, javno podjetje ali sklad. Soglasje je lahko splošno in dano v naprej. Če občina ne odreče soglasja v petnajstih dneh od prejema pisnega predloga, se šteje, da je soglasje dano.

Upravno sodišče z odločbo razdeli premoženje v skladu z načinom sporazumne delitve, če je na podlagi načina sporazumne razdelitve premoženja, ki so ga sprejeli vsi občinski sveti, sporazum podpisalo več kot polovica županov. Predlog mora vložiti vsaj ena občina v tridesetih dneh od poteka roka za sklenitev sporazuma iz prvega odstavka tega člena.

51.c člen

Če občine ne razdelijo premoženja v skladu s prejšnjim členom sporazumno, se z dnem ustanovitve novih oziroma nove občine ali priključitve izločenega dela občine k sosednji občini, razdeli premoženje tako, da:

– nepremično premoženje, grajeno javno dobro in javna infrastruktura pripadejo občini, na območju katere ležijo, razen če v celoti služijo izvrševanju obveznih gospodarskih javnih služb druge občine – v tem primeru pripadejo tej občini;

– nepremično premoženje, ki je po predpisih o lastnini družbene lastnine postalo premoženje krajevnih skupnosti ali njihovih pravnih naslednikov, postane premoženje občine, na območju katere leži oziroma njihovih ožjih delov v skladu s statutom občine;

– premično premoženje, ki je namenjeno uporabi nepremičnine ali izvajanju dejavnosti, ki ji nepremičnina služi, postane premoženje občine, na območju katere leži nepremičnina.

Posamezno občino bremenijo tudi vsa bremena premoženja, ki ji je pripadlo.

Občinski svet sprejme akt, s katerim na podlagi premoženjske bilance in popisa ugotovi premoženje občine. Akt občinskega sveta je podlaga za vpis lastninske pravice v zemljiško knjigo.

Druge premoženjske pravice, denarna sredstva in vrednostni papirji ter bremena, ki niso nastala zaradi financiranja izgradnje ali pridobitve premoženja iz prvega odstavka tega člena, se razdelijo v sorazmerju s številom prebivalcev na območju posamezne nove občine oziroma izločenega dela območja občine in številom prebivalcev prejšnje občine. Župani sprejmejo in izvršijo sklep o razdelitvi.

Ustanoviteljske pravice in obveznosti ter kapitalske pravice do javnih zavodov, javnih podjetij, skladov in agencij ter pravice in obveznosti iz koncesijskih in drugih pogodbenih razmerij se uredijo tako, da:

– vsaka občina postane ustanoviteljica javnih zavodov in prevzame pravice in obveznosti do javnih zavodov ter izvajalcev, ki po koncesijski ali drugi pogodbi, v skladu z mrežo javnih služb, opravljajo dejavnosti, ki jih mora občina zagotavljati, samo na njenem območju in za njene prebivalce;

– občine postanejo soustanoviteljice javnih zavodov ter skupaj prevzamejo pravice in obveznosti do javnih zavodov ter izvajalcev, ki po koncesijski ali drugi pogodbi, v skladu z mrežo javnih služb, opravljajo dejavnosti, ki jih mora občina zagotavljati, na celotnem območju in za vse prebivalce prejšnje občine. Vsaka ustanoviteljica ima pravico in dolžnost po skupnem javnem zavodu, koncesijski pogodbi ali drugi pogodbi zagotavljati izvajanje dejavnosti na svojem območju ter sodelovati v upravljanju in obveznostih do javnega zavoda, koncesionarja ali pogodbenika, v sorazmerju s številom svojih prebivalcev oziroma prebivalcev območja, ki se je k njej priključilo v celotnem številu prebivalcev prejšnje občine, za katere območje je bil javni zavod ustanovljen, oziroma je bila sklenjena koncesijska ali druga pogodba;

– vsaka občina postane ustanoviteljica in lastnica javnega kapitala v javnih podjetjih, javnih skladih in agencijah, ki je bil v lasti prejšnje občine, oziroma vstopi kot edina pogodbenica stranka v koncesijsko ali drugo pogodbo, če javno podjetje, javni sklad, agencija, koncesionar ali drug pogodbenik izvaja javno službo in druge naloge v skladu z zakonom ali predpisom prejšnje občine samo za njene prebivalce oziroma samo na njenem območju;

– občine postanejo soustanoviteljice javnih podjetij, javnih skladov in agencij ustanovljenih za izvajanje javnih služb in drugih nalog v skladu z zakonom ali predpisom prejšnje občine za območje prejšnje občine, oziroma vstopijo kot pogodbene stranke v koncesijska in druga pogodbena razmerja ter skupaj prevzamejo pravice in obveznosti do javnih podjetij, javnih skladov in agencij, koncesionarjev in drugih pogodbenikov. Vsaka ustanoviteljica ima pravico in dolžnost po skupnem javnem podjetju, javnem skladu, agenciji, koncesijski pogodbi ali drugi pogodbi zagotavljati izvajanje dejavnosti na svojem območju ter sodelovati v upravljanju in obveznostih do javnega podjetja, javnega sklada, agencije, koncesionarja ali pogodbenika, v sorazmerju s številom svojih prebivalcev oziroma prebivalcev območja, ki se je k njej priključilo v celotnem številu prebivalcev prejšnje občine, za katere območje je bilo javno podjetje, javni sklad ali agencija ustanovljena, oziroma je bila sklenjena koncesijska ali druga pogodba. V istem razmerju postanejo občine tudi lastnice idealnih deležev javnega kapitala javnega podjetja, javnega sklada ali agencije, ki je bil v lasti prejšnje občine.

Za izvrševanje ustanoviteljskih pravic občin v skupnih javnih zavodih, javnih podjetjih, javnih skladih in agencijah iz prejšnjega odstavka ter za usklajevanje odločitev občin v zvezi z zagotavljanjem javnih služb ustanovijo občinski sveti udeleženi občin skupni organ, ki ga sestavljajo župani v skladu z določbama četrtega in petega odstavka 61. člena tega zakona.

Nepremičnih in premičnih stvari, ki so namenjene izvajanju dejavnosti in z njimi upravlja javni zavod ali javno podjetje, ni mogoče fizično deliti.

52. člen

Lokalne zadeve javnega pomena financira občina iz lastnih virov, sredstev države in iz zadolžitve.

Lastni viri občine so:

1. davki in druge dajatve,
2. dohodki od njenega premoženja.

Država zagotavlja občinam, ki ne morejo financirati lokalnih zadev javnega pomena v primerni višini iz lastnih virov, dodatna sredstva. Višino in način zagotavljanja dodatnih sredstev določa zakon.

Z zakonom se določi način spodbujanja povezovanja ter sodelovanja občin in ustanovitev občine z združitvijo dveh ali več občin z manj kot 5000 prebivalci ali z združitvijo takih občin z večjimi občinami.

53. člen

Za financiranje lokalnih zadev javnega pomena pripadajo občini naslednji prihodki:

1. davek od premoženja,
2. davek na dediščine in darila,
3. davek na dobitke od iger na srečo,
4. davek na promet nepremičnin,
5. drugi davki, določeni z zakonom.

Občina lahko predpisuje davke iz prejšnjega odstavka pod pogoji, ki jih določa zakon.

Za financiranje lokalnih zadev javnega pomena pripadajo občini tudi prihodki iz dohodnine.

Razmerje za razporeditev prihodkov iz prejšnjega odstavka se določi s posebnim aktom Državnega zbora.

54. člen

Dohodki od premoženja občine so zlasti:

1. dohodki od zakupnin in najemnin za zemljišča in objekte, ki so občinska lastnina,
2. dohodki od vlaganj kapitala,
3. dohodki od vrednostnih papirjev in drugih pravic, ki jih je občina kupila,
4. dohodki od rent, dobička javnih podjetij in koncesij.

55. člen

Občina se lahko zadolži pod pogoji, določenimi z zakonom.

56. člen

Država je dolžna zagotoviti občini dodatna sredstva:

- do opravljanje nujnih nalog občine;
- za financiranje nalog, ki jih prenese v opravljanje občini;
- za sofinanciranje lokalnih zadev javnega pomena, kadar ima poseben interes za njen razvoj;
- izravnavo z investicijskim vložkom v skladu s programom v občinah z najnižjim komunalnim standardom.

57. člen

Prihodki in izdatki za posamezne namene financiranja javne porabe občine morajo biti zajeti v proračunu občine, ki ga ta sprejme v skladu z zakonom.

58. člen

(črtan)

59. člen

Računsko sodišče preverja poslovanje samoupravne lokalne skupnosti ter pravnih oseb, ki jih ustanovi samoupravna lokalna skupnost ali je njihov lastnik.

60. člen

O načinu financiranja nalog pokrajine odločajo občine, ki so jo ustanovile, razen za prenesene pristojnosti, za katere zagotavlja sredstva država.

VII. poglavje OBČINSKE JAVNE SLUŽBE

61. člen

Občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih sama določi in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom (lokalne javne službe).

Opravljanje lokalnih javnih služb zagotavlja občina:

- neposredno v okviru občinske uprave;
- z ustanavljanjem javnih zavodov in javnih podjetij;
- z dajanjem koncesij;
- z vlaganjem lastnega kapitala v dejavnost oseb za sebnega prava.

Dvoje ali več občin lahko zaradi gospodarnejšega in učinkovitejšega zagotavljanja javnih služb skupaj ustanovi javni zavod ali javno podjetje.

Za izvrševanje ustanoviteljskih pravic občin v skladu z aktom o ustanovitvi in statutom javnega zavoda ali javnega podjetja iz prejšnjega odstavka ter za usklajevanje odločitev občin v zvezi z zagotavljanjem javnih služb občinski sveti udeleženi občin ustanovijo skupni organ, ki ga sestavljajo župani. Akt o ustanovitvi skupnega organa mora določati njegove naloge, organizacijo dela in način sprejemanja odločitev, financiranje in delitev stroškov med občinami.

Skupni organ opravlja svoje naloge v imenu in za račun občin, ki so ga ustanovile. Sedež organa je v občini, v kateri je sedež javnega zavoda ali javnega podjetja. Strokovne naloge za skupni organ opravlja občinska uprava občine, v kateri je njegov sedež.

Občina lahko ustanovi organ občinskega pravobranilstva. Dve ali več občin lahko ustanovi skupni organ občinskega pravobranilstva. Občinska pravobranilstva zastopajo pred sodišči in drugimi državnimi organi občine, njihove organe in ožje dele, ki so pravne osebe. Po pooblastilu lahko občinsko pravobranilstvo zastopa tudi druge pravne osebe, ki so jih ustanovile občine. Za občinsko pravobranilstvo se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja državno pravobranilstvo.

62. člen

Način in pogoje opravljanja lokalnih javnih služb predpiše občina, če zakon ne določa drugače.

63. člen

Določbe tega poglavja se smiselno uporabljajo tudi za pokrajino, uredijo pa se v sporazumu o povezovanju, če za posamezna vprašanja poseben zakon ne določa drugače.

VIII. poglavje SPLOŠNI IN POSAMIČNI AKTI OBČINE

64. člen

Občina sprejme svoj statut.

Statut občine določa temeljna načela za organizacijo in delovanje občine, oblikovanje in pristojnosti občinskih organov razen glede organov občinske uprave, način sodelovanja občanov pri sprejemanju odločitev v občini in druga vprašanja skupnega pomena v občini, ki jih določa zakon.

Statut sprejme svet z dvotretjinsko večino vseh članov.

65. člen

Občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti z odloki, odredbami, pravilniki in navodili.

Zadeve iz prenesene pristojnosti ureja občina z odloki in drugimi predpisi, določenimi z zakoni.

66. člen

Statut in drugi predpisi občine morajo biti objavljeni, veljati pa začnejo petnajsti dan po objavi, če ni v njih drugače določeno.

Statut in drugi predpisi občine se objavijo v uradnem glasilu.

67. člen

Občina odloča s posamičnimi akti o upravnih stvareh iz lastne pristojnosti in iz prenesene državne pristojnosti.

O upravnih stvareh iz občinske pristojnosti odloča na prvi stopnji občinska uprava, na drugi stopnji pa župan, če ni z zakonom drugače določeno.

O pritožbah zoper odločbe organa skupne občinske uprave odloča župan občine, v katere krajevno pristojnost zadeva spada, če zakon drugače ne določa.

68. člen

Organi občine in nosilci javnih pooblastil odločajo v upravnih stvareh in o drugih pravicah, obveznostih in pravnih koristih posameznikov in organizacij v upravnem postopku.

O pritožbah zoper posamične akte izdane v upravnih stvareh iz prenesene pristojnosti odloča pristojni državni organ, ki ga določa zakon.

69. člen

O zakonitosti dokončnih posamičnih aktov organov občine odloča v upravnem sporu pristojno sodišče.

70. člen

Materialni akti in akti poslovanja občine morajo temeljiti na zakonu in drugem zakonitem predpisu.

71. člen

Določbe tega poglavja se smiselno uporabljajo tudi za splošne in posamične akte pokrajine in drugih oblik povezovanja lokalnih skupnosti, če za prenesene naloge in za izvrševanje javnih pooblastil s posebnim zakonom ni določeno drugače.

IX. poglavje POKRAJINA

72. člen

Zaradi urejanja in opravljanja lokalnih zadev širšega pomena se občine lahko povezujejo v pokrajine.

Pokrajina se ustanovi na širšem geografsko zaokroženem območju, na katerem se odvija pomemben del družbenih, gospodarskih in kulturnih odnosov tam živečega prebivalstva in na katerem je – glede na površino ozemlja, število prebivalstva ter obstoječih in potencialnih gospodarskih zmogljivosti – mogoče planirati razvoj, ki bo pospeševal gospodarsko, kulturno in socialno ravnotežje v pokrajini in v državi.

V območje pokrajine so vključena celotna območja posameznih občin.

Narodnostno mešane občine in občine, ki so zainteresirane za povezavo med njimi, se povezujejo v pokrajino, kjer se rešujejo širša vprašanja, ki zadevajo uresničevanje v ustavi določenih pravic in položaja narodnih skupnosti.

Pokrajina je oseba javnega prava.

73. člen

Pokrajina se ustanovi, spremeni ali ukine z zakonom na podlagi odločitev občinskih svetov, sprejetih z dvotretjinsko večino vseh članov. O odločitvi občinskega sveta se lahko izvede referendum. Odločitev o vključitvi občine v pokrajino je na referendumu sprejeta, če se za to odloči večina volivcev, ki so glasovali.

Občina lahko izstopi iz pokrajine z odločitvijo sveta občine. O odločitvi sveta občine se v občini lahko izvede referendum. Sklep o izstopu mora biti sprejet najkasneje šest mesecev pred zaključkom proračunskega leta. Pred začetkom postopka za izstop občine iz pokrajine morata pokrajina in občina izdelati premoženjsko, delitveno in kadrovsko bilanco. Glede postopka izstopa se smiselno uporabljajo določbe o ustanovitvi pokrajine.

Pokrajina opravlja lokalne naloge širšega pomena, ki se nanašajo na komunalni, gospodarski, kulturni in socialni razvoj svojega območja, na zadovoljevanje skupnih potreb

prebivalstva in gospodarstva na tem območju, na krepitev lokalne samouprave v občinah in na izravnavo njihovega razvoja.

S statutom pokrajine občine opredelijo lokalne zadeve širšega pomena, ki jih pokrajina opravlja v svoji pristojnosti, organe pokrajine in način njenega financiranja.

Za prenesene lokalne zadeve širšega pomena, za katere je tako določeno v statutu pokrajine, lahko občine dajejo soglasje pri urejanju teh zadev.

74. člen

Pokrajina v skladu s 73. členom tega zakona na podlagi svojih programov zlasti:

- skrbi za graditev in vzdrževanje komunalnih, energetskih, prometnih in drugih infrastrukturnih objektov ter za funkcioniranje ustreznih dejavnosti širšega pomena;
- skrbi za graditev in vzdrževanje objektov in za funkcioniranje služb na področju družbenih dejavnosti (šolstvo, kultura, zdravstvo, socialno varstvo, itd.), ki so pomembne za razvoj regije in niso del obveznih nalog republike na teh področjih;
- skrbi za odstranjevanje komunalnih in drugih odpadkov, za kontrolo in urejanje odplak in za druge oblike varstva okolja z napravami regionalnih zmogljivosti;
- pospešuje razvoj gospodarstva, zlasti pa kmetijstva, obrti in turizma na svojem območju;
- organizira in vzdržuje dejavnosti, službe in naprave, s katerimi lahko zagotavljajo pomoč občinam pri opravljanju njihovih nalog in pomoč pri krepitevi lokalne samouprave v občinah.

75. člen

Prenesene zadeve iz državne pristojnosti ureja in opravlja pokrajina kot svoje izvirne pristojnosti, če ji država za to zagotovi sredstva.

76. člen

Pri prenosu pristojnosti iz 75. člena tega zakona je potrebno upoštevati naslednja načela in merila:

- da se zagotavlja ustrezen in enakomeren gospodarski, kulturni in socialni razvoj pokrajin;
- da se upoštevajo interesi države v odnosu do pokrajin in v razmerju do občin;
- da država omogoča večjo dostopnost ter decentralizacijo upravnega odločanja in zagotavlja učinkovitost upravnega delovanja.

77. člen

Država lahko z zakonom prenese določene zadeve v izvirno pristojnost pokrajine, predvsem s področij:

- varstva okolja (varstvo tal, zraka, vodni viri, morje, odlagališča odpadkov, hidrogeološko varstvo, odpadne vode in drugo);
- urejanja prostora (prostorsko urejevalska dokumentacija regionalnih in nižjih ravni);
- naravnih vrednot in kulturne dediščine;
- uveljavljanja pravic in položaja narodnih skupnosti;
- socialne politike;
- prometa in zvez (ceste, železnice, prevozi, telekomunikacije in drugo);
- oskrbe z energijo;
- služb za širše območje na področju zdravstva, socialnega varstva, šolstva in poklicnega usposabljanja;
- kmetijstva in ribolova;
- preskrbe, turizma in gostinstva.

78. člen

Na področjih iz 77. člena tega zakona pokrajina v okviru načel, ki jih določa zakon, ta področja ureja, opravlja upravne naloge ter izdaja konkretne upravne akte.

79. člen

Pokrajine sodelujejo tudi pri predlaganju in izvrševanju drugih zadev iz državne pristojnosti, tako da jo republika pooblasti za izdajanje posameznih predpisov.

80. člen

Država lahko z zakonom poveri pokrajini izvrševanje posameznih zadev iz državne pristojnosti.

Zadeve iz prejšnjega odstavka pokrajina opravlja kot državne zadeve po navodilih in s sredstvi države.

81. člen

Organi pokrajine so pokrajinski svet, predsednik in po potrebi pokrajinski odbori.

82. člen

Pokrajinski svet je najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti pokrajine.

83. člen

Vsaka občina ima v pokrajinskem svetu enako število predstavnikov.

Predstavnike občin v pokrajinskem svetu izvolijo sveti občin.

Na narodnostno mešanih območjih, določenih z zakonom, kjer živita italijanska oziroma madžarska narodna skupnost, imata narodni skupnosti v pokrajinskem svetu najmanj po enega predstavnika.

84. člen

Predsednik predstavlja in zastopa pokrajino.

Predsednika izvoli pokrajinski svet izmed svojih članov.

Predsednik skrbi in odgovarja za izvajanje odločitev pokrajinskega sveta in pokrajinskih odborov.

85. člen

V pokrajini, ki zajema narodnostno mešane občine, se smiselno uporabljajo določbe 39. člena tega zakona.

86. člen

Dve ali več občin lahko zaradi skupnega urejanja in izvajanja posameznih upravnih nalog ter zaradi izvajanja skupnih razvojnih in investicijskih programov, z aktom o ustanovitvi, ki ga sprejmejo njihovi občinski sveti, ustanovijo enonamenske ali večnamenske interesne zveze.

Zveza ima svet, ki ga sestavljajo župani občin ustanoviteljic ter z aktom o ustanovitvi zveze določeno število predstavnikov občinskih svetov občin ustanoviteljic. Vsaka od ustanoviteljic mora imeti vsaj dva člana sveta in nobena ne more imeti več kot polovice članov sveta. Z aktom o ustanovitvi zveze se določi ime in sedež zveze, naloge, ki jih bodo ustanoviteljice urejale in izvajale v zvezi, začetek delovanja in prenehanje zveze, pristojnosti, sestavo, organizacijo in način odločanja sveta, zagotavljanje sredstev za delovanje in izvajanje nalog zveze, zastopanje zveze, pravice, obveznosti in odgovornosti ustanoviteljic ter načela urejanja medsebojnih premoženjskih in drugih razmerij.

Z aktom o ustanovitvi zveze se v okviru nalog, ki jih opravljajo občine v zvezi, določijo predpisi in drugi akti iz pristojnosti občinskih organov, za katerih sprejemanje bo po ustanovitvi zveze občin pristojen svet zveze.

Za finančno poslovanje zveze občin se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja finančno poslovanje posrednih uporabnikov občinskega proračuna in zakona, ki ureja financiranje občin in se nanašajo na javne zavode, katerih ustanoviteljica je občina.

Akt o ustanovitvi zveze predložijo ustanoviteljice v hrambo ministrstvu, pristojnemu za lokalno samoupravo. Zahtevi za hrambo akta o ustanovitvi zveze priložijo župani občin ustanoviteljic sklepe občinskih svetov, s katerimi je bil

akt sprejet. Ministrstvo prevzame akt v hrambo z odločbo, katere izrek in akt o ustanovitvi zveze objavijo župani občin ustanoviteljic v Uradnem listu Republike Slovenije. Z dnem objave pridobi zveza status osebe javnega prava.

Poslovanje zveze ter njene pravice, obveznosti in odgovornosti se opredelijo z ustanovnim aktom zveze.

86.a člen

Dve ali več občin lahko zaradi predstavljanja in uveljavljanja lokalne samouprave ter usklajevanja in skupnega zagotavljanja svojih interesov ustanovi združenje. Z aktom o ustanovitvi združenja določijo ustanoviteljice ime in sedež združenja, cilje in naloge združenja, pravice, obveznosti in odgovornosti združenja v pravnem prometu, zastopanje združenja, pravice in obveznosti članic, način včlanjevanja oziroma prenehanja članstva, organe združenja, financiranje združenja, nadzor nad poslovanjem in prenehanje.

Združenje lahko v imenu združenja uporabi ime "Slovenija", izpeljanko ali kratico imena Republike Slovenije, če za to pridobi dovoljenje vlade.

Akt o ustanovitvi združenja predložijo ustanoviteljice v hrambo ministrstvu, pristojnemu za lokalno samoupravo. Zahtevo za hrambo priloži pooblaščenca oseba združenja sklepe občinskih svetov o članstvu v združenju in statut združenja. Ministrstvo izda odločbo o hrambi. Akt o ustanovitvi združenja, statut združenja in izrek odločbe o hrambi objavi združenje v Uradnem listu Republike Slovenije.

Združenje občin je pravna oseba javnega prava s pravicami, obveznostmi in odgovornostmi, ki jih določata zakon in akt o ustanovitvi. Združenje pridobi status pravne osebe javnega prava z dnem objave iz prejšnjega odstavka.

Združenje predstavlja interese svojih članic pred državnimi organi, kadar ti oblikujejo ali sprejemajo zakone, ali druge predpise, s katerimi se določajo naloge, pravice, obveznosti in odgovornosti občin, ali se s predpisi kako drugače posega v njihove koristi.

Združenje lahko ustanovi strokovne službe za opravljanje strokovnih nalog za združenje, opravljanje informacijskih in izobraževalnih nalog in zagotavljanje strokovne pomoči občinam in zvežam občin. Združenje lahko ustanovi skupne strokovne službe, ki po pooblastilu izvajajo naloge za članice združenj.

Združenje lahko pridobi lastnost reprezentativnosti. Reprezentativno je združenje, v katerega je včlanjenih najmanj 30% občin. Reprezentativnost združenja se ugotovi v odločbi iz tretjega odstavka tega člena.

Vlada določi merila in postopek za sestavo stalnega predstavništva reprezentativnih združenj občin za sodelovanje z državnimi organi, ter njihovih delegacij v mednarodnih organizacijah samoupravnih lokalnih skupnosti in v drugih mednarodnih organizacijah. Pri tem upošteva načelo, da se število članov posameznih delegacij določi po proporcionalnem načelu glede velikosti združenja in zagotovi, da ima vsako reprezentativno združenje v delegaciji vsaj enega predstavnika, kadar število članov delegacije to dopušča.

Sredstva za delegacije reprezentativnih združenj v organih Sveta Evrope in Evropske unije, ki bremenijo države, se zagotovijo v državnem proračunu.

87. člen

Organizacijo pokrajin ureja poseben zakon.

X. poglavje

NADZOR DRŽAVNIH ORGANOV

88. člen

Državni organi nadzorujejo zakonitost dela organov občin.

V zadevah, ki jih na občine prenese država, pa opravljajo državni organi tudi nadzor nad primernostjo in strokovnostjo njihovega dela.

Državni nadzor nad delom organa lokalnih skupnosti izvršujejo vlada in ministrstva.

88.a člen

Nadzorstvo nad zakonitostjo splošnih in posamičnih aktov občin v zadevah iz njihove pristojnosti izvršujejo ministrstva, vsako na svojem področju.

Ministrstvo mora zaradi opravljanja nadzorstva nad zakonitostjo dela organov občin zagotoviti ustrezno sodelovanje, medsebojno obveščanje in strokovno pomoč organom občin.

Ministrstvo mora opozoriti organ občine, za katerega meni, da je izdal akt, ki ni v skladu z ustavo in zakonom, in mu predlagati ustrezne rešitve. Ministrstvo mora opozoriti pristojni občinski organ tudi, če ugotovi, da občinska uprava ne ravna v skladu z zakonom ali drugim predpisom, in predlagati ustrezne ukrepe.

Če organ občine ne uskladi svojega splošnega akta z ustavo ali zakonom, mora ministrstvo predlagati vladi, da zahteva začetek postopka pred ustavnim sodiščem za oceno skladnosti splošnega akta občine z ustavo in zakonom.

Na predlog ministrstva vlada predlaga ustavnemu sodišču, da zadrži izvrševanje splošnega akta občine, za katerega ministrstvo oziroma vlada meni, da bi z njegovo izvršitvijo lahko nastale večje motnje v izvrševanju nalog občine in bi zato nastale škodljive posledice za zdravje ali življenje ljudi, ali večja gospodarska škoda, ali pa bi izvrševanje takega akta pomenilo kršitev z ustavo in zakonom zagotovljenih pravic in svoboščin občanov.

89. člen

Župan mora odloke, s katerimi občina ureja zadeve iz prenesene pristojnosti države brez odlašanja, najpozneje pa hkrati z objavo, predložiti vladi oziroma ustreznemu ministrstvu.

Vlada oziroma ministrstvo odloke, za katere meni, da so nezakoniti, lahko zadrži glede izvrševanja in jih predloži Ustavnemu sodišču.

90. člen

(črtan)

90.a člen

Če občina ne opravlja ali v nasprotju z zakonom opravlja z zakonom določene naloge iz svoje izvirne pristojnosti, mora pristojno ministrstvo opozoriti pristojni občinski organ in mu predlagati način izvršitve posamezne naloge ter določiti rok.

Če občina ne ravna v skladu z opozorilom in predlogom iz prejšnjega odstavka in pristojno ministrstvo ugotovi, da občina ne zagotavlja skupnih potreb in interesov svojih prebivalcev in bi utegnile nastati škodljive posledice za življenje ali zdravje ljudi, za naravno oziroma življenjsko okolje ali premoženje, mora pristojno ministrstvo občini naložiti izvedbo naloge z odločbo. Če občina ne izvrši odločbe v določenem roku, jo izvrši ministrstvo v skladu z določbami zakona, ki ureja upravno izvršbo.

90.b člen

Občinski svet se lahko predčasno razpusti, če:

- ne izvršuje odločb ustavnega sodišča, ki mu nalagajo z ustavo in zakonom skladno ravnanje;
- v letu, za katero ni bil sprejet proračun, tudi za prihodnje leto ne sprejme v skladu z zakonom predloženega in pripravljenega proračuna, ki bi lahko začel veljati ob začetku leta ali

- če se v posameznem koledarskem letu po najmanj trikratnem sklicu sploh ne sestane na sklepni seji.

Župana se lahko predčasno razreši, če:

- ne izvršuje odločb ustavnega sodišča ali pravnomočnih odločb sodišča, pristojnega za upravne spore, ki mu nalagajo z ustavo in zakonom skladno ravnanje.

V primeru razpustitve občinskega sveta državni zbor razpiše predčasne volitve v občinski svet, v primeru razrešitve župana pa nadomestne volitve župana.

90.c člen

O razpustitvi občinskega sveta oziroma razrešitvi župana odloča državni zbor na predlog vlade.

Preden izda sklep o razpustitvi občinskega sveta oziroma razrešitvi župana, mora državni zbor opozoriti občinski svet oziroma župana na njegovo nezakonito ravnanje ter mu predlagati kako naj v primernem roku te nezakonnosti odpravi. Če občinski svet oziroma župan ravna v skladu z opozorilom, državni zbor postopek o razpustitvi oziroma razrešitvi s sklepom ustavi.

Državni zbor razpusti občinski svet oziroma razreši župana, če ugotovi, da razlogi niso odpravljeni, da so bili uporabljeni vsi milejši zakoniti ukrepi in je predčasna razpustitev občinskega sveta oziroma razrešitev župana v danem primeru primeren in nujen ukrep za zagotovitev lokalne samouprave v občini.

Občinski svet oziroma župan lahko v 30 dneh po prejemu vloži zahtevo za presojo ustavnosti sklepa državnega zbora iz prejšnjega odstavka. Če zahteva ni vložena v roku oziroma, če ji ni ugodeno, je občinski svet razpuščen oziroma župan razrešen z dnem objave odločitve državnega zbora oziroma ustavnega sodišča.

90.č člen

Če je občinski svet razpuščen, opravlja nujne naloge iz njegove pristojnosti v času do izvolitve novega občinskega sveta župan. Župan mora svoje odločitve predložiti v potrditev novoizvoljenemu občinskemu svetu takoj, ko se ta sestane na prvi seji.

Če je razrešen župan, opravlja nujne naloge iz njegove pristojnosti do izvolitve novega župana podžupan oziroma član občinskega sveta, ki je v skladu s tem zakonom določen za začasno opravljanje funkcije župana, če je ta predčasno razrešen.

V primeru hkratne razpustitve občinskega sveta in razrešitve župana imenuje vlada začasnega upravitelja, ki do izvolitve novih občinskih organov opravlja nujne naloge. Začasni upravitelj mora svoje odločitve predložiti v potrditev novoizvoljenemu občinskemu svetu takoj, ko se ta sestane na prvi seji. Za začasnega upravitelja ni mogoče imenovati osebe, ki opravlja funkcijo ali delo, ki je nezdružljivo s funkcijo člana občinskega sveta in župana.

XI. poglavje VARSTVO LOKALNE SAMOUPRAVE IN PRAVIC POSAMEZNIKOV TER ORGANIZACIJ

91. člen

Občina oziroma pokrajina lahko vloži zahtevo za presojo ustavnosti in zakonitosti predpisov države pri Ustavnem sodišču, s katerimi se posega v ustavni položaj in pravice lokalne skupnosti.

92. člen

Občina oziroma pokrajina lahko v upravnem sporu spodbija konkretne upravne akte in ukrepe, s katerimi državni organi izvršujejo oblastni nadzor.

93. člen

Občina oziroma pokrajina ima v postopku, v katerem se odloča o pravicah in obveznostih posameznikov in organizacij pred državnimi organi položaj stranke, če so s temi akti neposredno prizadete njene pravice in koristi, določene z ustavo in zakoni.

Občina ima pravico biti obveščena o vsakem upravnem postopku, v katerem pristojni državni organ odloča na podlagi predpisov občine.

Pristojni državni organ, ki vodi postopek iz prejšnjega odstavka, mora občino pisno obvestiti o začetku upravnega postopka v osmih dneh.

94. člen

Državni zbor mora pred sprejemom zakonov in drugih predpisov, ki se v skladu z ustavo tičejo koristi samoupravnih lokalnih skupnosti, pridobiti njihovo mnenje. Če se predpis nanaša na posamezno samoupravno lokalno skupnost in posega v njene koristi, jo je treba seznaniti z namenom takšnega predpisa pred njegovim sprejemom.

Vlada mora pred sprejetjem predlogov zakonov oziroma preden jih predloži državnemu zboru v sprejem in pred sprejetjem drugih predpisov iz svoje pristojnosti, ki zadevajo pristojnosti, delovanje in financiranje občin, zagotoviti ustrezno sodelovanje združenj občin.

Določba iz prejšnjega odstavka se smiselno uporablja tudi kadar posamezen minister sprejema predpis iz svoje pristojnosti.

Zakon o lokalni samoupravi – ZLS (Uradni list RS, št. 72/93) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe, kot so bile dopolnjene, spremenjenega ali razveljavljene z

– odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o razveljavitvi prvega odstavka 95. člena Zakona o lokalni samoupravi, št. U-I-13/94-65 (Uradni list RS, št. 6/94 z dne 11. 2. 1994),

– Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 14/95 z dne 10. 3. 1995),

– odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o razveljavitvi prvega odstavka 101. člena Zakona o upravi in tretjega odstavka 99.a člena Zakona o lokalni samoupravi, št. U-I-285/94-105 (Uradni list RS, št. 20/95 z dne 7. 4. 1995),

– odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o razveljavitvi prvega odstavka 99.a člena Zakona o lokalni samoupravi, št. U-I-98/95 (Uradni list RS, št. 44/96 z dne 9. 8. 1996),

– Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi – ZLS-J (Uradni list RS, št. 74/98 z dne 3. 11. 1998),

– odločbo Ustavnega sodišča Republike Slovenije o razveljavitvi tretjega odstavka 51.b člena, 51.c člena ter prvega, drugega in šestega odstavka 100. člena Zakona o lokalni samoupravi, št. U-I-4/99 (Uradni list RS, št. 59/99 z dne 23. 7. 1999),

– Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi – ZLS-K (Uradni list RS, št. 70/00 z dne 8. 8. 2000),

– Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi – ZLS-L (Uradni list RS, št. 51/02 z dne 11. 6. 2002),

– Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi – ZLS-M (Uradni list RS, št. 72/05 z dne 29. 7. 2005):

XII. poglavje PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

95. člen

(črtan)

96. člen

(črtan)

97. člen
(črtan)

98. člen
(črtan)

99. člen

Občinski sveti sprejmejo statute občin do 30. aprila 1995.

V enem mesecu po sprejemu statuta občine občinski svet sprejme poslovnik o svojem delu ter akt o organizaciji in delovnem področju občinske uprave. Župan izda akt o sistematizaciji delovnih mest v občinski upravi v enem mesecu po sprejemu akta o organizaciji in delovnem področju občinske uprave.

99.a člen

Predpisi prejšnjih občin v delih, s katerimi so urejene lokalne zadeve iz 21. in 22. člena tega zakona, veljajo od 1. 1. 1995 dalje kot občinski predpisi in jih izvršujejo ter s svojimi predpisi nadomeščajo organi občin.

100. člen

Občine, ustanovljene do uveljavitve zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (ZLS-K), razdelijo skupno premoženje, v skladu z določbami prvega in drugega odstavka 51.b člena zakona, v skupnem roku šest mesecev. Rok začne teči z dnem uveljavitve Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi (ZLS-K).

Dokler občine ne sklenejo sporazuma iz prejšnjega odstavka, opravljajo posle rednega upravljanja s še nerazdeljenim skupnim premoženjem organi občine, na katere območju je premoženje, ob soglasju vseh občin, ustanovljenih na območju posameznih prejšnjih občin. Ustanovitelske pravice do skupnih javnih zavodov, javnih podjetij in skladov pa izvršujejo organi občine, v kateri je njihov sedež, v soglasju z organi drugih občin, za območje katerih je bil ustanovljen javni zavod, javno podjetje ali sklad. Soglasje je lahko splošno in dano v naprej. Če občina ne odreče soglasja v petnajstih dneh od prejema pisnega predloga, se šteje, da je soglasje dano.

Osnova za delitev premoženja je zlasti:

- število prebivalstva;
- udeležba posameznih delov občine v zagotavljanju premoženja občine;
- lastna udeležba posameznih delov občine pri izgradnji ali oblikovanju premoženja v občini;
- obstoječa bremena občin ter terjatve, ki bodo dospevale v naslednjih letih.

Če občine ne sklenejo sporazuma v šestih mesecih po uveljavitvi Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o lokalni samoupravi (ZLS-K), morajo ustanoviti arbitražo. Za ustanovitev, sestavo, postopek in odločanje arbitraže se uporabljajo določbe zakona, ki ureja pravdni postopek, kolikor ni s tem zakonom določeno drugače. Arbitražo ustanovijo župani z arbitražno pogodbo v tridesetih dneh od poteka roka iz prvega odstavka tega člena. Z arbitražno pogodbo opredelijo župani sporni predmet in določijo pristojnost arbitraže, način določitve postopka pred arbitražo, kraj zasedanja arbitraže in čas začetka dela arbitraže ter pravice in obveznosti strank v arbitražnem postopku. Vsaka občina imenuje v arbitražo po enega arbitra. Enega arbitra, ki je predsednik arbitraže, pa imenuje vlada. Arbitr ne more biti občinski funkcionar, delavec občinske uprave ali poslovodni delavec oziroma delavec javnega sklada, javnega zavoda, javnega podjetja oziroma družbe ter druge organizacije, ki je uporabnik sredstev proračuna občine – stranke arbitraže ali oseba, ki je z občino v trajnih poslovnih odnosih oziroma je od nje odvisna, ali druga oseba, ki zaradi izločitvenih razlogov iz 70. člena

Zakona o pravdnem postopku (Uradni list RS, št. 26/99), ne more opravljati sodniške funkcije. Občine imenujejo arbitre v tridesetih dneh od poteka roka iz prvega odstavka tega člena. Arbitraža razsoja po postopku, ki ga v skladu z arbitražno pogodbo določi sama ter po pravičnosti. Arbitraža sprejme odločitev z glasovanjem. Posamezni arbiter ima tolikšno število glasov, kot znaša razmerje med številom prebivalcev v občini, ki ga je imenovala in številom vseh prebivalcev na območju občin, ki so arbitražo ustanovile. Arbitražna odločba je sprejeta, če zanjo glasuje večina vseh arbitrov, ki so glasovali in če zanjo glasujejo arbitri, ki imajo najmanj polovico glasov in če ji arbiter, ki ga je imenovala vlada, ne nasprotuje. Postopek pred arbitražo mora biti končan v šestih mesecih od poteka roka iz prvega odstavka tega člena.

Če spora tudi z arbitražo ni mogoče rešiti oziroma arbitraže ni bilo mogoče oblikovati, odloči upravno sodišče v upravnem sporu meritorno. Občine so dolžne vložiti predlog pri upravnem sodišču. Če tega ne storijo v tridesetih dneh po preteku roka za arbitražni postopek, vloži predlog državni pravobranilec na zahtevo vlade. O sporih v zvezi z ureditvijo medsebojnih premoženjskopravnih razmerij in delitve premoženja občin odloča upravno sodišče hitro in prednostno.

Upravno sodišče z odločbo razdeli premoženje v skladu z načinom sporazumne delitve, če je na podlagi načina sporazumne razdelitve premoženja, ki so ga sprejeli vsi občinski sveti, sporazum podpisalo več kot polovica županov. Predlog mora vložiti vsaj ena občina v tridesetih dneh od poteka roka za sklenitev sporazuma iz prvega odstavka tega člena.

Iz naslova ureditve medsebojnih premoženjskopravnih razmerij ter delitve premoženja med občinami po tem zakonu se ne obračunava in ne plačuje davka.

100.a člen

(črtan)

100.b člen

Če ta zakon ne določa drugače, se do sistemske ureditve plač in delovnih razmerij za občinske funkcionarje smiselno uporabljajo določbe Zakona o funkcionarjih v državnih organih (Uradni list SRS, št. 30/90, 18/91, 22/91 ter Uradni list RS, št. 2/91-I in 4/93) in določbe Zakona o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in v organih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 18/94 in 36/96).

Za opravljanje občinskih funkcij imajo občinski funkcionarji pravico do plače, če funkcijo opravljajo poklicno oziroma plačila za opravljanje funkcije, če funkcijo opravljajo nepoklicno. Najvišje vrednotena funkcija v občini je funkcija župana.

Občine se razvrstijo v skupine po številu prebivalcev. V posamezni skupini občin se določijo naslednji količniki za najvišje vrednoteno funkcijo:

- v prvi skupini občin, ki imajo nad 100 000 prebivalcev 9,0
- v drugi skupini občin, ki imajo od 30 001 do 100 000 prebivalcev 8,5
- v tretji skupini občin, ki imajo od 15 001 do 30 000 prebivalcev 8,0
- v četrti skupini občin, ki imajo od 10 001 do 15 000 prebivalcev 7,5
- v peti skupini občin, ki imajo od 5 001 do 10 000 prebivalcev 7,0
- v šesti skupini občin, ki imajo od 3 001 do 5 000 prebivalcev 5,0
- v sedmi skupini občin, ki imajo do 3 000 prebivalcev 3,5

Občinski funkcionarji so upravičeni do dodatka za opravljanje funkcije (funkcijski dodatek).

Dodatek za opravljanje funkcije župana (funkcijski dodatek) v Mestni občini Ljubljana je 90%, Mestni občini Maribor 75%, v občinah iz druge skupine 60%, v občinah iz tretje do sedme skupine 50% količnika za najvišje vrednoteno

funkcijo v občini. Če župan oziroma podžupan opravlja funkcijo nepoklicno, mu pripada plača v višini 50% plače, ki bi jo dobil, če bi funkcijo opravljal poklicno.

Plačilo za opravljanje funkcije člana občinskega sveta je sejnina za udeležbo na seji občinskega sveta oziroma seji delovnega telesa občinskega sveta. Letni znesek sejin vključno s sejinami za seje delovnih teles občinskega sveta, ki se izplača posameznemu članu občinskega sveta, ne sme presegati 15% letne plače župana.

Občinskim funkcionarjem ne pripadajo posebni dodatki po predpisih o plačah v javnih zavodih, državnih organih in organih lokalnih skupnosti, razen dodatka za delovno dobo, ki pripada občinskemu funkcionarju, ki opravlja funkcijo poklicno.

Za zaposlene v občinski upravi in v službi ožjega dela občine (krajevni, vaški ali četrtinski skupnosti), ki je pravna oseba in ima v skladu s statutom občine pravico zaposlovati delavce, se uporabljajo predpisi o delovnih razmerjih in plačah, ki veljajo za delavce v državni upravi. Za delovno mesto tajnika občine in predstojnika organa skupne občinske uprave se smiselno uporabljajo določbe, ki urejajo delovno razmerje in plače načelnikov upravnih enot, kolikor ni s tem zakonom drugače določeno.

Glede na izobrazbo tajnika občine in predstojnika organa skupne občinske uprave, določene z aktom občinskega sveta v skladu z 49.d členom zakona, je količnik za določitev osnovne plače tajnika občine in predstojnika organa skupne občinske uprave z univerzitetno ali visoko strokovno izobrazbo 6,4, tajnika občine do 5000 prebivalcev z univerzitetno ali visoko strokovno izobrazbo 6,00, tajnika občine z višjo strokovno izobrazbo pa 5,3. Količnik za določitev osnovne plače tajnika občine s srednjo izobrazbo je 3,00.

Merila za določitev plače direktorja in plačil predstavnikov ustanovitelja javnega podjetja določi s svojim aktom občinski svet občine ustanoviteljice oziroma organ občin soustanoviteljic iz četrtega odstavka 61. člena tega zakona. V skladu z merili določena plača direktorja javnega podjetja ne sme presegati plače župana občine ustanoviteljice, plača direktorja skupnega javnega podjetja pa ne sme presegati najvišje plače župana občin soustanoviteljic. Za primerjavo se ne upošteva dodatkov za delovno dobo.

Plačni razred za določitev osnovne plače ravnatelja ali direktorja skupnega javnega zavoda, skupne javne agencije ali skupnega javnega sklada določi s soglasjem ministra, pristojnega za posamezno področje, organ občin soustanoviteljic iz četrtega odstavka 61. člena tega zakona.

100.c člen

Občine morajo uskladiti svoje splošne akte, sprejete do uveljavitve tega zakona, z določbami tega zakona v roku 30 dni po uveljavitvi tega zakona.

101. člen

Delavci občinskih upravnih organov, razen delavcev, ki opravljajo državne funkcije, ki jih prevzame država, in tajniki ter drugi zaposleni v organih krajevnih skupnosti imajo ob reorganizaciji lokalnih skupnosti po tem zakonu pravice, ki jih zakon zagotavlja delavcem v državnih organih za primer reorganizacije ali spremenjenih pristojnosti upravnih organov.

101.a člen

Občine Beltinci, Cankova, Črenšovci, Črnomelj, Dobrovnik, Grosuplje, Kočevje, Krško, Kuzma, Lendava, Metlika, Murska Sobota, Novo mesto, Puconci, Rogašovci, Semič, Šentjernej, Tišina, Trebnje in Turnišče so dolžne zagotoviti pravico v občini naseljene romske skupnosti do enega predstavnika v občinskem svetu do rednih lokalnih volitev v letu 2002.

101.b člen

Mandatna doba članov občinskega sveta in župana Mestne občine Koper, ki so bili izvoljeni na podlagi Zakona o razpisu rednih lokalnih volitev v Mestni občini Koper (Uradni list RS, št. 53/99), traja do potrditve mandатов novoizvoljenih članov občinskega sveta in župana na rednih lokalnih volitvah v letu 2002.

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o razpisu rednih lokalnih volitev v Mestni občini Koper (Uradni list RS, št. 53/99).

102. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 57/94) vsebuje naslednjo končno določbo:

10. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 14/95) vsebuje naslednjo končno določbo:

26. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o dopolnitvi Zakona o lokalni samoupravi – ZLS-G (Uradni list RS, št. 26/97) vsebuje naslednjo končno določbo:

2. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi – ZLS-H (Uradni list RS, št. 70/97) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

18. člen

Občinski sveti morajo uskladiti statute s tem zakonom v šestih mesecih po njegovi uveljavitvi.

Ožjim delom občin, ki so pravne osebe in katerih organizacija, delovanje in pravni status ne bodo usklajeni z določbami tega zakona, preneha pravna subjektiviteta ter se po uradni dolžnosti odpravijo njihovi žiro računi z 31. 12. 1998.

Določba drugega odstavka 12. člena tega zakona se prične uporabljati s konstituiranjem novih občinskih organov po rednih lokalnih volitvah v letu 1998.

19. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembi Zakona o lokalni samoupravi – ZLS-I (Uradni list RS, št. 10/98) vsebuje naslednjo končno določbo:

2. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi – ZLS-J (Uradni list RS, št. 74/98) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

43. člen

Zakone, ki urejajo naloge, ki se nanašajo na razvoj mest, je treba uskladiti s tem zakonom do 1. 1. 2000.

44. člen

Občinski sveti morajo uskladiti statute in druge splošne akte občin s tem zakonom do 31. 3. 1999.

Določbe tega zakona, na podlagi katerih:

– občinski svet predstavlja, ga sklicuje in vodi njegove seje župan,

– se imenujejo podžupani,

– se oblikujejo delovna telesa občinskega sveta,

– se določa nepoklicno opravljanje občinskih funkcij in pravica župana ter podžupana, da se odločita za poklicno opravljanje svoje funkcije,

– se oblikujejo in izplačujejo plače občinskih funkcionarjev,

se začno uporabljati s konstituiranjem novih občinskih organov in s prevzemom funkcij občinskih funkcionarjev po rednih lokalnih volitvah v letu 1998.

45. člen

Tajniki občin, ki jim z dnem uveljavitve tega zakona preneha funkcija, nadaljujejo z vodenjem občinskih uprav, če s tem soglašajo. Z aktom o imenovanju se ugotovi prenehanje funkcije in opravi razporeditev na delovno mesto tajnika občine, za katerega se lahko uporablja še naziv direktor občinske uprave.

Če tajnik občine ne nadaljuje z delom, ima pravico, da se v 30 dneh po prenehanju funkcije vrne na delovno mesto, ki ustreza njegovi izobrazbi in ga je opravljal pred imenovanjem za tajnika občine oziroma pravico do razporeditve na delovno mesto v občinski upravi, ki ustreza njegovi izobrazbi, znanju in zmožnostim v skladu z zakonom.

Če se tajnik občine ne vrne na prejšnje delovno mesto, ne sprejme razporeditve oziroma ga ni mogoče razporediti ker ni prostega delovnega mesta, ima pravico do nadomestila plače v višini, ki bi jo prejemal, če bi opravljal delo tajnika občine, vendar najdlje tri mesece od vročitve sklepa o razrešitvi.

Z dnem uveljavitve tega zakona se ukinejo delovna mesta dosedanjih sekretarjev občinskih svetov. Če je sekretar občinskega sveta delavec občinske uprave, se delavca razporedi na drugo delovno mesto v občinski upravi, ki ustreza njegovi izobrazbi, znanju in zmožnostim v skladu z zakonom.

46. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi – ZLS-K (Uradni list RS, št. 70/00) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

10. člen

Občinski sveti morajo uskladiti statute s tem zakonom v šestih mesecih po njegovi uveljavitvi.

11. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi – ZLS-L (Uradni list RS, št. 51/02) vsebuje naslednje prehodne in končne določbo:

16. člen – upoštevana sprememba iz ZLS-M

Občine morajo uskladiti svoje splošne akte s tem zakonom v 60 dneh po njegovi uveljavitvi.

Določba 6. člena tega zakona, kolikor se nanaša na položaj tajnika občine po zakonu, ki ureja položaj javnih uslužbencev, se uveljavi po uveljavitvi zakona o javnih uslužbencih.

Določba 9. člena tega zakona, ki se nanaša na tretji odstavek 50.a člena zakona, se uveljavi po uveljavitvi zakona o inšpekcijskem nadzoru.

Z dnem objave aktov iz tretjega odstavka 86.a člena zakona pridobita lastnost reprezentativnosti Skupnost občin Slovenije in Združenje občin Slovenije.

17. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o lokalni samoupravi – ZLS-M (Uradni list RS, št. 72/05) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

33. člen

Naselja, za katera je bilo s sklepom državnega zbora ugotovljeno, da imajo status mesta, ta status ohranijo.

34. člen

V občinah, v katerih je podžupan imenovan, se začne uporabljati določba 15. člena tega zakona, ki spreminja prvi in drugi odstavek 33.a člena zakona, po prenehanju mandata podžupana oziroma po prvih rednih volitvah po uveljavitvi tega zakona. Do začetka uporabe 15. člena tega zakona pa se še naprej uporablja določba prvega in drugega odstavka 33.a člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 6/94 – odl. US, 45/94 – odl. US, 57/94, 14/95, 20/95 – odl. US, 63/95 – obvezna razlaga, 9/96 – odl. US, 44/96 – odl. US, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98, 59/99 – odl. US, 70/00, 51/02 in 108/03 – odl. US).

Določba 31. člena tega zakona se v delu, s katerim sta spremenjena peti in šesti odstavek 100.b člena zakona, začne uporabljati z dnem, ko se začne uporabljati odlok, ki razporeja funkcije v plačne razrede, do takrat pa se še naprej uporablja določbi petega in šestega odstavka 100.b člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 6/94 – odl. US, 45/94 – odl. US, 57/94, 14/95, 20/95 – odl. US, 63/95 – obvezna razlaga, 9/96 – odl. US, 44/96 – odl. US, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98, 59/99 – odl. US, 70/00, 51/02 in 108/03 – odl. US).

35. člen

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o postopku za ustanovitev občin ter za določitev njihovih območij (Uradni list RS, št. 44/96).

Z dnem uveljavitve tega zakona prenehata veljati peti odstavek 24. člena in tretji odstavek 104. člena Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 72/93, 7/94, 33/94, 70/95, 51/02, 73/03 – odl. US, 54/04 – ZDoh-1).

36. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4348. Zakon o eksplozivih (uradno prečiščeno besedilo) (ZE-UPB1)

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 4. oktobra 2005 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o eksplozivih, ki obsega:

- Zakon o eksplozivih – ZE (Uradni list RS, št. 96/02 z dne 14. 11. 2002) in
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o eksplozivih – ZE-A (Uradni list RS, št. 69/05 z dne 22. 7. 2005).

Št. 213-05/02-8/7

Ljubljana, dne 4. oktobra 2005

EPA 402-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

ZAKON
O EKSPLOZIVIH
uradno prečiščeno besedilo
(ZE-UPB1)

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(namen zakona)

(1) Ta zakon določa pogoje za proizvodnjo, promet, uvoz, izvoz, tranzit, prenos, skladiščenje in uporabo eksplozivov ter nadzor nad izvajanjem zakona zaradi varovanja življenja in zdravja ljudi ter njihovega premoženja in za zagotavljanje varstva okolja.

(2) Določbe tega zakona se uporabljajo tudi za ugotavljanje skladnosti eksplozivov ter predpisujejo pogoje, ki jih morajo izpolnjevati osebe, ki ravnaajo z eksplozivi.

2. člen

(izjeme)

(1) Določbe tega zakona se ne uporabljajo za:

- državne organe, ki uporabljajo eksplozive za lastne potrebe,
- tuje vojaške sile v Republiki Sloveniji, če je tako določeno z mednarodno pogodbo,
- hrambo eksplozivov v jamskih skladiščih rudarskih podjetij ter za rudarska dela v skladu s posebnim predpisom,
- prevoz eksplozivov, ker je urejen s posebnim zakonom.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka je potrebno pri ravnanju z eksplozivi izvajati vse varnostne ukrepe, s katerimi se varujejo življenje in zdravje ljudi ter njihovo premoženje in okolje.

3. člen

(opredelitev eksplozivov)

(1) Eksplozivi so:

- razstreliva,
- smodniki,
- eksplozivne snovi,
- inicialna in vžigalna sredstva,
- izdelki, polnjeni z eksplozivi,
- pirotehnične zmesi,
- pirotehnični izdelki.

(2) Razstrelivo je: eksploziv, ki zgoreva z udarnim valom in je primarno namenjen razstreljevanju.

(3) Smodnik je: eksploziv, ki zgoreva s termično prevodnostjo in je primarno namenjen potisku izstrelka.

(4) Eksplozivne snovi so: druge snovi za doseganje eksplozivnega učinka.

(5) Inicialna in vžigalna sredstva so: sredstva, ki so namenjena za aktiviranje ali iniciranje eksploziva.

(6) Izdelki, polnjeni z eksplozivi, so: izdelki, ki so polnjeni oziroma vsebujejo eksploziv in je njihov učinek odvisen od te snovi.

(7) Pirotehnične zmesi so: snovi, katerih osnovni namen je, da pri izgorevanju dosegajo svetlobni, toplotni, dimni ali zvočni učinek.

(8) Pirotehnični izdelki so: izdelki, ki vsebujejo pirotehnično zmes in so razvrščeni v razrede: I, II, III in IV ter T1 in T2.

4. člen

(pomen izrazov)

V tem zakonu uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

- promet je: nakup ali prodaja eksplozivov,
- proizvodnja je: izdelava, obdelava ali predelava eksplozivov,
- dobavitelj je: pravna oseba oziroma samostojni podjetnik posameznik, ki pošlje eksploziv v promet v Republiki Sloveniji ali omogoča njegovo uporabo,
- uporaba je: neposredna priprava in aktiviranje eksplozivov,
- ravnanje je: embaliranje, nakladanje, razkladanje ali prevažanje eksplozivov,
- skladiščenje je: hramba eksplozivov v za to namenjenih prostorih,
- uvoz je: vsak vnos eksplozivov na carinsko območje Republike Slovenije, ne glede na to, kakšna raba ali uporaba je bila v skladu s carinskimi predpisi dovoljena, razen tranzita,
- izvoz je: vsak iznos eksplozivov iz carinskega območja Republike Slovenije,
- tranzit je: vsak prenos eksplozivov preko carinskega območja Republike Slovenije pod carinskim nadzorom,
- prenos je: vsak fizični premik eksplozivov znotraj carinskega območja, razen premika znotraj istega kraja,
- razredi pirotehničnih izdelkov so: razred I – pirotehnične igrače, razred II – izdelki za male ognjemete, razred III – izdelki za srednje ognjemete, razred IV – izdelki za velike ognjemete, razred T1 in razred T2 – pirotehnični izdelki za tehnične namene.

5. člen

(pristojni organ)

(1) Za izdajo dovoljenj o proizvodnji, uvozu, izvozu in tranzitu eksplozivov je pristojno ministrstvo za notranje zadeve (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

(2) Za izdajo dovoljenj za promet in prenos eksploziva ter vodenje upravnih postopkov za določanje nakladališč in razkladališč zunaj območja pravnih oseb in samostojnih podjetnikov posameznikov je pristojna upravna enota, na območju katere ima kupec stalno prebivališče, če gre za pravno osebo, pa na območju njenega sedeža, oziroma v kraju, kjer je nakladališče ali razkladališče (v nadaljnjem besedilu: pristojni organ).

2. VARNOSTNI UKREPI

6. člen

(varnostni in drugi ukrepi)

(1) Pri opravljanju dejavnosti proizvodnje, prometa, uporabe, skladiščenja in uničevanja eksplozivov ter izvajanja

ognjemetov s pirotehničnimi izdelki, morajo gospodarske družbe (v nadaljnjem besedilu: pravna oseba) in samostojni podjetnik posameznik (v nadaljnjem besedilu: podjetnik) poskrbeti za varnost oseb in premoženja ter izvajati vse druge ukrepe, določene v predpisih o varnosti in zdravju pri delu ter v predpisih o varstvu okolja.

(2) Ukrepe iz prejšnjega odstavka morajo pravne osebe in podjetniki opredeliti v svojih splošnih aktih.

(3) Pravna oseba in podjetnik izdelata načrt ravnanja ob nesreči ali drugem izrednem dogodku (eksplozija, požar, vlom, ipd).

(4) Pravna oseba in podjetnik morata vse osebe, ki zanju opravljajo dejavnosti v zvezi z eksplozivni, seznaniti z ukrepi, določenimi v splošnih aktih in v posebnem načrtu, ter jih usposablja za ravnanje ob nesreči.

(5) Objekti, v katerih se proizvajajo eksplozivi, opravlja promet z njimi ali skladišči, morajo biti fizično ali tehnično varovani.

(6) Pravna oseba in podjetnik, ki uporabljata ali drugače ravna z eksplozivi, morata organizirati in nadzorovati izvajanje predpisanih pogojev in ukrepov.

(7) Pravna oseba in podjetnik, ki se ukvarjata s proizvodnjo, prometom ali uporabo eksplozivov, morata ob izgubi ali kraji eksploziva nemudoma, vendar najkasneje v 12 urah obvestiti najbližjo policijsko postajo.

3. TEHNIČNE ZAHTEVE ZA EKSPLOZIVE TER POSTOPKI ZA UGOTAVLJANJE SKLADNOSTI

7. člen

(začetek uporabe)

Eksplziv se lahko da v promet in začne uporabljati, če proizvajalec ali dobavitelj ministrstvu predloži listino o skladnosti in pridobi soglasje k navodilu za varno uporabo in uničenje. Navodilo mora biti napisano razumljivo ter v slovenskem jeziku.

8. člen

(tehnične zahteve)

(1) Eksplozivi se lahko dajo v promet oziroma se smejo začeti uporabljati samo, če so v skladu s tehničnimi zahtevami, če je bila njihova skladnost ugotovljena po predpisanem postopku in so ustrezno označeni.

(2) Eksplozive, ki izpolnjujejo pogoje iz prejšnjega odstavka, ministrstvo uvrsti na seznam eksplozivov, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

9. člen

(veljavnost tujih listin)

(1) V Republiki Sloveniji veljajo listine o skladnosti in znaki skladnosti, izdani v tujini, če so bili izdani na osnovi enakovrednih tehničnih predpisov, po enakovrednem postopku in pri organih za ugotavljanje skladnosti, ki so enakovredni slovenskim.

(2) Minister, pristojen za notranje zadeve, predpiše tehnične zahteve za eksplozive ter postopke za ugotavljanje skladnosti iz 8. člena tega zakona postopek ter pogoje za priznavanje listin o skladnosti, izdanih v tujini.

10. člen

(redni in izredni pregledi)

(1) Ministrstvo z rednimi in izrednimi pregledi zaradi preverjanja skladnosti odvzema vzorce eksplozivov, ki so v prometu.

(2) Ministrstvo lahko odvzame vzorec eksploziva zaradi ugotavljanja skladnosti s predpisanimi tehničnimi zahtevami. Če obstaja nevarnost, da bi nadaljnja uporaba eksploziva ogrozila življenja ali obremenila okolje, lahko do ugotovitve o skladnosti začasno prepove promet.

(3) Če odvzeti vzorec ne ustreza predpisanim tehničnim zahtevam, ministrstvo prepove promet z eksplozivi. Stroški preizkusa bremenijo proizvajalca ali dobavitelja.

4. SPLOŠNI POGOJI PO TEM ZAKONU

11. člen

(splošni pogoji)

(1) Osebe, ki uporabljajo eksplozive morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- so stare najmanj 18 let,
- ni zadržkov javnega reda,
- so strokovno usposobljene.

(2) Osebe, ki opravljajo promet z eksplozivi morajo poleg pogojev iz prejšnjega odstavka aktivno znati slovenski jezik.

(3) Prejšnja odstavka ne veljata za uporabo pirotehničnih izdelkov razreda I, II, T1 in T2.

12. člen

(zadržki javnega reda)

(1) Zadržki javnega reda obstajajo, če je oseba pravno-močno obsojena za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti.

(2) Če proti osebi teče kazenski postopek za dejanje iz prejšnjega odstavka, se odločitev, ali oseba izpolnjuje pogoje, odloži do pravnomočnosti odločbe v postopku.

13. člen

(strokovna usposobljenost)

(1) Za promet, uporabo, ravnanje z eksplozivi in izvajanje ognjemetov s pirotehničnimi izdelki razredov III in IV morajo biti osebe strokovno usposobljene v skladu s 40. členom tega zakona.

(2) Osebe, ki niso strokovno usposobljene, smejo eksplozive samo prenašati, nakladati, razkladati, če to delo opravljajo pod nadzorstvom strokovno usposobljene osebe in so bile predhodno seznanjene z nevarnostmi in varnim načinom dela.

14. člen

(aktivno znanje slovenskega jezika)

Posameznik dokazuje aktivno znanje slovenskega jezika z dokazilom o izobraževanju v slovenskem jeziku v Republiki Sloveniji ali z dokazilom o opravljenem preizkusu znanja slovenskega jezika po javno veljavnem programu.

5. POSEBNI POGOJI PO TEM ZAKONU

5.1 PROIZVODNJA

15. člen

(pogoji)

Eksplozive lahko proizvajajo pravne osebe, ki imajo strokovno usposobljene osebe in izpolnjujejo pogoje, določene v tem zakonu.

16. člen

(kaj se sme proizvajati)

Pravne osebe smejo proizvajati le tiste eksplozive, ki ustrezajo predpisanim tehničnim zahtevam in za katere je bila ugotovljena skladnost.

17. člen

(dovoljenje za proizvodnjo eksplozivov)

(1) Pravna oseba lahko začne proizvajati eksplozive, ko dobi dovoljenje za proizvodnjo, ki ga izda ministrstvo.

(2) Dovoljenje je lahko časovno omejeno ter povezano z dodatnimi zahtevami, če je to potrebno zaradi varovanja življenja in zdravja ljudi ter njihovega premoženja in zaradi varstva okolja.

18. člen

(vsebina vloge)

Pravna oseba zaprosi za dovoljenje za proizvodnjo z vlogo, ki vsebuje:

- ime in sedež pravne osebe,
- podatke o odgovornih osebah pravne osebe (ime in priimek, rojstni podatki, podatki o stalnem oziroma začasnem prebivališču),
- uporabno dovoljenje za objekt,
- dokazila o izpolnjevanju pogojev iz drugega, tretjega, četrtega in petega odstavka 6. člena tega zakona,
- podatke o vrstah eksplozivov, ki se bodo proizvajali,
- podatke o tehnološkem postopku izdelave.

19. člen

(odvzem dovoljenja za proizvodnjo eksplozivov)

(1) Dovoljenje se odvzame, če pravna oseba:

- ne izpolnjuje več pogojev, določenih s tem zakonom,
- ne začne opravljati dejavnosti v letu dni po izdaji dovoljenja ali če dejavnosti dve leti ne opravlja.

(2) V osmih dneh po dokončnosti odločbe o odvzemu dovoljenja mora pravna oseba izročiti ministrstvu vse evidence, ki jih mora voditi po tem zakonu.

20. člen

(proizvodnja eksplozivov na delovišču)

Pravna oseba lahko proizvaja in uporablja eksplozive na deloviščih, če ima za to specializirano opremo in dovoljenje za proizvodnjo na delovišču, ki ga izda ministrstvo.

21. člen

(vsebina vloge za proizvodnjo na delovišču)

Vloga za proizvodnjo na delovišču mora poleg podatkov iz prve in druge alineje 18. člena tega zakona vsebovati še naslednje podatke:

- vrste eksplozivov, ki se bodo proizvajali na delovišču,
- tehnične specifikacije in dokumente o ugotovljenih varnostnih lastnostih eksplozivov,
- tehnološki postopek izdelave,
- potrdilo o strokovni usposobljenosti delavcev za tovrstno proizvodnjo,
- tehnično specifikacijo opreme,
- opis sistema za zagotavljanje kvalitete.

22. člen

(raziskave o eksplozivih)

Z raziskavami za pripravo novih vrst eksplozivov se lahko ukvarjajo proizvajalci eksplozivov in raziskovalne institucije, če so zagotovljeni tehnični in varnostni ukrepi za varovanje življenja in zdravja ljudi, njihovega premoženja ter okolja.

23. člen

(obveščanje)

Imetniki dovoljenja za proizvodnjo eksplozivov morajo obvestiti ministrstvo o začetku ali prenehanju proizvodnje ter tekoče obveščati o statusnih spremembah (sprememba organiziranosti, dejavnosti). Spremembe morajo sporočiti v osmih dneh, od dneva, ko so nastale.

24. člen

(dokumentacija za eksplozive)

(1) Proizvajalec mora za vsako vrsto eksploziva imeti:

- izjavo o skladnosti,
- tehnično specifikacijo,
- navodilo o načinu uporabe, skladiščenja in uničenja,
- oznako razreda pirotehničnega izdelka,
- varnostni list.

(2) Eksplozivi smejo v promet, prevoz in uporabo samo v izvorni embalaži, ki je preizkušena in označena tako, kot določajo predpisi o prevozu nevarnega blaga. Določba ne velja za medfazno skladiščenje v proizvodnji.

(3) Poleg podatkov, ki so navedeni v predpisu o prevozu nevarnega blaga, mora embalažna enota vsebovati še naslednje podatke:

- datum proizvodnje in rok uporabe eksploziva,
- navodilo za uporabo,
- posebna opozorila,
- oznako razreda pirotehničnega izdelka.

(4) Za izdajo varnostnega lista se uporabljajo določbe zakona o kemikalijah (Uradni list RS, št. 36/99 in 11/2001).

5.2 PROMET

25. člen

(dovoljenje za promet)

(1) Pravna oseba in podjetnik lahko pričneta opravljati promet z eksplozivi, ko za to dobita dovoljenje pristojnega organa.

(2) Vloga za dovoljenje za promet vsebuje naslednje podatke:

- ime in sedež pravne osebe ali podjetnika,
- o odgovornih osebah (ime in priimek, rojstni podatki, podatki o stalnem ali začasnem bivališču),
- potrdilo o priglasitvi, če gre za podjetnika,
- dokazila o izpolnjevanju pogojev iz prvega, drugega in četrtega odstavka 6. člena tega zakona, in
- dokazilo o ustreznosti prodajalne in skladišča.

(3) Dovoljenje za promet se odvzame, če pravna oseba ali podjetnik:

- ne izpolnjuje več pogojev, določenih s tem zakonom,
- ne opravlja prometa z eksplozivi v skladu s tem zakonom.

(4) V osmih dneh po dokončnosti odločbe o odvzemu dovoljenja morata pravna oseba ali podjetnik izročiti ministrstvu vse evidence, ki jih morata voditi po tem zakonu.

26. člen

(dovoljenje za nakup)

(1) Dovoljenje za nakup eksplozivov lahko dobi pravna oseba ali podjetnik, ki ima dovoljenje za promet eksplozivov. Dovoljenje za nakup velja 6 mesecev od dneva izdaje.

(2) Vloga za dovoljenje za nakup eksplozivov vsebuje naslednje podatke:

- ime in sedež pravne osebe ali podjetnika,
- ime in sedež prodajalca,
- ime eksplozivov, proizvajalca ter količino,
- razloge, iz katerih je razvidna utemeljenost nakupa,
- kraj, čas in način uporabe ter
- elaborat del z izračunom potrebne količine eksplozivov.

(3) Če gre za nakup pirotehničnih izdelkov, ni potrebno navesti podatkov iz četrte, pete in šeste alineje prejšnjega odstavka, dovoljenje pa se izda le za zmogljivost skladišča.

(4) Fizična oseba, ki v Sloveniji nabavlja pirotehnične izdelke razredov I, II ter T1 in T2 za lastno uporabo, ne potrebuje dovoljenja za nakup.

27. člen

(uporaba eksplozivov)

Pravne osebe ali podjetniki smejo kupljene eksplozive uporabljati izključno v namene in na mestih, ki so določeni v dovoljenju za nakup.

28. člen

(izjeme za fizične osebe)

(1) Fizična oseba lahko dobi dovoljenje za nakup smodnika in netilk za polnjenje streliva za lastne potrebe, če ima veljavni orožni list. Z enim dovoljenjem je dovoljena nabava 1 kg smodnika in 1500 netilk na kos orožja v koledarskem letu in velja za nakup doma ali v tujini.

(2) Fizična oseba lahko dobi dovoljenje za nakup streliva za varnostno, lovsko in športno orožje v tujini, če ima veljavni orožni list. Z dovoljenjem je dovoljen nakup največ 2000 kosov streliva na kos orožja za posamezno tromesečno obdobje v koledarskem letu.

(3) Društvo, ki je v skladu s predpisi o društvih registrirano za strelsko dejavnost ali lov, lahko dobi dovoljenje za nakup streliva v tujini za potrebe društva. Z enim dovoljenjem je dovoljen nakup največ 36.000 kosov streliva za posamezno tromesečno obdobje v koledarskem letu.

(4) Dovoljenje iz prejšnjih odstavkov izda pristojni organ, kjer ima fizična oseba prebivališče oziroma kjer je društvo registrirano.

5.3 UVOZ, IZVOZ, TRANZIT

29. člen

(dovoljenje za uvoz, izvoz ali tranzit eksplozivov)

(1) Za uvoz, izvoz in tranzit eksplozivov je potrebno dovoljenje, ki ga izda ministrstvo. Dovoljenje za uvoz in izvoz lahko dobi pravna oseba ali podjetnik, ki ima dovoljenje za promet.

(2) Pravna oseba ali podjetnik, ki nima dovoljenja za promet z eksplozivi, lahko opravlja samo prevoz eksploziva.

30. člen

(vloga za uvoz, izvoz ali tranzit eksplozivov)

(1) V vlogi za izdajo dovoljenja za uvoz, izvoz ali tranzit je potrebno navesti:

- ime in sedež pravne osebe ali podjetnika,
- ime eksploziva in identifikacijsko številko (UN številka),
- ime proizvajalca eksploziva,
- ime in naslov prodajalca ali pošiljatelja eksploziva ter ime in naslov kupca ali prejemnika,
- ime in priimek voznika ter znamko in registrsko številko vozila,
- količino eksploziva,
- varnostni list,
- za strelivo podatke, ki omogočajo njegovo identifikacijo,
- čas uvoza, izvoza ali tranzita,
- čas in kraj, kjer je predviden postanek,
- vstopni ali/in izstopni mejni prehod ter prevozno pot,
- uvozno ali tranzitno dovoljenje države, v katero se eksploziv izvažata ali skozi katero tranzit poteka.

(2) Pravna oseba ali podjetnik lahko uvažata le eksploziv, ki ima listine o skladnosti.

(3) Ministrstvo lahko odredi posebne varnostne ukrepe za uvoz, izvoz ali tranzit preko svojega ozemlja.

(4) Prevoznik mora zagotoviti, da je dovoljenje za uvoz, izvoz ali tranzit ves čas prevoza poleg eksploziva, in ga na zahtevo policista tudi pokazati.

5.4 PRENOS

31. člen

(prenos eksploziva)

(1) Dovoljenje za prenos eksploziva izda pristojni organ, na območju katerega je sedež prejemnika.

(2) Prejemnik blaga iz prejšnjega odstavka mora imeti dovoljenje za promet z eksplozivi.

(3) Vloga za dovoljenje za prenos mora vsebovati:

- ime in sedež pravne osebe ali podjetnika,
- ime eksploziva in identifikacijsko številko (UN številka),
- ime proizvajalca eksploziva,
- ime in naslov prodajalca ali pošiljatelja eksploziva in ime in naslov kupca ali prejemnika,
- ime in priimek voznika ter znamko in registrsko številko vozila,
- količino eksploziva,
- za strelivo podatke, ki omogočajo njegovo identifikacijo,
- datum in čas prenosa,
- čas in kraj, kjer je predviden postanek,
- relacijo prevoza,
- soglasja držav, skozi katere bo prenos potekal.

(4) Če gre za prenos med dvema pravnima osebama ali podjetnikoma in se nanaša na strelivo iz seznama streliva, ki ga države članice Evropske unije predhodno posredujejo druga drugi, pravne osebe ali podjetniki lahko dobijo dovoljenje za prenos streliva za tri leta.

(5) Če v državah, skozi katere poteka prenos, veljajo posebni varnostni ukrepi, mora biti to navedeno v dovoljenju za prenos.

(6) Prevoznik mora zagotoviti, da je dovoljenje za prenos ves čas prevoza poleg eksploziva, in ga na zahtevo policista tudi pokazati.

(7) Dovoljenje za prenos lahko prekliče organ, ki ga je izdal, če to zahtevajo varnostni razlogi.

32. člen

(omejitev prenosa eksplozivov)

(1) Ob ogrožanju javne varnosti sme pristojni organ za izdajo dovoljenja omejiti ali prepovedati prenos zaradi prečitve nezakonite posesti in uporabe.

(2) Minister, pristojen za notranje zadeve, lahko zaradi javne varnosti ali obrambe države začasno omeji ali prepro prenos eksploziva na ozemlju ali delu ozemlja Republike Slovenije.

6. UPORABA IN UNIČEVANJE EKSPLOZIVOV

33. člen

(posest eksploziva)

Eksploziv sme imeti v posesti pravna oseba ali podjetnik, ki ima katerokoli dovoljenje, ki je predpisano s tem zakonom.

34. člen

(posebni ukrepi pri uporabi)

Pravna oseba ali podjetnik, ki uporablja eksploziv v bližini ceste, železnice, naftovoda, plinovoda, vodovoda, električnega ali telefonskega voda ali podobnih objektov, mora o tem najmanj tri dni pred začetkom del pisno obvestiti upravljavca objekta in pristojni organ ter poskrbeti za varovanje življenja in zdravja ljudi, njihovega premoženja ter okolja.

35. člen

(vračanje in uničevanje eksploziva)

(1) Pravna oseba ali podjetnik, ki uporablja eksploziv, mora neporabljen eksploziv, če nima pogojev za hrambo,

vrniti prodajalcu, pri katerem ga je kupil, in o tem obvestiti organ, ki je izdal dovoljenje za nakup.

(2) Eksplozivi se uničujejo v skladu s proizvajalčevim navodilom in na mestih, kjer je dovoljena uporaba eksploziva, vendar največ do 50 kg hkrati. Uničevanje mora potekati tako, da ne ogroža življenja in zdravja ljudi, njihovega premoženja ter okolja.

(3) Eksplozive lahko uničuje samo strokovno usposobljena oseba. O načinu, količini, kraju in času uničevanja eksplozivov je potrebno obvestiti pristojni organ najmanj tri dni pred dnevom, določenim za uničevanje.

36. člen

(omejitve za uporabo pirotehničnih izdelkov)

(1) Prodaja pirotehničnih izdelkov razredov I in II, katerih glavni učinek je pok, je dovoljena v času od 19. decembra do 31. decembra.

(2) Uporaba pirotehničnih izdelkov iz prejšnjega odstavka je dovoljena v času od 26. decembra do 2. januarja.

(3) Uporaba pirotehničnih izdelkov iz prvega odstavka tega člena je prepovedana v strnjenih stanovanjskih naseljih, v zgradbah in vseh zaprtih prostorih, v bližini bolnišnic, v prevoznih sredstvih za potniški promet in na površinah, kjer potekajo javni shodi ali javne prireditve.

(4) Mladoletnikom do 15 leta starosti sta dovoljena le prodaja in uporaba pirotehničnih izdelkov razredov I in II ter le, če so pod nadzorstvom staršev ali skrbnikov.

(5) Uporaba pirotehničnih izdelkov je dovoljena samo v skladu z navodili proizvajalca. Prepovedana je:

- predelava pirotehničnih izdelkov zaradi povečanja učinka,
- uporaba v drugih predmetih,
- lastna izdelava pirotehničnih izdelkov ali zmesi,
- preprodaja pirotehničnih izdelkov.

7. PROIZVODNI IN SKLADIŠČNI OBJEKTI

37. člen

(pogoji)

(1) Proizvodni in skladiščni objekti za eksplozive morajo biti zgrajeni in opremljeni tako, da je zagotovljeno varovanje življenja in zdravja ljudi, njihovega premoženja ter okolja.

(2) Eksplozivi so lahko skladiščeni samo v posebnih, prenosnih ali priročnih skladiščih eksploziva.

(3) Proizvodni in skladiščni objekti morajo biti zavarovani pred dostopom nepoklicanih oseb.

(4) Podrobnejše predpise o proizvodnih in skladiščnih objektih, ki obsegajo gradbeno tehnične značilnosti, umestitev v prostor, varstvo okolja, urejenost, zavarovanje, zmogljivost in način skladiščenja eksplozivov predpiše minister, pristojen za notranje zadeve, s podzakonskim aktom in v soglasju z ministrom, pristojnim za okolje in prostor. Z istim aktom se določijo tudi pogoji, ki jih morajo izpolnjevati kraji za nakladanje in razkladanje eksplozivov.

38. člen

(kraji za nakladanje, razkladanje)

Kraje za nakladanje in razkladanje eksplozivov zunaj poslovnih prostorov pravnih oseb in podjetnikov določi pristojni organ.

8. ODGOVORNE OSEBE

39. člen

(dolžnosti odgovornih oseb)

Odgovorne osebe v skladu s svojimi pristojnostmi in odgovornostmi ter z upoštevanjem predpisov, ki urejajo po-

dročje eksplozivov, skrbijo za varen potek proizvodnje, prometa in uporabe eksplozivov ter ravnanja z njimi tako, da niso ogroženi življenje ali zdravje ljudi, njihovo premoženje ali okolje.

40. člen

(posebni pogoji)

(1) Promet in uporabo eksplozivov ter izvajanje ognjemetov s pirotehničnimi izdelki razreda III in IV lahko opravljajo le osebe, ki so strokovno usposobljene. Usposobljenost dokazujejo s potrdilom o usposobljenosti, ki velja tri leta.

(2) Izobrazbo, strokovno usposobljenost ter programi za posamezne vrste strokovnega usposabljanja iz prejšnjega odstavka so določeni v podzakonskem aktu, ki ga izda minister, pristojen za notranje zadeve.

9. ZASEG EKSPLOZIVOV

41. člen

(zaseg eksplozivov)

Brez predhodne odločbe policist na kraju samem zaseže eksploziv osebi, če:

- ima v posesti eksploziv brez dovoljenja,
- uporablja eksploziv brez dovoljenja,
- uporablja eksploziv v nasprotju z dovoljenjem.

10. EVIDENCE

42. člen

(vodenje evidenc)

(1) Zaradi zagotavljanja podatkov o proizvodnji, prometu, ravnanju in uporabi eksplozivov vodi ministrstvo evidence:

- izdanih dovoljenj za proizvodnjo, promet, uvoz, izvoz, tranzit ali prenos eksploziva,
- odvzetih dovoljenj za proizvodnjo, promet, uvoz, izvoz, tranzit ali prenos eksploziva,
- odvzetih vzorcih eksplozivov,
- eksplozivih, ki imajo soglasje k navodilu za uporabo.

(2) Pravna oseba, ki proizvaja eksploziv, vodi evidenco o vrsti in količini proizvedenega, prodanega ter uničenega eksploziva.

(3) Pravna oseba ali podjetnik, ki opravlja promet, uvažanje, izvažanje, opravlja tranzit, prenos ali uporablja eksploziv, vodi evidenco o količini in vrsti nabavljenega, prodanega, porabljenega, uničenega ali vrnjenega eksploziva.

(4) Evidence iz prvega in drugega odstavka tega člena se hranijo 10 let, iz prejšnjega odstavka pa 5 let.

(5) Način, obliko in vsebino vodenja evidenc iz prvega odstavka tega člena določi minister, pristojen za notranje zadeve, s posebnim predpisom.

43. člen

(način zbiranja podatkov)

(1) Za zbiranje, obdelovanje, shranjevanje, posredovanje in uporabo podatkov iz evidenc po tem zakonu se uporabljajo določbe zakona, ki urejajo varstvo osebnih podatkov, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Ministrstvo zbira osebne in druge podatke neposredno od pravnih oseb, podjetnikov ali oseb, na katere se ti podatki nanašajo, od drugih oseb ali iz že obstoječih zbirk in evidenc, ki jih na podlagi zakonov vodijo in upravljajo pristojni upravljavci.

(3) Pridobljene podatke ministrstvo uporablja za opravljanje nalog, določenih s tem zakonom.

11. NALOGE ORGANOV ZA NADZOR

44. člen

(pristojnosti)

(1) Ministrstvo opravlja naslednje naloge:

- daje soglasja k navodilom za uporabo eksplozivov,
- skrbi za ažurnost seznama eksplozivov,
- vodi upravni postopek in izdaja dovoljenja za proizvodnjo, uvoz, izvoz, tranzit,
- sodeluje pri pripravi standardov strokovnih znanj in spretnosti oseb, ki morajo biti ustrezno strokovno usposobljene v skladu s tem zakonom,
- opravlja inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega zakona,
- vzdržuje evidence podatkov o eksplozivih in podatke posreduje pristojnim organom,
- zbira, obdeluje, shranjuje, posreduje in uporablja podatke v skladu z določbami tega zakona,
- obvešča pristojni organ Evropske unije o izvedenih ukrepih zaradi neustreznosti eksplozivov in o drugih pomembnih ukrepih na področju eksplozivov,
- sodeluje pri delu v zvezi z eksplozivi z mednarodnimi subjekti in organizacijami,
- od organov nadzora lahko zahteva podatke o kršitvah tega zakona,
- prepove proizvodnjo, če se proizvaja eksploziv, ki nima certifikata o skladnosti,
- druge naloge v skladu s predpisi in mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

(2) Za opravljanje nalog iz prejšnjega odstavka ministrstvo ustanovi posebno organizacijsko enoto.

45. člen

(nadzor)

Nadzor nad izvajanjem tega zakona in na njegovi osnovi izdanih predpisov izvajajo ministrstvo, policija, carinska služba ter drugi nadzorni in inšpekcijski organi, vsak v okviru svojih pristojnosti.

45.a člen

(inšpekcijski nadzor ministrstva)

(1) Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb tega zakona opravljajo v ministrstvu uslužbenci s posebnimi pooblastili – inšpektorji oziroma inšpektorice za eksploziv (v nadaljnjem besedilu: inšpektor).

(2) Minister, pristojen za notranje zadeve, predpiše vsebino in način opravljanja strokovnega izpita za inšpektorja.

45.b člen

(inšpekcijski ukrepi)

(1) Inšpektor ima poleg pooblastil iz 47. člena tega zakona in splošnih pooblastil, določenih v zakonu, ki ureja inšpekcijski nadzor, pravico in dolžnost:

- začasno prepovedati opravljanje dejavnosti prometa z eksplozivi, nakladanja in razkladanja eksplozivov za čas, ki ga določi kot rok za odpravo ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti;
- predlagati pristojnemu organu odvzem dovoljenja za proizvodnjo in promet z eksplozivi;
- zahtevati od odgovorne osebe pisna pojasnila v zvezi s predmetom nadzora;
- izvesti postopke v skladu z zakonom o prekrških;
- podati ovadbo pristojnim organom za kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti.

(2) Pritožba zoper izrečeno prepoved iz prve alineje prejšnjega odstavka ne zadrži njene izvršitve. O pritožbi odloči minister, pristojen za notranje zadeve, v tridesetih dneh od dneva njene vložitve.

46. člen

(pristojnosti policije)

Policija sme opravljati nadzor nad dovoljenji za nakup, uvoz, izvoz, tranzit, prenos, uporabo eksplozivov na deloviščih in nad vodenjem evidenc v skladiščih in prodajalnah.

47. člen

(pooblastila organov, pristojnih za nadzor)

(1) Organi iz 45. člena tega zakona smejo v okviru svojih pristojnosti:

- pregledati dokumentacijsko gradivo v zvezi z eksplozivi, vstopiti in pregledati objekte, prostore ali delovišča, kjer se te snovi proizvajajo, skladiščijo, opravlja njihov promet, uporabljajo ali uničujejo,
 - odrediti odpravo ugotovljenih nepravilnosti,
 - pregledati listine o strokovni usposobljenosti oseb,
 - prepovedati ravnanje z eksplozivi osebam, ki za to niso strokovno usposobljene,
 - začasno prepovedati posamezna opravila v zvezi s prometom ali uporabo eksplozivov, če niso izpolnjeni predpisani pogoji,
 - prepovedati proizvodnjo, promet in uporabo eksplozivov, če ugotovi opustitve varnostnih ukrepov,
 - prepovedati uporabo eksplozivov, če niso izpolnjeni predpisani pogoji,
 - prepovedati uporabo skladišč, ki ne ustrezajo pogojem, predpisanim za skladiščenje eksplozivov,
 - prepovedati proizvodnjo in promet eksplozivov, pri katerih se uporablja neustrezna embalaža,
 - prepovedati uporabo skladišča, nakladališča ali razkladalnišča, ki ne izpolnjuje pogojev, določenih v tem zakonu,
 - odrediti druge ukrepe, ki so potrebni zaradi varovanja življenja in zdravja ljudi, njihovega premoženja ali okolja.
- (2) Pritožba zoper odločbo, s katero je izrečena prepoved, ne zadrži njene izvršitve.

12. KAZENSKÉ DOLOČBE

48. člen

(1) Z globo od 200.000 do 20.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

1. pri opravljanju dejavnosti ne poskrbi za varovanje življenja, zdravja ljudi ter njihovega premoženja ali okolja (prvi, drugi in tretji odstavek 6. člena);
2. ne poskrbi za fizično ali tehnično varovanje objektov, v katerih se proizvajajo eksplozivi, opravlja njihov promet ali skladiščijo eksplozivi (peti odstavek 6. člena);
3. ne obvesti policijske postaje o izgubi ali kraji eksploziva (sedmi odstavek 6. člena);
4. da v promet ali začne uporabljati eksploziv, preden je ministrstvo izdalo soglasje k navodilu (7. člen);
5. da v promet ali začne uporabljati eksploziv, za katerega ni ugotovljena skladnost (8. člen);
6. dovoli, da z eksplozivom ravna oseba, ki niso strokovno usposobljene (prvi odstavek 13. člena);
7. proizvaja eksploziv v nasprotju s 15. členom tega zakona;
8. proizvaja eksploziv v nasprotju s 16. členom tega zakona;
9. proizvaja eksploziv pred pridobitvijo ustreznega dovoljenja (prvi odstavek 17. člena);
10. proizvaja eksploziv po poteku veljavnosti dovoljenja (drugi odstavek 17. člena);
11. v roku ne izroči evidenc (drugi odstavek 19. člena);
12. proizvaja eksploziv na delovišču v nasprotju z 20. členom tega zakona;
13. opravlja raziskave v nasprotju z 22. členom tega zakona;

14. ne obvesti ministrstva o začetku ali prenehanju proizvodnje (23. člen);

15. nima dokumentacije, ki je predpisana v prvem odstavku 24. člena tega zakona;

16. opravlja promet v nasprotju s prvim odstavkom 25. člena tega zakona;

17. ministrstvu ne izroči evidenc (četrti odstavek 25. člena);

18. prodaja eksploziv osebi, ki nima dovoljenja (prvi odstavek 26. člena in prvi odstavek 28. člena);

19. uporablja eksploziv v nasprotju s 27. členom tega zakona;

20. opravlja prevoz eksploziva v nasprotju s prvim odstavkom 29. člena tega zakona;

21. uvaža eksploziv, ki nima listine o skladnosti (drugi odstavek 30. člena);

22. nima pri sebi ali na zahtevo policista ne pokaže dovoljenja (četrti odstavek 30. člena in šesti odstavek 31. člena);

23. nima dovoljenja za prenos (prvi in četrti odstavek 31. člena);

24. opravlja prevoz eksploziva kljub omejitvi (drugi odstavek 32. člena);

25. poseduje eksploziv v nasprotju s 33. členom tega zakona;

26. ne poskrbi za varovanje življenja in zdravja ljudi, kot določa 34. člen tega zakona;

27. ne vrne neporabljenega eksploziva (prvi odstavek 35. člena);

28. uničuje eksploziv v nasprotju z drugim odstavkom 35. člena tega zakona;

29. ne obvesti pristojne upravne enote o uničevanju eksploziva (tretji odstavek 35. člena);

30. prodaja pirotehnične izdelke v nasprotju s prvim ali četrtim odstavkom 36. člena tega zakona;

31. skladišči eksplozive v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 37. člena tega zakona;

32. z eksplozivi ravna osebe, ki niso usposobljene (prvi odstavek 40. člena);

33. ne vodi evidence (drugi in tretji odstavek 42. člena).

(2) Z globo od 100.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

(3) Za kršitve iz 16., 19. in 25. točke prvega odstavka tega člena se izreče stranska sankcija odvzem predmetov.

49. člen

(1) Z globo od 100.000 do 10.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek samostojni podjetnik posameznik, če:

1. pri opravljanju dejavnosti ne poskrbi za varovanje življenja, zdravja ljudi ter njihovega premoženja ali okolja (prvi, drugi in tretji odstavek 6. člena);

2. ne poskrbi za fizično ali tehnično varovanje objektov, v katerih se opravlja promet eksplozivov ali skladiščijo eksplozivi (peti odstavek 6. člena);

3. ne obvesti policijske postaje o izgubi ali kraji eksploziva (sedmi odstavek 6. člena);

4. da v promet ali začne uporabljati eksploziv, preden je ministrstvo izdalo soglasje k navodilu (7. člen);

5. da v promet ali začne uporabljati eksplozive, za katerega ni ugotovljena skladnost (8. člen);

6. dovoli, da z eksplozivom ravna osebe, ki niso strokovno usposobljene (prvi odstavek 13. člena);

7. proizvaja eksploziv v nasprotju s 15. členom tega zakona;

8. opravlja promet v nasprotju s prvim odstavkom 25. člena tega zakona;

9. ministrstvu ne izroči evidenc (četrti odstavek 25. člena);

10. prodaja eksploziv osebi, ki nima dovoljenja (prvi odstavek 26. člena in prvi odstavek 28. člena);

11. uporablja eksploziv v nasprotju s 27. členom tega zakona;

12. opravlja prevoz eksploziva v nasprotju s prvim odstavkom 29. člena tega zakona;

13. uvaža eksploziv, ki nima listine o skladnosti (drugi odstavek 30. člena);

14. nima pri sebi ali na zahtevo policista ne pokaže dovoljenja (četrti odstavek 30. člena in šesti odstavek 31. člena);

15. nima dovoljenja za prenos (prvi in četrti odstavek 31. člena);

16. opravlja prevoz eksploziva kljub omejitvi (drugi odstavek 32. člena);

17. poseduje eksploziv v nasprotju s 33. členom tega zakona;

18. ne poskrbi za varovanje življenja in zdravja ljudi, kot določa 34. člen tega zakona;

19. ne vrne neporabljenega eksploziva (prvi odstavek 35. člena);

20. uničuje eksploziv v nasprotju z drugim odstavkom 35. člena tega zakona;

21. ne obvesti pristojne upravne enote o uničevanju eksploziva (tretji odstavek 35. člena);

22. prodaja pirotehnične izdelke v nasprotju s prvim ali četrtim odstavkom 36. člena tega zakona;

23. skladišči eksplozive v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 37. člena tega zakona;

24. dovoli, da z eksplozivi ravna osebe, ki niso usposobljene (prvi odstavek 40. člena);

25. ne vodi evidence (drugi in tretji odstavek 42. člena).

(2) Za kršitve iz 7., 17. in 20. točke prejšnjega odstavka se izreče stranska sankcija odvzem predmetov.

50. člen

(1) Z globo od 100.000 do 300.000 tolarjev se kaznuje za prekršek posameznik, če:

1. proizvaja eksploziv v nasprotju s 15. členom tega zakona;

2. prodaja eksploziv brez ustreznega dovoljenja (prvi odstavek 25. člena);

3. smodnika in netilk ne uporablja za polnjenje streliva za lastne potrebe (prvi odstavek 28. člena);

4. poseduje eksploziv v nasprotju s 33. členom tega zakona;

5. uporablja pirotehnične izdelke v nasprotju z drugim, tretjim ali petim odstavkom 36. člena tega zakona.

(2) Za kršitve iz 5. točke prejšnjega odstavka se kaznujejo starši ali skrbniki, če dovolijo ali dopustijo, da mladoletniki uporabljajo pirotehnične izdelke brez njihovega nadzorstva.

(3) Policist brez predhodne odločbe na kraju prekrška zaseže predmete prekrška iz 4. in 5. točke prvega odstavka tega člena.

(4) Za kršitve iz prvega odstavka tega člena se izreče stranska sankcija odvzem predmetov.

50.a člen

(pristojnost za odločanje o prekrških)

Za odločanje o prekrških iz 48., 49. in 50. člena tega zakona je pristojen inšpekcijski organ ministrstva, razen za določbe 3., 22., 24. in 25. točke prvega odstavka 48. člena, 3., 14., 16. in 17. točke prvega odstavka 49. člena ter 4. in 5. točke prvega odstavka 50. člena tega zakona, za katere je pristojna policija.

51. člen

(1) Z globo od 50.000 do 100.000 tolarjev se kaznuje za prekršek posameznik, če na zahtevo policista ne po-

kaže dovoljenja (četrti odstavek 30. člena in šesti odstavek 31. člena).

(2) Z globo od 100.000 do 500.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali samostojni podjetnik posameznik, ki stori dejanje iz prejšnjega odstavka.

Zakon o eksplozivih – ZE (Uradni list RS, št. 96/02) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

13. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

52. člen

(ustanovitev organa)

Organizacijsko enoto iz drugega odstavka 44. člena tega zakona ustanovi ministrstvo v treh mesecih po sprejetju zakona.

53. člen

(izdaja podzakonskih predpisov)

Predpisi na podlagi tega zakona morajo biti izdani v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

54. člen

(veljavnost dovoljenj za proizvodnjo eksplozivov)

Imetniki dovoljenj za proizvodnjo, izdanih po predpisih pred uveljavitvijo tega zakona, morajo v roku treh let po uveljavitvi tega zakona, dejavnost in vodenje evidenc uskladiti s tem zakonom.

55. člen

(veljavnost dovoljenj za promet eksplozivov)

Imetniki dovoljenj za promet, izdanih po predpisih pred uveljavitvijo tega zakona, morajo v roku treh let po uveljavitvi tega zakona, dejavnost in vodenje evidenc uskladiti s tem zakonom.

56. člen

(veljavnost dokazil o usposobljenosti)

Dokazila o usposobljenosti, izdanih po predpisih pred uveljavitvijo tega zakona, veljajo do izteka veljavnosti.

57. člen

(seznam eksplozivov)

Eksplozivi iz liste eksplozivnih snovi, objavljene po predpisih pred uveljavitvijo tega zakona, se uvrstijo na seznam eksplozivov, za katere je bila ugotovljena skladnost na podlagi tega zakona.

58. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem začetka uporabe tega zakona prenehajo veljati:

- zakon o prometu eksplozivnih snovi (Uradni list SFRJ, št. 30/85 in 6/89);
- določbe zakona o eksplozivnih snoveh, vnetljivih tekočinah, plinih in drugih nevarnih snoveh (Uradni list SRS, št. 18/77), ki se nanašajo na eksplozivne snovi;
- določbe 22., 23. in 24. člena zakona o prevozu nevarnega blaga (Uradni list RS, št. 79/99), ki se nanašajo na dovoljenje za prevoz eksploziva;
- odločba o imenovanju komisije za preskušanje eksplozivnih snovi (Uradni list RS, št. 41/97);
- odredba o določitvi podjetja za opravljanje preizkusov novih eksplozivnih snovi (Uradni list RS, št. 56/92);
- uredba o pirotehničnih izdelkih (Uradni list RS, št. 106/2001).

59. člen

(predpisi, ki se uporabljajo do izdaje novih)

Do izdaje podzakonskih predpisov na podlagi tega zakona se uporabljajo naslednji izvršilni predpisi, če niso v nasprotju s tem zakonom:

- pravilnik o vodenju evidence o eksplozivnih snoveh (Uradni list SRS, št. 16/82 in 18/82);
- lista eksplozivnih snovi, ki se smejo dajati v promet (Uradni list RS, št. 66/93, 51/94, 33/95, 31/96).

60. člen

(veljavnost določb, ki se nanašajo na EU)

(1) Določbe osme alineje 44. člena tega zakona se začnejo uporabljati z dnem vključitve Republike Slovenije v članstvo Evropske unije.

(2) Po vključitvi Republike Slovenije v članstvo Evropske unije se za prenos šteje tudi prenos med državami članicami Evropske unije.

61. člen

(veljavnost zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne po preteku šestih mesecev od objave.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o eksplozivih – ZE-A (Uradni list RS, št. 69/05) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

11. člen

(izdaja predpisa)

Minister, pristojen za notranje zadeve izda predpis iz drugega odstavka 45.a člena zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

12. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4349. Zakon o vrtcih (uradno prečiščeno besedilo) (ZVrt-UPB2)

Na podlagi 153. člena poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 4. oktobra 2005 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o vrtcih, ki obsega:

- Zakon o vrtcih – ZVrt (Uradni list RS, št. 12/96 z dne 29. 2. 1996),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vrtcih – ZVrt-A (Uradni list RS, št. 44/00 z dne 26. 5. 2000) in
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vrtcih – ZVrt-B (Uradni list RS, št. 78/03 z dne 8. 8. 2003) in
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vrtcih – ZVrt-C (Uradni list RS, št. 72/05 z dne 29. 7. 2005).

Št. 601-01/90-1/31

Ljubljana, dne 4. oktobra 2005

EPA 408-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

Z A K O N
O VRTCIIH
uradno prečiščeno besedilo
(ZVrt-UPB2)

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Ta zakon ureja predšolsko vzgojo, ki jo izvajajo javni in zasebni vrtci.

2. člen

(temeljne naloge vrtcev)

Temeljne naloge vrtcev so pomoč staršem pri celoviti skrbi za otroke, izboljšanje kvalitete življenja družin in otrok ter ustvarjanje pogojev za razvoj otrokovih telesnih in duševnih sposobnosti.

3. člen

(načela predšolske vzgoje v vrtcih)

Predšolska vzgoja v vrtcih je sestavni del sistema vzgoje in izobraževanja in poteka po načelih:

- demokratičnosti,
- pluralizma,
- avtonomnosti, strokovnosti in odgovornosti zaposlenih,
- enakih možnosti za otroke in starše, upoštevanje različnosti med otroki,
- pravice do izbire in drugačnosti in
- ohranjanja ravnotežja med raznimi vidiki otrokovega telesnega in duševnega razvoja.

4. člen

(cilji predšolske vzgoje)

Cilji predšolske vzgoje v vrtcih so:

- razvijanje sposobnosti razumevanja in sprejemanja sebe in drugih,
- razvijanje sposobnosti za dogovarjanje, upoštevanje različnosti in sodelovanje v skupinah,
- razvijanje sposobnosti prepoznavanja čustev in spodbujanje čustvenega doživljanja in izražanja,
- negovanje radovednosti, raziskovalnega duha, domisljije in intuicije ter razvijanje neodvisnega mišljenja,
- spodbujanje jezikovnega razvoja za učinkovito in ustvarjalno uporabo govora, kasneje pa tudi branja in pisanja,
- spodbujanje doživljanja umetniških del in umetniškega izražanja,
- posredovanje znanj z različnih področij znanosti in iz vsakodnevnega življenja,
- spodbujanje telesnega in gibalnega razvoja in
- razvijanje samostojnosti pri higienskih navadah in pri skrbi za zdravje.

5. člen

(jezik)

Vzgojno delo v vrtcih poteka v slovenskem jeziku.

Na območjih, kjer živijo pripadniki slovenskega naroda in pripadniki italijanske narodne skupnosti in so opredeljena kot narodnostno mešana območja, se v skladu s posebnim zakonom v vrtcih, v katerih poteka vzgojno delo v slovenskem jeziku, otroci seznanjajo z italijanskim jezikom, v vrtcih, v katerih poteka vzgojno delo v italijanskem jeziku, pa s slovenskim jezikom.

Na območjih, kjer živijo pripadniki slovenskega naroda in madžarske narodne skupnosti in so opredeljena kot narodno mešana območja, poteka vzgojno delo v skladu s

posebnim zakonom dvojezično, v slovenskem in madžarskem jeziku.

6. člen

(uresničevanje pravic manjšin)

Uresničevanje posebnih pravic italijanske in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji na področju predšolske vzgoje ureja poseben zakon.

7. člen

(pravice romske skupnosti)

Predšolska vzgoja otrok Romov se izvaja v skladu s tem zakonom in drugimi predpisi.

8. člen

(otroci s posebnimi potrebami)

Otroci s posebnimi potrebami po tem zakonu so otroci z motnjami v duševnem razvoju, slepi in slabovidni, gluhi in naglušni, otroci z govornimi motnjami, gibalno ovirani otroci ter otroci z motnjami vedenja in osebnosti, ki potrebujejo prilagojeno izvajanje programov za predšolske otroke z dodatno strokovno pomočjo ali prilagojene programe.

Predšolska vzgoja za otroke s posebnimi potrebami se izvaja v skladu s tem zakonom in drugimi predpisi.

9. člen

(pravica do izbire programov)

Starši imajo pravico izbrati programe predšolske vzgoje za svoje otroke v javnem in zasebnem vrtcu.

Za otroke, ki zaradi bolezni ne morejo biti vključeni v vrtec, se lahko predšolska vzgoja opravlja tudi na domu otroka (v nadaljnjem besedilu: predšolska vzgoja na domu).

Za uveljavljanje pravic iz prejšnjega odstavka se uporabljajo določbe zakona, ki določajo postopek usmerjanja otrok s posebnimi potrebami v programe vzgoje in izobraževanja, če ni drugače določeno.

Natančnejše pogoje in postopek za uveljavljanje pravice iz drugega odstavka tega člena določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

10. člen

(zagotavljanje vključevanja otrok v programe javne službe)

Kadar v kraju bivanja ni vrtca, ki izvaja javno službo, oziroma vrtec nima prostih mest, starši pa izrazijo interes za vključitev v vrtec tolikšnega števila otrok, da bi se v skladu s standardi in normativi oblikoval en oddelek, je lokalna skupnost dolžna najkasneje v 30 dneh začeti postopek za zagotovitev dodatnih prostih mest v javnem vrtcu ali razpisati koncesijo.

11. člen

(predstavitve programov vrtca)

Vrtec mora staršem v posebni publikaciji predstaviti programe, ki jih izvaja, njihove cilje, vsebine in metode dela.

Zasebni vrtec mora v publikaciji objaviti tudi mnenje Strokovnega sveta Republike Slovenije za splošno izobraževanje o ustreznosti programov.

Obvezne dele publikacije določi minister.

II. ORGANIZACIJA IN VSEBINA PREDŠOLSKE VZGOJE
V VRTCIIH

12. člen

(programi za predšolske otroke)

Programe za predšolske otroke, ki jih izvajajo javni vrtci, sprejme Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje.

Program za predšolske otroke obsega:

- ime programa,
- strokovna izhodišča,
- vzgojna področja in cilje in
- načine in oblike sodelovanja s starši.

Izvajalce programov za predšolske otroke določi lokalna skupnost oziroma več lokalnih skupnosti, če se tako dogovorijo.

13. člen

(sprejemanje programa zasebnega vrtca)

V zasebnem vrtcu določi program za predšolske otroke ustanovitelj oziroma pristojni organ vrtca v skladu z aktom o ustanovitvi.

Program iz prejšnjega odstavka mora določiti trajanje, cilje in vsebino.

Zasebni vrtec si mora pred začetkom izvajanja programa za predšolske otroke pridobiti pozitivno mnenje Strokovnega sveta Republike Slovenije za splošno izobraževanje o ustreznosti programa.

Kadar zasebni vrtec izvaja vzgojni program po posebnih pedagoških načelih (Steiner, Decroly, Montessori in podobno), da Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje pozitivno mnenje, ko ugotovi, da je program priznalo ustrezno mednarodno združenje.

14. člen

(programi v vrtcu)

Vrtec lahko glede na trajanje izvaja naslednje programe:

- dnevne programe, ki trajajo od šest do devet ur in se lahko izvajajo dopoldne, popoldne, celodnevno ali izmenično,
- poldnevne programe, ki trajajo od štiri do šest ur in se lahko izvajajo dopoldne, popoldne ali izmenično in
- krajše programe, ki trajajo od 240 do 600 ur letno za otroke iz odročnih in demografsko ogroženih krajev.

Dnevni in poldnevni programi so namenjeni otrokom od prvega leta starosti do vstopa v šolo in obsegajo vzgojo, varstvo in prehrano otrok.

Krajši programi so namenjeni otrokom od tretjega leta starosti do vstopa v šolo in obsegajo vzgojo, varstvo, lahko pa tudi prehrano otrok.

Programi iz prvega odstavka tega člena se v javnih vrtcih s koncesijo izvajajo v skladu z normativi in standardi, ki jih predpiše minister, pristojen za predšolsko vzgojo, potem, ko si pridobi mnenje Strokovnega sveta Republike Slovenije za splošno izobraževanje.

Normativi in standardi določajo delovno obveznost strokovnih delavcev, delovno obveznost ravnatelja in pomočnika ravnatelja, merila za oblikovanje oddelkov, merila za oblikovanje svetovalne službe, administrativno-računovodske in tehnične službe, pogoje za kadrovske zaposle, prostor in opremo.

Za vzgojo na območjih s posebnimi razvojnimi problemi, narodno mešanih območjih ter za vzgojo otrok Romov se sprejemajo posebni normativi in standardi.

15. člen

(starostna obdobja)

Predšolska vzgoja v vrtcih poteka v dveh starostnih obdobjih:

- prvo obdobje: otroci v starosti od enega do treh let in
- drugo obdobje: otroci v starosti od treh let do vstopa v šolo.

16. člen

(oddelki)

Vzgojno delo v vrtcu poteka v oddelkih.

Otroci so razporejeni v starostno homogene, heterogene ali kombinirane oddelke.

V homogene oddelke so vključeni otroci v starostnem razponu enega leta.

V heterogene oddelke so vključeni otroci prvega ali drugega starostnega obdobja.

V kombinirane oddelke so vključeni otroci prvega in drugega starostnega obdobja.

17. člen

(število otrok in število delavcev v oddelku)

Število otrok v oddelku prvega starostnega obdobja ne sme presegati dvanajst otrok, v oddelku drugega starostnega obdobja pa dvaindvajset otrok.

Pristojni organ lokalne skupnosti ustanoviteljice vrtca lahko glede na razmere in položaj dejavnosti predšolske vzgoje v lokalni skupnosti odloči, da število otrok v oddelku presega število, ki ga določa prejšnji odstavek, za največ dva otroka v oddelku.

Dnevni in poldnevni program izvajata vzgojitelj in pomočnik vzgojitelja. Dnevni program v oddelku prvega starostnega obdobja izvajata skupaj vsaj šest ur dnevno in v oddelku drugega starostnega obdobja vsaj štiri ure dnevno. Poldnevni program v oddelku prvega starostnega obdobja izvajata skupaj vsaj tri ure dnevno in v oddelku drugega starostnega obdobja vsaj dve uri dnevno. Sočasna prisotnost vzgojitelja in pomočnika vzgojitelja se zagotavlja s sistemizacijo delovnih mest ob oblikovanju oddelkov.

Krajši program lahko izvaja vzgojitelj.

Podrobnejša določila o številu otrok, vključenih v oddelke, določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

18. člen

(vzgojnovarstvene družine)

Vrtec lahko organizira vzgojo in varstvo otrok tudi v vzgojnovarstveni družini. Ta oblika vzgoje in varstva se izvaja na domu in jo lahko opravlja vzgojitelj ali pomočnik vzgojitelja, ki je zaposlen v vrtcu, ali zasebni vzgojitelj.

Za otroke prvega starostnega obdobja lahko to obliko vzgoje in varstva opravljajo osebe iz prejšnjega odstavka, ki izpolnjujejo pogoje za vzgojitelja ali pomočnika vzgojitelja, za otroke drugega starostnega obdobja pa tiste, ki izpolnjujejo pogoje za vzgojitelja, če imajo v skladu z normativi in standardi zagotovljen prostor in opremo.

Vrtec sklene z zasebnim vzgojiteljem iz prejšnjega odstavka pogodbo na podlagi objavljenega javnega razpisa.

Za pogodbo iz prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo določila Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki urejajo pogodbo o koncesiji.

Podrobnejša določila v zvezi z vzgojnovarstvenimi družinami določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

19. člen

(predšolska vzgoja na domu)

Vrtec lahko organizira za otroke, ki zaradi bolezni ne morejo biti vključeni v vrtec, predšolsko vzgojo na domu.

Predšolsko vzgojo na domu izvajajo osebe, ki izpolnjujejo pogoje iz drugega odstavka 18. člena tega zakona.

Predšolsko vzgojo iz prvega odstavka tega člena lahko organizira pravna oseba, ki ni vrtec, če je registrirana za opravljanje tovrstne dejavnosti in ima zagotovljene delavce, ki izpolnjujejo pogoje iz prejšnjega odstavka.

Natančnejše pogoje za opravljanje predšolske vzgoje na domu določi minister.

20. člen

(vpis in sprejem otrok)

Javni vrtec vpisuje in sprejema otroke v svoje programe na podlagi prijav vse leto.

Če je v vrtec vpisanih več otrok, kot je v vrtcu prostih mest, odloča o sprejemu komisija za sprejem otrok.

Sestavo in način dela komisije iz prejšnjega odstavka ter kriterije za sprejem otrok v vrtec določi svet vrtca v soglasju z ustanoviteljem. Komisijo imenuje ravnatelj.

Starši morajo ob sprejemu otroka v vrtec priložiti potrdilo pediatra o zdravstvenem stanju otroka.

Prednost pri sprejemu v vrtec ima otrok, za katerega starši predložijo potrdilo centra za socialno delo o ogroženosti zaradi socialnega položaja družine.

Prednost pri sprejemu v vrtec ima otrok s posebnimi potrebami.

21. člen

(letni delovni načrt)

Organizacijo in podrobno vsebino življenja in dela vrtca določi vrtec z letnim delovnim načrtom, ki ga sprejme svet vrtca.

Z letnim delovnim načrtom se določi organizacija in obratovalni čas vrtca, programi vrtca, vzgoja in varstvo otrok v vzgojnovarstvenih družinah, razporeditev otrok v oddelke, delo strokovnih in drugih delavcev v vrtcu, sodelovanje s starši, sodelovanje z vzgojnoizobraževalnimi, zdravstvenimi in drugimi organizacijami, mentorstvo pripravnikom, aktivnosti za vključevanje vrtca v okolje, sodelovanje s šolami, ki izobražujejo delavce za potrebe vzgoje predšolskih otrok, program strokovnega izpopolnjevanja delavcev vrtca, program dela strokovnih organov vrtca ter kadrovske, materialne in druge pogoje, potrebne za uresničitev vzgojnega procesa.

Pred sprejemom letnega delovnega načrta mora vrtec z občinsko upravo občine ustanoviteljice uskladiti vse tiste elemente, ki imajo finančne posledice za zagotavljanje sredstev s strani ustanovitelja.

22. člen

(izvršilni predpis o dokumentaciji)

Vrtci vodijo dokumentacijo o vzgojnem delu, ki jo predpiše minister.

III. OBČASNO VAROVANJE OTROK NA DOMU

23. člen

(pogoji)

Vrtec lahko organizira občasno varovanje otrok na domu.

Občasno varovanje otrok na domu lahko opravljajo vzgojitelji, pomočniki vzgojiteljev, svetovalni delavci vrtca (v nadaljnjem besedilu: strokovni delavci) in zunanji sodelavci.

Zunanji sodelavci so lahko osebe, ki imajo najmanj srednjo izobrazbo ali osebe, ki imajo vsaj pet let izkušenj v vzgojnoizobraževalnem delu.

S strokovnimi delavci in zunanjimi sodelavci vrtec sklene pogodbo, s katero se urejajo medsebojne pravice in obveznosti.

Vrtec je odgovoren za škodo, ki jo povzročijo strokovni delavci oziroma zunanji sodelavci pri varovanju otrok na domu, v skladu s splošnimi pravili o odgovornosti.

Podrobnejše pogoje v zvezi z občasnim varovanjem otrok na domu določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

Pod pogoji, določenimi s tem zakonom lahko organizirajo občasno varovanje otrok na domu tudi druge pravne osebe, registrirane za opravljanje tovrstne dejavnosti.

24. člen

(evidenca oseb, ki občasno varujejo otroke)

Vrtec vodi evidenco oseb, ki občasno varujejo otroke na domu.

Evidenca oseb, ki občasno varujejo otroke na domu, vsebuje:

- ime, priimek, naslov in številko telefona, pri katerem je oseba dosegljiva,
- datum rojstva,
- spol,
- formalno izobrazbo in
- posebna znanja.

Oseba, ki občasno varuje otroke na domu, se izbriše iz evidence po prenehanju veljavnosti pogodbe iz četrtega odstavka 23. člena tega zakona ali če ji je s pravnomočno odločbo prepovedano opravljanje te dejavnosti.

Ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo, vodi evidenco oseb, ki jim je bilo prepovedano občasno varovanje otrok na domu, s čimer se prepreči možnost, da bi te osebe ponovno varovale otroke.

Evidenca vsebuje:

- ime, priimek in naslov,
- datum rojstva in
- pravno podlago za prepoved opravljanja občasnega varovanja otrok na domu.

Podatki iz te evidence so trajni in se lahko posredujejo le vrtcu iz 23. člena tega zakona.

IV. FINANCIRANJE

25. člen

(viri)

Programi predšolske vzgoje se financirajo iz:

- javnih sredstev,
- sredstev ustanovitelja,
- plačil staršev ter
- donacij in drugih virov.

26. člen

(finančni nadzor)

Porabo javnih sredstev v vrtcih nadzoruje Računsko sodišče Republike Slovenije.

Namensko porabo javnih sredstev v vrtcih nadzoruje organ šolske inšpekcije.

27. člen

(presežek)

Presežek prihodkov nad odhodki, ki jih vrtec pridobi s prodajo proizvodov oziroma storitev, ustvarjenih z opravljanjem vzgoje oziroma z opravljanjem drugih dejavnosti v skladu z aktom o ustanovitvi, se uporablja za plačilo materialnih stroškov, investicijsko vzdrževanje in investicije, po predhodnem soglasju ustanovitelja pa tudi za plače.

Merila za delitev presežka prihodkov nad odhodki določi minister.

1. Javni vrtci

28. člen

(sredstva lokalne skupnosti)

Iz proračuna lokalne skupnosti se za razliko med ceno programov in plačilom staršev zagotavljajo sredstva za plače in prejemke ter davke in prispevke za zaposlene v vrtcih in za materialne stroške v skladu z normativi in standardi.

Sredstva iz prejšnjega odstavka zagotavlja lokalna skupnost, v kateri imajo otrokovi starši stalno prebivališče. Lokalna skupnost zagotavlja tudi sredstva za otroke, katerih starši imajo na njenem območju začasno prebivališče, če je

vsaj eden od staršev zavezanec za dohodnino v Republiki Sloveniji.

V proračunu lokalne skupnosti se zagotavljajo tudi sredstva za investicijsko vzdrževanje in sredstva za investicije v nepremičnine in opremo javnih vrtcev, lahko pa tudi vrtcev s koncesijo.

28.a člen

(zagotavljanje sredstev za pokrivanje stroškov, ki niso všeti v ceno programa)

Sredstva za pokrivanje stroškov iz naslova dejavnosti in nalog, potrebnih za izvajanje programa za predšolske otroke, ki niso všeti v ceno programa, vrtcu zagotavlja lokalna skupnost ustanoviteljica.

29. člen

(državni proračun)

Iz državnega proračuna se v skladu z normativi in standardi zagotavljajo sredstva za:

- oddelke vrtcev v bolnišnicah, katerih dejavnost je namenjena območju države in polovico sredstev za plače in prejeme ter davke in prispevke za vzgojitelje v oddelkih vrtcev, ki delujejo v drugih bolnišnicah, k delovanju katerih je dalo soglasje tudi ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo,

- oddelke predšolske vzgoje v zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami, katerih ustanovitelj je država,

- plačilo višjih stroškov za oddelke, kjer se pri vzgojnem delu uporablja italijanski jezik oziroma kjer vzgojno delo poteka dvojezično, v slovenskem in madžarskem jeziku ter za oddelke otrok Romov in

- del sredstev za investicije v nepremičnine in opremo na narodno mešanih območjih.

30. člen

(plačilo staršev)

Osnova za plačilo staršev je cena programa, v katerega je otrok vključen. Cena programa obsega stroške vzgoje, varstva in prehrane otroka v vrtcu in ne vsebuje sredstev za investicije in investicijsko vzdrževanje.

Osnova za plačilo staršev otrok s posebnimi potrebami je cena programa za druge enako stare otroke.

Osnova za plačilo staršev otrok, ki so vključeni v oddelke vrtcev na območjih s posebnimi razvojnimi problemi, je cena enakega programa, ki velja v vrtcu na območju občine oziroma povprečna cena enakih programov, ki veljajo v vrtcih na območju občine. V primeru, da so na območju lokalne skupnosti vsi oddelki vrtca oblikovani na podlagi posebnega normativa iz šestega odstavka 14. člena tega zakona, je osnova za plačilo staršev povprečna cena enakega programa v Republiki Sloveniji.

31. člen

(določitev cene programov)

Cene programov iz 30. člena tega zakona na predlog vrtca določi ustanovitelj oziroma koncedent.

Metodologijo oblikovanja cen programov v vrtcih, ki opravljajo javno službo, določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

32. člen

(določanje plačila staršev)

Plačilo staršev določi lokalna skupnost na podlagi lestvice, ki starše razvršča v razrede, upošteva dohodek na družinskega člana v primerjavi s povprečno plačo na zaposlenega v Republiki Sloveniji in upošteva premoženje družine.

Starši, ki prejemajo denarno socialno pomoč po predpisih o socialnem varstvu, so plačila oproščeni. To velja tudi za zasebne vrtce, ki jim pripadajo javna sredstva na podlagi 34. člena tega zakona.

Lokalna skupnost lahko v izjemnih primerih pri določitvi plačila staršev upošteva na podlagi podatkov iz uradnih evidenc, ki jih vodi pristojni davčni organ ali center za socialno delo, poleg dohodka in premoženja iz prvega odstavka tega člena tudi druga dejstva in okoliščine, ki odražajo dejanski socialni položaj družine.

Če je v vrtcu vključen več kot en otrok iz družine, starši za starejše otroke plačujejo za en razred nižjo ceno.

Ne glede na določbo tega člena plačujejo starši, ki niso zavezanci za dohodnino v Republiki Sloveniji, polno ceno programa v katerega je otrok vključen.

32.a člen

(premoženje)

Kot premoženje družine pri določitvi plačil staršev se po tem zakonu šteje vse premično in nepremično premoženje, s katerim razpolaga družina.

Kot premoženje se po tem zakonu ne upošteva:

- stanovanje, v katerem živijo starši in ki ga zakon določa kot primerno stanovanje,

- predmeti, ki so po predpisih o izvršbi in zavarovanju izvzeti iz izvršbe, razen gotovina iz 5. točke 79. člena Zakona o izvršbi in zavarovanju (Uradni list RS, št. 51/98, 72/98-sklep US, 89/99-ZPPLPS, 11/2001-ZRacS-1, 75/2002 in 87/2002-SPZ),

- osebno vozilo v vrednosti do višine 18 minimalnih plač in

- premoženje, ki daje dohodke, ki se upoštevajo pri ugotavljanju dohodka staršev oziroma družine.

32.b člen

(posledice neplačevanja staršev)

Če iz evidence plačil staršev iz 45. člena tega zakona izhaja, da so obveznosti plačila neporavnane več kot en mesec od zapadlosti, vrtcu pošlje staršem otroka pisni opomin za plačilo, v katerem določi rok za poravnavo zapadlih neporavnanih obveznosti, ki ne sme biti krajši od osmih dni in ne daljši od dveh mesecev z opozorilom, da se bo v primeru, če obveznost ne bo poravnana v navedenem roku, pred pristojnim sodiščem začel postopek za izterjavo neporavnanih obveznosti.

Sodišče in drugi pristojni organi morajo postopke za ugotovitev in izterjavo neporavnanih obveznosti iz tega člena obravnavati prednostno in hitro.

33. člen

(izvršilni predpis)

Lestvico, prejeme, ki se štejejo v dohodek na družinskega člana, in premoženje, ki se upoštevajo za določitev plačila, način njihovega ugotavljanja ter način in postopek uveljavljanja znižanega plačila določi minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

2. Zasebni vrtci

34. člen

(pogoji za financiranje)

Zasebnim vrtcem pripadajo sredstva iz proračuna lokalne skupnosti, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

- če izvajajo najmanj poldnevni program,

- če imajo vključenih najmanj za dva oddelka predšolskih otrok,

– če imajo zaposlene oziroma drugače zagotovljene vzgojitelje in pomočnike vzgojiteljev za izvedbo programa v skladu z zakonom in drugimi predpisi in

– če so dostopni vsem otrokom.

Zasebnemu vrtcu zagotavljajo sredstva lokalne skupnosti iz drugega odstavka 28. člena tega zakona. Osnova za izračun obveznosti lokalne skupnosti za posameznega otroka, vključenega v zasebni vrtec, je cena istovrstnega programa javnega vrtca na območju lokalne skupnosti, zmanjšana za znesek, ki bi ga starši plačali za otroka v skladu s prvim odstavkom 32. člena tega zakona, če bi bil otrok vključen v javni vrtec. Zasebnemu vrtcu pripada za posameznega otroka 85% teh sredstev.

Za uveljavitev pravice iz prejšnjega odstavka vodi zasebni vrtec evidenco iz šestega odstavka 45. člena tega zakona, podatke iz te evidence pa posreduje lokalni skupnosti, ki je po tem zakonu dolžna zasebnemu vrtcu zagotavljati javna sredstva.

V primeru, da na območju lokalne skupnosti ni javnega vrtca, se obseg sredstev iz tega člena izračuna na podlagi povprečnih kazalcev, ki veljajo za območje Republike Slovenije in jih pred začetkom šolskega leta objavi ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo.

O izpolnjevanju pogojev iz prvega odstavka tega člena odloča ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo.

35. člen

(omejitev plač)

Plače strokovnih delavcev v zasebnem vrtcu, ki se financira iz javnih sredstev, se oblikujejo v skladu z zakonom in drugimi predpisi, ki veljajo za javne vrtce.

Če se oblikujejo plače v nasprotju s prejšnjim odstavkom, se financiranje iz proračuna lokalne skupnosti ukine.

36. člen

(pogodba o financiranju)

Financiranje in obveznosti zasebnega vrtca se podrobneje uredijo s pogodbo.

3. Predšolska vzgoja na domu

37. člen

(financiranje predšolske vzgoje na domu)

Vrtcu ali drugi pravni osebi, ki izvaja predšolsko vzgojo na domu pripadajo sredstva na podlagi odločbe šolske uprave v višini, ki jih lokalna skupnost, na območju katere ima otrok stalno prebivališče, zagotavlja na otroka zasebnemu vrtcu.

4. Razvoj dejavnosti

38. člen

Za dejavnost predšolske vzgoje se iz sredstev državnega proračuna zagotavljajo:

- sredstva za raziskovalno in eksperimentalno dejavnost, strokovno izobraževanje strokovnih delavcev, informacijsko-dokumentacijsko dejavnost,
- sredstva za strokovna posvetovanja,
- sredstva za šolo za ravnatelje,
- sredstva za zaposlovanje in usposabljanje pripravnikov,
- sredstva za štipendiranje za pedagoški poklic in za subvencioniranje šolnin,
- sredstva za otroško in strokovno periodiko ter za subvencioniranje cene strokovne literature,
- sredstva za nacionalno nagrado za strokovne delavce in
- sredstva za mednarodno dejavnost.

V. POVEZOVANJE V SKUPNOSTI

39. člen

(povezovanje zavodov v skupnosti)

Vrtec in druge pravne osebe, ki izvajajo programe predšolske vzgoje, se lahko zaradi skupnega razreševanja problemov vrtcev, sodelovanja s strokovnimi in upravnimi organi ter uresničevanja drugih skupnih nalog povezujejo v skupnosti zavodov.

VI. ZAPOSLENI V VRTCU

40. člen

(izobrazbeni pogoji)

Vzgojno dejavnost v javnem vrtcu opravljajo: vzgojitelj, pomočnik vzgojitelja, svetovalni delavec, organizator zdravstveno higienskega režima, organizator prehrane in drugi.

Vzgojitelj v razvojnem oddelku, ki izvaja prilagojen program za predšolske otroke s posebnimi potrebami, mora imeti stopnjo izobrazbe, predpisano za vzgojitelja predšolskih otrok in specialno pedagoško izobrazbo.

V oddelku vrtca, v katerega so vključeni tudi otroci s posebnimi potrebami, lahko opravlja vzgojno delo poleg vzgojitelja predšolskih otrok tudi vzgojitelj s specialno pedagoško izobrazbo.

Vzgojitelji predšolskih otrok morajo imeti:

– višješolsko ali visokošolsko izobrazbo, pridobljeno po izobraževalnem oziroma študijskem programu za področje predšolske vzgoje ali

– visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri in opravljen izobraževalni oziroma študijski program za izpopolnjevanje za področje predšolske vzgoje.

Pomočnik vzgojitelja mora imeti:

– srednjo strokovno izobrazbo, pridobljeno po izobraževalnem programu za področje predšolske vzgoje ali

– zaključen četrti letnik gimnazije in opravljen poklicni tečaj za delo s predšolskimi otroki.

Svetovalni delavci morajo imeti visokošolsko izobrazbo ustrezne smeri in pedagoško izobrazbo.

Organizator zdravstveno higienskega režima in organizator prehrane morata imeti najmanj višjo strokovno izobrazbo ustrezne smeri.

41. člen

(obveznost vzgojitelja in pomočnika vzgojitelja)

Delovna obveznost vzgojitelja obsega pripravo na vzgojno delo, načrtovanje in izvajanje vzgojnega dela, delo s starši ter sodelovanje pri organizaciji življenja in dela v vrtcu.

Delovna obveznost pomočnika vzgojitelja obsega sodelovanje z vzgojiteljem pri načrtovanju, izvajanju in pripravi vzgojnega dela v oddelku ter opravljanje drugih nalog, povezanih z dejavnostjo vrtca.

V okviru z zakonom in kolektivno pogodbo določenega polnega tedenskega delovnega časa vzgojiteljevo delo z otroki ne sme presegati 30 ur, delo pomočnika vzgojitelja pa 35 ur tedensko.

VII. ZBIRANJE IN VARSTVO OSEBNIH PODATKOV

42. člen

(uporaba predpisov o varstvu osebnih podatkov)

Vrtci zbirajo, obdelujejo, shranjujejo, posredujejo, varujejo in uporabljajo osebne podatke, vsebovane v evidencah, v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov, če s tem zakonom ni določeno drugače.

a) Zbirke podatkov

43. člen

(zbirke podatkov v vrtcu)

Za izvajanje predšolske vzgoje, za spremljanje dejavnosti in statistične namene vrtci vodijo naslednje zbirke podatkov:

1. evidenco vpisanih in vključenih otrok,
2. evidenco plačil staršev,
3. evidenco otrok, ki potrebujejo svetovanje oziroma pomoč in
4. evidenco oseb, ki občasno varujejo otroke na domu.

b) Vsebina in namen posameznih zbirk

44. člen

(evidenca vpisanih in vključenih otrok)

Evidenca vpisanih in vključenih otrok vsebuje:

- ime, priimek in prebivališče otroka in staršev,
- datum rojstva in spol otroka,
- naslov, telefonska številka osebe, ki je dosegljiva vzgojitelju v času otrokovega bivanja v vrtcu in
- zdravstvene posebnosti, katerih poznavanje je nujno za otrokovo varnost in za delo z otrokom.

Vrtec zbira osebne podatke o otroku zaradi ustreznega dela z otroki pri izvedbi programov in zaradi sodelovanja s starši.

45. člen

(evidenca plačil staršev in evidenca socialnega položaja družin)

Vrtec vodi evidenco plačil staršev.

Evidenca plačil staršev vsebuje podatke o:

- višini plačil staršev in
- mesečnih plačilih staršev.

Vrtec vodi evidenco iz prejšnjega odstavka zaradi spremljanja mesečnih plačil.

Podatke iz prve alineje drugega odstavka tega člena posreduje vrtcu lokalna skupnost, ki določi višino plačila staršev.

Lokalna skupnost vodi evidenco socialnega položaja družin zaradi določitve plačila staršev.

Evidenca socialnega položaja družin v vrtec vključenih otrok vsebuje podatke o:

- dohodkih, prejemkih in premoženju družinskih članov,
- številu družinskih članov,
- drugih dejstvih in okoliščinah, ki vplivajo na določitev višine plačila ter
- plačilih staršev.

Lokalna skupnost zbira podatke iz prve in druge alineje prejšnjega odstavka samo za starše, ki uveljavljajo znižano plačilo vrtca.

Lokalna skupnost zbira podatke iz tretje alineje šestega odstavka tega člena samo v primerih iz tretjega odstavka 32. člena tega zakona.

Za zbiranje podatkov in vodenje evidence socialnega položaja družin lahko ustanovitelj pooblasti vrtec.

46. člen

(evidenca otrok, ki potrebujejo svetovanje oziroma pomoč)

Evidenca otrok, ki potrebujejo svetovanje oziroma pomoč, vsebuje:

- družinsko in socialno anamnezo,
- razvojno anamnezo,
- diagnostične postopke,

– postopke strokovne pomoči in

– strokovna mnenja drugih institucij: centrov za socialno delo, zdravstvenih institucij, svetovalnih centrov oziroma vzgojnih posvetovalnic.

Osební podatki se zbirajo po presoji svetovalne službe za tiste otroke, ki potrebujejo strokovno svetovanje oziroma pomoč.

Osební podatki iz prvega odstavka tega člena se zbirajo v soglasju s starši oziroma skrbniki otrok, razen v primeru, ko je otrok v družini ogrožen in ga je potrebno zavarovati.

Svetovalni delavci so podatke iz prvega odstavka tega člena dolžni varovati kot poklicno skrivnost. Te podatke so kot poklicno skrivnost dolžni varovati tudi drugi strokovni delavci, ki so jim podatki posredovani zaradi narave njihovega dela.

47. člen

(način zbiranja podatkov)

Osební podatki se zbirajo neposredno od posameznika, na katerega se nanašajo.

c) Shranjevanje zbirk

48. člen

(rok hrambe)

Podatki iz evidenc iz 1. in 3. točke 43. člena tega zakona se izbrišejo eno leto po izstopu otroka iz vrtca.

Podatki iz evidence iz 2. točke 43. člena in iz petega odstavka 45. člena tega zakona se izbrišejo po izpolnitvi namena, zaradi katerega so bili zbrani.

49. člen

(shranjevanje dokumentacije)

Določila v zvezi z vodenjem, uporabo in shranjevanjem zbirk osebnih podatkov se uporabljajo tudi za uporabo in shranjevanje dokumentacije, na podlagi katere so bili zbrani osebni podatki.

č) Varovanje zbirk

50. člen

(varstvo podatkov)

Vrtec lahko posreduje podatke iz zbirk podatkov ministrstvu, pristojnemu za predšolsko vzgojo, za izvajanje njegovih z zakonom določenih nalog.

Vrtec in lokalne skupnosti smejo dati podatke iz evidenc drugemu upravnemu organu oziroma drugi organizaciji, če je za njihovo uporabo pooblaščen z zakonom.

Osební podatki se smejo pri obdelavi uporabljati in objavljati tako, da identiteta posameznika ni razvidna.

51. člen

(izvršilni predpis)

Podrobnejša navodila o načinu zbiranja podatkov, o delavcih vrtca, ki so pooblaščení za uporabo osebnih podatkov, vsebovanih v posameznih evidencah, o načinu evidentiranja uporabe in posredovanja osebnih podatkov in o načinu njihovega uničenja po poteku roka uporabe ter druge postopke in ukrepe zavarovanja predpiše minister, pristojen za predšolsko vzgojo.

VIII. NADZOR

52. člen

(nadzor nad izvrševanjem zakona)

Nadzor nad izvrševanjem določb tega zakona izvaja inšpektor, pristojen za šolstvo.

IX. KAZENSKA DOLOČBA

53. člen

(globe za prekrške)

Z globo od 100.000 do 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba, ki opravlja dejavnost predšolske vzgoje:

1. če nima publikacije, v kateri so predstavljeni programi, ki jih izvaja, njihovi cilji, vsebine in metode dela (prvi odstavek 11. člena);

2. če je v oddelek vključenih več otrok, kot je najvišje predpisano število (prvi in drugi odstavek 17. člena);

3. če se sočasna prisotnost vzgojitelja in pomočnika vzgojitelja s sistemizacijo delovnih mest ne zagotavlja vsaj 6 ur dnevno v oddelku prvega starostnega obdobja in vsaj 4 ure dnevno v oddelku drugega starostnega obdobja (tretji odstavek 17. člena);

4. če ne določi organizacije in podrobne vsebine življenja in dela z letnim delovnim načrtom (prvi in drugi odstavek 21. člena);

5. če je letni delovni načrt sprejet brez predhodne uskladitve vseh tistih elementov, ki imajo finančne posledice za zagotavljanje sredstev s strani ustanovitelja (tretji odstavek 21. člena);

6. če ne vodi dokumentacije o vzgojnem delu, ki jo je predpisal minister (22. člen);

7. če zaposli za nedoločen čas strokovnega delavca, ki ne izpolnjuje pogojev (40. člen);

8. če ne vodi predpisanih zbirk podatkov (43., 44., 45. in 46. člen).

Z globo od 30.000 do 1.000.000 tolarjev se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba pravne osebe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Zakon o vrtcih – ZVrt (Uradni list RS, št. 12/96) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

54. člen

(financiranje)

Dokler ne bodo sprejeti programi za predšolske otroke po tem zakonu, se za javno službo na področju predšolske vzgoje in priprave na osnovno šolo šteje:

– predšolska vzgoja za otroke od prvega leta starosti do vstopa v šolo, vključno s pripravo otrok na osnovno šolo,

– vzgoja in varstvo predšolskih otrok z motnjami v razvoju v skladu z zakonom,

– program za predšolske otroke pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti na narodno mešanih območjih,

– program za predšolske otroke Romov in

– program za predšolske otroke delavcev, ki so na začasnem delu v tujini.

Sredstva za izvajanje dejavnosti iz prve alineje prejšnjega odstavka se zagotavljajo iz proračuna lokalne skupnosti, sredstva za izvajanje dejavnosti iz druge, tretje in četrte alineje iz proračunov lokalnih skupnosti in države, sredstva za izvajanje dejavnosti iz pete alineje prejšnjega odstavka pa iz državnega proračuna.

Določbe 28. in 29. člena tega zakona se začnejo uporabljati v proračunskem letu 1996. V proračunskem letu 1995 se za financiranje uporabljajo določbe zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 12/91-I).

55. člen

(pogoji za financiranje zasebnih vrtcev)

Ne glede na določilo 34. člena tega zakona pripada zasebnemu vrtcu za posameznega otroka tri leta po uveljavitvi tega zakona 100% sredstev, ki jih lokalna skupnost za plače in materialne stroške zagotavlja na otroka v javnem vrtcu.

56. člen

(vzgojitelji predšolskih otrok)

Vzgojitelji v vrtcih, ki so izpolnjevali pogoje za opravljanje dela v vrtcih do uveljavitve tega zakona, lahko opravljajo dela vzgojiteljev po tem zakonu.

57. člen

(medicinske sestre)

Medicinske sestre in zdravstveni tehniki na delovnem mestu vzgojiteljic v oddelkih za otroke do dve leti starosti, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona končano štiriletno srednjo šolo ter najmanj pet let delovnih izkušenj na tem delovnem mestu, lahko še naprej opravljajo to delo.

58. člen

(varuhi)

Delavci na delovnem mestu varuha ali vzgojitelja, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona končano štiriletno srednjo šolo ter pet let delovnih izkušenj v predšolski vzgoji in delavci, ki imajo končano šolo za varuhe ter deset let delovne dobe, lahko opravljajo delo pomočnika vzgojitelja po tem zakonu.

Delavci na delovnem mestu varuha, ki na dan uveljavitve tega zakona nimajo izobrazbe, določene za pomočnika vzgojitelja, morajo le-to pridobiti najkasneje v sedmih letih po uveljavitvi tega zakona, sicer jim preneha delovno razmerje.

Delavcem iz prejšnjega odstavka, ki imajo končano šolo za varuhe ali pet let delovnih izkušenj v predšolski vzgoji, ni treba opravljati poklicnega tečaja za delo s predšolskimi otroki.

59. člen

(svetovalni delavci)

Svetovalni delavci, ki so izpolnjevali pogoje za opravljanje svetovalnega dela v vrtcu do uveljavitve tega zakona, lahko še naprej opravljajo delo svetovalnega delavca po tem zakonu.

60. člen

(organizator prehrane in organizator zdravstvenohigienskega režima)

Organizatorji prehrane in organizatorji zdravstvenohigienskega režima, ki ne izpolnjujejo pogojev, določenih s tem zakonom, si morajo v sedmih letih po uveljavitvi tega zakona pridobiti zahtevano izobrazbo, sicer jim preneha delovno razmerje.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka, lahko organizatorji prehrane in organizatorji zdravstvenohigienskega režima, ki imajo na dan uveljavitve tega zakona najmanj dvajset let delovnih izkušenj v vzgoji in izobraževanju oziroma na področju prehrane, zdravstva ali higiene, še naprej opravljajo svoje delo.

61. člen

(določitev programov)

Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje določi programe za predšolske otroke najkasneje v dveh letih po uveljavitvi tega zakona.

62. člen

(uskladitev programov zasebnih vrtcev)

Ustanovitelji zasebnih vrtcev uskladijo programe predšolske vzgoje s tem zakonom in zakonom, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja, najkasneje v štirih letih po uveljavitvi tega zakona.

Če ustanovitelj zasebnega vrtca, ki ima sklenjeno koncesijsko pogodbo, ne izpolni obveznosti iz prvega odstavka tega člena, se koncesijska pogodba razdre po samem zakonu.

63. člen

(postopno zniževanje števila otrok v oddelkih)

Število otrok v oddelkih se postopoma zmanjšuje tako, da je s 1. 9. 1997 v oddelku prvega starostnega obdobja vključenih največ 14 otrok in v oddelku drugega starostnega obdobja največ 24 otrok.

S 1. 9. 2003 je v oddelku prvega starostnega obdobja lahko vključenih največ 12 otrok in v oddelku drugega starostnega obdobja največ 22 otrok.

64. člen

(kadri)

Drugi odstavek 17. člena tega zakona se prične uporabljati s 1. 9. 1997.

65. člen

(podzakonski predpisi)

Minister izda izvršilne predpise najkasneje v letu dni po uveljavitvi tega zakona.

Do sprejema predpisov, določenih s tem zakonom, se uporabljajo podzakonski predpisi, ki so veljali pred uveljavitvijo tega zakona, če niso v nasprotju s tem zakonom, in sicer:

- Samoupravni sporazum o uresničevanju socialnovarstvenih pravic (Uradni list SRS, št. 27/89),
- Pravilnik o največjem dopustnem številu otrok v oddelkih vzgojnovarstvenih organizacij ter o spremstvu otrok (Uradni list SRS, št. 20/80 in 16/81),
- Pravilnik o pedagoški dokumentaciji v vzgojnovarstvenih organizacijah (Uradni list SRS, št. 20/80),
- Sklep o sprejemu vsebine priprave otrok za osnovno šolo (Uradni list SRS, št. 22/81),
- Sklep o vzgojnem programu za vzgojo in varstvo predšolskih otrok jugoslovanskih državljanov slovenske narodnosti na začasnem delu v tujini (Uradni list SRS, št. 32/80),
- Standardi in normativi za družbeno vzgojo predšolskih otrok.

66. člen

(prenehanje veljavnosti zakona)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o vzgoji in varstvu predšolskih otrok (Uradni list SRS, št. 5/80), razen določb, ki se nanašajo na pripravo na osnovno šolo (drugi odstavek 11. člena, 13., 14., 31. in 42. člen), ki prenehajo veljati 1. 9. 2000.

67. člen

(veljavnost zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o vrtcih – ZVrt-A (Uradni list RS, št. 44/2000) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

6. člen

Določilo 2. člena tega zakona se začne uporabljati s 1. 9. 2000.

7. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o vrtcih – ZVrt-B (Uradni list RS, št. 78/2003) vsebuje naslednji prehodni in končno določbo:

9. člen

Pogodbe o financiranju, ki so jih zasebni vrtci sklenili z lokalnimi skupnostmi pred uveljavitvijo tega zakona, se uskladijo z določbo prejšnjega člena najkasneje do 1. 9. 2004 v skladu z izvršilnim predpisom iz drugega odstavka 31. člena zakona.

10. člen

Določba 2. člena tega zakona (17. člen zakona) se začne uporabljati s 1. 9. 2003, določba 5. člena tega zakona (29. člen zakona) pa s 1. 1. 2005.

11. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o vrtcih – ZVrt-C (Uradni list RS, št. 72/05) vsebuje naslednjo končno določbo:

4. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

4350. Resolucija o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških, 2005–2013 (ReNPEMZM)

Na podlagi 15. člena Zakona o enakih možnostih žensk in moških (Uradni list RS, št. 59/02) je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 27. oktobra 2005 sprejel

RESOLUCIJO O NACIONALNEM PROGRAMU ZA ENAKE MOŽNOSTI ŽENSK IN MOŠKIH, 2005–2013 (ReNPEMZM)

SPLOŠNI OKVIR

1. Uvod

Resolucija o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških je strateški dokument, ki določa cilje in ukrepe ter ključne nosilce politik za uresničevanje enakosti spolov na posameznih področjih življenja žensk in moških v Republiki Sloveniji za obdobje od leta 2005 do leta 2013. Temeljni namen je izboljšati položaj žensk oziroma zagotavljati trajnostni razvoj pri uveljavitvi enakosti spolov. Konkretno

naloge in aktivnosti za doseganje ciljev in izvajanje ukrepov bodo opredeljene v periodičnih načrtih, ki se pripravljajo vsaki dve leti in tudi natančneje določajo časovni rok ter način izvedbe posameznih nalog in aktivnosti.

Načelo enakosti spolov je v različnih mednarodnih dokumentih opredeljeno kot temeljno načelo, ki so ga dolžne spoštovati vse države članice medvladnih in mednarodnih organizacij, kot so Evropska unija, Združeni narodi in Svet Evrope. Ti dokumenti poudarjajo, da enakosti spolov ne smemo razumeti kot istosti ali podobnosti žensk in moških, temveč kot sprejemanje razlik oziroma drugačnosti med ženskami in moškimi ter enako vrednotenje teh razlik in različnih družbenih vlog. To pomeni, da se politika enakosti spolov zavzema za resnično partnerstvo med ženskami in moškimi ter delitev odgovornosti pri odpravljanju neravnovesij v javnem in zasebnem življenju. Glavno vodilo nacionalnega programa je tako enaka prepoznavnost, enak položaj žensk in moških v družbi ter enako uživanje rezultatov družbenega razvoja.

Slovenija se je k sprejemu nacionalnega programa za zagotavljanje enakih možnosti spolov zavezala že s pekinškimi *Izhodišči za ukrepanje* (Pekinska deklaracija in Izhodišča za ukrepanje; V: Akcija za enakost, razvoj in mir: Poročilo o četrti svetovni konferenci o ženskah, Peking, 4.–15. september 1995; Urad za žensko politiko; 1996), ki veljajo za najpomembnejši strateški dokument Združenih narodov, sprejet na Četrti svetovni konferenci o ženskah leta 1995 v Pekingu. S sprejemom tega besedila so se njegove podpisnice (med njimi tudi Vlada Republike Slovenije) zavezale, da bodo spoštovale njegova izhodišča in priporočila ter da bodo pri oblikovanju lastnih nacionalnih strategij ravnale v skladu s njegovimi osnovnimi načeli. Izhodišča za ukrepanje predvidevajo razvijanje posebnih strategij ali načrtov ukrepanja za izboljšanje položaja žensk.

Neposredno podlago za sprejem Resolucije o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških je Slovenija dobila z *Zakonom o enakih možnostih žensk in moških* (ZEMŽM; Uradni list RS, št. 59/02). Zakon definira enakost spolov in enako obravnavanje spolov kot vladno politiko ter uvaja integracijo načela enakosti spolov kot strategijo za doseganje enakosti spolov. Integracija načela enakosti spolov prelamlja s tradicionalnim načinom dela: politike enakosti spolov tako niso več zgolj v domeni oziroma pristojnosti posebnih institucij, ki se ukvarjajo s to problematiko (v Sloveniji Urad za enake možnosti), ampak sestavni del posameznih področnih politik oziroma delokroga ministrstev in vladnih služb. Omenjena strategija uvaja multidisciplinarni proces, s katerim posamezni nosilci odgovornosti za oblikovanje posameznih politik trajno vključujejo načelo enakosti spolov v načrtovanje, oblikovanje, izvajanje, spremljanje in ocenjevanje politik. Za Slovenijo kot članico Evropske unije je v zvezi s tem pomembna *Amsterdamska pogodba*, podpisana v Amsterdamu 1997 (Official Journal C 340, 10. 11. 1997), ki uvaja pristop integracije načela enakosti spolov v vse politike EU.

2. Pravne podlage

Ustava Republike Slovenije opredeljuje Republiko Slovenijo kot demokratično, pravno in socialno državo, ki zagotavlja uživanje in uresničevanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin vsem, ne glede na narodnost, raso, spol, vero, politično in drugo prepričanje, gmočno stanje, rojstvo, izobrazbo, družbeni položaj ali katero koli drugo osebno okoliščino. Temeljna načela Ustave Republike Slovenije ne dopuščajo nobene oblike diskriminacije, ustava pa zagotavlja tudi mehanizme za odpravo posledic kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin. S prepovedjo spolne diskriminacije je enakost žensk in moških priznana kot osnovno načelo demokracije in spoštovanja človekovih pravic in kot taka pogoj za socialno pravično in pravno državo.

Z *Zakonom o enakih možnostih žensk in moških*, sprejetim leta 2002, je slovenski pravni red dobil tudi krovni zakon, ki določa skupne smernice oziroma temelje za izboljšanje položaja žensk in ustvarjanje enakih možnosti spolov na posameznih področjih družbenega življenja. Zakon o uresničevanju načela enakega obravnavanja (ZUNEO; Uradni list RS, št. 50/04), sprejet maja 2004, je še nadgradil pravno podlago za zagotavljanje enakega obravnavanja oseb na vseh področjih družbenega življenja, ne glede na osebne okoliščine, vključno s spolom.

Enako obravnavanje in enake možnosti spolov sta tudi temeljni pravni načeli politike Evropske unije, opredeljeni tako v *Amsterdamski pogodbi*, ki je temeljna pogodba EU, kot v mnogih direktivah, ki so uveljavljene v nacionalnih zakonodajah držav članic. Z Amsterdamsko pogodbo se je Evropska skupnost zavezala, da bo v vseh svojih politikah in aktivnostih spodbujala enakost žensk in moških ter si prizadevala odpraviti vse neenakosti zaradi spola (2. in 3. člen). Poleg uveljavljanja integracije načela enakosti spolov (t. i. gender mainstreaming) pa pogodba daje tudi osnovo za sprejem posebnih ukrepov za boj proti diskriminaciji zaradi spola, rasnega ali etničnega porekla, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti (13. člen). Najpomembnejše določilo z vidika zagotavljanja enakosti spolov v praksi je 141. člen Amsterdamske pogodbe, ki na področju trga dela uvaja načelo enakega plačila za enako delo in delo enake vrednosti, uvaja pristop integracije načela enakosti spolov in daje pravno podlago za uvedbo pozitivnih ukrepov. Državam članicam dopušča, da za zagotavljanje dejanske enakosti žensk in moških na trgu dela, lahko uporabijo ukrepe, ki dajejo specifične ugodnosti podzastopnemu spolu pri zaposlovanju in poklicnem usposabljanju. Na podlagi tega in nekaterih drugih členov pogodbe je bila sprejeta sekundarna zakonodaja, ki od držav članic zahteva sprejem ukrepov za zagotavljanje enakih možnosti in enakega obravnavanja žensk in moških na posameznih področjih. Do leta 2004 je bilo tako sprejetih osem direktiv in ena dopolnitev direktive o enakem obravnavanju žensk in moških, ki urejajo področje zaposlovanja in socialne varnosti:

– Direktiva 75/117/EGS o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi z uporabo načela enakega plačila za moške in ženske;

– Direktiva 76/207/EGS o izvrševanju načela enakega obravnavanja moških in žensk v zvezi z dostopom do zaposlitve, poklicnega usposabljanja in napredovanja ter delovnih pogojev;

– Direktiva 2002/73/ES o spremembi direktive 76/207/EGS;

– Direktiva 79/7/EGS o postopnem izvrševanju načela enakega obravnavanja moških in žensk v zadevah socialne varnosti;

– Direktiva 86/378/EGS o izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk v poklicnih sistemih socialne varnosti;

– Direktiva 86/613/EGS o uporabi načela enakega obravnavanja moških in žensk, ki se ukvarjajo z dejavnostjo, vključno s kmetijstvom, ali pa so samozaposleni, ter o varstvu samozaposlenih žensk med nosečnostjo in materinstvom;

– Direktiva 92/85/EGS o uvedbi ukrepov za spodbujanje izboljšav na področju varnosti in zdravja pri delu nosečih delavk in delavk, ki so pred kratkim rodile ali dojijo;

– Direktiva 96/34/ES o okvirnem sporazumu o starševskem dopustu, sklenjenem med UNICE, CEEP in ETUC;

– Direktiva 97/80/ES o dokaznem bremenu v primerih diskriminacije zaradi spola.

Prva direktiva, ki bo posegla tudi na druga področja družbenega življenja, poleg zaposlovanja in socialne varnosti, je Direktiva Sveta 2004/113/ES o izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk pri dostopu do blaga in storitev ter oskrbi z njimi. Direktiva bo začela veljati v letu 2006.

Poleg pravnih zavez za zagotavljanje enakosti spolov je EU oblikovala *Program v zvezi z okvirno strategijo Skupnosti za enakost spolov (2001-2005)* (Programme relating to the Community framework strategy on gender equality (2001-2005; Brussels: Commission of the European Communities; 2000), ki kombinira posebne ukrepe za doseganje enakosti z integracijo načela enakosti spolov. Glavni cilji programa so:

a) uveljavljanje in razširjanje vrednot in praks, ki so podlaga za enakost spolov;

b) boljše razumevanje problemov, povezanih z enakostjo spolov, vključno z neposredno in posredno diskriminacijo zaradi spola ter hkratno raznovrstno diskriminacijo žensk, z ovrednotenjem učinkovitosti politik in praks na podlagi predhodnih analiz, s spremljanjem izvajanja in ocenjevanjem učinkov;

c) razvijanje usposobljenosti akterjev za učinkovito uveljavljanje enakosti spolov, zlasti s podpiranjem izmenjave informacij in dobre prakse ter s povezovanjem v mreže na ravni Skupnosti.

Strategija je usmerjena na naslednja področja: ekonomsko, udeležba in zastopanost v procesih odločanja, socialne in državljanske pravice ter sprememba spolnih vlog in stereotipov. Kot takšna se bo strategija predvidoma nadaljevala tudi v letu 2006, v naslednjem proračunskem obdobju 2007-2013 pa je predviden nov program PROGRESS.

3. Mednarodne obveznosti

Republika Slovenija je ratificirala ali pristopila k številnim mednarodnim sporazumom s področja varstva pravic žensk in enakega obravnavanja spolov ter se s tem zavezala k njihovu uresničevanju. Pri pripravi Resolucije o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških so upoštevani standardi in priporočila Združenih narodov, Mednarodne organizacije dela, Sveta Evrope in Evropske unije.

Konvencija o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk (Generalna skupščina Združenih narodov, resolucija št. 34/180, sprejeta 18. decembra 1979, *Uradni list SFRJ-MP*, št. 11/81) je osrednji pravno zavezujoči instrument za varstvo pravic žensk, ki posega na vsa področja javnega in zasebnega življenja. Konvencija obvezuje Slovenijo, da sprejme vse potrebne ukrepe, vključno s pozitivnimi ukrepi, da se odpravi diskriminacija in zagotovi polna enakopravnost spolov na vseh področjih, zlasti političnem, družbenem, ekonomskem in kulturnem. Na podlagi zadnjega poročila o uresničevanju konvencije je bil v Sloveniji, po ugotovitvah Odbora za odpravo diskriminacije žensk, dosežen določen napredek pri doseganju enakosti spolov, predvsem s sprejetjem ustrezne zakonodaje, vendar je preprečevanje in odpravljanje dejanske diskriminacije žensk še vedno premalo učinkovito in počasno (Poročilo Odbora za odpravo diskriminacije žensk o obravnavi drugega in tretjega periodičnega poročila Republike Slovenije na 29. zasedanju (New York, 20. junij–18. julij 2003) (CEDAW/C/SR.620 in 621)).

Odbor za odpravo diskriminacije žensk je kot ključne izpostavil naslednje probleme:

- pogosto pojavnost nasilja nad ženskami, vključno z nasiljem v družini, ter v povezavi s tem pomanjkanje sistematičnega zbiranja podatkov in raziskovanja nasilja nad ženskami in blage kazni za kazniva dejanja nasilja nad ženskami;
- trgovino z ženskami in dekleti v Sloveniji ter pomanjkanje podatkov o pojavu in celovite strategije za boj proti trgovini z ženskami in dekleti;
- nizko zastopanost žensk na voljenih in imenovanih položajih, vključno v državnem zboru, vladi in lokalnih predstavniških in izvršnih organih;
- vertikalno in horizontalno segregacijo na trgu dela in naraščajočim deležem brezposelnih mladih iskalk prve zaposlitve;
- razlike v plačah žensk in moških, predvsem v gospodarskih družbah in podjetjih;

- visoko stopnjo maternalne umrljivosti;
- ohranjanje tradicionalnih predsodkov glede vloge in odgovornosti žensk in moških v družini in družbi;
- slabši položaj starejših žensk, predvsem podeželskih, in pripadnic manjšinskih skupin, predvsem Rominj, ter pomanjkanje podatkov o položaju teh ranljivih skupin žensk.

Pomembni univerzalni instrumenti za varstvo pravic žensk so tudi *Mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah* (Generalna skupščina Združenih narodov, resolucija št. 2200 A(XXI), sprejet 16. decembra 1966, *Uradni list SFRJ-MP*, št. 7/71, in *Mednarodni pakt o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah* (Generalna skupščina Združenih narodov, resolucija št. 2200 A(XXI), sprejet 16. decembra 1966, *Uradni list SFRJ-MP*, št. 7/71), ki zavezujeta države pogodbenice, da bodo zagotovile moškimi in ženskam enakopravno uživanje vseh pravic in svoboščin, zagotovljenih z obema paktoma, ter *konvencije Mednarodne organizacije dela*, ki se nanašajo na enako plačilo za enako delo, odpravo diskriminacije pri zaposlovanju in poklicih, enako obravnavanje delavcev in delavk z družinskimi obveznostmi ter na zaščitne ukrepe.

V okviru Sveta Evrope sta za varstvo pravic žensk najpomembnejši *Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin* (ETS št. 5, sprejeta 4. novembra 1950, *Uradni list RS-MP*, št. 7/94) ter *Evropska socialna listina (spremenjena)* (ETS št. 163, sprejeta 3. maja 1996, *Uradni list RS-MP*, št. 7/99), ki zagotavljata nediskriminatorno uživanje pravic in svoboščin, zagotovljenih s Konvencijo oziroma Listino, ne glede na spol, raso, barvo, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, narodno ali socialno poreklo, pripadnost narodni manjšini, premoženje, rojstvo ali drugo okoliščino.

Poleg tega Listina posebej varuje tudi pravico zaposlenih žensk do porodniškega varstva ter pravico do enakih možnosti in enakega obravnavanja v zadevah v zvezi z zaposlitvijo in poklicem brez razlikovanja na podlagi spola. Slovenija se je zavezala, da bo zagotavljala varstvo pred odpuščanjem žensk, še posebej v času nosečnosti in porodniškega dopusta, in da bo spodbujala enake možnosti za zaposlitev ter ponovno vključevanje v poklic. Prav tako je treba zagotavljati enake možnosti pri poklicnem usmerjanju, usposabljanju, prekvalifikaciji in rehabilitaciji, ustvarjati enake pogoje za zaposlitev in delovne pogoje, vključno s plačilom, ter omogočati vsestranski poklicni razvoj žensk in moških.

4. Namen in cilji nacionalnega programa

Temeljni namen Resolucije o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških je določiti splošne prioritete za izboljšanje položaja žensk oziroma za zagotavljanje trajnostnega razvoja enakosti spolov. Na podlagi analize stanja opredeljuje Resolucija o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških glavne usmeritve politike enakih možnosti spolov na vseh pomembnih področjih družbenega življenja. Ta področja obsegajo integracijo načela enakosti spolov, delo, znanje, družbeno blaginjo, odnose med spoloma in procese odločanja.

Strateški cilji politike enakosti spolov na opredeljenih področjih so:

1. ustreznost organizacijska struktura in sposobnost kadrov za učinkovito izvajanje integracije načela enakosti spolov,
2. enake možnosti žensk in moških pri zaposlovanju in delu,
3. kakovostno delovno okolje vseh oblik nadlegovanj,
4. usklajenost poklicnega in zasebnega življenja ter družinskih obveznosti zaposlenih žensk in moških,
5. vzgoja za enakost spolov ter spodbujanje enakih možnosti žensk in moških v vzgoji in izobraževanju,
6. enake možnosti žensk in moških v športu,

7. enake možnosti žensk in moških v znanosti in raziskovanju,
8. enake možnosti žensk in moških v kulturi in medijih,
9. kakovostno zdravstveno varstvo prilagojeno potrebam žensk in moških,
10. izboljšanje reproduktivnega zdravja žensk in moških,
11. varstvo duševnega zdravja, prilagojeno potrebam žensk in moških,
12. socialna vključenost in zmanjšanje revščine žensk in moških,
13. enakovredna delitev družinskega dela med ženskami in moškimi ter odgovorno partnerstvo in starševstvo,
14. sistemska ureditev preprečevanja nasilja nad ženskami,
15. ničelna strpnost do nasilja nad ženskami,
16. sistemska ureditev preprečevanja trgovine z ljudmi in spolnega izkoriščanja zaradi prostitucije in pornografije,
17. sistemska ureditev preprečevanja spolnega nasilja in ničelna strpnost do spolnega nasilja,
18. uravnotežena zastopanost in udeležba žensk in moških v političnem odločanju,
19. uravnotežena zastopanost žensk in moških na imenovanih položajih v javni upravi in pravosodju,
20. uravnotežena zastopanost žensk in moških na položajih odločanja na družbeno-ekonomskem področju.

V skladu z Zakonom o enakih možnostih žensk in moških so v Resoluciji o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških opredeljeni cilji in ukrepi, odgovornost za izvajanje ukrepov, podatki, ki se bodo zbirali, obdelovali in analizirali ločeno po spolu, način spremljanja in poročanja o izvajanju nacionalnega programa ter okvirni obseg sredstev za izvedbo ukrepov in način njihovega zagotavljanja.

Razvoj pristopa, ki ga opredeljuje Resolucija o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških, temelji na prepoznavanju, da je horizontalno sodelovanje med Uradom za enake možnosti, ministrstvi in drugimi vladnimi službami temeljnega pomena za uspešno izvajanje politike enakih možnosti spolov. Namen resolucije je določiti splošne cilje in ukrepe Vlade RS za doseganje enakosti spolov na posameznih področjih. Cilji in ukrepi nacionalnega programa so opredeljeni kot smernice ministrstvom in drugim vladnim organom, da te ukrepe vključijo v načrtovanje in izvajanje svojih področnih politik in programov, ter bodo podrobneje razdelani in konkretizirani v periodičnih načrtih.

Pri izvajanju ciljev in ukrepov, ki bodo prispevali k zagotavljanju dejanske enakosti spolov v vsakdanjem življenju žensk in moških, pa je treba graditi in krepiti partnerstvo s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi, nevladnimi organizacijami, univerzami in raziskovalnimi institucijami, posamezniki in posameznicami, zasebnim sektorjem, sindikati, organizacijami delodajalcev ter drugimi organizacijami civilne družbe.

5. Strategija politike enakosti spolov

Razvoj in napredek pri odpravljanju neenakosti žensk in moških ni bil tako hiter in obsežen, kot se je pričakovalo, zato je mednarodna skupnost (ki je že pred skoraj pol stoletja začela na področju zagotavljanja človekovih pravic posebno pozornost posvečati pravicam žensk) začela preverjati in ocenjevati učinkovitost veljavnih pravnih norm na tem področju. Rezultat teh prizadevanj je bila uvedba novih pravnih instrumentov, strategij in metod za doseganje dejanske oziroma stvarne enakosti spolov. Med pravnimi instrumenti so najbolj poznani in v mnogih državah že uspešno preizkušeni tako imenovani posebni ukrepi, ki se uvajajo in izvajajo na področjih, kjer so moški in ženske neuravnoteženo zastopani ali pa sta spola v neenakem položaju. Kot ključno metodo dela in strategijo pa mednarodna skupnost in posamične države razvijajo in izvajajo tako imenovano integracijo načela enakosti spolov v vse politike in programe (gender

mainstreaming). Oba pristopa sta nadgrajena z nadzorom in obveznim poročanjem o izvajanju politike enakosti spolov in doseganju načrtovanih ciljev. Državne institucije za spodbujanje enakosti spolov imajo zato tudi pooblastila in naloge za nadzor, mednarodne organizacije pa za države uveljavljajo posebne sisteme poročanja o izvajanju politike enakosti spolov.

Strategija spodbujanja enakosti spolov izhaja iz pristopov, opredeljenih v Zakonu o enakih možnostih žensk in moških, ter sledi okvirni strategiji in praksi politike enakosti spolov, h kateri so se zavezale članice Evropske unije. Strategija tako na eni strani uvaja pristop spodbujanja sprememb, ki izhaja iz prepoznavanja specifičnih razlik oziroma potreb žensk in moških ter vplivov politik na njihova življenja. Na osnovi prepoznavanja teh razlik spodbuja izvajanje posebnih ukrepov za doseganje enakosti spolov. Na drugi strani pa strategija uvaja integracijo načela enakosti spolov, pri kateri akterji oziroma akterke politike v vseh fazah političnega procesa upoštevajo vidik spolov. Izvajanje integracije načela enakosti spolov je zakonsko zavezujoče za Vlado Republike Slovenije, ministrstva in samoupravne lokalne skupnosti.

Spodbujanje sprememb

Oba pristopa sta zelo tesno povezana. Strokovno znanje in izkušnje, pridobljene z enim pristopom, so ključni dejavnik za strategijo, ki se uporablja pri drugem pristopu. Z namenom okrepitve pristopa, ki spodbuja spremembe na področju enakih možnosti žensk in moških, mora vlada uporabljati številne mehanizme, med katerimi so najpomembnejši:

1. Ocena vpliva spola

Z oceno vpliva spola se že med procesom oblikovanja politike ugotavljajo prikrite oziroma nevidne posledice za en ali drugi spol. Da bi ugotovili, ali je ocena vpliva spola relevantna in na kateri stopnji mora biti vključena v načrtovanje, je najprimernejše orodje uporaba vprašalnika za preverjanje.

Oceno vpliva spola mora vlada uporabljati pri svojem delu v vseh resorjih in na vseh ravneh oblikovanja politike. Za uspešno uporabo tega mehanizma je potreben enoten sistem, za izvajanje katerega so usposobljeni vsi, ki so vključeni v oblikovanje politik.

2. Spremljanje in raziskave

Položaj žensk in moških v družbi se spremlja na ključnih področjih družbenega življenja, kot so trg dela in zaposlovanje, socialna politika, vzgoja in izobraževanje ter politično življenje. Spremljanje pa je hkrati tudi element sprememb. Izboljševanje obstoječih statistik vodi do zagotavljanja ustreznih podatkov za spremljanje in delno lahko spodbuja nove in dodatne raziskave za izboljšanje informiranosti o določenih področjih ter za razvoj novih ukrepov. Spremljanje in raziskave so tudi pomembno orodje za izboljšanje vpogleda v posledice določene politike ter preverljivosti teh vplivov, ne zgolj z merjenjem kvantitativnih sprememb, temveč tudi s sledenjem sprememb v javnem mnenju in pogledih na enakost spolov.

Poleg posebnih raziskav o enakosti in enakih možnostih spolov je pomembno tudi, da je v vseh relevantnih raziskavah vključen vidik spolov, bodisi pri zbiranju podatkov ali pri njihovi analizi.

3. Posebni ukrepi

Posebni ukrepi so specifično orodje za pospeševanje procesa, ki vodi k doseganju dejanske enakosti spolov in k odpravljanju prikrite diskriminacije zaradi spola. Posebni ukrepi so lahko ukrepi začasne narave in prenehajo veljati, ko je dosežen zastavljeni cilj. Ti začasni ukrepi na področju enakih možnosti žensk in moških lahko osebam določenega

spola zagotavljajo določene ugodnosti na področjih, kjer je to potrebno, vendar zgolj z namenom odprave diskriminacije in doseganja enakosti spolov. Praksa pa pozna tudi posebne ukrepe trajne narave, ki določenim skupinam žensk in moških zagotavljajo poseben status, s katerim se zagotavlja enakost spolov v družbi, na primer varstvo žensk v času nosečnosti in materinstva.

4. Izobraževanje in ozaveščanje

Pomembno orodje za doseganje družbenih sprememb in sprememb pojmovanja družbenih vlog spolov ter za preseganje spolnih stereotipov je izobraževanje oziroma ozaveščanje. Eden bistvenih procesov ozaveščanja je informiranje o obstoječih in novih pravnih določbah za zagotavljanje enakega obravnavanja žensk in moških, na primer o določbah, ki izboljšujejo usklajevanje poklicnega in družinskega življenja.

Vendar pa zgolj razširjeno znanje ne vodi samodejno k spremembam ravnanj. Za dosego tega so namreč ključne spremembe zavesti. Pri tem je tudi pomembno, da se izpostavijo dosežki izobraževanja in ozaveščanja ter primeri dobre prakse.

Integracija načela enakosti spolov v redne politike

Integracija načela enakosti spolov se je razvila iz spoznanja, da s posameznimi ukrepi za podporo ženskam neposredno sicer veliko dosežemo, vendar pa ti ukrepi ne morejo veliko prispevati k dolgoročnim strukturnim spremembam, če se hkrati ne upoštevajo oziroma odpravljajo strukturne neenakosti med ženskami in moškimi.

Integracija načela enakosti spolov je, po definiciji Sveta Evrope, opredeljena kot »(re)organizacija, napredek, razvoj in vrednotenje političnih procesov tako, da akterji, ki se običajno ukvarjajo s sprejemanjem političnih odločitev, integrirajo vidik enakosti spolov v vse politike na vseh ravneh in v vseh fazah.« (V: Kozmik, V. (ur) Integracija načela enakosti spolov; Ljubljana: Vlada RS, Urad za žensko politiko; 1998). Enakost spolov tako postane del vsakdanje politike, saj se pri pripravljanju in načrtovanju, odločanju, izvajanju in ovrednotenju političnih usmeritev in ukrepov upošteva specifični položaj obeh spolov. Pomeni, da je treba vse politike in ukrepe oblikovati tako, da odpravljajo neenakosti in prispevajo k vzpodbujanju enakosti spolov. Pomembno je, da že vnaprej preverimo, kakšne možne različne posledice imajo lahko določeni ukrepi za ženske in moške, ter na ta način ugotovimo, ali in kako nastajajo in se ponavljajo spolno specifične neenakosti.

Za izvajanje integracije načela enakosti spolov so pristojni vsi akterji oziroma akterke politike, in sicer na vseh ravneh razvoja politike, od oblikovanja do ocenjevanja njenega izvajanja. Takšen pristop je pomemben, ker izpostavlja problem konvencionalnih (spolno nevtrálnih) pristopov v politikah, upošteva vplive politik na določene družbene skupine in posledično izboljšuje kakovost in učinkovitost teh politik.

S pomočjo mehanizmov, ki se uporabljajo za doseganje sprememb, se oblikuje in nadgrajuje tudi integracija načela enakosti spolov. Tisti, ki oblikujejo politike, morajo pozornost namenjati predvsem naslednjim mehanizmom:

1. Finančna sredstva za politiko enakosti spolov

Ministrstva so odgovorna za politiko enakosti spolov na področjih v njihovi pristojnosti. Ta odgovornost se najbolj izraža v politično-programskih dokumentih in proračunih ministrstev, kjer so cilji politike enakosti spolov in ustrezní izdatki zanje najbolj eksplicitno izraženi. Da bi ugotovili, v kolikšni meri je politika enakosti spolov del politike posameznega ministrstva, je potrebna analiza proračunov. Za analizo tega, ali je nek izdelek relevanten za spodbujanje enakosti spolov, pa mora obstajati ustrezna metoda oziroma natančni kriteriji.

2. Medresorska skupina

Za uspešnost integracije načela enakosti spolov je pomembno, da so ministrstva sama odgovorna za vključevanje vidika spolov v svoja področja dela. Vsako ministrstvo ima koordinatore oziroma koordinatorja za enake možnosti žensk in moških, ki skrbi za izvajanje nalog, ki jih ima ministrstvo na podlagi Zakona o enakih možnostih žensk in moških. Koordinatorice in koordinatori pri svojem delu sodelujejo z Uradom za enake možnosti.

Glavne aktivnosti koordinatore oziroma koordinatorjev so:

- nadzor upoštevanja načela enakosti spolov pri pripravi predpisov in ukrepov;
- predlaganje politik in ukrepov za spodbujanje enakosti spolov na ministrstvih;
- sodelovanje pri pripravi nacionalnega programa in periodičnih načrtov;

3. Strateške zveze

Za hitrejšo vključevanje načela enakosti spolov v redno politiko so temeljnega pomena strateške zveze z družbenimi partnerji, z organizacijami delodajalcev, sindikati, trgovino in gospodarstvom, ostalimi vladnimi akterji ter nevladnimi organizacijami, ki delujejo na področju enakih možnosti spolov. Pomembno je, da vlada skupaj z njimi opredeli način zagotavljanja produktivne vloge pri oblikovanju in izvajanju politike enakosti spolov.

Integracija načela enakosti spolov je dopolnitev obstoječe »tradicionalne« politike, ki se običajno omejuje na specifične probleme, povezane z neenakostjo spolov, in jo izvajajo mehanizmi politike enakosti spolov (npr. uradi ali oddelki za enakost spolov). Zato vključitev načela enakosti spolov ne pomeni zamenjave tradicionalnih politik z novo, temveč njihovo dopolnitev. Pomeni, da akterji politike v vseh fazah političnega procesa upoštevajo tudi vidik spolov, pri čemer so jim v podporo in pomoč obstoječi mehanizmi politike enakosti spolov in njihovi akterji s svojim znanjem in izkušnjami.

6. Izvajanje nacionalnega programa

6.1 Periodični načrti

Nacionalni program določa cilje in ukrepe za izvajanje strateških usmeritev za zagotavljanje enakih možnosti žensk in moških v obdobju od leta 2005 do 2013. Da cilji in ukrepi, načrtovani za celotno osemletno obdobje, ne bi ostali le neuresničene programske usmeritve, Zakon o enakih možnostih žensk in moških natančno določa, da se vsaki dve leti pripravi periodični načrt, ki opredeli aktivnosti za naslednji dve leti. Periodični načrti so torej izvedbeni akti nacionalnega programa, s katerimi se določijo prioritete naloge in aktivnosti za izvajanje ciljev in ukrepov na posameznih področjih.

Vsakokratni periodični načrt je pripravljen na podlagi poročil o izvedenih aktivnostih v preteklem dveletnem obdobju in dodatnih predlogov usmeritev in nalog posameznih ministrstev. Na osnovi tega pa Urad za enake možnosti pripravi nov periodični načrt in ga predloži v sprejem vladi.

Periodični načrti natančneje opredeljujejo tudi potrebna sredstva za izvedbo aktivnosti ter dodano vrednost ukrepov za dosego ciljev nacionalnega programa. Hkrati sta v periodičnih načrtih natančneje določena časovni rok ter način izvedbe posameznih aktivnosti, ki tudi opredeli nosilce oziroma izvajalce aktivnosti.

6.2 Podatki in kazalci

Z namenom opazovanja napredka ter oblikovanja novih in ustreznih ukrepov za zagotavljanje enakih možnosti spolov je potrebno, da se položaj žensk in moških v družbenem in zasebnem življenju sistematično spremlja. Različne institucije, pristojne za spremljanje statističnih podatkov (tj. podatkov,

ki se kontinuirano zbirajo v okviru resornih ministrstev in vladnih služb ter drugih ustanov), te vedno bolj vodijo ločeno tudi po spolu, kar omogoča stalen pregled nad specifičnimi razlikami med ženskami in moškimi. Usklajeni in primerljivi mednarodni podatki so tudi eden od ciljev politike enakosti spolov Evropske unije. Enotni kazalci spremljanja po spolu so na nekaterih področjih že sprejeti, na primer za spremljanje položaja žensk in moških na trgu dela, pri usklajevanju poklicnega in družinskega življenja, v procesih odločanja, na področju nasilja nad ženskami. Na ostalih področjih pa se enotno spremljanje podatkov, relevantnih za politiko enakosti spolov, na ravni EU še razvija.

Poleg kazalcev pa so pomembno sredstvo za spremljanje položaja in napredka tudi analize in raziskave. Namen strategije spodbujanja enakosti spolov je, da se poleg specifičnih analiz in raziskav o položaju žensk in moških na različnih področjih vidik spolov vključi tudi v vse ostale relevantne analize in raziskave.

V nacionalnem programu so določeni kvantitativni in kvalitativni kazalci, s katerimi se bosta spremljala položaj žensk in moških po posameznih področjih ter izvajanje politike enakih možnosti spolov v Sloveniji. Kazalci izhajajo iz obstoječih baz podatkov, ki se vodijo v Sloveniji, ter iz sprejetih kazalcev Evropske unije, katerim se te baze prilagajajo. Zbiranje podatkov, ločenih po spolu, in spremljanje kazalcev sta v pristojnosti resornih ministrstev in vladnih služb, ki podatke posredujejo Uradu za enake možnosti. Na podlagi tega Urad za enake možnosti vodi skupno bazo podatkov po kazalcih, določenih v nacionalnem programu.

Poleg kazalcev nacionalni program predvideva tudi vzpostavitev drugih mehanizmov spremljanja, predvsem različnih raziskav in analiz o položaju žensk in moških na posameznih področjih družbenega življenja, kjer je opazno pomanjkanje podatkov. Prioritetne teme na določenih področjih bodo natančnejše opredelili periodični načrti.

6.3 Spremljanje, poročanje in informiranje

Urad za enake možnosti je odgovoren za spremljanje izvajanja nacionalnega programa ter o tem redno poroča. Izvajanje nacionalnega programa se spremlja na podlagi izvedenih aktivnosti v okviru dveletnih periodičnih načrtov. Po Zakonu o enakih možnostih žensk in moških ministrstva in vladne službe o izvajanju aktivnosti v njihovi pristojnosti poročajo Uradu za enake možnosti dva meseca pred iztekom vsakokratnega periodičnega načrta. Na podlagi tega Urad za enake možnosti pripravi poročilo o izvajanju nacionalnega programa, v katerem navede izvedene ukrepe in aktivnosti. Vsaki dve leti vlada o tem poroča državnemu zboru.

Izvajanje nacionalnega programa bo spremljalo tudi celostno informiranje javnosti preko spletne strani Urada za enake možnosti. Objavljene bodo informacije o različnih aktivnostih, ki potekajo na posameznih področjih, ter o novih pobudah vseh zainteresiranih akterjev oziroma akterk.

6.4 Sredstva

Predlagani ukrepi za doseganje ciljev nacionalnega programa so načrtovani večinoma kot sestavni del oblikovanja in izvajanja politik na zadevnih družbenih področjih, ki so v pristojnosti posameznih ministrstev in vladnih služb ter samoupravnih lokalnih skupnosti. Za aktivnosti, s katerimi se bodo ukrepi izvajali, je značilno, da zahtevajo preusmeritev pozornosti oziroma učinkovitejše in pospešeno vključevanje načela enakosti spolov v procese, ki že potekajo. Ministrstva bodo zato ukrepe izvajala predvsem z integracijo načela enakosti spolov v vse relevantne programe in aktivnosti v okviru njihovih pristojnosti. Na nekaterih področjih pa bo za izvajanje ukrepov potrebno predvideti posebne aktivnosti, za katere bodo ministrstva v okviru svojih proračunov namenila posebna sredstva.

V predvidenih sredstvih niso vključeni stroški plač in stroški zaposlenih v ministrstvih in vladnih službah, saj so ukrepi nacionalnega programa načrtovani kot sestavni del rednega izvajanja politik in programov pristojnih ministrstev.

Integracija načela enakosti spolov

Sredstva, s katerimi se bodo izvajali ukrepi nacionalnega programa, se bodo zagotavljala iz državnega proračuna in iz nepovratnih sredstev EU. Za pristop integracije načela enakosti spolov, ki se bo izvajal na posameznih področjih resornih ministrstev, sredstev ni mogoče natančno opredeliti, ker poteka kot del rednega dela in programov ministrstev.

Na področju trga dela in zaposlovanja se bo integracija načela enakosti spolov izvajala v okviru programov Aktivne politike zaposlovanja. Sredstva za izvajanje se bodo do leta 2008 zagotavljala iz sredstev Evropskega socialnega sklada za izvedbo prednostne naloge »Znanje, razvoj človeških virov in zaposlovanje«, ki uvaja horizontalen pristop enakih možnosti. Horizontalen pristop pomeni, da je v vse aktivnosti vključenih najmanj 50% žensk.

Na področju usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja ter odnosov med spoloma se bodo ukrepi financirali iz sredstev dopolnilnih programov socialnega varstva, katerih del je posebej namenjen področju nasilja. Poleg tega se bodo sredstva zagotavljala tudi iz programov v podporo družini in sredstev za sofinanciranje nevladnih organizacij za preventivne in kurativne programe na področju socialnih zadev in družine. Posebno pozornost preprečevanju in obravnavi vseh oblik nasilja nad ženskami bodo pristojna ministrstva namenjala tudi v okviru svojega dela in aktivnosti, za katera redno zagotavljajo letna sredstva.

Integracija načela enakosti spolov se bo izvajala tudi v okviru politik, programov in ukrepov na področju vzgoje in izobraževanja ter znanosti in raziskovanja. Posebna pozornost vidiku enakosti spolov na področju kulture in medijev bo namenjena tudi v okviru programov in projektov, ki jih izvaja in podpira pristojno ministrstvo.

Na področju zdravja se bodo ukrepi iz nacionalnega programa, kjer je v obstoječe politike in programe potrebno vključevati načelo enakosti spolov, izvajali v okviru sredstev za izvajanje organiziranega zdravstvenega varstva. Pozornost ukrepom na področju enakosti spolov bo namenjena tudi v okviru programov socialne vključenosti.

Posebni ukrepi

Pomembno je, da se načelo enakosti spolov vključuje v vse politike in programe, ki potekajo v okviru rednega dela ministrstev in vladnih služb. Vendar pa je na nekaterih področjih potrebno aktivnejše delovanje zagotavljanja enakih možnosti spolov in sprejetje ter izvajanje določenih ukrepov, za katere je potrebno predvideti posebna sredstva.

Za celotno obdobje veljavnosti resolucije o nacionalnem programu je oceno okvirnih sredstev za izvajanje posebnih ukrepov mogoče opredeliti na osnovi že predvidenih sredstev, s katerimi se izvajajo oziroma se bodo izvajali določeni programi in ukrepi na posameznih področjih. Sredstva za ukrepe, ki se bodo izvajali iz sredstev evropskih skladov je mogoče načrtovati zgolj do zaključka proračunskega obdobja EU, torej do konca leta 2007. Za preostalo obdobje nacionalnega programa se bodo aktivnosti in sredstva za njihovo izvedbo načrtovali v okviru periodičnih načrtov.

Posebni programi preprečevanja diskriminacije na trgu dela se bodo do konca leta 2007 financirali iz sredstev Evropskega socialnega sklada in državnega proračuna v okviru programa EQUAL. Programom za zmanjševanje razlik med spoloma na delovnem mestu je namenjenih 296 MIO tolarjev. Za izvajanje posebnih ukrepov na področju usklajevanja po-

klicnega in zasebnega življenja ter promocijo enakovredne delitve družinskega dela med ženskami in moškimi pristojna ministrstva in vladni urad načrtujejo 24 MIO tolarjev.

V okviru Ciljno-raziskovalnih programov se bodo spodbujale raziskave na področju študij spolov in raziskave, ki posebno pozornost namenijo vidiku enakosti spolov. Zanje bo v celotnem obdobju izvajanja nacionalnega programa namenjenih okvirno 16 MIO tolarjev. Ukrepi za zagotavljanje enakosti spolov na področju vzgoje in izobraževanja se bodo izvajali tudi v okviru sredstev letnih delovnih načrtov vzgoje in izobraževanja (12 MIO tolarjev) ter stalnega strokovnega izpopolnjevanja (8 MIO tolarjev). V okviru projektov Skritega sklada, aktivnosti za spremljanje šolskega kurikula ter sredstev Zavoda za šport bo posebnim projektom in aktivnostim za spodbujanje enakih možnosti spolov na področju vzgoje in izobraževanja ter športa namenjenih 13 MIO tolarjev.

Za programe varovanja in krepitve zdravja, kjer je upoštevan tudi kriterij zmanjševanja razlik med spoloma, bo namenjenih 14 MIO tolarjev. Posebna sredstva pa se bodo tudi v prihodnje zagotavljala za programe krepitve reproduktivnega zdravja. Za vodenje programa ZORA in programa organiziranega presejanja raka dojke je predvidenih 10 MIO tolarjev. Za pripravo zakonodaje in nacionalnega programa na področju duševnega zdravja pa je v prihodnjih letih predvidenih 4 MIO tolarjev.

Za nadgradnjo usposabljanja strokovnih kadrov na področju obravnave in preprečevanja nasilja nad ženskami je predvidenih 6,8 MIO tolarjev, za ozaveščanje in informiranje širše javnosti o tej problematiki pa 4,5 MIO tolarjev.

Izvajanje posebnih ukrepov je načrtovano tudi na področju spodbujanja uravnotežene zastopanosti v procesih odločanja, za katere bodo namenjena sredstva v višini 3 MIO tolarjev.

Sofinanciranje projektov oziroma dejavnosti nevladnih organizacij, ki delujejo na področju enakih možnosti spolov, spada med redne naloge pristojnega urada, ki bo zanj v celotnem obdobju namenil okvirno 32 MIO tolarjev.

Republika Slovenija je upravičena tudi do črpanja sredstev iz Programa v zvezi z okvirno strategijo Skupnosti za enakost spolov, iz katerega načrtuje v celotnem obdobju za izvajanje aktivnosti nameniti 50 MIO tolarjev.

Natančen načrt izvajanja aktivnosti za doseganje ciljev nacionalnega programa ter natančno opredelitev sredstev za izvedbo teh aktivnosti bodo določili periodični načrti, sprejeti za vsakokratno dveletno obdobje izvajanja nacionalnega programa.

Viri sredstev za posebne ukrepe po področjih, v MIO tolarjev, za obdobje 2005–2013

	Evropski socialni sklad	Evropske donacije	Državni proračun	SKUPAJ
Delo	222	–	80	302
Družba znanja	–	–	49	49
Družbena blaginja	–	–	28	28
Odnosi med spoloma	–	–	29,3	29,3
Procesi odločanja	–	–	3	3
Drugo	–	40	42	82
SKUPAJ	222	40	231,3	493,3

6.5 Krepitev partnerstev

Izkušnje z izvajanjem preteklih politik in ukrepov za zagotavljanje enakih možnosti žensk in moških so pokazale, da zaveza in udeležba zgolj posebnih institucij, ki se ukvarjajo s to problematiko, ni dovolj za doseganje enakosti spolov. Ključnega pomena je, da so udeležene različne akterke in akterji iz ekonomskega, socialnega in političnega življenja ter da se med njimi krepi vidik partnerstev.

Stalno sodelovanje in partnerstvo pri pripravi, načrtovanju in izvedbi politik in ukrepov, pomembnih z vidika enakih možnosti spolov, je potrebno krepiti med vsemi pristojnimi ministrstvi in vladnimi službami ter samoupravnimi lokalnimi skupnostmi. Sodelovanje poteka na ravni koordinatorič in koordinatorev za enake možnosti žensk in moških ter na ravni posebnih medresorskih delovnih skupin za pripravo in izvedbo določenih politik in ukrepov. Med ministrstvi, vladnimi službami in samoupravnimi lokalnimi skupnostmi pa mora biti zagotovljen stalen pretok informacij ter ozaveščanje o politiki enakosti spolov.

Pomembno vlogo, odgovornost in moč v socialnem dialogu imajo socialni partnerji. Socialni sporazum med vlado, delodajalci in sindikati vse akterje zavezuje k razvijanju in uveljavljanju politike enakosti spolov na trgu dela. Za doseganje tega cilja pa je pomembno stalno sodelovanje med vsemi partnerji, informiranje in ozaveščanje o problemih in ukrepih za zagotavljanje enakih možnosti spolov na trgu dela ter skupno razvijanje politik in ukrepov.

Nevladne organizacije so pomemben del civilne družbe in eden glavnih akterjev za spodbujanje enakosti spolov. Krepitev oblik sodelovanja in partnerstva med vlado in nevladnimi organizacijami je osnova za širjenje dialoga in izboljšanje vzajemnega informiranja ter izmenjave dobrih praks politik in aktivnosti na področju enakosti spolov. Pomembno pa je tudi spodbujati nevladne organizacije, ki niso specializirane za področje enakosti spolov, da v svoje aktivnosti vključijo vidik spolov.

Sodelovanje in partnerstvo v medvladnih in mednarodnih institucijah, na primer v Evropski komisiji, Združenih narodih, Svetu Evrope, je pomembno zaradi krepitve strokovnega znanja in izkušenj ter zaradi oblikovanja enotnih usmeritev in politik za doseganje enakosti spolov na mednarodni ravni.

Vse omenjene mednarodne organizacije posebej izpostavljajo pomen ozaveščanja za spreminjanje stereotipnih kulturnih vzorcev, povezanih z vlogami spolov, in sicer na vseh področjih družbenega in zasebnega življenja. Resolucija o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških zato na posameznih področjih opredeljuje nekatere najpomembnejše ukrepe, katerih namen je doseči boljšo ozaveščenost različnih skupin javnosti o problemih in ukrepih za zagotavljanje enakih možnosti.

CILJI IN UKREPI POLITIKE ENAKIH MOŽNOSTI ŽENSK IN MOŠKIH

1. Integracija načela enakosti spolov

Politika enakih možnosti spolov v Sloveniji je oblikovana tako, da na eni strani uvaja horizontalen pristop integracije načela enakosti spolov v vse politike, na drugi strani pa izvaja konkretne ukrepe in aktivnosti za izboljšanje položaja žensk in moških na tistih področjih, kjer so v neenakem položaju v primerjavi z drugim spolom. Integracija načela enakosti spolov je ključnega pomena za zagotavljanje enakosti spolov, saj se že pri pripravi predpisov in drugih ukrepov, ki posegajo na področja, pomembna za ustvarjanje enakih možnosti, upošteva specifični položaj žensk in moških ter vpliv politik na oba spola.

Izzivi in usmeritve

Slovenija je na vladni ravni začela z aktivnostmi za integracijo načela enakosti spolov pred osmimi leti s pilotskim projektom, v katerega so bila vključena nekatera ministrstva. V okviru tega projekta je potekalo izobraževanje državnih uslužbenk in uslužbencev o politiki enakosti spolov ter usposabljanje za večje razumevanje in prepoznavanje nujnosti vključevanja načela enakosti spolov v vse politike. Kasneje

je podobno izobraževanje potekalo tudi za funkcionarje in funkcionarke.

Zavezo za izvajanje integracije načela enakosti spolov je Slovenija sprejela z Zakonom o enakih možnostih žensk in moških ter s pristopom k izvajanju politike enakosti spolov na ravni Evropske unije in drugih mednarodnih organizacij.

Integracija načela enakosti spolov je horizontalen pristop, ki na vseh družbenih področjih pozornost namenja različnim izhodiščnim položajem in potrebam žensk in moških. Na podlagi tega resorna ministrstva in vladne službe ter samoupravne lokalne skupnosti oblikujejo politike in ukrepe, ki prispevajo k ustvarjanju enakih možnosti spolov. Pogoje in usposobljenost za integracijo načela enakosti spolov je zato potrebno krepiti znotraj posameznih organov.

Z imenovanjem koordinatoric in koordinatorjev za enake možnosti, ki delujejo na vseh ministrstvih ter v nekaterih samoupravnih lokalnih skupnostih, smo ustvarili začetni pogoj za integracijo načela enakosti spolov v vse politike, na vseh ravneh. Seveda pa je za celovito in sistematično izvajanje integracije načela enakosti spolov potrebno zagotoviti, da so ustrezno usposobljeni vsi akterji in akterke, ki so vključeni v procese oblikovanja, načrtovanja, izvajanja, spremljanja in nadzora politik ter programov. Zato je potrebno zagotoviti razvoj in dostopnost orodij in metod ter usposobljenost za njihovo učinkovito uporabo na vseh ravneh oblikovanja politik in na vseh področjih, pomembnih za spodbujanje enakosti spolov.

Za koordinacijo in podporo pri uvajanju in izvajanju integracije načela enakosti spolov ter za spremljanje izvajanja politike enakosti spolov je pristojen Urad za enake možnosti.

Cilji in ukrepi

I. USTREZNA ORGANIZACIJSKA STRUKTURA IN SPOSOBNOST KADROV ZA UČINKOVITO IZVAJANJE INTEGRACIJE NAČELA ENAKOSTI SPOLOV

Posebni cilj:

Večja institucionalna sposobnost za izvajanje integracije načela enakosti spolov

Ukrepi:

– Uvedba sistema izobraževanja, usposabljanja in strokovnega izpopolnjevanja kadrov v ministrstvih, uradih in drugih vladnih službah ter v samoupravnih lokalnih skupnostih o integraciji načela enakosti spolov

– Vzpostavitev metod in orodij za integracijo načela enakosti spolov v vse politike

– Krepitev koordinacije in sodelovanja na področju integracije načela enakosti spolov med vladno in lokalno ravni ter civilno družbo

Nosilci:

– UEM

– VSA MINISTRSTVA IN OSTALE VLADNE SLUŽBE

– SAMOUPRAVNE LOKALNE SKUPNOSTI

Kazalci:

– Število in obseg programov izobraževanja, usposabljanja in strokovnega izpopolnjevanja kadrov v ministrstvih, uradih in drugih vladnih službah ter v samoupravnih lokalnih skupnostih

– Uporaba metod in orodij za integracijo načela enakosti spolov

– Obseg koordinacije in sodelovanja na področju integracije načela enakosti spolov

2. Delo

Zaposlenost žensk in moških poleg zagotavljanja ekonomske neodvisnosti krepi tudi temelje za socialno varnost. Poleg plačanega dela ženske in moški opravijo tudi veliko neplačanega dela, kamor se uvršča predvsem domače delo, od skrbi za gospodinjstvo do varstva in vzgoje otrok. Vse oblike dela se močno razlikujejo z vidika spola, torej po tem, koliko in katero delo opravljajo pretežno ženske oziroma moški. Politika enakih možnosti žensk in moških na področju dela je torej usmerjena v odpravo vseh ovir za doseganje enakosti žensk in moških pri polni udeleženi na trgu dela ter pri usklajevanju poklicnega, družinskega in zasebnega življenja.

2.1 Trg dela in zaposlovanje

Izzivi in usmeritve

Ženske v Sloveniji predstavljajo skoraj polovico vseh zaposlenih in prav tako kot moški večinoma delajo polni delovni čas. Kljub povprečno višji izobrazbi ženske teže najdejo zaposlitev, se redkeje samozaposlujejo, zasedajo nižja delovna mesta in imajo pogosto manjše karijerne možnosti kot moški ter so glede na stopnjo strokovne usposobljenosti slabše plačane. Razlika med stopnjo delovne aktivnosti in brezposelnosti žensk in moških se je v zadnjih letih povečala. Največji razkorak v stopnji brezposelnosti žensk in moških je med mladimi in iskalkami oziroma iskalci prve zaposlitve z visoko izobrazbo. V primerjavi z moškimi se zvišuje tudi delež žensk, ki so zaposlene za določen čas. Razlike med ženskami in moškimi obstajajo tudi pri odsotnosti z dela, kjer so moški v povprečju več odsotni zaradi različnih poškodb na delu in izven dela, ženske pa zaradi nege družinske članice oziroma člana. Delavke in delavci so tudi žrtve spolnega nadlegovanja in kaznivih dejanj zoper kršitev spolne nedotakljivosti z zlorabo položaja. Med žrtvami prevladujejo ženske.

Zakonodaja s področja trga dela je z vidika enake obravnave žensk in moških zgleden primer zakonske ureditve vključitve načela enakosti spolov v področno zakonodajo. V prihodnje bo poudarek na njenem uresničevanju.

Razlike med spoloma v stopnji zaposlenosti, brezposelnosti in samozaposlenosti, plačah za enako delo ali delo enake vrednosti, zaposlitvah za določen čas ter horizontalna in vertikalna segregacija so kazalci diskriminacije na podlagi spola, zato jih je z uvedbo in izvajanjem različnih mehanizmov, programov in projektov potrebno odpraviti. Potrebni so tudi ukrepi izobraževanja in spodbujanja vključevanja v netipične »ženske« in »moške« poklice, s katerimi se zmanjšuje tako horizontalna kot vertikalna segregacija, ter osredotočenje na nadzor nad izvajanjem zakonskih določil.

Kakovostno delovno okolje, ki zagotavlja varnost žensk in moških na delovnem mestu, ter odsotnost spolnega in drugega nadlegovanja, povečujeta možnosti za napredovanje, osebni razvoj in avtonomijo ter prispevata k večji produktivnosti. Za zagotavljanje takšnega delovnega okolja je potrebno ozaveščanje delavk in delavcev ter delodajalk in delodajalcev in spremljanje ter odpravljanje pojavov, ki so ovira za kakovostno delovno okolje.

Cilji in ukrepi

I. ENAKE MOŽNOSTI ŽENSK IN MOŠKIH PRI ZAPOSLOVANJU IN DELU

1. posebni cilj:

Zmanjšanje pojavnosti diskriminacije zaradi spola pri zaposlovanju in delu

Ukrepi:

– Izvajanje posebnih programov, namenjenih boju proti vsem oblikam diskriminacije in odpravljanju neenakosti med spoloma na trgu dela (npr. EQUAL)

– Osredotočenje inšpekcijskega sistema na različne oblike diskriminacije, metode njihovega spremljanja in obvladovanja

– Analiziranje in raziskovanje pojavnosti diskriminacije zaradi spola pri zaposlovanju in delu ter ozaveščanje o mehanizmi njenega preprečevanja

Nosilca:

- MDDSZ
- UEM

Kazalca:

- Število in obseg programov, namenjenih boju proti diskriminaciji in odpravljanju neenakosti med spoloma
- Število inšpekcijskih pregledov, osredotočenih na različne oblike diskriminacije

2. posebni cilj:

Zmanjšanje razlik v stopnji zaposlenosti in brezposelnosti žensk in moških

Ukrepa:

- Izvajanje horizontalne politike enakih možnosti spolov v okviru aktivne politike zaposlovanja
- Izvajanje posebnih programov za spodbujanje zaposlovanja in delovne aktivnosti žensk v okviru aktivne politike zaposlovanja

Nosilec:

- MDDSZ

Kazalci:

- Število in obseg programov aktivne politike zaposlovanja, v katere je vključena najmanj polovica žensk
- Število in obseg posebnih programov za spodbujanje zaposlovanja in delovne aktivnosti žensk v okviru aktivne politike zaposlovanja
- Statistični podatki

3. posebni cilj:

Povečanje samozaposlenosti žensk in ženskega podjetništva

Ukrep:

- Izvajanje in podpora posebnim programom, ki spodbujajo samozaposlovanje žensk in žensko podjetništvo

Nosilca:

- MDDSZ
- MG

Kazalca:

- Število in obseg posebnih programov, ki spodbujajo samozaposlovanje žensk in žensko podjetništvo
- Statistični podatki

4. posebni cilj

Zmanjšanje vertikalne in horizontalne segregacije ter razlik v plačah žensk in moških

Ukrepi:

- Izvajanje horizontalne politike enakih možnosti spolov v okviru aktivne politike zaposlovanja
- Spodbujanje žensk in moških za izobraževanje in zaposlovanje na tistih področjih, kjer so ženske oziroma moški manjšinsko zastopani
- Izvajanje in podpora posebnim programom za pospeševanje poklicnega napredovanja žensk in njihove zastopanosti na vodilnih položajih

– Analiziranje vzrokov za razlike v plačah ter uvedba mehanizmov za njihovo odpravljanje

Nosilci:

- MDDSZ
- MVZT
- MŠŠ

Kazalci:

- Število in obseg programov aktivne politike zaposlovanja, v katere je vključena najmanj polovica žensk
- Število in obseg posebnih programov za spodbujanje žensk in v okviru aktivne politike zaposlovanja
- Statistični podatki

II. KAKOVOSTNO DELOVNO OKOLJE BREZ VSEH OBLIK NADLEGOVANJ

Posebni cilj

Boljše preprečevanje in obravnava spolnega in drugega nadlegovanja v delovnem okolju

Ukrepi:

- Strokovna podpora delodajalkam oziroma delodajalcem pri oblikovanju politik proti spolnemu in drugemu nadlegovanju ter spodbujanje k sprejemu teh politik
- Informiranje in ozaveščanje strokovne in širše javnosti o spolnem in drugem nadlegovanju na delovnem mestu ter možnih postopkih v primerih nadlegovanja
- Vzpostavitev in spremljanje kazalcev EU o spolnem nadlegovanju na delovnem mestu
- Analiziranje in raziskovanje pojavnosti in oblik nadlegovanja na delovnem mestu ter sprejetje mehanizmov za njihovo odpravljanje
- Osredotočenje inšpekcijskega sistema na različne oblike nadlegovanj, metode njihovega spremljanja in obvladovanja

Nosilca:

- MDDSZ
- UEM

Kazalci:

- Število in oblike podpor delodajalkam oziroma delodajalcem pri oblikovanju politik proti spolnemu in drugemu nadlegovanju
- Število objavljenih prispevkov v medijih o primerih nadlegovanj in možnih postopkih obravnave nadlegovanj
- Raven vzpostavitev in spremljanja kazalcev EU o spolnem nadlegovanju na delovnem mestu
- Število inšpekcijskih pregledov, osredotočenih na nadlegovanje

2.2 Usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja

Izzivi in usmeritve

Usklajevanje zasebnega in poklicnega življenja je eden najpomembnejših pogojev za uveljavljanje enakih možnosti spolov v družbi, še posebej pri zaposlovanju in na trgu dela. Problem usklajevanja zasebnih in poklicnih obveznosti se kaže pri porabi in delitvi časa, upoštevanju zasebnih potreb v poklicni sferi in pri usklajevanju potreb zasebnega oziroma družinskega življenja s poklicnimi aktivnostmi žensk in moških. V Sloveniji kljub povečanju časa, ki ga moški namenijo gospodinjstvom in skrbim za družino, ženske namenijo tem opravilom skoraj dvakrat toliko časa kot moški. Da je skrb za otroka še vedno predvsem naloga žensk, odražajo tudi podatki o koriščenju dopusta za nego in varstvo otrok, delu s krajšim delovnim časom do tretjega leta starosti otrok in odso-

tnosti z dela zaradi nege družinskega člana oziroma članice. Razveseljiv pa je podatek, da je v letu 2003, ko je začela veljati pravica do 15 dni očetovskega dopusta, ki jo lahko očetje izrabijo v času trajanja porodniškega dopusta, to možnost izkoristilo 10.917 očetov, v povprečnem trajanju osem dni.

Za zagotavljanje enakih možnosti spolov je temeljnega pomena ustvarjanje pogojev za lažje in kakovostnejše usklajevanje družinskih in poklicnih obveznosti mater in očetov ter tistih, ki skrbijo za starejše in druge pomoči potrebne družinske članice in člane. Pomembna so zakonska določila, ki določajo enake pravice za oba starša oziroma vzpodbujajo k odpravljanju posredne diskriminacije ter mehanizmi, ki omogočajo usklajevanje družinskih in poklicnih obveznosti. Mehanizmi morajo biti vzpostavljeni na ravni delodajalk in delodajalcev ter na ravni javnih servisnih storitev, med katerimi mora obstajati prilagodljivost, predvsem v smislu delovnega časa institucij, ki nudijo servisne storitve na področju družinskega dela. Hkrati pa morajo tudi delodajalke in delodajalci upoštevati potrebe po zasebnem življenju svojih delavk in delavcev.

Cilji in ukrepi

I. USKLAJENOST POKLICNEGA IN ZASEBNEGA ŽIVLJENJA TER DRUŽINSKIH OBVEZNOSTI ZAPOSLENIH ŽENSK IN MOŠKIH

1. posebni cilj:

Lažje usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja

Ukrepi:

- Izvajanje in podpora posebnim programom, namenjenih usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja
- Spodbujanje delodajalk oziroma delodajalcev k omogočanju usklajevanja poklicnih in zasebnih oziroma družinskih obveznosti zaposlenih, in sicer, z bolj fleksibilnimi oblikami dela, s prilagojenim urnikom dela in dodatnimi usposabljanji, za oba spola
- Izvajanje in podpora raziskavam o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja žensk in moških ter o pomembnosti in dodani vrednosti takšnega delovnega okolja
- Uvedba tekmovanja za družini prijazno podjetje
- Vzpostavitev in spremljanje kazalcev EU o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja

Nosilca:

- MDDSZ
- UEM

Kazalci:

- Število in obseg posebnih programov, namenjenih usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja
- Število in oblike spodbud delodajalkam oziroma delodajalcem k omogočanju usklajevanja poklicnih in zasebnih oziroma družinskih obveznosti zaposlenih
- Število raziskav o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja žensk in moških ter o pomembnosti in dodani vrednosti takšnega delovnega okolja
- Izvedba tekmovanja za družini prijazno podjetje
- Raven vzpostavitve in spremljanja kazalcev EU o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja

2. posebni cilj

Izboljšanje javnih in podpornih storitev za zagotavljanje usklajevanja poklicnega in družinskega življenja

Ukrepa:

- Razvijanje obstoječih in uvajanje novih programov ter storitev varstva otrok, prilagojenih različnim potrebam staršev in otrok

- Razvijanje obstoječih in uvajanje novih programov ter storitev za skrb starejših in drugih pomoči potrebnih družinskih članic in članov

Nosilca:

- MDDSZ
- MŠŠ

Kazalci:

- Število in obseg posebnih programov in storitev varstva otrok, prilagojenih različnim potrebam staršev in otrok
- Število in obseg posebnih programov in storitev za skrb starejših in drugih pomoči potrebnih družinskih članic in članov
- Statistični podatki

3. Družba znanja

Družbeni vzorci močno determinirajo spolne vloge posameznikov in posameznikov v družbi, zato je pomembno, da socializacijsko okolje daje zgled za zagotavljanje enakosti spolov. Pomembno vlogo pri preseganju stereotipnih podob spolov ima vzgojno-izobraževalni sistem, prezreti pa ne smemo vloge medijev, od otroških knjig do radia in televizije ter tiskanih medijev, ki vsakodnevno soustvarjajo naše mnenje in pogled na družbo. Z razvojem informacijsko komunikacijskih tehnologij se pretok informacij in znanja še stopnjuje, zato je pomembno, da je takšno znanje brez predsodkov in stereotipov o vlogi žensk in moških v sodobni družbi ter da spodbuja enake možnosti obeh spolov.

3.1 Vzgoja, izobraževanje in šport

Izzivi in usmeritve

Vzgoja za enakost spolov, ki poteka že od najzgodnejšega otroštva in skozi celoten sistem institucionalne vzgoje in izobraževanja, zagotavlja uveljavljanje dejanskih enakih možnosti žensk in moških, ki se izražajo na različnih področjih družbenega življenja. Sistem vzgoje in izobraževanja pogosto reproducira stereotipne družbene vloge žensk in moških, ki se odražajo tako v izobraževalnih vsebinah in programih, kot v poklicnih in študijskih usmeritvah. Socializacija za tradicionalne družbene vloge spolov se kaže tudi v poklicnih in študijskih usmeritvah. Na srednješolski stopnji se dekleta pogosteje odločajo za splošno-izobraževalne programe in programe, ki izobražujejo za tako imenovane »ženske« poklice, fantje pa za tehnične poklice. Na višješolski in visokošolski stopnji se študentke bolj pogosto izobražujejo za socialno, zdravstveno, pedagoško ter družboslovno področje, študenti pa prevladujejo v tehničnih smereh, predvsem v strojništvu, gradbeništvu in računalništvu ter elektrotehniki. Obstaja tudi velika strukturna neenakost znotraj učiteljskega poklica. V slovenskih vrtcih in osnovnih šolah med strokovnim osebjem prevladujejo ženske, vendar pa se z višanjem stopnje izobraževanja povečuje delež moških.

Enake možnosti vzgoje in izobraževanja glede na spol so eno od načel sistemske in kurikularne prenove v Sloveniji. Za njegovo učinkovitejše uresničevanje v praksi so potrebni oblikovanje priporočil, smernic in navodil za vzgojitelje in vzgojiteljice ter učitelje in učiteljice, kako vključiti vzgojo za enakost spolov pri vseh predmetih, vzpostavitev standardiziranega postopka za preverjanje učbenikov in vsebin z vidika enakosti spolov ter predlog sprememb obstoječih učbenikov in vsebin, ki ne ustrezajo tem standardom.

Z izobraževalnimi vsebinami, programi in načinom podajanja ter neposredno z odnosi med spoloma pri pouku in obšolskih dejavnostih se oblikujejo podobe in spolne vloge ljudi. Zato je pomembno, da celoten sistem vzgoje in izobraževanja temelji na zagotavljanju enakih možnosti žensk in moških ter uvaja določene posebne ukrepe, ki bodo od-

pravljali neenakosti in presegali stereotipne družbene vloge spolov na različnih področjih, od usmeritev v izobraževalne programe do spodbujanja za različne športne dejavnosti. Temeljnega pomena pa sta izobraževanje in usposobljenost pedagoškega in svetovalnega kadra za enakost spolov in podajanje vsebin s tega področja.

Poleg vzgoje za enakost spolov, ki zmanjšuje stroge ločnice med »ženskimi« in »moškimi« poklici, so pomembne tudi posebne spodbude, ki bodo dekleta in fante oziroma študentke in študente usmerjale v netipične »ženske« ali »moške« študije in poklice, s čimer se bo tudi zmanjševala segregacija zaradi spola na trgu dela.

Cilji in ukrepi

I. VZGOJA ZA ENAKOST SPOLOV TER SPODBUJANJE ENAKIH MOŽNOSTI ŽENSK IN MOŠKIH V VZGOJI IN IZOBRAŽEVANJU

1. posebni cilj

Zmanjšanje neenakosti in preseganje stereotipnih družbenih vlog v izobraževanju s sistematično vključitvijo vidika enakost spolov v načrtovani in izvedbeni kurikulum, v učna gradiva ter v programe stalnega strokovnega izpopolnjevanja na področju vzgoje in izobraževanja

Ukrepi:

- Oblikovanje priporočil, smernic in navodil za vzgojiteljice in vzgojitelje ter učiteljice in učitelje, kako vključiti vzgojo za enakost spolov pri vseh predmetih
- Vzpostavitev standardiziranega postopka za preverjanje učnih gradiv z vidika enakosti spolov ter predlog sprememb obstoječih učnih gradiv, ki ne ustrezajo tem standardom
- Dopolnitev meril za potrjevanje učbenikov ter kontinuirano spremljanje učbenikov in drugih učnih gradiv z vidika enakosti spolov
- Uvedba sistematičnega izobraževanja in nadaljnega usposabljanja pedagoškega in svetovalnega kadra za enakost spolov

Nosilci:

- MŠŠ
- MVZT
- UEM

Kazalci:

- Sprejem priporočil, smernic in navodil za vzgojitelje in vzgojiteljice ter učiteljice in učitelje, kako vključiti vzgojo za enakost spolov pri vseh predmetih
- Raven vzpostavitve standardiziranega postopka za preverjanje učnih gradiv z vidika enakosti spolov
- Raven dopolnitve meril za potrjevanje učbenikov z vidika enakosti spolov
- Vključitev vidika enakosti spolov v sistematično izobraževanje in nadaljnje usposabljanje pedagoškega in svetovalnega kadra

2. posebni cilj

Zmanjšanje segregacije zaradi spola v vzgojno-izobraževalnih programih na srednješolski in visokošolski stopnji ter v različnih šolskih in obšolskih dejavnostih

Ukrepa:

- Spodbujanje štipendiranja dijakin in študentk v vzgojno-izobraževalnih programih, kjer prevladujejo moški, ter dijakov in študentov v programih, kjer prevladujejo ženske

- Izvajanje programov za usmerjanje učenk in učencev ter dijakin in dijakov v vzgojno-izobraževalne programe ter šolske in obšolske dejavnosti, kjer je pretežno zastopan ženski oziroma moški spol

Nosilci:

- MŠŠ
- MVZT
- MDDSZ

Kazalci:

- Število dodeljenih štipendij dijakinjam in študentkam v vzgojno-izobraževalnih programih, kjer prevladujejo moški, ter dijakov in študentov v programih, kjer prevladujejo ženske
- Število programov za usmerjanje učenk in učencev ter dijakin in dijakov v vzgojno-izobraževalne programe ter šolske in obšolske dejavnosti, kjer je pretežno zastopan ženski oziroma moški spol
- Statistični podatki

II. ENAKE MOŽNOSTI ŽENSK IN MOŠKIH V ŠPORTU

Posebni cilj

Zmanjšanje neenakosti v športu ter izboljšanje dostopa žensk in moških do športnih aktivnosti

Ukrepa:

- Spremljanje položaja in pogojev udejstvovanja žensk in moških v športu
- Spodbujanje enakih možnosti žensk in moških v športu, vključno z uvajanjem posebnih ukrepov in programov

Nosilec:

- MŠŠ

Kazalca:

- Število in obseg posebnih programov za spodbujanje enakih možnosti žensk in moških v športu
- Statistični podatki

3.2 Znanost in raziskovanje

Izzivi in usmeritve

Na visokošolski stopnji dodiplomski študij uspešno zaključi več študentk kot študentov, na podiplomskem študiju pa se delež žensk zniža, najbolj očitno na doktorski stopnji. Posledično je delež žensk, zaposlenih v znanstveno-raziskovalni sferi, precej nižji od deleža moških. Poleg segregacije zaradi spola po znanstvenih področjih, kjer ženske prevladujejo v medicinskih in družboslovnih znanostih, moški pa v naravoslovnih in tehničnih, obstaja tudi vertikalna segregacija zaradi spola, kar dokazuje izredno nizek delež žensk na najvišjih položajih v znanosti in raziskovanju. Pri svojem poklicu se znanstvenice in raziskovalke srečujejo z različnimi, pogosto prikritimi ovirami, ki jim otežujejo delo in napredovanje.

Proučevanje spolov se v Sloveniji izvaja v okviru nekaterih družboslovnih in humanističnih fakultet in raziskovalnih centrov, vključenost vidika spolov v raziskave in sodelovanje na ostalih znanstvenih področjih pa je redka.

Uravnotežena vloga in udeležba žensk in moških v znanosti in raziskovanju sta pomembni za razvoj in delovanje družbe, ki temelji na enakosti spolov in upošteva potrebe različnih družbenih skupin. Ključnega pomena je, da vidik enakosti spolov dobi svoje mesto v vseh relevantnih raziskovalnih področjih in znanstvenih disciplinah ter da je načelo enakosti spolov integrirano v vse politike in programe ter v organizacije znanosti in raziskovanja. S prepoznavanjem in

odpravljanjem različnih objektivnih ovir, ki so razlog za neenak položaj žensk in moških v znanosti in raziskovanju, pa bodo ženskam in moškim omogočeni enako obravnavanje in enake možnosti pri delu in napredovanju.

Cilji in ukrepi

I. ENAKE MOŽNOSTI ŽENSK IN MOŠKIH V ZNANOSTI IN RAZISKOVANJU

Posebni cilj

Zmanjšanje neenakosti žensk in moških v znanosti in raziskovanju

Ukrepi:

- Izvajanje in podpora programom in projektom za spodbujanje udeležbe žensk v znanosti in raziskovanju
- Spodbujanje in podpora raziskavam in sodelovanju na področju študij spolov ter integracija načela enakosti spolov v programe, politike in organizacije znanosti in raziskovanja
- Vzpostavitev in spremljanje kazalcev EU o zagotavljanju enakih možnosti žensk in moških na področju znanosti in raziskovanja
- Analiziranje in odpravljanje ovir, s katerimi se znanstvenice soočajo pri delu in napredovanju

Nosilca:

- MVZT
- UEM

Kazalci:

- Povečanje deleža žensk v znanosti in raziskovanju
- Število raziskav s področja študij spolov oziroma raziskav, ki vključujejo vidik spolov
- Raven vzpostavitve in spremljanja kazalcev EU o položaju žensk in moških v znanosti in raziskovanju
- Število aktivnosti za odpravo ovir v akademski karieri znanstvenic

3.3 Kultura, mediji in oglaševanje

Izzivi in usmeritve

Delež žensk, (samo)zaposlenih v kulturnem sektorju, je relativno uravnotežen z deležem moških, vendar pa v Sloveniji nimamo podrobnejših analiz, v katerih kulturnih poklicih (umetniških ali neumetniških) in na katerih področjih delajo. Ravno tako ni natančnejših podatkov o javnih sredstvih, dodeljenih kulturnim ustvarjalkam in ustvarjalcem ter projektom in programom, ki prispevajo k spodbujanju enakosti spolov. Vendar pa nekatere organizacije in ustvarjalke opozarjajo, da je delež žensk med prejemniki oziroma prejemnicami sredstev za kulturno ustvarjanje nižji ter da so višja sredstva namenjena področjem, kjer prevladujejo moški ustvarjalci.

Kultura kot kategorija razvoja ima številne učinke na najrazličnejše ravni družbenega življenja, zato je pomembno, da so v kulturi uravnoteženo zastopani interesi različnih družbenih skupin in da so vsem omogočene enake možnosti razvoja in izražanja svoje ustvarjalnosti, znanj, talentov in sposobnosti. Pri tem pa je pomembno, da je vidik enakosti spolov vključen v vse politike in programe na področju kulture ter da se hkrati posebna pozornost nameni podpori projektov, ki spodbujajo enake možnosti žensk in moških v kulturnem ustvarjanju. Za spremljanje položaja žensk in moških v kulturnem sektorju ter načrtovanje ukrepov za zagotavljanje enakosti spolov je pomembno natančneje analizirati in raziskati položaj žensk in moških na področju kulture in umetnosti ter sprejeti kazalce, ki bodo omogočali primerjave tudi na mednarodni ravni.

Pomemben sektor kulture so tudi mediji, ki imajo odločujočo vlogo pri ustvarjanju podobe sodobnega človeka in oblikovanju stališč o družbenih vlogah žensk in moških. Ravno medijske in oglasne vsebine pa pogosto utrjujejo predsodke in stereotipne podobe žensk in moških v družbi, saj ženske oziroma moške upodabljajo v njihovih tradicionalnih vlogah.

Za spodbujanje medijskih in oglaševalskih politik, ki bodo zagotavljale enake možnosti spolov ter odpravljale stereotipne podobe o vlogi žensk in moških v družbi, je potrebno sprejeti ukrepe, ki bodo spodbujali oblikovanje takšnih vsebin, ki bodo spreminjale družbene vrednote in vzorce o podobi in vlogi žensk in moških. Zato je pomembno, da so mediji obveščeni o položaju žensk in moških ter o nacionalnih in mednarodnih politikah in programih za spodbujanje enakosti spolov.

Cilji in ukrepi

I. ENAKE MOŽNOSTI ŽENSK IN MOŠKIH V KULTURI IN MEDIJIH

1. posebni cilj

Večja vključitev vidika enakosti spolov v kulturno politiko

Ukrep:

- Razvijanje in vzpostavljanje mehanizmov za spremljanje in spodbujanje enakih možnosti spolov v kulturi

Nosilca:

- MK
- UEM

Kazalca:

- Predlog in izvajanje mehanizmov za spremljanje in spodbujanje enakih možnosti spolov v kulturi
- Statistični podatki

2. posebni cilj

Zmanjšanje stereotipnega prikazovanja vlog žensk in moških v medijih in oglaševanju

Ukrepa:

- Podpora programom in projektom za spodbujanje medijev in oglaševalskih organizacij, da delujejo v smeri odpravljanja stereotipov in spreminjanja vzorcev glede vlog žensk in moških ter njihovih podob in vrednot
- Večja pozornost državnih organov in organov samoupravnih lokalnih skupnosti, da v informiranje in ozaveščanje javnosti, kjer je to relevantno, vključijo tudi načelo enakosti spolov

Nosilci:

- MK
- UEM
- OSTALA MINISTRSTVA IN VLADNE SLUŽBE
- SAMOUPRAVNE LOKALNE SKUPNOSTI

Kazalca:

- Število in obseg programov in projektov za spodbujanje enakosti spolov v medijih in oglaševanju
- Število objavljenih prispevkov v medijih, v katerih so državni organi in organi samoupravnih lokalnih skupnosti pri informiranju in ozaveščanju javnosti pozornost namenili načelu enakosti spolov

4. Družbena blaginja žensk in moških

Skrb za razvoj in družbeno blaginjo prebivalstva vključuje skrb za kakovost življenja ljudi ter celosten pristop k telesnemu, duševnemu in socialnemu zdravju ter varstvu ljudi. Zdravstveni in socialni sistem pogosto delujeta tako, da niso v zadostni meri prepoznani načini, kako družbene, ekonomske, kulturne in politične okoliščine vplivajo na življenje žensk in moških ter na njihovo zdravje. Politike zdravstvenega in socialnega varstva morajo biti zato oblikovane glede na specifične razlike med ljudmi, na primer glede na spol, socialni status, regionalne razlike, življenjski slog, kar posledično vodi k večji pozornosti določenim problemom, ki so izrazito ženski ali moški problemi.

4.1 Zdravje

Izzivi in usmeritve

Kakovostno in trajnostno zdravstveno varstvo temelji na stalnem prepoznavanju problemov in oblikovanju programov skrbi za zdravje ljudi, pri tem pa ima kategorija spola ključno vlogo.

Zdravstveno varstvo

Politike zdravja in zdravstvenega varstva so pogosto oblikovane tako, da ne upoštevajo vidika spola, saj se pri raziskovanju bolezni največkrat predpostavljala enakost bioloških struktur pri ženskah in moških. Poleg bioloških značilnosti žensk in moških njihovo zdravje določa tudi njihov način življenja, kar se odraža v razlikah v obolenosti in umrljivosti prebivalcev in prebivalk. Zaskrbljujoči sta predvsem trikrat višja umrljivost (mladih) moških kot žensk zaradi različnih vrst poškodb in zastrupitev ter štirikrat višja stopnja samomorilnosti moških. To se odraža tudi v razliki v pričakovanem trajanju življenja, ki je pri ženskah za osem let daljše kot pri moških.

Zdravje žensk in moških je potrebno spremljati in obravnavati ločeno glede na spol in ne v neposredni medsebojni primerjavi, kajti zaradi različnih bioloških značilnosti, reproduktivnih funkcij ter različnega načina življenja in izpostavljenosti dejavnikom tveganja zaradi različnih spolnih vlog imajo ženske in moški različne vzorce bolezni. Za zagotavljanje učinkovite in celostne skrbi za zdravje prebivalcev in prebivalk ter za odpravljanje vzrokov in zmanjševanje razlik glede na spol morajo biti programi in storitve varovanja in krepitev zdravja prilagojeni specifičnim potrebam žensk in moških.

Reproduktivno zdravje

Kljub zmanjševanju imamo v Sloveniji še vedno visoko stopnjo maternalne umrljivosti. Ravno tako se uvrščamo med razvite države z najvišjo incidenco raka materničnega vratu in raka dojke, v zadnjih desetih letih pa se je precej povečala tudi incidenca raka prostate. Relativno visoka je tudi stopnja splavnosti, ki je višja pri starejših ženskah z otroki, ki ne uporabljajo kontracepcije. Kontracepcija je bila v Sloveniji brezplačna, vendar pa v zadnjih letih nobena od novo registriranih vrst kontracepcije ni bila uvrščena na listo brezplačnih zdravil.

Varstvo reproduktivnih pravic žensk in moških je temelj politike varovanja reproduktivnega zdravja celotne populacije. Spremljanje in preučevanje reproduktivnega zdravja žensk in moških ter sodelovanje različnih strok je temeljnega pomena za oblikovanje politik varovanja in izboljšanja reproduktivnega zdravja prebivalstva, s poudarkom na tistih področjih, kjer je zdravje žensk in moških še posebej ogroženo. Poleg tega pa se morajo reproduktivne pravice zagotavljati

tudi z dostopnostjo ter možnostjo izbire različnih oblik storitev, s poudarkom na brezplačni kontracepciji ter izbiri storitev v času nosečnosti, poroda in poporodnega obdobja. Za zagotavljanje takšnih storitev pa je pomembno, da so stroki na voljo smernice in navodila o svetovanju in obravnavi. Informiranje, ozaveščanje in svetovanje v vseh življenjskih obdobjih povečujejo možnosti izbire ter pripomorejo k preventivnemu varovanju reproduktivnega zdravja in zgodnjemu odkrivanju ter obravnavanju bolezni. Poleg zdravstvenih organizacij je pri teh aktivnostih izrednega pomena tudi delovanje nevladnih organizacij.

Duševno zdravje

V Sloveniji se povečuje število žensk in moških, ki poiščejo zdravstveno pomoč zaradi motenj v duševnem zdravju, ženske pogosteje na primarni ravni, delež moških, v primerjavi z ženskami, pa je nekoliko višji v bolnišnični obravnavi. Na motnje v duševnem zdravju prebivalcev in prebivalk kaže izredno visok samomorilni količnik, ki je pri moških kar štirikrat višji kot pri ženskah. Problem sodobnih družb, ki mu je potrebno nameniti posebno pozornost, so različne vrste motenj hranjenja, ki večinoma prizadenejo mlade ženske. Vendar pa na tem področju v Sloveniji nimamo zadostnih podatkov.

Tudi na področju duševnega zdravja je ključnega pomena, da se stanje spremlja in analizira ločeno glede na spol, kar omogoča oblikovanje in izvajanje programov, projektov in storitev, prilagojenih specifičnim potrebam žensk in moških. Načelo enakosti spolov pa mora biti hkrati vključeno v načrtovanje in izvajanje vseh politik na področju duševnega zdravja, tako v pravno ureditev kot druge dokumente in programe.

Cilji in ukrepi

I. KAKOVOSTNO ZDRAVSTVENO VARSTVO, PRI- LAGOJENO POTREBAM ŽENSK IN MOŠKIH

Posebni cilj:

Izboljšanje zdravja in zdravstvenega varstva žensk in moških ob upoštevanju razlik glede na spol

Ukrepa:

- Analiziranje in raziskovanje zdravja in zdravstvenega varstva žensk in moških ter sprejetje mehanizmov za odpravljanje vzrokov za razlike glede na spol
- Spodbujanje programov in projektov varovanja in krepitev zdravja, pri katerih je upoštevan tudi kriterij zmanjševanja razlik v zdravju glede na spol

Nosilec:

- MZ

Kazalci:

- Število analiz in raziskav o zdravju in zdravstvenem varstvu, kjer je upoštevan vidik spola
- Predlog in izvajanje mehanizmov za odpravljanje vzrokov za razlike v zdravju in zdravstvenem varstvu glede na spol
- Število in obseg programov in projektov varovanja in krepitev zdravja, kjer je upoštevan vidik spola
- Statistični podatki

II. VARSTVO REPRODUKTIVNEGA ZDRAVJA ŽENSK IN MOŠKIH

1. posebni cilj

Izboljšanje reproduktivnega zdravja žensk in moških

Ukrepi:

- Krepitev medresorskega in interdisciplinarnega sodelovanja na področju reproduktivnega zdravja žensk in moških, s poudarkom na preučevanju vzrokov in razvijanju mehanizmov za zmanjševanje maternalne umrljivosti
- Podpora programom in projektom za spremljanje, proučevanje in izboljšanje reproduktivnega zdravja žensk in moških, vključno s posebnimi ukrepi, s poudarkom na zgodnjem odkrivanju raka na materničnem vratu, raka dojke in raka prostate
- Vzpostavitev in spremljanje mednarodno primerljivih kazalcev o reproduktivnem zdravju žensk in moških

Nosilec:

- MZ

Kazalci:

- Število in obseg programov za spremljanje, proučevanje in izboljšanje reproduktivnega zdravja
- Zmanjšanje maternalne umrljivosti
- Zmanjšanje incidence raka na materničnem vratu, raka dojke in raka prostate
- Raven vzpostavitve in spremljanja mednarodno primerljivih kazalcev o reproduktivnem zdravju

2. posebni cilj

Povečanje dostopnosti do različnih oblik kontracepcije in možnosti izbire storitev v času nosečnosti, poroda in poporodnega obdobja

Ukrep:

- Oblikovanje smernic ter uvedba ukrepov za povečanje dostopnosti do primerne, sprejemljive in brezplačne kontracepcije ter za povečanje možnosti izbire storitev v času nosečnosti, poroda in poporodnega obdobja, prilagojenih potrebam in željam nosečnic, otročnic in mater

Nosilec:

- MZ

Kazalci:

- Sprejem smernic za povečanje dostopnosti do kontracepcije in možnosti izbire storitev v času nosečnosti, poroda in poporodnega obdobja
- Uvrstitev različnih oblik kontracepcije na brezplačno listo zdravil ter število uporabnic in uporabnikov po vrsti kontracepcije
- Vrsta in kakovost storitev v času nosečnosti, poroda in poporodnega obdobja
- Statistični podatki

3. posebni cilj

Boljša ozaveščenost in informiranost o reproduktivnem zdravju in reproduktivnih pravicah žensk in moških

Ukrep:

- Izvajanje in podpora programom in projektom ozaveščanja in informiranja o reproduktivnem zdravju ter reproduktivnih pravicah žensk in moških

Nosilec:

- MZ

Kazalca:

- Obseg, kakovost in ažurnost dosegljivih informacij o reproduktivnem zdravju in reproduktivnih pravicah
- Število in obseg programov in projektov ozaveščanja in informiranja

III. VARSTVO DUŠEVNEGA ZDRAVJA, PRILAGOJENO POTREBAM ŽENSK IN MOŠKIH**Posebni cilj**

Izboljšanje varstva duševnega zdravja žensk in moških ob upoštevanju specifičnosti glede na spol

Ukrepa:

- Podpora programom, projektom in storitvam za spodbujanje in spremljanje duševnega zdravja, specifično glede na spol
- Vključitev vidika spolov v pravno ureditev in programe na področju duševnega zdravja

Nosilec:

- MZ

Kazalci:

- Število in obseg programov, projektov in storitev na področju duševnega zdravja, kjer je upoštevan vidik spola
- Raven integracije načela enakosti spolov v pravno ureditev in druge dokumente s področja duševnega zdravja
- Statistični podatki

4.2 Socialna vključenost**Izzivi in usmeritve**

Stopnja tveganja revščine in razsežnost socialne izključenosti ranljivih družbenih skupin se razlikuje tudi po spolu. Stopnja tveganja revščine je višja pri ženskah kot pri moških, predvsem pri starejših, upokojenkah, ki v gospodinjstvih živijo same. Tveganje revščine pa je višje tudi v enostarševskih družinah; večina le-teh so materinske enostarševske skupnosti. Posebna skupina žensk, ki so pogostejše v položaju socialne izključenosti, so tudi kmečke ženske, ki imajo omejene možnosti pri koriščenju nekaterih socialnih pravic ter slabšo dostopnost do različnih storitev. Med bolj ranljive družbene skupine pa se uvrščajo tudi Romi in še posebej Rominje ter bivše osebe z začasnim zatočiščem, predvsem starejši, invalidi, enostarševske družine in nosečnice.

Za oblikovanje ustreznih programov in ukrepov za zmanjševanje tveganja revščine in socialne izključenosti ranljivih družbenih skupin žensk in moških je pomembno ugotavljati in spremljati razlike ločeno glede na spol. Oblikovanje in izvajanje socialno-varnostnih storitev bo toliko bolj uspešno, kolikor bolj bodo ukrepi in programi prilagojeni različnim potrebam skupin žensk in moških z večjim tveganjem revščine in socialne izključenosti.

Cilji in ukrepi**I. SOCIALNA VKLJUČENOST IN ZMANJŠANJE REVŠČINE ŽENSK IN MOŠKIH****Posebni cilj**

Povečanje socialne vključenosti in zmanjšanje tveganja revščine žensk in moških

Ukrepa:

- Izvajanje programov in projektov za spremljanje in povečanje socialne vključenosti in preprečevanje tveganja revščine ranljivih družbenih skupin, z vidika spolov (npr. EQUAL)
- Izvajanje in podpora socialno-varnostnih storitev za ranljive družbene skupine žensk in moških, vključno z uveljavljanjem posebnih ukrepov, prilagojenih različnim potrebam žensk in moških

Nosilca:

- MDDSZ
- MKGP

Kazalci:

- Število in obseg programov in projektov za spremjanje in povečanje socialne vključenosti ter preprečevanje tveganja revščine, kjer je upoštevan vidik spola
- Število in obseg socialno-varnostnih storitev in posebnih ukrepov, kjer je upoštevan vidik spola
- Statistični podatki

5. Odnosi med spoloma

Enakost spolov in enake možnosti žensk in moških morajo biti zagotovljene na vseh področjih družbenega življenja (zasebnem, kulturnem, ekonomskem, političnem in socialnem), kajti le tako lahko govorimo o polnem uveljavljanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin žensk in moških. Za polno uveljavljanje teh pravic pa so potrebni sprememba tradicionalnih družbenih vzorcev in preseganje stereotipov o vlogi žensk in moških v družbi ter zagotavljanje okolja, v katerem življenje žensk in moških ni omejeno s kakršnokoli obliko nasilja in izkoriščanja.

Odnosi med spoloma, ki temeljijo na medsebojnem spoštovanju pravic in svoboščin, prispevajo k ustvarjanju družbe, kjer imajo ženske in moški enake možnosti uveljavljanja v javnem in zasebnem življenju. Ustvarjanje pogojev za takšno družbo ni zgolj vloga države in njene politike enakosti spolov, temveč imajo pomemben vpliv tudi gospodarstvo in različne družbene organizacije ter predvsem posameznice in posamezniki v svojih medsebojnih odnosih.

5.1 Družinsko življenje in partnerstvo**Izzivi in usmeritve**

Ženske v Sloveniji poleg plačnega dela opravijo tudi večino družinskega dela, največ časa pa namenjajo gospodinjstvenemu delu in skrbi za otroke. Ženske so tudi tiste v družini, ki večinoma koristijo odsotnost z dela zaradi nege družinske članice oziroma člana. Moški se v zadnjih letih bolj dejavno vključujejo v domače obveznosti, predvsem v vzgojo in varstvo otrok, na kar kaže tudi zvišanje deleža očetov na dopustu za nego in varstvo otroka ter visok delež očetov, ki koristijo pravico do 15 dni očetovskega dopusta v času porodniškega dopusta matere.

Tradicionalni vzorci skrbi za družino pa se prenašajo tudi sistemsko, saj še vedno prevladuje praksa, da so ob razvezi otroci zaupani v vzgojo in varstvo materam, pri obravnavi in pomoči partnerjema pa primanjkuje celosten pristop, ki vključuje sodelovanje vseh relevantnih institucij ter strokovnjakinj in strokovnjakov.

Enakovredno partnerstvo in uravnotežena vloga žensk in moških v družinskem življenju sta temelj uresničevanja enakih možnosti v širšem družbenem kontekstu. Večja delitev družinskega dela med partnerjema na eni strani pomeni razbremenitev žensk dvojnega bremena profesionalne zaposlitve in skrbi za družino, na drugi strani pa daje moškim možnost, da se aktivno vključijo v družinsko delo. Zato je pomembno, da so programi in ukrepi oblikovani tako, da zagotavljajo enake možnosti obema staršema in jih spodbujajo k enaki odgovornosti pri skrbi za dom in družino. Posebno pozornost pa je potrebno nameniti spodbujanju aktivnega očetovstva, ki vključuje tako koriščenje očetovskega dopusta in delitev dopusta za nego in varstvo otroka med oba starša, kot delitev odsotnosti z dela zaradi nege bolnega otroka med staršema.

Pri zagotavljanju odgovornega in kakovostnega starševstva in partnerstva pa je pomembna tudi izobraževalna, svetovalna in terapevtska podpora partnerjema, ki mora,

predvsem pri reševanju konfliktov, vsebovati sodelovanje vseh ustreznih institucij ter v celotni obravnavi zagotavljati enake možnosti žensk in moških.

Cilji in ukrepi**I. ENAKOVREDNA DELITEV DRUŽINSKEGA DELA MED ŽENSKAMI IN MOŠKIMI TER ODGOVORNO PARTNERSTVO IN STARŠEVSTVO****1. posebni cilj**

Odpravljanje obstoječih stereotipov o vlogah žensk in moških v družini in partnerstvu ter enakovredna porazdelitev družinskega dela in starševskih odgovornosti med partnerjema

Ukrepi:

- Izvajanje in podpora programom in projektom za spodbujanje aktivnega očetovstva, vključno z uvajanjem posebnih ukrepov za koriščenje očetovskega dopusta ter delitev dopusta za nego in varstvo otroka med oba starša
- Vzpostavitev in spremljanje kazalcev o koriščenju očetovskega dopusta, dopusta za nego in varstvo otroka ter o delitvi dela v družini
- Spodbujanje in podpora programom in projektom za enakomernejšo delitev odsotnosti z dela zaradi nege bolne družinske članice oziroma člana med zaposlenimi ženskami in moškimi, vključno z integracijo načela enakosti spolov v pravno ureditev
- Izvajanje in podpora programom in projektom za odpravljanje obstoječih stereotipov ter spreminjanje vzorcev obnašanja glede vlog žensk in moških v družini in partnerstvu

Nosilca:

- MDDSZ
- UEM

Kazalci:

- Število in obseg programov in projektov ter posebnih ukrepov za spodbujanje aktivnega očetovstva
- Raven vzpostavitve in spremljanja kazalcev o koriščenju očetovskega dopusta, dopusta za nego in varstvo otroka ter o delitvi dela v družini
- Število in obseg programov in projektov ter raven integracije načela enakosti spolov v vso pravno ureditev na področju delitve odsotnosti z dela zaradi nege bolne družinske članice oziroma člana
- Število in obseg programov in projektov za spreminjanje stereotipne vloge žensk in moških v družini in partnerstvu
- Statistični podatki

2. posebni cilj

Bolj odgovorno in kakovostno partnerstvo in starševstvo

Ukrepa:

- Izvajanje in podpora izobraževalnim, svetovalnim in terapevtskim storitvam, programom in projektom za odgovorno in kakovostno partnerstvo in starševstvo
- Krepitev medresorskega in interdisciplinarnega sodelovanja ter podpora programom in projektom za hitrejša ter učinkovitejša obravnavanja in pomoč partnerjema pri razvezah, dodeljevanju otrok, urejanju preživetja in stikov z otroki itd., z zagotavljanjem enakega obravnavanja žensk in moških

Nosilci:

- MDDSZ
- MŠŠ
- MZ
- MP

Kazalci:

- Število in obseg izobraževalnih, svetovalnih in terapevtskih storitev, programov in projektov za odgovorno in kakovostno starševstvo in partnerstvo
- Raven zagotavljanja enakih možnosti žensk in moških pri obravnavanju in pomoči partnerjema pri razvezah, dodeljevanju otrok, urejanju preživetja in stikov z otroki itd.
- Število otrok, dodeljenih v skupno skrbništvo ter vzgojo in varstvo očetom in materam

5.2 Nasilje nad ženskami

Nasilje nad ženskami predstavlja oviro za izboljšanje položaja žensk, saj omejuje njihovo življenje in jim onemogoča samostojnost, neodvisnost in avtonomno odločanje o sebi. Življenje brez nasilja je temeljna človekova pravica, ki se mora zagotavljati tako v zasebnem kot v javnem življenju. Problemi nasilja nad ženskami se morajo reševati sistemsko tako v domačem okolju in partnerskih odnosih kot na področju preprečevanja trgovine z ljudmi in spolnega izkoriščanja.

5.2.1 Nasilje nad ženskami v domačem okolju in partnerskih odnosih

Izzivi in usmeritve

Nasilje v domačem okolju in partnerskih odnosih je bolj prikrito, zato ga je tudi težje prepoznati in preprečevati. Večina takšnega nasilja je storjenega v stanovanju. Med žrtvami je največ žensk, ki so s povzročiteljem v zakonskem ali zunajzakonskem razmerju. Strokovne institucije (zdravstvene, socialne, pravosodne, izobraževalne, policija) podatkov o nasilju v družini ne vodijo koordinirano, zato je spremljanje pojavnosti nasilja nad ženskami v domačem okolju in partnerskih odnosih precej omejeno. Po ocenah nevladnih organizacij, ki delujejo na področju preprečevanja in odpravljanja posledic nasilja nad ženskami, je v Sloveniji delež neprijavljenega nasilja, zlasti ko gre za nasilje v domačem okolju in partnerskih odnosih, mnogo višji od uradnih podatkov. Na razsežnosti nasilja kaže tudi potreba po razširitvi mreže zatočišč in drugih oblik pomoči za ženske in otroke, ki doživljajo nasilje v domačem okolju in partnerskih odnosih. Ne moremo pa tudi mimo problema nasilja nad ženskami, pripadnicami ranljivih družbenih skupin (npr. starejše ženske, invalidke, pripadnice etničnih manjšin brez državljanstva), ki jim je pogosto onemogočen dostop do pomoči, bodisi zaradi zdravstvenega stanja ali zaradi različnih administrativnih ovir.

Nasilje nad ženskami v Sloveniji ni več samo problem zasebne sfere, temveč je dobilo širše družbene razsežnosti s prepoznavanjem potrebe po sistemski ureditvi preprečevanja nasilja nad ženskami v domačem okolju in partnerskih odnosih. V prvi vrsti je potrebna interdisciplinarno usklajena obravnava žrtv nasilja v zakonodaji in v praksi. Zakonodaja in programi pomoči morajo sistemsko obravnavati žrtev, storilca, ukrepe strokovnih institucij in ozaveščanje širše družbe ter določati primerno pravno, socialno in drugo varstvo. Zato sta pomembna stalno usposabljanje in izobraževanje različnih strokovnih kadrov, ki se srečujejo z žrtvami nasilja: policije, pravosodja, zdravstva, socialnega dela, šolstva, strokovnega svetovanja. Poleg tega pa je potrebno v vseh ustreznih institucijah vzpostaviti koordinirano spremljanje podatkov o nasilju nad ženskami, s poudarkom na kazalcih, ki jih je sprejela Evropska unija.

Celoten sistem preprečevanja nasilja nad ženskami v domačem okolju in partnerskih odnosih mora temeljiti na ničelni strpnosti do vseh vrst nasilja. Poleg tega pa se mora vrednostni sistem v slovenski družbi razvijati v smeri, kjer bo nasilje prepoznano kot nedopustno kršenje temeljnih človekovih pravic. Zato je nujno načrtno ozaveščanje javnosti o problematiki nasilja v domačem okolju in partnerskih odnosih, predvsem pa vključevanje tematike nesprejemljivosti nasilja, nenasilnih načinov reševanja konfliktov, spoštovanja človekovih pravic ter razvoja osebnih in družbenih vrednot v šolske programe.

Cilji in ukrepi

I. SISTEMSKA UREDITEV PREPREČEVANJA NASILJA NAD ŽENSKAMI

1. posebni cilj

Izboljšanje pravne ureditve za preprečevanje nasilja v domačem okolju in partnerskih odnosih ter njeno učinkovito izvajanje

Ukrep:

- Dopolnitev pravne ureditve za preprečevanje nasilja v domačem okolju in partnerskih odnosih ter razvijanje in vzpostavljanje mehanizmov za njeno učinkovito izvajanje in ocenjevanje

Nosilci:

- MDDSZ
- MNZ
- MP
- MZ
- UEM

Kazalca:

- Raven dopolnitve pravne ureditve za preprečevanje nasilja v domačem okolju in partnerskih odnosih
- Raven vzpostavitve mehanizmov za spremljanje izvajanja zakonodaje o nasilju nad ženskami

2. posebni cilj

Izboljšanje sistemske obravnave žensk z izkušnjo nasilja in storilcev nasilnih dejanj

Ukrepa:

- Krepitev medresorskega in interdisciplinarnega sodelovanja ter podpora programom, projektom in protokolom za sistemsko obravnavo žensk z izkušnjo nasilja in povzročiteljev nasilja, vključno z uvajanjem posebnih ukrepov, prilagojenih žrtvam in povzročiteljem nasilja
- Vzpostavitev in spremljanje kazalcev EU o nasilju nad ženskami

Nosilci:

- MNZ
- MDDSZ
- MP
- MZ

Kazalca:

- Število in obseg programov in projektov ter protokolov, ki se nanašajo na sistemsko obravnavo žensk z izkušnjo nasilja in povzročiteljev nasilja
- Raven vzpostavitve in spremljanja kazalcev EU o nasilju nad ženskami

II. NIČELNA STRPNOST DO NASILJA NAD ŽENSKAMI

1. posebni cilj:

Boljša usposobljenost in večja dovzetnost strokovnih kadrov na področju preprečevanja in obravnave žensk z izkušnjo nasilja in storilcev nasilnih dejanj

Ukrep:

– Izvajanje in podpora programom in projektom usposabljanj za strokovne kadre v različnih organizacijah, ki delajo na področju preprečevanja nasilja ter obravnave žensk z izkušnjo nasilja in storilcev nasilnih dejanj

Nosilci:

- MNZ
- MDDSZ
- MP
- MZ
- MŠŠ

Kazalec:

– Število in obseg programov in projektov za usposabljanje strokovnih kadrov, ki delajo na področju preprečevanja nasilja ter obravnave žensk z izkušnjo nasilja in storilcev nasilnih dejanj

2. posebni cilj

Boljša ozaveščenost in informiranost o problematiki nasilja nad ženskami

Ukrepa:

– Izvajanje in podpora programom in projektom za ozaveščanje in informiranje o problematiki nasilja nad ženskami, vključno s posebnimi ukrepi za posamezne ciljne skupine

– Oblikovanje priporočil, smernic in navodil za pedagoški in svetovalni kader o vključitvi vsebin o problematiki nasilja ter načinih nenasilnega reševanja konfliktov v šolski kurikulum

Nosilci:

- MNZ
- MDDSZ
- MŠŠ
- UEM

Kazalca:

– Število in obseg programov in projektov za ozaveščanje in informiranje o problematiki nasilja nad ženskami

– Sprejem priporočil in smernic za pedagoški in svetovalni kader o vključitvi vsebin problematike nasilja ter načinih nenasilnega reševanja konfliktov v šolski kurikulum

5.2.2 Trgovina z ljudmi in spolno izkoriščanje

Izzivi in usmeritve

Slovenija je na področju trgovine z ženskami za namen spolnega izkoriščanja tako država izvora, kot tudi država tranzita in ciljna država. Uradni podatki o trgovini z ljudmi in izkoriščanju zaradi prostitucije in pornografije so skopi, saj so prijave kaznivih dejanj zelo redke. Neustrezno je urejena tudi celovita pomoč in podpora žrtvam trgovine z ljudmi, saj področna zakonodaja žrtvam brez državljanstva RS ali drugega pravno urejenega statusa tega ne omogoča.

Pomembno je, da se preprečevanje trgovine z ljudmi in izkoriščanja za potrebe prostitucije in pornografije sistemsko uredi, predvsem s prilagoditvami pravne ureditve in postopkov standardom, ki izhajajo iz mednarodnih konvencij in sporazumov. Potrebno je tudi vzpostaviti medinstitucionalno koordiniran sistem spremljanja podatkov. Koordinirano so-

delovanje vseh ustreznih institucij, vladnih in nevladnih, je tudi na tem področju bistvenega pomena za preprečevanje trgovine z ljudmi in spolnega izkoriščanja ter učinkovito obravnavo. Enako pomembno pa je tudi preučevanje in odpravljanje vzrokov za trgovino z ljudmi, vključno s povpraševanjem po prostituciji.

Za reševanje te problematike je izrednega pomena izboljšanje ozaveščenosti in informiranosti o nevarnostih in posledicah trgovine z ljudmi ter spolnega izkoriščanja zaradi prostitucije in pornografije. Ozaveščanje mora biti usmerjeno tako v posamezne ciljne skupine, ki so bodisi potencialne žrtve bodisi osebe, s katerimi žrtve pridejo v stik, kot širšo javnost, da začne takšna dejanja dojemati kot nedopustna in kot kršenje človekovih pravic in svoboščin.

Cilji in ukrepi

I. SISTEMSKA UREDITEV PREPREČEVANJA TRGOVINE Z LJUDMI IN SPOLNEGA IZKORIŠČANJA ZARADI PROSTITUCIJE IN PORNOGRAFIJE

1. posebni cilj:

Izboljšanje pravne ureditve na področju preprečevanja trgovine z ljudmi in spolnega izkoriščanja zaradi prostitucije in pornografije

Ukrep:

– Dopolnitev pravne ureditve na področju preprečevanja trgovine z ljudmi in spolnega izkoriščanja zaradi prostitucije in pornografije ter razvijanje in vzpostavljanje mehanizmov za njeno učinkovito izvajanje in ocenjevanje

Nosilci:

- MP
- MNZ
- MZZ

Kazalca:

– Raven dopolnitve pravne ureditve na področju preprečevanja trgovine z ljudmi in spolnega izkoriščanja zaradi prostitucije in pornografije

– Raven vzpostavitve mehanizmov za spremljanje izvajanja zakonodaje o preprečevanju trgovine z ljudmi in spolnega izkoriščanja zaradi prostitucije in pornografije

2. posebni cilj

Izboljšanje sistemske obravnave preprečevanja trgovine z ljudmi in spolnega izkoriščanja zaradi prostitucije in pornografije

Ukrepa:

– Vzpostavitev in spremljanje mednarodno primerljivih kazalcev o trgovini z ljudmi in spolnem izkoriščanju zaradi prostitucije in pornografije

– Krepitev medresorskega in interdisciplinarnega sodelovanja ter podpora programom, projektom in protokolom za sistemsko obravnavo preprečevanja trgovine z ljudmi in spolnega izkoriščanja zaradi prostitucije in pornografije

Nosilci:

- MNZ
- MP
- MZZ
- MDDSZ
- MZ

Kazalca:

– Raven vzpostavitve in spremljanja mednarodno primerljivih kazalcev o trgovini z ljudmi in spolnem izkoriščanju zaradi prostitucije in pornografije

– Število in obseg programov in projektov ter protokolov, ki se nanašajo na sistemsko obravnavo preprečevanja trgovine z ljudmi in spolnega izkoriščanja zaradi prostitucije in pornografije

3. posebni cilj

Boljša ozaveščenost in informiranost o problematiki trgovine z ljudmi in spolnega izkoriščanja zaradi prostitucije in pornografije

Ukrepa:

– Izvajanje in podpora programom in projektom za ozaveščanje in informiranje o problematiki trgovine z ljudmi in spolnega izkoriščanja zaradi prostitucije in pornografije, vključno s posebnimi ukrepi za posamezne ciljne skupine

– Oblikovanje priporočil, smernic in navodil za pedagoški in svetovalni kader o vključitvi vsebin o problematiki trgovine z ljudmi in spolnega izkoriščanja zaradi prostitucije in pornografije v šolski kurikulum

Nosilci:

- MNZ
- MZZ
- MŠŠ
- MDDSZ

Kazalca:

– Število in obseg programov in projektov za ozaveščanje in informiranje o problematiki trgovine z ljudmi in spolnega izkoriščanja zaradi prostitucije in pornografije

– Sprejem priporočil in smernic za pedagoški in svetovalni kader o vključitvi vsebin o problematiki trgovine z ljudmi in spolnega izkoriščanja zaradi prostitucije in pornografije v šolski kurikulum

5.2.3 Spolno nasilje

Izzivi in usmeritve

Uradni statistični podatki o spolnem nasilju nad ženskami so pomanjkljivi in po izkušnjah nevladnih organizacij, ki se srečujejo z žrtvami takšnega nasilja, kar nekajkrat nižji od dejanskega stanja. Žrtve spolnega nasilja so v večini primerov ženske in otroci, storilec pa je večinoma moški, ki ga žrtev pozna: prijatelj, sorodnik, partner, sodelavec, sosed, znanec.

Reševanje problematike spolnega nasilja zahteva celosten pristop pri obravnavi žrtve in storilca. V prvi vrsti je pomembno, da žrtve začnejo kakršne koli oblike spolnega nasilja prepoznavati kot nedopustne in da obstaja širok spekter možnih oblik pomoči, od institucionalnih in pravnih do psihosocialnih. Za oblikovanje in izvajanje ukrepov za preprečevanje spolnega nasilja sta pomembna vzpostavitev sistema spremljanja podatkov ter izvajanje podrobnejših raziskav o vseh vrstah spolnega nasilja.

Cilji in ukrepi:

I. SISTEMSKA UREDITEV PREPREČEVANJA SPOLNEGA NASILJA IN NIČELNA STRPNOST DO SPOLNEGA NASILJA

Posebni cilj

Izboljšanje sistemske obravnave spolnega nasilja

Ukrepi:

– Vzpostavitev in spremljanje mednarodno primerljivih kazalcev o spolnem nasilju

– Krepitev medresorskega in interdisciplinarnega sodelovanja ter podpora programom, projektom in protokolom

za sistemsko obravnavo spolnega nasilja, vključno z uvajanjem posebnih ukrepov in programov, prilagojenih žrtvam in storilcem spolnega nasilja

– Izvajanje in podpora programom in projektom za ozaveščanje in informiranje o problematiki spolnega nasilja za različne ciljne skupine

Nosilci:

- MNZ
- MDDSZ
- MZ
- MŠŠ
- MP
- UEM

Kazalci:

– Raven vzpostavitve in spremljanja mednarodno primerljivih kazalcev o spolnem nasilju

– Število in obseg programov in projektov ter protokolov, ki se nanašajo na sistemsko obravnavo spolnega nasilja

– Število in obseg programov in projektov za ozaveščanje in informiranje o problematiki spolnega nasilja

6. Procesi odločanja

Odločanje pomeni izvajanje ekonomske in politične moči ter vpliva pri vodenju in upravljanju na vseh ravneh. Izvaja se preko mehanizmov, procesov in institucij, skozi katere se pogajajo, sprejemajo in izvajajo odločitve. Uravnotežena zastopanost spolov v procesih odločanja pomeni, da so na vseh področjih in ravneh odločanja enakovredno udeležene tako ženske kakor moški. Le s številčno uravnoteženo zastopanostjo ter z medsebojnim spoštovanjem različnih mnenj, lahko ženske in moški enakovredno vplivajo na razvojne procese v družbi. Hkrati pa uravnotežena delitev moči in vpliva izboljšuje in razširja vsebine, na katerih temeljijo odločitve o različnih javnih zadevah.

6.1 Politično odločanje

Izzivi in usmeritve

Ženske in moški v Sloveniji imajo pravno formalno enake politične pravice. Vendar pravno-formalno enak položaj ženskam in moškim v praksi ne zagotavlja njihovega dejanskega enakega položaja v političnem odločanju. Glede na delež v celotni strukturi prebivalstva v državi so ženske neustrezno zastopane na vseh ravneh političnega odločanja – tako v voljenih kot v imenovanih političnih telesih, tako na državni kot na lokalni ravni.

Za večjo prisotnost žensk v politiki je pomembno, da so v prvi vrsti zagotovljeni mehanizmi, od zakonodaje do posebnih ukrepov znotraj političnih strank, ki ženskam omogočajo lažji vstop in udeležbo v politiki. Poleg tega mora biti ženskam kot političarkam naklonjeno tudi širše družbeno in politično okolje, v katerem se odločajo za dejavno vlogo v politiki. Pri tem je izrednega pomena politična kultura znotraj strank ter v političnih telesih na lokalni, državni in nadnacionalni ravni.

Cilji in ukrepi

I. URAVNOTEŽENA ZASTOPANOST IN UDELEŽBA ŽENSK IN MOŠKIH V POLITIČNEM ODLOČANJU

Posebni cilj

Povečanje zastopanosti in udeležbe žensk na vseh ravneh političnega odločanja ter ustvarjanje politične kulture, ki temelji na enakosti spolov

Ukrepi:

– Dopolnitev zakonodaje za povečanje deleža žensk na kandidatnih listah

– Izvajanje in podpora programom in projektom za doseganje uravnotežene zastopanosti spolov, vključno z uveljavljanjem posebnih ukrepov

– Vzpostavitev in spremljanje kazalcev EU ter drugih mednarodno primerljivih kazalcev o političnem odločanju

– Izvajanje in podpora programom in projektom za ozaveščanje in informiranje o koristih in prednostih uravnotežene zastopanosti žensk in moških pri političnem odločanju, za različne ciljne skupine

– Integracija načela enakosti spolov v politično kulturo

Nosilci:

– MNZ

– UEM

– SLUŽBA VLADE RS ZA LOKALNO SMOUPRAVO IN REGIONALNO POLITIKO

Kazalci:

– Dopolnjena zakonodaja s posebnimi ukrepi za povečanje deleža žensk na kandidatnih listah

– Število in obseg programov ter projektov, ki se nanašajo na uravnoteženo zastopanost spolov

– Raven vzpostavitve in spremljanja kazalcev EU ter drugih mednarodno primerljivih kazalcev o političnem odločanju

– Število in obseg programov in projektov za ozaveščanje in informiranje o koristih in prednostih uravnotežene zastopanosti žensk in moških pri političnem odločanju

6.2 Javna uprava in pravosodje

Izzivi in usmeritve

Zastopanost žensk in moških v vladnih organih in organih javne uprave je v primerjavi z zastopanostjo na političnem področju bolj uravnotežena. Največje razlike med spoloma obstajajo na eni strani v telesih z veliko politično močjo (delovna telesa vlade), kjer je delež žensk najnižji, na drugi strani pa v telesih, kjer se odloča o socialnih zadevah, kjer delež žensk močno presega delež moških. Na sodiščih in tožilstvih je delež žensk nekoliko višji od deleža moških, vendar pa upada s hierarhijo pristojnosti sodišča oziroma tožilstva.

Na imenovanja na položaje v javni upravi in pravosodju je mogoče vplivati, zato je pomembno, da se spoštuje pravna ureditev, ki zavezuje k uravnoteženi zastopanosti spolov. Sistematično spremljanje in analiziranje zastopanosti žensk in moških na mestih odločanja v javni upravi in pravosodju je tudi pogoj za uvedbo ukrepov za spodbujanje večje uravnoteženosti spolov.

Cilji in ukrepi

I. URAVNOTEŽENA ZASTOPANOST ŽENSK IN MOŠKIH NA IMENOVANIH POLOŽAJIH V JAVNI UPRAVI IN PRAVOSODJU

Posebni cilj

Uravnoteženje zastopanosti žensk in moških na imenovanih položajih v javni upravi in pravosodju

Ukrepa:

– Vzpostavitev in izvajanje mehanizmov za sistematično spremljanje in spodbujanje uravnotežene zastopanosti žensk in moških na imenovanih položajih v javni upravi in pravosodju, vključno s posebnimi ukrepi in programi

– Vzpostavitev in spremljanje kazalcev EU ter drugih mednarodno primerljivih kazalcev o odločanju na imenovanih položajih v javni upravi in pravosodju

Nosilca:

– UEM

– MJU

Kazalca:

– Raven vzpostavitve mehanizmov za sistematično spremljanje in spodbujanje uravnotežene zastopanosti žensk in moških na imenovanih položajih v javni upravi in pravosodju

– Raven vzpostavitve in spremljanja kazalcev EU ter drugih mednarodno primerljivih kazalcev o odločanju na imenovanih položajih v javni upravi in pravosodju

6.3 Družbeno-ekonomsko področje

Izzivi in usmeritve

V izobrazbeni strukturi žensk in moških v Sloveniji ni bistvenih razlik: ženske imajo v povprečju nekoliko višjo izobrazbo od moških. Ženske predstavljajo tudi skoraj polovico delovno aktivnega prebivalstva. Vendar pa je delež žensk na visokih in vodilnih položajih mnogo nižji od deleža moških, tako v gospodarskih in poslovnih družbah kot v organizacijah socialnih partnerjev ter ostalih združenjih in organizacijah.

Spremljanje in ovrednotenje zaposlitvenih in kariernih poti potencialnih kandidatke za visoke vodilne in upravljavske položaje je pomembno z vidika prepoznavanja ovir za nizko zastopanost žensk na teh položajih v gospodarstvu, sindikatih ter združenjih in ostalih organizacijah. Na podlagi tega je potrebno uvajati ukrepe za spodbujanje uravnotežene zastopanosti spolov v vodstvenih organih gospodarstva, organizacij socialnih partnerjev, drugih združenj ter nevladnih organizacij.

Cilji in ukrepi

I. URAVNOTEŽENA ZASTOPANOST ŽENSK IN MOŠKIH NA POLOŽAJIH ODLOČANJA NA DRUŽBENO-EKONOMSKEM PODROČJU

Posebni cilj:

Povečanje zastopanosti žensk na položajih odločanja v gospodarstvu, sindikatih, združenjih in organizacijah

Ukrepa:

– Vzpostavitev in izvajanje mehanizmov za sistematično spremljanje in spodbujanje uravnotežene zastopanosti žensk in moških na položajih odločanja v gospodarstvu, sindikatih, združenjih in organizacijah, vključno s posebnimi ukrepi in programi

– Vzpostavitev in spremljanje kazalcev EU o odločanju na družbeno-ekonomskem področju

Nosilci:

– UEM

– MG

– MDDSZ

Kazalca:

– Raven vzpostavitve mehanizmov za sistematično spremljanje in spodbujanje uravnotežene zastopanosti žensk in moških na položajih odločanja v gospodarstvu, sindikatih, združenjih in organizacijah

– Raven vzpostavitve in spremljanja kazalcev EU o odločanju na družbeno-ekonomskem področju

KAZALCI O POLOŽAJU ŽENSK IN MOŠKIH

Na vseh področjih, ki jih zajema nacionalni program, so določeni kazalci, s katerimi se bo spremljalo izvajanje posameznih ukrepov za doseganje opredeljenih ciljev na področju politike enakosti spolov v obdobju izvajanja nacionalnega programa, od leta 2005 do 2013.

Poleg kazalcev za spremljanje izvajanja politike enakosti spolov, kot jo določa nacionalni program, pa je potrebno natančno in sistematično spremljati tudi položaj in spremembe v položaju žensk in moških v družbenem in zasebnem življenju. Kazalci o položaju žensk in moških se po posameznih področjih spremljajo na podlagi nacionalnih baz podatkov oziroma sprejetih kazalcev Evropske unije, katerim se prilagaja nacionalni sistem zbiranja podatkov.

V nadaljevanju so za vsa področja družbenega življenja, na katerih nacionalni program določa cilje in ukrepe za zagotavljanje enakih možnosti žensk in moških, opredeljeni kazalci za spremljanje položaja žensk in moških.

1. Trg dela in zaposlovanje

Kazalci za spremljanje evropskih zaposlitvenih smeric:

- Stopnja aktivnosti po spolu in starostnih skupinah
- Stopnja zaposlenosti po spolu in starostnih skupinah
- Skupna rast zaposlovanja po spolu
- Stopnja brezposelnosti po spolu in starostnih skupinah
- Stopnja dolgotrajne brezposelnosti po spolu
- Nestandardna zaposlitev po spolu
 - določen čas, po vzroku (zaradi izobraževanja ali usposabljanja; ker ne najdejo stalnega dela; ker ne želijo stalnega dela; poizkusna doba)
 - skrajšan delovni čas, po vzroku (zaradi izobraževanja ali usposabljanja; zaradi lastne bolezni ali nesposobnosti; ker ne najdejo zaposlitve za polni delovni čas; ker nikoli niso delali za polni delovni čas; skrb za otroke in ostale odvisne osebe)
 - samozaposlenost (od tega skrajšani delovni čas)
- Delovni čas tedensko, po spolu
- Nadurno delo tedensko, po spolu
- Dosežena šolska izobrazba mladih po spolu
- Razlike med spoloma
 - v brezposelnosti
 - absolutne razlike pri dolgotrajni brezposelnosti
 - v zaposlovanju
 - v delovni aktivnosti po starosti in izobrazbi
 - poklicno razlikovanje
 - ločevanje po sektorjih
 - plače
- Vpliv starševstva na zaposlitev po spolu

Ostali pomembni kazalci za spremljanje enakih možnosti spolov na trgu dela:

- Zaposlitev po spolu in stopnji šolske izobrazbe zaposlenih
- Zaposlitev po spolu in stopnji strokovne usposobljenosti
- Zaposlitev po spolu in poklicih
- Zaposlitev po spolu in dejavnosti
- Zaposlitev po spolu in poklicnih kvalifikacijah
- Povprečne plače po spolu in dejavnostih
- Povprečne plače po spolu in poklicnih kvalifikacijah
- Vseživljenjsko učenje po spolu, starosti
- Dnevno varstvo otrok (natančnejši kazalec v poglavju »Usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja«)
- Primeri in dnevi odsotnosti z dela po razlogih in spolu

Kazalci EU o spolnem nadlegovanju na delovnem mestu:

- Število zaposlenih, ki so prijavili spolno nadlegovanje v pristojnih organih (v podjetju, na inšpektoratu za delo, pri zagovornici za enake možnosti žensk in moških, na policiji)
- Število zasebnih in javnih podjetij, ki imajo preventivno politiko proti spolnemu nadlegovanju, in njihov delež glede na vse delodajalce oziroma delodajalke
- Število podjetij, ki imajo postopke za sankcioniranje kršiteljev, in njihov delež glede na vse delodajalce oziroma delodajalke

2. Usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja

Kazalci EU o usklajevanju poklicnega in zasebnega življenja:

- Zaposleni moški in ženske na starševskem dopustu, kot delež vseh zaposlenih staršev
- Porazdelitev koriščenja starševskega dopusta med zaposlene ženske in moške kot delež vsega starševskega dopusta
 - Otroci v dnevnom varstvu (zunaj družine) kot delež vseh otrok v isti starostni skupini:
 - pred vstopom v neobvezen predšolski sistem (med dnevom)
 - v neobveznem ali podobnem predšolskem sistemu (izven delavnika predšolskega sistema)
 - v obveznem osnovnem šolstvu (izven delavnika šole)
 - Celovite in integrirane politike, predvsem zaposlitvene politike, usmerjene na spodbujanje usklajevanja poklicnega in družinskega življenja
 - Ženske in moški nad 75 let, ki potrebujejo dnevno oskrbo, kot delež vseh žensk in moških nad 75 let, po vrsti oskrbe:
 - živijo v specializiranih institucijah,
 - imajo plačano pomoč na domu,
 - oskrba na domu s strani družinskih članov in članic
 - Običajen obratovalni čas javnih storitev (npr. uradi upravnih enot, pošte, vrtci itd.) med tednom in med vikendom
 - Običajen obratovalni čas trgovin med tednom in med vikendom
 - Poraba dnevnega časa zaposlenega starša, ki živi s partnerico oziroma partnerjem in ima enega ali več otrok, starih manj kot 12 let, oziroma vzdrževanih otrok, za:
 - plačano delo
 - prevoz
 - osnovni čas za domače delo
 - ostali čas za družinsko delo (vzgoja in nega otrok, skrb za ostarele družinske članice oziroma članice)
 - Poraba dnevnega časa zaposlenega starša, ki živi brez partnerice oziroma partnerja in ima enega ali več otrok, starih manj kot 12 let, oziroma vzdrževanih otrok, za:
 - plačano delo
 - prevoz
 - osnovni čas za domače delo
 - ostali čas za družinsko delo (vzgoja in nega otrok, skrb za ostarele družinske članice oziroma članice)

Ostali pomembni kazalci za spremljanje usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja:

- Primeri in dnevi odsotnosti z dela zaradi nege družinskega člana oziroma članice
- Število vrtcev in razpoložljivih mest ter regionalna razporeditev vrtcev

3. Vzgoja, izobraževanje in šport

Kazalci za spremljanje enakih možnosti spolov v vzgoji, izobraževanju in športu:

- Število in delež učenk in učencev v izobraževalnih programih na srednji stopnji, po spolu in področju programa,
- Število in delež študentk in študentov po spolu in študijskem programu,
- Število in delež deklic in dečkov iz ranljivih družbenih skupin v izobraževalnih programih, po stopnji in področju programa,
- Število in delež učenk in učencev v določenih športnih, kulturno-umetniških in izobraževalnih dejavnostih, po spolu in vrsti programa,
- Javna sredstva, namenjena različnim športnim, kulturno-umetniškim in izobraževalnim dejavnostim,
- Usposabljanje vzgojiteljic in vzgojiteljev ter učiteljic in učiteljev na predšolski, osnovni in srednji stopnji o enakih možnostih žensk in moških

4. Znanost in raziskovanje

Kazalci EU o enakih možnostih žensk in moških v znanosti in raziskovanju:

Koliko žensk:

- Delež specialistk in specialistov, magistric in magistrstrov ter doktoric in doktorjev znanosti po spolu
- Absolutno število raziskovalk po institucionalnem sektorju
- Delež raziskovalk po institucionalnem sektorju
- Delež raziskovalk v visokošolskem sektorju
- Delež raziskovalk v vladnem sektorju
- Delež raziskovalk v poslovnem sektorju
- Raziskovalke in raziskovalci na 1000 zaposlenih, po spolu in institucionalnem sektorju
- Znanstvenice in znanstveniki ter inženirke in inženirji kot delež zaposlenih, po spolu
- Razmerje med novimi specialistkami in specialisti, magistricami in magistri ter doktoricami in doktorji znanosti v letu t in številom mladih raziskovalk in raziskovalcev, zaposlenih na univerzah in v javnih raziskovalnih centrih, po spolu, v visokošolskem in vladnem sektorju, v letu t+1

Horizontalna segregacija:

- Delež specialistk in specialistov, magistric oziroma magistrstrov in doktoric oziroma doktorjev znanosti po področju študija in spolu
- Stopnja feminizacije glede na institucionalni sektor in po glavnih področjih znanosti
- Delež starostne porazdelitve raziskovalk in raziskovalcev znotraj glavnih področjih znanosti, po spolu in institucionalnem sektorju
- Specialistke in specialisti, magistrice in magistri ter doktorice in doktorji znanosti kot delež vseh zaposlenih, po spolu
- Indeks segregacije zaradi spola raziskovalk in raziskovalcev, po področju znanosti in sektorju

Vertikalna segregacija:

- Razmerje akademskega oziroma raziskovalnega osebja: vse stopnje akademskega oziroma raziskovalnega osebja po spolu (že zagotovljeno za visokošolski sektor, zaželeno tudi za druge institucionalne sektorje na področju raziskovalne dejavnosti)
- Delež znanstveno-raziskovalnega osebja po spolu, poklicu in institucionalnem sektorju
- Stopnja feminizacije med najvišjim raziskovalnim osebjem

- Distribucija znanstveno-raziskovalnega osebja po sektorjih in spolu (v deležih)

Razlike v plačah:

- Razlike v plačah po spolu ter stopnji izobrazbe in institucionalnem sektorju

Stopnja uspešnosti:

- Stopnja uspešnosti prijav za financiranje raziskav po spolu
- Število podeljenih akademskih nagrad po spolu in področjih
- Delež žensk med člani oziroma članicami javno vodenih znanstvenih svetov
- Delež zaposlenih raziskovalk in raziskovalcev s pogodbi za določen čas, po spolu, v primerjavi s celotnim številom zaposlenih raziskovalk in raziskovalcev

5. Kultura, mediji in oglaševanje

Kazalci o enakih možnostih žensk in moških v kulturi, medijih in oglaševanju:

- Pritožbe in razsodbe oglaševalskega razsodišča o primerih kršenja načela enakosti spolov
- Delež žensk pri sooblikovanju kulturne politike:
 - na vodilnih položajih v državnih javnih zavodih in skladih
 - na vodilnih položajih v občinskih javnih zavodih
 - na vodilnih položajih v splošnih knjižnicah
 - v strokovnih komisijah na Ministrstvu za kulturo (članice in člani, predsednice in predsedniki)
 - v nacionalnih svetih (članice in člani, predsednice in predsedniki)
- Uspeh organizacij, ki promovirajo žensko ustvarjalnost na razpisih za (so)financiranje kulturno-umetniških programov in projektov
- Oblike in število neposrednih podpor ustvarjalkam in ustvarjalcem (delovne štipendije, samozaposlenost v kulturi) po spolu

6. Zdravje

Kazalci o zdravju žensk in moških:

Zdravje in zdravstveno varstvo

- Zdravje in kakovost življenja po spolu
- Obolevnost prebivalstva po vrsti bolezni, spolu in starosti
- Umrljivost prebivalstva po vzroku, spolu in starosti
- Pričakovano trajanje življenja po spolu

Reproduktivno zdravje

- Stopnja rodnosti
- Stopnja maternalne umrljivosti
- Stopnja dovoljene splavnosti po starostnih skupinah
- Uporaba kontracepcije (pri ženskah in moških) po vrsti kontracepcije in starosti
- Dostopnost kontracepcije po vrsti kontracepcije (brezplačne in plačljive oblike kontracepcije, čakalna doba na sterilizacijo itd.)
- Obiski (preventivni in kurativni pregledi) v primarnem reproduktivnem zdravstvenem varstvu žensk in delež naporenih k specialistu in v bolnišnico
- Preventivni obiski zaradi odkrivanja raka dojk v primarnem reproduktivnem zdravstvenem varstvu žensk
- Zbolevnost in umrljivost zaradi raka materničnega vratu, raka dojke in raka prostate
- Prevalenca neplodnosti, po spolu
- Prijavljeni primeri spolno prenosljivih okužb po spolu in starostnih skupinah

Duševno zdravje

- Obiski v zdravstvenem varstvu (na primarni in sekundarni ravni) zaradi motenj v duševnem zdravju, po spolu
- Uporaba zdravil za zdravljenje motenj v duševnem zdravju, po spolu
- Število samomorov in samomorilni količnik po spolu in starosti
- Incidenca in prevalenca motenj hranjenja po spolu in starosti

7. Socialna vključenostKazalci socialne povezanosti, sprejeti v Laeknu:

- Stopnja tveganja revščine pred transferji
- Stopnja tveganja revščine po transferjih
- Stopnja tveganja revščine glede na starost in spol
- Stopnja tveganja revščine glede na najpogostejši status aktivnosti in spol
- Stopnja tveganja revščine glede na tip gospodinjstva
- Stopnja tveganja revščine glede na stanovanjsko razmerje
- Stopnja tveganja revščine pred socialnimi transferji glede na spol
- Stopnja tveganja revščine po socialnih transferjih glede na spol

8. Družinsko življenje in partnerstvoKazalci o enakih možnostih žensk in moških v družinskih in partnerskih odnosih:

- Poraba časa za skrb za gospodinjstvo in skrb za družino, po spolu in starosti
- Očetje, ki koristijo dopust za nego in varstvo otroka
 - število očetov
 - starost, izobrazba, poklic očetov
 - število dni
 - oblika (polna odsotnost z dela, krajši delovni čas)
- Očetje, ki koristijo očetovski dopust
 - število očetov
 - starost, izobrazba, poklic očetov
 - število dni
 - oblika
- Število tečajnikov v šolah za starše po starosti, spolu in zdravstvenih regijah
- Oblike družinskih in partnerskih skupnosti, po tipu družine/partnerske skupnosti, številu in starosti otrok ter tipu naselja:
 - mestna/nemestna naselja
 - mati z otroki (mlajšimi od 6 let, mlajšimi od 25 let)
 - oče z otroki (mlajšimi od 6 let, mlajšimi od 25 let)
 - zakonski par z otroki
 - zunajzakonska partnerja z otroki
- Sklenitve zakonskih zvez in razveze zakonskih zvez
- Število sodnih obravnav družinskih in partnerskih sporov
- Število otrok, dodeljenih v skupno skrbništvo ter vzgojo in varstvo očetom in materam

9. Nasilje nad ženskami v domačem okolju in partnerskih odnosihKazalci EU o nasilju nad ženskami:**1. Profil žensk žrtev nasilja****1.A število žensk žrtev nasilja v družini**

- število žrtev po kazenskih statistikah
- število žrtev po raziskavah
- drugi pomembni statistični podatki (npr. št. žensk, ki

iščejo zdravstveno pomoč, število žensk, ki iščejo zavetišče v kriznih centrih, itd.)

1.B informacije o ženskah žrtvah nasilja

- razmerje do povzročitelja
- starost
- zakonski stan
- državljanstvo
- drugi pomembni podatki (npr. izobrazba, status aktivnosti itd.)

2. Profil povzročitelja nasilja**2.A število povzročiteljev nasilja v družini**

- število povzročiteljev po kazenskih statistikah
- število povzročiteljev po raziskavah
- število povzročiteljev, ki iščejo pomoč v kriznih centrih
- drugi pomembni statistični podatki (npr. št. moških, ki iščejo zdravstveno pomoč, itd.)

2.B informacije o povzročitelju nasilja

- razmerje do žrtve
- starost
- zakonski stan
- državljanstvo
- drugi pomembni podatki (npr. izobrazba, status aktivnosti itd.)

3. Podpora žrtvi (vrsta podpore žrtvi)

- svetovalni centri
- krizni centri
- 24-urni SOS telefon
- krizni centri za ženske (št. zavetišč na prebivalstvo, št. prošelj za zavetišče, št. zavrnitev, financiranje centrov)
- vodič po razpoložljivi podpori
- posebne policijske enote za podporo žrtvam
- pravno svetovanje za žrtve
- uradne informacije na internetu glede nasilja nad ženskami
- podpora oziroma tečaji za žrtve pri vstopanju na trg dela
- protokoli zdravljenja za žrtve (npr. zdravstvena oskrba in zdravljenje)
- usklajevanje javnega podpornega sistema
- posebne podpirne storitve za ranljive skupine
- drugi podporni ukrepi

4. Ukrepi, ki naslavlajo moškega povzročitelja, da prekine krog nasilja**4.A ukrepi za prekinitev kroga nasilja**

- svetovanje
- psihološko oziroma psihiatrično zdravljenje
- programi resocializacije v zaporih
- krizni centri za moške
- drugi ukrepi

5. Usposabljanje strokovnega osebja**5.A vrste usposabljanj**

- vrsta izobraževanja novega osebja
- vrsta izobraževanja sedanjega osebja

5.B ciljne skupine

- osebje v policiji
 - osebje v pravosodju
 - zdravstveni delavci in delavke
 - drugo osebje, npr. socialni delavci in delavke, tolmači
- itd.
- NVO, vključno s prostovoljci in prostovoljkami, ki delajo v kriznih centrih
 - druge skupine

6. Prizadevanja države pri odpravi nasilja nad ženskami**6.A zakonodaja in pravosodje**

- sedanje stanje na področju zakonodaje
- zakonodajne spremembe v zadnjih petih letih
- število sodnih odločb
- število obsodb – specificirati
- število zavrženih primerov
- drugi ukrepi (npr. odstranitev povzročitelja iz doma, prepoved približevanja itd.)

6.B raziskave in projekti

- projekti, ki jih je spodbudila država v zadnjih petih letih
- projekti, začeti brez državne spodbude v zadnjih petih letih

6.C politika

- ali je vlada sprejela Nacionalni akcijski načrt o nasilju nad ženskami in če je, kdaj
- katere teme so zajete v akcijskem načrtu
- proračun, namenjen za uresničevanje akcijskega načrta, vključno s procentom državnega proračuna
- ali je bil akcijski načrt evalviran – kako in kdaj

6.D ukrepi za ozaveščanje in preventivni ukrepi

- informativne kampanje, naslovljene na povzročitelja
- informativne kampanje, naslovljene na žrtev
- informativne kampanje, naslovljene na strokovnjake in strokovnjakinje, ki delajo z žrtvami ali povzročitelji
- splošne informacije, naslovljene na celotne prebivalstvo

- druge kampanje ozaveščanja

6.E proračun

- kolikšen je državni proračun za boj proti nasilju v družini nad ženskami

7. Evalvacija**7.A dosežen napredek**

- statistične spremembe pri indikatorjih 1 + 2
- poročila o napredku
- drugi ukrepi za nadziranje napredka ali za objavljanje o doseženih rezultatih

7.B spoznanja na podlagi naučenega

- prizadevanja oziroma pobude, ki so bile učinkovite (npr. kampanje, programi izobraževanja in usposabljanja, ukrepi, ki naslavljaajo moškega storilca, zakonodajne spremembe, ki so izboljšale podporo žrtvam ali zmanjšale pogostost nasilja v družini nad ženskami, itd.)
- prizadevanja, ki so bila sprožena, vendar niso imela pričakovanega učinka (npr. kampanje ali programi izobraževanja itd.)

10. Trgovina z ljudmi in spolno izkoriščanje**Kazalci o trgovini z ljudmi in spolnem izkoriščanju:**

- Število kaznivih dejanj v povezavi s trgovino z ljudmi po vrsti kaznivega dejanja in po spolu:
 - zloraba prostitucije
 - trgovina z ljudmi
 - spravljanje v suženjsko razmerje
- Število pravnomočnih sodb v povezavi s trgovino z ljudmi ter drugih, na to področje vezanih kaznivih dejanj (zloraba prostitucije, prepovedan prehod čez državno mejo itd.)
- Število izdanih delovnih dovoljenj in vstopnih vizumov za kategorijo oseb, za katere obstaja večja verjetnost, da so oziroma postanejo žrtve trgovine z ljudmi, po spolu, starosti in državi izvora
- Število pomoči žrtvam trgovine z ljudmi, po različnih vnaprej določenih skupinah (glede na spol, starost, državljanstvo itd), glede na institucionalno pomoč:
 - nevladne organizacije
 - mednarodne organizacije
 - policija

- zdravstvene organizacije
- Preventivni in izobraževalni ukrepi:
 - ozaveščanje ciljnih skupin in širše javnosti
 - ozaveščanje in izobraževanje strokovne javnosti
- raziskovalne dejavnosti
- Zakonodaja in politika:
 - spremembe zakonodaje
 - proračunska sredstva, namenjena ukrepom za boj proti trgovini z ljudmi in spolnemu izkoriščanju
 - akcijski načrti in programi za boj proti trgovini z ženskami

11. Spolno nasilje**Kazalci o spolnem nasilju:**

- Število kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost po spolu žrtve in povzročitelja oziroma povzročiteljice ter po odnosu med žrtvijo in povzročiteljem oziroma povzročiteljico (MNZ):
 - kaznivo dejanje spolnega napada na osebo mlajšo od 15 let
 - dejanje posilstva
 - spolno nasilje
- Število pravnomočnih sodb zaradi kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost
- Število pomoči žrtvam spolnega nasilja po spolu in glede na institucionalno pomoč:
 - nevladne organizacije
 - centri za socialno delo
 - policija
 - zdravstvene organizacije
- Preventivni in izobraževalni ukrepi:
 - ozaveščanje širše javnosti
 - ozaveščanje in izobraževanje strokovne javnosti
- raziskovalne dejavnosti
- Zakonodaja in politika:
 - spremembe zakonodaje
 - proračunska sredstva, namenjena ukrepom proti spolnemu nasilju

12. Politično odločanje**Kazalci EU o zastopanosti žensk in moških v procesih odločanja:**

- Število in delež žensk v državnem zboru in državnem svetu
- Število in delež ministric in ministrov ter državnih sekretark in sekretarjev
- Delež občinskih in mestnih svetnic ter županj
- Politike za spodbujanje uravnotežene udeležbe na političnih volitvah

Drugi kazalci o zastopanosti žensk in moških v političnem odločanju:

- Delež žensk in moških v članstvu in v organih odločanja političnih strank
- Delež kandidatke na nacionalnih in lokalnih ter evropskih volitvah Indeks uspešnosti izvoljenih
- Delež žensk in moških v delovnih telesih državnega zbora in na vodilnih položajih
- Položaj žensk v vladi po funkciji
- Delež žensk in moških, imenovanih za predstavnice oziroma predstavnike Slovenije v Parlamentarno skupščino, Kongres lokalnih in regionalnih oblasti Evrope, ipd.

13. Javna uprava in pravosodje**Kazalci EU o zastopanosti žensk in moških v procesih odločanja:**

- Delež žensk na najvišjih državnih uradniških položajih
- Porazdelitev žensk na najvišjih državnih uradniških položajih na različnih področjih dejavnosti
- Delež sodnic na Vrhovnem sodišču

Drugi kazalci o zastopanosti žensk in moških v procesih odločanja v javni upravi in pravosodju:

- Delež žensk in moških med višjimi upravnimi delavkami in delavci ter področja, na katerih delujejo (državna raven in lokalna samouprava)
- Delež žensk in moških v delovnih in drugih telesih, ki jih imenujejo vlada ter ministrice oziroma ministri
- Delež žensk in moških na diplomatsko konzularnih predstavništvih, po položaju
- Delež žensk in moških na sodiščih in tožilstvih

14. Družbeno-ekonomsko področje

Kazalci EU o zastopanosti žensk in moških v procesih odločanja:

- Vodstvo Centralne banke, guvernerka oziroma guverner in namestnica oziroma namestnik po spolu
- Delež in število žensk in moških med članicami oziroma člani organov odločanja v Centralni banki
- Delež in število žensk in moških med ministricami oziroma ministri in državnimi sekretarkami in sekretarji na Ministrstvu za gospodarstvo
- Delež in število žensk in moških med predsednicami oziroma predsedniki in podpredsednicami oziroma podpredsedniki sindikalnih združenj
- Delež in število žensk in moških med članicami oziroma člani vodilnih teles v sindikalnih združenjih
- Delež in število žensk in moških med predsednicami oziroma predsedniki in podpredsednicami oziroma podpredsedniki združenj delodajalcev
- Delež in število žensk in moških med članicami oziroma člani vodilnih teles v združenjih delodajalcev
- Delež in število žensk med predsednicami oziroma predsedniki izvršilnih odborov v 50 najuspešnejših javnih delniških družbah
- Delež in število žensk med članicami oziroma člani najvišjih teles odločanja v 50 najuspešnejših javnih delniških družbah

SEZNAM KRATIC

EU	Evropska unija
UEM	Urad za enake možnosti
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve
MG	Ministrstvo za gospodarstvo
MVZT	Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo
MŠŠ	Ministrstvo za šolstvo in šport
MK	Ministrstvo za kulturo
MZ	Ministrstvo za zdravje
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MP	Ministrstvo za pravosodje
MNZ	Ministrstvo za notranje zadeve
MZZ	Ministrstvo za zunanje zadeve
MJU	Ministrstvo za javno upravo

Št. 700-01/05-88/01

Ljubljana, dne 27. oktobra 2005

EPA 290-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

VLADA

4351. Uredba o standardih kakovosti podzemne vode

Na podlagi prvega odstavka 23. člena in za izvajanje drugega odstavka 97. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 41/04) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO

o standardih kakovosti podzemne vode

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta uredba v skladu z Direktivo 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L št. 327 z dne 22. 12. 2000, str. 1) in Direktivo 80/68/EGS Sveta z dne 17. decembra 1979 o varstvu podzemne vode pred onesnaževanjem z določenimi nevarnimi snovmi (UL L št. 20 z dne 26. 1. 1980, str. 43) določa:

- kemijske lastnosti (v nadaljnjem besedilu: parametri) podzemne vode, ki so pomembne za ugotavljanje kemijskega stanja podzemne vode,
- standarde kakovosti podzemne vode,
- način ugotavljanja kemijskega stanja podzemne vode,
- merila za dobro in slabo kemijsko stanje podzemne vode,
- merila za vrednotenje dolgoročnih trendov onesnaženosti podzemne vode in sprememb dolgoročnih trendov onesnaženosti,
- merila za obremenjenost vodnega telesa podzemne vode, ko je treba začeti izvajati ukrepe za preprečevanje in omejevanje vnosa onesnaževal v podzemno vodo (v nadaljnjem besedilu: sanacijski ukrepi), in
- merila za prenehanje izvajanja sanacijskih ukrepov.

2. člen

Določbe te uredbe se uporabljajo za vodna telesa podzemne vode, ki so določena v skladu s predpisom, ki ureja določanje vodnih teles podzemne vode.

3. člen

Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, imajo naslednji pomen:

1. hidrogeološko zaledje je območje, iz katerega priteka v vodonosnik vode, ki vplivajo na količinsko in kakovostno stanje posameznega vodnega telesa podzemne vode;
2. standard kakovosti podzemne vode je standard kakovosti okolja, ki se izraža kot koncentracija posameznega onesnaževala, skupine onesnaževal ali indikatorja onesnaženja v podzemni vodi, ki ga zaradi varstva okolja in zdravja ljudi onesnaženost podzemne vode ne sme presegati;
3. dobro kemijsko stanje vodnega telesa podzemne vode je kemijsko stanje vodnega telesa podzemne vode, ki izpolnjuje pogoje za dobro kemijsko stanje, določene s to uredbo;
4. slabo kemijsko stanje vodnega telesa podzemne vode je kemijsko stanje vodnega telesa podzemne vode, ki ne izpolnjuje pogojev za dobro kemijsko stanje, določenih s to uredbo;
5. opazovalna vrtina je objekt, opremljen za izvajanje meritev nekaterih parametrov podzemne vode in njihovo vzorčenje v posameznih ciljnih hidrogeoloških conah;
6. mreža merilnih mest je več merilnih mest, povezanih v merilni sistem, ki omogočajo ugotavljanje kemijskega stanja, značilnega za celotno vodno telo podzemne vode. Na merilnih mestih, ki so vključena v omrežje merilnih mest, se

zagotavljajo redne meritve količinskih parametrov in parametrov kemijskega stanja podzemne vode, tudi zbiranje in prenos podatkov meritev. Merilna mesta se v okviru mreže merilnih mest razvrstijo na merilna mesta in trendna merilna mesta;

7. merilna mesta so merilna mesta mreže merilnih mest za ugotavljanje kemijskega stanja podzemne vode;

8. trendna merilna mesta so merilna mesta mreže merilnih mest, ki so namenjena za ugotavljanje trendov onesnaženosti podzemne vode;

9. trend onesnaženosti je trajno in statistično pomembno povečevanje ali zmanjševanje koncentracije onesnaževala, skupine onesnaževal ali indikatorja onesnaženosti podzemne vode;

10. reprezentativna agregirana vrednost je povprečna letna vrednost parametra podzemne vode v vodnem telesu ali skupini vodnih teles, izračunana iz letnih aritmetičnih srednjih vrednosti parametra podzemne vode vseh merilnih mest na območju vodnega telesa ali skupini vodnih teles na podlagi shematičnega modela vodnega telesa ali skupine vodnih teles podzemne vode;

11. vnos onesnaževal v podzemno vodo je neposredno ali posredno vnašanje onesnaževal v podzemno vodo.

II. UGOTAVLJANJE KEMIJSKEGA STANJA

4. člen

(1) Kemijsko stanje vodnega telesa podzemne vode se ugotavlja za vsako leto posebej in za vsako vodno telo ali skupino vodnih teles podzemne vode na podlagi rezultatov kemijske analize vzorcev vode, ki se pridobijo z rednim in enakomernim vzorčevanjem v vodnjaku ali na izviru, kjer se podzemna voda odvzema kot pitna voda, na opazovalni vrtini, ki je namenjena meritvam parametrov podzemne vode, ali na izviru, ki je iztok iz telesa podzemne vode.

(2) Parametri podzemne vode in z njimi povezani standardi kakovosti podzemne vode, na podlagi katerih se ugotavlja kemijsko stanje vodnega telesa podzemne vode, so določeni v prilogi 1, ki je sestavni del te uredbe.

5. člen

(1) Kemijsko stanje podzemne vode vodnega telesa ali skupine vodnih teles se ugotavlja na podlagi naslednjih meril:

- preseganja standardov kakovosti podzemne vode,
- učinkov vdora slane vode v vodno telo podzemne vode,

- koncentracije onesnaževal, ki povzročajo poslabšanje ekološkega in kemijskega stanja površinskih voda, ki so povezane z vodnim telesom podzemne vode in škodljivo vplivajo na vodne ter kopenske ekosisteme, ki so od njih neposredno odvisni, in

- preseganja mejnih vrednosti koncentracij onesnaževal v pitni vodi v vsakem od sistemov za oskrbo s pitno vodo, ki odvzemajo pitno vodo iz vodnega telesa ali skupine vodnih teles podzemne vode v skladu s predpisom, ki ureja pitno vodo.

(2) Pri ugotavljanju kemijskega stanja podzemne vode vodnega telesa ali skupine vodnih teles je treba ocenjevati kemijsko stanje podzemne vode tako, kakor je določeno v prilogi 2, ki je sestavni del te uredbe.

(3) Kemijsko stanje posameznega vodnega telesa podzemne vode ali skupine vodnih teles ugotovi ministrstvo, pristojno za okolje, v poročilu o rezultatih monitoringa kakovosti podzemne vode, izdelanem v skladu s predpisom, ki ureja imisijski monitoring kakovosti podzemne vode.

III. MERILA ZA DOBRO KEMIJSKO STANJE

6. člen

(1) Vodno telo ali skupina vodnih teles podzemne vode ima dobro kemijsko stanje, če na njegovem območju:

- na vsakem merilnem mestu letna aritmetična srednja vrednost vsakega od parametrov podzemne vode ne presega standarda kakovosti podzemne vode iz priloge 1 te uredbe,

- na podlagi rezultatov meritev ni dokazov, da je v vodno telo podzemne vode vdrla morska voda,

- je koncentracija onesnaževal tako nizka, da onesnaževala ne povzročajo poslabšanje ekološkega in kemijskega stanja površinskih voda, ki so povezane z vodnim telesom podzemne vode, in ne vplivajo škodljivo na vodne ter kopenske ekosisteme, ki so od njih neposredno odvisni, in

- je pitna voda v vsakem od sistemov za oskrbo s pitno vodo, ki odvzemajo pitno vodo iz podzemne vode skladno z zahtevami za pitno vodo iz predpisa, ki ureja pitno vodo.

(2) Letna aritmetična srednja vrednost parametra podzemne vode se izračuna na podlagi rezultatov meritev na posameznem merilnem mestu na način iz priloge 3, ki je sestavni del te uredbe.

7. člen

(1) Če za posamezno vodno telo ali skupino vodnih teles podzemne vode letna aritmetična srednja vrednost enega ali več parametrov podzemne vode presega standard kakovosti podzemne vode na enem ali več merilnih mestih in so izpolnjeni vsi pogoji za dobro kemijsko stanje iz druge, tretje in četrte alineje prvega odstavka prejšnjega člena, ima vodno telo ali skupina vodnih teles podzemne vode dobro kemijsko stanje, če je reprezentativna agregirana vrednost vsakega od parametrov podzemne vode manjša od standarda kakovosti podzemne vode za ta parameter podzemne vode.

(2) Reprezentativna agregirana vrednost se izračuna iz letnih aritmetičnih srednjih vrednosti parametra podzemne vode vseh merilnih mest na območju vodnega telesa ali skupine vodnih teles podzemne vode na način iz priloge 3 te uredbe.

(3) Način izračuna reprezentativne agregirane vrednosti je podrobneje obrazložen v poročilu o rezultatih monitoringa kakovosti podzemne vode, izdelanem v skladu s predpisom, ki ureja imisijski monitoring kakovosti podzemne vode.

IV. MERILA ZA SLABO KEMIJSKO STANJE

8. člen

Vodno telo ali skupina vodnih teles podzemne vode ima slabo kemijsko stanje, če na njegovem območju:

- kakovost pitne vode v enem ali več sistemih za oskrbo s pitno vodo, ki odvzemajo pitno vodo iz podzemne vode, ni skladna z zahtevami za pitno vodo iz predpisa, ki ureja kakovost pitne vode,

- rezultati meritev kažejo, da je v vodno telo podzemne vode vdrla morska voda, ali

- koncentracije onesnaževal povzročajo poslabšanje ekološkega in kemijskega stanja površinskih voda, ki so povezane z vodnim telesom podzemne vode, škodljivo vplivajo na vodne ter kopenske ekosisteme, ki so od njih neposredno odvisni, ali

- reprezentativna agregirana vrednost najmanj enega od parametrov podzemne vode presega standard kakovosti podzemne vode za ta parameter.

V. VREDNOTENJE TRENDOV ONESNAŽENOSTI

9. člen

(1) Trend onesnaženosti podzemne vode se vrednoti na podlagi analize časovne vrste reprezentativne agregirane vrednosti parametrov podzemne vode.

(2) Trend onesnaženosti podzemne vode se izračuna z metodo linearne in kvadratične regresijske analize podatkov iz časovne vrste iz prejšnjega odstavka, pri čemer se za ugotavljanje leta, v katerem se trend onesnaženosti vodnega telesa podzemne vode obrne, uporabi linearni model.

(3) Trend onesnaženosti podzemne vode se lahko ovrednoti, če so za časovno vrsto iz prvega odstavka tega člena za posamezno vodno telo na razpolago podatki za izračun časovne vrste vrednosti parametrov podzemne vode za obdobje najmanj šestih let.

(4) Način vrednotenja trenda onesnaženosti podzemne vode se podrobneje določi v programu monitoringa kakovosti podzemne vode v skladu s predpisi, ki urejajo imisijski monitoring kakovosti podzemne vode.

10. člen

(1) Trend onesnaženosti vodnega telesa podzemne vode se pomembno in trajno povečuje, če je iz ocene o dolgoročni spremembi enega ali več parametrov podzemne vode razvidno, da časovna vrsta reprezentativnih agregiranih vrednosti posameznega parametra enakomerno narašča v celotnem obdobju ali v zadnjem delu obdobja vrednotenja trenda onesnaženosti podzemne vode in doseže ali preseže 75% vrednosti standarda kakovosti za kateri koli parameter podzemne vode.

(2) Trend onesnaženosti vodnega telesa podzemne vode se zmanjšuje, če je iz ocene o dolgoročni spremembi enega ali več parametrov podzemne vode razvidno, da časovna vrsta reprezentativnih agregiranih vrednosti posameznega parametra podzemne vode enakomerno pada v celotnem obdobju vrednotenja trenda onesnaženosti podzemne vode in pade pod 75% vrednosti standarda kakovosti za katerikoli parameter podzemne vode.

(3) Trend onesnaženosti vodnega telesa podzemne vode se obrne, če je iz ocene o dolgoročni spremembi enega ali več parametrov podzemne vode razvidno, da časovna vrsta reprezentativnih agregiranih vrednosti parametra enakomerno narašča v prvem delu obdobja vrednotenja trenda onesnaženosti podzemne vode in enakomerno pada v drugem delu tega obdobja.

(4) V programu monitoringa kakovosti podzemne vode iz četrtega odstavka prejšnjega člena se na podlagi meril iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena podrobneje določi način za izračun povečevanja, zmanjševanja in obrata trenda onesnaženosti vodnega telesa podzemne vode.

VI. STATUS OBMOČJA DEGRADIRANEGA OKOLJA

11. člen

(1) Vodno telo ali skupina teles podzemne vode pridobi status območja degradiranega okolja, na katerem je treba skladno z zakonom, ki ureja varstvo okolja, začeti izvajati sanacijske ukrepe, če:

- ima slabo kemijsko stanje ali
- je v okviru monitoringa kakovosti podzemne vode ugotovljeno, da se njegov trend onesnaženosti pomembno in trajno povečuje pri najmanj enem od parametrov podzemne vode.

(2) Ne glede na določbe prejšnjega odstavka se lahko določi status območja degradiranega okolja vodnemu telesu ali skupini vodnih teles tudi zaradi naraščanja časovne vrste reprezentativnih agregiranih vrednosti enega ali več parametrov, če iz ocene stroškov ukrepov preprečevanja onesnaževanja ali odprave posledic onesnaženosti podzemne vode

sledi, da so ti stroški manjši od stroškov sanacijskih ukrepov, katerih izvajanje bi se začelo potem, ko bi trend onesnaženosti dosegel stanje pomembnega in trajnega povečevanja v skladu z določbami prvega odstavka prejšnjega člena.

(3) Status območja degradiranega okolja, na katerem je treba skladno z zakonom, ki ureja varstvo okolja, začeti izvajati sanacijske ukrepe, pridobi tudi del vodnega telesa podzemne vode, če je na merilnem mestu, ki je na območju tega dela vodnega telesa, letna aritmetična srednja vrednost najmanj enega parametra preseгла standard kakovosti podzemne vode.

12. člen

(1) Če se v primerih iz prejšnjega člena določi status območja degradiranega okolja skladno z zakonom, ki ureja varstvo okolja, se pripravijo sanacijski ukrepi za izboljšanje kakovosti podzemne vode na tistih vodonosnikih znotraj območja vodnega telesa ali skupine vodnih teles, na katerih letna aritmetična srednja vrednost, izračunana za preteklo leto, enega ali več parametrov podzemne vode presega 75% vrednosti standardov kakovosti podzemne vode, v sanacijske ukrepe pa se lahko vključijo tudi območja hidrografskega zaledja teh vodonosnikov.

(2) Predpisani sanacijski ukrepi za izboljšanje kakovosti podzemne vode na območju iz prejšnjega odstavka se prenehajo izvajati, če je na podlagi rezultatov rednih meritev monitoringa kakovosti podzemne vode ugotovljeno, da:

- vodno telo podzemne vode izpolnjuje pogoje dobrega kemijskega stanja in
- se trend onesnaženosti v obdobju izvajanja ukrepov obrne za tiste parametre podzemne vode, zaradi katerih je vodno telo pridobilo status območja degradiranega okolja.

(3) Če je status območja degradiranega okolja pridobil del vodnega telesa iz tretjega odstavka prejšnjega člena, se predpisani sanacijski ukrepi za izboljšanje kakovosti podzemne vode prenehajo izvajati, če je na podlagi rezultatov rednih meritev monitoringa kakovosti podzemne vode ugotovljeno, da letna aritmetična srednja vrednost parametra, zaradi katerega je del vodnega telesa pridobil status območja degradiranega okolja, ne presega 75% vrednosti standarda kakovosti za ta parameter.

13. člen

(1) Ne glede na določbe 11. in 12. člena te uredbe se pri določitvi ukrepov preprečevanja onesnaževanja podzemne vode na območju vodnega telesa ali območju skupine vodnih teles, za katerega je določen status območja degradiranega okolja, upošteva, da se v kmetijstvu izvajajo strožji ukrepi zmanjševanja vnosa rastlinskih hranil v tla, kot jih določajo predpisi, ki urejajo vnos rastlinskih hranil v tla, in predpisi, ki urejajo režim varstva na vodovarstvenih območjih, samo, če reprezentativna agregirana vrednost nitratov presega standard kakovosti podzemne vode za nitrate iz priloge 1 te uredbe in če iz posebne analize stanja onesnaženosti podzemne vode sledi, da je preseganje standarda kakovosti podzemne vode za nitrate pretežno posledica rabe rastlinskih hranil v kmetijstvu.

(2) Analiza stanja onesnaženosti podzemne vode iz prejšnjega odstavka se pripravi kot strokovna podlaga za izdajo predpisa, ki v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, določa ukrepe preprečevanja onesnaževanja podzemne vode na območju vodnega telesa ali območju skupine vodnih teles, za katere je določen status območja degradiranega okolja.

(3) Če se določi na območju vodnega telesa ali območju skupine vodnih teles status območja degradiranega okolja zaradi onesnaženosti s fitofarmaceutskimi sredstvi, je treba pri pripravi sanacijskih ukrepov upoštevati tudi določbe o varstvu vodnega okolja iz predpisov, ki urejajo fitofarmaceutska sredstva.

VII. MONITORING KAKOVOSTI PODZEMNE VODE

14. člen

(1) Država zagotavlja monitoring kakovosti podzemne vode zaradi ugotavljanja kemijskega stanja neposredno.

(2) Monitoring kakovosti podzemne vode po tej uredbi opravlja ministrstvo, pristojno za varstvo okolja, v okviru spremljanja onesnaženosti voda.

(3) Način izvajanja monitoringa kakovosti podzemne vode, vsebino programa monitoringa kakovosti podzemne vode ter način in obliko poročanja o rezultatih monitoringa kakovosti podzemne vode podrobneje ureja predpis, ki ureja imisijski monitoring kakovosti podzemne vode.

VIII. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

15. člen

Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati Uredba o kakovosti podzemne vode (Uradni list RS, št. 11/02 in 41/04 – ZVO-1).

16. člen

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00719-99/2005/5
Ljubljana, dne 28. oktobra 2005
EVA 2005-2511-0041

Vlada Republike Slovenije

Janez Janša l.r.
Predsednik

PRILOGA 1

Standardi kakovosti podzemne vode

Onesnaževala – parametri podzemne vode	Izražen kot	Enota	Standard kakovosti
OSNOVNI PARAMETRI PODZEMNE VODE			
Nitrati	NO_3^-	mg/l	50
Posamezni pesticid ter njegovi relevantni* razgradni produkti		µg/l	0,1
Vsota vseh izmerjenih pesticidov in njihovih relevantnih razgradnih produktov **		µg/l	0,5
INDIKATIVNI PARAMETRI PODZEMNE VODE			
Amonij	NH_4^+	mg/l	0,2
Kalij	K^+	mg/l	10
Ortofosfati	PO_4^{3-}	mg/l	0,2
Lahkohlapni alifatski halogenirani ogljikovodiki:			
– Diklorometan		µg/l	2,0
– Tetraklorometan		µg/l	2,0
– 1,2-dikloroetan		µg/l	3,0
– 1,1-dikloroeten		µg/l	2,0
– Trikloroeten		µg/l	2,0
– Tetrakloroeten		µg/l	2,0
– Vsota lahkohlapnih alifatskih halogeniranih ogljikovodikov***		µg/l	10
Mineralna olja		µg/l	10
Krom	Cr	µg/l	30

* relevantni razgradni produkti so relevantni razgradni produkti pesticidov v skladu s predpisi, ki urejajo registracijo fitofarmaceutskih sredstev;

** vsota pesticidov in njihovih relevantnih razgradnih produktov: organoklorni, triazinski, organofosforni pesticidi, derivati fenoksi očetne kisline, derivati sečnine (podrobneje so določeni v programu monitoringa kakovosti podzemne vode);

*** vsota lahkohlapnih alifatskih halogeniranih ogljikovodikov: triklorometan, tribromometan, bromodiklorometan, dibromodiklorometan, difluorodiklorometan, diklorometan, tetraklorometan, triklorofluorometan, 1,1-dikloroeten, 1,2-dikloroeten, trikloroeten, tetrakloroeten, 1,1-dikloroetan, 1,2-dikloroetan, 1,1,1-trikloroeten, 1,1,2-trikloroeten, 1,1,2,2-tetrakloroeten

PRILOGA 2

Ocenjevanje kemijskega stanja podzemne vode

1. Ocenjevanje kemijskega stanja podzemne vode je treba izvajati v okviru preglednih meritev skladno s predpisom, ki ureja monitoring kakovosti podzemne vode, in v okviru rednih meritev skladno s tem predpisom za vodna telesa podzemne vode, za katera je v načrtu upravljanja z vodami ugotovljeno, da za njih:

a) obstaja tveganje, da do leta 2015 brez izvajanja dodatnih ukrepov za preprečevanje onesnaževanja ali odpravo posledic onesnaženosti ne bodo dosegla standardov kakovosti podzemne vode;

b) ni mogoče zagotoviti, da bodo do leta 2015 zanesljivo dosegla dobro kemijsko stanje, ker:

– ni vzpostavljen monitoring kakovosti podzemne vode in je iz podatkov o točkovnih in razpršenih virih onesnaženja razvidno, da so na teh vodnih telesih podzemne vode pomembne obremenitve,

– je iz rezultatov meritev na enem merilnem mestu v okviru monitoringa kakovosti podzemne vode izkazano preseganje standardov kakovosti podzemne vode ali naraščanje trenda onesnaženosti ali

– je zaradi kraških (hidrogeoloških) značilnosti vodnih teles podzemne vode mogoče, da se kemijsko stanje lahko nenadoma poslabša in je zato treba zagotavljati stalen nadzor.

2. Kemijsko stanje podzemne vode je treba ocenjevati na podlagi:

a) podatkov, ki so bili uporabljeni pri oceni vodnih teles podzemne vode, ki morda ne bodo dosegla dobrega kemijskega stanja do leta 2015;

b) rezultatov meritev v okviru monitoringa kakovosti podzemne vode, skupaj s primerjavo letnih aritmetičnih srednjih vrednosti parametrov podzemne vode na posameznem merilnem mestu in standardov kakovosti podzemne vode za te parametre;

c) reprezentativnosti merilnega mesta, pri čemer je treba upoštevati vplive in posege v vodno telo in hidrogeološke ter druge značilnosti vodnega telesa ali skupine vodnih teles;

d) reprezentativnih agregiranih vrednosti parametrov podzemne vode, ki je podprta z ocenami povprečne vrednosti, izdelanimi na podlagi shematičnega modela vodnega telesa ali skupine vodnih teles podzemne vode;

e) ocene količine in koncentracije onesnaževal, ki se iz vodnega telesa podzemne vode pretaka v z njim povezano površinsko vodo ali z njim povezanimi vodnimi ter kopenskimi ekosistemi, ki so od njih neposredno odvisni;

f) ocenjenega vpliva količine in koncentracije onesnaževal iz prejšnje točke na površinsko vodo, povezano z vodnim telesom, ali vodnimi ter kopenskimi ekosistemi, ki so od njih neposredno odvisni.

PRILOGA 3

I. Letna aritmetična srednja vrednost

Izračun letne aritmetične srednje vrednosti parametra podzemne vode poteka tako:

1. Za vsako merilno mesto vodnega telesa podzemne vode se izračunata zgornja in spodnja vrednost letne aritmetične sredine iz vseh letnih meritev na tem merilnem mestu:

$$AM0 = x_{ijs}^{\min} = \frac{1}{n_{ijs} + p_{ijs}} \sum_t m_{ts}$$

$$AM100 = x_{ijs}^{\max} = \frac{1}{n_{ijs} + p_{ijs}} \left(\sum_t m_{ts} + \sum_t l_{ts} \right),$$

pri čemer je:

$x_{ijs}^{\max}$	zgornja vrednost letne aritmetične sredine;
$x_{ijs}^{\min}$	spodnja vrednost letne aritmetične sredine;
i	leto, v katerem so bile izvedene meritve;
j	obdobje znotraj koledarskega leta, v katerem so bile izvedene meritve (j je enako 1 ali 2 za pogostost dveh meritev na leto; j je enako 1, če se meri enkrat na leto);
s	merilno mesto;
n_{ijs}	število meritev, katerih vrednost je enaka ali večja od meje zaznavnosti;
p_{ijs}	število meritev, katerih vrednost je manjša od meje zaznavnosti;
m_{js}	vrednost parametra podzemne vode;
l_{ts}	meja zaznavnosti.

Če se v posameznem merilnem obdobju leta izvede na merilnem mestu ena sama meritev parametra podzemne vode, je:

$$x_{ijs}^{\min} = m_{ts} \quad \text{za veljavne merilne rezultate,}$$

$$x_{ijs}^{\min} = 0 \quad \text{če je izmerjena vrednost pod mejo zaznavnosti,}$$

$$x_{ijs}^{\max} = m_{ts} \quad \text{za veljavne merilne rezultate,}$$

$$x_{ijs}^{\max} = l_{ts} \quad \text{če je izmerjena vrednost pod mejo zaznavnosti.}$$

2. Za posamezno merilno mesto vodnega telesa podzemne vode se izračuna letna aritmetična srednja vrednost parametra podzemne vode:

$$AM = \frac{AM0 + AM100}{2}$$

pri čemer je:

AM letna aritmetična srednja vrednost parametra podzemne vode.

Če se letna aritmetična srednja vrednost izračuna za vsoto pesticidov, se v izračunu upoštevajo samo rezultati izmerjenih vrednosti za posamezne pesticide, rezultati meritev pod mejo detekcije pa se nadomestijo z vrednostjo 0.

II. Reprezentativna agregirana vrednost

1. Izračun reprezentativne agregirane vrednosti parametra podzemne vode poteka na podlagi podatkov o letnih aritmetičnih srednjih vrednostih parametra podzemne vode vseh merilnih mest na območju vodnega telesa podzemne vode.

Reprezentativna agregirana vrednost parametra podzemne vode na območju vodnega telesa podzemne vode se izračuna z metodo utežene vsote iz letnih aritmetičnih srednjih vrednosti parametra podzemne vode, izračunanih za posamezna merilna mesta, pri čemer so uteži reprezentativne prostornine vodnega telesa, ki pripadajo posameznim merilnim mestom.

Če ni podatkov o natančni geometriji, poroznosti, nivojih podzemne vode vseh vodonosnikov na območju vodnega telesa podzemne vode, se pri izračunu reprezentativne agregirane vrednosti kot utež namesto reprezentativne prostornine uporabi površina reprezentativnega območja, ki pripada posameznemu merilnemu mestu, in sicer:

$$AM_{SK} = \frac{\sum_{i=1}^{i=N} AM_i \cdot S_i}{\sum_{i=1}^{i=N} S_i}$$

pri čemer je:

- AM_{sk} reprezentativna agregirana vrednost parametra podzemne vode,
 AM_i letna aritmetična srednja vrednosti parametra podzemne vode, izračunana za posamezno merilno mesto,
 S_i površina reprezentativnega območja posameznega merilnega mesta in
 I zaporedno število, ki označuje posamezno merilno mesto na območju vodnega telesa.

2. Če je vodno telo podzemne vode sestavljeno iz več vodonosnikov, je treba območje vodnega telesa razdeliti na več podteles, pri čemer je treba upoštevati geološke in hidrogeološke značilnosti območja vodnega telesa podzemne vode. Reprezentativna agregirana vrednost parametra podzemne vode na območju vodnega telesa podzemne vode se izračuna z metodo utežene vsote iz reprezentativnih agregacij izmerjenih vrednosti parametra v posameznih podtelesih, pri čemer so uteži površine območij, ki pripadajo posameznim podtelesom.

Vodonosniki so razdeljeni glede na svoje hidrogeološke značilnosti v tri glavne skupine:

1. vodonosniki v peskih in prodih,
2. vodonosniki v karbonatnih kamninah, apnencih ali dolomitih,
3. območja s slabo oziroma neprepustnimi kamninami, kjer se občasno pojavljajo manjše vodonosne strukture.

3. Način pretakanja podzemne vode v posameznih tipih vodonosnikov se razlikuje, zato je treba za določanje kemijskega statusa teh vodonosnih struktur uporabiti različne pristope.

3.1 Vodonosniki v peskih in prodih

Peščeno-prodni vodonosniki so dokaj dobro pokriti z mrežo merilnih mest za monitoring kakovosti podzemne vode. Vsako merilno mesto predstavlja površino območja vodonosnika, ki se določi na enega od naslednjih načinov:

3.1.1 Določanje površin reprezentativnih območij na osnovi hidroizohips in tokovnic

Bočne meje površine reprezentativnega območja so tokovnice, spodnja in zgornja meja območja pa tečeta po pripadajoči hidroizohipsi.

3.1.2 Določitev reprezentativne kemijske sestave vodonosnika s krigiranjem

Pri krigiranju se na osnovi obstoječe mreže merilnih mest ekstrapolirajo pogoji na preostalih območjih vodonosnika, ki niso pokrita z merilnimi mesti. Vsaki točki v mreži merilnih mest na osnovi krigiranja je pripisana vrednost posameznega kemijskega parametra in površina območja, ki je reprezentativna za merilno mesto. Končni rezultat je povprečna vrednost posameznega kemijskega parametra vseh točk v mreži merilnih mest, ki prekriva vodonosnik.

3.1.3 Določitev reprezentativne mreže merilnih mest s Tiessnovimi poligoni

Pri metodi Tiessnovih poligonov se na podlagi računalniškega algoritma poiščejo ravne meje med posameznimi merilnimi mesti, ki so na enaki razdalji do sosednjih merilnih mest. Izrazita prednost te metode razdelitve površine vodonosnika je v tem, da je izključena vsaka subjektivnost in da je popolnoma ponovljiva.

3.2 Vodonosniki v karbonatnih kamninah, apnencih ali dolomitih

Značilnost kraških vodonosnikov je, da se v izviru pojavlja voda iz širokega območja napajanja vodonosnika. Če se voda vzorči na izviru, je s tem pridobljen reprezentativen vzorec za oceno kemijskega stanja na celotnem napajalnem območju kraškega izvira. Tako ni treba vzpostavljati mreže odzemnih mest na celotnem vodonosniku, ampak se z vzorčenjem na izviru pridobi kompozitni vzorec celotnega zaledja.

3.3 Območja s slabo oziroma neprepustnimi kamninami, kjer se občasno pojavljajo manjše vodonosne strukture

Pri določanju mreže reprezentativnih vzorčnih mest je treba upoštevati pritiske na kakovost podzemne vode iz točkovnih ali ploskovnih virov onesnaženja. Končna ocena kakovosti podzemne vode na takih območjih se izračuna z metodo utežene vsote, pri čemer so kot uteži uporabljene reprezentativne površine posameznih merilnih mest.

4352. Uredba o pravici do omrežnih priključnih točk s prednostjo

Na podlagi drugega odstavka 97. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 43/04 in 86/04 – ZVOP-1) izdaja Vlada Republike Slovenije

UREDBO o pravici do omrežnih priključnih točk s prednostjo

1. člen

(vsebina uredbe)

Ta uredba določa skupine uporabnikov, ki so upravičeni do uporabe omrežnih priključnih točk s prednostjo (v nadaljnjem besedilu: upravičenci), ter ureja določanje omrežnih priključnih točk s prednostjo, zbiranje in hranjenje podatkov o omrežnih priključnih točkah s prednostjo, obveščanje operaterjev, ki zagotavljajo javno telefonsko omrežje, in druga vprašanja, povezana z omrežnimi priključnimi točkami s prednostjo.

2. člen

(pomen izrazov)

(1) Omrežne priključne točke s prednostjo so tiste omrežne priključne točke v javnih telefonskih omrežjih, pri katerih je ob izpadu omrežja, v vojnem ali izrednem stanju ter ob naravnih in drugih nesrečah omogočeno, da imajo komunikacije, ki izvirajo iz njih, prednost pred komunikacijami iz drugih omrežnih priključnih točk.

(2) Preostali izrazi, uporabljeni v tej uredbi, imajo enak pomen, kot je določen v Zakonu o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 43/04 in 86/04 – ZVOP-1).

3. člen

(upravičenci)

(1) Upravičenci so subjekti, ki izdelujejo obrambne načrte v skladu z uredbo, ki določa obrambne načrte, in subjekti, ki izdelujejo načrte zaščite in reševanja v skladu z uredbo, ki določa vsebino in izdelavo načrtov zaščite in reševanja.

(2) Upravičenci imajo pravico do omejenega števila omrežnih priključnih točk s prednostjo.

4. člen

(komisija)

(1) Postopke za določitev omrežnih priključnih točk s prednostjo vodi komisija, ki jo imenuje Vlada Republike Slovenije.

(2) Komisija po potrebi obravnava tudi druga vprašanja, povezana z omrežnimi priključnimi točkami s prednostjo, in daje mnenja v zvezi s temi vprašanji.

(3) Komisijo sestavljajo predstavniki Ministrstva za gošpodarstvo, Ministrstva za obrambo, Ministrstva za notranje zadeve, Ministrstva za zdravje in Slovenske obveščevalno-varnostne agencije. Vsako od navedenih ministrstev oziroma Slovenska obveščevalno-varnostna agencija lahko imenuje v komisijo največ tri svoje predstavnike. Komisijo vodi predstavnik Ministrstva za gošpodarstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

(4) Administrativno-tehnične možnosti za delo komisije zagotavlja ministrstvo.

(5) Komisija obvešča ministrstvo o določitvi omrežnih priključnih točk s prednostjo.

5. člen

(podatki o omrežnih priključnih točkah s prednostjo)

(1) Ministrstvo zbira in hrani podatke o uporabi omrežnih priključnih točk s prednostjo, in sicer zlasti podatke o upravičencu, o številu omrežnih priključnih točk s prednostjo na upravičenca ter o številkah omrežnih priključnih točk s prednostjo. Podatki o številkah omrežnih priključnih točk s prednostjo imajo stopnjo tajnosti ZAUPNO.

(2) Upravičenci so ministrstvu dolžni sporočiti spremembe podatkov o omrežnih priključnih točkah s prednostjo, kakršna je nova določitev, izguba ali kraja, do 31. oktobra v tekočem letu oziroma ob vsaki večji spremembi.

(3) Ministrstvo o spremembah števil omrežnih priključnih točk s prednostjo najmanj enkrat na leto obvesti operaterje, ki zagotavljajo javno telefonsko omrežje. Operaterji morajo poskrbeti, da v svojih omrežjih izvedejo sporočene spremembe v največ enem mesecu od prejetja obvestila.

6. člen

(prehodne določbe)

(1) Ministrstvo do 31. marca 2007 sporoči operaterjem, ki zagotavljajo javno telefonsko omrežje, začetni seznam vseh števil omrežnih priključnih točk, ki so določene kot omrežne priključne točke s prednostjo.

(2) Operaterji, ki zagotavljajo javno telefonsko omrežje, morajo do 30. junija 2007 dodeliti funkcijo prednosti omrežnim priključnim točkam iz prejšnjega odstavka.

7. člen

(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00713-43/2005/5
Ljubljana, dne 28. oktobra 2005
EVA 2005-2111-0035

Vlada Republike Slovenije

Janez Janša l.r.
Predsednik

MINISTRSTVA

4353. Pravilnik o objektih in njihovi razčlenitvi v okviru javnih komunikacijskih omrežij in pripadajočih zmogljivosti

Na podlagi petega odstavka 7. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 43/04 in 86/04 – ZVOP-1) izdaja minister za gošpodarstvo

P R A V I L N I K

o objektih in njihovi razčlenitvi v okviru javnih komunikacijskih omrežij in pripadajočih zmogljivosti

1. člen

(vsebina pravilnika)

Ta pravilnik določa objekte v okviru javnih komunikacijskih omrežij in pripadajočih zmogljivosti (v nadaljnjem besedilu: komunikacijski objekti) ter njihovo razčlenitev glede na stopnjo zahtevnosti njihove gradnje oziroma vzdrževanja ter podrobneje opredeljuje vzdrževalna dela v javno korist.

2. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo enak pomen, kakor je določeno v Zakonu o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 43/04 in 86/04 – ZVOP-1; v nadaljnjem besedilu: zakon), Uredbi o načrtu razporeditve radiofrekvenčnih pasov (Uradni list RS, št. 107/04) in Pravilniku o katastru javnega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture (Uradni list RS, št. 56/05) ter predpisih o graditvi objektov.

3. člen

(vrste komunikacijskih objektov in način njihove razčlenitve)

(1) Za nazive vrst komunikacijskih objektov in način njihove razčlenitve se uporabljajo določbe predpisa, ki določa enotno klasifikacijo vrst objektov (v nadaljnjem besedilu: CC-SI).

(2) Komunikacijski objekti se razvrščajo glede na stopnjo zahtevnosti njihove gradnje oziroma vzdrževanja na zahtevne, manj zahtevne in enostavne objekte v skladu s predpisi o graditvi objektov.

(3) Komunikacijski objekti in njihova razčlenitev glede na stopnjo zahtevnosti njihove graditve oziroma vzdrževanja je določena v prilogi, ki je sestavni del tega pravilnika.

4. člen

(pomožni telekomunikacijski objekti)

Za pomožne telekomunikacijske objekte se poleg objektov iz 7. točke 7. člena Pravilnika o vrstah zahtevnih, manj zahtevnih in enostavnih objektov, o pogojih za gradnjo enostavnih objektov brez gradbenega dovoljenja in o vrstah del, ki so v zvezi z objekti in pripadajočimi zemljišči (Uradni list RS, št. 114/03 in 130/04), štejejo tudi:

- kabelska kanalizacija v prenosnih in distribucijskih komunikacijskih omrežjih – ni pogojev;
- telekomunikacijski vodi v prenosnih in distribucijskih komunikacijskih omrežjih, ki niso položeni v kabelsko kanalizacijo – ni pogojev;
- telekomunikacijske naprave, potrebne za izvedbo omrežnih priključnih točk – ni pogojev;
- javne telekomunikacijske terminalske naprave – ni pogojev.

5. člen

(vzdrževalna dela v javno korist)

(1) Vzdrževalna dela v javno korist so vzdrževalna dela na javnem komunikacijskem omrežju oziroma pripadajoči infrastrukturi, za katera obstaja dolžnost vpisa v evidenco infrastrukturnih omrežij skladno s četrtem odstavkom 83. člena zakona, oziroma vzdrževalna dela na objektih, razčlenjenih v prilogi tega pravilnika.

(2) Poleg vzdrževalnih del, določenih v tretjem odstavku 7. člena zakona, se za vzdrževalna dela v javno korist štejejo tudi druga vzdrževalna dela na javnem komunikacijskem omrežju oziroma pripadajoči infrastrukturi, ki so dela v javno korist v skladu z 29. členom Pravilnika o vrstah zahtevnih,

manj zahtevnih in enostavnih objektov, o pogojih za gradnjo enostavnih objektov brez gradbenega dovoljenja in o vrstah del, ki so v zvezi z objekti in pripadajočimi zemljišči (Uradni list RS, št. 114/03 in 130/04).

6. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-57/2005

Ljubljana, dne 28. oktobra 2005

EVA 2005-2111-0009

mag. Andrej Vizjak l.r.
Minister za gospodarstvo

Priloga

(razčlenitev komunikacijskih objektov)

Označba po CC-SI	Vrsta objekta po CC-SI	Opis komunikacijskega objekta	Razvrstitev komunikacijskih objektov
1	STAVBE		
12	Nestanovanjske stavbe		
124	<i>Stavbe za promet in stavbe za izvajanje elektronskih komunikacij</i>		
1241	Postaje, terminali, stavbe za izvajanje elektronskih komunikacij ter z njimi povezane stavbe		
12410	<i>Postaje, terminali, stavbe za izvajanje elektronskih komunikacij ter z njimi povezane stavbe</i>		
	stavbe in prostori za delovanje elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoča infrastruktura	V to skupino sodijo stavbe oziroma prostori, vključno z zabojniki, ki so zgrajeni oziroma postavljeni z namenom, da se v njih ali na njih namestijo naprave in sistemi za izvajanje elektronskih komunikacij skupaj s pripadajočo infrastrukturo (napajalni, klimatski in ozemljitveni sistemi), kot so stavbe radiodifuznih oddajnih točk, stavbe ali prostori za namestitev komutacijskih centrov, zabojniki in prostostoječi zabojniki za namestitev naprav radijskih postaj in komutacijskih centrov.	Stavbe za delovanje elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoča infrastruktura: – zahteven objekt, če izpolnjuje pogoje za stavbo iz prvega odstavka 2. člena pravilnika*; – manj zahteven objekt, če ne izpolnjuje pogojev zahtev iz prejšnje alinee. Prostori, vključno z zabojniki, za delovanje elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoča infrastruktura v sklopu stavbe: – enostaven objekt: a) če je nameščen v delu nestanovanjske stavbe, ki ni namenjen javni rabi oziroma se v njem ne zadržujejo ljudje; ali b) če je zabojnik s tlorisno površino do 30 m², postavljen na streho ali podstreho nestanovanjske stavbe nad tistim delom takšne stavbe, ki ni namenjen javni rabi oziroma se v njem ne zadržujejo ljudje; – manj zahteven objekt, če ne izpolnjuje pogojev iz prejšnje alinee.. Prosto stoječi zabojnik: – enostaven objekt, če je njegova tlorisna površina do 30 m² višina pa do 4m, – manj zahteven objekt, če ne izpolnjuje pogojev iz prejšnje alinee.
	prostori za namestitev javnih telekomunikacijskih terminalskih naprav	V to skupino sodijo tipske oziroma montažne hišice ali nadstreški, pritrjeni na zid ali samonosilni steber, s telefonskim aparatom ali drugo telekomunikacijsko terminalsko opremo, namenjeno javnim komunikacijskim storitvam.	– enostaven objekt, če izpolnjuje pogoje iz 3. točke 15. člena pravilnika*; – manj zahteven objekt, če ne izpolnjuje pogojev iz prejšnje alinee.
2	GRADBENI INŽENIRSKI OBJEKTI		
22	Cevovodi, komunikacijska omrežja in elektroenergetski vodi		
221	<i>Prenosni (transportni) cevovodi, prenosna komunikacijska omrežja in prenosni elektroenergetski vodi</i>		
2213	Prenosna komunikacijska omrežja		
22130	<i>Prenosna komunikacijska omrežja</i>		
	komutacijski centri v prenosnih komunikacijskih omrežjih	V to skupino sodijo komutacijski centri v hrbteničnih omrežjih.	– manj zahteven objekt

	kabelska kanalizacija v prenosnih komunikacijskih omrežjih	Kabelska kanalizacija skupaj s pripadajočimi jaški, v katero so položeni telekomunikacijski vodi s pripadajočimi napravami, ki povezujejo komutacijske centre v prenosnih komunikacijskih omrežjih istega operaterja ali različnih operaterjev med seboj ali s komutacijskimi centri v distribucijskih komunikacijskih omrežjih.	– enostaven objekt – ni pogojev
	telekomunikacijski vodi v prenosnih komunikacijskih omrežjih	V to skupino sodijo telekomunikacijski vodi s pripadajočimi napravami, ki povezujejo komutacijske centre v prenosnih komunikacijskih omrežjih istega operaterja ali različnih operaterjev med seboj ali s komutacijskimi centri v distribucijskih komunikacijskih omrežjih in ki niso položeni v kabelsko kanalizacijo.	– enostaven objekt – ni pogojev
	radijska postaja	Vse radijske postaje v javnih komunikacijskih omrežjih razen radijske postaje v radiodifuzni storitvi: 22240 <i>Distribucijski elektroenergetski vodi in distribucijska komunikacijska omrežja</i> ;	– enostaven objekt, če gre za bazno postajo, ki izpolnjuje pogoje iz 7. točke 7. člena pravilnika*; – manj zahteven objekt, če ne izpolnjuje pogojev iz prejšnje alinee.
	antenski stolp	Skupaj z antenskimi nosilci in antenami.	– zahteven objekt, če izpolnjuje pogoje za gradbeni inženirski objekt iz prvega odstavka 2. člena pravilnika*, – manj zahteven objekt, če ne izpolnjuje pogojev iz prejšnje alinee.
	antena	Posamezna antena, ki ni pritrjena na antenski stolp, skupaj z atenskih drogom in antenskimi nosilci.	– enostaven objekt, če je antenski drog na stavbi visok največ 10 m nad površino strehe in pri antenskih nosilcih spodnji rob najnižje antene najmanj 1,5 m od strešine; – manj zahteven objekt, če ne izpolnjuje pogojev iz prejšnje alinee.
222	<i>Distribucijski cevovodi, distribucijski elektroenergetski vodi in distribucijska komunikacijska omrežja</i>		
2224	Distribucijski elektroenergetski vodi in distribucijska komunikacijska omrežja		
22240	<i>Distribucijski elektroenergetski vodi in distribucijska komunikacijska omrežja</i>		
	komutacijski centri v distribucijskih komunikacijskih omrežjih	V to skupino sodijo komutacijski centri v dostopovnih omrežjih.	– manj zahteven objekt

kabelska kanalizacija v distribucijskih komunikacijskih omrežjih	Kabelska kanalizacija skupaj s pripadajočimi jaški, v katero so položeni telekomunikacijski vodi s pripadajočimi napravami, ki povezujejo komunikacijske centre v distribucijskih omrežjih med seboj ali z omrežnimi priključnimi točkami ali javnimi telekomunikacijskimi terminalskimi napravami ter omrežne priključne točke s telekomunikacijskimi razdelilnimi omaricami.	– enostaven objekt – ni pogojev
telekomunikacijski vodi v distribucijskih komunikacijskih omrežjih	V to skupino sodijo telekomunikacijski vodi s pripadajočimi napravami, ki niso položeni v kabelsko kanalizacijo in povezujejo komunikacijske centre v distribucijskih omrežjih med seboj ali z omrežnimi priključnimi točkami ali javnimi telekomunikacijskimi terminalskimi napravami ter omrežne priključne točke s telekomunikacijskimi razdelilnimi omaricami.	– enostaven objekt – ni pogojev
telekomunikacijske naprave, potrebne za izvedbo omrežnih priključnih točk		– enostaven objekt – ni pogojev
javne telekomunikacijske terminalske naprave	V to skupino sodijo javne telekomunikacijske terminalske naprave, ki niso nameščene v prostorih za namestitve javnih telekomunikacijskih terminalskih naprav iz 12410 Postaje, terminali, stavbe za izvajanje elektronskih komunikacij ter z njimi povezane stavbe.	– enostaven objekt – ni pogojev
radijska postaja v radiodifuzni storitvi	Radijski in televizijski oddajniki in pretvorniki.	– enostaven objekt, če gre za radijski ali televizijski pretvornik, ki izpolnjuje pogoje iz 7. točke 7. člena pravilnika*, – manj zahteven objekt, če ne izpolnjuje pogojev iz prejšnje alineje.

* Pravilnik v tej tabeli pomeni Pravilnik o vrstah zahtevnih, manj zahtevnih in enostavnih objektov, o pogojih za gradnjo enostavnih objektov brez gradbenega dovoljenja in o vrstah del, ki so v zvezi z objekti in pripadajočimi zemljišči (Uradni list RS, št. 114/03 in 130/04).

4354. Pravilnik o spremembah Pravilnika o trženju semena žit

Na podlagi osmega, devetega in enajstega odstavka 10. člena, drugega odstavka 11. člena, tretjega odstavka 14. člena, tretjega odstavka 14.a člena, petega odstavka 15. člena, petega odstavka 16. člena, dvanajstega odstavka 22. člena, desetega odstavka 23. člena in petega odstavka 36. člena Zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin (Uradni list RS, št. 25/05 – uradno prečiščeno besedilo) izdaja ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

P R A V I L N I K
o spremembah Pravilnika o trženju semena žit**1. člen**

(kategorije semena)

V Pravilniku o trženju semena žit (Uradni list RS, št. 8/05) se v 4. členu v prvem odstavku četrta alineja točke a), tretja alineja točke b), četrta alineja točke c) 1., druga alineja točke c) 2. in tretja alineja točke c) 3. spremenijo tako, da se glasijo:

»– je bilo v postopku uradne potrditve z uradnim pregledom organa za potrjevanje oziroma pri ugotavljanju izpolnjevanja zahtev iz priloge 2 z uradnim pregledom organa za potrjevanje ali pregledom preglednika, vzorčevalca ali laboratorija pod uradnim nadzorom ugotovljeno, da so izpolnjene zahteve iz te točke;«.

2. člen

(uveljavitev pravilnika)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 321-08-118/2005/1
Ljubljana, dne 27. oktobra 2005
EVA 2005-2311-0221

Marija Lukačič I.r.
Ministrica
za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

4355. Pravilnik o spremembah Pravilnika o trženju semena krmnih rastlin in pese

Na podlagi osmega, devetega in enajstega odstavka 10. člena, drugega odstavka 11. člena, tretjega odstavka 14. člena, tretjega odstavka 14.a člena, petega odstavka 15. člena, petega odstavka 16. člena, dvanajstega odstavka 22. člena, desetega odstavka 23. člena in petega odstavka 36. člena Zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin (Uradni list RS, št. 25/05 – uradno prečiščeno besedilo) izdaja ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

P R A V I L N I K
o spremembah Pravilnika o trženju semena krmnih rastlin in pese**1. člen**

(kategorije semena)

(1) V Pravilniku o trženju semena krmnih rastlin in pese (Uradni list RS, št. 2/05 in 27/05 – popr.) se v 4. členu v prvem odstavku četrta alineja točke a) 1. in četrta alineja točke a) 2. spremenita tako, da se glasita:

»– je bilo v postopku uradne potrditve z uradnim pregledom organa za potrjevanje oziroma pri ugotavljanju iz-

polnjevanja zahtev iz priloge 2 z uradnim pregledom organa za potrjevanje ali pregledom preglednika, vzorčevalca ali laboratorija pod uradnim nadzorom ugotovljeno, da so izpolnjene zahteve iz te točke;«.

(2) V drugem odstavku se četrta alineja točke a) spremeni tako, da se glasi:

»– je bilo v postopku uradne potrditve z uradnim pregledom organa za potrjevanje oziroma pri ugotavljanju izpolnjevanja zahtev iz priloge 2 z uradnim pregledom organa za potrjevanje ali pregledom preglednika, vzorčevalca ali laboratorija pod uradnim nadzorom ugotovljeno, da so izpolnjene zahteve iz te točke;«.

2. člen

(uveljavitev pravilnika)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 321-08-117/2005/1
Ljubljana, dne 27. oktobra 2005
EVA 2005-2311-0219

Marija Lukačič I.r.
Ministrica
za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

4356. Pravilnik o spremembah Pravilnika o trženju semena oljnic in predivnic

Na podlagi osmega, devetega in enajstega odstavka 10. člena, drugega odstavka 11. člena, tretjega odstavka 14. člena, tretjega odstavka 14.a člena, petega odstavka 15. člena, petega odstavka 16. člena, dvanajstega odstavka 22. člena, desetega odstavka 23. člena in petega odstavka 36. člena Zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin (Uradni list RS, št. 25/05 – uradno prečiščeno besedilo) izdaja ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

P R A V I L N I K
o spremembah Pravilnika o trženju semena oljnic in predivnic**1. člen**

(kategorije semena)

V Pravilniku o trženju semena oljnic in predivnic (Uradni list RS, št. 8/05) se v 4. členu četrta alineja točke a), druga alineja točke b) 1. in tretja alineja točke b) 2. spremenijo tako, da se glasijo:

»– je bilo v postopku uradne potrditve z uradnim pregledom organa za potrjevanje oziroma pri ugotavljanju izpolnjevanja zahtev iz priloge 2 z uradnim pregledom organa za potrjevanje ali pregledom preglednika, vzorčevalca ali laboratorija pod uradnim nadzorom ugotovljeno, da so izpolnjene zahteve iz te točke;«.

2. člen

(uveljavitev pravilnika)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 321-08-116/2005/1
Ljubljana, dne 27. oktobra 2005
EVA 2005-2311-0220

Marija Lukačič I.r.
Ministrica
za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

4357. Pravilnik o spremembi Pravilnika o trženju semena zelenjadnic

Na podlagi osmega, devetega in enajstega odstavka 10. člena, drugega odstavka 11. člena, tretjega odstavka 14. člena, tretjega odstavka 14.a člena, petega odstavka 15. člena, petega odstavka 16. člena, dvanajstega odstavka 22. člena, desetega odstavka 23. člena in petega odstavka 36. člena Zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin (Uradni list RS, št. 25/05 – uradno prečiščeno besedilo) izdaja ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

P R A V I L N I K
o spremembi Pravilnika o trženju semena zelenjadnic

1. člen

(kategorije semena)

V Pravilniku o trženju semena zelenjadnic (Uradni list RS, št. 8/05) se v 4. členu četrta alineja točke a) spremeni tako, da se glasi:

»– je bilo v postopku uradne potrditve z uradnim pregledom organa za potrjevanje oziroma pri ugotavljanju izpolnjevanja zahtev iz priloge 2 z uradnim pregledom organa za potrjevanje ali pregledom preglednika, vzorčevalca ali laboratorija pod uradnim nadzorom ugotovljeno, da so izpolnjene zahteve iz te točke;«.

2. člen

(uveljavitev pravilnika)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 321-08-115/2005/1
Ljubljana, dne 27. oktobra 2005
EVA 2005-2311-0218

Marija Lukačič l.r.
Ministrica

za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

4358. Pravilnik o spremembi pravilnika o sestavi kozmetičnih proizvodov

Na podlagi 10. in 11. člena Zakona o kozmetičnih proizvodih (Uradni list RS, št. 110/03 – prečiščeno besedilo in 47/04 – ZdZPZ) izdaja minister za zdravje

P R A V I L N I K
o spremembi pravilnika o sestavi kozmetičnih proizvodov

1. člen

V Pravilniku o sestavi kozmetičnih proizvodov (Uradni list RS, št. 35/05 in 73/05) se v 1. členu besedilo "Direktive Komisije 2005/42/ES z dne 20. junija 2005 o spremembi Direktive Sveta 76/768/EGS glede kozmetičnih izdelkov za

namene prilagoditve prilog II, IV in VI k Direktivi tehničnemu napredku (UL L št. 158 z dne 21. 6. 2005, str. 17)" nadomesti z besedilom "Direktive Komisije 2005/52/ES z dne 9. septembra 2005 o spremembi Direktive Sveta 76/768/EGS v zvezi s kozmetičnimi izdelki z namenom prilagoditve Priloge III k tej direktivi zaradi tehničnega napredka (UL L št. 234 z dne 10. 9. 2005, str. 9)".

2. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 0220-6/2005-UK
Ljubljana, dne 27. oktobra 2005
EVA 2005-2711-0120

Andrej Bručan l.r.
Minister za zdravje

4359. Odločba o soglasju k ustanovitvi ustanove USTANOVA FUNDACIJA SAMOROG.SI

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve izdaja na podlagi 3. in 12. člena Zakona o ustanovah (Uradni list RS, št. 70/05 – uradno prečiščeno besedilo) v upravni zadevi izdaje soglasja k aktu o ustanovitvi ustanove USTANOVA FUNDACIJA SAMOROG.SI, s sedežem v Ljubljani, Parmova ulica 51, naslednjo

O D L O Č B O

S to odločbo se daje soglasje k Aktu o ustanovitvi ustanove USTANOVA FUNDACIJA SAMOROG.SI sestavljen v obliki notarskega zapisa opr. št. SV 981/05 z dne 6. 9. 2005, s katerim sta ustanovitelja:

– Maja Mramor, roj. 5. 7. 1972, iz Ljubljane, Jakopičeve ulice 13 in

– Aleksander Mayer, roj. 28. 9. 1967, iz Dragomerja, Pot na Polane 30

ustanovila ustanovo z imenom: USTANOVA FUNDACIJA SAMOROG.SI, s sedežem: Parmova ulica 51, Ljubljana.

Namen ustanove je splošnokoristen, saj je ustanovljena z namenom delovanja na področju zbiranja dobrodelnih sredstev, ki so potrebna za dvigovanje kvalitete življenja, in sicer predvsem z naslednjimi cilji:

- pospeševanje dajanja socialne pomoči,
- svetovanje na področju dvigovanja kvalitete življenja,
- izobraževanje in štipendiranje pomoči potrebnim osebam,
- dajanje pomoči (materialne in finančne) takšnim osebam,
- organiziranje dobrodelnih prireditev z namenom zbiranja sredstev za pomoč tem osebam,
- pomoč pri izobraževanju oseb, ki nimajo lastnih sredstev,
- organiziranje izletov in potovanj za socialno ogrožene,
- pomoč in spodbujanje športne dejavnosti,
- dajanje pomoči družinam, invalidom, otrokom sirotam,
- razdeljevanje sredstev osebam in organizacijam za dobrodelne namene.

Ustanovitveno premoženje znaša 100.000,00 SIT.
Člani prve uprave so: Maja Mramor, Aleksander Mayer
in Uroš Mramor.
Oseba, pooblaščenca za zastopanje ustanove, je pred-
sednica prve uprave Maja Mramor.

Št. 01704-26/2005-03
Ljubljana, dne 25. oktobra 2005

mag. Janez Drobnič l.r.
Minister
za delo, družino in socialne zadeve

**4360. Register o spremembi in dopolnitvah registra
biocidnih pripravkov**

Na podlagi 15.a člena Zakona o kemikalijah (Uradni list
RS, št. 110/03 – prečiščeno besedilo in št. 47/04 – ZdZPZ)
objavlja Urad Republike Slovenije za kemikalije

R E G I S T E R
**o spremembi in dopolnitvah registra biocidnih
pripravkov**

Register biocidnih pripravkov (Uradni list RS, št. 44/04,
75/04, 78/04, 89/04, 99/04, 107/04, 120/04, 131/04, 14/05,
24/05, 34/05, 58/05, 67/05, 82/05 in 90/05) se dopolni z na-
slednjimi biocidnimi pripravki:

a	b	c	d	e	f
Zap. št.	Trgovsko ime biocidnega pripravka	Aktivna snov	Proizvajalec/predlagatelj	Številka in datum dovoljenja	Veljavnost dovoljenja
859	ACTELLIC 5		ZAVOD ZA ZDRAVSTVE- NO VARSTVO LJUBLJANA	(1)	(2)
860	GEL ZA ŠČURKE		PROMEDIS d.o.o.	(1)	(2)
861	MEHKA VABA		PROMEDIS d.o.o.	(1)	(2)
862	MINI WAX BLOK		PROMEDIS d.o.o.	(1)	(2)
863	PAST ZA MOLJE V ŽIVILIH		PROMEDIS d.o.o.	(1)	(5)
864	PAST ZA ŠČURKE		PROMEDIS d.o.o.	(1)	(2)
865	PREMIER KLERCIDE – CR STERILE FILTERED BIOCID 1.0 litre		SANOLABOR d.d.	(1)	(2)
866	SANOSIL SUPER 25		VALTER d.o.o.	(1)	(2)
867	VABA ZA MRAVLJE		PROMEDIS d.o.o.	(1)	(2)
868	VABA ZA MUHE		PROMEDIS d.o.o.	(1)	(2)
869	WEBCO REMISAN PULVER		DAR TRADE d.o.o.	(1)	(5)

II

Biocidni pripravek pod zaporedno številko 208 se spremeni tako, da se glasi:

208	MASTER 25 CS		KARSIA d.o.o.	(1)	(2)
-----	--------------	--	---------------	-----	-----

Št. 5406-215/2005-2UK
Ljubljana, dne 2. novembra 2005
EVA 2005-2711-0128

Ministrstvo
za zdravje
Urad RS za kemikalije
dr. Marta Ciraj l.r.

USTAVNO SODIŠČE

4361. Odločba o neskladju Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju z Ustavo, ker ne ureja odprave posledic

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti, začetem na pobudo Karline Mlakar in Roka Mlakarja, obeh iz Braslovč, ter Marije Pevnik iz Polzele, na seji dne 20. oktobra 2005

odločilo:

1. Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 9/92, 13/93, 9/96, 29/98, 6/99, 56/99, 99/01, 60/02, 126/03, 20/04 – ur.p.b. in 76/05) je v neskladju z Ustavo, ker ne ureja odprave posledic določb petega odstavka 37. člena in tretjega odstavka 38. člena, uveljavljenih z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 99/01).

2. Državni zbor je dolžan ugotovljeno neskladje odpraviti v roku šestih mesecev od objave te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

Obrazložitev

A.

1. Pobudniki izpodbijajo ureditev Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (v nadaljevanju ZZVZZ), ki je bila uveljavljena z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju julija 2002 (Uradni list RS, št. 60/02 – v nadaljevanju ZZVZZ-F). Tej ureditvi očitajo, da v prehodnih določbah ne ureja enakih pravic za osebe, ki v času ureditve po členih 37 in 38 ZZVZZ, ki je bila uveljavljena ob koncu decembra 2001 z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 99/01 – v nadaljevanju ZZVZZ-E), niso mogle uveljavljati pravice do pogrebne in posmrtnine. Menijo, da bi zakonodajalec moral ob uveljavitvi ZZVZZ-F, s katerim je pogrebno in posmrtnino spet uredil tako, kot je bila urejena pred uveljavitvijo ZZVZZ-E, odpraviti zanje škodljive posledice, ki so jim nastale v času veljavnosti z ZZVZZ-E spremenjene ureditve. Zatrjujejo neskladnost s 14. členom Ustave.

2. Državni zbor ob pobudi Marije Pevnik odgovarja, da sprememba zakonodaje na posameznem področju, ki določenim upravičencem daje neko pravico, posledično pomeni, da bo za upravičence, ki bodo to pravico uveljavljali po spremembi zakonodaje, vzpostavljen drugačen pravni položaj. Prehodno obdobje je zakonodajalec dolžan urediti, kadar nova ureditev posega v trajajoča razmerja oziroma upravičena pravna pričakovanja (neprava retroaktivnost). V obravnavanem primeru gre za enkratno upravičenje, zato naj v tem delu prehodna ureditev ne bi bila potrebna.

B.

3. Ustavno sodišče je pobude združilo zaradi skupnega obravnavanja in odločanja ter jih sprejelo v obravnavo. Ker so bili izpolnjeni pogoji iz četrtega odstavka 26. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 – v nadaljevanju ZUstS), je nadaljevalo z odločanjem o stvari sami.

4. V okviru pravice do socialne varnosti Ustava nalaga državi ureditev obveznega zdravstvenega zavarovanja in

skrb za njegovo delovanje (drugi odstavek 50. člena Ustave). Zakonodajalec je torej pooblaščen, da določi pogoje in obseg pravic, ki gredo zavarovancem iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Pri tem mora zakonska ureditev posamezniku zagotavljati socialno varnost in upoštevati načela pravne in socialne države (2. člen Ustave) ter načelo enakosti pred zakonom (drugi odstavek 14. člena Ustave). Zdravstveno varstvo po tretjem odstavku 1. člena ZZVZZ obsega tudi pravice iz zdravstvenega zavarovanja, s katerimi se zagotavlja socialna varnost v primeru bolezni, poškodbe, poroda ali smrti. Po drugem odstavku 13. člena tega zakona se zavarovanim osebam v obsegu, ki ga določa ta zakon, zagotavljajo poleg plačila zdravstvenih storitev in nadomestila plače med začasno zadržanostjo od dela tudi pogrebna, posmrtnina in povračilo potnih stroškov v zvezi z uveljavljanjem storitev. V prvem odstavku 36. člena so opredeljeni zavarovanci, ki so zavarovani za pogrebno in posmrtnino, prvi odstavek 37. člena in prvi odstavek 38. člena pa določata, komu ob smrti zavarovanca pripada pogrebna in kdo ima pravico do posmrtnine. Pogrebna pripada osebi, ki je poskrbela za pogreb, posmrtnina pa zavarovančevemu družinskemu članu, ki ga je zavarovanec preživel do svoje smrti.

5. ZZVZZ je ob svoji uveljavitvi določal, da višino pogrebne določi Zavod za zdravstveno zavarovanje (v nadaljevanju Zavod) s splošnim aktom, upoštevaje nujne stroške pogreba (četrti odstavek 37. člena). Tudi znesek posmrtnine je določil Zavod, pri čemer je Zakon določil, da znaša najmanj 100% in največ 150% zajamčene plače (38. člen). Z uveljavitvijo ZZVZZ-E je bil navedeni četrti odstavek 37. člena ZZVZZ do uveljavitve ZZVZZ-F spremenjen tako, da je Zakon sam določil dve višini pogrebne in odvisnosti od dohodka umrle osebe. Če pa je dohodek umrle osebe presegel določeno višino dohodka, oseba, ki je poskrbela za pogreb, do pogrebne sploh ni bila upravičena (peti odstavek 37. člena). V prvo dohodkovno skupino naj bi sodilo 61,8% umrlih, v drugo 27,8% umrlih, v tretjo pa 10,4% umrlih. Po enakih kriterijih je ZZVZZ-E uredil tudi pravico do posmrtnine. Tudi ta družinskemu članu ni pripadala, če je dohodek umrle osebe presegel limit.

6. Iz ustaljene ustavnosodne presoje izhaja, da normodajalec v mejah svoje pristojnosti določa kriterije, po katerih bo določene pravne položaje med seboj razlikoval in nanje vezal različne pravne posledice. Tovrstno razlikovanje, s katerim normodajalec zasleduje dopustne cilje, je bistvena sestavina normodajne pristojnosti (sklep št. U-I-310/96 z dne 5. 2. 1998, OdIUS VII, 24; odločba št. U-I-300/97 z dne 12. 11. 1998, Uradni list RS, št. 79/98 in OdIUS VII, 200). Določba drugega odstavka 14. člena Ustave, po kateri so pred zakonom vsi enaki, ne pomeni, da bi predpis ne smel različno urejati enakih položajev pravnih subjektov, pač pa, da tega ne sme početi samovoljno, brez razumnega in stvarnega (iz narave stvari izhajajočega) razloga.

7. Navedeno velja tudi v primeru, če zakonodajalec različno ureja enak položaj pravnih subjektov v različnih časovnih obdobjih. Zakonodajalec namreč nima samo pravice, temveč tudi dolžnost, da zakonodajo spreminja, če to narekujejo spremenjena družbena razmerja. Načelo prilagajanja prava družbenim razmerjem je eno izmed načel pravne države (2. člen Ustave). To pomeni, da lahko enak pravni položaj pravnih subjektov v različnih zaporednih časovnih obdobjih uredi različno. Samo po sebi to ne pomeni posega v drugi odstavek 14. člena Ustave.

8. Drugače pa je v primeru, ko zakonodajalec spremenjeno zakonsko ureditev v relativno kratkem časovnem obdobju ponovno spremeni tako, da uzakoni enako ureditev, ki je veljala pred zadnjo spremembo. V tem primeru je zavezan k spoštovanju načela enakosti, po katerem lahko enake pravne položaje uredi različno le, če ima za to razumen razlog, ki izhaja iz narave stvari. Če iz zakonodajnega gradiva izhaja, da tak razlog ne obstaja, potem je dolžan urediti enako tudi pravni položaj subjektov, za katere je v vmesnem času veljala

drugačna ureditev. Če tega ne stori, ravna v neskladju z načelom enakosti pred zakonom.

9. Za tak položaj gre v obravnavani zadevi. Iz zakonodajnega gradiva v postopku spreminjanja ZZVZZ je razvidno, da sta bili spremembi četrtega odstavka 37. in drugega odstavka 38. člena predlagani zaradi poskusa sanacije finančnega primanjkljaja Zavoda. Vendar je zakonodajalec očitno ugotovil, da razlog za spremembi ni bil tak, da bi ga lahko šteli kot utemeljenega, iz narave stvari izhajajočega, zato je že po sedmih mesecih ponovno uzakonil ureditev, kakršna je bila pred spremembo. Glede na navedeno v prejšnji točki obrazložitve bi zato moral položaj subjektov, ki jih je kratek čas veljavna ureditev prizadela, izenačiti s položajem tistih subjektov, ki jih ni prizadela. Ker tega z ZZVZZ-F ni storil, je Zakon v neskladju z drugim odstavkom 14. člena Ustave.

10. Ker gre za primer, ko zakonodajalec določenega vprašanja, ki bi ga moral urediti, ni uredil, razveljavitev ni mogoča. Zato je Ustavno sodišče na podlagi 48. člena ZUstS sprejelo ugotovitveno odločbo in določilo rok za odpravo ugotovljenega neskladja z Ustavo.

C.

11. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi 48. člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, mag. Marija Krisper Kramberger, Milojka Modrijan, Jože Tratnik in dr. Dragica Wedam Lukič. Odločbo je sprejelo soglasno.

Št. U-I-69/03-17

Ljubljana, dne 20. oktobra 2005

Predsednik
dr. Janez Čebulj l.r.

4362. Odločba o razveljavitvi sklepa Višjega sodišča

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku odločanja o ustavni pritožbi A. A. iz Ž., ki jo zastopa B. B., odvetnik v Z., na seji dne 27. oktobra 2005

odločilo:

Sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. IV Cp 77/2004 z dne 13. 10. 2004 se razveljavi in se zadeva vrne temu sodišču v novo odločanje.

Obrazložitev

A.

1. V pravnem postopku zaradi razveze zakonske zveze, dodelitve mladoletnih otrok in plačila preživnine je sodišče prve stopnje s sklepom št. P 279/2003 z dne 2. 7. 2004 izdalo začasno odredbo, s katero je začasno uredilo varstvo, vzgojo in oskrbo mladoletnih otrok pravnih strank. Pritožnica (v pravdi tožena stranka) je zoper to odločitev vložila ugovor, ki ga je sodišče prve stopnje s sklepom št. P 279/2003, ki ima prav tako datum 2. 7. 2004, zavrnilo. Zoper sklep o zavrnitvi ugovora je vložila pritožbo, ki jo je Višje sodišče kot prepozno zavrglo.

2. V ustavni pritožbi, s katero izpodbija sklep Višjega sodišča o zavrnitvi njene pritožbe, pritožnica zatrjuje, da je pri vročanju sklepov sodišča prve stopnje prišlo do napake,

ter da ji sklep, zoper katerega je vložila pritožbo, ni bil vročen dne 10. 9. 2004, kot je štelo Višje sodišče, temveč šele dne 17. 9. 2004. Dne 10. 9. 2004 naj bi ji bil namreč namesto sklepa, s katerim je bilo odločeno o ugovoru zoper izdano začasno odredbo in zoper katerega je dovoljena pritožba, pomotoma ponovno vročen sklep o izdani začasni odredbi, ki ji je bil vročen že dne 19. 7. 2004. Šele po ugotovljeni pomoti pa naj bi ji bil dne 17. 9. 2004 vročen sklep, zoper katerega je vložila pritožbo. Po pritožničinem mnenju je zato njena pritožba, vložena dne 27. 9. 2004, dopustna, Višje sodišče pa ji je s tem, ko jo je zavrglo, kršilo pravico do enakosti pred zakonom iz drugega odstavka 14. člena, pravico do enakega varstva pravic iz 22. člena in pravico do pravnega sredstva iz 25. člena Ustave.

3. Ustavno sodišče je v postopku preizkusa ustavne pritožbe na podlagi 5. člena ZUstS zaprosilo Okrožno sodišče v Kranju za pojasnila o okoliščinah v zvezi z vročitvijo njegovih sklepov št. P 279/2003 z dne 2. 7. 2004 pritožnici oziroma njenemu pooblaščenцу. Sodišče je pojasnilo, da je bil drugi sklep št. P 279/2003 z dne 2. 7. 2004 (s katerim je bilo odločeno o ugovoru in od vročitve katerega je začel teči rok za pritožbo) sestavljen dne 30. 8. 2004 ter da iz povratnic izhaja, da je bil ta sklep vročen pooblaščenki tožeče stranke dne 10. 9. 2004 in 16. 9. 2004, pooblaščenцу tožene stranke (sedaj pritožnice) pa dne 10. 9. 2004 in 17. 9. 2004. Sodišče je še pojasnilo, da je na povratnici, ki potrjuje prejem sklepa dne 17. 9. 2004, številka zadeve pomotoma označena z napačno letnico, zato je bila ta povratnica nerazporejena, najdena kasneje in v času odločanja Višjega sodišča ni bila pripeta sklepu. Sodišče je še navedlo, da se navadno vsak sklep vroča le enkrat in je zato zelo nenavadno, da je bil navedeni sklep strankama vročen dvakrat. Sodišče zato dopušča možnost, da je vročitev potekala tako, kot v ustavni pritožbi zatrjuje pritožnica. Sodišče dopušča možnost, da je bil dne 9. 9. 2004 s sodišča pomotoma res ponovno odpravljen sklep o začasni odredbi, ko je bila čez teden dni napaka ugotovljena, pa je bil odposlan še sklep, s katerim je bilo odločeno o ugovoru.

4. Senat Ustavnega sodišča je na seji dne 27. 9. 2005 sklenil, da sprejme ustavno pritožbo v obravnavo. Ustavno pritožbo je Ustavno sodišče v skladu s 56. členom Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 – v nadaljevanju ZUstS) poslalo sodišču, ki je izdalo izpodbijani sklep, ter v skladu z 22. členom Ustave nasprotni stranki iz pravnega postopka in jima omogočilo, da na ustavno pritožbo odgovorita. Odgovorila je nasprotna stranka iz pravde in med drugim navedla, da je njena pooblaščenka dne 10. 9. 2004 ponovno prejela sklep o izdaji začasne odredbe, ki ga je prejela že dne 8. 7. 2004, sklep o zavrnitvi ugovora pa je prejela dne 16. 9. 2004. Navedla je še, da če je sodišče strankama vročalo svoje odločbe istočasno, dopušča možnost, da tudi pritožnici sklep o zavrnitvi ugovora ni bil vročen dne 10. 9. 2004.

B.

5. Po pregledu spisa št. P 279/2003 Okrožnega sodišča v Kranju je Ustavno sodišče med drugim ugotovilo: da imata oba sklepa sodišča prve stopnje (sklep o izdani začasni odredbi in sklep, s katerim je bilo odločeno o ugovoru) isto številko (P 279/2003) in isti datum (2. 7. 2004); da je pri datiranju drugega sklepa št. P 279/2003, s katerim je bilo odločeno o ugovoru tožene stranke, očitno prišlo do napake, saj je na sklepu datum 2. 7. 2004, ugovor, o katerem je bilo z njim odločeno (sicer naslovljen pritožba), pa ima datum 23. 7. 2004; da sta k prvemu sklepu št. P 279/2003 z dne 2. 7. 2004 pripeti povratnica, iz katere izhaja, da je bil sklep vročen pooblaščenki tožeče stranke dne 8. 7. 2004, ter vročilnica, iz katere je razvidno, da je bil sklep vročen pooblaščenцу tožene stranke (sedaj pritožnice) dne 19. 7. 2004; da so k drugemu sklepu št. P 279/2003 z dne 2. 7. 2004 pripeti dve povratnici, iz katerih je razvidno, da je bil pooblaščenki tožeče stranke sklep vročen dne 10. 9. 2004 in

dne 16. 9. 2004, ter dve vročilnici, iz katerih je razvidno, da je bil pooblaščenec tožene stranke sklep vročen dne 10. 9. 2004 in 17. 9. 2004; da so obe povratnici in vročilnica z datumom 10. 9. 2004 k sklepu pripeti skupaj, posebej pa je k sklepu pripeta vročilnica z datumom 17. 9. 2004 ter da je na tej vročilnici navedena opravilna številka P 279/2004 (in ne P 279/2003 kot pri ostalih).

6. Pritožnica v ustavni pritožbi navaja, da vročilnica z datumom 17. 9. 2004 v času, ko je Višje sodišče odločalo o pritožbi pritožnice zoper sklep o zavrnitvi njenega ugovora, ni bila pripeta temu sklepu. Zatrjuje, da je bilo šele po izdaji izpodbijanega sklepa Višjega sodišča na podlagi poizvedovanja njenega pooblaščenca pri vpisniku sodišča ugotovljeno, v kateri spis spada vročilnica. To je potrdilo tudi Okrožno sodišče v Kranju, ki je pojasnilo, da je bila ta vročilnica zaradi napačno navedene letnice nerazporejena in šele kasneje najdena ter pripeta k sklepu. To potrjuje tudi dejstvo, da je vročilnica s tem datumom k sklepu pripeta posebej, medtem ko so povratnici in druga vročilnica pripeti skupaj.

7. Iz obrazložitve izpodbijanega sklepa Višjega sodišča izhaja, da je sodišče svoj sklep o tem, da je pritožničina pritožba prepozna, oprlo na podatke na vročilnici, ki je bila v času odločanja pripeta k sklepu, zoper katerega je bila vložena pritožba, in ki izkazuje vročitev tega sklepa pooblaščenec pritožnice dne 10. 9. 2004. Na podlagi podatkov s te vročilnice je sodišče sklepalo, da je bil izpodbijani sklep sodišča prve stopnje pritožnici vročen dne 10. 9. 2004 in je zato njena pritožba, vložena dne 27. 9. 2004, prepozna. Na podlagi navedb pritožnice, pojasnil sodišča prve stopnje in pregleda pravnega spisa je mogoče sklepati, da vročilnica, iz katere izhaja, da je bil s pritožbo izpodbijani sklep sodišča prve stopnje pritožnici vročen dne 17. 9. 2004, v času odločanja Višjega sodišča k sklepu ni bila pripeta, niti je ni bilo v pravnem spisu. Ne glede na to pa so bile iz podatkov v spisu že takrat razvidne nekatere druge okoliščine, ki bi jih moralo Višje sodišče upoštevati pri odločanju o tem, ali je vložena pritožba pravočasna, in se do njih opredeliti, pa tega ni storilo. Te relevantne okoliščine so zlasti dejstvo, da sta se v spisu nahajala dva sklepa sodišča prve stopnje z isto opravilno številko in z istim datumom, od katerih je bil eden očitno napačno datiran, ter dejstvo, da sta bili k sklepu, zoper katerega je bila vložena pritožba, poleg vročilnice, ki dokazuje vročitev pooblaščenec tožene stranke, pripeti dve povratnici, ki dokazujeta dvakratno vročitev istega sklepa pooblaščenki tožeče stranke. Kot je pojasnilo tudi Okrožno sodišče v Kranju, ni običajno, da bi bil isti sklep stranki ali njenemu pooblaščenec vročen dvakrat. Ob tej ugotovitvi in dejstvu, da imata oba sklepa sodišča prve stopnje enako opravilno številko in datum, kar tudi kaže na možnost, da je pri vročanju sklepov sodišča prve stopnje prišlo do napake, bi moralo Višje sodišče natančneje raziskati okoliščine v zvezi z vročitvijo s pritožbo izpodbijanega sklepa. Zlasti bi se moralo opredeliti do zgoraj navedenih okoliščin in se ne zadovoljiti zgolj s sklicevanjem na priloženo vročilnico. Zaradi navedenega zgolj razlogi, s katerimi Višje sodišče v obrazložitvi izpodbijanega sklepa utemeljuje svojo odločitev o zavrnitvi pritožnične pritožbe, ne zadoščajo kriterijem, ki jih Ustava v okviru jamstva obrazloženosti sodnih odločb zagotavlja v 22. členu.

8. Ustavno sodišče je zato izpodbijani sklep razveljavilo in zadevo vrnilo Višjemu sodišču v Ljubljani v novo sojenje. Ker je izpodbijani sklep razveljavilo že zaradi kršitve pravice iz 22. člena Ustave, se Ustavno sodišče ni spuščalo v presojo navedb o kršitvah drugih človekovih pravic. Višje sodišče v Ljubljani bo moralo, ko bo ponovno odločalo o pravočasnosti pritožnične pritožbe, upoštevati tudi za odločitev relevantne okoliščine, navedene v obrazložitvi te odločbe.

C.

9. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi prvega odstavka 59. člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, mag. Marija Krisper Kramberger, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, Jože Tratnik in dr. Dragica Wedam Lukić. Odločbo je sprejelo soglasno.

Št. Up-831/04-23

Ljubljana, dne 27. oktobra 2005

Predsednik
dr. Janez Čebulj l.r.

4363. Odločba o razveljavitvi odločbe o prekršku

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku odločanja o ustavni pritožbi A. A. iz Ž., ki ga zastopa B. B., odvetnik v Z., na seji dne 20. oktobra 2005

odločilo:

1. Odločba Senata za prekrške št. Pp-5983/03 z dne 3. 6. 2004 in odločba Sodnika za prekrške Ljubljana št. P-48549/02 z dne 10. 6. 2003 se razveljavita.

2. Zadeva se vrne Okrajnemu sodišču v Ljubljani v novo odločanje.

Obrazložitev

A.

1. S pravnomočno odločbo o prekršku je bil pritožnik spoznan za odgovornega storitve prekrška po tedaj veljavnem sedmem odstavku 120. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98 in nasl. – v nadaljevanju ZVCP). Izrečeni sta mu bili denarna kazen v višini 90.000 tolarjev in stranska kazen sedmih kazenskih točk ter naloženo plačilo povprečnine.

2. Pritožnik v ustavni pritožbi zatrjuje kršitev 22. člena Ustave in se pri tem sklicuje na odločbo Ustavnega sodišča št. Up-33/01 z dne 18. 12. 2002 (Uradni list RS, št. 5/03 in OdlUS XI, 291). Navaja, da je kritičnega dne opravljal preizkus z elektronskim alkotestom. Pritožnik zatrjuje, da je z zavrnitvijo strokovnega pregleda soglašal z rezultatom alkotesta. Ker bi bil za »prvotno« ugotovljeno kršitev točke b) tretjega odstavka 117. člena ZVCP pritožnik kaznovan kvečjemu s 35.000 tolarji in dvema do štirimi kazenskimi točkami, je po njegovem mnenju jasno, da bi bila ta kršitev bistveno blažja od tiste, za katero mu je bila izrečena kazen. Ustavnemu sodišču predlaga, naj izpodbijani odločbi razveljavi in zadevo vrne v novo odločanje.

3. Senat Ustavnega sodišča je s sklepom št. Up-642/04 z dne 12. 9. 2005 ustavno pritožbo sprejel v obravnavo. V skladu z določbo 56. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 – v nadaljevanju ZUstS) je bila ustavna pritožba poslana na Višje sodišče v Ljubljani, ki nanjo ni odgovorilo.

4. Ustavno sodišče je vpogledalo v spis Sodnika za prekrške Ljubljana št. P-48549/02.

B.

5. Pritožnik zatrjuje kršitev 22. člena Ustave, ker naj bi bili izpodbijani odločitvi tako očitno napačni, da ju je mogoče označiti za samovoljni. V 22. členu Ustava med drugim zagotavlja tudi prepoved sodniške samovolje pri odločanju.

6. Tretji odstavek 120. člena ZVCP je določal, da mora »udeleženec v cestnem prometu, ki mu je odrejen preizkus s sredstvi ali napravami oziroma strokovni pregled, ravnati po odredbi policista. Če strokovni pregled ali preizkus odkloni ali ga ne opravi tako, kot je predpisal proizvajalec sredstev ali naprav, policist to vpiše v zapisnik, odredi prepoved nadaljnje vožnje in odvzame vozniško dovoljenje. Udeleženec v cestnem prometu lahko odkloni preizkus samo iz zdravstvenih razlogov; v tem primeru policist odredi strokovni pregled.« Sedmi odstavek 120. člena ZVCP je določal sankcijo za voznika in voznika inštruktorja, ki sta ravnala v nasprotju s tretjim odstavkom 120. člena ZVCP. Določba je izhajala iz domneve, da se želi udeleženec v cestnem prometu, ki noče pristati na preizkus alkoholiziranosti, izogniti sankciji za vožnjo pod vplivom alkohola.

7. Ustavno sodišče je že v odločbi št. Up-33/01 z dne 18. 12. 2002 (Uradni list RS, št. 5/2003 in OdlUS XI, 291) zavzelo stališče, da je določba četrtega odstavka 120. člena ZVCP omogočala pritožniku v primeru, ko se ne strinja z rezultati preizkusa z alkokotestom, da zahteva strokovni pregled, ki ga nato odredi policist. Strokovni pregled, ki ga doseže udeleženec z oporekanjem rezultatu preizkusa, je bil v ZVCP določen zaradi kontrole rezultata preizkusa z alkokotestom in je bil v tem primeru pravica udeleženca. Če je udeleženec v takšnem primeru kasneje odstopil od pravice do strokovnega pregleda, je prišlo v poštev le kaznovanje zaradi »primarne« kršitve, ki temelji na rezultatih, dobljenih z alkokotestom, ne pa zaradi odklonitve strokovnega pregleda.

8. Iz spisa v tem primeru izhaja, da je pritožnik opravil preizkus z alkokotestom, ki je pokazal rezultat 0,62 grama alkohola na kilogram krvi. Upoštevajoč toleranco $\pm 0,1$ g/kg, ki je določena na podlagi mnenja Inštituta za sodno medicino in Ministrstva za notranje zadeve, znaša stopnja alkohola v tem primeru 0,52 grama alkohola na kilogram krvi (promila) v organizmu pritožnika. Policija v ta rezultat ni dvomila. Za takšno stopnjo alkoholiziranosti določa točka b) tretjega odstavka 117. člena ZVCP kazen 35.000 tolarjev in 2 do 4 kazenske točke.

9. Pritožnik je bil v obravnavanem primeru kaznovan strožje, kakor bi bil kaznovan za prvotno ugotovljeno stopnjo alkohola v krvi v njegovem organizmu. Zaradi oporekanja rezultatu preizkusa alkoholiziranosti mu je bil odrejen strokovni pregled, ki ga je odklonil. V takšnem primeru je edina z Ustavo skladna razlaga določb ZVCP tista, po kateri je treba šteti, da se udeleženec, ki naknadno odkloni strokovni pregled, strinja s prvotno ugotovitvijo stopnje alkohola v krvi. Drugačna razlaga bi v tem primeru prav tako pripejala do tega, da bi bil udeleženec, ki je uporabil pravico, ki mu jo daje Zakon, kaznovan strožje, kakor bi bil kaznovan za prvotno in zgolj z njegove strani ugovarjano ugotovitev stopnje alkohola v njegovem organizmu. To bi bilo v nasprotju z namenom navedene določbe ZVCP.

10. Glede na navedeno je razlaga prava, kot izhaja iz izpodbijanih odločb, v tem primeru tako očitno napačna, da pomeni kršitev 22. člena Ustave. Zato je Ustavno sodišče izpodbijani odločbi razveljavilo.

11. Ker je Ustavno sodišče odločbi razveljavilo, je zadevo vrnilo Okrajnemu sodišču v Ljubljani v novo odločanje (2. točka izreka).

C.

12. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi prvega odstavka 59. člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, mag. Marija Krisper Kramberger, Milojka Modrijan,

Jože Tratnik in dr. Dragica Wedam Lukič. Odločbo je sprejelo soglasno.

Št. Up-642/04-13

Ljubljana, dne 20. oktobra 2005

Predsednik
dr. Janez Čebulj l.r.

4364. Odločba o razveljavitvi prvega in drugega odstavka 29. člena Zakona o plačilnem prometu, kolikor se nanašata na fizične osebe, ki niso zasebniki po tem zakonu

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti, začetem na pobudo Iztoka Daria Šilca iz Ljubljane, na seji dne 27. oktobra 2005

odločilo:

Prvi in drugi odstavek 29. člena Zakona o plačilnem prometu (Uradni list RS, št. 30/02, 15/03, 45/03 – ur.p.b., 37/04 in 105/04 – ur.p.b.) se razveljavita, kolikor se nanašata na fizične osebe, ki niso zasebniki po tem zakonu.

Obrazložitev

A.

1. Pobudnik izpodbija drugi odstavek 29. člena Zakona o plačilnem prometu (v nadaljevanju ZPlaP). Iz vsebine pobude izhaja, da nasprotuje ureditvi, ki je bila sprejeta z Zakonom o spremembah in dopolnitvah ZPlaP (Uradni list RS, št. 37/04 – ZPlaP-B), ki je razširila javnost podatkov o transakcijskih računih tudi na fizične osebe in določila dostopnost podatkov o transakcijskih računih preko spletne strani Banke Slovenije. Navaja, da so se na podlagi izpodbijane določbe dne 1. 10. 2004 na spletni strani Banke Slovenije objavili njegovi strogo osebni podatki, in sicer podatki o njegovem transakcijskem računu, ime in priimek, naslov, številka računa, naziv in matična številka izvajalca plačilnega prometa, pri katerem ima odprt račun, kdaj je bil račun odprt in drugi osebni podatki. Z objavo naj bi bilo poseženo v njegovo pravico do zasebnosti. Z objavo njegovih osebnih podatkov naj bi se povečevalo tveganje, da ne bo imel možnosti odločati o tem, kdaj, kako, kdo in v kakšnem obsegu bo informacije o njem uporabil. Meni, da zadostuje, da sodišče ali drug državni organ pride do podatkov o posameznikovem transakcijskem računu, če jih potrebuje v postopku, ki ga vodi v okviru svojih pristojnosti. Nasprotuje ureditvi, po kateri ima dostop do teh podatkov vsakdo, čeprav nima pravnega interesa do teh podatkov. Ker je zaželeni cilj mogoče doseči z drugimi sredstvi, naj objava teh podatkov ne bi bila nujna. V ZPlaP naj ne bi bilo določno opredeljeno, kateri podatki se smejo zbirati in obdelovati, za kakšen namen jih je dovoljeno uporabiti, ni zagotovljen nadzor nad zbiranjem, sledenjem, obdelovanjem in uporabo. Zato meni, da je izpodbijana določba v neskladju z načeli pravne države (2. člen Ustave) in pravico do varstva osebnih podatkov (38. člen Ustave). Poseg v pravico iz 38. člena Ustave po mnenju pobudnika ni v skladu z načelom sorazmernosti. Predlaga razveljavev drugega odstavka 29. člena ZPlaP.

2. Državni zbor na pobudo ni odgovoril.

3. Vlada v mnenju pojasnjuje, da se je izpodbijana določba začela uporabljati 1. 10. 2004 in povzročila »bur-

ne» odzive javnosti. Ne glede na negativne odzive fizičnih oseb ob zagotovitvi javnosti podatkov o njihovih transakcijskih računih, pa meni, da je treba upoštevati dejstvo, da je med dolžniki v izvršilnem postopku več fizičnih oseb kot pravnih oseb in zasebnikov, vsi pa imajo možnost odprtja več transakcijskih računov, pridobivanje podatkov o transakcijskih računih pa je v praksi zamudno. To po njenem mnenju dodatno pripomore k neizterljivosti dolga iz denarnih sredstev in vpliva na vesplošno plačilno nedisciplino tudi med fizičnimi osebami. Vlada navaja, da se zaveda problematike glede javnosti oziroma dostopnosti podatkov o imetnikih transakcijskih računov, zato si bo prizadevala to vprašanje urediti na čim bolj jasnem način. Navaja, da razmišlja o spremembi ZPlaP, da ne bi več prihajalo do različnih razlag 29. člena ZPlaP v povezavi z Zakonom o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 86/04 – v nadaljevanju ZVOP-1) na eni strani in Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 24/03 in nasl. – ZDIJZ) na drugi strani.

4. Banka Slovenije, zaprosena, naj poda svoje stališče o pobudi, je pojasnila, da je bil do uveljavitve novele ZPlaP-B register transakcijskih računov javen glede pravnih oseb in zasebnikov. Novela ZPlaP-B pa je režim posredovanja podatkov o transakcijskih računih poenotila tako, da so po drugem odstavku 29. člena ZPlaP podatki o (vseh) transakcijskih računih javni in dostopni na spletni strani Banke Slovenije. Navaja, da je izpodbijana določba sprožila različne odzive in povzročila več pravnih postopkov, v katerih je prišlo do različnih razlag te zakonske določbe v povezavi z določbami ZVOP-1. Povzema tudi odločitve in potek posameznih pravnih postopkov.

B.

5. Ustavno sodišče je pobudo sprejelo in glede na izpolnjene pogoje iz četrtega odstavka 26. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 – v nadaljevanju ZUstS) nadaljevalo z odločanjem o stvari sami. Po 30. členu ZUstS je Ustavno sodišče zaradi medsebojne povezanosti začelo postopek za oceno ustavnosti prvega odstavka 29. člena ZPlaP.

6. Ustavno sodišče je ne samo glede 38. člena Ustave, temveč tudi glede drugih določb, s katerimi so varovani človekovo osebno dostojanstvo, osebnostne pravice, njegova zasebnost in varnost (34. do 38. člen Ustave), sprejelo stališče (točka 32 obrazložitve odločbe št. U-I-25/95 z dne 27. 11. 1997, Uradni list RS, št. 5/98 in OdlUS VI, 158), da gre za določbe, ki imajo posebno mesto med človekovimi pravicami in temeljnimi svoboščinami in ki prepuščejo vsem – na prvem mestu državi, pa tudi posameznikom – poseganje vanje. V skladu z načelom, da je na tem področju prepovedano vse, kar ni izrecno dovoljeno, je prepovedan vsak poseg v našete pravice, razen tistih, ki so dovoljeni v skladu z Ustavo. Pravica do zasebnosti se za posameznika lahko konča samo tam, kjer kolidira z ustavno varovanim močnejšim interesom drugih.

7. Glede samega 38. člena Ustave pa je Ustavno sodišče v obrazložitvi odločbe št. U-I-238/99 z dne 9. 11. 2000 (Uradni list RS, št. 113/2000 in OdlUS IX, 257) navedlo, da je ustavno varstvo osebnih podatkov zagotovljeno kot poseben vidik zasebnosti. Posebej je poudarilo, da informacijska tehnologija ne prinaša le bistvenih olajšav pri obdelavi podatkov in informacij, temveč se z njenim razširjanjem na vsa področja družbenega življenja povečuje tudi tveganje, da posameznik nima več možnosti sam odločati o tem, kdaj, kako in v kakšnem obsegu bodo informacije o njem posredovane drugim. Da bi preprečila to nevarnost, Ustava prepoveduje uporabo osebnih podatkov v nasprotju z namenom njihovega zbiranja (prvi odstavek 38. člena) ter določa, da so zbiranje, obdelovanje, namen uporabe,

nadzor in varstvo tajnosti osebnih podatkov predmet zakonskega urejanja (drugi odstavek 38. člena). Poleg tega daje vsakomur pravico, da se seznani z zbranimi osebnimi podatki, ki se nanašajo nanj, za primer zlorabe pa daje tudi pravico do sodnega varstva (tretji odstavek 38. člena). Posegi v ustavno zagotovilo iz 38. člena Ustave so po ustaljeni ustavnosodni presoji dopustni, če so v skladu z načelom sorazmernosti. To pomeni, da mora biti omejitev potrebna in nujna za doseg zasledovanega ustavno dopustnega cilja ter v sorazmerju s pomembnostjo tega cilja (tretji odstavek 15. člena in 2. člen Ustave). Iz ustaljene ustavnosodne presoje tudi izhaja, da vsako zbiranje in obdelovanje osebnih podatkov že pomeni poseg v pravico do varstva osebnih podatkov.

8. Podobne zahteve so vsebovane v Konvenciji o varstvu posameznikov glede na avtomatsko obdelavo podatkov (Uradni list RS, št. 11/94, MP, št. 3/94 – v nadaljevanju MKVP) in Direktivi 95/46/EC o varstvu fizičnih oseb pri obdelovanju osebnih podatkov in prostem prometu podatkov (Uradni list EU, št. L 281/95 – v nadaljevanju Direktiva). Poleg tega, da morajo biti osebni podatki pridobljeni in obdelani pošteno in zakonito, MKVP terja sprejem ukrepov, ki bodo zagotovili, da bodo osebni podatki shranjeni za določene in zakonite namene ter da se bodo obdelovali le podatki, ki so primerni, ustrezni in niso pretirani glede na namen zbiranja (5. člen v zvezi s 4. členom).

9. ZVOP-1, ki določa sistem varstva osebnih podatkov, opredeljuje osebni podatek kot katerikoli podatek, ki se nanaša na posameznika, ne glede na obliko, v kateri je izražen (1. točka 6. člena).¹ Posameznika opredeljuje kot določeno ali določljivo fizično osebo, na katero se nanaša osebni podatek, s tem da je fizična oseba določljiva, če se jo lahko neposredno ali posredno identificira, predvsem s sklicevanjem na identifikacijsko številko ali na enega ali več dejavnikov, ki so značilni za njeno fizično, fiziološko, duševno, ekonomsko, kulturno ali družbeno identiteto, pri čemer način identifikacije ne povzroča velikih stroškov, nesorazmerno velikega napora ali ne zahteva veliko časa (2. točka 6. člena ZVOP-1).

10. V prvem odstavku 29. člena ZPlaP je določena vsebina registra transakcijskih računov. V registru transakcijskih računov se vodijo naslednji podatki posameznega imetnika transakcijskega računa:

1. podatki o imetniku transakcijskega računa:
 - ime in priimek ter naslov imetnika transakcijskega računa, ki je fizična oseba oziroma firma, sedež in naslov imetnika transakcijskega računa, ki je pravna oseba oziroma firma, sedež in naslov ter ime in priimek imetnika transakcijskega računa, ki je zasebnik, oziroma naziv drugega imetnika transakcijskega računa,
 - davčna številka in matična številka pravne osebe in zasebnika;
2. podatki o transakcijskem računu:
 - številka računa,
 - naziv in matična številka izvajalca plačilnega prometa, ki vodi transakcijski račun,
 - podatki o vzpostavljeni evidenci iz sedmega in osmega odstavka 8. člena tega zakona;
3. drugi podatki, potrebni za vodenje registra, ki jih določi Banka Slovenije s predpisom iz petega odstavka 28. člena tega zakona.

Drugi odstavek 29. člena ZPlaP določa, da so podatki o transakcijskem računu javni in dostopni na spletni strani Banke Slovenije.

¹ MKVP v 2. členu opredeljuje osebni podatek kot katerikoli informacijo, ki se nanaša na določenega ali določljivega posameznika. Tako opredeljuje osebni podatek tudi Direktiva v členu 2(a).

11. Imetnik transakcijskega računa je po 3. točki 3. člena ZPlaP fizična ali pravna oseba ter oseba civilnega prava, ki sklene z izvajalcem plačilnega prometa pogodbo o vodenju transakcijskega računa. Ker uživajo varstvo osebnih podatkov le posamezniki, takšnega varstva ne uživajo imetniki transakcijskih računov, ki so pravne osebe in osebe civilnega prava. Med imetniki transakcijskih računov, ki so fizične osebe, ZPlaP razlikuje med fizičnimi osebami, ki niso zasebniki, in fizičnimi osebami, ki so zasebniki. Zasebnik je po definiciji 14. točke 3. člena izpodbijanega zakona fizična oseba, ki opravlja dejavnost v skladu z veljavnimi predpisi. Čeprav podjetnik lahko nastopa tudi kot fizična oseba (v smislu posameznika po ZVOP-1), obeh vlog ni mogoče enačiti, ker gre za dve samostojni in neodvisni vlogi (tako Ustavno sodišče v odločbi št. U-I-84/03 z dne 17. 2. 2005, Uradni list RS, št. 24/05 in OdlUS XIV, 5). Glede na to, da mora imeti zasebnik za namene v zvezi z opravljanjem dejavnosti ločen transakcijski račun (glej drugi stavek drugega odstavka 8. člena ZPlaP), podatke v registru transakcijskih računov zasebnika ni mogoče šteti za osebne podatke, saj se ne nanašajo na fizično osebo kot posameznika, temveč na fizično osebo kot osebo, ki opravlja dejavnost v skladu z veljavnimi predpisi. Glede na navedeno se je Ustavno sodišče pri presoji izpodbijane ureditve v nadaljevanju omejilo na register transakcijskih računov, kolikor se nanaša na fizične osebe, ki niso zasebniki.

12. Register transakcijskih računov v delu, ki se nanaša na imetnike transakcijskih računov, ki so fizične osebe, ki niso zasebniki, vsebuje tudi osebne podatke. Nedvomno so osebni podatki podatki iz 1. točke prvega odstavka 29. člena ZPlaP, po oceni Ustavnega sodišča pa so osebni podatki tudi podatek o številki transakcijskega računa fizične osebe, podatek o tem, pri katerem izvajalcu plačilnega prometa ima odprt transakcijski račun, ter podatek o vzpostavljeni evidenci iz sedmega odstavka 8. člena ZPlaP.²

13. Ker gre za osebne podatke, katerih zbiranje je predpisal ZPlaP, je treba še pred morebitno presojo o spoštovanju načela sorazmernosti ugotoviti, ali so izpolnjene druge zahteve, ki jih 38. člen Ustave postavlja za zakonsko urejanje zbiranja osebnih podatkov. Drugi odstavek 38. člena Ustave med drugim določa, da mora biti v zakonu določen namen uporabe osebnih podatkov. V ZPlaP namen uporabe zbranih in v registru transakcijskih računov vsebovanih osebnih podatkov ni določen.³ Pač pa Zakon določa, da so javni in dostopni na spletni strani Banke Slovenije vsi podatki o transakcijskih računih iz prvega odstavka 29. člena ZPlaP, ki se za posameznega imetnika računa vodijo v registru transakcijskih računov. To ob ugotovitvi, da namen uporabe podatkov v Zakonu ni določen, pomeni, da Zakon z objavo podatkov (drugi odstavek 29. člena) celo omogoča, da se zbrani podatki uporabljajo za kakršenkoli namen, kar je samo po sebi v neskladju z drugim odstavkom 38. člena Ustave.

² Sedmi odstavek 8. člena ZPlaP se glasi: »Izvajalec plačilnega prometa ne sme odpreti transakcijskega računa osebi, ki je imetnik transakcijskega računa, v zvezi s katerim je zaradi pomanjkanja sredstev na tem računu, na podlagi zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje ali zakona, ki ureja davčni postopek, vzpostavljena evidenca o neizvršenih sklepih za izvršbo ali prisilno izterjavo.« To torej pomeni, da register transakcijskih računov vsebuje tudi podatek o »blokadi« računa. Blokirani transakcijski račun posameznega imetnika je označen z R.

Osmi odstavek 8. člena ZPlaP se ne more nanašati na fizične osebe, saj določa, da se sedmi odstavek prej navedenega člena uporablja tudi za račune neposrednih in posrednih uporabnikov državnega oziroma občinskih proračunov, ZZZS in ZPIZ.

³ Načel ZPlaP, ki so vsebovana v njegovem 2. členu, po oceni Ustavnega sodišča ni mogoče šteti za opredelitev namena uporabe, kot to zahteva 38. člen Ustave za osebne podatke.

14. Glede na navedeno sta prvi in drugi odstavek 29. člena ZPlaP, kolikor se nanašata na fizične osebe, ki niso zasebniki, v neskladju z 38. členom Ustave, zato ju je Ustavno sodišče razveljavilo. Ker ju je razveljavilo že zato, se ni spuščalo še v presojo iz vidika drugih zatrjevanih neskladij z Ustavo.

15. Na podlagi pooblastila ZPlaP iz petega odstavka 28. člena je Banka Slovenije izdala Sklep o vzpostavitvi in vodenju registra transakcijskih računov (Uradni list RS, št. 105/04 – v nadaljevanju Sklep) in Navodilo o registru transakcijskih računov (Uradni list RS, št. 109/04 – v nadaljevanju Navodilo). Zaradi razveljavitve prvega in drugega odstavka 29. člena ZPlaP v delu, ki se nanaša na fizične osebe, ki niso zasebniki, je v tem delu odpadla zakonita podlaga za izdajo Sklepa in Navodila. S tem sta prenehala veljati v ustreznem delu tudi Sklep in Navodilo.⁴

C.

16. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi 30. in 43. člena ZUstS ter tretje alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 93/03 in 98/03 – popr.) v sestavi: predsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, mag. Marija Krisper Kramberger, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, Jože Tratnik in dr. Dragica Wedam Lukič. Odločbo je sprejelo soglasno.

Št. U-I-298/04-26

Ljubljana, dne 27. oktobra 2005

Predsednik
dr. Janez Čebulj i.r.

4365. Sklep o zadržanju izvrševanja petega odstavka 39. člena Zakona o preprečevanju korupcije

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude Aleksandra Mraka iz Medvod na seji dne 3. novembra 2005

sklenilo:

1. Izvrševanje petega odstavka 39. člena Zakona o preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 2/04) se do končne odločitve Ustavnega sodišča zadrži.

2. Zadržanje iz prejšnje točke začne učinkovati naslednji dan po vročitvi tega sklepa Občinskemu svetu Občine Medvode.

Obrazložitev

1. Pobudnik je občinski svetnik, ki svojo funkcijo opravlja nepoklicno. Svoj pravni interes utemeljuje z navedbami, da je Komisija za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju Komisija) zoper njega sprožila postopek na podlagi 39. člena Zakona o preprečevanju korupcije (v nadaljevanju ZPKor). Zatrjuje, da je ta določba v neskladju z drugim odstavkom 14. člena Ustave, ker funkcionarji, zoper katere pristojni organ ne more uporabiti ukrepov iz 39. člena ZPKor, pred zakonom niso enaki s funkcionarji, ki jim je po ZPKor mogoče zmanjšati plačo in jih razrešiti s funkcije. Opozarja na seznam

⁴ Glej Šturm, L. v: Šturm, L. (ur.): Komentar Ustave Republike Slovenije, Fakulteta za podiplomske državne in evropske študije, Ljubljana 2002, str. 1026.

funkcionarjev, ki Komisiji niso poročali o svojem premoženjskem stanju, in seznam funkcionarjev, ki so Komisiji podali nepopolno prijavo o premoženjskem stanju. Oba seznama naj bi Komisija brez pravne podlage objavljala na svoji spletni strani, s čimer naj bi bili kršeni členi 23, 25, 27, 34, 35 in 38 Ustave. Zatrjuje tudi, da je prvi odstavek 39. člena ZPKor nejasen in zato v neskladju z 2. členom Ustave.

2. Pobudnik Ustavnemu sodišču predlaga, naj zadrži izvrševanje 39. člena ZPKor. Predlog utemeljuje z navedbami, da je funkcionarjem zaradi uvrstitve na javno objavljen seznam okrnjen ugled. Povzročala naj bi se jim še dodatna škoda, ker Komisija poziva župane, naj člane občinskih svetov takoj razrešijo vseh dolžnosti v delovnih telesih občin oziroma jih pozovejo k takojšnjemu odstopu. Trdi, da v primerih, če bodo člani občinskih svetov razrešeni s funkcij v delovnih telesih oziroma bodo zaradi pritiskov prisiljeni odstopiti s svoje funkcije, posledic takih ravnanj ne bo mogoče popraviti. Hkrati naj bi bilo moteno delovanje občinskih svetov, ker bodo morali biti na prazna mesta v delovnih telesih in občinskih svetih imenovani oziroma izvoljeni novi funkcionarji. Pobudnik je z vlogo z dne 27. 11. 2005 dopolnil predlog za zadržanje z navedbami, da bo 8. 11. 2005 na podlagi 39. člena ZPKor najverjetneje razrešen s funkcije podžupana. Če pa ne bo, naj bi prišlo do obstrukcije Občinskega sveta.

3. Po določbi petega odstavka 39. člena ZPKor pristojni organ, če ugotovi, da funkcionar ni predložil zahtevanih podatkov iz 35. do 37. člena tega zakona, začne postopek za prenehanje funkcije ali druge postopke v skladu z zakonom in o svoji končni odločitvi obvesti Komisijo. Na podlagi 39. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 – v nadaljevanju ZUstS) sme Ustavno sodišče do končne odločitve v celoti ali delno zadržati izvršitev predpisa, če bi zaradi njegovega izvrševanja lahko nastale težko popravljive posledice. Kadar Ustavno sodišče odloča o začasnem zadržanju izvrševanja izpodbijanega predpisa, vselej tehta med škodljivimi posledicami, ki bi jih povzročilo izvrševanje morebitnega protustavnega predpisa, in med škodljivimi posledicami, ki bi nastale, če se izpodbijane določbe začasno ne bi izvrševale.

4. Tako je Ustavno sodišče v obravnavanem primeru tehtalo na eni strani škodljive posledice, ki bi nastale pobudniku zaradi prenehanja mandata, na drugi strani pa škodljive posledice, ki bi lahko nastale zaradi zadržanja izpodbijane določbe, katere namen je preprečevati koruptivno ravnanje funkcionarjev. Ugotovilo je, da škodljivih posledic, ki bi nastale pobudniku z razrešitvijo, kljub morebitni razveljavitvi izpodbijanih določb Zakona ne bi bilo mogoče odpraviti. Začasno zadržanje izvrševanja petega odstavka 39. člena ZPKor pa pomeni le začasno izključitev razrešitve funkcionarja, kar samo po sebi ne more povzročiti nepopravljivih škodljivih posledic. Zato je Ustavno sodišče izvrševanje petega odstavka 39. člena ZPKor zadržalo. Glede na to, da naj bi se na seji Občinskega sveta dne 8. 11. 2005 nadaljevala obravnavna poročila Komisije, je Ustavno sodišče določilo način izvršitve začasnega zadržanja, tako da je njegov začetek vezalo na vročitev tega sklepa Občinskemu svetu Občine Medvode.

5. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi 39. člena in drugega odstavka 40. člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, mag. Marija Krisper Kramberger, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, Jože Tratnik in dr. Dragica Wedam Lukič. Sklep je sprejelo z osmimi glasovi proti enemu, proti je glasovala sodnica Modrijan.

Št. U-I-296/05

Ljubljana, dne 3. novembra 2005

Predsednik
dr. Janez Čebulj l.r.

4366. Odločba, da sedmi odstavek 19. člena Zakona o davčnem postopku ni v neskladju z Ustavo

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti, začetem na pobudo družbe Abanka Vipra, d.d., Ljubljana, ki jo zastopa Benjamin Jošar, in drugih, ter na pobudo Žige Mediča iz Ljubljane, na seji dne 27. oktobra 2005

odločilo:

Sedmi odstavek 19. člena Zakona o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 54/04, 139/04 in 25/05 – ur.p.b.) ni v neskladju z Ustavo.

Obrazložitev

A.

1. Banke in borznoposredniške družbe, ki pri izvajanju posameznih storitev za provizijo posredujejo pri nakupu in prodaji vrednostnih papirjev za investitorje doma in v tujini, izpodbijajo sedmi odstavek 19. člena Zakona o davčnem postopku (v nadaljevanju ZDavP-1). Na njegovi podlagi morajo namreč iz naslova vsakega prejemka oskrbovanega investitorja plačati davčni odtegljaj. Ker naj bi se jim zaradi tega zmanjševal dohodek, saj se investitorji umikajo, opustitev plačila davčnega odtegljaja pa je sankcionirana, zatrjujejo neskladje izpodbijane določbe s členoma 2 in 14 Ustave.

2. Za neskladje z 2. členom Ustave oziroma z načelom sorazmernosti naj bi šlo zaradi večkratnega plačila davčnega odtegljaja, saj naj bi se s tem odstopalo od temeljnega koncepta obdavčitve dohodkov po viru (5. člen Zakona o dohodnini, Uradni list RS, št. 54/04 in nasl. – v nadaljevanju ZDoh-1) oziroma naj bi se večala materialna obveznost s procesnim predpisom. Po njihovem mnenju bi se namreč davčni odtegljaj lahko plačal le po viru ustvarjenega dohodka, in sicer v sorazmerju z višino dohodnine, ki jo bo zavezanec dolžan plačati.

3. Izpodbijana določba naj bi bila tudi nejasna in nedoločna. Tako jo banke razumejo drugače, kot jo, celo naspotujoče si, pojasnjujeta Davčna uprava in Ministrstvo za finance. Pri tem se pobudnice sklicujejo na tisti del pojasnila Davčne uprave št. 96000-83/2004-01-530 z dne 5. 1. 2005, ki je bil dan glede poročanja davčnemu organu o transakcijah strank z delnicami ali kuponi tujih investicijskih skladov, ki se bodo tržili v Sloveniji, ter na pojasnilo Ministrstva za finance z dne 7. 4. 2005, ki je bilo dano glede davčnega odtegljaja iz naslova prejetega dohodka od tujih vrednostnih papirjev po ZDoh-1 in ZDavP-1. Izpodbijana ureditev naj bi pri tem tudi ne dajala odgovora o obveznosti v primeru reinvestiranja dividend, ko skrbniška banka ne prejme denarja, od katerega bi plačala davčni odtegljaj.

4. Nadalje naj bi izpodbijana določba še retroaktivno posegala v pravice, ki so veljale v času sklenitve obligacijskega razmerja, saj v pridobljene pravice ni mogoče posegati z učinkom za nazaj. Pri tem se pobudnice sklicujejo na ustaljeno ustavnosodno presojo, ki naj bi potrjevala njihova zatrjevanja.

5. Za neskladje s 14. členom Ustave naj bi šlo zaradi neenakega položaja investitorjev, ki poslujejo prek pobudnic in vlagajo v vrednostne papirje tujih izdajateljev in v tuje investicijske sklade, ter investitorjev, ki investirajo v vrednostne papirje domačih izdajateljev in v domače vzajemne sklade. Investiranje prek domačega posrednika naj bi zaradi večkratnega obdavčenja prinašalo rezidentu nižje neto dohodke kot investiranje prek tujega posrednika, ki je obdavčeno pri izvoru oziroma pri izplačevalcu dohodka v tujini. Po mnenju

pobudnic naj bi bila kljub morebitnemu izenačenju pri končnem obračunu dohodnine časovna komponenta tisti dejavnik, ki znižuje interes po investiranju prek domačih finančnih posrednikov. Ker naj bi se ti zato soočali z zniževanjem dohodkov iz naslova posredovanja, naj bi bili v neenakopravnem položaju s tujimi finančnimi posredniki.

6. Vsebinsko povsem enako pobudo kot banke in borzoposredniške družbe je vložil tudi Žiga Medič. V izkaz pravnega interesa je navedel, da prek domače banke investira v tuje investicijske sklade. Glede na uveljavljeno ureditev naj bi mu bilo od bruto dividend, od katerih je bil odtegnjen davčni odbitek na viru, odtegnjeno še iz naslova davčnega odtegljaja.

7. Državni zbor na navedbe v pobudi ni odgovoril. Svoje stališče o navedbah je poslalo Ministrstvo za finance. To je najprej povzelo zakonsko ureditev obveznosti plačevanja akontacije davka od dohodka po ZDoh-1 in po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 40/04 in nasl. – ZDDPO-1) ter ureditev iz 19. člena ZDavP-1, nato pa pojasnilo razloge za izpodbijano ureditev. Ta naj bi bila predvsem posledica povečanega obsega portfeljskih naložb slovenskih davčnih rezidentov v tujini. Zaradi njega prej veljavna obveznost davčnih zavezancev, da vložijo davčno napoved ob vsakem prejemu dohodka iz tujine, ni več ustrezala spreminjenim razmeram na finančnem trgu. Ker je plačevanje akontacij pomembno in potrebno za zagotavljanje rednih proračunskih prilivov, za preprečevanje odloženega plačila davka ter za zmanjševanje tveganja razpršitve dohodka pred plačilom davčne obveznosti, je bil za zakonodajalca vprašljiv le način plačevanja akontacij (ali naj ima to obveznost izplačevalec dohodka ali davčni zavezanec). Zaradi strokovne neučinkovitosti in časovne zamudnosti izpolnjevanja te obveznosti s strani davčnega zavezanca, zlasti v primeru razpršenih naložb, je bila obveznost naložena izplačevalcu dohodka. Ta je tako dolžan obračunati davčni odtegljaj od dohodka, ki ga ne bremeni v dveh primerih. Za prvi primer gre, ko oseba, ki jo dohodek bremeni, ne pozna in glede na okoliščine primera ne more poznati upravičenca do dohodka (npr. najemnik prek posrednika, upravnika večstanovanjske hiše, najame prostor, ki je v lasti vseh etažnih lastnikov; ker najemnik ne pozna vseh upravičencev do vsakokratnega plačila najemnine, jo plača posredniku, ki jo po ključu razdeli in izplača etažnim lastnikom ter pri tem tudi izračuna, odtegne in plača davek). Za drugi primer gre, ko je oseba, ki jo dohodek bremeni, nerezident (npr. fizična oseba prek domače borzoposredniške hiše kupi v tujini delnice in obveznice; borzoposredniška hiša ob izplačilu dividend še izračuna, odtegne in plača davek, če razpolaga z vsemi za to potrebnimi podatki). Ministrstvo za finance pri tem pojasnjuje, da se v primeru, ko je finančnih posrednikov več, za plačnika davka šteje tisti, ki dohodek dejansko izplača, ki je torej zadnji v vrsti (npr. fizična oseba naroči nakup tujih vrednostnih papirjev pri domači borzoposredniški hiši, ki transakcijo izpelje prek domače skrbniške banke; ker plačilo poteka po enaki poti, torej od tujega izplačevalca prek skrbniške banke borzoposredniški hiši, ki dohodek izplača fizični osebi, je zadnja tudi plačnik davka). V primeru, ko slovenski rezident v tujini dosega dohodek od premoženja neposredno ali prek posrednika v tujini, pa akontacijo dohodnine plača na podlagi davčne napovedi, ki jo odda v roku 15 dni od prejema dohodka pri pristojnem davčnem organu. Pri tem rezident ni dvojno obdavčen, saj lahko v letni napovedi za odmero dohodnine na ustrezen način uveljavlja zmanjšanje odmerjene dohodnine za v tujini plačan davek. Ministrstvo za finance še poudarja, da pomeni posrednikova dolžnost, da opravi tudi izračun in plačilo akontacije davka, za investitorja določeno prednost, saj olajšuje izpolnjevanje njegove davčne obveznosti, ki bi jo moral v nasprotnem primeru z oddajo napovedi za odmero akontacije davka izpolniti sam. Glede na vse navedene razloge, ki utemeljujejo izpodbijano ureditev, ta po mnenju Ministrstva za finance ni v neskladju z Ustavo.

B.

8. Ustavno sodišče je s sklepom št. U-I-159/05 z dne 1. 6. 2005 sprejelo pobudo, ki so jo vložile banke in borzoposredniške družbe kot plačnice davka (3. člen ZDavP-1). Z istim sklepom je na podlagi 39. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 – v nadaljevanju ZUstS) do končne odločitve zadržalo izvrševanje sedmega odstavka 19. člena ZDavP-1. Nato je zaradi skupne obravnave in odločanja k sprejeti pobudi pridružilo še pobudo Žige Mediča, ki je povsem enake vsebine. Zato je tudi ni pošiljalo v odgovor nasprotnemu udeležencu, saj je ta imel možnost, da odgovori na vse zatrjevane neskladnosti sedmega odstavka 19. člena ZDavP-1. Pobudo je sprejelo in glede na izpolnjene pogoje iz četrtega odstavka 26. člena ZUstS nadaljevalo z odločanjem o stvari.

9. Ker je pobudnik kot rezident¹ zaradi dohodkov iz premoženja² zavezanec za dohodnino, na ZDoh-1 pa se sklicujejo tudi pobudnice, je Ustavno sodišče štelo, da je sporen zgolj davčni odtegljaj kot akontacija dohodnine (264. člen ZDavP-1).³

10. Davčni odtegljaj je v bistvu eden izmed načinov izpolnitve (tj. načinov izračuna in plačila) davčne obveznosti. Skladno z ZDavP-1 lahko davek izračuna davčni zavezanec sam, lahko pa je obveznost izračuna prenesena na davčni organ ali na plačnika davka (prvi in drugi odstavek 13. člena). Davek se izračuna v obračunu davka (davčni obračun, obračun davčnega odtegljaja in obračun prispevkov za socialno varnost) ali ugotovi z odločbo o odmeri davka (tretji in četrti odstavek 13. člena ZDavP-1).

11. Z obračunom davčnega odtegljaja se davek izračuna, kadar je z ZDavP-1 ali z zakonom o obdavčenju določeno, da davek za davčnega zavezanca izračuna, odtegne in plača plačnik davka (prvi odstavek 18. člena ZDavP-1). Po prvem odstavku 19. člena ZDavP-1 so plačniki davka pravna oseba, združenje oseb, ki je brez pravne osebnosti, ter fizična oseba, ki opravlja dejavnost, ki izplača dohodek, od katerega se v skladu z zakonom izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj. Skladno s četrnim odstavkom 19. člena ZDavP-1 se šteje, da je plačnik davka dohodek izplačal, če ga dohodek bremeni, če ni z ZDavP-1 drugače določeno. Drugače pa je določeno prav z izpodbijanim sedmim odstavkom 19. člena ZDavP-1; na njegovi podlagi se ne glede na določbi prvega in četrtega odstavka 19. člena ZDavP-1 za plačnika davka šteje oseba, ki dohodek, od katerega se v skladu z ZDavP-1 ali zakonom o obdavčenju izračunava, odteguje in plačuje davčni odtegljaj, samo izplača, vendar je ne bremeni, pod pogojem, da oseba, ki jo dohodek bremeni, ne pozna in glede na okoliščine primera ne more poznati upravičenca do dohodka, ali pod pogojem, da je oseba, ki jo dohodek bremeni, nerezident.

12. Na podlagi izpodbijane ureditve tako banke in borzoposredniške družbe kot posrednice, pri tem ko davčnemu zavezancu dajo na razpolago posamezne dohodke (prejete iz tujine), ki so obdavčeni po ZDoh-1, obračunajo davčni odtegljaj. S tem je od dohodka, ki ima vir izven Slovenije, plačana akontacija dohodnine glede na to, da je tudi ta dohodek predmet obdavčitve po ZDoh-1. Navedeno naj bi bilo po zatrjevanju pobudnic v neskladju z Ustavo, ker s tem dohodek ni obdavčen zgolj po viru ustvarjenega dohodka, kot to določa ZDoh-1, obdavčitev pa tudi ni sorazmerna z dohodnino, ki bi jo zavezanec sicer plačal.

¹ Glede na njegove podatke o stalnem prebivališču, razvidne iz pobude in prilog.

² Akontacijo dohodnine od dobička iz kapitala ugotovi davčni organ z odločbo na podlagi napovedi davčnega zavezanca (311. člen ZDavP-1).

³ Na podlagi 355. člena ZDavP-1 je dolžan plačnik davka za davčnega zavezanca izračunati, odtegniti in plačati davčni odtegljaj tudi od dohodkov, od katerih se v skladu z zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb, davek izračuna, odtegne in plača.

13. Posamezna država v svoji davčni suverenosti ni omejena pri svojih davčnih zahtevah proti subjektom, ki so na podlagi izbranih naveznih okoliščin vezani na teritorialno suverenost države (npr. omejitve zaradi načel mednarodnega javnega prava). Navezna okoliščina v obravnavanem primeru obdavčitve z dohodnino je rezidentstvo. Glede na rezidentstvo je tako princip obdavčitve po viru ustvarjenega dohodka (torej zgolj v državi vira dohodka), ki ga izpostavlja jo pobudnice, z ZDoh-1 uveljavljen le za nerezidente (drugi odstavek 5. člena). Ti so zavezanci za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki imajo vir v Republiki Sloveniji.⁴ Rezidenti Republike Slovenije so dolžni plačevati dohodnino od vseh obdavčenih dohodkov, ki imajo vir v Republiki Sloveniji ali izven nje (prvi odstavek 5. člena ZDoh-1). Glede na to se z izpodbijano ureditvijo, na podlagi katere rezident z davčnim odtegljajem v bistvu plača akontacijo dohodnine od dohodka z virom izven Slovenije, ne odstopa od rešitev, uveljavljenih z ZDoh-1, kot to zatrjujejo pobudnice, temveč se te rešitve udejanjajo.⁵

14. V odvisnosti od uveljavljenosti predstavljenih principov v posameznih državah se lahko zgodi, da je rezidentov dohodek, dosežen v tujini, obdavčen tako v državi, v kateri je dohodek ustvarjen, kot tudi v državi njegovega rezidentstva. V takem primeru gre za plačilo davka dvema različnima davčnima oblastema, torej za dvojno obdavčenje,⁶ ki samo po sebi ni v neskladju z Ustavo (prim. npr. odločbo št. U-I-299/96 z dne 12. 12. 1996, Uradni list RS, št. 5/97 in OdlUS V, 177, v zvezi z večkratno obdavčitvijo v okviru enotnega davčnega sistema, ali odločbo št. U-I-324/98 z dne 6. 7. 2000, Uradni list RS, št. 66/2000 in OdlUS IX, 189). Kljub temu sprejemajo države različne ukrepe za preprečitev dvojnega obdavčevanja na mednarodni ravni, zlasti sklepajo sporazume o izogibanju dvojnemu obdavčevanju. Za primere, ko z določeno državo ni sklenjen tovrstni sporazum, je v ZDoh-1 (členi 127 – 132)⁷ uzakonjena posebna ureditev za odpravo dvojne obdavčitve dohodkov, od katerih je rezident že plačal davek v drugi državi. Glede na to v končni fazi pri letni odmeri dohodnine ne pride do dvojne obdavčitve, čeprav je lahko bilo med letom ob izplačilu določenih vrst dohodka na račun davka plačano več, kot bi bilo, če bi dohodek obdavčevala le ena davčna oblast.

15. Kljub temu, da je višina med letom plačanega davka lahko različna, ni mogoče pritrditi pobudnicam, da je davčni odtegljaj v nesorazmerju z dohodnino, ki jo bo zavezanec moral plačati od dohodkov, doseženih v davčnem letu, saj gre za preveč posplošene trditve, brez konkretiziranja obdavčitev po viru ustvarjenega dohodka, poleg katerih naj bi bilo treba plačati še davčni odtegljaj. Skladno s 124. členom ZDoh-1 je akontacija dohodnine od dohodkov iz premoženja 25%. Glede na to bi do morebitnega nesorazmerja med davčnim odtegljajem in dohodnino, odmerjeno na letni ravni, lahko prišlo le pri davčnih zavezancih, katerih neto letna davčna osnova znaša

do 1.300.000 SIT (ki so torej v prvem davčnem razredu). Navedena osnova je namreč obdavčena po 16% stopnji (prvi odstavek 116. člena oziroma prvi odstavek 134. člena ZDoh-1). Pri davčnih zavezancih, katerih neto letna davčna osnova presega 1.300.000 SIT (in sega do 2.540.000 SIT), pa se dohodnina od presežka odmerja že po stopnji 33%, zaradi česar je morebitno nesorazmerje med (četudi 2-krat) akontirano in letno odmerjeno dohodnino že v drugem davčnem razredu vprašljivo. Zato v tem delu ni bilo mogoče pritrditi pobudnicam, da gre za neskladje z 2. členom Ustave.

16. Pobudnice zatrjujejo v nadaljevanju še nejasnost in nedoločnost izpodbijane določbe, saj naj bi se ta lahko različno razumela. Po njihovem mnenju naj bi imele kot skrbniške banke zgolj vlogo finančnih posrednic in ne vloge izplačevalk dohodkov. Zato naj bi stališče, da so dolžne odvesti davčni odtegljaj, povzročilo le večkratno odvajanje davka.

17. Na podlagi predstavljenega mnenja pobudnic ni razvidno, v čem naj bi bila nejasnost in nedoločnost določbe. Iz njihovih navedb namreč ni mogoče zaključiti, da iz sedmega odstavka 19. člena ZDavP-1 ne bi mogle jasno razbrati, ali so ali niso plačnice davka, ko gre za izplačilo dohodka davčnemu zavezancu, se pravi, ko davčni zavezanec dohodek prejme (peti odstavek 15. člena ZDoh-1).⁸ Prav nasprotno; ker iz določbe jasno izhaja, da so lahko tudi pobudnice plačnice davka, te tej svoji obveznosti nasprotujejo. Vendar zgolj nestrinjanje s posamezno določbo ne zadostuje za utemeljitev njene neskladnosti z Ustavo.

18. Pobudnice zatrjevajo nejasnost in nedoločnost izpodbijane ureditve utemeljujejo še z nasprotujočimi si razlagami pristojnih organov, vendar pri tem ne pojasnijo, v čem naj bi šlo za nasprotja. Davčna uprava je v tistem delu svojega mnenja, na katerega se pobudnice sklicujejo v pobudi (dva odstavka), najprej povzela izpodbijano ureditev. Nato je pojasnila, da se oseba (tj. pravna oseba, združenje oseb, ki je brez pravne osebnosti, in fizična oseba, ki opravlja dejavnost), ki je od tujega vzajemnega sklada prejela dohodek in ga posredovala upravičencu do dohodka, šteje za plačnika davka, razen kadar ne razpolaga z vsemi potrebnimi podatki za ugotovitev davčne osnove. Vendar zadnje navedeno ne vpliva na obveznost poročanja iz 319. člena ZDavP-1. Prav tako je Ministrstvo za finance med drugim v svojem pojasnilu navedlo, da se finančni posredniki, ki prejme dohodek in ga posreduje končnemu upravičencu do dohodka, šteje za plačnika davka, kadar razpolaga z vsemi potrebnimi podatki za ugotovitev davčne osnove; za plačnika davka se torej ne šteje, kadar ne razpolaga z vsemi potrebnimi podatki za ugotovitev davčne osnove, vendar, kot je pojasnjeno, to ne vpliva na obveznost poročanja (zadnja dva odstavka pojasnila).

19. Glede na predstavljeni, vsebinsko enaki pojasnili, pobudnice tudi v tem delu niso izkazale utemeljenosti svojih zatrjevanj o nejasnosti in nedoločnosti izpodbijane ureditve. Prav tako niso izkazale, da bi bila zaradi izpodbijane določbe nejasna obveznost v primerih, ko ni denarnega toka in s tem posledično ne sredstev za poravnavo davčne obveznosti, saj je s sedmim odstavkom 19. člena ZDavP-1 le opredeljen plačnik davka, torej oseba, ki za davčnega zavezanca izračuna, odtegne in plača davek. Kako je z davčno obveznostjo oziroma davčnim odtegljajem v primerih, ko ni denarnega toka, pa je predmet urejanja drugih zakonskih določb tega zakona oziroma drugih zakonov (tako so v ZDoh-1 določbe v zvezi z dohodki, prejetimi v naravi,⁹ ter splošna pravila¹⁰ tudi za obračun davčnega odtegljaja od dohodka, prejetega v naravi).

⁴ Skladno s četrtnim odstavkom 118. člena ZDoh-1 se zavezancu, nerezidentu, akontacija dohodnine šteje kot dokončen davek.

⁵ V primeru, da dohodek iz premoženja izplača oseba, ki ni plačnik davka, akontacijo ugotavlja davčni organ na podlagi napovedi, ki jo mora davčni zavezanec vložiti v 15 dneh od prejema dohodka (drugi odstavek 303. člena in prvi odstavek 304. člena ZDavP-1).

⁶ O dvojnem obdavčenju govorimo, ko obdavčita dve davčni oblasti iste stopnje v istem davčnem obdobju z istim ali podobnim davkom isti davčni subjekt ali objekt tako, da je ta obdavčen težje, kot bi bil, če bi ga obdavčila samo ena od teh oblasti.

Za nepravo dvojno obdavčenje gre takrat, kadar je isti davčni zavezanec oziroma njegov davčni predmet obdavčen z različnimi davki.

⁷ ZDavP-1 določa v prvem odstavku 256. člena, da uveljavlja davčni zavezanec odbitek davka, plačanega v tujini, skladno z ZDoh-1.

⁸ Po navedeni določbi ZDoh-1 se šteje, da je dohodek prejet, ko je izplačan fizični osebi oziroma kako drugače dan na razpolago fizični osebi; glede na to je povsem jasno, da gre za obveznost tistega, ki dohodek izplača (da na razpolago) fizični osebi.

⁹ Gl. peti odstavek 15. člena ZDoh-1.

¹⁰ Gl. 16. člen ZDoh-1.

20. Pobudnice nadalje zatrjujejo neskladje sedmega odstavka 19. člena ZDavP-1 z 2. členom Ustave, ker naj bi bila določba retroaktivna, saj naj bi veljala tudi za pravna razmerja, sklenjena še pred njeno uveljavitvijo. Navedeno zatrjevanje pobudnic je neutemeljeno, saj ni razvidno, v čem naj bi bila retroaktivnost določbe, uveljavljene dne 21. 5. 2004 (410. člen ZDavP-1), s katero je opredeljena oseba, ki mora od 1. 1. 2005 dalje (prvi odstavek 409. člena ZDavP-1) za davčnega zavezanca izračunati, odtegniti in plačati davek od dohodkov, ki jih da na razpolago davčnemu zavezancu od 1. 1. 2005 dalje.

21. Pobudnice zatrjujejo še neskladje z drugim odstavkom 14. člena Ustave, ker naj bi bili zaradi izpodbijane ureditve posamezni položaji pri investiranju v tujino odvisni od tega, ali gre za investicijo s posredovanjem tujega ali domačega posrednika.

22. Rezident, ki investira v tujino, mora neodvisno od tega, ali to stori s posredovanjem tujega ali domačega posrednika, od prejetega dohodka v Republiki Sloveniji plačati akontacijo dohodnine. Zato se položaji s tega vidika med seboj v ničemer ne razlikujejo. Razlika je le v sami izvedbi izpolnitve te obveznosti. Rezident, ki investira v tujino prek posrednika v tujini (ki ni plačnik davka po ZDavP-1), mora v roku 15 dni od prejema dohodka sam vložiti napoved za odmero akontacije dohodnine (drugi odstavek 303. člena in prvi odstavek 304. člena ZDavP-1). Za rezidenta, ki investira v tujino prek domačega posrednika, pa njegovo obveznost iz naslova akontacije dohodnine izpolni plačnik davka (se pravi tisti, ki davčnemu zavezancu da dohodek na razpolago). Ker se torej dohodnina akontira neodvisno od tega, ali je investirano v tujino prek posrednika doma ali v tujini, v tem delu ne gre za neskladje z načelom enakosti iz drugega odstavka 14. člena Ustave ne z vidika plačnikov davka ne z vidika davčnih zavezancev.

23. Pobudnice zatrjujejo neskladje z načelom enakosti tudi zaradi neenakega položaja investitorjev, ki poslujejo prek pobudnic in vlagajo v vrednostne papirje tujih izdajateljev in v tuje investicijske sklade, ter investitorjev, ki investirajo v vrednostne papirje domačih izdajateljev in v domače vzajemne sklade. Kot je mogoče razumeti, naj bi bila neenakost položajev v tem, da se v primerih, ko so prisotni zgolj domači elementi, med letom plača akontacija oziroma davčni odtegljaj le doma, medtem ko se ob prisotnosti tujega elementa pred plačilom akontacije oziroma davčnega odtegljaja doma plača še davek v državi vira dohodka. V zadnjem primeru je tako v bistvu med letom na račun davka plačano več, kot bi bilo, če bi dohodek obdavčevala le ena davčna oblast, vendar se to izniči s poračunom dohodnine na letni ravni. Ker pa gre pri tem prav zaradi prisotnosti različnih (dodatnih) elementov za različne pravne položaje, so ti lahko različno urejeni. Zato tudi v tem delu ne gre za neskladje z drugim odstavkom 14. člena Ustave.

24. Glede na navedeno je Ustavno sodišče odločilo, da izpodbijani sedmi odstavek 19. člena ZDavP-1 ni v neskladju z Ustavo.

C.

25. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi 21. člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, mag. Marija Krisper Kramberger, Milojka Modrija, dr. Ciril Ribičič, Jože Tratnik in dr. Dragica Wedam Lukič. Sodnica dr. Mirjam Škrk je bila pri odločanju v tej zadevi izločena. Odločbo je sprejelo soglasno.

Št. U-I-159/05-14

Ljubljana, dne 27. oktobra 2005

Predsednik
dr. Janez Čebulj l.r.

4367. Odločba o ugotovitvi, da je 4. člen Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Občini Nazarje, kolikor v tabeli pod številko 282020 kategorizira odsek 3 lokalne ceste Nazarje – Kokarje – Lačja vas v dolžini 1385 metrov, na zemljiščih parc. št. 852/8 in parc. št. 852/14 k.o. Pusto Polje, v neskladju z Ustavo

ODLOČBA

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti in zakonitosti, začetem na pobudo Borisa Praznika iz Nazarji, ki ga zastopa Jože Turk, odvetnik v Celju, na seji dne 27. oktobra 2005

odločilo:

1. Člen 4 Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Občini Nazarje (Uradno glasilo občin Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Ljubno in Luče, št. 7/98) je, kolikor v tabeli pod številko 282020 kategorizira odsek 3 lokalne ceste Nazarje–Kokarje–Lačja vas v dolžini 1385 metrov, na zemljiščih parc. št. 852/8 in parc. št. 852/14 k.o. Pusto Polje, v neskladju z Ustavo.

2. Občina Nazarje mora neskladje iz prejšnje točke odpraviti v roku šestih mesecev od objave te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije tako, da s pobudnikom sklene pravni posel za pridobitev zemljišč oziroma v istem roku začne postopek razlastitve ali v skladu z zakonom izpelje postopek za ukinitve javne ceste.

Obrazložitev

A.

1. Pobudnik izpodbija 4. člen Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Občini Nazarje (v nadaljevanju Odlok), kolikor pod številko 282020 opredeljuje odsek lokalne ceste Nazarje–Kokarje–Lačja vas v dolžini 1685 metrov (pravilno 1385 metrov). Navaja, da del te javne ceste poteka po zemljiščih parc. št. 852/8 in parc. št. 852/14 k.o. Pusto Polje, ki so v njegovi lasti. Po Zakonu o javnih cestah (Uradni list RS, št. 29/97 – v nadaljevanju ZJC) naj javne ceste ne bi bile na zemljiščih v zasebni lasti, zato je izpodbijana določba Odloka v neskladju s tem zakonom. Občina naj z njim ne bi sklenila pravnega posla za pridobitev njegovih zemljišč niti naj ne bi zoper njega izvedla postopka razlastitve. Zato naj bi bila ta določba Odloka v neskladju tudi s 33. členom Ustave. Pobudnik pojasnjuje, da mu je Občina po pooblaščenju že predlagala prodajo zemljišč.

2. Občina odgovarja, da je pobudnik nesporno lastnik zemljišč parc. št. 852/8 in parc. št. 852/14 k.o. Pusto Polje. Po njih naj bi potekal del odseka lokalne ceste Nazarje–Kokarje–Lačja vas (z začetkom odseka z oznako 282041 in s koncem odseka z oznako R-697) v dolžini 1385 metrov in ne v dolžini 1685 metrov, kot nepravilno navaja pobudnik. Ta cesta naj bi povezovala dve občinski naselji in občani jo že več kot sto let uporabljajo za dostop do svojih nepremičnin. Pobudniku naj bi večkrat predlagala, naj z njo sklene pogodbo o prodaji svojih zemljišč, vendar pri tem ni bila uspešna.

B.

3. Pobudnik je lastnik zemljišč parc. št. 852/8 in parc. št. 852/14 k.o. Pusto Polje. Po njih poteka del lokalne ceste, kategorizirane z izpodbijano določbo Odloka, zato pobudnik izkazuje pravni interes. Ustavno sodišče je pobudo sprejelo in glede na izpolnjene pogoje iz četrtega odstavka 26. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 15/94 – v nadaljevanju ZUstS) nadaljevalo z odločanjem o stvari sami.

4. Odlok določa občinske ceste po njihovih kategorijah in namenu uporabe glede na vrsto cestnega prometa, ki ga

prevzemajo (1. člen). V tabeli iz 4. člena med lokalne ceste med naselji v Občini ter med naselji v Občini in naselji v sosednjih občinah pod številko 282020 opredeljuje odsek 3 (z začetkom odseka z oznako 282041 in s koncem odseka z oznako R-697) lokalne ceste Nazarje–Kokarje–Lačja vas v dolžini 1385 metrov. Del te ceste leži na zemljiščih, ki so v lasti pobudnika.

5. Ustava v 69. členu določa, da je razlastitev (odvzem ali omejitev lastninske pravice v javno korist) mogoča le proti nadomestilu v naravi ali proti odškodnini in pod pogoji, ki jih določa zakon. S tem členom Ustava zaradi zagotovitve javne koristi kljub ustavnopravnemu varstvu lastninske pravice, ki jo zagotavlja 33. člen Ustave, omogoča odvzem ali omejitev lastninske pravice na nepremičnini. Pri razlastitvi gre torej za poseg v lastninsko pravico v postopku, ki ga predpisuje Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 – v nadaljevanju ZUreP-1). Gre za postopek, v katerem se za konkreten primer ugotovi, ali so izpolnjeni zakonski pogoji za razlastitev, in v katerem so zagotovljeni tudi sodno varstvo ter nadomestilo v naravi ali odškodnina.

6. Pojem in status javnih cest ureja 2. člen ZJC. Javne ceste so prometne površine splošnega pomena za cestni promet, ki jih lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo javne ceste in varnost prometa na njih. V prvem odstavku 3. člena ZJC je določeno, da so državne ceste v lasti Republike Slovenije, občinske pa v lasti občine.

7. Ustavno sodišče je v odločbi št. U-I-87/91 z dne 28. 1. 1993 (Uradni list RS, št. 8/93 in OdlUS II, 10) odločilo, da podzakonski akt o razglasitvi javne ceste ne more imeti razlastitvenega učinka za zemljišča, na katerih je ta cesta, ker je to v neskladju s 33. členom Ustave. Takšen učinek sta povzročali določbi 137. člena Zakona o zemljiški knjigi (Uradni list RS, št. 33/95 – ZZK) in 85. člena ZJC, ki ju je Ustavno sodišče razveljavilo z odločbo št. U-I-224/00 z dne 9. 5. 2002 (Uradni list RS, št. 50/02 in OdlUS XI, 73). Po navedenih določbah bi država ali občina zaradi dejstva, da je bilo zemljišče uporabljeno za cesto, z vpisom javnega dobra (ceste) v zemljiško knjigo postali lastniki teh zemljišč, čeprav jih pred tem nista pridobili s pravnim poslom ali po zakonito izvedenem razlastitvenem postopku. Kategorizacija javnih cest na zemljiščih v zasebni lasti torej sama po sebi ne more povzročiti prenosa lastninske pravice na teh zemljiščih. Ustavno sodišče je v odločbi št. U-I-387/02 z dne 20. 5. 2004 (Uradni list RS, št. 62/04 in OdlUS XIII, 36) tudi presodilo, da občina po ugotovitvi, da je posamezna javna cesta grajena na zemljišču, ki je v zasebni lasti, zgolj zaradi tega ne sme opustiti njene kategorizacije, ker je dolžna spoštovati predpisana merila za kategorizacijo javnih cest. V primeru, da cesta izpolnjuje ta merila, je občina dolžna cesto ustrezno kategorizirati in s pravnim poslom ali po zakonito izvedenem razlastitvenem postopku pridobiti zemljišče, na katerem je cesta zgrajena.

8. V obravnavanem primeru Občina s pobudnikom ni sklenila pravnega posla za pridobitev zemljišč. Zoper njega tudi ni bil izveden postopek razlastitve. Zato je 4. člen Odloka v izpodbijanem delu v neskladju z 69. členom Ustave. Ker 4. člen Odloka v tem delu nedopustno posega v lastninsko pravico, je v neskladju tudi s 33. členom Ustave.

9. Glede na navedeno v 7. točki obrazložitve bi razveljavitev izpodbijane določbe Odloka lahko povzročila neustavno stanje. Ker gre za primer iz 48. člena ZUstS, je Ustavno sodišče izdalo ugotovitveno odločbo. Kadar Ustavno sodišče izda ugotovitveno odločbo, določi organu, ki je izdal protiususten oziroma nezakonit predpis, rok, v katerem mora ugotovljeno neustavnost oziroma nezakonitost odpraviti (drugi odstavek 48. člena ZUstS). Izpodbijana določba Odloka je v neskladju z Ustavo, ker je Občina opustila dolžno ravnanje. Zato je Ustavno sodišče na podlagi drugega odstavka 48. člena v povezavi z drugim odstavkom

40. člena ZUstS naložilo Občini, naj v roku šestih mesecev s pobudnikom sklene pravni posel za pridobitev zemljišč oziroma v istem roku začne razlastitveni postopek ali pa v primeru ugotovitve, da cesta ne izpolnjuje pogojev za kategorizacijo, v skladu z ZJC izpelje postopek za ukinitve javne ceste.

C.

10. Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi 48. člena in drugega odstavka 40. člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Janez Čebulj ter sodnice in sodniki dr. Zvonko Fišer, Lojze Janko, mag. Marija Krisper Kramberger, Milojka Modrijan, dr. Ciril Ribičič, dr. Mirjam Škrk, Jože Tratnik in dr. Dragica Wedam Lukič. Odločbo je sprejelo soglasno.

Št. U-I-256/04-6

Ljubljana, dne 27. oktobra 2005

Predsednik
dr. Janez Čebulj l.r.

DRUGI DRŽAVNI ORGANI IN ORGANIZACIJE

4368. Razlage h kolektivni pogodbi za poklicne novinarje

Komisija za razlago kolektivne pogodbe za poklicne novinarje je na podlagi 76. člena Kolektivne pogodbe za poklicne novinarje (Uradni list RS/I, št. 31-1281/91 in nasl.) na 6. seji dne 7. novembra 2005 sprejela naslednje

RAZLAGE

ki se nanašajo: na opredelitev pojma svobodnega novinarja in obseg pravic svobodnega novinarja po tej kolektivni pogodbi,

vendar ne posegajo v vprašanje obstoja elementov delovnega razmerja novinarja oziroma vprašanje, kdaj se novinarsko delo lahko opravlja tudi na avtorskih oziroma drugih pogodbenih podlagah, kar je treba presojati na podlagi obstoja elementov delovnega razmerja iz 4. v zvezi z drugim odstavkom 11. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 42/02),

in sicer:

I. v zvezi z izvajanjem drugega odstavka 2. člena kolektivne pogodbe za poklicne novinarje:

1. Opredelitev pojma svobodnega novinarja

Drugi člen kolektivne pogodbe za poklicne novinarje določa osebno in stvarno veljavnost kolektivne pogodbe. Osebna veljavnost je določena tako, da kolektivna pogodba velja tako za novinarje, ki opravljajo novinarski poklic v okviru delovnega razmerja (prvi odstavek 2. člena), kot tudi za svobodne novinarje in študente na praksi, ki se usposablajo za novinarski poklic (drugi odstavek 2. člena).

Na podlagi prvega odstavka 2. člena kolektivne pogodbe se za novinarja po tej kolektivni pogodbi šteje oseba, ki se ukvarja z zbiranjem, obdelavo, oblikovanjem in razvrščanjem informacij za objavo prek medijev in je zaposlena pri izdajatelju.

Drugi odstavek 2. člena kolektivne pogodbe je treba razlagati tako, da se za svobodnega novinarja za namene te

kolektivne pogodbe šteje oseba, ki je pridobila status samostojnega novinarja z vpisom v razvid samostojnih novinarjev pri pristojnem ministrstvu, po predhodnem mnenju registrirane samostojne organizacije novinarjev.

Za svobodnega novinarja iz drugega odstavka 2. člena te kolektivne pogodbe se šteje poleg samostojnega novinarja iz prejšnjega odstavka tudi oseba, ki nima tega statusa, vendar kumulativno izpolnjuje naslednje pogoje:

- se v glavnem ali pretežnem delu preživlja z novinarskim delom
- ni redno zaposlena za določen čas ali nedoločen čas pri izdajatelju

- izpolnjuje pogoje, ki so sicer določeni za pridobitev statusa samostojnega novinarja, ne glede na to, da ni vpisana v razvid samostojnih novinarjev

- izpolnjuje pogoj ustrezne izobrazbe po 4. členu te kolektivne pogodbe ali pogoj potrebnih delovnih izkušenj v smislu 5. člena te kolektivne pogodbe;

II. v zvezi z izvajanjem 56., 62. in 64. člena v zvezi z drugim odstavkom 2. člena in 79. členom kolektivne pogodbe za poklicne novinarje:

2. Obseg pravic svobodnega novinarja

Drugi člen kolektivne pogodbe za poklicne novinarje določa, da velja ta kolektivna pogodba tudi za svobodne novinarje, pri čemer izrecno ne razmejuje, katere pravice gredo novinarju, ki opravlja novinarski poklic v delovnem razmerju, katere pravice pa samostojnemu novinarju.

Izhodišči za presojo tega vprašanja sta narava posamezne pravice in volja pogodbenih strank, opredeljena v 79. členu te kolektivne pogodbe, da se plačilo za delo svobodnih novinarjev določi s posebno pogodbo, pri čemer pogoji ne morejo biti slabši kot za redno zaposlene novinarje, ter da se tudi svobodnim novinarjem povrnejo materialni stroški za naročene prispevke. Drugi odstavek 2. člena kolektivne pogodbe v povezavi z 79. členom je treba zato razlagati tako, da obseg pravic svobodnega novinarja sicer določita pogodbeni stranki z ustrezno tarifo oziroma pogodbeno ceno v konkretni pogodbi, vendar je njuna svobodna pogodbeno volja omejena s citiranim določilom prisilne narave, da mora ta v ustrezni tarifi oziroma pogodbeni ceni upoštevati izplačila redno zaposlenega primerljivega delavca (na primer s primerljivo izobrazbo in delovnimi izkušnjami ter s primerljivim opisom del in odgovornostjo delovnega mesta) na letni ravni, sorazmerno obsegu naročenega dela.

3. Pravica do povračila stroškov prevoza in stroškov za prehrano za svobodnega novinarja

Svobodnim novinarjem zato pripada tudi povračilo dejanskih materialnih stroškov, ki so jih imeli v zvezi z opravljanjem dela po naročilu naročnika, kar temelji na določilu drugega odstavka 79. člena te kolektivne pogodbe. Na tem temelju je treba razlagati tudi vsakokratno pravico do povračila prevoznih stroškov in stroškov za prehrano, lahko tudi v pavšalnem znesku, kar natančneje opredelita pogodbeni stranki v pogodbi, upoštevajoč pri tem tudi sorazmernost obsega naročenega dela glede na primerljivega redno zaposlenega delavca.

4. Pravica do regresa za svobodnega novinarja

Iz narave pravice do regresa in njene pozitivno pravne ureditve izhaja, da je ta pravica vezana na pravico do letnega dopusta, ki pripada novinarju v odvisnem delovnem razmerju. Zato svobodnemu novinarju, ki novinarskega dela ne opravlja v okviru delovnega razmerja, pravica do regresa za letni dopust ne pripada že neposredno na podlagi 56. člena te kolektivne pogodbe, temveč pogodbeni stranki ustrezen znesek iz tega naslova upoštevata že pri določitvi

tarife oziroma pogodbene cene v konkretni pogodbi, glede na kriterije, opisane v zgornjih razlagah (obseg in vsebina novinarskega dela glede na primerljivega redno zaposlenega delavca).

Predsednik Komisije
prof. dr. Mitja Novak l.r.

4369. Spremembe in dopolnitve Kolektivne pogodbe gradbenih dejavnosti

Na podlagi 54. člena Kolektivne pogodbe gradbenih dejavnosti (Uradni list RS, št. 1/05) stranke:

predstavnik delodajalcev:

- Gospodarska zbornica Slovenije – Združenje za gradbeništvo in industrijo gradbenega materiala

- Združenje delodajalcev Slovenije – Sekcija za gradbeništvo in

predstavnik delojemalcev:

- ZSSS – Sindikat delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije

sklenejo

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE Kolektivne pogodbe gradbenih dejavnosti

1. člen

Spremeni se 48. člen Kolektivne pogodbe gradbenih dejavnosti (Uradni list RS, št. 1/05) – v nadaljnjem besedilu »KPGD«, ki se sedaj spremenjen v celoti glasi:

»48. člen

(prehrana med delom)

(1) Delavcu, ki je na delu prisoten najmanj 4 ure ali več, pripada topli obrok prehrane, ki ga zagotovi delodajalec. Če delodajalec tega ne zagotovi, je delavec upravičen do povračila stroškov za prehrano med delom za dneve prisotnosti na delu.

(2) Če je delavec prisoten na delu v istem dnevu v podaljšanem ali prerazporejenem delovnem času 10 ur ali več, mu pripada dodaten obrok prehrane, ki ga zagotovi delodajalec. Če delodajalec ne zagotovi dodatnega obroka, je delavec upravičen do povračila stroškov dodatne prehrane glede na prisotnost na delu nad 8 ur.

(3) Znesek povračila stroškov za prehrano v obeh primerih določa Tarifna priloga h KPGD.

(4) Delodajalec ni dolžan povrniti stroška za prehrano v primeru, ko sam organizira in zagotovi obrok prehrane iz 1. in 2. odstavka tega člena.«

2. člen

Spremeni se 49. člen KPGD, ki se sedaj v celoti glasi:

»49. člen

(prevoz na delo in z dela)

(1) Delavec je upravičen do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela za dneve prisotnosti na delu od kraja prebivališča do kraja opravljanja dela, če je to oddaljeno najmanj 1 km od delavčevega običajnega prebivališča. Kraj prebivališča in običajno prebivališče se določi v pogodbi o zaposlitvi oziroma v skladu z Uredbo o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih dohodkov, ki se ne vštevajo v davčno osnovo (Uradni list RS, 142/04 in 60/05) – v nadaljnjem besedilu »uredba«.

(2) Višina povračila stroškov se določi pod pogoji in v zgornjem znesku, določenem v uredbi.

(3) Če delodajalec organizira in zagotovi prevoz na delo v celoti ali samo delno od sedeža delodajalca do kraja in mesta opravljanja dela, ni dolžan plačati povračila stroškov za prevoz delavcu za tisti del prevoza, ki ga zagotovi in organizira delodajalec.«.

3. člen

Doda se 49.a člen, ki se glasi:

»49.a člen

(dnevnice, prevoz in prenočevanje na službeni poti)

Delavcem na službeni poti pripadajo povračilo za prehrano kot dnevnice, povračila stroškov za prevoz in povračila stroškov za prenočevanje pod pogoji in v zgornji višini zneskov iz uredbe.«.

4. člen

Spremeni se 50. člen KPGD, ki se sedaj v celoti glasi:

»50. člen

(terenski dodatek)

(1) Terenski dodatek oziroma povračilo stroškov za delo na terenu pripada delavcu, ki najmanj dva dni zaporedoma dela in prenočuje izven kraja svojega prebivališča in izven kraja sedeža delodajalca.

(2) Če delodajalec za delo na terenu zagotovi tako prehrano kot prenočevanje, pripada delavcu terenski dodatek v višini zgornjega zneska iz uredbe.

(3) Če delodajalec ne zagotavlja prehrane in prenočevanja za delo na terenu, pripada delavcu povračilo stroškov za delo na terenu v višini zgornjega zneska in pod pogoji, ki veljajo za dnevnice in prenočevanje v uredbi.

(4) V primerih iz 2. in 3. odstavka tega člena delavcu ne pripada povračilo za prehrano iz 48. člena KPGD.«.

5. člen

Doda se 50.a člen, ki se glasi:

»50.a člen

(nadomestilo za ločeno življenje)

Nadomestilo za ločeno življenje se lahko določi v pogodbi o zaposlitvi delavca pod pogoji in v višini zgornjega zneska v uredbi.«.

6. člen

Spremeni se 51. člen, ki se sedaj v celoti glasi:

»51. člen

(prejemki učencev, vajencev in študentov na praktičnem delu)

(1) Plačila vajencem, učencem (dijakom) in študentom za obvezno praktično delo se izplačujejo v skladu z učnimi pogodbami oziroma v višini zgornjega zneska iz uredbe.

(2) Učenci, vajenci in študentje imajo pravico do plačila tudi, če prejemajo štipendijo.«.

7. člen

Spremeni se 53. člen, ki se sedaj v celoti glasi:

»53. člen

(drugi prejemki)

(1) Odpravnina ob upokojitvi se izplača delavcu v skladu z zakonom, vendar najmanj v višini 600.000 SIT.

(2) Solidarnostne pomoči se izplačujejo za naslednje primere:

– v primeru smrti delavca najmanj v višini 60% povprečne plače v Republiki Sloveniji za pretekle tri mesece;

– v primeru smrti delavčevega ožjega družinskega člana po zakonu v višini najmanj 30% povprečne plače v Republiki Sloveniji za pretekle tri mesece;

– v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni nad 6 mesecev lahko na predlog sindikata odobri delodajalec izplačilo enkratne pomoči v višini do 150.000 SIT;

– v primeru elementarne nesreče ali požara, ki prizadene delavca, lahko na predlog sindikata odobri delodajalec izplačilo enkratne pomoči v višini do 300.000 SIT.«.

8. člen

Spremeni se 59. člen, ki se sedaj v celoti glasi:

»59. člen

(definicija izrazov v tej kolektivni pogodbi)

Izraz »najnižja osnovna plača« iz te kolektivne pogodbe nadomešča izraz »izhodiščna plača«, kadar se ta izraz pojavlja v določilih zakonov, ki obravnavajo s katerekoli vidika tudi področje plač.«.

9. člen

Spremembe in dopolnitve Kolektivne pogodbe gradbenih dejavnosti začnejo veljati 1. novembra 2005 in se objavijo v Uradnem listu RS.

Ljubljana, dne 20. oktobra 2005

PODPISNIKI:

Predstavnik delojemalcev:

ZSSS – Sindikat delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije

Predsednik RO
Marjan Weisseisen l.r.

Predstavnik delodajalcev:

– GZS – Združenje za gradbeništvo in industrijo gradbenega materiala
Predsednik UO ZGIGM
Branko Selak l.r.

– ZDS – Sekcija za gradbeništvo
Predsednica IO sekcije
Hilda Tovšak l.r.

Spremembe in dopolnitve Kolektivne pogodbe gradbenih dejavnosti in Tarifne priloge h KPGD so vpisane v register kolektivnih pogodb z datumom 27. 10. 2005, pod zap. št. 53/5.

4370. Spremembe in dopolnitve Tarifne priloge h Kolektivni pogodbi gradbenih dejavnosti (Uradni list RS, št. 1/05)

Na podlagi 54. člena Kolektivne pogodbe gradbenih dejavnosti (Uradni list RS, št. 1/05) stranke:

predstavniki delodajalcev:
– Gospodarska zbornica Slovenije – Združenje za gradbeništvo in industrijo gradbenega materiala
– Združenje delodajalcev Slovenije – Sekcija za gradbeništvo in
predstavnik delojemalcev:
– ZSSS – Sindikat delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije
dogovorijo

SPREMEMBE IN DOPOLNITVE

Tarifne priloge h Kolektivni pogodbi gradbenih dejavnosti (Uradni list RS, št. 1/05)

I. Črta se tretji odstavek točke 1.1.

II. Prvi odstavek točke 1.3 se spremeni in se v celoti glasi:

(1) Najnižje osnovne in izplačane plače se usklajujejo od 1. 1. 2006 dalje v skladu z zakonskimi določili, sprejetimi na temelju socialnega sporazuma.

III. Spremembo in črtajo se določila točke 3, ki se sedaj v celoti glasi:

3. Povračila stroškov v zvezi z delom

(1) Povračilo stroškov prehrane med delom se izplačuje najmanj v višini 800 SIT; v primeru, da delavec dela 10 ur ali več na dan, se izplačuje dodaten znesek povračila za prehrano v višini najmanj 100 SIT za vsako uro dela nad 8 ur.

Drugi, tretji in četrti odstavek se črtajo.

IV. Spremembe in dopolnitve Tarifne priloge h Kolektivni pogodbi gradbenih dejavnosti začnejo veljati 1. novembra 2005 in se objavijo v Uradnem listu RS.

Ljubljana, dne 20. oktobra 2005

PODPISNIKI:

Predstavnik delojemalcev:

ZSSS – Sindikat delavcev gradbenih dejavnosti Slovenije

Predsednik RO
Marjan Weisseisen l.r.

Predstavnik delodajalcev:

– GZS – Združenje za gradbeništvo in industrijo gradbenega materiala
Predsednik UO ZGIGM
Branko Selak l.r.

– ZDS – Sekcija za gradbeništvo
Predsednica IO sekcije
Hilda Tovšak l.r.

Spremembe in dopolnitve Kolektivne pogodbe gradbenih dejavnosti in Tarifne priloge h KPGD so vpisane v register kolektivnih pogodb z datumom 27. 10. 2005, pod zap. št. 53/5.

Združenje delodajalcev Slovenije, Sekcija za gostinstvo
kot predstavnika delodajalcev
in
Sindikat delavcev gostinstva in turizma Slovenije pri Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije,
Sindikat delavcev gostinstva in turizma Slovenije pri Konfederaciji sindikatov '90 Slovenije
kot predstavnika delojemalcev
sklepajo

A N E K S

k tarifni prilogi Kolektivne pogodbe dejavnosti gostinstva in turizma Slovenije

1. člen

Podpisniki Kolektivne pogodbe dejavnosti gostinstva in turizma Slovenije (v nadaljevanju KP GiT) in njene tarifne priloge s tem aneksom vključujemo določila Uredbe o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih dohodkov, ki se ne všttevajo v davčno osnovo (v nadaljevanju: Uredba; Uradni list RS, št. 142/04 do 60/05) v normativni in tarifni del KP GiT.

2. člen

S tem aneksom določamo, da se našteta povračila stroškov v zvezi z delom in drugi dohodki izplačujejo v višinah, kot jih določa KP GiT, vendar največ do višine, ki jih kot zgornjo neobdavčeno mejo določa Uredba:

- prehrana med delom,
- prevoz na delo in z dela,
- dnevnice,
- prevoz na službenem potovanju,
- prenočevanje na službenem potovanju,
- terenski dodatek,
- jubilejna nagrada,
- regres za letni dopust.

3. člen

Ta aneks začne veljati z dnem podpisa in se objavi v Uradnem listu RS. Uporabljati se začne s 1. 11. 2005.

Delojemalci:
Sindikat delavcev gostinstva in turizma Slovenije,
Zveza svobodnih sindikatov Slovenije
Predsednik
Iztok Bratož l.r.

Delodajalci:
Gospodarska zbornica Slovenije,
Združenje za turizem in gostinstvo
Predsednik
Danilo Daneu l.r.

Sindikat delavcev gostinstva in turizma Slovenije
pri Konfederaciji sindikatov '90
Predsednik
Anton Kambič l.r.

Združenje delodajalcev Slovenije,
Sekcija za gostinstvo
Predsednica
Alenka Iskra l.r.

Ljubljana, dne 18. oktobra 2005

4371. Aneks k tarifni prilogi Kolektivne pogodbe dejavnosti gostinstva in turizma Slovenije

Gospodarska zbornica Slovenije, Združenje za turizem in gostinstvo,

Ta aneks h kolektivni pogodbi je bil s sklepom o registraciji aneksa k tarifni prilogi KP, ki ga je izdalo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, vpisan v register KP z datumom 18. 10. 2005 pod zap. št. 42/11, številko spisa 02047-9/2004/6.

OBČINE

BLED

4372. Program priprave Strategije prostorskega razvoja Občine Bled

Na podlagi 27. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 – popr. in 58/03 – ZZK-1), Odloka o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/04) ter 30. člena Statuta Občine Bled – uradno prečiščeno besedilo (Uradni list RS, št. 119/03) sprejemam

PROGRAM PRIPRAVE Strategije prostorskega razvoja Občine Bled

1. Ocena stanja, razlogi in pravna podlaga za pravo strategije prostorskega razvoja

Ta program priprave določa namen, cilje ter vsebino Strategije prostorskega razvoja Občine Bled (v nadaljevanju: Strategija), pristojne nosilce urejanja prostora, seznam potrebnih strokovnih podlag, način pridobitve strokovnih rešitev, način pridobitve geodetskih podlag, roke za pripravo prostorskega akta ter obveznosti s financiranjem prostorskega akta.

Priprava Strategije je utemeljena predvsem iz naslednjih razlogov:

- uskladitve občinskih prostorskih aktov s prostorskimi akti Republike Slovenije in sprejeto Strategijo prostorskega razvoja Slovenije,
- razvojnih potreb Občine Bled,
- pobud in predlogov pravnih in fizičnih oseb, na katere se je občina dolžna odzvati najmanj enkrat na 4 leta (67. člen – Zakon o urejanju prostora, Uradni list RS, št. 110/2002, 8/03).

Pravna podlaga za pripravo Strategije je Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03), v nadaljevanju: ZureP-1, Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 41/04) in Zakona o ohranjanju narave (ZON-UPB2, Uradni list RS, št. 96/04). Na podlagi četrtega odstavka 171. člena ZureP-1 občine pričnejo s pripravo Strategije po uveljavitvi Strategije prostorskega razvoja Slovenije in jo morajo sprejeti najkasneje v 3 letih po sprejemu Strategije prostorskega razvoja Slovenije.

Občina Bled je 15. 4. 2005 opravila 1. prostorsko konferenco z namenom, da se pridobijo in uskladijo priporočila, usmeritve in legitimni interesi krajevnih skupnosti, gospodarstva in drugih, ki so izkazali interes za načrtovanje strateškega razvoja občine. Tako se je pridobilo ogrodje in izhodišča za nadaljnje aktivnosti in usmeritve.

2. Predmet in programska izhodišča in cilji Strategije

Predmet Strategije je opredelitev izhodišč in vizije prostorskega razvoja občine ter usmeritev razvoja dejavnosti v prostoru in določitev rabe prostora tako, da bodo zagotovljeni pogoji za usklajen in vzdržan prostorski razvoj na območju občine. Strategija izhaja iz upoštevanja in usklajevanja družbenih, gospodarskih in okoljskih dejavnikov prostorskega razvoja.

2.1 Programska izhodišča Strategije so:

- upoštevanje Strategije prostorskega razvoja Slovenije in Prostorskega reda Slovenije;
- skladen razvoj občine po načelih trajnostnega razvoja, v povezavi z gospodarskimi, družbenimi in okoljskimi razmerami;
- vzdržan prostorski razvoj, usklajen z razvojnimi in poselitvenimi potrebami;
- upoštevanje razvojnih dokumentov posameznih nosilcev urejanje prostora;
- usmerjanje prostorskega razvoja skladno z varstvenimi usmeritvami in zahtevami s področja varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravne in kulturne dediščine;
- povezovanje posameznih območij znotraj občine, povezovanje občinskega prostora s sosednjimi občinami in povezovanje občin s širšim regionalnim prostorom;

2.2 Cilji Strategije so:

- zagotoviti pogoje za razvoj občine in posameznih naselij;
- zagotoviti pogoje za turistični in gospodarski razvoj;
- opredeliti možnosti za razvoj poselitve;
- zagotoviti pogoje za varstvo naravnih virov in kulturne dediščine.

3. Okvirno ureditveno območje

Ureditveno območje Strategije je območje Občine Bled.

4. Nosilci urejanja prostora, ki dajejo smernice in mnenja, in drugi udeleženci, ki bodo sodelovali pri pripravi Strategije

4.1 Nosilci urejanje prostora, ki bodo sodelovali pri pripravi Strategije prostorskega razvoja Občine Bled in podali smernice in strokovne podlage za njeno pripravo in mnenje k dopolnjenemu predlogu Strategije, so:

- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo, Dunajska 58, 1000 Ljubljana;
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Sektor za gozdarstvo, Dunajska 58, 1000 Ljubljana;
- Zavod za gozdove Slovenije, Večna pot 2, 1000 Ljubljana;
- Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Bled, Ljubljanska cesta 19, 4260 Bled;
- Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, Urad za opravljanje z vodami, Vojkova 1/b, 1000 Ljubljana;
- Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, Območna pisarna Kranj, Mirka Vadnova 5, 4000 Kranj;
- Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za okolje, Sektor za rudarstvo in mineralne vire, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana;
- Geološki zavod Slovenije, Dimičeva 14, 1000 Ljubljana;
- Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, Sektor za varstvo narave, Vojkova 1/b, 1000 Ljubljana;
- Zavod RS za varstvo narave, Cankarjeva 10, 1000 Ljubljana;
- Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Kranj, Tomšičeva ulica 9, 4000 Kranj;

– Zavod za ribištvo Slovenije, Župančičeva 9, 1000 Ljubljana;

– Ministrstvo za kulturo, Direktorat za kulturno dediščino, Maistrova 10, 1000 Ljubljana;

– Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Metelkova 4, 1000 Ljubljana;

– Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, OE Kranj, Tomšičeva 7, 4000 Kranj;

– Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, Sektor za varstvo okolja, Vojkova 1/b, 1000 Ljubljana;

– Ministrstvo za okolje in prostor, Urad za prostorski razvoj, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana;

– Ministrstvo za promet, Direktorat za ceste, Langusova 4, 1000 Ljubljana;

– Ministrstvo za promet, Direktorat za železnice, Langusova 4, 1000 Ljubljana;

– Ministrstvo za promet, Direkcija RS za ceste, Tržaška 19, 1000 Ljubljana;

– Ministrstvo za promet, Direkcija RS za ceste, Izpostava Kranj, Jezerska c. 20, 4000 Kranj;

– Ministrstvo za promet, Direktorat za letalstvo, Langusova 4, 1535 Ljubljana;

– Direkcija RS za železniški promet, Kopitarjeva 5, 2000 Maribor;

– Ministrstvo za gospodarstvo, Direktorat za energijo, Kotnikova 5, 1000 Ljubljana;

– ELES – Elektro Slovenije, d.o.o., Hajdrihova ul. 2, 1000 Ljubljana;

– Elektro Gorenjska p.o. Kranj, PE Žirovnica, Moste 2/a, 4274 Žirovnica;

– Geoplin, d.o.o., Cesta Ljubljanske brigade 11, 1000 Ljubljana;

– Adriaplin d.o.o. Ljubljana, Dunajska cesta 7, 1000 Ljubljana;

– Ministrstvo za gospodarstvo, Direktorat za notranji trg, Kotnikova 5, 1000 Ljubljana;

– Ministrstvo za obrambo, Kardeljeva ploščad 25, 1000 Ljubljana;

– Telekom Slovenije, PE Kranj, Ulica Mirka Vadnova 13, 4000 Kranj;

– Telemach, d.o.o., PE Gorenjska, Kidričeva 41, 4270 Jesenice;

– Holding Slovenske železnice, d.o.o., Kolodvorska 11, 1506 Ljubljana;

– Ministrstvo za zdravje, Zdravstveni inšpektorat RS, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana;

– Ministrstvo za zdravje, Zdravstveni inšpektorat RS, Izpostava Radovljica, Kranjska cesta 13, 4240 Radovljica;

– Ministrstvo za obrambo, Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, Kardeljeva ploščad 21, 1000 Ljubljana;

– Ministrstvo za obrambo, Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, Izpostava Kranj, Bleiweisova 34, 4000 Kranj;

– Infrastruktura Bled d.o.o., Rečiška cesta 2, 4260 Bled;

– Javna agencija Republike Slovenije za regionalni razvoj;

Drugi udeleženci, ki bodo sodelovali pri pripravi Strategije:

– Krajevna skupnost Bled, Cesta svobode 13, 4260 Bled;

– Krajevna skupnost Rečica, Župančičeva cesta 2/c, 4260 Bled;

– Krajevna skupnost Gorje, Zgornje Gorje 43, 4247 Zgornje Gorje;

– Krajevna skupnost Zasip, Sebenje 6, 4260 Bled;

– Krajevna skupnost Ribno, Izletniška ulica 11, 4260 Bled;

– Krajevna skupnost Bohinjska Bela, Bohinjska Bela 81, 4263 Bohinjska Bela;

– SEL, Savske elektrarne;

– RAGOR;

– Turizem Bled, Zavod za pospeševanje turizma, Cesta svobode 11, 4260 Bled;

– Triglavski narodni park, Ljubljanska cesta 27, 4260 Bled;

V primeru, da se v postopku priprave ugotovi, da morajo sodelovati tudi drugi subjekti, ki niso navedeni v tem programu, lahko pripravljavec prostorskega akta k sodelovanju povabi tudi druge organe in organizacije. Prej navedeni subjekti sodelujejo pri pripravi in sprejemanju Strategije s podajo smernic za načrtovanje po 29. členu in podajo mnenja na predlog planskega akta po 33. členu ZureP-1, v roku 30 dni po prejetju vloge pripravljavca.

5. Način pridobitve strokovnih podlag

Na podlagi strokovnih podlag se analizira stanje, ugotovijo in izpostavijo problemi, ter na tej podlagi pripravijo osnove za odločitve v Strategiji. Strokovne podlage je treba v postopku priprave prostorske strategije izdelati v skladu s Pravilnikom o podrobnejši vsebini, obliki in načinu priprave strategije prostorskega razvoja občine ter vrstah njenih strokovnih podlag (Uradni list RS, št. 17/04) in do tiste stopnje natančnosti, ki omogoča odločitve na strateškem nivoju.

5.1 Strokovne podlage:

– Pregled obstoječih strokovnih podlag in aktov;

– Analiza smernic in pobud občanov;

– Analize stanja in teženj v prostoru;

– Analiza razvojnih možnosti;

– Študija ranljivosti;

Pri izdelavi Strategije je potrebno upoštevati naslednje že izdelane strokovne podlage:

– Strokovne podlage za varstvo naravne in kulturne dediščine;

– Idejna zasnova prometne ureditve na Bledu, PNZ, Projekt nizke gradnje d.o.o. in Urbi d.o.o.;

– Projekt ureditve obale Blejskega jezera;

– Projekt ureditve pokopališča Bled 4/01;

– Spmembe in dopolnitve prostorskih sestavin planskih aktov občine, zaključeno kot predlog odloka, junij 2004;

– Idejna zasnova ureditve vaških jeder, februar 2005;

– Socialno – demografska gibanja v Občini Bled v obdobju od leta 1961 do 2002, november 2004;

– Pobude javnega in zasebnega sektorja;

Pripravljavec lahko pridobi tudi druge analize prostora in podrobnejše strokovne podlage (za urbanistične zasnove), za katere se v postopku priprave Strategije ugotovi, da so pomembne pri obravnavi problematike in za odločitve o prostorskem razvoju občine.

5.2 Strokovne podlage nosilcev urejanja prostora:

Posamezni nosilec prostora v skladu s tem programom priprave pripravljavcu na njegovo zahtevo predloži strokovne podlage s svojega področja, pri čemer mora upoštevati raven podrobnosti obravnavane problematike. Strokovne podlage nosilcev urejanja prostora, s katerimi razpolagajo so predvsem podatki in analize stanja in teženj prostorskega razvoja dejavnosti, predlogi morebitnih razvojnih potreb ali prostorskih ureditev s področja dejavnosti nosilca urejanja prostora, vključno z njihovimi operativnimi programi ter drugi pogoji in omejitve za razvoj dejavnosti v prostoru. Strokovne rešitve nosilcev urejanja prostora se izdelovalcu posredujejo natisnjeno in v digitalni obliki. Strokovne rešitve morajo biti izdelane v skladu s 30. členom ZureP-1.

5.3. Celovita presoja vplivov na okolje po ZVO-1 in presoja sprejemljivosti po ZON_B

Občina Bled je dne 2. 8. 2005 prejela odločbo Ministrstva za okolje in prostor št. 354-09-277/2005, v kateri je navedeno:

V postopku priprave Strategije prostorskega razvoja Občine Bled je treba izvesti postopek celovite presoje vplivov na okolje. Sestavni del postopka je izvedba presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja, če bo plan posegal ali vplival na varovana območja njene izvedbe na okolje (v nadaljevanju CPVO), s katero se ugotovi in oceni vplive na okolje ter vključenost zahtev varstva okolja, ohranjanja narave, varstva človekovega zdravja in kulturne dediščine ter pridobi potrdilo.

Za izvedbo CPVO mora pripravljavec strategije zagotoviti okoljsko poročilo, ki mora vsebovati informacije, potrebne za CPVO. Pripravljavec strategije mora zagotoviti tudi revizijo okoljskega poročila in od Ministrstva za okolje in prostor pridobiti potrdilo o ustreznosti okoljskega poročila. Okoljsko poročilo, revizija okoljskega poročila in predlog strategije se javno razgrnejo po postopku, ki je predpisan po ZUreP-1.

Del območja občine Bled je uvrščen v posebno varstveno območje Natura 2000. Pri pripravi strategije je na tem območju treba izvesti presojo sprejemljivosti vplivov strategije glede na varstvene cilje. Oceno o sprejemljivosti vpliva strategije poda Ministrstvo za okolje in prostor v postopku CPVO po ZVO-1.

6. Način pridobitve geodetskih podlag

Geodetske podlage za pripravo strategije pridobi pripravljavec.

7. Roki za pripravo strategije

Sestavni del programa priprave je terminski plan, kjer so posamezne aktivnosti podrobneje opredeljene.

7.1 Prva prostorska konferenca

Prostorsko konferenco pripravljavec skliče in vodi v skladu z 28. členom Zurep-1. Dne 14. aprila 2005 je občina izvedla 1. prostorsko konferenco z namenom, da se pridobijo in uskladijo priporočila, usmeritve in legitimni interesi lokalne skupnosti, gospodarstva in interesnih združenj ter organizirane javnosti glede priprave prostorskega akta. Datum, kraj in čas zбора konference je pripravljavec v skladu z Zurep-1 objavil v sredstvih javnega obveščanja; na radiu Jesenice in časopisu Gorenjski glas ter posredoval vabilo vsem iz 4. točke tega programa priprave priporočeno po pošti.

7.2 Pridobivanje smernic pristojnih nosilcev urejanja prostora

Pripravljavec po sprejemu in objavi programa priprave, pozove nosilce urejanja prostora iz 3. točke tega programa, da v roku 30 dni dajo smernice za načrtovanje predvidene prostorske ureditve.

7.3 Izdelava strokovnih podlag

7.4 Izdelava predloga strategije Občine Bled in urbanistične zasnove Bleda na osnovi izdelanih strokovnih podlag in smernic pristojnih nosilcev urejanja prostora.

7.5. Izdelava okoljskega poročila.

7.6 Druga prostorska konferenca

Zbor druge prostorske konference skliče in vodi pripravljavec najmanj štirinajst dni pred javno razgrnitvijo prostorskega akta.

7.7 Javna razgrnitev in obravnava prostorskega akta

Po sprejemu sklepa župana o javni razgrnitvi se predlog Strategije javno razgrne za najmanj 30 dni. V času javne razgrnitve pripravljavec organizira javno obravnavo predloga. O pripombah in predlogih danih v času javne razgrnitve, pripravljavec vodi zapisnik, o njih zavzame stališče ter zagotovi, da se prostorski akt dopolni v skladu s stališči do pripomb in predlogov. Stališča po obravnavi na občinskem svetu Občine Bled sprejme župan.

7.8 Pridobivanje mnenj pristojnih nosilcev urejanja prostora

Po javni razgrnitvi pripravljavec dopolni prostorski akt v skladu s stališči do pripomb in predlogov, danih v času javne razgrnitve predloga Strategije in pozove pristojne nosilce urejanja prostora iz 3. točke programa, da v roku 30 dni dajo mnenja k dopolnjenemu predlogu Strategije.

7.9 Sprejem Odloka o Strategiji

Občina Bled posreduje dopolnjen predlog Strategije v sprejem Občinskemu svetu Občine Bled. Sestavni del gradiva so stališča s pripombami in predlogi iz javne obravnave in javne razgrnitve ter priporočila prostorske konference. Občinski svet sprejme Strategijo z odlokom.

7.10 Potrditev in objava Strategije

Pred objavo Odloka o Strategiji Občine Bled je treba sprejeti prostorski akt poslati ministru za prostor v potrditev. Minister za prostor v 15 dneh od prejema vloge ugotovi, ali je vloga popolna in v skladu z 69. členom ZureP-1 s sklepom potrdi skladnost Strategije Občine Bled z ZureP-1 in na njegovi podlagi izdanimi predpisi ter prostorskimi akti države. Potrjen Odlok o Strategiji Občine Bled, občina objavi skupaj z datumom in številko sklepa ministra za prostor o potrditvi. Roki za pripravo prostorskega akta, predvidenem v programu priprave, se lahko zaradi nepredvidenih zunanjih okoliščin spremenijo.

8. Financiranje priprave Strategije

Finančna sredstva za pripravo in sprejem Strategije ima pripravljavec v proračunu za leto 2004, 2005 in 2006 predvidena na proračunski postavki 19.1.1.

9. Objava odloka

Program priprave se objavi v Uradnem listu RS in začne veljati z dnem objave.

Št. 35001-1/05

Bled, dne 3. novembra 2005

Župan
Občine Bled
Jože Antonič l.r.

CELJE

4373. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o spremembah v javnem podjetju Energetika Celje, d.o.o.

Na podlagi 17. člena Statuta Mestne občine Celje (Uradni list RS, št. 41/95, 77/96, 37/97, 50/98, 28/99, 117/00 in 108/01) je Mestni svet Mestne občine Celje na seji dne 25. 10. 2005 sprejel

ODLOK

o spremembah in dopolnitvah Odloka o spremembah v javnem podjetju Energetika Celje, d.o.o.

1. člen

V Odloku o spremembah v javnem podjetju Energetika Celje, d.o.o. (Uradni list RS, št. 89/00, 117/00 in 46/01) se 6. člen spremeni, kot sledi:

Vrstica:

E/40.103	Druga proizvodnja elektrike, se nadomesti z:
E/40.111	Proizvodnja električne energije v HE
E/40.112	Proizvodnja električne energije v TE in JE

- E/40.113 Druga proizvodnja električne energije
 E/40.120 Prenos električne energije
 E/40.131 Distribucija električne energije

Vrstica:

- E/40.200 Oskrba s plinastimi gorivi po plinovodni mreži, se nadomesti z:
 E/40.210 Proizvodnja plina
 E/40.221 Distribucija plinastih goriv po plinovodni mreži
 E/40.222 Trgovanje s plinastimi gorivi po plinovodni mreži

Vrstica:

- K/72.400 Dejavnosti, povezane s podatkovnimi bazami, se nadomesti z:
 K/72.100 Svetovanje o računalniških napravah
 K/72.210 Razvoj in založba programskih paketov
 K/72.230 Oskrba z računalniškimi programi in svetovanje
 K/72.300 Obdelava podatkov
 K/72.400 Omrežne podatkovne storitve
 K/72.500 Vzdrževanje in popravila pisarniških in računalniških strojev ter računalniških naprav
 K/72.600 Druge računalniške dejavnosti

Doda se nova zadnja vrstica:

- 0/90.022 Dejavnost deponij, sežiganje in drugi načini odstranjevanja trdnih odpadkov.

2. člen

Ta sprememba Odloka začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 31000-2/2005
 Celje, dne 25. oktobra 2005

Župan
 Mestne občine Celje
Bojan Šrot l.r.

DIVAČA

4374. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o komunalnih taksah v Občini Divača

Na podlagi 16. člena Statuta Občine Divača (Uradni list RS, št. 39/99) je Občinski svet Občine Divača na 26. redni seji dne 27. 10. 2005 sprejel

O D L O K

o spremembah in dopolnitvah Odloka o komunalnih taksah v Občini Divača

1. člen

V Odloku o komunalnih taksah v Občini Divača (Uradni list RS, št. 37/97, 66/03, 116/03) se v 4. členu doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Taksa se ne plačuje za predmete, ki opozarjajo na kulturne, naravne in zgodovinske znamenitosti.«

2. člen

V tarifi komunalnih taks se v tar. št. 4 spremeni tabela pod besedilom: »Za reklamne napise, objave in oglase, ki so postavljeni, pritrjeni ali drugače označeni na javnih mestih in so trajnega značaja, se plača taksa od velikosti«, kot sledi:

velikost v m ²	Enostranska Letno	Dvostranska Letno
– do 1 m ²	500 točk	800 točk
– od 1 m ² do 2 m ²	800 točk	1.200 točk
– od 2 m ² do 4 m ²	1.300 točk	2.040 točk
– za vsak nadaljnji začetni m ² nad 4 m ² do vključno 50 m ²	1.300 točk	1.500 točk
– za table velikosti nad 50 m ²	60.000 točk	65.000 točk
– za vsak nadaljnji začetni m ² nad 50 m ²	2.000 točk	2.600 točk

3. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi, uporabljati pa se začne s 1. januarjem 2006.

Št. OS 26/01

Divača, dne 27. oktobra 2005

Župan
 Občine Divača
Rajko Vojtkovszky, dr. vet. med., l.r.

DOL PRI LJUBLJANI

4375. Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o organizaciji in izvajanju pomoči družini na domu in merilih za določanje plačil storitev

Na podlagi 11. in 43. člena Zakona o socialnem varstvu (Uradni list RS, št. 36/04 – uradno prečiščeno besedilo), 5. in 6. člena Pravilnika o standardih in normativih socialno varstvenih storitev (Uradni list RS, št. 52/95, 2/98, 61/98, 19/99, 127/03 in 125/04), Uredbe o merilih za določanje oprostitvev pri plačilih socialno varstvenih storitev (Uradni list RS, št. 110/04 in 124/04), Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev (Uradni list RS, št. 36/02, 107/02, 3/04, 84/04, 84/05) in 8. in 16. člena Statuta Občine Dol pri Ljubljani (Uradni list RS, št. 36/02 – prečiščeno besedilo) je Občinski svet Občine Dol pri Ljubljani na 24. redni seji dne 26. 10. 2005 sprejel

O D L O K

o spremembah in dopolnitvah Odloka o organizaciji in izvajanju pomoči družini na domu in merilih za določanje plačil storitev

1. člen

V Odloku o organizaciji in izvajanju pomoči družini na domu in merilih za določanje plačil storitev (Uradni list RS, št. 78/00) se spremeni prvi odstavek 2. člena tako, da se glasi:

»Pomoč družini na domu organizira in izvaja Zavod za oskrbo na domu Ljubljana, Ambrožev trg 7, Ljubljana kot javno službo v občini (v nadaljevanju: izvajalec storitev).«

2. člen

V 5. členu se spremeni drugi odstavek tako, da se glasi:

»Krajevno pristojni center za socialno delo začne postopek po uradni dolžnosti, če izve za okoliščine, iz katerih izhaja utemeljen razlog, zaradi katerega je potrebno določeni osebi nuditi storitev.«

3. člen

8. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Stroški socialno varstvene storitve pomoč družini na domu v Občini Dol pri Ljubljani, se za posameznega uporabnika preračunajo na efektivno uro in se zmanjšajo za subvencijo občine za vodenje storitve ter za dodatno 50% subvencijo iz sredstev proračuna občine.

Ceno storitev iz 6. člena tega odloka, oblikovano v skladu s Pravilnikom o metodologiji za oblikovanje cen socialno varstvenih storitev (Uradni list RS, št. 36/02, 107/02, 3/04, 84/04, 84/05), določi organ upravljanja izvajalca storitev, soglasje k tako določeni ceni daje pristojen upravni organ občine.«

4. člen

10. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Izvajalec storitev oziroma koncesionar je dolžan z določili tega odloka seznaniti upravičenca do storitev pomoči na domu ter z njim skleniti dogovor o izvajanju storitev.

Upravičenec storitev svoje finančne obveznosti poravnava v skladu z dogovorom, sklenjenim z izvajalcem pomoči na domu.«

5. člen

Drugi odstavek 11. člena se spremeni tako, da se glasi:

»O delni ali celotni oprostitvi plačila storitev odloča krajevno pristojni center za socialno delo po postopku in na način, kot ga je predpisala Vlada RS. Merila, po katerih se za upravičence in druge zavezanke delno ali v celoti določajo oprostitve pri plačilu storitev, so določena v Uredbi o merilih za določanje oprostitve pri plačilih socialno varstvenih storitev (Uradni list RS, št. 110/04 in 124/04).«

6. člen

12. člen se spremeni tako, da se glasi:

»V celoti je na podlagi odločbe centra za socialno delo oproščen plačila storitve pomoči na domu upravičenec, ki sklene dogovor o izvajanju storitve v skladu z zakonom in če:

- je prejemnik trajne denarne socialne pomoči
- je prejemnik nadomestila za invalidnost po Zakonu o družbenem varstvu odraslih telesno in duševno prizadetih oseb
- nima dohodkov ali če njegov ugotovljeni dohodek ne dosega meje socialne varnosti, in če:
- nima družinskih članov ali drugih zavezancev, ki bi ga bili dolžni preživljati, in če
- ne prejema dodatka za pomoč in postrežbo ali drugih dodatkov, namenjenih zagotavljanju nege in pomoči druge osebe.

Zavezanci za plačilo so tudi pravne ali fizične osebe, ki niso družinski člani, če jih z upravičencem do storitve veže preživninska obveznost po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih in druge pravne ali fizične osebe, ki jih k plačilu stroškov socialno varstvenih storitev zavezuje izvršljiv pravni naslov.»

7. člen

13. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Višina prispevka plačila pomoči na domu je odvisna od materialnega stanja upravičenca in zavezancev in je odvisna od ugotovljenega dohodka na družinskega člana. Ugotovljeni dohodek so dohodki in prejemki, ugotovljeni na način, kot ga določa Zakon o socialnem varstvu za prejemnike denarne socialne pomoči, kolikor Uredba o merilih za določanje oprostitve pri plačilih socialno varstvenih storitev ne določa drugače.

Center za socialno delo lahko upravičencu brez predhodnega soglasja plačnika storitve, določi višjo oprostitve, kot bi jo določil po merilih te uredbe, če upravičenec storitev nujno potrebuje ali bi prišlo do ogrožanja njegovega zdravja ali življenja, če mu storitev ne bi bila omogočena. Razloge,

na katerih je utemeljena odločitev, mora center za socialno delo natančno opredeliti v obrazložitvi odločbe.«

8. člen

Črta se 14. člen.

9. člen

15. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Če je uporabnik storitve, ki uveljavlja oprostitve plačila storitve pomoči na domu, lastnik nepremičnine, se mu z odločbo o oprostitvi plačila prepove odtujiti in obremeniti nepremičnino, katere lastnik je, v korist občine, če gre za nepremičnino, na kateri uporabnik storitve nima prijavljenega stalnega prebivališča.

Občina mora zahtevo iz prejšnjega odstavka podati v roku 20 dni od prejema obvestila centra za socialno delo o tem, da vodi postopek, v katerem odloča o oprostitvi plačila storitve pomoči na domu.«

10. člen

18. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Za zbiranje podatkov in vodenje evidenc socialnega položaja upravičencev oziroma zavezancev, občina pooblašča pristojna centra za socialno delo, ki zbirata, obdelujeta, shranjujeta, varujeta in uporabljata osebne podatke, vsebovane v evidencah v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov.«

11. člen

Prvi odstavek 19. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Osnovna dokumentacija izvajalca storitev po tem odloku, obsega evidence o osebnih podatkih upravičenca, vzpostavljene in vodene v skladu z navodili 115. člena Zakona o socialnem varstvu, evidence dogovorov o trajanju, vrsti in načinu zagotavljanja storitve, dnevnik opravljenih storitev ter podatke o plačilih in oprostitvah plačil za storitve.«

12. člen

Prvi odstavek 20. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Medsebojne pravice in dolžnosti med občino in Zavodom za oskrbo na domu Ljubljana oziroma s koncesionarjem se dogovorijo s posebno pogodbo.«

13. člen

Črta se tretji odstavek 21. člena.

14. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu RS, uporabljati pa se začne s 1. 1. 2006.

Št. 15100-3/00-5

Dol pri Ljubljani, dne 26. oktobra 2005

Župan
Občine Dol pri Ljubljani
Primož Zupančič l.r.

4376. Odlok o spremembi Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Dol pri Ljubljani

Na podlagi 9. člena Zakona o stavbnih zemljiščih (Uradni list RS, št. 44/97), VI. poglavja Zakona o stavbnih zemljiščih (Uradni list SRS, št. 18/84, 33/89, ter Uradni list RS, št. 24/92 – odl. US) in 16. člena Statuta Občine Dol pri Ljubljani (Uradni list RS, št. 36/02 – prečiščeno besedilo) je Občinski svet Občine Dol pri Ljubljani na 24. seji dne 26. 10. 2005 sprejel

O D L O K**o spremembi Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Dol pri Ljubljani**

1. člen

V 6. členu Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Dol pri Ljubljani (Uradni list RS, št. 72/98, 101/00, 97/01, 68/03, 29/04 – odl. US RS in 128/04) se točka m) spremeni tako, da se glasi:

1. obm/točk 2. obm/točk 3. obm/točk

m) elektrogospodarstvo	7.000	5.800	4.600
------------------------	-------	-------	-------

2. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 42008-0001/2004-08

Dol pri Ljubljani, dne 26. oktobra 2005

Župan
Občine Dol pri Ljubljani
Primož Zupančič l.r.

4377. Sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Dol pri Ljubljani za leto 2006

Na podlagi 29. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 6/94 – odl. US, 45/94 – odl. US, 57/94, 14/95, 20/95 – odl. US, 63/95 – obvezna razlaga, 9/96 – odl. US, 44/96 – odl. US, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98, 59/99 – odl. US, 70/00, 51/02, 108/03 – odl. US in 77/04 – odl. US, 72/05) in 10. člena Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča (Uradni list RS, št. 72/98, 101/00, 97/01, 68/03, 29/04 – odl. US in 128/04) je Občinski svet Občine Dol pri Ljubljani na 24. seji dne 26. 10. 2005 sprejel

S K L E P**o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Dol pri Ljubljani za leto 2006**

1. člen

Vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Dol pri Ljubljani za leto 2006 znaša 0,11592 SIT.

2. člen

Ta sklep začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. 1. 2006. Sklep se objavi tudi v Uradnem vestniku Občine Dol pri Ljubljani.

Št. 42306-0120/2005-1

Dol pri Ljubljani, dne 26. oktobra 2005

Župan
Občine Dol pri Ljubljani
Primož Zupančič l.r.

GROSUPLJE**4378. Odlok o lokalnih turističnih vodnikih na območju Občine Grosuplje**

Na podlagi Zakona o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 02/04) in 18. člena Statuta Občine Grosuplje (Uradni list RS, št. 2/00) je Občinski svet Občine Grosuplje na 34. redni seji dne 26. 10. 2005 sprejel

O D L O K**o lokalnih turističnih vodnikih na območju Občine Grosuplje**

1. člen

S tem odlokom Občina Grosuplje predpisuje naslednje vsebinske določbe tega odloka, in sicer:

1. Opredelitev lokalnega turističnega vodnika,
2. Strokovna usposobljenost lokalnega turističnega vodnika,
3. Register lokalnih turističnih vodnikov,
4. Programe turističnega vodenja,
5. Izvajanje, naročilo in evidenca turističnih vodenj,
6. Nadzor nad opravljenimi vodenji,
7. Prehodne in končne določbe.

I. OPREDELITEV TURISTIČNEGA VODNIKA

2. člen

Lokalni turistični vodnik je fizična oseba, ki je za to strokovno usposobljena po tem odloku in je vpisana v register lokalnih turističnih vodnikov pri Občini Grosuplje.

Lokalni turistični vodnik domačin in tujim obiskovalcem občine Grosuplje razkazuje in strokovno pojasnjuje naravne lepote, kulturno-zgodovinske spomenike, zgodovino, umetniška dela, etnografske in druge znamenitosti Občine Grosuplje.

Za lokalne turistične vodnike se po tem odloku ne štejejo strokovni delavci v muzejih, galerijah, turistično informacijskem centru in podobnih subjektih, ki opravljajo vodenja v sklopu svoje redne zaposlitve.

II. STROKOVNA USPOSOBLJENOST LOKALNEGA TURISTIČNEGA VODNIKA

3. člen

Ob vpisu v register lokalnih turističnih vodnikov za opravljanje nalog lokalnega turističnega vodnika mora kandidat izkazati:

- da ima V. stopnjo izobrazbe,
- aktivno znanje slovenskega jezika, zaželeno znanje tujega jezika,
- da ima posebno strokovno usposobljenost, ki jo je pridobil-a na ustreznem tečaju, ki ga je izvajala s strani občine pooblaščen organizacija, kar dokazuje s potrdilom o uspešno opravljenem strokovnem izpitu.

4. člen

Tečaje strokovne usposobljenosti za opravljanje lokalnega turističnega vodenja organizira pooblaščen izvajalec, ki ga izbere in potrdi Občina Grosuplje. Organizator oziroma izvajalec tečaja se izbere na podlagi razpisa. Tečaj organizira

izvajalec tako, da razpiše termine za izvedbo tečaja in pogoje za vpis na tečaj.

Tečaj strokovnega usposabljanja se deli na teoretični in praktični del. Udeleženci morajo za pridobitev potrdila o opravljenem tečaju opraviti preverjanje strokovne usposobljenosti za opravljanje nalog lokalnega turističnega vodnika pred izpitno komisijo, kjer sodeluje poleg izvajalcev tečaja še član, ki ga v ta namen imenuje župan Občine Grosuplje.

5. člen

Predmetnik tečaja za lokalne turistične vodnike znotraj Občine Grosuplje obsega najmanj naslednje vsebine:

1. Tehnični del vodenja turističnih izletov:
 - vrste in načini vodenja,
 - tehnika vodenja,
 - postopki v problematičnih situacijah.
2. Dopolnilni načini vodenja:
 - psihologija za turistične vodnike,
 - retorika – nastopanje v javnosti,
 - bonton in kodeks obnašanja za vodnike,
 - osnove poslovanja v turizmu,
 - turistična zakonodaja,
 - vaje v nastopanju.
3. Strokovni – vsebinski del vodenja:
 - turistična geografija Slovenije,
 - kulturna in naravna dediščina lokalnega okolja,
 - arheologija lokalnega okolja,
 - kulinarične posebnosti lokalnega okolja,
 - turistična in kulturna ponudba Občine Grosuplje in okolice.

4. Praktično vodenje in preizkus znanja:

- vodenja izbranega dela občine v slovenskem in/ali v tujem jeziku za katerega želi kandidat za vodnika pridobiti potrdilo (simulacija vodenja turistične skupine),
- pisno preverjanje znanja,
- predstavitev seminarske naloge.

6. člen

Ko izpitna komisija ugotovi, da ima kandidat za lokalnega turističnega vodnika potrebno znanje, mu izda potrdilo o strokovni usposobljenosti, s čimer pridobi naziv »lokalni turistični vodnik«.

Kandidat, ki ni uspešno opravil preizkusa znanja za lokalnega turističnega vodnika, se lahko ponovno prijavi na preizkus znanja v 30 dneh od neuspelega preizkusa.

III. REGISTER LOKALNIH TURISTIČNIH VODNIKOV

7. člen

Osebe, ki jim je bilo izdano potrdilo o strokovni usposobljenosti za lokalnega turističnega vodnika, se morajo pred pričetkom opravljanja dejavnosti vpisati v register lokalnih turističnih vodnikov, ki ga vodi Občina Grosuplje, kjer dobijo izkaznico z veljavnostjo 3 let. Po preteku treh let se registra-

cija lahko podaljša, če na delo lokalnega turističnega vodnika ni bilo pritožb in če so v treh letih opravili najmanj deset turističnih vodenj. V nasprotnem se morajo ponovno udeležiti izobraževanja in opraviti preizkus znanja.

Izkaznica je pravokotne oblike v velikosti 9 x 5 cm z natisnjenim grbom Občine Grosuplje, priimkom in imenom ter nazivom Lokalni turistični vodnik Občine Grosuplje, zaporedno evidenčno številko iz registra in datumom veljavnosti.

8. člen

Dejavnost vodenja lahko opravljajo samo tisti vodniki, ki imajo veljavno izkaznico, ki jo izda Občina Grosuplje. Turistični vodnik mora biti primerno urejen in opremljen. Pri vodenju mora obvezno nositi veljavno izkaznico na vidnem mestu.

9. člen

Register za lokalne turistične vodnike vsebuje naslednje podatke: zaporedno evidenčno številko posameznega vpisa, datum vpisa, ime in priimek turističnega vodnika, naslov, rojstni podatki, poklic, telefonsko številko, na katero je lokalni turistični vodnik dosegljiv, e-naslov, dokazila o strokovnem znanju in usposobljenosti ter dokazila o znanju tujega jezika.

Dejavnost turističnega vodnika lahko v Občini Grosuplje opravlja tudi oseba, ki je vpisana v register turističnih vodnikov pri Gospodarski zbornici Slovenije oziroma ima o tem ustrezno izkaznico, če turistična agencija oziroma organizirana skupina ne naroči lokalnega turističnega vodnika.

Vodenje po Županovi jami izvajajo jamski vodniki, ki so za vodenje po odprtih jamah posebej usposobljeni (Zakon o varstvu podzemnih jam, Uradni list RS, št. 2/04). Usposobljenost za jamskega vodnika se dokazuje s potrdilom o opravljenem izpitu za jamskega vodnika in vpisom v register jamskih vodnikov pri ministrstvu. Za jamske vodnike ne velja prvi stavek 8. člena tega odloka.

IV. PROGRAMI TURISTIČNEGA VODENJA

10. člen

S tem odlokom Občina Grosuplje opredeljuje naslednje programe turističnega vodenja:

- program vodenja po posameznih turistično zanimivih krajih,
- program vodenja po kulturno-etnoloških znamenitostih Občine Grosuplje,
- program vodenja po posameznih arheoloških znamenitostih Občine Grosuplje,
- program vodenja po posameznih krajevnih skupnostih Občine Grosuplje,
- program vodenja z avtobusno vožnjo in z ogledom vseh znamenitosti Občine Grosuplje,
- program vodenja s predstavitvijo ponudbe športnega, gostinskega, podjetniškega, kulturno-zgodovinskega potenciala in predstavitvijo lokalnih znamenitosti,
- program vodenja šolskih skupin po krajih Občine Grosuplje,
- vodenja in ogledi naravnih znamenitosti Občine Grosuplje,
- kombinirani programi s ponudbo za območje Občine Grosuplje in sosednjih občin.

11. člen

Podatke za programe zagotavljajo:

1. turistična in druga društva v Občini Grosuplje,
2. občinske turistične zveze in zveze društev,
3. ponudniki nastanitvenih kapacitet in hrane,
4. druge zainteresirane pravne in fizične osebe, ki živijo na področju Občine Grosuplje.

Podatki o programih se dostavijo v pregled na Urad za gospodarstvo, družbene dejavnosti in finance na Občini Grosuplje, ki jih po potrebi uskladi z ostalimi programi in nato potrdi njihovo ustreznost.

V. IZVAJANJE, NAROČILO IN EVIDENCA TURISTIČNIH VODENJ

12. člen

Lokalna turistična vodenja se izvajajo v sklopu rednih in naročenih vodenj. Naročila za vodenje sprejemajo:

- Občina Grosuplje,
- društva, zveze ter organizacije, ki se ukvarjajo s turistično dejavnostjo,
- lokalni turistični vodniki neposredno.

Vsa sprejeta naročila vodenja morajo prejemniki naročil v roku 3 dni od prejetega naročila sporočiti Občini Grosuplje, ki naročnikom vodenja izda račun za opravljanje storitev, navedene v drugem odstavku 2. člena tega odloka, po veljavnem ceniku in v primeru, da je naročilo sprejeto v skladu s 1. ali 2. alinejo prejšnjega odstavka zagotovi lokalnega turističnega vodnika.

13. člen

Za kvalitetno opravljena vodenja se šteje, če v roku 15 dni po opravljenem vodenju ni pisnih pritožb s strani obiskovalcev/uporabnikov vodenja.

Če pisna pritožba prispe, se o njej obvesti lokalnega turističnega vodnika, ki je vodenje opravljal. Ta se mora v roku 8 dni pisno odzvati na pritožbo. O utemeljenosti pritožbe odloča Urad za gospodarstvo, družbene dejavnosti in finance na Občini Grosuplje.

14. člen

Občina Grosuplje na osnovi prijav lokalnega turističnega vodnika vodi evidenco o opravljenih turističnih vodenjih. Poročilo odda lokalni turistični vodnik v roku 7 dni po opravljenem vodenju.

Evidenca mora vsebovati podatke:

- podatke o turističnem vodniku,
- program vodenja – lokacija,
- datum vodenja,
- kdo je naročil vodenje,
- koliko obiskovalcev je bilo vodenje v posameznem vodenju,
- kraj oziroma država, od koder so obiskovalci,
- utemeljene pripombe, ki se vpišejo naknadno v roku 15 dni po odločitvi komisije, ki jo imenuje župan.

15. člen

Lokalnim turističnim vodnikom se za opravljeno vodenje zagotovi plačilo. Plačilo se opravi na podlagi števila opravljenih vodenj.

16. člen

Urad za gospodarstvo, družbene dejavnosti in finance na Občini Grosuplje izdela cenik vodenja.

VI. NADZOR

17. člen

Nadzor nad izvajanjem dela lokalnih turističnih vodnikov opravljajo pristojne strokovne osebe občinske uprave. O vsebini pritožb oziroma o preklicu veljavnosti licence odloča komisija, ki jo imenuje župan Občine Grosuplje.

18. člen

V primeru večjega števila pritožb zoper vodenja posameznega turističnega vodnika lahko Občina Grosuplje odvzame in prekliče veljavnost licence lokalnemu turističnemu vodniku pred rednim iztekom veljavnosti.

19. člen

Z denarno kaznijo 50.000 SIT se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju z 2., 12. in 14. členom tega odloka.

20. člen

Z denarno kaznijo 200.000 SIT se kaznuje za prekršek podjetnik posameznik ali druga pravna oseba, če redni ali naročeni ogled zaupa osebi, ki ni turistični vodnik.

VII. PREHODNA IN KONČNA DOLOČILA

21. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu RS.

Št. 33300-2/2005

Grosuplje, dne 26. oktobra 2005

Župan
Občine Grosuplje
Janez Lesjak l.r.

4379. Odlok o spremembi Odloka o turistični taksi v Občini Grosuplje

Na podlagi 19. in 20. člena Zakona o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 2/04) ter 7. člena Statuta Občine Grosuplje (Uradni list RS, št. 42/99 in 36/02) je Občinski svet Občine Grosuplje na 34. redni seji dne 26. 10. 2005 sprejel

O D L O K
o spremembi Odloka o turistični taksi
v Občini Grosuplje

1. člen

V Odloku o turistični taksi v Občini Grosuplje (Uradni list RS, št. 42/99, 36/02 in 2/04) se priloga »Mesečno poročilo o prenočitvah in plačani turistični taksi« spremeni tako, da se glasi:

**MESEČNO POROČILO
O PRENOČITVAH IN PLAČANI TURISTIČNI TAKSI**za _____
(navedite mesec in leto)

ZAVEZANEC _____

NASLOV _____

STATUS ZAVEZANCA: a) pravna oseba javnega in zasebnega prava c) sobodajalec
(ustrezno obkrožite) b) samostojni podjetnik posameznik d) kmet

ŠT. SOB. _____ ŠT. APARTMAJEV _____ ŠT. LEŽIŠČ _____

Število prenočitev _____, oproščenih plačila turistične takse po 1. odstavku 27. člena Zakona o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 2/04) in po 2. členu Odloka o turistični taksi v Občini Grosuplje (Uradni list RS, št. 23/05).

Število prenočitev _____, po 2. odstavku 27. člena Zakona o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 2/04) – plačilo turistične takse v višini 50%. Višina zaračunane in pobrane turistične takse _____ SIT.

Število prenočitev _____, za katere se v skladu z 23. členom Zakona o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 2/04) in 2. členom Odloka o turistični taksi v Občini Grosuplje (Uradni list RS, št. 23/05) plačuje polna turistična taksa. Višina zaračunane in pobrane turistične takse _____ SIT.

SKUPNA VIŠINA PLAČANE TURISTIČNE TAKSE _____ SIT.
(turistična taksa v Občini Grosuplje znaša 10 točk)

ŠT. GOSTOV:	domačih _____	ŠT. NOČITEV:	domačih _____
	tujih _____		tujih _____
	SKUPAJ _____		SKUPAJ _____

OPOMBE _____

Datum _____

Žig _____

Podpis odgovorne osebe _____

Na podlagi 28. člena Zakona o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 2/04) in 7. člena Odloka o turistični taksi v Občini Grosuplje (Uradni list RS, št. 23/05) so zavezanci dolžni:

1. Pobrano turistično takso za pretekli mesec nakazati do 25. v mesecu na vplačilni podračun Občine Grosuplje - turistične takse št. 01232-4323206256, sklic [19] davčna št.-07129
2. Predložiti občini in pristojnemu davčnemu organu mesečno poročilo, iz katerega mora biti razvidno število prenočitev in znesek turistične takse.

Št. 417-6/97
Grosuplje, dne 26. oktobra 2005

Župan
Občine Grosuplje
Janez Lesjak l.r.

4380. Sklep o ukinitvi statusa javnega dobra za zemljišči parc. št. 1483/2 in 1428/2 k.o. Grosuplje – naselje na Prečni poti v Grosupljem

Na podlagi 18. člena Statuta Občine Grosuplje (Uradni list RS, št. 42/99, 36/02) in 8. člena Odloka o občinskih cestah (Uradni list RS, št. 14/00), je Občinski svet Občine Grosuplje na 28. redni seji dne 30. 3. 2005 sprejel

S K L E P

o ukinitvi statusa javnega dobra za zemljišči parc. št. 1483/2 in 1428/2 k.o. Grosuplje – naselje na Prečni poti v Grosupljem

I.

S tem sklepom se ukine status javnega dobra za zemljišči v k.o. Grosuplje – naselje:

- zemljišče parc. št. 1483/2, pot v izmeri 1,0 m², vpisano pri ZKV št. 776,
- zemljišče parc. št. 1428/2, cesta v izmeri 2,0 m², vpisano pri ZKV št. 773.

II.

Nepremičnina iz I. točke tega sklepa preneha biti javno dobro in postane last Občine Grosuplje, Taborska cesta 2, Grosuplje.

III.

Sklep se objavi v Uradnem listu RS in začne veljati naslednji dan po objavi.

Št. 465-74/2002

Grosuplje, dne 30. marca 2005

Župan
Občine Grosuplje
Janez Lesjak l.r.

KUNGOTA

4381. Program priprave občinskega lokacijskega načrta za stanovanjsko zazidavo v Zg. Kungoti

Na podlagi 27. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03, v nadaljevanju ZUreP-1) je župan Občine Kungota določil

**PROGRAM PRIPRAVE
občinskega lokacijskega načrta za stanovanjsko
zazidavo v Zg. Kungoti**

**1. Ocena stanja, razlogi in pravna podlaga za pripravo
lokacijskega načrta**

Zasnova in predlog parcelacije sta izdelana za parcelo št. 697/1, 697/33, 697/34, 697/35, 697/36, 697/37, 697/38, 697/39, 697/40, 697/41, k.o. Zg. Kungota. Na parceli je predvidena gradnja individualnih stanovanjskih hiš.

Zemljišče je omejeno z obstoječo pozidavo na severu ter delno tudi na jugu, na vzhodu območje omejuje plitev jarek in za njim prazna travnata parcela, na zahodu območje obdelave omejuje pobočje, delno travnato in delno gozdnato.

Območje obravnave se napaja z južne strani s cesto, ki se slepo zaključi z obračališčem. Le-ta parcelo, ki je predmet obravnave, razdeli na ravninski del vzhodno od nje in na blago nagnjeni del zahodno od nje.

Izvedbeni akt, ki na območju obdelave velja, so Prostorsko ureditveni pogoji za območje Občine Kungota, ki je bil sprejet in objavljen v (Uradni list RS, št. 89/03). Območje se nahaja v ureditvenem območju naselja in je po namenski rabi opredeljeno kot območje, ki je namenjeno centralnim dejavnostim s spremljevalno stanovanjsko dejavnostjo.

Predmet lokacijskega načrta je prestrukturiranje območja, ki je v naravi zelena površina in ki je po planu opredeljena kot površina namenjena za centralne dejavnosti s spremljajočo stanovanjsko dejavnostjo.

Tekstualni del izvedbenega akta opredeljuje centralne dejavnosti, kot dejavnosti terciarnega in kvartarnega sektorja z dopolnilno dejavnostjo, ki je lahko tudi stanovanjska.

Obravnavana lokacija se nahaja v sredini ureditvenega območja Zg. Kungote, v delu območja neposredno za trgovino. Levo in desno od območja obdelave se nahajajo parcele, ki so namenjene stanovanjski pozidavi in so v veliki meri tudi že pozidane. Tako obravnavana lokacija predstavlja prazni zeleni žep med obema pozidavama.

V naravi je obravnavana parcela zelena površina, večinoma zatravnata ter obdana z robnim visokoraslim rastlinjem.

Z razvojnega vidika dejavnosti ugotavljamo, da je lokacija ugodna zaradi:

- središčne lege glede na ureditveno območje naselja,
- dobre prometne dostopnosti,
- vidnosti iz širšega prostora,
- neizpostavljenosti lokacije v ožjem prostoru,
- urbanega konteksta in varovalnega vidika, dejavnost ne povzroča večjih vplivov na okolje.

Ureditveno območje naselja je v celoti predvideno za urbanizacijo. Današnje stanje pokaže, da so v ureditvenem območju naselja še velike prazne površine, ki jih je smiselno zapolniti – homogenizirati s programom, ki sodi v prostor. Na območju ni pomembnejših naravnih habitatov. Obod območja je bolj ali manj ozelenjen, predvsem na zahodni, severni in vzhodni strani. Območje je v naravi zelena površina, večinoma travnata.

Zaradi izredno kvalitetne lege v središču naselja, strokovne podlage v domeni obravnave širšega območja opredeljujejo urbanistične parametre, ki vplivno sooblikujejo grajeni rob ureditvenega območja naselja.

Cilj naloge je izdelava OLN (občinskega lokacijskega načrta) za stanovanjsko zazidavo v Kungoti. Izdelovalec zasnove je oblikoval in podal variantni predlog ureditve območja lokacijskega načrta po predhodnem dogovoru z naročnikom naloge glede na podane vstopne parameter ter skupna izhodišča.

Strokovne podlage za OLN stanovanjsko zazidavo v Kungoti podajajo zasnovo, ki omogoča polifunkcionalno rabo prostora in uravnoteženo vrednoti razvojne potencialne predvidenih investitorjev ter prostorsko planske usmeritve občinske dokumentacije.

Pravne podlage

Območje obdelave pokriva del ureditvenega območja naselja Zg. Kungota, ki je v planskih aktih opredeljena kot površina s centralno namensko rabo in spremljajočo stanovanjsko dejavnostjo v Prostorsko ureditvenih pogojih za ob-

močje občine Kungota, so določeni načini urejanja območja s PUP kot obvezno izhodišče.

2. Predmet in programska izhodišča prostorskega akta

Zasnova

Območje se preureja v zaključeno površino s stanovanjsko dejavnostjo. V ta namen so na območju predvideni procesi preurejanja; sanacija, prestrukturiranje, zapolnjevanje, ukinjanje motečih dejavnosti.

Lokalna identiteta območja je dokaj izrazita, tako, da se z novimi dejavnostmi kvalitetno dopolni. Nove pozidave naj vzpostavljajo kvalitetno zaključeno območje ter kvalitetne nove ambience. Gabariti objektov in tipologija predvidene zazidave so razvidni iz grafičnih prilog v "Zasnovi za OLN in predlog parcelacije".

Predlog temelji na umestitvi stanovanjskih objektov v prostor. Glede na principe okoliške pozidave in splošne principe je predvidena stanovanjska zazidava z dvema tipoma individualnih hiš:

- hišo na ravnem terenu in
- hišo na pobočju.

Hiša na ravnem terenu je pritlična, streha dvokapna z izkoriščeno mansardo in pritličnimi prizidki za za carport in z možnostjo razširitve bivalnega dela.

Hiša na pobočju je delno podkletena. Klet na nivoju dovozne ceste je tudi garaža. Pritličje ima proti jugozahodu bivalno teraso. Nad pritličjem je dvokapna streha, mansarda je izkoriščena.

Med parcelami in ob dovozni cesti so predvidene ograje – polne lesene ali zaželjene v višini do 1,5 m. Ob dovozih se uredijo prostori za kesone za smeti.

Jarek vzhodno od parcele je možno izkoristiti za odvodnjavanje meteoritnih vod.

Ob parceli so v neposredni bližini vsi javni komunalni vodi. Število parcel je 9. Velikost le teh varira od 755 m²–1.130 m².

Predlog prostorske zasnove se prilagaja težnji po čim boljši umestitvi stanovanjskih objektov v ureditveno območje naselja in ustrezni ureditvi spremljajočih funkcijsko-ambientalnih površin.

Cilj zasnove je prilagajanje morfološkim danostim in ohranjanje obstoječih komunikacij s sosednjimi površinami. V tem oziru je predvideno napajanje območja preko obstoječe ceste ter prilagoditev tipologije predvidenih objektov v smislu upoštevanja in ohranjanja identitete območja.

Ureditveno območje OLN

Cilj preureditve območja je glede na naročnikove želje vzpostavitev kvalitetnega območja stanovanjskih dejavnosti, z dobro prometno navezavo na jedro naselja ter na okoliške kraje.

Programske smernice naročnika:

- oblikovanje identifikacijskega ambience,
- navezava območja na javno gospodarsko infrastrukturo,
- preureditev območja v stanovanjsko območje

Novo območje za ureditev, leži v osrednjem delu naselja Zg. Kungota. Predvideno ureditveno območje občinskega lokacijskega načrta zajema naslednje parcele ali njihove dele:

Katastrska občina Parcele

Zg. Kungota 697/1, 697/33, 697/34, 697/35, 697/36, 697/37, 697/38, 697/39, 697/40, 697/41

Točna meja OLN bo določena v fazi predloga. Glede na pretežno namembnost obstoječih objektov, prostorske razmere, potrebe po prostoru, izkazane interese lastnikov ter občinske potrebe po stanovanjskih površinah se predmetno območje nameni pretežno za stanovanjsko gradnjo. Stanovanjsko gradnjo je možno dopolnjevati še z drugimi dejavnostmi. Obravnavano območje je delno prometno in komunalno opremljeno, vendar bo potrebno infrastrukturo ustrezno glede na potrebe dograditi. Občinski lokacijski načrt predvideva funkcionalno in morfološko zapolnjevanje prostora.

3. Nosilci urejanja prostora in drugi udeleženci

Nosilci urejanja prostora, ki morajo pred pričetkom izdelave lokacijskega načrta podati smernice za njegovo pripravo, k drugemu dopolnjenemu predlogu pa mnenje, so:

1. Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje, Ljubljana, Območna pisarna Maribor;
2. Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje Ljubljana;
3. Ministrstvo za zdravje, Zdravstveni inšpektorat RS, Izpostava Maribor;
4. Ministrstvo za obrambo, Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, Izpostava Maribor;
5. Ministrstvo za obrambo, Uprava za civilno obrambo, Ljubljana;
6. Ministrstvo za promet, Direkcija RS za ceste, Sektor za upravljanje, vzdrževanje in varstvo cest, Izpostava Maribor;
7. Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Maribor;
8. Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Maribor;
9. Elektro Maribor – javno podjetje za distribucijo električne energije;
10. Telekom Slovenije, PE Maribor;
11. Javno podjetje Mariborski vodovod;
12. Javno komunalno podjetje Nigrad Maribor;
13. Občina Kungota;
14. Drugi nosilci urejanja prostora, v kolikor bi se v postopku priprave lokacijskega načrta izkazalo, da jih je potrebno vključiti.

Pripravljenec lokacijskega načrta je Občina Kungota na pobudo investitorja KBM INVEST Maribor

Naročnik lokacijskega načrta je KBM INVEST Maribor.

Naročnik bo izbral načrtovalca prostorske ureditve.

4. Seznam strokovnih podlag za načrtovanje predvidene prostorske vsebine

Pri izdelavi strokovnih podlag in lokacijskega načrta je potrebno upoštevati obstoječe veljavne občinske prostorske akte, ki obravnavajo predmetno območje in območja v neposredni bližini, to so:

– Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih za območje Občine Kungota, ki je bil sprejet in objavljen v (Uradni list RS, št. 89/12. 9. 2003).

Pred pripravo predloga lokacijskega načrta se izdelajo posebne strokovne podlage v skladu s 190. členom ZureP-1 na katerih bodo temeljile rešitve lokacijskega načrta. Izdelajo se tudi idejni projekti infrastrukturnega omrežja na vplivnem območju ter zasnova ureditve prometnega omrežja (dovozi in izvozi).

5. Način pridobitve strokovnih rešitev

Strokovne rešitve prostorske ureditve za obravnavana zemljišča izdela skladno s 158. členom ZureP-1 načrtovalec, ki izpolnjuje pogoje za pooblaščenega prostorskega načrtovalca na podlagi določb 130. člena zakona o graditvi objektov (ZGO-1; Uradni list RS, št. 110/02) in ga izbere naročnik.

Načrtovalec izdela lokacijski načrt v vsebini, kot je predpisana z Zakonom o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in popravek Uradni list RS, št. 8/03) in v skladu s Pravilnikom o vsebini, obliki in načinu priprave državnih in občinskih lokacijskih načrtov ter vrstah njihovih strokovnih podlag (Uradni list RS, št. 86/2004).

Lokacijski načrt mora zajemati vse sestavine in priloge, ki so navedene v določilih ZUreP-1.

Obvezna priloga je tudi program opremljanja zemljišč s komunalno infrastrukturo.

Načrtovalec predmetnega lokacijskega načrta bo moral predati pripravljalcu, to je Občina Kungota sedem izvodov prostorskega akta. Obenem je potrebno celotno vsebino lokacijskega načrta predati v digitalni obliki – CD, tako tekstualni kot grafični del.

6. Pridobitev geodetskih podlag

Za območje predvidene prostorske ureditve je pobudnik izdelave lokacijskega načrta dolžan pridobiti geodetske podlage kot jih predpisuje ZUreP –1.

7. Roki za pripravo lokacijskega načrta

Rokovno je priprava določenih faz lokacijskega načrta vezana na pogodbeno obveznost izbranega načrtovalca s pobudnikom (naročnikom).

– Po sprejemu programa priprave, na podlagi pooblastila pripravljaleca, izbrani načrtovalec takoj zaprosi vse pristojne nosilce za smernice za načrtovanje, le ti jih morajo podati 30 dni po prejemu vloge.

– Po prejemu vseh smernic in ob upoštevanju istih se izdelajo in proučijo variantne rešitve.

– Pripravljalec potrdi najustreznejšo varianto, 10 dni po prejemu gradiva.

– Na podlagi izbrane variante, naročnik zagotovi izdelavo vseh potrebnih strokovnih podlag.

– Na podlagi vseh strokovnih podlag, načrtovalec pripravi osnutek predloga lokacijskega načrta.

– Po prejemu osnutka predloga lokacijskega načrta; pripravljalec skliče drugo prostorsko konferenco z namenom, da se na predvidene rešitve pridobijo in uskladijo priporočila, usmeritve in legitimni interesi (mnenja) lokalne skupnosti, gospodarstva in interesnih združenj ter organizirane javnosti, najmanj 14 dni pred javno razgrnitvijo.

– Po drugi prostorski konferenci, načrtovalec preuči pobude podane na drugi prostorski konferenci in pripravi predlog lokacijskega načrta za razgrnitev.

– Po prejemu predloga lokacijskega načrta ga pripravljalec pregleda v roku 7 dneh in po potrebi dodatno uskladi z načrtovalcem.

– Pripravljalec ugotovi, da je predlog usklajen in pripravi gradivo za razgrnitev, ki ga posreduje županu v potrditev v roku 5 dni.

– Ko pridobi potrjeno gradivo za razgrnitev, pripravljalec pripravi obvestilo o 30 dnevni razgrnitvi, ki ga posreduje županu v podpis v roku tri dni. Datum začetka javne razgrnitve se prilagodi tako, da je najmanj osem dni od objave obvestila v Uradnem listu RS.

– Javna obravnava se izvede v času trajanja javne razgrnitve. O javni razgrnitvi in času javne obravnave se obvestijo vsi evidentirani lastniki na obravnavanem območju.

– Občani, organi in organizacije ter drugi zainteresirani, lahko podajo pisne pripombe v času trajanja javne razgrnitve predloga lokacijskega načrta.

– Pripravljalec v času javne razgrnitve in javne obravnave evidentira vse pisne in ustne pripombe in predloge organov, organizacij in posameznikov in jih v roku 3 dneh po zaključitvi javne razgrnitve posreduje načrtovalcu.

– Načrtovalec pripravi strokovna stališča do pripomb.

– Po prejemu strokovnih stališč do pripomb jih pripravljalec posreduje županu v potrditev v roku 5 dni.

– Župan potrdi stališča do pripomb v roku 3 dni.

– Pripravljalec s pripombami in predlogi ter predlogom stališč seznani tudi tiste nosilce urejanja prostora, na katerih delovno področje bi se predlagane spremembe lahko nanašale ter pridobi njihovo predhodno mnenje.

– Potrjena stališča do pripomb, pripravljalec takoj posreduje načrtovalcu, ki na podlagi njih pripravi dopolnjeni predlog lokacijskega načrta.

– Župan Občine Kungota posreduje dopolnjeni predlog lokacijskega načrta občinskemu svetu skupaj s pripombami in stališči do pripomb v prvo obravnavo.

– Občinski svet sprejme odlok o lokacijskem načrtu v prvi obravnavi.

– Po sprejemu dopolnjenega predloga lokacijskega načrta v prvi obravnavi bo načrtovalec prostorskega akta pripravil stališča do pripomb podanih na prvi obravnavi občinskega sveta. Na podlagi tistih pripomb, ki jih je možno upoštevati, bo pripravil drugi dopolnjen predlog lokacijskega načrta. Posredoval ga bo pristojnim nosilcem urejanja prostora ter jih pozval, da v 30 dneh podajo mnenje k drugemu dopolnjenemu predlogu lokacijskega načrta.

– Po pridobitvi vseh mnenj načrtovalec posreduje drugi dopolnjeni predlog in program opremljanja zemljišča pripravljalcu.

– Pripravljalec posreduje predmetna gradiva iz prejšnje alineje v roku 5 dneh županu Občine Kungota v potrditev.

– Župan Občine Kungota posreduje drugi dopolnjeni predlog lokacijskega načrta in Program opremljanja zemljišča občinskemu svetu v drugo obravnavo in sprejem.

– Po sprejetju se Odlok o predmetnem lokacijskem načrtu objavi v Uradnem listu RS.

8. Obveznosti v zvezi s financiranjem

Finančna sredstva za pripravo izvedbenega prostorskega akta zagotovi naročnik.

9. Veljavnost programa priprave

Program priprave se objavi v Uradnem listu RS in začne veljati naslednji dan po objavi.

Dne 2. 11. 2005, bo Občina Kungota (pripravljalec) skladno z 28. ZUreP-1 sklicala prostorsko konferenco z namenom, da se pridobijo in uskladijo priporočila, usmeritve in legitimni interesi lokalne skupnosti, gospodarstva in interesnih združenj ter organizirane javnosti glede priprave prostorskega akta oziroma predvidene prostorske ureditve. Datum ter kraj in čas zбора konference je pripravljalec objavil v sredstvih javnega obveščanja, in sicer dne 19. 10. 2005, v dnevnem časopisu Večer.

Osebo so bili vabljeni nosilci urejanja prostora, ki so navedeni v 3. točki tega programa priprave. Predstavniki gospodarstva, interesnih združenj ter organizirane javnosti so bili vabljeni preko sredstev javnega obveščanja.

Št. 30003-41/2004

Kungota, dne 3. novembra 2005

Župan
Občine Kungota
Jožef Karner, inž. grad., l.r.

LJUBLJANA

4382. Sklep o javni razgrnitvi osnutka Odloka o zazidalnem načrtu za območje urejanja ŠP 2/1 Litostroj – južni del in del območja urejanja ŠR 2/1 Stadion

Na podlagi 31. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03) in 51. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 26/01 in 28/01) je županja Mestne občine Ljubljana dne 2. 11. 2005 izdala

S K L E P

o javni razgrnitvi osnutka Odloka o zazidalnem načrtu za območje urejanja ŠP 2/1 Litostroj – južni del in del območja urejanja ŠR 2/1 Stadion

I.

Javno se razgrne osnutek Odloka o zazidalnem načrtu za območje urejanja ŠP 2/1 Litostroj – južni del in del območja urejanja ŠR 2/1 Stadion, ki ga je izdelala družba LUZ d.d., Verovškova 64, Ljubljana, v septembru 2005 pod številko projekta 5551.

Osnutek bo javno razgrnjen od 22. novembra 2005 do 22. decembra 2005 v prostorih Oddelka za urbanizem Mestne uprave Mestne občine Ljubljana, Poljanska 28, Ljubljana (v poslovnem času), in na sedežu Četrtna skupnosti Šiška, Kebetova ulica 1, Ljubljana (v času uradnih ur).

Javna obravnava osnutka bo v sredo, 7. decembra 2005, ob 17. uri, na sedežu Četrtna skupnosti Šiška, Kebetova ulica 1, Ljubljana.

II.

Pisne pripombe k osnutku se lahko podajo kot zapis v knjigo pripomb na krajih razgrnitve, pošljejo na Oddelek za urbanizem MU MOL, Poljanska 28, Ljubljana, ali posredujejo na elektronski naslov urbanizem@ljubljana.si (v rubriki »zadeva« je treba navesti ključne besede »ZN ŠP 2/1 Litostroj«) do konca javne razgrnitve.

III.

Ta sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in v dnevnem časopisu.

Št. 351-1480/2005-2

Ljubljana, dne 2. novembra 2005

Županja
Mestne občine Ljubljana
Danica Simšič l.r.

NOVO MESTO

4383. Odlok o proračunu Mestne Občine Novo mesto za leto 2006

Na podlagi prvega odstavka 49. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 6/94 – odločba US, 45/94 – odločba US, 57/94, 14/95, 20/95 – odločba US, 63/95 – obvezna razlaga, 73/95 – odločba US, 9/96 – odločba US, 36/96 – odločba US, 44/96 – odločba US, 26/97, 70/97, 10/98, 68/98 – odločba US, 74/98, 12/99 – sklep US, 16/99 – popr. sklepa US, 59/99 – odločba US, 70/00, 100/00 – sklep US, 28/01 – odločba US, 87/01, 16/02 – odločba US, 51/02, 108/03), 11. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02, 110/02) in 16. člena

Statuta Mestne občine Novo mesto (Uradni list RS, št. 68/01 in 44/02) je Občinski svet Mestne občine Novo mesto na predlog župana na 18. seji dne 23. 12. 2004 sprejel

O D L O K

o proračunu Mestne Občine Novo mesto za leto 2006

1. SPLOŠNI DOLOČBI

1. člen

S tem odlokom se za proračun Mestne občine Novo mesto za leto 2006 (v nadaljnjem besedilu: proračun) določajo obseg prihodkov in drugih prejemkov in obseg odhodkov in drugih izdatkov, postopki izvrševanja proračuna ter obseg zadolževanja in poroštev občine.

2. člen

S proračunom se zagotavljajo sredstva za financiranje nalog, ki jih v skladu z ustavo, zakoni, statutom in občinskimi predpisi opravlja Mestna občina Novo mesto.

2. VIŠINA PRORAČUNA

3. člen

Proračun Mestne občine Novo mesto za leto 2006 je določen v skupni višini 8.708.500.000 SIT in obsega:

a) v bilanci prihodkov in odhodkov	
– prihodke v višini	8.658.500.000 SIT
– odhodke v višini	–8.604.500.000 SIT
proračunski presežek	+54.000.000 SIT
b) v računu finančnih terjatev in naložb	
– prejeta vračila danih posojil	
in prodaja kapitalskih deležev	50.000.000 SIT
– povečanje kapitalskih deležev	
in naložb	–37.000.000 SIT
presežek	+13.000.000 SIT
c) v računu financiranja	
– dolgoročno zadolževanje	0 SIT
– odplačilo dolgoročnega kredita	– 67.000.000 SIT
primanjkljaj	– 67.000.000 SIT

Proračunski primanjkljaj v računu financiranja v višini 67.000.000 SIT bo pokrit s presežkom v bilanci prihodkov in odhodkov v višini 54.000.000 SIT in s presežkom v računu finančnih terjatev in naložb v znesku 13.000.000 SIT.

Priloge odloka so splošni del proračuna, sestavljen po ekonomski klasifikaciji javnofinančnih prejemkov in izdatkov, posebni del proračuna, prikazan po proračunskih področjih, in načrt razvojnih programov.

3. POSTOPKI IZVRŠEVANJA PRORAČUNA

4. člen

Namenski prejemki proračuna so donacije, prihodki od lastne dejavnosti neposrednega uporabnika, prihodki od prodaje ali zamenjave občinskega stvarnega in finančnega premoženja, odškodnine iz naslova zavarovanj, turistična taksa, prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije, požarna taksa, taksa za obremenjevanje voda, taksa za obremenjevanje okolja zaradi odlaganja odpadkov, prihodki koncesijskih dajatev od prirejanja posebnih iger na srečo,

transferi iz državnega proračuna ter prihodki ožjih delov lokalnih skupnosti.

Če se v tekočem letu v proračun vplača namenski prejemek, ki zahteva namenski izdatek, ki v proračunu ni izkazan ali ni izkazan v zadostni višini, se za višino dejanskih prejemkov povečata obseg izdatkov finančnega načrta in proračun.

Če se v tekočem letu v proračun vplača namenski prejemek v nižjem obsegu, kot je izkazan v proračunu, lahko uporabnik prevzema in plačuje obveznosti samo do višine dejanskih prejemkov oziroma razpoložljivih sredstev.

5. člen

Proračunska rezerva občine se v letu 2006 oblikuje v višini največ do 0,5% zneska skupno doseženih letnih prejemkov občinskega proračuna, izkazanih v bilanci prihodkov in odhodkov (brez izvirnih prejemkov krajevnih skupnosti).

Sredstva proračunske rezerve se uporabljajo za financiranje izdatkov za odpravo posledic naravnih in drugih nesreč, ki jih povzročajo naravne sile in ekološke nesreče.

O uporabi sredstev proračunske rezerve v posameznem primeru do višine 10% skupno oblikovane proračunske rezerve odloča župan Mestne občine Novo mesto. V primerih uporabe sredstev proračunske rezerve, ki presega navedeni odstotek, odloča občinski svet na predlog župana.

O uporabi sredstev župan poroča občinskemu svetu v poročilu o izvrševanju proračuna za prvo polletje in v zaključnem računu proračuna.

6. člen

Sredstva splošne proračunske rezervacije občine se v letu 2006 oblikujejo v višini največ do 0,3% zneska skupno doseženih letnih prejemkov občinskega proračuna, izkazanih v bilanci prihodkov in odhodkov (brez izvirnih prejemkov krajevnih skupnosti).

Splošna proračunska rezervacija se uporablja za nepredvidene namene oziroma za namene, za katere se med letom izkaže, da sredstva niso zagotovljena v zadostnem obsegu. Župan je pooblaščen, da razporeja sredstva proračunske rezervacije.

O uporabi sredstev župan poroča občinskemu svetu v poročilu o izvrševanju proračuna za prvo polletje in v zaključnem računu proračuna.

7. člen

Neposredni uporabniki občinskega proračuna lahko prevzemajo obveznosti ali uporabljajo sredstva proračuna le za namene, ki so predvideni v proračunu.

Če z odlokom ali pogodbo ni drugače določeno, se sredstva posrednim uporabnikom dodeljujejo praviloma kot mesečne akontacije. Pri tem se upoštevata zapadlost uporabnikovih obveznosti in likvidnostno stanje proračuna.

8. člen

Kot sredstva za delo se uporabnikom zagotavljajo:

- sredstva za plače,
- sredstva za druge osebne prejemke
- sredstva za izdatke za blago in storitve,
- sredstva za amortizacijo,
- sredstva za druge izdatke,
- sredstva za investicijske izdatke.

Višina sredstev za plače in druge osebne prejemke za poslenim se zagotavlja v skladu z zakoni in drugimi predpisi, ki urejajo to področje.

Sredstva za izdatke za blago in storitve ter amortizacijo občinske uprave in javnih zavodov se določijo v okviru potreb in možnosti proračuna.

Sredstva za druge izdatke se nakazujejo na podlagi faktur, pogodb oziroma na podlagi pismenih zahtevkov.

Pri dodeljevanju sredstev za financiranje dejavnosti proračunskih uporabnikov se kot prednostni kriterij upošteva delež sredstev, pridobljenih z lastno dejavnostjo oziroma drugih zakonito pridobljenih sredstev.

9. člen

Sredstva za nabavo opreme, investicijska dela, vzdrževalna dela in storitve se porabnikom proračuna dodeljujejo na podlagi predložene dokumentacije, iz katere je razvidno, da so bili izvajalci izbrani na podlagi javnega razpisa, izvedenega skladno z Zakonom o javnih naročilih.

10. člen

Če se med letom ukine uporabnik proračuna, njegovega dela pa ne prevzame drug uporabnik, se neporabljenega sredstva prenesejo v splošno proračunsko rezervacijo.

11. člen

Uporabniki morajo svoje naloge izvrševati v mejah sredstev, ki so jim dodeljena s proračunom.

Uporabniki ne smejo prevzemati na račun proračuna obveznosti, ki presegajo s proračunom določena sredstva za posamezne namene.

12. člen

Če se v času izvajanja proračuna ugotovi, da so potrebna dodatna sredstva, ki jih ob sprejemanju proračuna ni bilo mogoče predvideti, so pa nujna za prevzemanje in izvršitev proračunskih obveznosti, se potrebna sredstva lahko prerazporedijo iz drugih postavk v okviru posameznega področja proračuna.

O prenosu sredstev med nameni posameznega področja odloča župan.

Župan je dolžan za zneske, ki presegajo višino, določeno z Zakonom o javnih naročilih za gradbena dela, na naslednji seji občinskega sveta poročati o višini in namenu prenesenih sredstev med postavkami v okviru posameznega področja.

Med izvrševanjem proračuna se lahko odpre nov konto oziroma poveča obseg sredstev na obstoječem kontu, če pri načrtovanju proračuna ni bilo mogoče predvideti proračunskih sredstev. Nov konto se odpre v okviru že obstoječe proračunske postavke in v okviru načrtovanih sredstev na postavki.

Župan je pooblaščen za sprejemanje posamičnih programov upravljanja in posamičnih programov prodaje nepremičnin, vključenih v letni program prodaje nepremičnin, in sicer v skladu z določili uredbe, ki ureja pridobivanje, razpolaganje in upravljanje s stvarnim premoženjem države in občin.

13. člen

Za izvrševanje občinskega proračuna je župan odgovoren občinskemu svetu.

Župan je pristojen za prevzemanje obveznosti, verifikacijo obveznosti in izdajo odredb v breme proračunskih sredstev.

Župan lahko s pooblastilom prenese posamezna upravičenja iz drugega odstavka tega člena na podžupana, direktorja občinske uprave ali drugega višjega upravnega delavca občinske uprave. Oseba, ki je pooblaščenca za izdajo odredb za plačilo, je odredbodajalec.

14. člen

Če se med proračunskim letom zaradi nastanka novih obveznosti za proračun ali spremenjenih gospodarskih gibanj povečajo izdatki ali zmanjšajo prejemki proračuna, lahko župan uvede ukrepe začasnega zadržanja izvrševanja proračuna v skladu s 40. členom Zakona o javnih financah.

15. člen

O razdelitvi sredstev na podlagi javnih razpisov za sofinanciranje programov, kjer prejemniki niso natančno in pomenko določeni, župan obvesti pristojni odbor občinskega sveta, ki lahko pred izplačilom sredstev poda svoje mnenje.

16. člen

Vsi prihodki, ki jih upravni organi dosežejo s svojo dejavnostjo in prihodki od prodaje ter najema občinskega premoženja so prihodek občinskega proračuna.

17. člen

Porabniki proračuna Mestne občine Novo mesto znesek nezagotovljenih sredstev obračunane amortizacije za leto 2006 odpišejo v breme obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje.

4. ZADOLŽEVANJE IN DAJANJE POROŠTEV**18. člen**

Župan je pooblaščen, da odloča o kratkoročnem zadolževanju za financiranje javne porabe, vendar le do višine 5% sprejetega proračuna. Župan je dolžan občinskemu svetu poročati o kratkoročnem zadolževanju.

Javna podjetja in javni zavodi, katerih ustanoviteljica je občina, se lahko zadolžujejo in izdajajo poročila le s soglasjem občine. O dajanju soglasij k zadolževanju in izdajanju poročil javnim podjetjem in javnim zavodom, katerih ustanoviteljica je občina, odloča občinski svet.

5. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE**19. člen**

Spremembe Odloka o proračunu se sprejemajo na enak način kot Odlok o proračunu.

20. člen

Splošni del proračuna se objavi v Uradnem listu RS. Posebni del proračuna in načrt razvojnih programov se objavita na spletni strani Mestne občine Novo mesto.

21. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporablja pa se od 1. januarja 2006 dalje.

Št. 015-05-33/2004

Novo mesto, dne 23. decembra 2004

Župan

Mestne občine Novo mesto

mag. Boštjan Kovačič, l.r.

A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV

Skupina	Naziv	PLAN 2004	PLAN 2005	Indeks 2005/04	PLAN 2006	Indeks 2006/05
	I. SKUPAJ PRIHODKI (70+71+72+73+74)	7.615.134.000	9.333.000.000	122,6	8.658.500.000	92,8
70	Davčni prihodki	5.088.000.000	5.477.000.000	107,6	5.874.000.000	107,2
71	Nedavčni prihodki	1.355.234.000	1.262.000.000	93,1	1.085.500.000	86,0
72	Kapitalski prihodki	259.000.000	566.000.000	218,5	346.000.000	61,1
74	Transferni prihodki	762.900.000	1.898.000.000	248,8	1.223.000.000	64,4
	Krajevne skupnosti (70+71+74)	150.000.000	130.000.000	86,7	130.000.000	100,0
	II. SKUPAJ ODHODKI (40+41+42)	7.856.134.000	9.584.000.000	122,0	8.604.500.000	89,8
40	Tekoči odhodki	1.310.240.000	1.320.370.000	100,8	1.382.500.000	104,7
41	Tekoči transferi	2.733.970.000	2.566.890.000	93,9	2.725.190.000	106,2
42	Investicijski odhodki	3.447.224.000	5.328.040.000	154,6	4.134.910.000	77,6
43	Investicijski transferi	214.700.000	238.700.000	111,2	231.900.000	97,2
	Krajevne skupnosti (40+41+42)	150.000.000	130.000.000	86,7	130.000.000	100,0
	III. PRORAČUNSKI PRESEŽEK (PRORAČUNSKI PRIMANJKLJAJ)	-241.000.000	-251.000.000	104,1	54.000.000	-21,5

III. PRORAČUNSKI PRESEŽEK

(PRORAČ.PRIMANJKLJAJ) - KRAJEVNE SK.

0

0

0

B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB

	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV	119.000.000	125.000.000	105,0	50.000.000	40,0
75	Prejeta vračila danih posojil	119.000.000	125.000.000	105,0	50.000.000	40,0
	V. DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV	53.000.000	53.000.000	100,0	37.000.000	69,8
44	Dana posojila in povečanje kapital.deležev	53.000.000	53.000.000	100,0	37.000.000	69,8
	VI. PREJETA MINUS DANA POSOJILA IN SPREMEMBA KAPITALSKIH DELEŽEV	66.000.000	72.000.000	109,1	13.000.000	18,1

C. RAČUN FINANCIRANJA

50	VII. ZADOLŽEVANJE Domače zadolževanje	250.000.000 250.000.000	250.000.000 250.000.000	100,0 100,0		
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA Odplačila dolga	75.000.000 75.000.000	71.000.000 71.000.000	94,7 94,7	67.000.000 67.000.000	94,4 94,4
	IX. NETO ZADOLŽEVANJE (VII.-VIII.)	175.000.000	179.000.000	102,3	-67.000.000	-37,4

**Č. ZMANJŠANJE SREDSTEV
NA RAČUNIH (III.+VI.+IX.)**

0

0

0

Č. ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH
(III.+VI.+IX.) KRAJEVNE SKUPNOSTI

0

0

0

RAVNE NA KOROŠKEM**4384. Sklep o številu otrok v vrtcu**

Na podlagi 35. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 6/94 – odločba US, 45/94 – odločba US, 57/94, 14/95, 20/95 – odločba US, 63/95 – obvezna razlaga, 9/96 – odločba US, 39/96 – odločba US, 44/96 – odločba US, 26/97, 70/97, 10/98 in 74/98) je Občinski svet Občine Ravne na Koroškem na 23. redni seji dne 28. 9. 2005 sprejel

S K L E P**o številu otrok v oddelku vrtca**

Število otrok prvega in drugega starostnega obdobja lahko presega število otrok v oddelku, kot to določa 17. člen Zakona o vrtcih (Uradni list RS, št. 113/03), za največ dva otroka v posameznem oddelku zaradi racionalnejše razporeditve otrok glede na vključene programe in s tem tudi strokovnega kadra glede na sistemizacijo.

Št. 062-02-0006/2005-107

Ravne, dne 28. septembra 2005

Župan

Občine Ravne na Koroškem

Maksimilijan Večko, univ. dipl. inž., l.r.**ROGAŠKA SLATINA****4385. Sklep o financiranju političnih strank v Občini Rogaška Slatina**

Na podlagi 26. člena Zakona o političnih strankah (Uradni list RS, št. 62/94, 70/00, 51/02, 94/02, 59/05) in 16. člena Statuta Občine Rogaška Slatina (Uradni list RS, št. 109/03 – UPB-1) je Občinski svet Občine Rogaška Slatina na 27. redni seji dne 26. 10. 2005 sprejel

S K L E P**o financiranju političnih strank v Občini Rogaška Slatina****1. člen**

Politična stranka, ki je kandidirala kandidate oziroma kandidatke na zadnjih volitvah za občinski svet, dobi sredstva iz občinskega proračuna sorazmerno številu glasov volivcev, ki jih je dobila na volitvah. Stranka dobi sredstva iz proračuna občine, če je dobila najmanj 50% glasov, potrebnih za izvolitev enega člana občinskega sveta.

2. člen

Višina sredstev, ki se namenijo za financiranje strank, se določi v proračunu občine za tekoče proračunsko leto. Za vsak dobljeni glas na zadnjih volitvah za občinski svet pripada politični stranki 54,6 tolarja na mesec. Strankam se sredstva nakazujejo trimesečno na njihove transakcijske račune.

4. člen

Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati Sklep o financiranju političnih strank v Občini Rogaška Slatina (Uradni list RS, št. 119/04).

5. člen

Ta sklep začne veljati z dnem 1. 1. 2006.

Št. 06202-007-03/2005

Rogaška Slatina, dne 27. oktobra 2005

Župan

Občine Rogaška Slatina

mag. Branko Kidrič l.r.**4386. Sklep o uskladitvi vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v letu 2006**

Na podlagi 15. člena Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča (Uradni list RS, št. 16/96, 37/97, 9/98, 45/03, 65/03) in 16. člena Statuta Občine Rogaška Slatina (Uradni list RS, št. 109/03 – UPB1) je Občinski svet Občine Rogaška Slatina na 27. redni seji dne 26. 10. 2005 sprejel

S K L E P**o uskladitvi vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v letu 2006****1.**

Vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v letu 2006 znaša 1.0804 SIT.

2.

Z začetkom uporabe tega sklepa preneha veljati Sklep o uskladitvi vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v letu 2005 (Uradni list RS, št. 119/04).

3.

Ta sklep začne veljati z dnem 1. 1. 2006.

Št. 06202-007-03/2005

Rogaška Slatina, dne 27. oktobra 2005

Župan

Občine Rogaška Slatina

mag. Branko Kidrič l.r.**4387. Sklep o vrednosti točke za izračun komunalnih taks v letu 2006**

Na podlagi 18. člena Odloka o komunalnih taksah v Občini Rogaška Slatina (Uradni list RS, št. 61/96, 91/99, 26/00, 45/03) in 16. člena Statuta Občine Rogaška Slatina (Uradni list RS, št. 109/03 – UPB1) je Občinski svet Občine Rogaška Slatina na 27. redni seji dne 26. 10. 2005 sprejel

S K L E P**o vrednosti točke za izračun komunalnih taks v letu 2006****1.**

Vrednost točke za izračun komunalnih taks v Občini Rogaška Slatina v letu 2006 znaša 19,00 SIT.

2.

Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati Sklep o uskladitvi vrednosti točke za izračun komunalnih taks v letu 2005 (Uradni list RS, št. 119/04).

3.

Ta sklep začne veljati z dnem 1. 1. 2006.

Št. 06202-007-05/2005

Rogaška Slatina, dne 27. oktobra 2005

Župan
Občine Rogaška Slatina
mag. Branko Kidrič l.r.

4388. Sklep o ukinitvi statusa javnega dobra

Na podlagi 16. člena Statuta Občine Rogaška Slatina (Uradni list RS, št. 109/03 – UPB-1) je Občinski svet Občine Rogaška Slatina na 26. redni seji dne 28. 9. 2005 sprejel

S K L E P

o ukinitvi statusa javnega dobra

1. S tem sklepom se ukine status javnega dobra za nepremičnini, parc. št. 507/4 pot v izmeri 44 m² in parc. št. 507/5 pot v izmeri 82 m², obe vpisani v zemljiški knjigi v vl. št. 393 k.o. Rjavica.

2. Nepremičnini, ki sta navedeni v 1. točki tega sklepa, prenehata imeti značaj javnega dobra in se odpiseta iz vl. št. 393 k.o. Rjavica in se zanj odpre nov vložek, nato pa se pri novem vložku vknjiži lastninska pravica za Občino Rogaška Slatina, Izletniška ulica 2, Rogaška Slatina.

3. Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 06202-006-004/2005

Rogaška Slatina, dne 28. septembra 2005

Župan
Občine Rogaška Slatina
mag. Branko Kidrič l.r.

SLOVENSKE KONJICE

4389. Program priprave sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta stanovanjske cone ob Mizarski cesti – območje Marovt

Na podlagi 27. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03 – popravek) ter na podlagi 7. in 16. člena statuta Občine Slovenske Konjice (Uradni list RS, št. 31/99, 19/01 in 100/02) je župan Občine Slovenske Konjice sprejel

PROGRAM PRIPRAVE sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta stanovanjske cone ob Mizarski cesti – območje Marovt

1. člen

S tem programom se določijo:

– planske osnove, območje obdelave in vsebina sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta stanovanjske cone

ob Mizarski cesti (Uradni list SRS, št. 40/86) – območje Marovt (dalje ZN)

– strokovna gradiva, ki jih je potrebno pripraviti v postopku izdelave sprememb in dopolnitev ZN,

– roki izdelave posameznih faz ZN, javne razgrnitve in postopka sprejemanja,

– nosilci urejanja prostora, od katerih bodo zahtevane smernice za pripravo ZN in končna mnenja na osnutek ZN,

– nosilci strokovnih aktivnosti priprave sprememb in dopolnitev ZN in

– obveznosti v zvezi s financiranjem sprememb in dopolnitev ZN.

2. člen

ZN obravnava umestitev stanovanjskega objekta in garaže na parc. št. 538/6, 547/19, 538/2 del, 547/4 del in 538/5, vse k.o. Konjice, kjer so po veljavnem ZN predvidene stanovanjske hiše in zajema območje velikosti ca. 2000 m².

ZN se pripravi po skrajšanem postopku tako, da bo po vsebini in obliki ustrezal določilom členov 34, 72–79 in 171–178 Zakona o urejanju prostora – ZUreP-1 (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/02).

3. člen

ZN mora biti izdelan skladno s Spremembami in dopolnitvami prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Slovenske Konjice za obdobje 1986–2000 (dopolnjen 1993, 1994 in 1998) in družbenim planom razvoja Občine Slovenske Konjice za srednjeročno obdobje 1986–1990 za območje Občine Slovenske Konjice – dopolnjen v letu 2001 (Uradni list RS, št. 75/04) in s posebnimi strokovnimi podlagami, smernicami ter tehnološkimi vhodnimi podatki za poseg.

4. člen

ZN bo vseboval:

Osnutek:

Tekstualni del ZN

1. Odlok

– splošne določbe

– vsebina ZN

– planska podlaga

– ureditveno območje ZN

– umestitev hiše prostor s prikazom vplivov in povezav s sosednjimi območji

– tehnologija izkopavanja

– infrastrukturne ureditve območja

– načrt parcelacije

– etape izvajanja ZN

– ukrepi za varovanje okolja, ohranjanje narave in kulturne dediščine

– obramba in zaščita pred naravnimi in drugimi nesrečami – prostorske ureditve in ukrepi

2. Povzetek za javnost

3. Izvleček Iz DP Občine Slovenske Konjice

4. Obrazložitev in utemeljitev ZN

5. Smernice in končna mnenja

– Strok. podlage: Geološko poročilo, GMG Božidar Janžekovič s.p.;

– Geodetski posnetek, Meridian d.o.o.

– Spis postopka priprave in sprejema ZN

GRAFIČNI DEL LN

1 Izsek iz DP Občine Sl. Konjice	1: 5.000
2 Ureditveno območje ZN	1: 500
3 Ureditvena situacija in povezave s sosednjimi območji	1: 500
(* 4. Načrt parcelacije in tehnični elementi za zakoličenje se izdelava po pridobitvi končnih mnenj)	
5 Prometno omrežje	1: 500
6 Komunalna omrežja	1: 500
7 Energetska omrežja	1: 500
8 Etape izvajanja LN	

Predlog:

Tekstualni del ZN

– K osnutku odloka se (po vključitvi konstruktivnih pripomb iz javne razprave v okviru javne razgrnitve) pridobijo končna mnenja iz 5. točke 4. člena.

Grafični del ZN se dopolni s karto št.:

4 – Načrt parcelacije in tehnični elementi
za zakoličenje 1: 500

5. člen

Roki izdelave in postopka sprejemanja ZN (preliminar-
ni):

– Prva prostorska konferenca	14. 10. 2005
– Program priprave ZN	2. 11. 2005
– Pridobitev smernic	30. 11. 2005
– Izdelava osnutka	12. 12. 2005
– Javna razgrnitev osnutka z javno razpravo	3. 1. 2006

– Pridobitev končnih mnenj	3. 2. 2006
– Predlog odloka in obravnava na odboru	7. 2. 2006
– Sprejem predloga na Občinskem svetu	23. 2. 2006
– Objava v Uradnem listu RS	10. 3. 2006

6. člen

Nosilci urejanja so:

1. RS, MOPE, Agencija RS za okolje
2. Občina Slovenske Konjice
3. Javno komunalno podjetje Sl. Konjice
4. ELEKTRO MARIBOR
5. TELEKOM SLOVENIJE, OE Celje
6. MZ, OE Celje – Zdravstveni inšpektorat
7. MO, OE Celje – Inšpektorat za varstvo pred nar.
in drugimi nesrečami

7. člen

Nosilci strokovnih aktivnosti priprave ZN so:

- UMARH d.o.o., Ul. 5. prekomorske 7, 2250 Ptuj,
- Občina Slovenske Konjice,
- subjekti iz 6. člena tega programa.

8. člen

Vse stroške izdelave strokovnega gradiva, vhodnih strokovnih materialov in smernic oziroma mnenj krije naročnik, Mojca Marovt Haložan, Mestni trg 15, 3210 Slovenske Konjice.

Št. 350-05-0005/2005-200
Slovenske Konjice, dne 3. novembra 2005

Župan
Občine Slovenske Konjice
Janez Jazbec l.r.

4390. Sklep o javni razgrnitvi odloka o lokacijskem načrtu Slovenske Konjice center vzhod

Na podlagi 31. in 77. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03 – popr.), 33. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98, 70/02, 51/02, 72/05) in 27. člena Statuta Občine Slovenske Konjice (Uradni list RS, št. 31/99, 19/01, 100/02) je župan Občine Slovenske Konjice dne 3. 11. 2005 sprejel

S K L E P

o javni razgrnitvi odloka o lokacijskem načrtu Slovenske Konjice center vzhod

I.

Javno se razgrne odlok o lokacijskem načrtu Slovenske Konjice center vzhod, ki ga je na podlagi programa priprave št. 350-05-0003/2005-200 z dne 31. 3. 2005 izdelalo podjetje RC – planiranje d.o.o. Celje pod št. 107/2005, julij 2005.

II.

Predlog iz 1. točke tega sklepa bo na vpogled vsak dan v prostorih Občine Slovenske Konjice, Stari trg 29, soba št. 39, in v prostorih Krajevne skupnosti Slovenske Konjice ob sredah med 16. in 18. uro.

Javna razgrnitev traja 30 dni od veljave sklepa.

III.

V času javne razgrnitve lahko zainteresirani vpišejo svoje pripombe in predloge k osnutku odloka v knjigo pripomb, ki bo na mestu javne razgrnitve, ali pa jih pismeno posredujejo Občini Slovenske Konjice.

Rok za pripombe in predloge poteče trideseti dan po javni razgrnitvi.

Prav tako bo v času javne razgrnitve organizirana javna obravnava, ki bo v sredo 30. novembra 2005 ob 15. uri v sejni sobi I Občine Slovenske Konjice.

IV.

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 350-05-0003/2005-200
Slovenske Konjice, dne 3. novembra 2005

Župan
Občine Slovenske Konjice
Janez Jazbec l.r.

ŠKOFJA LOKA

4391. Sklep o javni razgrnitvi Odloka o občinskem lokacijskem načrtu za občinsko cesto za potrebe industrijske cone na Trati

Na podlagi 31. in 173. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02 in 8/03 – popr.) in 18. in 86. člena Statuta Občine Škofja Loka (Uradni list RS, št. 37/95, 47/98) je Občinski svet Občine Škofja Loka na 14. seji dne 3. 11. 2005 sprejel

S K L E P**o javni razgrnitvi Odloka o občinskem
lokacijskem načrtu za občinsko cesto za potrebe
industrijske cone na Trati**

1.

Javno se razgrne predlog Odloka o občinskem lokacijskem načrtu za občinsko cesto za potrebe industrijske cone na Trati, ki ga je izdelal Panprostor d.o.o., Ljubljana, pod št. LN-13/05, oktobra 2005.

Predlog bo javno razgrnjen v pritličju Občine Škofja Loka, Mestni trg 15. Javna razgrnitev bo trajala od 8. 11. 2005 do 7. 12. 2005.

V času javne razgrnitve bo dne 23. 11. 2005 ob 18. uri izvedena javna obravnava v veliki sejni sobi Občine Škofja Loka.

2.

V času javne razgrnitve lahko k dokumentu podajo svoje pisne pripombe in predloge vse fizične in pravne osebe, organizacije in skupnosti in le-te posredujejo Občini Škofja Loka.

3.

Ta sklep se objavi v Uradnem listu RS.

Št. 35013-0003/2005

Škofja Loka, dne 3. novembra 2005

Župan
Občine Škofja Loka
Igor Draksler l.r.

ŠKOFLJICA**4392. Sklep o določitvi vrednosti točke za izračun
nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča
na območju Občine Škofljica za leto 2006**

Na podlagi 97. člena Statuta Občine Škofljica (Uradni list RS, št. 47/99 in naslednji) in 19. člena Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnih zemljišč (Uradni list RS, št. 85/99 in naslednji) je Občinski svet Občine Škofljica na 23. redni seji dne 27. 10. 2005 sprejel

S K L E P**o določitvi vrednosti točke za izračun
nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na
območju Občine Škofljica za leto 2006**

1. člen

Vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Škofljica za leto 2006 se določi v višini 0,39 SIT.

2. člen

Sklep začne veljati z dnem objave v Uradnem listu RS, uporablja pa se od 1. 1. 2006 dalje.

Št. 01506-13/2005

Škofljica, dne 4. novembra 2005

Župan
Občine Škofljica
dr. Jože Jurkovič l.r.

VLADA

4393. Uredba o prenehanju veljavnosti Uredbe o objektih, napravah in napeljavah, ki sestavljajo sekundarno telekomunikacijsko omrežje

Na podlagi prvega odstavka 170. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 43/04 in 86/04 – ZVOP-1) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O

o prenehanju veljavnosti Uredbe o objektih, napravah in napeljavah, ki sestavljajo sekundarno telekomunikacijsko omrežje

1. člen

Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati Uredba o objektih, napravah in napeljavah, ki sestavljajo sekundarno telekomunikacijsko omrežje (Uradni list RS, št. 84/02).

2. člen

Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati prva alineja 7. točke 7. člena Pravilnika o vrstah zahtevnih, manj zahtevnih in enostavnih objektov, o pogojih za gradnjo enostavnih objektov brez gradbenega dovoljenja in o vrstah del, ki so v zvezi z objekti in pripadajočimi zemljišči (Uradni list RS, št. 114/03 in 130/04).

3. člen

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00713-45/2005/5
Ljubljana, dne 3. novembra 2005.
EVA 2005-2111-0114

Vlada Republike Slovenije

Janez Janša l.r.
Predsednik

VSEBINA

DRŽAVNI ZBOR

4340.	Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (uradno prečiščeno besedilo) (ZZVZZ-UPB2)	10425	4363.	Odločba o razveljavitvi odločbe o prekršku	10568
4341.	Zakon o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (uradno prečiščeno besedilo) (ZZRZL-UPB1)	10445	4364.	Odločba o razveljavitvi prvega in drugega odstavka 29. člena Zakona o plačilnem prometu, kolikor se nanašata na fizične osebe, ki niso zasebniki po tem zakonu	10569
4342.	Zakon o sodiščih (uradno prečiščeno besedilo) (ZS-UPB2)	10457	4365.	Sklep o zadržanju izvrševanja petega odstavka 39. člena Zakona o preprečevanju korupcije	10571
4343.	Zakon o državnem svetu (uradno prečiščeno besedilo) (ZDSve-UPB1)	10474	4366.	Odločba, da sedmi odstavek 19. člena Zakona o davčnem postopku ni v neskladju z Ustavo	10572
4344.	Zakon o osebni izkaznici (uradno prečiščeno besedilo) (ZOIzk-UPB1)	10479	4367.	Odločba o ugotovitvi, da je 4. člen Odloka o kategorizaciji občinskih cest v Občini Nazarje, kolikor v tabeli pod številko 282020 kategorizira odsek 3 lokalne ceste Nazarje – Kokarje – Lačja vas v dolžini 1385 metrov, na zemljiščih parc. št. 852/8 in parc. št. 852/14 k.o. Pusto Polje, v neskladju z Ustavo	10575
4345.	Zakon o političnih strankah (uradno prečiščeno besedilo) (ZPoIS-UPB1)	10482			
4346.	Zakon o lokalnih volitvah (uradno prečiščeno besedilo) (ZLV-UPB1)	10488			
4347.	Zakon o lokalni samoupravi (uradno prečiščeno besedilo) (ZLS-UPB1)	10496			
4348.	Zakon o eksplozivih (uradno prečiščeno besedilo) (ZE-UPB1)	10515			
4349.	Zakon o vrtcih (uradno prečiščeno besedilo) (ZVrt-UPB2)	10522			
4350.	Resolucija o nacionalnem programu za enake možnosti žensk in moških, 2005–2013 (ReNPMEZM)	10530			

VLADA

4351.	Uredba o standardih kakovosti podzemne vode	10553
4352.	Uredba o pravici do omrežnih priključnih točk s prednostjo	10558
4393.	Uredba o prenehanju veljavnosti Uredbe o objektih, napravah in napeljavah, ki sestavljajo sekundarno telekomunikacijsko omrežje	10600

MINISTRSTVA

4353.	Pravilnik o objektih in njihovi razčlenitvi v okviru javnih komunikacijskih omrežij in pripadajočih zmogljivosti	10559
4354.	Pravilnik o spremembah Pravilnika o trženju semen žit	10563
4355.	Pravilnik o spremembah Pravilnika o trženju semen krmnih rastlin in pese	10563
4356.	Pravilnik o spremembah Pravilnika o trženju semen oljnic in predivnic	10563
4357.	Pravilnik o spremembi Pravilnika o trženju semen zelenjadnic	10564
4358.	Pravilnik o spremembi pravilnika o sestavi kozmetičnih proizvodov	10564
4359.	Odločba o soglasju k ustanovitvi ustanove USTANOVA FUNDACIJA SAMOROG.SI	10564
4360.	Register o spremembi in dopolnitvah registra biocidnih pripravkov	10565

USTAVNO SODIŠČE

4361.	Odločba o neskladju Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju z Ustavo, ker ne ureja odprave posledic	10566
4362.	Odločba o razveljavitvi sklepa Višjega sodišča	10567

DRUGI DRŽAVNI ORGANI IN ORGANIZACIJE

4368.	Razlage h kolektivni pogodbi za poklicne novinarje	10576
4369.	Spremembe in dopolnitve Kolektivne pogodbe gradbenih dejavnosti	10577
4370.	Spremembe in dopolnitve Tarifne priloge h Kolektivni pogodbi gradbenih dejavnosti (Uradni list RS, št. 1/05)	10578
4371.	Aneks k tarifni prilogi Kolektivne pogodbe dejavnosti gostinstva in turizma Slovenije	10579

OBČINE

BLED

4372.	Program priprave Strategije prostorskega razvoja Občine Bled	10580
-------	--	-------

CELJE

4373.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o spremembah v javnem podjetju Energetika Celje, d.o.o.	10582
-------	--	-------

DIVAČA

4374.	Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o komunalnih taksah v Občini Divača	10583
-------	--	-------

DOL PRI LJUBLJANI

4375.	Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o organizaciji in izvajanju pomoči družini na domu in merilih za določanje plačil storitev	10583
4376.	Odlok o spremembi Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča v Občini Dol pri Ljubljani	10584
4377.	Sklep o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Dol pri Ljubljani za leto 2006	10585

GROSUPLJE

4378.	Odlok o lokalnih turističnih vodnikih na območju Občine Grosuplje	10585
4379.	Odlok o spremembi Odloka o turistični taksi v Občini Grosuplje	10587
4380.	Sklep o ukinitvi statusa javnega dobra za zemljišči parc. št. 1483/2 in 1428/2 k.o. Grosuplje – naselje na Prečni poti v Grosupljem	10589

KUNGOTA

4381. Program priprave občinskega lokacijskega načrta za stanovanjsko zazidavo v Zg. Kungoti 10589

LJUBLJANA

4382. Sklep o javni razgrnitvi osnutka Odloka o zazidalnem načrtu za območje urejanja ŠP 2/1 Litostroj – južni del in del območja urejanja ŠR 2/1 Stadion 10592

NOVO MESTO

4383. Odlok o proračunu Mestne Občine Novo mesto za leto 2006 10592

RAVNE NA KOROŠKEM

4384. Sklep o številu otrok v vrtcu 10596

ROGAŠKA SLATINA

4385. Sklep o financiranju političnih strank v Občini Rogaška Slatina 10596

4386. Sklep o uskladitvi vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v letu 2006 10596

4387. Sklep o vrednosti točke za izračun komunalnih taks v letu 2006 10596

4388. Sklep o ukinitvi statusa javnega dobra 10597

SLOVENSKE KONJICE

4389. Program priprave sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta stanovanjske cone ob Mizarski cesti – območje Marovt 10597

4390. Sklep o javni razgrnitvi odloka o lokacijskem načrtu Slovenske Konjice center vzhod 10598

ŠKOFJA LOKA

4391. Sklep o javni razgrnitvi Odloka o občinskem lokacijskem načrtu za občinsko cesto za potrebe industrijske cone na Trati 10598

ŠKOFLJICA

4392. Sklep o določitvi vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Škofljica za leto 2006 10599

MEDNARODNE POGODBE

61. Zakon o ratifikaciji Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Romunije o medsebojni pomoči pri carinskih zadevah (BROP CZ) 1217

62. Zakon o ratifikaciji Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Slovaške republike o medsebojni pomoči pri carinskih zadevah (BSKCZ) 1225

63. Zakon o ratifikaciji Mednarodne pogodbe o rastlinskih genskih virih za prehrano in kmetijstvo (MPRGV) 1233

64. Uredba o ratifikaciji Dogovora o sodelovanju med Carinsko upravo Republike Slovenije in Carinsko upravo Republike Avstrije pri izvajanju poskusnega projekta enotnega evropskega dovoljenja za uporabo poenostavljenih postopkov (hišno carinjenje) 1255

Obvestili o začetku oziroma prenehanju veljavnosti mednarodnih pogodb

- Obvestilo o začetku veljavnosti Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Poljske o sodelovanju pri preprečevanju naravnih in drugih nesreč ter odpravljanju njihovih posledic 1260

- Obvestilo o začetku veljavnosti Sporazuma o nabavi in vzajemnih storitvah (US-SI-01) med Ministrstvom za obrambo Republike Slovenije in Ministrstvom za obrambo Združenih držav Amerike 1260

NOVA IZDAJA

Kazenski zakonik

uradno prečiščeno besedilo (KZ-UPB1)

s stvarnim kazalom dr. Vida Jakulina

Obsežnim spremembam in dopolnitvam Kazenskega zakonika, ki so objavljene v Uradnem listu RS, št. 40/2004 z dne 20. aprila 2004, je sledila izdaja prečiščenega besedila zakona (Uradni list RS, št. 95/2004 z dne 27. avgusta 2004).

V knjigi z naslovom Kazenski zakonik je objavljeno tudi prečiščeno besedilo Zakona o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja, saj je Državni zbor Republike Slovenije spomladi 2004 spremenil in dopolnil tudi ta zakon.

Dr. Vid Jakulin s Pravne fakultete v Ljubljani je po noveliranju KZ dopolnil tudi obširno stvarno kazalo Kazenskega zakonika.



ZALOŽBA
Uradni list
Republike Slovenije

– 261337 broširana izdaja **4950** SIT z DDV

– 261338 vezana izdaja **5800** SIT z DDV

Slovenska ul. 9, 1000 Ljubljana
Spletna trgovina: www.uradni-list.si
Naročite po faksu: 01/425 14 18

N A R O Č I L N I C A

S tem nepreklicno naročam

• Kazenski zakonik

– 261337 broširana izdaja **4950** SIT z DDV

Štev. izvodov _____

– 261338 vezana izdaja **5800** SIT z DDV

Štev. izvodov _____

Podjetje _____

Oddelek _____

Davčna št. _____

Davčni zavezanec

DA

NE

Ulica in številka _____

Kraj _____

Datum _____

Podpis in žig _____

PRIPOROČAMO

Zakon o pravnem postopku (ZPP-UPB2)

s stvarnim kazalom dr. Aleša Galiča

Sodniki, odvetniki, študentje pravnih fakultet ali pravdne stranke procesna pravila civilnega postopka praviloma raje prebirajo v knjižni izdaji kot v uradnem glasilu ali na računalniku. V Zbirki predpisov je izšla nova izdaja uradnega prečiščenega besedila Zakona o pravnem postopku, ki velja od maja 2004.

Kakovostno stvarno kazalo je tudi za to izdajo zakona pripravil docent ljubljanske pravne fakultete dr. Aleš Galič.



ZALOŽBA
Uradni list
Republike Slovenije

– 261190 broširana izdaja

4500 SIT z DDV

– 261191 vezana izdaja

4800 SIT z DDV

Slovenska ul. 9, 1000 Ljubljana
Spletna trgovina: **www.uradni-list.si**
Naročite po faksu: **01/425 14 18**

N A R O Č I L N I C A

S tem nepreklicno naročam

• Zakon o pravnem postopku (ZPP-UPB2)

– 261190 broširana izdaja **4500 SIT z DDV**

Štev. izvodov _____

– 261191 vezana izdaja **4800 SIT z DDV**

Štev. izvodov _____

Podjetje _____

Oddelek _____

Davčna št. _____

Davčni zavezanec _____

DA _____

NE _____

Ulica in številka _____

Kraj _____

Datum _____

Podpis in žig _____

ISSN 1318-0576



Izdajatelj Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo – Direktorica Ksenija Mihovar Globokar – Založnik Uradni list Republike Slovenije d.o.o. – Direktorica in odgovorna urednica Erika Trojer – Priprava Uradni list Republike Slovenije d.o.o. – Tisk Tiskarna SET, d.d., Vevče – Akontacija naročnine za leto 2005 je 26.400 SIT (brez davka), pri ceni posameznega Uradnega lista Republike Slovenije je vračunan 8,5% DDV – Naročnina za tujino je 72.600 SIT – Reklamacije se upoštevajo le mesec dni po izidu vsake številke – Uredništvo in uprava Ljubljana, Slovenska 9 – Poštni predal 379 – Telefon tajništvo 425 14 19, računovodstvo 200 18 60, naročnine 425 23 57, telefaks 200 18 25, prodaja 200 18 38, preklici 425 02 94, telefaks 425 14 18, uredništvo 425 73 08, uredništvo (javni razpisi ...) 200 18 66, uredništvo – telefaks 425 01 99 – Internet: <http://www.uradni-list.si> – uredništvo e-pošta: objave@uradni-list.si – Transakcijski račun 02922-0011569767